CĂRȚI ROMANTICE

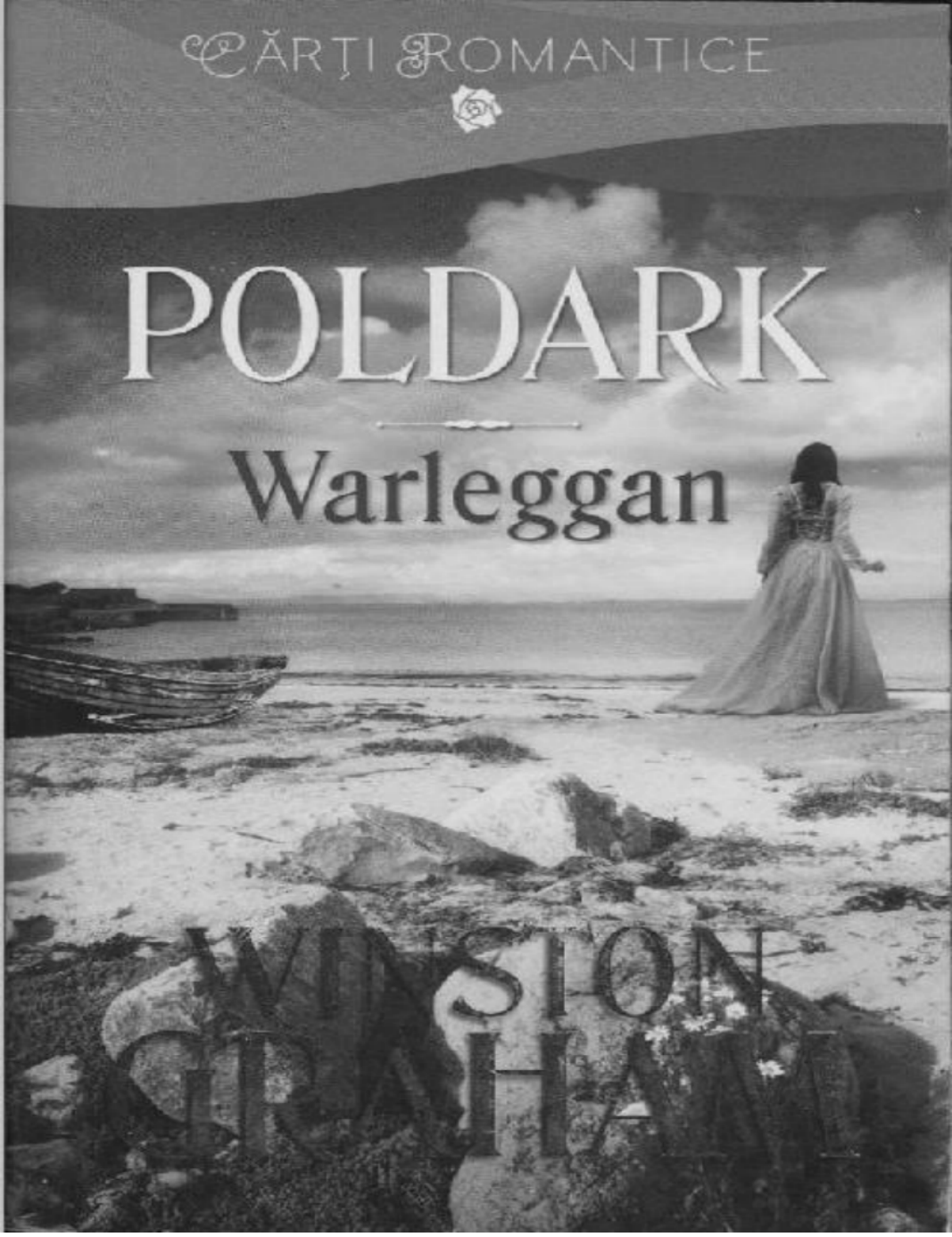

Winston Graham

POLDARK

Volumul IV

Warleggan

Traducere: Patricia Scurtu

Editura Lira
Grupul editorial Litera, 2016

Coperta: FLORI ZAHIU

Titlul original:
Winston Graham
POLDARK
Warleggan
1953

Corectură [V1.0]: sept. 2018; [V2.0]: dec. 2018

Pentru Peter Latham

CARTEA ÎNTÂI

Capitolul 1

În triunghiul de coastă al comitatului Cornwall, cuprins între Truro, St Ann's şi St Michael, viaţa socială nu era foarte extinsă în anii 1790. Existau şase case mari – de fapt, şase case locuite de lumea bună –, însă împrejurările nu încurajau relaţiile dintre ele.

Într-una dintre aceste case, casa Mingoose – cea mai veche, situată în extremitatea estică –, Ruth Treneglos, născută Teague, făcuse tot ce-i stătuse în putinţă pentru a aduce un suflu social cu totul nou. În ultima vreme însă, sarcina o făcea să nu se mai simtă în largul său. Pe soţul ei, John – o fire mai din topor – nu-l interesa decât vânătoarea, iar socrul ei era prea surd şi adâncit în cărţile sale pentru a fi cât de puţin preocupat de persoanele care se preumblau prin camerele din faţă. În casa Werry, cea mai mare şi cea mai rău famată, Sir Hugh Bodrugan sta tolănit şi râgâia ca un vulcan, în timp ce Lady Constance Bodrugan, mama lui vitregă – care avea o vârstă suficient de fragedă pentru a-i fi fiică –, creştea câini, hrănea câini şi vorbea despre câini în cea mai mare parte a timpului.

De cealaltă parte a triunghiului, pe latura vestică, casa Place – o reşedinţă construită la început de secol, în stil palladian, deloc potrivită cu rangul proprietarului – era locuită de Sir John Trevaunance, un baronet văduv, fără copii. Iar Killewarren, care nu era cu mult mai mult decât o simplă fermă idealizată, era locuită de domnul Ray Penvenen, care era mai bogat şi chiar mai prudent decât vecinul său.

Pentru cele două case din mijloc – una situată chiar pe coastă, iar cealaltă imediat lângă – ar fi părut mai firesc să aibă mai mult spirit de iniţiativă, nu numai datorită poziţiei lor, dar şi pentru că fiecare dintre ele era locuită de câte un cuplu tânăr, proaspăt căsătorit, de la care s-ar fi aşteptat mai multe ocazii de socializare. Din nefericire, niciuna dintre cele două familii nu avea bani.

Între Sawle şi St Ann's, situată puţin mai la înălţime, dar protejată de copaci, Casa Trenwith – primitoare şi frumoasă, construită în stil elisabetan – era locuită de Francis Poldark, de soţia acestuia, Elizabeth, şi de fiul lor, care avea aproape opt ani, precum şi de o mătuşă de-a doua a lui Francis, Agatha, care era atât de bătrână încât i se pierduse şirul anilor. La vreo cinci kilometri mai la est se afla cea de-a şasea şi cea mai mică dintre case, Nampara, o construcţie în stil georgian, construită pe principiul funcţionalităţii, însă fără a fi fost

terminată vreodată aşa cum se cuvine. Cu toate acestea, nu-i lipsea o oarecare doză de farmec şi individualitate, acestea caracterizându-i, cel mai probabil, şi pe stăpânii ei. Aici locuiau Ross Poldark şi soţia lui, Demelza. Fiul lor, Jeremy, abia împlinise un an de viaţă.

Aşadar, din cele şase case, primele două erau preocupate în special de câini şi copii mici; următoarele două aveau mijloacele necesare pentru a-şi întreţine eventualii oaspeţi, însă nu doreau acest lucru; iar ultimele două, deşi îşi doreau, nu aveau posibilităţile necesare. Prin urmare, au apărut unele speculaţii şi semne de întrebare atunci când, în mai 1792, cinci dintre familii au primit o invitaţie la un dineu din partea proprietarului celei de-a şasea, pe data de douăzeci şi patru a lunii. Sir John Trevaunance scria că profită de ocazia ivită, dat fiind că sora lui se afla în vizită pentru o perioadă, iar fratele său Unwin, parlamentar pentru Bodmin, era şi el prezent.

Motivul a părut atât de neverosimil pentru a încălca un obicei încetăţenit de ani buni, încât toată lumea a încercat să descopere un motiv mai plauzibil. Demelzei Poldark i-a fost foarte uşor să găsească unul.

La momentul sosirii scrisorii, Ross era la mină – mina cea nouă, unde îşi petrecea aproape tot timpul în ultima vreme –, iar Demelza aşteptă cu nerăbdare întoarcerea lui.

În timp ce făcea pregătirile pentru gustarea uşoară pe care aveau s-o ia – cina era abia la opt –, Demelza se întrebă cum se va sfârşi oare această ultimă – şi probabil cea din urmă – întreprindere nechibzuită. Wheal Leisure, mina de pe coastă pe care Ross o deschisese împreună cu alţi şase asociaţi în 1787, continua să prospere; cu un an în urmă însă, el vânduse jumătate din acţiunile pe care le deţinea, băgând banii într-o afacere mult mai hazardată.

Până acum, toate eforturile fuseseră sortite eşecului. Noul motor de pompare, proiectat de doi tineri ingineri din Redruth, fusese instalat şi toate laudele emise la adresa lui fuseseră confirmate. Însă la nivelul de 55 de metri – adâncimea maximă până la care reuşiseră să sape generaţiile anterioare – nu găseai altceva decât galerii epuizate; iar noile niveluri de 70 şi, respectiv, 90 de metri, la care se zbătuseră să ajungă, se dovediseră, la rândul lor, extrem de neproductive, oferind, în cel mai bun caz, o producţie săracă. Motorul putea funcţiona la randament maxim, dar tot avea nevoie de cărbune; iar atâta vreme cât lucrurile stăteau astfel, fiecare zi era un alt pas către clipa în care liniştea avea să se aştearnă peste vale, iar motorul urma să înceapă să ruginească.

Privind pe fereastră, îl văzu pe Ross traversând grădina în compania vărului şi partenerului său de afaceri, Francis. Discutau preocupaţi, însă Demelza înţelese că nu era vorba de vreo descoperire neaşteptată. Se întâmpla adesea să studieze chipul lui Ross în timp ce

acesta venea spre casă.

Îl ridică în braţe pe Jeremy, care, în eforturile sale de a merge în picioare, ameninţa să smulgă cu totul faţa de masă. Cu el în braţe, merse la uşa de la intrare să îi întâmpine pe cei doi bărbaţi. O rafală de vânt îi ridică partea de jos a rochiei de muselină, cu dungi verzi.

Când ajunseră suficient de aproape, Francis spuse:

— Demelza, tu nu te maturizezi niciodată; arăţi ca la 17 ani. Nu aveam intenţia să trec astăzi pe aici, dar – la naiba! – aerul ăsta mă face să simt că am renăscut; cred că un ceai cu tine ar putea completa tratamentul.

— E prima dată când ieşi? întrebă ea. Sper că n-ai coborât în mină.

— E a doua oară. Şi nu, n-am intrat. Ross a sondat din nou terenul de unul singur, după criteriile obişnuite privind succesul. Mi se pare mie că lui Jeremy îi dă un dinte nou. Parcă erau doar trei ultima oară când l-am văzut.

— Şapte! îl corectă Ross. Vezi că ai intrat pe teren minat!

Râseră cu toţii şi intrară în casă. Jeremy se asigură că în prima parte a întâlnirii toată atenţia celor prezenţi fu îndreptată asupra lui. Acum însă, doamna Gimlett veni să-l ia, şi adulţii rămaseră să discute în tihnă. Demelza, gâfâind uşor şi cu un zuluf rebel ce-i venea în ochi, îşi turnă încă o ceaşcă de ceai.

— Şi chiar eşti mai bine, Francis? Ţi-a trecut febra de tot?

— A fost doar o gripă ca oricare alta, spuse Francis. Am avut-o toţi, dar la mine a fost cel mai rău. Choake m-a stors de bani şi m-a îndopat cu chinină, dar mi-am revenit în cele din urmă.

Ross se întinse, dezmorţindu-şi picioarele lungi.

— De ce nu-l chemi pe Dwight Enys? E foarte bun, e la curent cu toate metodele noi şi cunoaşte cele mai recente metode de terapie.

Francis mormăi ceva printre dinţi.

— Tom Choake s-a ocupat mereu de noi. Personal, consider că pungaşii ăştia de medici sunt toţi o apă şi-un pământ. În tot cazul, prietenul nostru Enys are şi el ceva probleme din cauza bătrânului John Ellery, din câte înţeleg.

— De ce, ce-a păţit?

— S-ar părea că a avut o durere de dinţi, iar Enys i-a scos trei dinţi, cu tot cu rădăcină, aşa cum face el. Choake se mulţumeşte să smulgă coroana, după cum bine ştiţi. De data asta însă, ceva n-a funcţionat la metoda lui Dwight, iar lui Ellery nu i-a mai trecut durerea nici până acum.

— Mi s-a părut mie că Dwight era puţin agitat când a venit ieri, spuse Demelza.

— Prea pune toate eşecurile la inimă, comentă Ross. Asta trebuie să fie un mare dezavantaj în meseria lui.

— Este un dezavantaj în orice meserie, i-o întoarse Demelza, având

grijă să nu-l privească în ochi.

Francis ridică o sprânceană, ironic. În scurta linişte care urmă, dar şi pentru a o acoperi cumva, Demelza luă plicul de pe consola şemineului.

— Ross, am primit o invitaţie! Gândeşte-te numai, în vremurile astea… Ai primit şi tu una, Francis? Presupun că va fi un eveniment în toată regula. Mă întreb dacă va trebui să avem o ţinută de protocol. Elizabeth ce părere are?

— De la familia Trevaunance? se interesă Francis, în timp ce Ross citea invitaţia. Da, am primit şi noi o înştiinţare astăzi. Omul ăla a devenit excentric la bătrâneţe. Cunoscându-l pe Sir John însă, aş crede că e ceva la mijloc, în nebunia lui…

— Ah, exclamă Demelza, exact la asta m-am gândit şi eu!

— Ce să fie la mijloc? întrebă Ross, ridicând ochii din scrisoare.

Francis aruncă o privire spre Demelza, dar ea aştepta reacţia lui. Atunci Francis râse şi zise:

— Suntem răi, Ross, soţia ta şi cu mine. Nepoata lui Ray Penvenen, Caroline, e moştenitoarea de drept. Unwin Trevaunance o pândeşte de doi ani. Asta poate fi o ocazie numai bună pentru a anunţa că a pus mâna pe pradă.

— Nu ştiam că fata s-a întors iar aici.

— S-a întors de la Oxfordshire, pare-mi-se, săptămâna trecută.

— Păi în cazul ăsta, interveni Demelza, dacă ar fi vorba despre un anunţ de logodnă, nu ar fi mai potrivit oare ca domnul Penvenen să dea petrecerea? Eu credeam că aşa se cade. Ross, mi-ai promis odată că o să-mi cumperi o carte despre etichetă, dar nu te-ai ţinut de cuvânt!

— Las' că te porţi mai bine fără ea! Prefer o nevastă care să se poarte natural, nu să fie îndoctrinată cu tot felul de norme de conduită născocite.

Francis spuse:

— În tot cazul, Ray Penvenen n-ar da niciodată vreo petrecere, nici măcar pentru a-şi sărbători propria logodnă, aşa că ăsta nu este un pretext care să descurajeze speculaţiile…

— Voi mergeţi, presupun, nu? întrebă Demelza.

— După cum am văzut-o eu înainte să plec azi după-masă, Elizabeth e pregătită de vizită.

— Sper că dacă ăştia doi au vreun gând să se combine, o s-o facă repede. Prezenţa îndelungată a Carolinei Penvenen prin preajmă îl poate tulbura pe Dwight. M-aş bucura s-o văd în siguranţă alături de Unwin.

— Ultima dată când a venit, auzisem că ar fi ceva între ea şi Enys. Mă gândesc însă că el e suficient de înţelept încât să nu se bage într-o încurcătură ca asta.

— Dacă mă întrebi pe mine, niciun bărbat nu e suficient de înţelept dacă femeia nu e suficient de înţeleaptă, spuse Demelza.

Ross ridică privirea amuzat şi spuse:

— Ăsta e un comentariu răutăcios. Vorbeşti cumva din proprie experienţă?

Întâlni privirea Demelzei.

— Chiar aşa, Ross, din proprie experienţă. Gândeşte-te numai cum şi-ar pierde Sir Hugh Bodrugan capul după mine dacă i-aş permite.

Până nu deschisese gura, Ross nu prevăzuse răspunsul Demelzei, care putea viza însăşi căsnicia lor. Şi se bucură că ea dusese discuţia în direcţia potrivită. Cu doi ani în urmă, n-ar fi avut nicio îndoială în această privinţă. Dar nu se mai gândi la asta.

Pe la ora la care Francis şi Ross coborau de la mină ca să meargă la ceai, George Warleggan descăleca de pe calul său în faţa Casei Trenwith.

Privindu-l, n-ai fi bănuit nicio clipă că este nepotul unui fierar – prima generaţie din familia sa care primea o educaţie aleasă. Numai că tocmai hainele pe care le purta spuneau povestea pe care ar fi trebuit, de fapt, s-o ascundă. Niciun cavaler de provincie nu s-ar fi îmbrăcat atât de bine pentru o vizită de după-amiază, chiar dacă ar fi vrut să o impresioneze pe stăpâna casei, aşa cum îşi propusese George.

După ce doamna Tabb îl conduse înăuntru şi, uşor tulburată, plecă în căutarea doamnei Poldark, George începu să străbată holul cu paşi mari, lovindu-şi uşor cizma cu cravaşa şi studiind îndelung tablourile predecesorilor familiei. Aici, sărăcia era diferită de cea pe care probabil o cunoscuse în Casa Nampara, la vreo cinci kilometri distanţă. Poate că Francis şi Elizabeth nu erau mai înstăriţi decât verii lor; însă o casă frumoasă, construită în stil elisabetan, nu se degradează cu una, cu două, în câţiva ani. George studia fereastra aceea somptuoasă, cu sutele de ochiuri de sticlă, când auzi zgomot de paşi şi se întoarse să o vadă pe Elizabeth coborând treptele uşor, parcă plutind.

Văzându-l, ea încetini pasul şi coborî ultimele trepte ezitând.

— Ei… George… când mi-a spus doamna Tabb, nu prea mi-a venit să cred…

— …Că m-am aventurat într-adevăr până aici. Se aplecă să-i sărute mâna, curtenitor zicând: Treceam prin apropiere, aşa că am venit să-i aduc finului meu un cadou de ziua lui. M-am gândit că măcar atât îmi va fi permis.

Încă ezitând, femeia luă obiectul pe care i-l întinse el.

— Dar ziua lui Geoffrey Charles e abia peste câteva luni…

— Mă refer la cea de anul trecut. E un cadou întârziat, nu unul anticipat.

— Şi Francis…

— Dacă ştie că sunt aici? Nu. Şi dacă ar şti? Cu siguranţă, rivalitatea asta copilărească durează de prea mult timp deja! Serios, Elizabeth, mă bucur atât de mult să te revăd! Atât de mult…

Ea îi zâmbi – fără să se îmbujoreze toată, aşa cum s-ar fi întâmplat cu doar câţiva ani înainte, dar simţind totuşi o căldură interioară în faţa admiraţiei lui. Nu ştia cât de sincer era George în general, dar ştia că de data asta e sincer. Se gândi că, de la ultima lor întâlnire, George devenise puţin mai îndesat, astfel încât, privindu-l, acum puteai să ghiceşti întru câtva cum avea să arate la a doua tinereţe. Dar, indiferent cât de urât s-ar fi purtat cu Ross – lucru care ei îi displăcea profund – George fusese întotdeauna foarte corect faţă de Francis şi desăvârşit de curtenitor faţă de ea.

În salonul de iarnă, ea desfăcu micul pachet adus de el şi găsi acolo un ceas de aur. Tulburată şi considerând că gestul lui era din cale afară de generos, încercă să i-l returneze, însă el refuză categoric.

— Dacă crezi cumva că nu are vârsta necesară pentru aşa ceva, păstrează-l în sertar pentru o vreme. Conflictul ăsta cu siguranţă nu-l priveşte pe el. Până când va fi suficient de mare ca să-l poarte, probabil vom fi cu toţii prieteni din nou.

— Eu, una, nu am niciun interes să întreţin conflictul ăsta. În ultima vreme, ne ducem traiul în linişte aici şi m-aş bucura de prezenţa tuturor celor care îmi sunt prieteni. Dar îl cunoşti pe Francis la fel de bine ca mine. În ceea ce priveşte sentimentele sale, nu umblă cu jumătăţi de măsură, iar dacă ar fi să intre pe uşă în clipa asta, relaţia asta, prietenia noastră, ar putea ajunge în cel mai mare impas de până acum.

— Cu alte cuvinte, ar încerca să mă dea afară în şuturi, spuse George uşor amuzat. Ei bine, deşi cu siguranţă mă vei considera excesiv de prevăzător, trebuie să-ţi spun că mi-am lăsat servitorul de veghe pe movila de lângă Biserica Sawle. Dacă îl vede pe Francis venind, o să mă avertizeze din timp, aşa că nu e cazul să te temi de o încăierare. Lăsă capul în jos şi adăugă: M-aş fi gândit de două ori înainte să fac asta, dacă aş fi crezut vreo clipă că există riscul să mă consideri laş.

Elizabeth se aşeză pe locul de la fereastră şi privi pe geam la grădina de condimente. George o urmări cu atenţie, ca şi cum avea o afacere de negociat.

Elizabeth spuse:

— Înainte de orice altceva, vreau să-ţi mulţumesc pentru bunăvoinţa de care ai dat dovadă faţă de părinţii mei. Mama încă se simte rău, iar faptul că i-ai invitat la tine acasă…

— I-am rugat în mod expres să nu-ţi spună acest lucru.

— Ştiu, mi-a spus tata. Dar, cu toate acestea, mi-a scris despre asta

şi despre amabilitatea cu care i-ai tratat cât au stat acolo.

— Lasă asta, n-am făcut nimic ieşit din comun. Am admirat-o întotdeauna pe mama ta şi o consider foarte curajoasă, în ciuda necazurilor cu ochii. Mă întreb de ce nu-şi vând casa să vină să locuiască aici, cu tine.

— Şi eu… mă gândesc la asta uneori. Dar Francis nu crede că ar fi cea mai bună soluţie…

Se opri.

George se aşeză şi îşi strânse între dinţi capătul de argint al cravaşei, apoi spuse:

— Elizabeth, nu mă aştept să dai dovadă de lipsă de loialitate faţă de opiniile lui Francis în raport cu mine şi cu tot conflictul ăsta… Dar tu, *personal*, nu crezi că ar cam fi vremea să depăşim momentul? Ce avem de câştigat din asta, oricare dintre noi? Francis îşi taie singur craca de sub picioare. Ştii la fel de bine ca şi mine că, dacă s-ar pune problema de răzbunare din partea mea, l-aş aduce la sapă de lemn de mâine. Ştiu că nu-i deloc plăcut să accepţi acest lucru, dar ai vreo îndoială în privinţa asta?

— Nu am nicio îndoială, răspunse Elizabeth, îmbujorându-se toată.

— Eu chiar mi-aş dori să fie altfel. Şi mi-aş dori să fac să fie altfel. Dar câtă vreme continuă vrajba… Mi-aş dori să mă ajuţi să îi punem capăt.

Femeia slăbi zăvorul ferestrei şi o deschise câţiva centimetri, cât să lase o adiere proaspătă să pătrundă în încăpere. Profilul ei era bine definit, ca o camee pe fondul cafeniu al draperiei.

— Mai întâi spui că n-o să-mi ceri să dau dovadă de lipsă de loialitate, iar apoi mă forţezi să fiu părtinitoare…

— Nu. Câtuşi de puţin. Nu-ţi cer decât să fii intermediar.

— Şi chiar crezi că asta ar avea cine ştie ce efect? George, ştii la fel de bine ca mine cum gândeşte Francis. Crede că tu ai fost în spatele acuzaţiilor aduse lui Ross, că ai…

— A, *Ross*…

Imediat ce rosti cuvintele, realiză că spusese ce nu trebuia. Cu toate acestea, continuă, făcând eforturi să nu-şi trădeze resentimentele.

— Elizabeth, ştiu că ai o simpatie deosebită pentru Ross. Mi-aş dori şi eu să mă bucur de aceeaşi simpatie din partea ta. Dar hai să-ţi explic cum stau lucrurile! Eu şi Ross nu ne-am putut suferi unul pe celălalt încă de când eram pe băncile şcolii. E… o chestie de substanţă. Pur şi simplu nu ne plăcem unul pe celălalt în mod deosebit. Dar, din partea mea, asta e tot. Pentru el, e o boală. El se aruncă cu capul înainte dintr-o nenorocire în alta şi apoi dă vina pe mine pentru tot ce i se întâmplă!

Elizabeth se ridicase în picioare.

— Aş vrea să nu spui asta. Nu-i corect să-mi ceri să te ascult spunând aceste lucruri.

Ar fi putut să se ducă în celălalt capăt al încăperii, dar el nu se dădu din calea ei, iar ea se trezi la doi paşi de el, fără posibilitatea de a ieşi pe uşa de la terasă.

— Dar pe Ross nu-l asculţi când îşi spune punctul de vedere? De ce ţi se pare nedrept să asculţi şi versiunea mea? Hai să-ţi spun eu care e situaţia lui şi cum a găsit el de cuviinţă să se scoată!

Ea nu mai spuse nimic. Realizând că a trecut primul hop, George continuă:

— Ross e impulsiv, din cale-afară de arogant, nechibzuit… Nu-mi poţi găsi mie vină pentru toate astea. De vină e faptul că s-a născut în puf, urmaş al unor generaţii de oameni cărora nu le-au lipsit niciodată banii. Dar nimeni nu trebuie să se poarte aşa cum se poartă el. Acum patru ani a venit cu planul ăsta prost conceput cu topitoria de cupru în Cornwall. Acum dă vina pe mine pentru eşecul suferit, dar nu realizează că planul lui era sortit eşecului de la bun început. Apoi, când a ajuns să facă foamea, orgoliul l-a împiedicat să ceară ajutorul prietenilor; aşa că, pe lângă toate datoriile pe care le avea deja, a mai semnat o poliţă de o mie de lire sterline, cu camătă – tocmai ce a intrat pe mâna unchiului meu, de aceea ştiu –, la care Ross plăteşte dobândă încă de pe atunci. Şi, ca şi cum toate astea nu erau de ajuns, anul trecut a vândut jumătatea pe care o deţinea din acţiunile unei mine profitabile şi l-a convins pe Francis să i se alăture în acest parteneriat fără viitor care este Wheal Grace – o mină din care taică-su a extras tot ce se putea extrage încă de acum douăzeci de ani! Şi când în cele din urmă va ajunge la sapă de lemn şi vă va trage şi pe voi după el, cu siguranţă o să mă învinovăţească tot pe mine că i-am furat cuprul din pământ peste noapte!

În cele din urmă, femeia reuşi să scape şi se duse în celălalt capăt al camerei. Cu siguranţă, George exagera, prezentând lucrurile vădit în favoarea sa, dar adevărul putea fi undeva la mijloc, între versiunea lui şi cea a lui Francis. Nu-şi putuse explica niciodată prea bine ataşamentul pe care îl avea faţă de Ross, iar acum rebela din ea primise satisfacţia de a vedea lucrurile şi din cealaltă perspectivă.

George nu veni după ea. După vreun minut, spuse:

— Ştii, nu-i aşa, că eşti una dintre cele mai frumoase femei de pe teritoriul Angliei…

Ceasul de pe consola şemineului începu să bată ora cinci. Când termină, ea răspunse:

— Dacă ceea ce spui ar fi chiar şi numai pe jumătate adevărat, ar fi… drăguţ din partea ta. Dar, în condiţiile în care Francis nu-i de faţă, consider că e o dovadă de îndrăzneală. Din câte ştiu…

— Dacă adevărul este o dovadă de îndrăzneală, mi-l asum, replică

George, netezindu-şi cu o mână vesta brodată, nu tocmai în largul său, dar fără a bate câtuşi de puţin în retragere, după care adăugă: Pentru că ăsta-i adevărul. Mă învârt destul de mult în înalta societate şi pot să te asigur că nici nu îmi dau cu presupusul şi nici nu încerc să te flatez. Întoarce-te! Priveşte-te în oglindă! Sau poate că te cunoşti prea bine ca să-ţi dai seama. Dar bărbaţii îşi dau seama. Vreau să spun şi alţi bărbaţi, în afară de mine. Şi multe alte persoane, de ambele sexe, ar fi de aceeaşi părere, dacă ai ieşi mai mult, dacă ai fi mai dezinvoltă şi dacă ai fi văzută mai des. Chiar şi acum mai aud lumea zicând: „O mai ţii minte pe Elizabeth Poldark – Chynoweth, cum îi zicea înainte? Ei bine, *aia* femeie frumoasă! Mă întreb ce s-a ales de ea".

— Crezi că…

— Dacă… o întrerupse George. Dacă Francis m-ar lăsa, aş putea să îl ajut. Lasă-l să se joace cât vrea cu mina aia, dar, până la urmă, ea nu trebuie să fie principala lui preocupare. Mai demult, când am venit aici, am adus vorba despre nişte slujbe bine plătite. Astăzi i-aş putea obţine nominalizarea pentru două. Nu e nicio ruşine în asta. Întreabă-l pe pastor cum şi-a căpătat parohia sau pe maior cum şi-a găsit armata, rugând un prieten să vorbească în numele lui la momentul oportun. Traiul ăsta nu e pentru tine! Sărăcia asta nu numai că nu e meritată, nu e necesară!

Elizabeth tăcea. Indiferent care era părerea ei în legătură cu complimentele lui George, acesta atinsese un punct sensibil. Avea 28 de ani acum, iar frumuseţea ei nu era o resursă inepuizabilă. Putea număra pe degetele de la o mână ieşirile în societate de după aniversarea a 25 de ani.

— O, George, eşti foarte amabil! Crezi că eu nu ştiu asta? Cu atât mai mult cu cât îmi dau seama că tu nu ai nimic de câştigat. Eu…

— Ba din contră, o întrerupse el. Am numai de câştigat.

— Nu prea ştiu ce să spun… Le-ai făcut o grămadă de favoruri şi părinţilor mei, fiului meu, iar acum eşti dispus să-i faci şi lui Francis, dacă el acceptă. Mi-aş dori să văd odată încheiat tot conflictul ăsta, chiar mi-aş dori. Dar oare nu te amăgeşti singur sugerând că e un lucru fără importanţă? Nimic nu e atât de simplu pe cât încerci tu să-l prezinţi. Eu aş vrea să fie aşa cum spui. Aş fi suficient de bucuroasă chiar şi numai dacă am putea reînnoda prietenia noastră.

Bărbatul veni lângă şemineu.

— Şi vei face ce ţine de tine pentru a o reînnoda?

— Eu, da, dacă şi tu faci ce depinde de tine.

— Cum?

— Să ne ajuţi să-l convingem pe Ross că nu ai nimic de împărţit cu el.

— Ross nu e problema mea.

— Nu, dar Francis este acum partenerul lui Ross. Nu-l poţi calma

doar pe unul şi pe celălalt nu.

George privi în jos, la vârful cravaşei. Poate că nu dorea ca ea să-i vadă privirea în acele momente.

— Îmi atribui puteri supranaturale. Ce vrei să fac?

— Dacă tu faci tot ce poţi, voi face şi eu tot ce-mi stă în putinţă.

— Sper că mă pot baza pe tine să respecţi înţelegerea.

— Da, sigur.

Făcu o plecăciune deasupra mâinii ei, iar de data asta chiar o sărută, cu o atitudine protocolară oarecum desuetă, dar prin care, cu toate acestea, transmise exact mesajul pe care dorise să îl transmită.

— Te rog, nu te deranja să mă conduci, spuse el. Calul meu mă aşteaptă la uşă.

Părăsi încăperea, închizând uşa după el, şi traversă holul mare şi pustiu. Vântul bătea printr-o fereastră care nu fusese închisă bine, făcând-o să zornăie. Când ajunse la uşa de la intrare, mătuşa Agatha ieşi din salonaş şi se îndreptă cu paşi nesiguri în direcţia lui. El făcu tot posibilul să nu fie văzut, dar, deşi bătrâna era aproape surdă, cu vederea stătea destul de bine.

— Ei, poftim! Dacă ăsta nu e George Warleggan, înseamnă că am luat-o razna! Nu mai bolborosi acolo! Oamenii fac mereu aşa. Sunt ani buni de când nu ţi-a mai călcat piciorul pe la noi pe-acasă, pot să jur. Ai obrazul prea fin pentru noi în ultima vreme, aşa-i?

George zâmbi şi se aplecă peste mâna ofilită.

— Te salut, scorpie bătrână! Viermii s-or fi săturat aşteptându-te. Nu-i deloc o plăcere să vezi că oamenii intră în descompunere cât încă mai sunt printre noi.

— Mda… eşti prea fin pentru noi ăştia, presupun, spuse Agatha, punând o mână uscăţivă şi tremurândă peste cealaltă, cu care se sprijinea în baston. Ia te uită la vesta aia! Îmi aduc aminte când erai un puşti, George, nu mai mare decât e Geoffrey Charles acum. Şi ce te mai fâstâceai când ai venit aici pentru prima dată! Acum s-a schimbat treaba…

George zâmbi şi dădu din cap, încuviinţând.

— Ar trebui să se dea o lege să fie otrăvite babele. Sau sufocate cu o pernă… Nici n-ar dura prea mult. Dacă ai fi ultima din neamul Poldark, aş face-o cu mâna mea. Dar nicio grijă! Strănepoţii tăi îşi sapă singuri groapa. Nu mai e mult până atunci.

O picătură de apă se scurse din ochiul mătuşii Agatha şi alunecă diagonal, pe unul dintre ridurile care îi brăzdau obrazul. Nu era vreun semn de emoţie, pur şi simplu aşa i se întâmpla din când în când.

— Ai fost de când te ştiu prietenul lui Francis, niciodată al lui Ross, din câte îmi amintesc. Ce spui? Vai, ce emoţii ai avut atunci, prima dată… Şi abia îţi dăduseră tuleiele. Iar Charles spunea: Ce-a mai adus

băiatul de la şcoală de data asta? Ei bine, vremurile s-au schimbat. Ţin minte anii ăia când nu reuşeai să ajungi călare din Truro, cu toate podoabele alea pe tine, fără să fii prădat de vreun tâlhar la drumul mare sau de vreun miner nevoiaş. L-ai văzut pe Francis?

— Am văzut-o pe Elizabeth, spuse George, aplecându-se din nou. Îmi aduci aminte de lucruri demult uitate, hârcă bătrână. Ia mai bine mori odată, ca să se aştearnă uitarea şi peste tine!

— La revedere, spuse mătuşa Agatha. Mai treci pe aici şi rămâi la masă. În ultima vreme ne cam lipseşte compania, ceea ce nu-i deloc obişnuit.

Capitolul 2

Francis ajunse acasă chiar înainte de ora şase. O găsi pe Elizabeth stând lângă fereastră, brodând o husă de scaun, iar pe mătuşa Agatha stând ghemuită deasupra focului minuscul.

— Ooo, ce cald e aici! Se duse întins la una din ferestre şi o deschise. Babo, serios, mai bine ai sta în pat decât să-ţi chinui oasele bătrâne acolo.

Însă nu spuse aceste lucruri pe un ton lipsit de respect.

Mătuşa Agatha îl privi mijind ochii şi spuse:

— Numai ce l-ai ratat pe musafirul nostru, Francis. L-ai ratat la mustaţă, aş putea spune. Nu se întâmplă prea des să avem oaspeţi în ultima vreme. Elizabeth, ar fi trebuit să-l inviţi la masă.

Francis se uită la soţia lui, iar aceasta deveni roşie ca focul, furioasă că bătrâna i-o luase înainte, dar şi că îi păsa.

— George Warleggan a trecut pe aici.

— George? Felul în care Francis rosti cuvântul era mai mult decât grăitor. Te-ai văzut cu el?

— Da. N-a stat mult.

— Cred şi eu că nu. Ce voia?

Elizabeth ridică din pământ ochii de culoare cenuşie, care, în momente precum acesta, păreau mai candizi şi mai naivi decât de obicei.

— Nu cred că voia ceva anume. A spus doar că i se pare inutilă continuarea acestui conflict.

— Acest conflict…

— Unde mai pui că a fost şi foarte cordial, interveni în discuţie mătuşa Agatha. Averea i-a cizelat şi manierele, pare-mi-se. Cam ca pe vremuri, când un bărbat îngenunchea în faţa ta…

— Mă întreb dacă ştia că stăteam cu spatele.

Elizabeth continuă să brodeze.

— A spus că voi doi aţi fost prieteni din copilărie şi de aceea nu-şi doreşte ca relaţia dintre voi să rămână la fel de rece. Mi-a spus că nu

are câtuşi de puţin intenţia să se amestece în treburile tale sau ale lui Ross, singura lui dorinţă fiind aceea de a ne ajuta să ne bucurăm mai mult de viaţă.

— După cum vorbeşti, se vede treaba că ţi-ai învăţat bine lecţia.

Degetele lui Elizabeth tremurară nesigur pe coşuleţul de lucru manual, în timp ce alegea o altă culoare.

— Asta a spus el. Poţi să accepţi sau să refuzi – faci cum doreşti, Francis.

Mătuşa Agatha spuse:

— Îmi aduc aminte că prima dată când l-ai adus aici era în anul cu scandalul Du Barry sau în anul imediat următor. Era un puşti voinic, dar sprinten. Şi hainele în care îl trimiteau aici! Numai catifele şi mătăsuri, se vedea că maică-sa n-are gust. Iar el avea privirea aia de viţel rătăcit, care nu mai ştie drumul înapoi către grajd.

— Are o limbă tare dulce şi alunecoasă, comentă Francis, şi un mod al naibii de convingător de a pune problema. O ştiu pe pielea mea. Şi crede el că noi vom avea o viaţă mai bună datorită mărinimiei cu care ne oferă prietenia? Nu cred că linguşelile lui te pot convinge de asta!

— Pot să trag şi singură concluzii, să ştii, răspunse Elizabeth. Deşi pot să-mi imaginez că, dacă n-ar fi fost indulgenţa lui în problema ipotecilor, n-am mai avea niciun fel de viaţă!

Francis îşi muşcă degetul mare, dus pe gânduri.

— Adevărul este că nu înţeleg de ce este atât de indulgent. Nu-i stă în fire. Acum, că am încheiat un parteneriat cu Ross… Tocmai de aceea aventura cu Wheal Grace este pe numele lui Geoffrey Charles. Cu toate astea, George n-a făcut nicio mişcare.

— Decât către împăcare, îi aminti Elizabeth.

Francis se duse la fereastra deschisă şi lăsă aerul rece să-i adie pe obraz.

— Nu pot să nu mă gândesc că ţie îţi datorez indulgenţa asta.

— Mie?! Bine, dar e absurd! Serios, Francis…

— Absurd? Ba din contră, departe de asta. George îţi face ochi dulci de ani întregi. Nu l-am crezut niciodată suficient de uman încât să lase vreun sentiment de afecţiune să stea în calea scopurilor lui de afaceri, dar în lipsa unei explicaţii mai bune…

Elizabeth se ridică în picioare.

— Eu sper să găseşti o explicaţie mai bună. Eu plec să-i citesc poveşti lui Geoffrey Charles.

Când trecu pe lângă Francis, acesta o prinse de braţ. Relaţia dintre ei fusese mai apropiată în ultimii doi ani, deşi nu fusese niciodată afectuoasă. Îi spuse:

— Oricât ne-am contrazice, eu cred că venirea lui aici, astăzi, are un motiv destul de clar. Orice ai crede tu că simte pentru mine, şi

orice aş crede eu că simte pentru tine, nu există loc de îndoială cu privire la sentimentele lui faţă de Ross. Dacă împrietenindu-se cu noi poate impune o nouă graniţă între noi şi Ross, cu siguranţă îşi va fi atins scopul. Vrei să-l laşi să facă asta?

Elizabeth tăcu timp de câteva clipe. Apoi spuse:

— Nu.

— Nici eu.

Acestea fiind zise, slăbi strânsoarea, iar femeia ieşi cu paşi rari.

Mătuşa Agatha spuse:

— Ar fi trebuit să-l inviţi la masă. Întâmplarea face să avem o grămadă de mâncare. Dar nu mai e ca atunci când trăia Charles. Mi-e tare dor de taică-tu, băiete! A fost ultimul din neam care a ştiut cum să-şi întreţină musafirii cu rafinament, aşa cum se cuvine.

În drum spre casă, la răspântia Bargus, unde se afla spânzurătoarea, George se întâlni cu Dwight Enys, care venea dinspre Goon Prince. Dwight ar fi salutat şi şi-ar fi văzut de drum, însă George se opri, iar cei doi cai rămaseră unul lângă celălalt.

— Ei, doctore Enys, obligaţiile meseriei te poartă departe, aşa-i? Niciodată prin Truro, presupun?

— Mai rar, dar ajung şi prin Truro.

— Şi când ajungi pe acolo nu te aventurezi până la familia Warleggan.

Dwight trase de timp prefăcându-se că îşi linişteşte calul, pentru a se putea gândi la un răspuns. Hotărî să fie sincer.

— Întotdeauna m-am bucurat de prietenia familiei dumneavoastră, domnule Warleggan, şi pot să vă asigur că am acelaşi sentiment de prietenie faţă de dumneavoastră; însă familia Poldark din Nampara sunt prietenii mei în primul rând. Locuiesc la marginea moşiei lor, lucrez printre oamenii lor din mină, mănânc la masa lor şi mă bucur de încrederea lor. Aşa stând lucrurile, mi se pare mai chibzuit să nu încerc să mă am bine cu ambele lumi.

George nu mişcă niciun muşchi, dar ochii lui studiară atent haina de catifea ponosită şi nasturii suflaţi cu aur.

— Şi sunt oare astea două lumi atât de divizate încât un bărbat independent nu poate trece dintr-una în alta, după cum îi dictează liberul-arbitru?

— Eu aşa am considerat, răspunse Dwight.

Chipul lui George se întunecă.

— În unele cazuri, limba ascuţită a bărbaţilor o depăşeşte pe cea a femeilor. Şi altfel? Afacerile dumitale prosperă?

— Merg destul de bine, mulţumesc.

— Săptămâna trecută am trecut pe la familia Penvenen – înţeleg că eşti medicul lor permanent acum.

— Domnul Penvenen are o stare de sănătate foarte bună. Nu-l văd prea des.

— Mi s-a spus că nepoata lui s-a întors.

— Într-adevăr.

— Din câte înţeleg, i-ai făcut nu ştiu ce operaţie ingenioasă la gât şi i-ai salvat viaţa.

— Cred că şi în cazul ăsta bărbaţii au o limbă mai ascuţită decât femeile.

George nu aprecie prea tare faptul că i se răspundea cu propriile lui cuvinte. Începu să aibă un sentiment de antipatie crescândă faţă de tânărul Enys, care îi răspundea fără menajamente şi nu se deranja câtuşi de puţin să-şi ascundă simpatiile. George nu îşi irosea timpul în compania unor persoane care nu dădeau doi bani pe acordul sau pe dezaprobarea lui.

— În ceea ce mă priveşte, spuse el, n-am pic de încredere în doctori sau spiţeri. Consider că omoară cam tot atâţia oameni câţi reuşesc să vindece. Familia mea are norocul de a nu se fi şubrezit încă, aşa cum s-a întâmplat cu multe din familiile vechi.

Acestea fiind zise, George mână calul mai departe, urmat de servitorul lui. Dwight rămase să privească lung în urma sa, după care trase de hăţurile calului şi îşi continuă drumul. Că insultase o persoană influentă ştia deja. Ce-i drept, în profesia lui, ar fi preferat să fie altfel, dar îşi alesese cu multă vreme în urmă tabăra de prieteni. Altul era motivul lui de îngrijorare.

„Mi s-a spus că nepoata lui s-a întors”, spusese George. Dacă era adevărat că se întorsese Caroline Penvenen, toată liniştea lui sufletească se dusese de râpă.

Dwight avea treabă în Sawle; şi, în timp ce îşi mâna calul coborând pe poteca îngustă şi alunecoasă către hala de peşte de la baza dealului, auzi un huruit în spatele lui şi văzu că Rosina Hoblyn căzuse pe pietre. Fata căra o găleată cu apă. Doctorul legă hăţurile calului de un stâlp şi alergă să o ajute să se ridice. Dar nu reuşi să o pună pe picioare. Toate încercările sale de a afla motivul pentru care Rosina, la cei nouăsprezece ani ai ei, şchiopăta atât de tare când mergea fuseseră anihilate din start de familia ei, care părea să se teamă de acest subiect. Acum, chipul ei frumos şi tras era alb de durere, iar el trebuia să o ridice în picioare.

— Genunchiul meu e de vină, domnule. O să-şi revină imediat. Uneori păţesc aşa şi nu pot să-l mişc deloc. Vă mulţumesc.

Sora ei mai mică, Parthesia, ieşi din casă ţopăind, recuperă găleata, făcu o plecăciune în faţa doctorului şi întinse braţul să o ajute pe Rosina.

— Nu, nu încă, spuse ea. Dacă mai aştept puţin, o să îşi revină, îi

explică ea doctorului.

După câteva minute, reuşiră să o ducă în casă. Dwight se bucură că Jacka, tatăl fetelor, nu era prin preajmă, pentru că nu ştiai niciodată în ce toane e.

Cu o expresie gravă pe chip, Dwight respinse împotrivirile Rosinei şi ale doamnei Hoblyn, care insistau că nu e nimic serios, că dacă stă pe masă şi îşi leagănă piciorul o să treacă de la sine, şi se aplecă să examineze genunchiul, temându-se oarecum să nu descopere cine ştie ce afecţiune a ganglionilor limfatici. Dar nu descoperi nimic de genul acesta. Genunchiul era umflat, fireşte, şi puţin roşu, dar pielea nu era lucioasă sau caldă la atingere.

— Şi spui că necazurile astea au început acum opt ani?

— Da, domnule, cam aşa.

— Şi doare tot timpul?

— Nu, domnule, numai când se înţepeneşte, ca acum.

— Şi ai aceleaşi probleme şi cu şoldul?

— Nu, domnule, cu ăla nu am probleme.

— Ai avut vreodată vreo scurgere de lichid de la genunchi?

— Nu, domnule. E ca şi cum cineva ar întoarce cheia şi l-ar bloca, spuse Rosina, trăgându-şi fusta în jos.

— Te-a mai văzut vreun medic până acum?

Dwight avu senzaţia că femeile schimbau priviri pe la spatele lui. Rosina răspunse:

— Da, domnule, când s-a întâmplat prima dată, în ’84. Dar am fost la domnul Nye, iar el a murit între timp.

— Şi ce-a spus?

— N-a spus nimic, se grăbi doamna Hoblyn să intervină. N-avea nicio idee despre ce ar putea fi vorba.

Atitudinea generală a întregii case era atât de evident descurajantă, încât Dwight îi recomandă fetei să-şi pună o compresă rece şi spuse că va reveni să o vadă în săptămâna următoare, după ce îi va trece durerea. Când ieşi din casă, aproape că se înserase, iar el încă nu făcuse cea mai neplăcută vizită a zilei.

La poalele dealului, se vedea un triunghi verde şi neted de iarbă şi buruieni, înainte de a ajunge la prundiş, iar într-o parte erau hale de peşte, cu nişte căsuţe şi barăci construite deasupra. Ca să ajungi la ele, aveai de traversat un pod îngust şi arcuit. Dwight rămase pe loc câteva clipe, privind în largul mării. Vântul se înteţea, iar falezele din depărtare abia dacă se distingeau în amurgul care se lăsa. Încă se puteau desluşi fălcile sumbre ale golfului îngust. Un bătrân mânuia stângaci o plasă deasupra uneia dintre bărci. În spatele hanului, pescăruşii se băteau pe un cap de peşte. La una din ferestre, pâlpâia o candelă.

Dwight îşi imagină că aude vocile şoptite ale sătenilor peste iureşul

valurilor.

— Şi ia zi, ai auzit de John James Ellery? Avea o durere de dinţi, atâta tot. S-a dus la doctor, în Mingoose, iar doctorul i-a scos trei dinţi. De atunci, John James se zbate întruna de durere şi ar vrea să moară. Eu l-aş ocoli de departe dacă aş fi bolnav!

Dwight se întoarse să plece. În momentul acela, un bărbat veni uşor din spatele hanului, părând că vrea să-l evite. Însă Dwight se opri, iar bărbatul se opri şi el. Era Charlie Kempthorne, pe care Dwight îl vindecase de plămân negru, şi care îi făcea ochi dulci Rosinei Hoblyn, cu toate că era un văduv la vreo patruzeci şi ceva de ani, cu doi copii, iar ea nu avea decât nouăsprezece ani.

— Cam târzie oră de plimbare, domnule, nu-i aşa? Într-o seară ca asta nu ţi-ai dori să fii în altă parte decât acasă, lângă sobă – asta dacă ai norocul să ai o sobă lângă care să stai.

— Exact asta voiam să-ţi spun eu ţie.

Kempthorne zâmbi larg şi tuşi.

— Există treburi care se fac cel mai bine pe înserat, dacă mă înţelegeţi. Când vameşii nu stau cu ochii pe tine.

— Dacă aş lucra la vamă, tocmai la lăsarea serii aş fi cel mai ocupat.

— A, păi şi lor le place să stea la gura sobei, ca tuturor oamenilor cu cap.

Pe chipul lui Charlie se citi o urmă de stânjeneală când trecu pe lângă doctor.

Phoebe Ellery îi deschise uşa lui Dwight şi îl conduse la etaj. Ca să ajungi în camera lui John James Ellery, urcai pe o scară de lemn din camera de dedesubt, unde erau aşezate de-a valma saci de cartofi, plase de pescuit, vâsle şi plute. Era imposibil să stai în picioare în dormitor, iar în seara aceasta focul tocmai fusese aprins pentru a goni noaptea acaparatoare. Mare parte din sticla ferestrei dispăruse, iar vântul pătrundea înăuntru, smulgând pânza de sac şi aducând cu el stropi de ploaie. Un motan mare, negru cu alb, umbla de colo-colo prin cameră, fără să stea o clipă locului, proiectându-şi propriile umbre întunecate şi ameninţătoare. Bolnavul avea faţa înfofolită într-o cârpă veche şi bolborosea întruna: „Doamne, ai milă de mine, Doamne, fie-ţi milă!”

Phoebe rămase în pragul uşii, urmărindu-l pe Dwight cu o privire neînduplecată, plină de reproş.

— O să fie mai bine cât de curând, spuse ea. Durerea îl ţine vreo oră, după care trece şi îl mai lasă liniştit o vreme…

Dwight nu prea avea ce să facă, dar rămase acolo o jumătate de oră, îi administră laudanum şi ascultă valurile ce se spărgeau zgomotos la ţărm. Până la plecarea lui, criza trecuse.

Era o noapte sălbatică, iar Dwight o petrecu într-o continuă

agitaţie, pierdut în sentimentul propriului eşec şi al inutilităţii profesiei sale.

Capitolul 3

Ross şi Demelza ajunseră printre ultimii la casa Trevaunance în seara de 24 mai, după ce se văzuseră obligaţi să împrumute un cal de la Francis, care mai avea trei în grajdurile sale. Când urcară la etaj, un grup de vreo douăzeci de persoane vorbeau şi râdeau în salonul cel mare. Demelza avu nevoie de o jumătate de oră să se schimbe, iar Ross, care nu prea avea mare lucru de făcut în răstimpul ăsta, citi ultimul număr din *Sherborne Mercury* **[1]**, care fusese lăsat cu bunăvoinţă în dormitor.

Franţa era în plin război cu Austria. Cu doar trei săptămâni în urmă izbucnise în sfârşit revolta. Ziarul scria că M. Robespierre se împotrivise mişcării populare şi demisionase din funcţia de procuror public, însă ceilalţi erau susţinători înfocaţi ai războiului. O armată numeroasă invadase deja Belgia. În orice moment era posibilă o confruntare cu trupele austriece. Şi cu poziţia noastră cum rămânea? Domnul Pitt putea să estimeze 15 ani de pace, aşa cum făcuse şi în martie. Profeţiile nu costau nimic. Însă când ele erau acompaniate de micşorări suplimentare ale armatei noastre deja minuscule şi ale flotei şi aşa extrem de reduse ca număr, pericolul în raport cu siguranţa şi supravieţuirea noastră era cât se poate de limpede.

Ross era atât de adâncit în gânduri, încât nu auzi primele cuvinte ale Demelzei, iar aceasta se văzu nevoită să le repete, înainte ca el să ridice privirea.

Ridicându-se în picioare, Ross realiză că farmecul şi puterea de atracţie ale soţiei sale nu fuseseră cu nimic diminuate după trei ani în care se zbătuseră la limita sărăciei. Dacă uneori aceste însuşiri se mai ascundeau sub masca zilnică a muncii şi a rutinei, acest lucru nu făcea decât să le pună şi mai mult în valoare în momentul în care ieşeau la suprafaţă. În astfel de momente, Ross devenea brusc conştient de calităţile care o făceau atât de atrăgătoare pe soţia sa în ochii multor bărbaţi.

Mergând să-i deschidă uşa, el spuse:

— Mai ai şi acum teama aceea de a ieşi în societate, cum aveai odată? Acum nu mai reuşesc să-mi dau seama dacă ai emoţii sau nu.

— În primele zece minute îmi tremură genunchii, răspunse femeia. Din fericire, acea parte a corpului meu este foarte bine acoperită.

Ross râse şi spuse:

— Ştiu care e leacul pentru asta.

— Care?

— Nişte vin de Porto.

— Da, de multe ori este. Dar mai sunt şi altele.

— Cum ar fi?…

Ea ridică din umerii goi, într-un uşor gest de ezitare.

— Cum ar fi să ştiu că oamenii din jur au încredere în mine.

— Printre oamenii din jur mă număr şi eu?

— În primul rând tu.

El se aplecă uşor şi o sărută pe gât, în locul acela delicat, chiar pe claviculă.

— Pot să-ţi ofer acea încredere acum?

— Mulţumesc, Ross.

El o sărută din nou, iar ea ridică mâna pentru a-i netezi părul de lângă ureche.

— Încă mai simţi ceva pentru mine?

El se uită la ea uimit, privind intens în ochii ei şi zicând:

— Dumnezeule mare, ar trebui să ştii asta!

— Da, Ross, aşa este, dar sunt sentimente şi sentimente. Eu te întreb anume despre *acele* sentimente.

— Ţi-ai propus cumva să mă implici într-o dispută filosofică cu toţi iubiţii care aşteaptă să flirteze cu tine jos?

— Nu sunt iubiţii mei. În plus, nu cred că va fi nicio… dispută, cum îi spui tu.

Femeia puse mâna pe uşă.

— Demelza… o opri el.

— Da.

— Dacă vorbim de două tipuri de sentimente, eu nu cred că poţi să le pui în compartimente diferite, pentru că unele sunt o parte integrantă din celelalte şi, astfel, sunt inseparabile. Ar trebui să ştii deja că eu te iubesc. De ce alte dovezi mai ai nevoie?

Femeia zâmbi pieziş, dar cu mai multă căldură.

— Nu vreau decât să mi se spună mai des.

— Acum ţi s-a spus. Contează atât de mult?

— Da, contează foarte mult.

— O să-mi notez să fac asta în fiecare zi de miercuri şi de sâmbătă pe viitor.

— Duminica e o zi mai potrivită. E genul de lucru care sună bine într-o zi de duminică.

Coborâră, aşadar, într-o stare de spirit destul de veselă şi îi găsiră acolo pe toţi vecinii lor – pe mai tinerii Treneglos, pe familia Bodrugan, pe doctorul Choake şi pe soţia lui, şi, desigur, pe familia Penvenen.

Şi pe George Warleggan.

Era o gafă colosală din partea familiei Trevaunance să îi invite pe George şi pe Ross la aceeaşi petrecere. Dar acum, că se întâmplase, n-aveau încotro, erau nevoiţi să treacă şi prin asta. Zvonurile

exageraseră mult conflictul dintre ei pe parcursul anului anterior, făcându-l să capete proporţii vaste, copleşitoare. Iar prezenţa lor aici, împreună, în această seară, nu făcea decât să adauge niscaiva sare şi piper la masa acelora care nu erau în mod special preocupaţi de rezultatul conflictului.

Însă George nu oferi niciun prilej de ceartă, iar pentru o vreme evită orice fel de contact cu familia Poldark. Indiferent ce alte beneficii îţi aducea sau nu experienţa de a fi fost aruncat pe scări, cu siguranţă te făcea cel puţin să-ţi respecţi fizic adversarul.

La cină, Ross se văzu aşezat aproape de capătul mesei, cu Lady Constance Bodrugan în partea dreaptă, Elizabeth în stânga, iar Caroline Penvenen în faţă.

Auzise atât de multe despre Caroline, încât ar fi fost ciudat dacă ea ar fi corespuns aşteptărilor lui. După cum o vedea el, nu avea nici frumuseţea lui Elizabeth, nici şarmul Demelzei. Însă prin vioiciunea ei ageră şi pătrunzătoare, Caroline reuşea imediat să capteze atenţia unui bărbat. Smaraldele din jurul gâtului ei alb ca laptele îi veneau de minune. În funcţie de felul în care cădea lumina, ele îşi schimbau brusc strălucirea, asemenea stăpânei lor – ba erau reci şi de nepătruns, ba vii şi sclipitoare. Înţelegea prea bine sentimentele lui Unwin Trevaunance, pe care îl bănuise întotdeauna că ar fi sensibil şi la alte influenţe, cu excepţia aurului. Lumea era surprinsă de relaţia lor, pentru că părea tensionată în seara aceea. Caroline îl trata cu o politeţe distantă, şi lumea îşi imagina că lucrurile vor sta altfel după căsătorie. Un bărbat nu are degeaba privirea aceea falnică şi buza de jos răsfrântă.

Abia se aşezaseră, când Sir John întrebă:

— Ross, ai cunoscut-o pe domnişoara Penvenen? Caroline, dumnealui este căpitanul Poldark.

Ross îi studie ochii cenuşii-verzui, larg deschişi.

Domnişoara Penvenen înclină capul, încuviinţând.

— Ne-am cunoscut în seara aceasta, John; cu toate că, de fapt, l-am mai întâlnit pe căpitanul Poldark – într-o situaţie oarecum diferită.

— Când a fost asta? se interesă Ross.

— O, n-aveaţi cum să mă remarcaţi. Era la procesul dumneavoastră de la Bodmin, când aţi fost acuzat – probabil vă amintiţi – de jefuirea a două vapoare. Eu făceam parte din public.

— Da, îmi amintesc destul de bine, răspunse Ross. Dar ideea de public te duce cu gândul la divertisment, iar eu, unul, nu cred că v-aţi distrat prea tare.

— Am văzut şi mai rău. Vedeţi dumneavoastră, într-o piesă de teatru se ştie că virtutea triumfă. Dar în viaţa reală omul tremură la un pas de nelegiuire şi se teme de rezultat.

— Probabil aţi fost la procesul nepotrivit, domnişoară Penvenen. În

cazul meu, virtutea a fost minimă spre inexistentă şi n-a fost niciun triumf în achitarea mea – poate cel mult un triumf al nesocotinţei juriului. S-ar fi cuvenit mai degrabă să-l compătimiţi pe judecător.

Ochii lui Caroline sclipiră în timp ce adăugă:

— O, dar l-am compătimit, vă asigur. Am observat cât de abătut a fost constatând că nu vă poate pedepsi nicicum.

În prima parte a cinei, Ross s-a întreţinut cu Elizabeth. Plăcerea ei nu era cu nimic mai prejos decât a lui, lucru cât se poate de limpede pentru Demelza, care, având locul aproape de capătul opus al mesei, se afla între Sir Hugh Bodrugan – care avusese întotdeauna o preferinţă evidentă, posesivă, pentru compania ei – şi căpitanul McNeil al regimentului Scots Greys **[2]**. McNeil era ofiţerul acela care mai fusese la un moment dat prin regiune, cu ceva ani în urmă, şi staţionase aici cu un regiment de cavalerie pentru a supraveghea agitaţia din zonele miniere şi pentru a combate contrabanda.

Indiferent care era părerea celorlalţi despre aşezarea musafirilor la masă, Malcolm McNeil nu avea reclamaţii. Şi-ar fi dorit numai ca Sir Hugh să nu fi fost atât de acaparator. Încercase în mod repetat să îi câştige atenţia doamnei Poldark şi de tot atâtea ori baronetul acela păros reuşise să îi zădărnicească eforturile. Prima ocazie adevărată se ivise atunci când Sir Hugh trebuise să taie o nouă bucată de friptură pentru doamna Frensham, sora lui Sir John, moment în care McNeil se grăbi să o întrebe pe Demelza dacă poate face acelaşi lucru pentru ea.

— Nu, mulţumesc, răspunse Demelza. Mă surprinde să vă întâlnesc aici, domnule căpitan McNeil. Aveam impresia că v-aţi întors în Scoţia, în sânul familiei.

— A, între timp m-am întors, o informă el, răsucindu-şi mustaţa impresionantă în timp ce o privea admirativ. Şi am fost şi peste ocean. Şi în Londra, şi în Windsor. Dar am căpătat o dragoste aparte pentru colţul ăsta de ţară – şi pentru unii dintre oamenii de aici –, iar când se iveşte ocazia să îi revizitez…

— Împreună cu cavaleria?

— Nu, fără cavalerie de data asta.

— Nici măcar un soldat?

— Niciunul în afară de mine, doamnă Poldark. Îmi pare rău să vă dezamăgesc. Am fost bolnav de febră şi, după aceea, întâlnindu-l pe Sir John la Londra, am fost invitat să stau aici pe durata concediului de boală.

Demelza îl privi cu bunăvoinţă şi spuse:

— Nu păreţi a fi bolnav, căpitane McNeil.

— Acum nici nu sunt, stimată doamnă. Daţi-mi voie să vă umplu paharul. Vin de Canare aţi băut?

— Nu cunosc decât trei arome şi nu e niciuna dintre cele trei.

— Atunci vin de Canare trebuie să fie. În plus, am descoperit o

plăcere aparte în a admira priveliştea deosebită a liniei de coastă – ca să nu mai spun că este şi foarte sănătos…

— Nu căutaţi contrabandişti?

— Nu, doamnă Poldark. De data asta nu. De ce, încă mai sunt? Aveam impresia că i-am anihilat la ultima mea vizită.

— Şi aşa şi este. Am fost cu toţii foarte abătuţi după ce aţi plecat.

Scoţianul o privi tresărind şi adăugă:

— Asta este o observaţie ce poate fi interpretată în două feluri.

Demelza aruncă o privire spre celălalt capăt al mesei şi îl văzu pe Ross zâmbindu-i lui Elizabeth.

— Căpitane McNeil, n-aş fi crezut vreodată că m-aţi lua drept contrabandist.

Râsul înfundat al lui McNeil, aşa reţinut cum îl considera el după standardele proprii, se dovedi suficient pentru a reduce restul mesenilor la tăcere timp de o secundă sau două.

Doamna Frensham spuse, zâmbind:

— Dacă gluma aceea poate fi repetată, cred că nu se cade s-o ţineţi numai pentru dumneavoastră.

Demelza răspunse:

— A, din partea mea nu era o glumă, stimată doamnă. Căpitanul McNeil mă asigura că de data asta nu a venit aici pentru a prinde contrabandişti, iar eu i-am spus că nu ştiu ce altceva se aşteaptă să prindă prin părţile astea.

— Să fiu al naibii! tună Sir Hugh Bodrugan. Eu nu sunt de acord cu gluma asta.

Doamna Frensham spuse:

— Căpitanul McNeil a fost în convalescenţă. Scopul prezenţei sale aici, din câte m-a asigurat chiar dumnealui, este total inofensiv. Altminteri, ar fi trebuit să-i punem un paznic şi să-l încuiem în camera sa.

— Sinceră să fiu, stimată doamnă, cred că ar trebui să faceţi asta numaidecât! spuse Demelza, replică la auzul căreia Sir Hugh şi căpitanul râseră din nou.

La capătul opus al mesei, Sir John Trevaunance făcu o remarcă denigratoare la adresa tânărului Dwight Enys, cu un scop mai mult decât evident. Ellery murise chiar în dimineaţa respectivă, iar Sir John era de părere că scandalul ar trebui să beneficieze de atenţie publică. Ellery, un bărbat zdravăn şi plin de energie la cei şaizeci de ani ai săi… Enys pătrunsese atât de adânc cu sonda în maxilar, încât rana nu mai reuşise să se vindece. Vechiul lui prieten, doctorul Choake avea să confirme ce spunea el acum… Ignoranţă şi delăsare. Dar Sir John constată că mişcarea lui nu fusese una inspirată, de vreme ce Caroline nu doar că se grăbi să-i ia apărarea doctorului Enys, dar găsi un aliat de nădejde în Ross Poldark, iar baronetul, spre nemulţumirea sa şi

spre enervarea lui Unwin, se trezi prins la mijloc. Când îi fusese prezentată, Ross o găsise pe Caroline destul de obraznică; însă pentru moment erau de acord unul cu celălalt, iar la sfârşitul disputei era uşor de remarcat faptul că privirile lui Caroline îl cântăreau aprobator.

Elizabeth îi spuse în şoaptă lui Ross:

— E încântătoare, nu-i aşa?

— Remarcabilă. Frumuseţea modelează gustul.

— E adevărat ce se spune, nu crezi, că inima nu doreşte ceea ce ochiul nu admiră?

— O, fără îndoială. Ştii vreun caz concret care să demonstreze contrariul? În cazul meu, aşa a fost. Iar tu ar trebui să ştii asta.

— Eu ştiu foarte puţine lucruri despre tine, Ross. De câte ori ne-am întâlnit noi în cinci ani? Să fi fost douăsprezece ori cu totul?

Ross nu răspunse.

— Eu nu mă gândeam la ultimii cinci ani. Dar poate că aşa este. Înclin să-ţi dau dreptate, nici eu nu ştiu prea multe lucruri despre tine. Plus că te-ai schimbat atât de mult – ca structură interioară, vreau să spun…

— Serios? Spune-mi unde anume se vede cel mai clar deteriorarea asta.

— Acum îmi ceri de fapt asigurări că lucrurile nu stau chiar aşa, nu? Poţi să stai liniştită. Eşti doar o altă Elizabeth, asta e tot. Exact opusul deteriorării. Dar surprinzătoare uneori. Acum înţeleg cât de tânără erai atunci când ai promis că te vei căsători cu mine.

Elizabeth întinse mâna după paharul ei cu vin, dar numai pentru a atinge cu degetele piciorul paharului.

— Ar fi trebuit să fiu suficient de matură ca să ştiu ce vreau cu adevărat.

Ceva din felul în care ea rosti cuvintele îl surprinse pe Ross. Emoţia aceea bruscă din vocea ei suna a dispreţ faţă de propria persoană. Ceea ce devie subit discuţia lor de la tonul acela amabil, uşor frivol de până atunci.

El o privi, încercând să cântărească vorbele ei, şi spuse prudent, pentru a-i oferi o cale de ieşire firească:

— Ei bine, hai să ne împăcăm cu ideea că erai încă tânără… Iar apoi ai crezut că am murit.

Elizabeth privi către celălalt capăt al mesei, unde Francis discuta cu Ruth Treneglos. Probabil emoţia aceea o luase şi pe ea prin surprindere. Sau poate realizase că ocolise prea des adevărul. Cu o voce perfect calmă, proaspătă, spuse:

— N-am crezut niciodată cu adevărat că ai murit. Am crezut că îl iubesc pe Francis mai mult.

— Ai *crezut* că îl iubeşti…

Ea încuviinţă din cap.

— Şi apoi am descoperit că m-am înşelat.

— Când?

— La foarte scurt timp.

Raţiunea lui încă refuza să aprecieze la adevărata valoare turnura pe care o luase brusc conversaţia lor, dar undeva în interiorul lui inima bătea mai tare, ca şi cum tocmai avusese o revelaţie. Erau douăzeci şi ceva de oameni la masa asta, propria lui soţie era angajată într-o discuţie cu ofiţerul acela de cavalerie cu mustaţă mare, în timp ce Sir Hugh, de cealaltă parte a ei, abia aştepta să intervină în discuţia lor; George Warleggan, tăcut şi concentrat în cea mai mare parte a timpului, deşi din când în când îşi mai muta privirile din farfurie sau de la vecinii săi de masă pentru a studia părul, gura sau mâinile lui Elizabeth. Era incredibil că Elizabeth alesese tocmai acest moment ca să-i facă asemenea confidenţe, după nouă ani întregi. Prea incredibil ca să fie adevărat!

— Ale naibii corciturile astea nenorocite care hoinăresc prin zonă! izbucni Lady Bodrugan cu năduf. Se tot înmulţesc şi se împerechează între ele în fel şi chip; din cauza lor este extrem de greu să îţi menţii şeptelul curat. Mare noroc ai, John, că te ocupi numai de vite. Ce rasă spuneaţi că e câinele dumneavoastră, domnişoară?

— Mops, răspunse Caroline. Cu un păr frumos, negru şi creţ, şi o feţişoară cafeniu-aurie, nu mai mare decât centrul acestei farfurii. Unwin îl tratează cu un respect şi o afecţiune *enorme*. Nu-i aşa, dragule?

— Respect, da, spuse Unwin, pentru că are dinţii ăia ai dracului de ascuţiţi!

Ross i se adresă lui Elizabeth:

— Încerci cumva să îmi joci o farsă?

Elizabeth zâmbi, cu o vioiciune subită, tensionată.

— O, cu siguranţă e o farsă, Ross. Dar una pe care mi-am jucat-o mie însămi. Nu ştiai? Mă întreb dacă chiar n-ai ghicit niciodată.

— *Să ghicesc…*

— Ei bine, dacă n-ai ghicit, ar fi fost mai elegant din partea ta să vii în întâmpinarea acestei confesiuni sincere. E oare o surpriză atât de mare ca o femeie care s-a răzgândit o dată să se răzgândească şi a doua oară? Ei bine, da, probabil că este, pentru că pentru mine a fost mereu o surpriză şi o sursă de umilinţe…

După un timp, care păru o eternitate, Ross spuse:

— Când am venit la tine, de primul Paşte, imediat după ce te-ai măritat, mi-ai spus destul de clar că nu-l iubeşti decât pe Francis şi că în gândurile tale nu mai este loc pentru altcineva.

— Oare atunci era momentul să-ţi spun ce simţeam? La doar câteva luni după căsătorie, când eram deja însărcinată cu Geoffrey Charles?

Ceva dispăru din dreptul lui Ross, un alt fel de mâncare apărând în loc. Indiferent care era scopul petrecerii, Sir John nu făcea economie de băutură, iar discuţiile din jurul mesei se purtau acum pe un ton mai ridicat decât înainte. Cu toate acestea, Ross trebui să se lupte cu el însuşi ca să nu se scoale de la masă şi s-o ia la fugă. Faptul că Elizabeth îşi alesese tocmai acest moment… Doar dacă nu cumva prezenţa celor din jur îi dăduse curajul de a-i spune deschis, fără ocolişuri, ceea ce ar fi vrut ca el să afle de multă vreme… Iar dacă cu doar câteva minute în urmă nu reuşise să găsească logica vorbelor ei, acum realiza că nu erau chiar atât de deplasate. Şi cu fiecare secundă care trecea, senzaţia că totul se încadrează perfect în tiparul ultimilor nouă ani era tot mai acută.

— Şi Francis? o întrebă. El ştie?

— Am spus deja prea multe, Ross. Limba asta a mea slobodă! A fost un impuls de moment – cel mai bine e să uităm toate astea. Sau dacă nu uităm, măcar să nu ţinem seama de ele. Despre ce vorbeam înainte?

Trei locuri mai încolo, chipul degajat al lui Francis, pe care liniile însufleţite ale tinereţii se ştergeau uşor într-un proces de îmbătrânire prea timpuriu… Ca şi cum devenise tocmai atunci conştient de ceva, ridică privirea spre Ross, încruntă o sprânceană şi făcu un semn cu ochiul.

Francis ştiuse tot timpul ăsta. Ross înţelegea asta acum. Francis ştia de atâta vreme, încât izbucnirile sale timpurii de deziluzie şi dezamăgire rămăseseră acum o simplă amintire. Cum gelozia lui se risipise demult şi probabil şi iubirea lui odată cu ea, acum nu mai simţea niciun disconfort văzându-i pe Ross şi pe Elizabeth împreună. Ieşirile lui de la început, enigmele comportamentului lui – toate acestea îşi găsiseră acum explicaţia. Iar acum, din punctul lui de vedere, toate acestea erau depăşite, o parte a unei epoci preferabil uitate în această nouă eră a toleranţei şi a bunei înţelegeri.

Poate tocmai de aceea îndrăznise Elizabeth să-i spună totul acum, se gândi Ross. Pentru că sentimentele *ei* se risipiseră şi credea că şi ale lui Ross erau uitate; adusese vorba despre asta ca o explicaţie, o scuză pentru ceea ce fusese în trecut, o scuză pe care i-o datora acum, când confesiunile nu mai reprezentau niciun fel de pericol pentru niciunul dintre cei implicaţi.

Elizabeth se întorsese să răspundă la o întrebare pusă de bărbatul din cealaltă parte a ei şi trecu o clipă sau două până când Ross reuşi să-i vadă chipul din nou. Nici atunci ea nu-i întâlni privirea, însă el realiză imediat din expresia ei – sau poate că ştiuse, de fapt, de la bun început – că pentru ea chestiunea nu era câtuşi de puţin încheiată şi nici nu presupunea că ar fi încheiată pentru el.

După ce doamnele ieşiră, bărbaţii avură la dispoziţie o jumătate de oră pentru a-şi savura vinul de Porto, după care cele două sexe se regrupară pentru ceai şi cafea.

Ross mai avu o întâlnire cu Caroline Penvenen. Tocmai trecea pe lângă un salonaş micuţ când auzi nişte cuvinte pline de furie şi recunoscu vocea lui Unwin Trevaunance. Apucase să mai facă doar câţiva paşi când auzi în urma lui uşa trântindu-se cu putere şi nişte paşi grăbiţi îl prinseră din urmă în dreptul uşii salonului principal. Se dădu puţin înapoi, pentru a o lăsa pe Caroline să intre înaintea lui. Ea îi zâmbi trăgându-şi sufletul, în ochii ei încă sclipind o emoţie ce dispărea treptat.

Văzându-l pe punctul de a se îndepărta, ea spuse:

— Pot beneficia de compania dumneavoastră timp de câteva clipe?

— Atât cât veţi dori.

Ea rămase lângă el, studiindu-i cu ochii mijiţi pe cei prezenţi. Ross realiză acum cât de înaltă şi de graţioasă era.

— Mă încântă faptul că le sunteţi loial prietenilor dumneavoastră, căpitane Poldark.

— Loial? Sper să fie aşa. Dar vă referiţi la…

— Mă refer la doctorul Enys. Pentru că trebuie să vă spun că şi el vă era loial atunci când l-am cunoscut.

— Şi când a fost asta?

— Înainte de procesul dumneavoastră, desigur. Era destul de înflăcărat atunci când vă lua apărarea.

În viaţa de zi cu zi, oamenii evitau să vorbească despre proces în prezenţa lui Ross. Nu era genul care să încurajeze astfel de familiarităţi. Dar fata aceasta nu părea să aibă asemenea ezitări. Vorbele ei puteau fi puse fie pe seama unei lipse totale de discernământ şi sensibilitate, fie pe seama unui mod propriu de a percepe onestitatea, care nu accepta tabuuri. De vreme ce părea să-şi dorească să fie prietenoasă, Ross alese varianta că era binevoitoare.

— Trebuie să înţeleg din asta că i-aţi dat motive să mă apere?

— O, da, desigur. Dacă vrei să descoperi adevăratele sentimente ale unui bărbat, întotdeauna cea mai bună cale este să-l provoci.

— Şi astea sunt tacticile pe care le aplicaţi acum, domnişoară Penvenen?

Ea zâmbi încântător zicând:

— Ar fi o dovadă de îngâmfare din partea mea să-mi imaginez că pot.

— O să rămâneţi la unchiul dumneavoastră pe perioada verii?

— Depinde. În octombrie voi împlini 21 de ani – după care voi fi propria mea stăpână. Mă aşteaptă o perioadă îndelungată şi plină de provocări.

— Poate până atunci vă veţi căsători.

— Bine, dar asta nu înseamnă doar că voi schimba un tutore cu un altul?

— Presupunând că vă veţi privi soţul din perspectiva asta.

— De vreme ce n-am avut niciodată un soţ, nu mă pot pronunţa. Dar, după ce am văzut atâţia prin jur, nu mi se pare o descriere ofensatoare.

— Măcar pentru unchiul dumneavoastră şi tot e ofensatoare.

Caroline râse şi adăugă:

— Dar de ce? El m-a întreţinut. Nu asta face un tutore? Nu am avut zăbrele la ferestre – poate doar zăbrelele invizibile ale convenţionalismului şi ale dezaprobării. Dar îmi imaginez că mi-ar plăcea să mă bucur de libertate o vreme.

În timp ce discutau, Unwin trecu pe lângă ei spumegând de furie, iar Caroline continuă să îl ţină de vorbă pe Ross cât timp celălalt bărbat rămase în încăpere. Perfect conştient de faptul că era folosit, dar în acelaşi timp amuzat de situaţie, Ross se gândi că speranţa lui de a-i vedea căsătoriţi curând nu părea să aibă şanse de izbândă.

Iar situaţia se înrăutăţi şi mai mult atunci când Unwin dispăru şi nu mai fu văzut în seara aceea. Cei prezenţi jucară cărţi până la miezul nopţii, dar faptul că existase o ceartă la tânărul cuplu era evident dacă te uitai la chipul posac al lui Ray Penvenen; iar toată această situaţie aruncă o umbră de dezamăgire peste ultima parte a serii.

Tocmai când petrecerea era pe punctul de a se încheia, George Warleggan se trezi dintr-odată singur cu Francis şi profită imediat de ocazie pentru a-i vorbi.

— Seara bună şi ţie! Pot spune că mă bucur să te revăd după atâta timp.

Francis îl privi îndelung.

— Îmi pare rău că nu pot spune acelaşi lucru, George.

— Dacă aşa stau lucrurile, mie îmi pare rău! N-ar trebui să fie aşa.

— Uite, aici nu suntem de acord. Eu am ales cu multă vreme în urmă. Prefer să-mi păstrez mâinile curate.

Chipul lui George se întunecă.

— Duşmănia asta fără sens… De la vărul tău am ajuns să nu mai am pretenţii la raţiune…

— Ei bine, dacă asta numeşti tu raţiune, nu te aştepta la aşa ceva nici din partea mea!

Dacă George chiar sperase sincer la o apropiere, speranţele lui nu supravieţuiră acestui moment. Se întoarse să plece şi se trezi faţă în faţă cu Ross.

Urmă un moment de tăcere. Una sau două persoane care asistau acum la scenă aşteptau cu interes o înfruntare. Se apropiară mai mult pentru a prinde din zbor cuvintele ce aveau să aprindă scânteia.

Ross privi în jos la celălalt bărbat spunând:

— Bună seara, George!

Chipul impresionant al lui George tresări uşor, iar el zise:

— Ei, Ross, imaginează-ţi numai! Să ne întâlnim aici…

— Trebuie să luăm cina împreună la un moment dat.

— Abia aştept… Sper că mina ta e profitabilă.

— Va fi.

— Aş vrea să fiu la fel de încrezător ca tine.

— Chiar trebuie să mă invidiezi şi pentru asta? întrebă Ross.

George se îmbujoră şi deschise gura să spună ceva în timp ce Ross se îndepărtă. Dar un singur cuvânt rostit acum avea să compromită sobrietatea atâtor ani. Acum, pentru prima oară, îl adusese pe Ross exact în punctul în care dorise. Sobrietatea era o virtute. Pentru a ieşi învingător, nu avea decât să îndure în tăcere.

În timp ce Ross şi Demelza mergeau spre casă, însoţiţi în prima parte a drumului de Francis şi de Elizabeth, o semilună apăru pe cer, împodobind peisajul, aprinzând picurii de rouă de pe câmpuri şi pânzele de păianjen prinse în gardul viu. Cei patru nu vorbeau prea mult. Elizabeth era tulburată în urma mărturisirilor făcute şi agitată în privinţa rezultatului, deoarece nu avea cum să prevadă reacţia lui Ross. Lui Francis îi era somn. Iar Ross, pierdut în gândurile sale despre trecut şi în speculaţiile referitoare la viitor, era ciudat de detaşat de întreaga scenă, deşi inevitabil conştient de silueta lui Elizabeth – cauza tuturor gândurilor sale – mergând călare în faţa lui.

Demelza, cu percepţia ei instinctivă, aproape animalică, ştia că în viaţa lui Ross apăruse ceva cu totul nou. Simţea că Elizabeth trebuie să fie cauza, dar nu-şi putea imagina ce lucru nou evoluase dintr-odată din vechea relaţie de loialitate.

— Sper că voi avea ocazia să vă fac o vizită, stimată doamnă, îi spusese căpitanul McNeil, cu o privire admirativă care îi făcuse plăcere.

Dintre toţi bărbaţii pe care îi întâlnise vreodată, Malcolm McNeil era singurul cu adevărat vrednic să se compare cu Ross.

— Într-una din zilele astea, o să dau eu o petrecere, draga mea, spusese Hugh Bodrugan, mângâindu-i uşor braţul cu degetele.

Chiar înainte de momentul despărţirii, Francis spuse:

— Este adevărat că bărcile de transport clandestin au avut iar o cursă bună?

— Da, răspunse Ross, aşa am auzit.

— Vercoe şi evaluatorii lui n-o să fie foarte încântaţi.

— Sunt convins!

— Circula un zvon – nu mai ştiu unde l-am auzit, dar circula un zvon cum că te-ar interesa să te apuci de afaceri de contrabandă.

Se lăsă tăcerea. Demelza trase puţin mai tare de hăţurile calului, iar acesta clătină din cap, fornăind nemulţumit.

— Unde ai auzit treaba asta? se interesă Ross.

— Contează atât de mult? A fost cu ceva timp în urmă şi cred că era vorba despre lotul ăla din martie.

— Francis, ştii bine că nu a existat zi de la Dumnezeu în care să nu circule tot felul de zvonuri ridicole despre vreunul dintre noi.

Urmă o nouă pauză.

— În fine, mă bucur că nu e nimic adevărat.

— Te bucuri? Nu ştiam că ţii atât de mult la vameşi.

— Pentru că nici nu ţin, Ross. Dar ţin la tine în ultima vreme. Şi nu-mi place deloc turnătorul, denunţătorul ăsta nenorocit care umblă prin zonă. Toată lumea ştie despre existenţa lui; dar nimeni nu ştie cine este. Dacă ar fi identificat, s-ar sfârşi cât se poate de prost pentru el. Dar câtă vreme e prin preajmă, pericolul e de două ori mai mare. Desigur, dacă aş fi în locul domnului Trencrom, care are interese mari în afacerea asta, are relaţii şi, în plus, şi o haveză de dimensiuni considerabile de întreţinut, probabil că aş merge mai departe cu voia lui Dumnezeu. N-aş avea încotro. Pe de altă parte, dacă aş fi un boiernaş oarecare, de la ţară, rupt în fund, care caută să mai câştige un bănuţ în plus, sau un miner, sau fierar, şi m-aş gândi la contrabandă ca ocupaţie secundară, crede-mă că ăsta ar fi ultimul moment din zi în care mi-aş dori să fiu amestecat în afacerea asta.

Pentru Francis fusese un discurs lung şi, în timp ce vorbea, ajunseseră la punctul unde drumul se bifurca. Cei patru călăreţi se opriră.

Ross spuse:

— Presupun că vei face tot posibilul să infirmi povestea asta în cazul în care o mai auzi pe undeva.

— Aşa voi face, cu siguranţă. Noapte bună amândurora!

— Cât despre afacerile de contrabandă, continuă Ross, există, fireşte, mai multe tipuri de servicii pe care le poate face o persoană. Şi nu toate implică aducerea bărcilor la ţărm sau transportul ilicit al mărfurilor.

— Însă toate pot fi periculoase dacă e vreun informator prin preajmă.

— Dacă aş fi un boiernaş de la ţară, rupt în fund, care caută să mai câştige un bănuţ în plus, probabil că aş fi de acord cu tine. Dar există situaţii în care riscurile trebuie cântărite în raport cu recompensele.

— Cred că prefer să nu mai ştiu nimic altceva. Nu doream decât să-ţi transmit un avertisment prietenesc, nicidecum să-mi bag nasul în secretele tale.

— După câte se pare, deja ştii secretul. E bine să cunoşti şi detaliile. Acum ceva vreme, domnul Trencrom mi-a făcut o vizită, fiind oarecum strâmtorat, deoarece informatorul îl adusese în imposibilitatea de a introduce transporturile prin vreunul dintre

punctele de acces cunoscute. M-a întrebat dacă poate intra prin Golful Nampara. La momentul respectiv, cei din familia Warleggan deveniseră insuportabili încercând să pună stăpânire pe cealaltă mină a mea, Wheal Leisure. Aşa că am acceptat propunerea lui Trencrom, iar el se foloseşte acum de golful şi de pământul meu – asta însă numai de două ori pe an, iar la fiecare acostare îmi plăteşte 200 de lire sterline.

Francis fluieră admirativ adăugând:

— E o sumă frumuşică. Suficientă pentru a ispiti pe oricine. Dacă nu era pericolul ăsta la mijloc, nici eu nu m-aş fi dat în lături.

— Dacă nu era pericolul ăsta la mijloc, nu mi s-ar fi oferit această sumă.

— Nu… Nu, într-adevăr. Dar banii ăştia… O să ţină mina Wheal Grace funcţională mai mult timp decât am planificat noi iniţial? Dacă-i aşa…

— Am datorii, i-o tăie scurt Ross. Una dintre ele are o dobândă foarte mare. Cu banii primiţi de la Trencrom reuşesc să supravieţuiesc. Fără ei, mina noastră n-ar fi fost deschisă niciodată.

— Ar fi trebuit să-mi spui.

— Ce să-ţi spun?

— Despre toate datoriile astea. Banii pe care i-am investit amândoi în Wheal Grace ar fi putut fi folosiţi mai bine.

— Dacă Wheal Grace intră în faliment, da, ar fi putut fi folosiţi mai bine într-o altă afacere. Altminteri, n-au fost niciodată de ajuns pentru a acoperi toate datoriile mele.

Francis se uită lung la chipul vărului său, luminat parţial de luna ce suia pe cer. Ar fi vrut să clarifice această problemă între ei, dar erau prea multe piedici la mijloc. Prietenia lor de acum şi parteneriatul lor însemnau prea mult pentru el pentru a le pune în pericol printr-o întrebare inoportună..

În timp ce Ross şi Demelza îşi continuau drumul singuri, Demelza spuse:

— Mă întreb cine i-a spus.

— Despre afacere? Era imposibil să nu se afle. Când ştiu douăzeci-treizeci de persoane despre asta… Apoi, ca şi cum i-ar fi citit gândurile Demelzei, adăugă: A, ştiu că asta mi-ai spus mereu. Dar e un risc pe care trebuie să mi-l asum. Atâta vreme cât nimeni nu află data unui transport, totul e în regulă. Vameşii n-or să stea nici ei afară noapte de noapte!

— Mai bine merg desculţă!

— Nu există riscul ăsta.

— Există riscuri şi mai mari.

— Nu cred!

— Nu glumi, Ross! Cu asemenea lucruri nu e de glumit. Ai avut

prea multe probleme în ultimii ani.

Acum intraseră deja pe aleea din faţa casei. În partea cealaltă, noul motor de la Wheal Grace şerpuia şi gemea în timp ce pompa apă din adâncimile pământului.

Pentru a-i abate atenţia, Ross o întrebă:

— Şi? Ţi-a plăcut seara asta? S-a ridicat la înălţimea aşteptărilor tale?

— Da, a fost foarte frumos. Numai că ne-au izolat, cum s-ar spune, de la bun început şi am fost aproape ca nişte străini până la sfârşit.

— Aşa se obişnuieşte în societatea modernă. Am observat, în schimb, că ai fost foarte bine tratată de căpitanul McNeil.

— Da, am fost, într-adevăr. E un bărbat foarte politicos şi rafinat, Ross. Să ştii că o să treacă pe la noi într-o zi din săptămâna viitoare.

— Hm… Nu mă surprinde defel. Nu trebuie decât să le faci un semn discret cu degetul şi vin cu toţii după tine.

— Ai o limbă a naibii de otrăvită când e vorba să exagerezi, Ross! Câteodată mă şi întreb cum de nu-ţi cade! Cu Caroline Penvenen cum rămâne?

— Caroline?

— Da, ai stat foarte mult cu ea. Ce părere ţi-a făcut? Te-a ţinut la colţ, nu-i aşa, şi nu te-a mai lăsat să pleci.

Ross cântări răspunsul timp de o clipă.

— Nu m-a ţinut în niciun colţ în care n-aş fi dorit să stau, spuse el, dar sunt convins că nu e soţia potrivită pentru Dwight. O să fie cârpa ei de şters pe jos!

Capitolul 4

Moartea lui Ellery a fost un adevărat punct de cotitură pentru Dwight. Într-o comunitate săracă şi primitivă, singurul mod în care puteai să-ţi exersezi abilităţile chirurgicale şi fizice presupunea să beneficiezi de un capital substanţial de încredere. În lipsa acestui lucru, aveai mare noroc dacă mai reuşeai să exersezi ceva. În două săptămâni, peste jumătate din pacienţii lui Dwight se făcură nevăzuţi. Ori de câte ori lua legătura cu vreunul, oamenii inventau tot felul de scuze.

Vizitele lui la St Ann’s nu fuseseră niciodată prea dese, dar avea acolo unul sau doi pacienţi fideli şi, printre ei, chiar şi un bun platnic – doamna Vercoe, soţia funcţionarului de la vamă, pe al cărei mezin îl ajutase să învingă o boală peste iarnă. În ziua imediat următoare petrecerii la care nu fusese invitat, le făcu acestora o vizită, ajungând exact la timp pentru a-l vedea pe Vercoe însuşi în faţa uşii de la intrarea în casa văruită în alb, luându-şi rămas-bun de la un bărbat înalt, blond, cu o mustaţă îngrijită, de ofiţer de cavalerie. Deşi străinul

era, în mod evident, un domn distins, el nu venise călare, pentru că plecă umblând cu paşi mari, peste câmp, către poteca dinspre ţărm.

Când intră în casă, Clara Vercoe îi ieşi în întâmpinare. Hubert nu se simţea prea bine, îl puse ea la curent. Vomitase după ultima sticluţă de medicament, aşa că nu-i mai dăduse. Hubert, alb la faţă precum hârtia şi complet epuizat, fu adus în încăpere şi aşezat în dreptul luminii care intra prin cadrul uşii întredeschise, iar Dwight îl studie cu ochiul profesionistului, prefăcându-se, în acelaşi timp, interesat de cartea de poveşti a copilului. Era o carte nouă, scoasă la un tipar ieftin în Plymouth, pe coli de hârtie tare, cu imagini liniare care ilustrau *Povestea lui Primerose Prettyface* **[3]**; cartea era legată în coperţi din material cornos şi avea un mâner din lemn. Prima imagine era aceea a unui înger, iar Hubert îi colorase aripile cu roşu.

Dwight se întrebă dacă nu cumva avea de-a face cu o nouă reacţie la povestea cu Ellery şi dacă medicamentul prescris de el era acum găsit vinovat pentru cine ştie ce tulburări digestive. Spuse că va schimba preparatul respectiv şi turnă o parte din el într-o ceaşcă, pentru a-l analiza şi a-l gusta.

În timp ce Dwight se afla acolo, Jim Vercoe intră din nou în casă căutând un telescop, iar Dwight se uită în direcţia în care era îndreptat acesta, către o velă ce se zărea la orizont.

Nu puteai să nu ai toată admiraţia faţă de acest bărbat, care se încăpăţâna să-şi facă datoria în ciuda tuturor tentativelor de mituire, a ameninţărilor ocazionale şi a marginalizării sociale la care era supus. O parte din experienţele neplăcute cărora Vercoe trebuia să le facă faţă se puteau citi pe chipul lui bărbos. Admiraţia lui Dwight ar fi fost şi mai mare, dacă nu ar fi întrezărit pe undeva şi acea urmă de satisfacţie îndârjită pe care o găsesc unii oameni în faptul că trezesc antipatii în timp ce îşi fac datoria.

— Cerul e cât se poate de senin în dimineaţa asta, remarcă Dwight în timp ce vameşul coborî telescopul.

— Limpede precum cristalul, doctore. O să plouă mai mult înainte de căderea nopţii.

— Am urmărit nava de control vamal toată săptămâna, spuse doamna Vercoe încuviinţând din cap. Jim tot întreabă de ea de ceva timp încoace.

— În curând o să afle tot satul! spuse Vercoe iritat. Cum le umblă femeilor limba în treburi care nu le privesc!

— Ei, doctorul Enys n-o să spună nimic despre asta. Nu-i aşa, domnule?

— Nu mai mult decât aş spune dacă aş vedea un bărbat cărând o butelcă de rachiu.

Vercoe îl fixă vreme de câteva clipe cu o privire plină de resentimente. Un om aflat în postura unui medic nu avea dreptul să fie

atât de imparţial.

— Doctore, e greu să-ţi faci treaba cum se cade când toată lumea bună e împotriva ta şi când, cât e coasta asta de lungă, un barcagiu de bună-credinţă abia îşi găseşte un loc sigur să-şi tragă luntrea la mal. Pur şi simplu nu se aventurează la ţărm când e vremea proastă. Nici Padstow **[4]** nu e un refugiu sigur dacă izbucneşte o furtună. Dar nu ai cum să ţii totul sub control din Mount's Bay **[5]** !

— Eu aş fi zis că dezavantajul e de ambele părţi. Aceleaşi ape care ţin la distanţă nava de pază a coastei îi opresc şi pe cei care doresc să-şi descarce mărfurile.

— A, nu e atât de simplu. Contrabandiştii îşi asumă mai multe riscuri şi, în afară de asta, cunosc fiecare piatră şi fiecare curent ca pe propriile palme. Mai mult decât de orice altceva, am nevoie de mai mulţi oameni la ţărm. Să lupte până la capăt. Şi poate cel mai rău lucru dintre toate este să ştii că, după toate astea, dacă totuşi reuşeşti să-i prinzi, probabil vor fi aduşi în faţa judecătorilor locali, pentru ca mai apoi să fie achitaţi şi eliberaţi.

— Ştiu că e greu, admise Dwight, dar n-aş spune că *toată* lumea bună e împotriva ta. Sau oamenii, în general, înţeleg că ai şi tu informatorii tăi, care probabil valorează cât greutatea lor în… aur, până la urmă.

Chipul lui Vercoe căpătă brusc o culoare întunecată, din cauza mâniei.

— Păi în starea asta ajungi, doctore, când nu mai ai încotro! Dacă nu te ajută oamenii cinstiţi, nu-ţi mai rămâne decât să apelezi la turnători!

Câteva minute mai târziu, Dwight intră pe strada principală a satului şi descălecă în dreptul micii prăvălii unde erau preparate medicamentele sale. Intră aplecându-se uşor de spate şi aşteptă printre sticluţele multicolore, maldărele de paie colorate destinate confecţionării pălăriilor şi cutiile verzi din tablă, cu amestecuri pentru ceai, până când Irby, farmacistul, reuşi să răzbată afară din celula în care îşi prepara reţetele. Irby era un bărbat mic şi gras, cu un nas ca un ciot şi ochelari cu rame de oţel, ale căror lentile nu erau mai mari decât ochii iscoditori din spatele lor.

Dwight începu prin a cere politicos să vadă comanda pe care o făcuse. De asemenea, îl rugă pe domnul Irby să guste preparatul şi să observe cantitatea de sediment depusă la fundul sticlei. Domnul Irby era expansiv, cooperant, dar şi uimit, în acelaşi timp. Normal că era un strat de sediment: medicamentele comandate de Dwight refuzau să se omogenizeze şi, prin urmare, se formau depuneri. Dwight îl corectă respectuos: dacă medicamentele erau pure, acest lucru era aproape imposibil ş.a.m.d. ş.a.m.d. Din acest punct, discuţia lor, deşi în continuare politicoasă, începu ea însăşi să se precipite. Dwight anunţă

că doreşte să examineze medicamentele din care era preparat leacul. Domnul Irby privi pieziş peste ramele ochelarilor, spunând că îşi practica meseria în St Ann's de douăzeci de ani şi, în tot răstimpul ăsta, niciun medic nu se îndoise vreo clipă de competenţele lui. Dwight răspunse că, din acest punct de vedere, nici el nu se îndoia de competenţele lui; nu voia decât să ştie dacă medicamentele erau sau nu contrafăcute. Domnul Irby răspunse că nu cumpărase în viaţa lui medicamente ieftine şi că nu îşi propusese să fie acuzat de asta acum. Dwight îşi ceru scuze că trebuie să insiste, dar, medic fiind, legea îi dădea dreptul să intre şi să verifice medicamentele din orice drogherie, iar de acest drept dorea să uzeze acum. Astfel că, urmat de domnul Irby, Dwight coborî în celulă şi privi atent în jurul lui, în lumina incertă, la sărurile lui Glauber, la prafurile Dover, la gamboge **[6]** , la nuca vomică **[7]** , la analgezice şi la vermifuge **[8]** .

Mormăielile iritate ale domnului Irby o scoaseră pe doamna Irby dintr-o celulă şi mai ascunsă, situată dincolo de prima. Însă Dwight îşi continuă investigaţiile, cu meticulozitate. Descoperi ceea ce bănuise: că fuseseră cumpărate surogate ieftine, care fuseseră etichetate drept medicamente mai scumpe, iar în două dintre cazuri, prafurile fuseseră amestecate cu ceva – pulbere de os sau de var. Deşertă toate aceste produse într-un ciubăr de lemn. Când acesta se umplu, Dwight ieşi din prăvălie luând ciubărul cu el, cu farmacistul pe urmele lui, care cerea despăgubiri şi dreptate. În trecere, Dwight zări o femeie înaltă aşteptând în magazin, însă era atât de întuneric, încât nu-i dădu cine ştie ce atenţie. Duse ciubărul în spatele caselor, găsi cea mai apropiată hazna deschisă şi aruncă întreg conţinutul acolo. Când se întoarse, constată că femeia pe care o zărise mai devreme era Caroline Penvenen.

Cinci minute mai târziu, părăsi prăvălia, încercând să se scuture de pulberea depusă pe pantaloni şi cizme. Domnul Irby îl urmă până la ieşire, invocând mânia lui Dumnezeu, dar dispăru brusc, smucit fiind de soţia sa – femeie puternică şi abilă în egală măsură, care nu ţinea neapărat ca vecinii să afle mai multe detalii decât era cazul.

Dwight aruncă o privire la splendidul roib ţinut în frâu de un îngrijitor călare, însă nu se opri. Când ajunse în dreptul calului lui, Caroline ieşi şi ea din magazin.

Bărbatul îşi scoase pălăria, iar o adiere de vânt îi atinse obrazul.

— Doctore Enys, ce surpriză! Asta e chiar amuzant! Şi cu figura asta, de zici că ţi s-au înecat toate corăbiile… Văzându-te, parcă am avut o viziune a Zilei Judecăţii de Apoi.

Dwight aşteptase cu teamă întâlnirea aceasta. Acum, că sosise clipa, şocul anticipat era resimţit din plin, întâlnirea redeşteptase toate vechile sentimente. În criza sa de furie, le recunoscu pe fiecare în

parte. Părul ei strălucitor, care flutura în bătaia vântului, era o nouă insultă, la fel era şi curba gurii ei puternic feminine, şi râsetul din privirea ei.

Dwight spuse:

— În viaţă sunt momente, stimată doamnă, când nu ne permitem să aşteptăm Ziua Judecăţii, mai trebuie să împărţim dreptate pe parcurs.

Din poziţia ei de pe şa, femeia bălăngăni picioarele, iar calul păşi vioi în lateral, pe pietrele din pavaj.

— Şi cine-i la rând la pedeapsă? Pot să te însoţesc şi eu, de dragul spectacolului?

— Poţi să mă însoţeşti, cum nu, dar nu am spectacole de oferit. Acum mă îndrept spre casă.

Femeia clătină din cap.

— Te subestimezi, doctore Enys. Compania dumitale îmi oferă tot divertismentul de care am nevoie, în oricare zi.

Bărbatul se înclină.

— Mulţumesc, dar în această privinţă părerile noastre se deosebesc. Bună ziua!

Se îndepărtă, aproape fierbând de furie. Îl lua drept prost şi, fără îndoială, avea dreptate. Viaţa lui părea să se limiteze la lucruri mărunte, iar prezenţa ei acolo nu făcea decât să i le amintească. Tocmai ieşise din St Ann's, când auzi în spate tropote de copite, iar Caroline i se alătură. Servitorul rămăsese în urmă.

Femeia izbucni furioasă:

— Ne întâlnim după 15 luni, şi nu eşti în stare să-mi adresezi nici măcar o vorbă frumoasă!

Carevasăzică, se gândi el, calmul de mai devreme fusese doar de suprafaţă.

— În chestiuni de genul acesta, sunt de modă veche, domnişoară Penvenen. Credeam că amabilitatea trebuie să existe de ambele părţi.

— Ar fi trebuit să ştiu că nu am de ce să aştept aşa ceva din partea dumitale!

— Într-adevăr.

— Adevărul e că nu-ţi place să fii luat peste picior.

— Adevărat.

Pentru o vreme, îşi continuară drumul în tăcere. Femeia răsuci cravaşa iar şi iar în mâinile ei înmănuşate, după care spuse, privindu-l:

— Îmi pare rău!

Se uită la ea, tresărind, iar ea începu să râdă.

— Ei, poftim, doctore Enys! Nu te aşteptai la asta, iar cuvintele mele te-au cam speriat. Ca să vezi cât e de riscant să ai idei preconcepute despre o persoană! Aş fi crezut că pregătirea dumitale medicală te-a învăţat până acum acest lucru.

— Aşa ar fi trebuit. Aparenţele au fost înşelătoare.

— Iar acum, că te-ai lămurit, nu cumva îmi datorezi *mie* nişte scuze?

— Ba da… Îmi pare rău!

Femeia înclină din cap.

— Şi acum, dacă afişez o mină sobră şi promit să nu mai râd deloc, crezi că am putea fi parteneri de călătorie până la Trenwith?

— Locuieşti cu unchiul dumitale?

— Da.

— Aud că şi Unwin Trevaunance e acolo.

— Este.

Servitorul nu îi depăşea, ci rămăsese în urma lor, la o distanţă de la care nu le putea auzi discuţia.

— Şi cum mai e treaba cu scorbutul în Sawle? întrebă ea.

— Nu la fel de rău ca anul trecut. Recolta de cartofi a fost destul de bună. Uneori mă întreb dacă nu cumva şi cartofii ajută la menţinerea situaţiei sub control. Una peste alta… Se opri brusc şi se uită la chipul ei: dacă râdea cumva de el în sinea ei, cert este că nu lăsa să se vadă acest lucru.

— Probabil greşesc numindu-te domnişoara Penvenen…

— De ce? A, nu… Deocamdată nu m-am căsătorit.

— Dar o să se întâmple curând?

Ea strâmbă din nas.

— Nu prea curând. Cel puţin, nu cu Unwin. Mi-a dat papucii.

— Poftim?

— Ei bine, nu sunt sigură cine cui i-a dat papucii, dar unchiul spune că e exact pe dos. Unchiul a fost extrem de încântat când a aflat – a spus că i-am scos peri albi lui Unwin. Serios, acum, doctore Enys, ce rău e în asta? Un bărbat mai are nevoie şi de peri albi din când în când. De ce m-aş vinde lui Unwin doar pentru a deveni Lady Trevaunance după ce moare Sir John? Nu sunt făcută să fiu soţie de parlamentar. N-o să am nicio plăcere să îmi cheltui banii promovând cariera lui Unwin. Mai bine îi cheltui promovându-mi propria carieră!

În sinea lui, Dwight spera ca sentimentele să nu i se poată citi pe chip.

— Şi ce te-a făcut să iei brusc această decizie?

— Ah… Femeii îi apăru un licăr în ochi. Cred că de vină a fost prima mea întâlnire adevărată cu Ross Poldark.

— Din întâmplare, Ross Poldark este căsătorit.

— Da… Şi, absolut întâmplător, seara trecută n-a avut ochi pentru nimeni altcineva decât pentru verişoara lui prin alianţă – femeia aceea încântătoare, cu păr blond şi ochi cenuşii. Mi se pare că asta este relaţia dintre ei, nu? Dar păreau ceva mai apropiaţi…

— Ai înţeles greşit. În orice caz…

— În orice caz, n-a avut ochi pentru mine, presupun că asta ai vrut să spui. Adevărat. Nu m-ar deranja un soţ precum Poldark, bănuiesc, dar cineva l-a revendicat înainte. Nu… Ceea ce voiam să spun eu, de fapt, este că atunci când vezi o navă-amiral, nu te mai mulţumeşti cu o navă de categoria a treia. Înţelegi, doctore Enys?

— Înţeleg, răspunse Dwight, întrebându-se în sinea sa oare ce loc ocupa el însuşi în Flota Maiestăţii Sale.

— Deci îţi poţi da seama că e o poveste extrem de tristă, continuă Caroline, a unei tinere femei părăsite aproape la uşa bisericii, fără pic de alinare. Ar fi oare aşa o surpriză ca dintr-o clipă într-alta să se îmbolnăvească grav şi să înceapă să se stingă încet-încet?

— Din câte înţeleg eu, spuse Dwight, această tânără femeie va avea acum mai mult timp la dispoziţie.

Urmă o pauză lungă. După un răstimp, Caroline spuse pe un ton plat:

— Îţi sunt tare antipatică, aşa-i?

Bărbatul se îmbujoră brusc şi întrebă:

— Chiar crezi asta?

— Mi-ai dat oare vreun motiv ca să cred altceva?

Trecuseră deja de Trenwith şi de răspântia cu drumul care ducea la Killewarren. Dwight spuse deodată:

— Dacă ceea ce simt eu pentru tine e antipatie – pentru că la un moment dat intervii între mine şi munca mea *în fiecare zi* de 15 luni încoace – dacă asta se poate numi antipatie… Dacă faptul că nu reuşesc să-ţi uit vocea sau felul în care întorci capul, sau luminile care-ţi sclipesc în păr – se numeşte antipatie… Dacă o dată vreau să aud că te-ai căsătorit, iar apoi mi-e groază că aş putea să aud că te-ai căsătorit… Dacă faptul că mă irită condescendenţa cu care mi se spune că nu eşti complet inaccesibilă pentru mine…

Se opri, incapabil să-şi mai termine fraza.

— Poate reuşeşti tu să identifici simptomele astea în locul meu, mai adăugă.

Continuară să călărească în tăcere. Apoi, Caroline smuci hăţurile calului.

— Trebuie să mă întorc. Şi-aşa am întârziat la masă. Spune-mi, ţi se întâmplă să ieşi la călărit de plăcere?

— Rar…

— Eu o să ies joi, devreme. Nu vrei să ne întâlnim la poartă, puţin după ora şapte?

Măcar acum nu râdea. Lui Dwight nu-i venea a crede că în numai zece minute de când se întâlniseră toate hotărârile lui ferme fuseseră uitate definitiv, aparent fără vreun efort din partea ei şi fără ca el să opună vreun pic de rezistenţă. Ştia cât se poate de limpede că, indiferent dacă Unwin era sau nu la mijloc, Caroline nu era pentru el.

Unchii ei aveau să se asigure că ea se căsătorea fie cu un om cu rang înalt, fie cu unul cu bani. Un doctoraş lefter, cu reputaţie bună şi cam atât putea la fel de bine să-şi ocupe timpul împletindu-şi paie în păr.

Servitorul venea în urma lor. Caroline spuse:

— Sau, dacă preferi, m-aş putea îmbolnăvi. Cât îţi ia să te îmbolnăveşti de scorbut?

— E o boală tare neplăcută, spuse el, scoţându-şi pălăria. Şi e foarte dăunătoare pentru ten. Eu, unul, n-aş recomanda-o.

Trecu o săptămână până când Malcolm McNeil se ţinu de cuvânt şi merse în vizită la Nampara. Se duse acolo într-o după-amiază însorită, dar care nu prea aducea a vară, fără să anunţe în prealabil, pentru că aşa îşi dorise de la bun început. Merse pe jos, deoarece dorea să se mai învigoreze puţin până se întorcea la datorie. Coborând în vale, observă schimbările care avuseseră loc în ultimii trei ani. Pe dealul de vizavi apăruse o mină nouă, cu un motor de pompare care şuiera şi zăngănea, cu o grămadă de barăci şi mormane de moloz, o forjă şi un atelier de cioplit. Industria se dezvoltase în dezavantajul agriculturii. Multe terenuri zăceau necultivate – mai multe decât ar fi fost normal ca urmare a rotaţiei culturilor. În plus, prin zonă nu erau prea multe vite, oi sau porci. Un bebeluş cu gene întunecate dormea într-un şopron, lângă uşa de la intrare. Servitorul care îi deschise îl lăsă să aştepte în salonul de primire, care părea mai mic şi mai sărăcăcios acum decât păruse la vizita sa anterioară. Un pisoi veni şi mieună printre picioarele sale. Bărbatul îl ridică şi îi întinse degetul arătător să i-l muşte.

Doamna Poldark apăru după vreo cinci minute. Părea îmbujorată toată când intră.

— Cu siguranţă nu e momentul cel mai potrivit, stimată doamnă, spuse bărbatul. Treceam prin zonă şi m-am gândit să profit de amabilitatea dumneavoastră…

— Nu, nu face nimic. Cu toate că, îmi pare rău să vă spun, Ross nu este acasă. Este la mină. O să-l trimit pe Gimlett să îl aducă.

McNeil protestă vehement, iar Demelza se lăsă convinsă, ştiind oricum că, cel mai probabil, Ross era prins cu treburi – după toate probabilităţile, la mulţi metri adâncime – şi nu dorea să fie întrerupt. McNeil se aşeză şi îşi răsuci mai tare mustaţa, lăsând pisoiul să alunece pe covorul uzat.

Ca scoţian – şi încă unul foarte umblat prin lume – McNeil nu fusese din cale-afară de impresionat de femeile din colţul ăsta de ţară cu ocazia ultimei sale vizite. Însă la petrecerea ţinută cu câteva seri în urmă, văzuse trei femei atrăgătoare, iar această doamnă Poldark avusese acel ceva în plus faţă de simplul aspect fizic, care îi stârnise curiozitatea. Îi plăcea să creadă că recunoaşte potenţialul atunci când

îl vede; iar din ochii frumoşi ai acestei tinere femei lipsea uneori sclipirea aceea aparte. Era ca sclipirea unei săbii în întunericul nopţii.

— Probabil aţi auzit ultimele veşti de pe front? întrebă el.

— Veşti de pe front? Nici măcar nu ştiam că suntem în război.

— Şi nici nu suntem, stimată doamnă. Mă refeream la războiul dintre francezi şi austrieci. Veştile tocmai au sosit.

— Bune sau rele?

— A, bune, fără doar şi poate! Se spune că francezii au invadat Belgia, aşteptându-se, cu siguranţă, să îi pună pe oameni pe fugă la vederea obrajilor lor neraşi; dar când i-au întâlnit pe austrieci, n-a fost nevoie decât de un singur atac disciplinat: întreaga armată franceză s-a retras şi a fugit de pe câmpul de luptă. Iar când ofiţerii lor – generalii chiar – au încercat să îi oprească, i-au ucis, tăindu-i cu baionetele.

— Şi ce înseamnă asta? Că Franţa a fost învinsă deja? Mai au şi alte armate?

— Nu pe terenul de luptă… Cam până aici le-a fost revoluţionarilor. Este ciudat cât de neliniştiţi au fost oamenii la gândul că aceşti barbari sunt scăpaţi de sub control. Oamenii uită că, atunci când o ţară renunţă la disciplină, ea renunţă, de fapt, la puterea ei. Eu am convingerea că aceasta va fi o lecţie bine-venită pentru toţi palavragiii ăia gălăgioşi din Paris. Bărbatul făcu o pauză, întinse unul din picioarele încălţate cu cizme, îşi răsuci mustaţa şi spuse: Deşi din partea mea…

Demelza aşteptă.

— Din partea dumitale, căpitane McNeil?…

— Ei bine, mărturisesc că nu mi-ar fi displăcut să mă dau un pic la ei, într-un fel sau altul. Nu mi-aş dori ca Anglia să intre în război, mă înţelegeţi, dar un soldat mai are nevoie de câte o repriză de luptă din când în când, pentru a-şi recăpăta respectul de sine.

— N-aş fi crezut că este posibil ca tocmai *dumneata* să ai probleme cu lipsa respectului de sine.

— Nu, doamnă. Dar pe timp de pace se mai întâmplă… se poate să fim convocaţi pentru tot felul de misiuni dezagreabile şi oarecum meschine care…

McNeil se opri, îşi retrase piciorul şi se uită la Demelza. Demelza, la rândul ei, îl privi, fără să i se clintească nici măcar un muşchi. McNeil înghiţi în sec şi spuse:

— Îmi pare rău, mi s-a părut că aud plânsul unui bebeluş.

Femeia se ridică în picioare şi merse repede la fereastră să se uite afară.

— Nu. Îl văd. Doarme încă.

— Poate e fetiţa dumneavoastră. Deşi presupun că acum e deja…

— A murit, căpitane McNeil. Acum mai bine de doi ani.

— Ah… Bărbatul se ridică în picioare. Iertaţi-mă, stimată doamnă! Regret profund.

Demelza se întoarse la locul ei.

— Nu-i nimic de iertat. Nu aveaţi de unde şti. Rămase în picioare lângă masă pentru câteva clipe, destul de aproape de el adăugând: Dar vă rog, luaţi loc!

— Trebuie să fi fost o lovitură dureroasă. Probabil simţiţi un gol în viaţa dumneavoastră…

— E greu de explicat… E mai mult decât un gol. Sau aşa a fost pentru noi. E o schimbare. Nimic n-a mai fost la fel de atunci. Noi, cei care am rămas, suntem alţi oameni care încercăm să trăim aceleaşi vieţi…

McNeil rămase în picioare, privind-o. Se blestemă în sinea lui pentru că dusese conversaţia într-o direcţie nepotrivită. Totuşi, detecta în spusele femeii şi un alt sentiment, dincolo de tristeţe. Nu părea câtuşi de puţin o femeie nefericită, dar, în mod evident, nu era pe deplin împăcată cu viaţa pe care o ducea. Asta era o premisă ce merita să fie explorată.

Ross nu era, aşa cum presupusese Demelza – de altfel, perfect justificat – la mulţi metri adâncime; era în conferinţă cu Francis şi cu căpitanul Henshawe, în magazia de lângă mină pe care o foloseau ca vestiar. Cei doi tineri ingineri, Bull şi Trevithick, care construiseră motorul, veniseră să repare o defecţiune minoră, iar Ross profitase de ocazie să-i chestioneze în legătură cu potenţialul odraslei lor. Pentru el părea clar – iar cei doi i-o confirmaseră – că motorul lor putea lucra la o capacitate mult mai mare decât cea necesară în prezent. Aşa că Ross propuse ca axul principal să fie coborât cu încă 35 de metri, ca să poată fi deschise alte două niveluri noi. Acest lucru presupunea angajarea de forţă de muncă suplimentară. Dar, aşa cum le explicase lui Henshawe şi Francis, profitul preconizat depăşea cu mult cheltuielile. Cheltuiala principală era motorul. Dacă tot lucra, măcar să lucreze la capacitate maximă.

Francis, mai aventurier din fire, era cu totul în favoarea propunerii. Henshawe era mai prudent. Inevitabil însă, ca parteneri principali, verii aveau un cuvânt de spus. Participaţia lui Henshawe era nominală şi, în orice caz, nu era genul de persoană care să se pună de-a curmezişul. Cunoştea prea bine nevoia incontrolabilă a lui Ross pentru rezultate imediate. Şi nici nu obiectă – deşi ar fi putut – invocând vasta sa experienţă legată de minele din acest district, experienţă potrivit căreia rareori filoanele de cupru deveneau mai productive proporţional cu adâncimea, aşa cum se întâmpla adesea înspre vest. Nimic nu era mai imprevizibil decât o mină – acesta fiind şi unul dintre motivele pentru care ele sunt întotdeauna de genul feminin iar

el nu era pregătit să-şi asume responsabilitatea de a contrazice instinctul lui Ross.

După întrunire, Ross plecă singur spre casă, mulţumit că avea să se facă un efort, dar fără să aibă alte motive de mulţumire sufletească.

Mărturisirea lui Elizabeth, la petrecere, avusese un efect neaşteptat asupra lui. Dincolo de impulsurile puternice şi neînfrânate care puneau stăpânire pe el din când în când, era un critic extrem de lucid, care reuşea să-şi analizeze propriile acţiuni – de regulă, după ce le înfăptuia – cu mare detaşare. Uneori, nu foarte des însă, criticul din el îi analiza pe alţii. Acum făcea acest lucru cu Elizabeth. Nu că i s-ar fi părut acum mai puţin atrăgătoare – ba chiar din contră. Dar constată că acum o *plăcea* mai puţin. Singura ei greşeală tulburase vieţile tuturor celor implicaţi, deviindu-le brusc de pe cursul lor natural. Apoi, după ce alesese bărbatul nepotrivit, îi spusese respectivului acest lucru, iar el, privat de dragostea ei, dar mistuit de nevoia lui pentru ea, încetase să mai comunice în adevăratul sens al cuvântului, fiind urmărit şi blamat în tot acest timp de către Ross, care îl invidia crezând că are tot ce şi-ar putea dori. Vieţile lor alcătuiseră tragedia unei femei care nu fusese în stare să ia o decizie.

Acum, cu atât mai bine pentru *el*, că nu ştiuse asta niciodată. Cunoaşterea acestui lucru n-ar fi putut decât să distrugă tot ce mai rămăsese din liniştea lui sufletească. Pe de altă parte, în urma tuturor acestor confesiuni, lui Ross i se redeşteptaseră sentimentele pentru Demelza. N-ar fi ştiut să explice de ce, poate doar pentru că simţea că Demelza n-ar fi fost în stare de un asemenea comportament.

Când ajunse în faţa uşii de la intrare, auzi o voce de bărbat şi observă partea din spate a hainei lui Malcolm McNeil, care tocmai îşi lua rămas-bun.

Demelza îi zâmbi peste umărul musafirului.

— O, Ross, m-am gândit că eşti în subteran, altfel aş fi trimis pe cineva după tine. Căpitanul McNeil mi-a povestit despre războiul american. Mă mir că tu nu povesteşti niciodată despre asta.

McNeil spuse:

— Căpitanul Poldark e mai modest din fire, cu siguranţă. Din ultimele informaţii, reiese că n-o să avem nevoie de serviciile lui deocamdată.

— A, aţi auzit? întrebă Ross cu o uşoară dezamăgire. Tocmai mi-a spus şi mie vărul meu. Desigur, poate fi o exagerare.

— Din ce înţeleg, drumul către Paris este deschis. Cu cât oraşul e ocupat mai repede, cu atât mai bine!

— Aveţi dreptate, fără îndoială. Mărturisesc că încă mai am o vagă simpatie faţă de republicani. Însă mi-aş dori să se poarte ca nişte oameni cu capul pe umeri, nu ca nişte maimuţe. Dacă aş fi parizian, nu mi-aş dori să-i deschid larg porţile lui Francis de Austria.

— Apropo, se interesă McNeil, s-a mai aflat ceva despre bărbatul acela care şi-a ucis soţia, când am fost eu ultima oară pe aici, şi care a fugit apoi?

— Mark Daniel? Nu. Presupun că s-a înecat. Şalupa pe care a furat-o de la noi nu era tocmai indicată pentru a ieşi cu ea pe mare.

— Aşa să fie oare? întrebă McNeil, privindu-l pe Ross cu neîncredere. În fine, eu o să plec acum. Mă întorc la Salisbury în câteva zile, dar aproape sigur am să revin aici curând. E o zonă fascinantă.

Ultima remarcă părea să-i fie adresată direct Demelzei.

— Sper că de data asta veţi avea cuvinte de laudă la adresa noastră, spuse Demelza.

— Cum s-ar putea altfel, stimată doamnă? o asigură McNeil.

Ross urmări silueta cu umeri largi a scoţianului îndepărtându-se cu paşi repezi de-a lungul văii.

— Nu mai pare la fel de impunător când nu e în haine militare. Sper că n-a bătut drumul până aici pentru că ne suspectează că am fi implicaţi în transportul clandestin cu bărci.

— A, nu, s-a autoinvitat aici săptămâna trecută, când ne-am întâlnit la petrecere. De data asta a venit doar ca să-şi vadă de sănătate. Nu îl interesează câtuşi de puţin cazurile de contrabandă.

— Ţi-a spus el asta?

— Mda… Da, aşa a zis.

— Hmm… mormăi Ross.

Indignarea Demelzei crescu odată cu sentimentul de nelinişte, apoi adăugă:

— Nu văd nici cel mai mic motiv pentru care să-l suspectezi!

— Adică altul decât acela că exact pentru asta a venit data trecută? În plus, Cornwall e cam departe pentru o simplă vizită de recuperare…

— Eu sunt sigură că te înşeli!

— Presupun că ţi-ai măsurat bine vorbele, nu?

— Normal! Ar trebui să ştii că eu mă tem mai tare decât tine de o eventuală descoperire.

Ross spuse gânditor:

— O să fac un drum mâine să-l văd pe Trencrom.

— De ce? Doar a promis că nu mai acostează nimeni în golful nostru până în septembrie.

— Şi nici n-o să acosteze. Vreau să-l găsesc pe Mark Daniel.

— Nu cred că e atât de sigur pentru el să se întoarcă.

— Nu. Dar a fost în Cherbourg de Crăciunul trecut. Ştii şi tu de ce am deschis mina Wheal Grace. Parţial datorită hărţilor vechi, parţial bazându-ne pe ceea ce am aflat de la Mark atunci când s-a ascuns în mina veche, înainte să-l ajutăm să fugă. Ei bine, am petrecut luni întregi încercând să aflăm ce anume a găsit el. De ce nu l-am convinge

să ne ajute? Peste alte câteva luni va fi prea târziu.

— Aş prefera să vină Mark, fără să fie nevoie să pleci tu, Ross. Până acum nu te-ai implicat în afacere în mod direct.

— Păi mai întâi trebuie să vedem dacă poate fi găsit.

— Nu, Ross, nu aceasta este prioritatea.

— Bine. N-o să plec dacă n-o să fie absolut necesar.

Domnul Trencrom locuia într-o casă modestă, cu şase camere, ascunsă parcă de privirile curioşilor în spatele unei despicături adânci în coasta dealului, la aproape un kilometru distanţă de St Ann's. Deşi trecea drept un om foarte bogat, nimic din casa sa ori din hainele pe care le purta nu avea voie să trădeze acest lucru, motiv pentru care existau o mulţime de speculaţii cu privire la locul unde îşi ţinea banii şi la modul în care îi cheltuia. Nimic din felul în care se prezenta sau din căldura cu care îl întâmpină pe Ross în seara următoare nu trăda zgârcenia. Ross trecu direct la subiect, explicând întrebările la care dorea să afle răspuns.

— Mark Daniel, spuse domnul Trencrom, parcă storcând o voce firavă din pieptul masiv. Să vedem… E cel care şi-a ucis soţia, nu? Din cauză că a ieşit cu doctorul acela, Enys. Îmi aduc bine aminte. A fost mare zarvă pe tema asta. Bag seama însă că ar fi totuşi riscant dacă s-ar întoarce. În Anglia mă refer. I-ai întrebat pe oamenii mei?

— Nu, am venit la dumneata prima dată.

Domnul Trencrom aprecie dovada de politeţe.

— Aş putea trimite o scrisoare… Dar Daniel nu ştie să citească, nu? O să-l rog pe Nanfan sau pe Paynter să se intereseze. Nanfan e cel mai potrivit, pentru că îi e rudă. Mă ocup eu de asta, căpitane Poldark. Numai că nopţile sunt prea luminoase acum. Uneori, te mai şi saturi de atâta lună plină, aşa-i? Bărbatul tuşi, cuprins de o criză uşoară de tuberculoză, ca şi cum cineva se aşezase pe un arc ruginit al canapelei sale. E ceva agitaţie, continuă el. Bărbatul ăla, Vercoe… Şi ofiţerul ăla de la casa Place… ar fi bucuroşi să-l vadă înapoi. Nu e atât de simplu pe cât pare… În plus, uite ce e în Franţa. Haos. Nu mi-aş dori să fiu în pielea lui Mark Daniel. Gândeşte-te numai cum e să trăieşti acolo în perioada asta…

Ross se ridică să plece.

— O să mă duc să vorbesc cu Nanfan. El se duce mereu?

— Nu. Lasă-mă pe mine să mă ocup de aranjamente. A, căpitane Poldark, aşa ca o favoare… Serviciu contra serviciu, cum se spune… Şi eu mă gândeam să-ţi fac o vizită. Dar e drum lung până la dumneata şi trebuie făcut după înserat în zilele astea de vară… Nu mai sunt la prima tinereţe.

— Aşa…

— Golful dumitale are un neajuns. M-am gândit adesea la asta…

Trebuie rezolvat totul într-o singură noapte. Întotdeauna ai insistat, nu-i aşa, că totul trebuie transportat de acolo. Nu te învinovăţesc. Dar e ciudat. Dacă am putea depozita o parte din marfă… nu ştiu, vreo două-trei zile. Aşa cum făceam în Sawle şi prin alte părţi. Îţi trebuie treizeci de oameni să facă într-o singură noapte ceea ce pot face zece în trei nopţi. Informatorul ar avea mai puţine şanse să afle ceva. Adu marfa la ţărm şi *ascunde-o*. Asta e prioritatea.

Domnul Trencrom încercă să-şi ia avânt, ca să se ridice din scaun.

— Înţelegi ce vreau să zic?

— Sugerezi că ar trebui să ascundem marfa în propria noastră casă?

— Eu n-am spus nimic de casă. Nu neapărat. Deşi, chiar şi acolo – dacă s-ar săpa cu grijă o ascunzătoare…

— Îmi pare rău! Asta ar însemna să-mi pun singur ştreangul în jurul gâtului. În momentul de faţă, am oricând scuza că transportul se face fără ştirea mea. Dar dacă un singur articol din marfa dumitale se găseşte în pivniţa mea…

Domnul Trencrom îşi împreună cu un gest scurt mâinile cărnoase.

— Dumneata ai venit să îmi ceri o favoare, domnule. Care e diferenţa? A, ca grad de risc… Da, presupun că există o diferenţă oarecare. Dar obligaţia, beneficiul…

Ross îl ştia pe domnul Trencrom de câţiva ani buni. Nu era prima dată când constata că nu e atât de indulgent pe cât pare la prima vedere.

— Dacă preferi, pot să mă duc şi singur la Falmouth, să iau vaporul către Cherbourg.

— Am motive să cred că Mark Daniel a părăsit oraşul Cherbourg.

— Atunci unde e?

Domnul Trencrom aproape se sufocă într-o criză de tuse. Când îşi reveni, congestionat şi abia trăgându-şi sufletul, spuse:

— Căpitane Poldark, serios acum. N-am habar. Dar oamenii mei ar avea şanse mai mari să afle. Din câte înţeleg, mina dumitale nu e profitabilă încă, aşa-i?

Ross îl fixă cu o privire îndârjită zicând:

— Acum vrei de fapt să confirm acest lucru sau să accept şantajul dumitale?

— O, nici vorbă de aşa ceva! Acum vorbim ca între prieteni. Doar lucrăm împreună, nu? Profităm amândoi din asta. Nu am nici cea mai mică intenţie să te jignesc. Dar nu ne putem descurca unul fără celălalt – cel puţin în prezent. A fost o sugestie… M-am gândit că n-ai să refuzi. Poate ai fi dispus să scoţi ceva bani în plus – nu mulţi, desigur – pentru acest favor. Profitul meu e neglijabil, doar ca dovadă de bună-credinţă. Douăzeci şi cinci de guinee, să spunem…

— Pentru fiecare transport?

— Păi… da, cred că da.

Ross îşi lovi mănuşile una de alta, reflectând. Eforturile de a rămâne solvabil îi cam denaturaseră percepţia asupra banilor, însă niciodată într-o asemenea măsură. Avea de gând să refuze din nou, dar domnul Trencrom spuse:

— Nu e nevoie să iei o decizie acum, domnule. Rezervă-ţi un pic de timp pentru reflecţie. Dacă găseşti că propunerea mea e convenabilă, anunţă-mă. Între timp, mă voi ocupa să-l găsesc pe prietenul dumitale, Daniel.

— Mulţumesc. Ai mai aflat ceva despre felul în care se scurg informaţiile despre aranjamentele dumitale?

— Nimic substanţial. Până acum am reuşit să ne ferim de probleme anul acesta. Dar nu sunt deloc încântat de situaţie. Mă înţelegi, desigur. La început, am crezut că e cineva din afara cercului nostru. E greu, ştii şi dumneata, atunci când aduci mărfuri şi apelezi la patruzeci de oameni – poate şi mai mult – să ţii zvonurile sub control. *Satul* ştie. Toată provincia ştie. Dar în septembrie trecut, probabil îţi aminteşti, am început să introducem un transport prin Golful Strand. Era greu de crezut că vom reuşi. În special din cauza elevaţiei ţărmului. Le-am dat instrucţiuni oamenilor noştri cu privire la locul de destinaţie cu numai şase ore înainte de ora stabilită pentru acostarea transportului. Cu toate astea, abia apucaserăm să trimitem la ţărm o duzină de butoaie, când Vercoe şi oamenii lui au sărit din ascunzătorile lor, prinzându-ne în ambuscadă. Şase dintre oamenii noştri de nădejde au fost arestaţi. Ceilalţi au reuşit să scape doar pentru că Vercoe nu avea ajutoare suficiente. Asta nu se poate întâmpla a doua oară! Este exclus, căpitane Poldark! Iar vasul *One and All* a fost pus într-o gravă primejdie.

— Ei bine, numai Vercoe poate şti cine e de vină pentru toate astea, concluzionă Ross înverşunat. Iar Vercoe n-o să ne spună niciodată!

Domnul Trencrom simţi din nou că se sufocă.

— Poate că nici Vercoe… nu ştie. Mă întreb… şi eu uneori. Poate doar primeşte… mesaje pe sub uşă. E un joc periculos pentru informator. Am o presimţire foarte rea în ceea ce îl priveşte.

În acest moment, domnul Trencrom spuse că informatorul se afla în casa familiei Hoblyn, în Sawle.

Capitolul 5

Dwight avusese o săptămână plină. Pe lângă faptul că ieşise la călărit cu Caroline, se trezise dintr-odată pe cap cu o mulţime de pacienţi cu boli subite. Şi tocmai de la un astfel de caz se întorcea – un caz de febră biliară, undeva în Sawle – când, sub impulsul

momentului, luă hotărârea să facă o vizită la casa familiei Hoblyn.

Se înserase de-a binelea, aşa că-i găsi pe toţi înăuntru, dar şi pe Charlie Kempthorne, care o prinsese pe Rosina într-un colţ şi acum căuta să-i intre în graţii, sub privirile mohorâte ale lui Jacka, tatăl Rosinei. Nu că acesta l-ar fi respins în mod special pe Charlie – poate cel mult din cauza vârstei. Problema era că linguşelile de orice fel erau unul dintre numeroasele lucruri cu care Jacka nu era de acord. Pe de altă parte, nu se putea plânge de ceea ce se petrecea chiar sub nasul lui, pentru că tocmai ce refuzase să-i acorde lui Charlie permisiunea de a o scoate pe Rosina la plimbare.

Dwight îşi ceru scuze pentru deranj, motivând că venise s-o vadă pe Rosina. Rosina se repezi să-i mulţumească, spunând că genunchiul ei era *ceva* mai bine; Dwight ignoră răspunsul ei şi insistă ca ea şi doamna Hoblyn să meargă cu el în camera de alături. Astfel, cei doi bărbaţi rămaseră singuri, deoarece Parthesia se dusese deja la culcare.

Charlie nu aprecie întreruperea. Se gândi că abia apucase să facă nişte progrese, iar acum toate eforturile lui fuseseră zădărnicite. Dar poate totuşi reuşea să întoarcă lucrurile în favoarea lui. Astfel, după vreun minut se scărpină în scăfârlia tunsă scurt şi spuse:

— Mi se pare că Rosina se cam dă pe brazdă şi ajunge la vorba noastră, Jacka. Cât de curând va fi doar o chestiune de alegere a datei, gen.

— Nu la vorba mea, protestă Jacka. Eu n-am zis nimic deocamdată.

— Dar nici nu zici nu, insistă Charlie. Şi Rosina o să vadă singură cum stau lucrurile. Întotdeauna a fost o fată ascultătoare…

— Ar face bine să fie! spuse Jacka.

— Şi e foarte limpede şi pentru ea că, cu piciorul ăla al ei strâmb, are mare noroc să pună mâna pe un bărbat bun şi statornic, care o fi el oleacă mai copt decât ea, dar asta e cu atât mai bine pentru ea. Unde mai pui că bărbatul ăsta mai are şi ceva bani puşi deoparte. Şi mai adaugă în fiecare zi. Bagă asta la cap, Jacka Hoblyn!

— O să bag la cap ce vreau eu să bag!

— Atunci las-o să fie luată cu sila de cine ştie ce odraslă de fermier. Unde o să ajungă? În vreo şandrama care n-o să fie cu nimic mai presus decât o cocină de porci. Eu pot să-i ofer o *casă*, cu ceşti de ceramică din care să bea ceaiul, ca o doamnă. Şi să-ţi mai spun ceva: ştii terenul ăla de închiriat de lângă casa doctorului Choake. Unul din colţuri ajunge aproape de capătul uliţei, în spatele curţii mele. Mă gândeam să-l cumpăr la anul. Este exact lucrul de care am nevoie pentru a…

— Eu chiar nu înţeleg de unde faci rost de toţi banii ăia! izbucni Jacka.

Charlie îl privi intens timp de câteva clipe.

— Păi tocmai asta e, răspunse el. Ban la ban trage, întotdeauna.

Începi cu o sumă mică, o tratezi cum se cuvine, şi o să tot crească, în timp ce dormi. Bagă de seamă, e nevoie de o mână fermă. Dar la mine nu-i problemă. Iar confecţionarea pânzelor de corabie e altceva decât munca în mină. Iese mai mult profit. Bănuiesc că tuberculoza mea a fost o binecuvântare deghizată, altminteri şi acum aş fi fost tot în subteran, şi n-aş fi dus-o mai bine la patruzeci decât la treizeci de ani.

Jacka încruntă sprâncenele întunecate.

— Mă întreb ce mai pune la cale doctorul de a venit la ora asta. Nu e treaba lui să vină aici neinvitat!

— L-ai plătit de fiecare dată când a venit?

— Mneah, am dat exact cât i se cuvine, nu e cine ştie ce de capul lui.

Kempthorne scuipă pe podeaua acoperită cu nisip.

— Ei bine, mie asta nu mi-ar pica bine dacă s-ar întâmpla *la mine* acasă. Nu mi se pare în regulă ca el să vină aici la orice oră din zi şi să pipăie genunchiul fetei. Aşa încep belelele!

Jacka îl fixă pe Charlie.

— Eu credeam că ţi-e prieten. Parcă el ţi-a vindecat plămânul negru…

— Aşa e. Eu n-am nimic cu el. Spun doar cum văd eu lucrurile. Una peste alta, e doar un copil – şi ştii şi tu prea bine ce s-a întâmplat cu nevasta lui Daniel.

Urmă un moment de tăcere. Sprâncenele lui Jacka erau ca o cicatrice. Îl privi pe Charlie fără nicio plăcere, după care se îndreptă cu paşi mari spre camera de alături. O găsi pe Rosina aşezată la capătul patului, în timp ce Dwight înfăşură un bandaj în jurul genunchiului ei. Doamna Hoblyn ridică privirea, cuprinsă de nelinişte.

Dwight era vesel, pentru că descoperise în sfârşit motivul refuzului lor de a-l lăsa să o trateze pe Rosina.

— Oh, Hoblyn, îmi pare bine că ai venit. Doamna Hoblyn tocmai îmi povestea care-i treaba cu domnul Nye.

— Ha? nu înţelese Jacka.

— Domnul Nye a spus că ar fi mai bine să-i amputeze piciorul. Bineînţeles că nu se pune problema! E o sugestie ridicolă! O să te rog să-ţi ţii genunchiul bandajat timp de o săptămână, până o să trec eu din nou pe aici.

Îşi termină treaba şi se ridică în picioare.

— Da, domnule, spuse Rosina.

— Nu mi se pare absolut necesar să treci pe la noi, doctore, interveni Jacka, nu foarte sigur pe el. Rosina se descurcă foarte bine aşa cum e. A fost aşa prea multă vreme ca să mai poată fi vindecată acum. Când e bolnavă, e altceva.

— Rosina se descurcă, fără îndoială, spuse Dwight. Dar nu se poate spune că duce o viaţă fericită sau sănătoasă. Nu pot promite că situaţia

ei se va îmbunătăţi, dar eu am de gând să încerc.

— Uneori, când zgândăreşti lucrurile aiurea, iese mai degrabă rău decât bine!

Lui Dwight i se urcă sângele în obraji şi adăugă:

— Nu-ţi fie teamă! N-o să moară din asta.

— Ce pot să spun… Mai binele e duşmanul binelui, în asta cred.

— Dar nu ai dreptul să-i refuzi fiicei dumitale şansa la un tratament adecvat!

Vorbele lui Dwight îl atinseră pe Jacka în punctul sensibil.

— Cine nu are dreptul? ţipă el. Am dreptul să fac ce vreau eu cu ce-mi aparţine! Ţine minte asta, doctore!

— Jacka, te rog, interveni doamna Hoblyn.

— Ţine-ţi gura, muiere!

— Ba uite că n-o s-o fac! spuse Polly, înfruntându-şi soţul pentru prima dată. Doctorul Enys face tot ce-i stă în putinţă şi îşi dă toată osteneala, şi nimeni n-a făcut mai mult decât face el pentru fata mea. Ar trebui să-ţi fie ruşine că te iei de el aşa!

Dwight îl zări cu coada ochiului pe Charlie, care stătea la uşă, iar expresia de pe chipul acestuia îi lăsă lui Dwight impresia că micului fabricant de vele îi plăcea spectacolul la care tocmai asista. Dintr-un motiv sau altul, nu-şi dorea ca Rosina să fie vindecată. Să fi fost oare pentru că stăruinţele lui pe lângă Rosina ar fi avut apoi mai puţine şanse de succes?

Dwight reuşi să îi ţină piept lui Jacka exact la timp, atunci când acesta făcu o mişcare bruscă spre soţia lui. Părea că o să urmeze o încăierare, dar Jacka bătu în retragere. Ca de obicei, furia lui fu de scurtă durată şi îşi schimbă dintr-odată direcţia, către bărbatul care o iscase.

— Ieşi afară! zbieră el la Charlie. O să ai destule ocazii să intri aici după ce o să te însori cu fata mea, nu înainte!

Cu toate acestea, când îşi luă rămas-bun, Dwight ştia deja că la următoarea lui vizită va fi doar tolerat în această casă şi că va trebui fie să găsească o soluţie cât mai curând, fie să-şi recunoască eşecul.

Marţea imediat următoare fu prima zi călduroasă a verii întârziate. Extrema sud-vestică a Angliei, care cunoscuse zile reci şi mohorâte, era în sfârşit scăldată de ape mai calde. Deşi era doar şapte dimineaţa – ora la care convenise să se vadă cu Caroline – briza era caldă şi plăcută.

Ea îl lăsa întotdeauna să o aştepte, însă de data asta apăru mai repede decât de obicei. Se îndepărtară în galop de porţile moşiei Killewarren, în razele răsăritului, iar ea propuse să o ia spre sud, printre copacii pe care vremea îi ţinuse mult timp înmuguriţi, dar care acum căpătaseră deodată o haină nouă, de un verde strălucitor.

Caroline părea să ştie bine drumul.

După ce merseră aşa vreo şase kilometri, ea o luă dintr-odată pe o potecă ce dispărea treptat într-un luminiş cu clopoţei de culoarea cerului, spunând:

— Hai să descălecăm, Dwight, vrei? Vreau să vorbim şi nu-i deloc uşor în mersul calului.

El descălecă imediat şi încercă s-o ajute, însă ea alunecă din şa cu sprinteneala unui flăcău şi râse de el.

— Hai să ne aşezăm aici. Uneori e tare bine să leneveşti… Cel puţin, eu aşa cred. Poate că tu simţi tot timpul nevoia să ai grijă de cineva.

— Nu tot timpul. Nu acum.

Se aşezară pe o movilă verde, plină de vizuini de iepure, iar Caroline culese o campanulă şi o scutură uşor, pentru a face clopoţeii să tremure.

— Mă întorc la Oxfordshire, Dwight.

Dwight simţi o strângere de inimă.

— Când?

— Cu poştalionul de vineri. Luni voi fi în braţele unchiului William.

— Ce te-a făcut să iei hotărârea de a pleca?

— A, n-a fost decizia mea. Unchiul Ray e foarte supărat pe mine în legătură cu modul în care l-am tratat pe Unwin şi este de părere că e cel mai bine să mă alunge de aici cu totul.

Dwight se uită la ea. Ochii ei mari erau meditativi, îngustaţi în bătaia razelor soarelui; lumina strălucitoare le conferea o mulţime de culori – nuanţe de cenuşiu, pete cafenii şi tonuri de verde intens.

— Nu ştiu ce să spun. Credeam… Speram că ai să rămâi aici.

— Şi eu speram să rămân.

Deasupra capetelor lor, o mierlă ciripea întruna.

— Şi când crezi că o să vii înapoi?

— Invitată de unchiul Ray? O, puţin probabil să mă mai întorc. Nu mă mai are deloc la inimă şi nu mai e de acord cu nimic din ce fac. În plus, bănuiesc că cineva l-a pus la curent în legătură cu plimbările mele matinale cu medicul lui.

— Atunci e de înţeles de ce vrea să te alunge de aici…

— De ce? îl provocă ea.

— Dacă te înjoseşti până într-acolo încât să te laşi văzută în compania doctorului Enys, fără să ai măcar un servitor prin preajmă, prioritatea domnului Penvenen va fi să prevină orice nesăbuinţă din partea ta.

Caroline aruncă clopoţeii cât colo.

— Carevasăzică, eşti de acord cu unchiul Ray. Crezi că e cel mai bine pentru mine să fiu ferită din calea răului până ce mă voi mărita şi

voi fi la adăpost de orice tentaţie.

— Dacă aş fi în locul unchiului tău…

— Dar dacă tot nu eşti?

Dwight se ridică în picioare.

— Ce-ai vrea să spun?

Femeia se lăsă pe spate, sprijinindu-se pe coate.

— M-aş fi aşteptat să te opui.

— Asta aş vrea şi eu. Ştii foarte bine, Caroline, fără să fie nevoie de cuvinte care să nuanţeze sau să explice, faptul că eu… eu…

După un minut, Caroline spuse:

— Stai jos, Dwight! Nu putem discuta dacă tu te fâţâi de colo-colo.

El se opri şi se aşeză din nou, prinzându-şi genunchii cu palmele, puţin mai departe de ea, încruntat, stingherit, refuzând s-o privească în ochi.

— Spune-mi, Dwight, începu ea, eu nu-mi dau seama niciodată… Sunt doi bărbaţi în tine: pe de-o parte, cel puternic, încrezător, nerăbdător, care te însoţeşte adesea în camera de convalescenţă; pe de altă parte, cel mult mai tânăr, agitat şi mereu susceptibil care iese adesea la plimbări călare cu mine. Care dintre ei doi, după părerea ta, este cel care ţine la Caroline Penvenen, care suferă că ea pleacă şi se gândeşte la ea în absenţa ei?

Un iepure traversă pajiştea în goană şi se ascunse repede într-o vizuină.

— Nu ştiu cum se face că numai eu trebuie să răspund la întrebări. Poate că o să răspund la ale tale, dacă şi tu răspunzi la ale mele. Cât de mult îţi doreşti să afli răspunsul?

— Îmi ceri prea mult.

— Nu mai mult decât îmi ceri tu mie.

— Ba da, eu cred că da.

Dwight urmări degetele ei, care se jucau cu o cută a fustei.

— Foarte bine, atunci. Voi răspunde eu primul. Nu sunt doi bărbaţi în mine, ci numai unul – cel care se gândeşte la tine tot timpul, astfel că imaginea ta e mereu prezentă în mintea lui. Dar… aspectele de care te plângi tu nu sunt de mirare. Pentru mine, banii n-au fost niciodată din belşug, iar cu studiile am cheltuit tot ce aveam. N-am avut timp pentru saloane sau discuţii de complezenţă. N-am fost educat să cunosc adresele potrivite pentru a plăti femei frumoase. Rareori am cunoscut femei – femei care să nu-mi fie paciente, adică. Ca paciente, le cunosc foarte bine. Prin urmare, acum, când am altfel de relaţii cu oamenii, mă port diferit. Dacă vii la mine cu o durere în gât sau cu un genunchi bolnav, eşti pacienta mea şi te cunosc bine. Ştiu ce am de făcut şi acţionez în consecinţă. Şi te gândeşti: uite, bărbatul ăsta e sigur pe el. Dar dacă te întâlnesc într-un salon, nu mai eşti pacienta mea, eşti femeie, o persoană cu toane şi deprinderi pe care n-am

învăţat niciodată să le înţeleg. Nu cunosc reţeta corectă pentru manierele alese: n-am avut niciodată răgazul necesar să le învăţ. Nu ştiu cum să te flatez, iar dacă râzi de mine – aşa cum faci tu, şi nu de puţine ori –, devin tot mai tăcut, cu fiecare clipă; iar atunci când îţi testezi inteligenţa pe mine, mă simt de-a dreptul nătâng. Iată explicaţia! Ceea ce simt pentru tine, ca femeie, nu oscilează între putere şi slăbiciune, ci între speranţă şi disperare.

Ea nu se mai uita la el acum, ci privea în gol, către celălalt capăt al pajiştii. Curba gâtului ei îl purta între agonie şi extaz. În timp ce oferea toate aceste explicaţii, devenea tot mai sigur pe el.

În cele din urmă spuse:

— Şi tu?

Ea zâmbi uşor şi ridică din umeri.

— Vrei să-ţi răspund la întrebare acum?

— Da.

— Probabil asta e ultima noastră întâlnire, aşa că pot face acest lucru. Dwight, bietul de tine, chiar am râs de tine atât de des? Chiar am dovedit atât de mult calm şi încredere în mine? Mă flatezi, serios. Câtă eleganţă trebuie să afişez! Cât de graţios am fost învăţată…

— Nu aveam intenţia să te critic…

— Sunt convinsă că n-ai îndrăzni. Dar acum lasă-mă să mă explic şi eu. Tu spui că ţi-ai petrecut tot timpul învăţând să devii medic, astfel că nu ţi-a mai rămas timp pentru a învăţa regulile de etichetă. Îmi pare rău pentru tine. Serios, chiar îmi pare. Dar ştii tu oare cum mi-am petrecut eu timpul, ce am fost eu învăţată să devin? O moştenitoare, cum altfel!

Se aplecă, sprijinindu-se pe un cot, şi îl privi în ochi. Părul ei castaniu-roşcat, legat la spate cu o panglică, îi venea acum peste umăr.

— O moştenitoare trebuie să înveţe *toate* regulile de etichetă. Trebuie să înveţe să deseneze, să picteze şi să cânte la un instrument muzical, chiar dacă e complet afonă şi nu scoate altceva decât nişte sunete înfiorătoare. Trebuie să ştie franceză şi poate şi puţină latină; trebuie să înţeleagă cum să aibă o ţinută, cum să se îmbrace, cum să meargă în şa şi cum să primească toate complimentele pretendenţilor la mâna ei. Singurul lucru pe care nu-l învaţă niciodată este un detaliu cât de mic despre căsnicia de succes pentru care este pregătită în tot acest timp. Aşa că vezi tu, doctore Enys, n-ar fi deloc de mirare dacă *şi* ea ar da impresia unei duble personalităţi. Unde mai pui că are şi motive mai bune decât ale tale! Spui că nu ştii să le faci complimente femeilor sau cum să ai o conduită cât mai adecvată. Însă trebuie să cunoşti inima femeilor foarte bine. În cazul meu, nu este deloc aşa. Eu nu cunosc bărbaţii absolut deloc. Lumea se aşteaptă de la mine să mă îndrăgostesc la atingerea unei mâini sau la un compliment bine ales. Dar până ce nu mă mărit – asta dacă totul se întâmplă aşa cum doresc

dragii mei unchi – n-o să ştiu cum este un bărbat cu adevărat. Femeia făcu o pauză şi se îndreptă de spate. Din auzite, ştiu ce se întâmplă atunci când doi oameni se culcă împreună. Şi nu pare deloc elegant. Când îţi alegi partenerul de gavotă **[9]**, îţi asumi un risc şi nu păţeşti nimic. Dar îmi imaginez că trebuie să fii puţin mai atent înainte de a-ţi alege un partener de pat pentru tot restul vieţii.

Urmă o tăcere lungă. Confesiunea lui Caroline îl emoţionase pe Dwight într-un mod cu totul nebănuit până atunci. Dintr-odată, în faţa lui se afla o altă Caroline – una care nu mai era atât de sigură pe ea şi dispreţuitoare faţă de eforturile lui de a-i face pe plac, ci, dimpotrivă, era la fel de nesigură în gesturile ei pe cât era şi el, ascunzându-şi nesiguranţa în spatele unei măşti de râsete şi zeflemele. Dintr-odată, felul ei de a fi nu-l mai scotea din minţi, ci îl făcea să se îndrăgostească iremediabil.

— Şi Unwin?

— Unwin a fost un peţitor luat de-a gata. A venit cu toate recomandările posibile. Iar la el nu s-a pus problema de lipsă de încredere în sine, Dwight. Părea să creadă că trebuie să mă simt flatată la ideea că mă mărit cu un parlamentar. Uneori îl surprindeam uitându-se la mine şi atunci ştiam că el e interesat în primul rând de banii mei, în al doilea rând de trupul meu, iar de mine – doar de mine – puţin spre deloc.

— Şi eu?

Caroline îi zâmbi uşor strâmb.

— Nu e foarte uşor să-ţi spun toate astea în faţă, aşa-i? Când ne-am întâlnit pentru prima oară în Bodmin şi ne-am certat, mi-am zis în sinea mea: Uite un bărbat care… Şi tot aşa, atunci când ai venit să mă consulţi la gât. Nu era vorba că *te plăceam*, era vorba de ceea ce simţeam… Caroline se ridică brusc în capul oaselor: Nu, nu pot să-ţi spun. Hai să mergem!

— Spune-mi!

— Nu ştiu exact ce simt pentru tine – ăsta e adevărul! Acum haide!

Se ridică în picioare şi făcu un pas către calul ei, însă Dwight sări şi îi tăie calea.

— Trebuie să-mi spui, Caroline!

Ea îi aruncă o privire tăioasă, dar el o apucă de încheietura mâinii şi o ţinu strâns. Caroline spuse:

— Ar trebui *să ştii* fără să ţi se spună. M-am întrebat cum ar fi să fiu sărutată de tine – dacă mi-ar plăcea sau nu, dacă asta mi-ar stimula sau mi-ar ucide interesul pentru tine. Dar n-am aflat şi n-am să aflu niciodată – iar acum tot nu mai contează, pentru că oricum plec. O, au mai fost şi alţi bărbaţi interesaţi şi vor mai fi *mulţi* alţii. Dar nu mă voi căsători cu primul venit. Şi nici cu al doilea. În octombrie…

Dar nu mai apucă să spună altceva. El o prinse cu mâinile de coate,

o trase spre el şi o sărută – mai întâi pe obraz, apoi pe gură. După câteva clipe, mâinile ei îl apucară strâns de umeri, nu pentru a-l trage mai aproape, ci pentru a-l împinge uşor, aşa cum face o femeie a cărei raţiune permanent trează conştientizează faptul că primeşte exact ceea ce a cerut. Şi stătură aşa, acolo, atât de mult timp, încât o cinteză coborî în zbor şi rămase să ciugulească prin iarbă până ce unul din cai făcu o mişcare bruscă şi o sperie.

În cele din urmă, un stol de ciori care coborî în zbor, croncănind, să se aşeze în copacii din jur îi făcu să se separe. Când se dezlipiră din îmbrăţişare, urmă o tăcere ciudată, tensionată. Dwight îşi pierduse răsuflarea şi se gândi că şi Caroline păţise la fel.

— Cu siguranţă mă deteşti acum, spuse el.

— Fără îndoială că te detest!

— Şi vei fi bucuroasă să pleci, vindecată de curiozitatea de care spuneai.

— Ai face bine… începu ea… Ai face bine să mă ajuţi să încalec, ca să ne întoarcem.

El vru să se aplece să îi improvizeze o treaptă pe care ea să pună piciorul, dar la primul contact cu fusta ei se îndreptă repede de spate, astfel că ea ajunse din nou în braţele lui. Se sprijiniră de cal, care tresări speriat şi necheză. Se loviră de un copac, de care ea se sprijini apoi cu spatele, în timp ce el începu să o sărute din nou, în mod deliberat de data asta.

Soarele era deja mai sus decât ar fi trebuit. De data aceasta, Dwight o ajută într-adevăr să încalece, după care se sui el însuşi în şa, în timp ce briza uşoară de dimineaţă le mângâia feţele.

Caii lor erau gata s-o ia din loc, dar niciunul dintre călăreţi nu dădu semne de plecare.

— Când te întorci? întrebă Dwight.

— Când voi alege s-o fac.

— O să-mi scrii?

— Dacă vrei.

Bărbatul făcu un gest de disperare. Ea chiar voia să i se reconfirme *asta?*

— Dacă te întorci… începu el.

— O s-o luăm din nou de la început? Dar în octombrie va fi altfel.

— Ce anume va fi altfel?

— Atunci voi avea douăzeci şi unu de ani. După 26 octombrie, unchiul Ray nu va mai putea face nimic ca să mă împiedice să mă întorc aici.

Părăsiră luminişul fără grabă, iar în urma lor nu rămaseră decât urmele câtorva copite şi câteva campanule rupte, mărturii ale emoţiilor intense trăite acolo.

Capitolul 6

Vremea frumoasă nu ţinu mult. Luna iunie se termină cu ploi, urmată de un iulie şi de un august şi mai ploioase. Ploaia cădea peste culturi la nesfârşit, culcându-le la pământ şi mai apoi înnegrindu-le. Vânturi puternice măturau ţara de la un capăt la altul, iar soarele plutea pe cer în derivă, palid şi pierdut printre furtunile intermitente. Pe străzile pietruite ale Parisului, pândeau orori noi şi ciudate. Revoltele care zgâriaseră uşor obrazul tiraniei de pe continent începuseră dintr-odată să supureze, iar situaţia se întorsese la 180 de grade. Ameninţate fără speranţă dinspre est, gata să sucombe, ameninţau, la rândul lor, să tragă după ele întreaga structură a societăţii civilizate. În acest ultim stadiu de autosuprimare, nicio infamie nu părea ieşită din comun. Veştile despre masacrarea a trei sute de preoţi au fost urmate de poveşti despre copii care se jucau cu capete tăiate şi despre măcelul neîntrerupt vreme de patru zile din închisorile înţesate. Bărbaţii şuşoteau despre prinţesa Lamballe care fusese ciopârţită bucată cu bucată, capul fiindu-i apoi înfipt într-o ţeapă. Sentinţa fusese pronunţată de mulţime, iar cei găsiţi vinovaţi fuseseră sfârtecaţi, pe loc, fără ruşine, printre cadavrele deja adunate în mormane. Închisorile nici nu apucau să se golească, că erau iar umplute până la refuz.

Domnul Trencrom, care-şi vedea mai departe de traficul ilegal, în ciuda politicii şi a vremii neprietenoase, anunţă că Mark Daniel nu se mai afla în Cherbourg, ci se mutase ceva mai departe, pe coastă. Sperau să ia legătura cu el la următorul transport. La Wheal Grace, cheltuielile depăşeau cu mult veniturile, suficient ca până şi cel mai perseverent om să intre în depresie. În plus, fiecare picătură de ploaie căzută peste ţinut ducea la majorarea costurilor combustibilului.

În august, Caroline Penvenen îi scrise lui Dwight Enys:

Dragă Dwight,

Nu că aş fi o prizonieră într-un turn păzit de un lup, dar trebuie să-ţi mărturisesc că nu-i lucru uşor să-ţi scriu şi să văd scrisoarea expediată, înainte ca ochiul vigilent al unchiului William să o vadă. Ultima scrisoare de la tine am smuls-o chiar de sub mâna lui, şi asta chiar în ultimul moment. Aşa că, rogu-te, când îmi trimiţi răspuns la scrisoarea de acum, direcţionează-l către doamna Nancy Aintree, la Black Dog, Abingdon, de unde poate intra în posesia mea. N-am avut niciodată parte de o lună mai lungă decât asta. Primele cincisprezece zile au părut treizeci. Adolescenţa mea nu se dă dusă cu una, cu două. Ce mai face prietenul tău, Ross Poldark? Mina lui prosperă? Vărul lui prin alianţă continuă să-l iscodească? Ce mai fac pacienţii tăi? În special fătuca aceea frumuşică, cu probleme la genunchi? Tatăl ei încă te mai suspectează? Nici nu mă mir! Îmi poţi recomanda, te rog, o boală lejeră, fără simptome neplăcute, de

care să-mi pot permite să mă îmbolnăvesc de acum şi până pe 26 octombrie?

În imediata vecinătate a Oxfordului, sunt foarte mulţi refugiaţi francezi săraci: aristocraţi cu peruci pudrate, dar cu găuri în ciorapi. Ei zugrăvesc o imagine sângeroasă a străzilor; mă întreb adesea dacă nu cumva exagerează, pentru a stârni mila. Unchiul William se întreţine cu ei, dar, odată plecaţi, el mormăie: „Câteva capete în plus dacă mai erau, şi lucrurile ar fi fost mai simple pentru noi!" Acum înţelegi de unde am moştenit sensibilitatea. Familia Penvenen nu are egal din acest punct de vedere!

Dragul meu Dwight, mă întreb dacă îţi lipsesc cu adevărat sau dacă sunt ca o febră recurentă care îţi pătrunde în vene, ducând la o criză devastatoare de emoţie, care te lasă complet epuizat şi turbat după plecarea mea. Ştiu că ar trebui să te las în pace, chiar ştiu asta, dar nu-mi imaginez că aş fi suficient de puternică pentru a duce această hotărâre la bun sfârşit. Prima mea mică experienţă în ceea ce te priveşte – trebuie să-ţi mărturisesc asta, deşi nu se cade din partea unei fete neprihănite – a fost suportabilă, aşa că nu-i greu de presupus că o a doua va fi la fel. De acum şi până în octombrie voi încerca să am un flirt pe aici, parţial pentru ca, atunci când vine ziua mea, unchiul William să fie şi mai nerăbdător să mă vadă plecată, şi parţial pentru ca, atunci când vin acolo, să am un termen mai clar de comparaţie.

Bănuiesc că e puţin probabil să mă aprobi de prima dată; cu toate acestea, ştiu că nu vei dori cu adevărat să mă lipseşti de această modestă experienţă pe care aş putea s-o capăt şi care mă va ajuta să devin o femeie capabilă să facă diferenţa.

Crede-mă,
Prietena ta sinceră,
Caroline Penvenen

La începutul lui septembrie, la Wheal Grace fu descoperit un nou filon, cu un randament mai bun decât cele vechi. Însă această descoperire nu putea decât să amâne ziua aceea nefastă, nu s-o prevină. Ross şi Francis petreceau în continuare două zile pe săptămână la vechile niveluri superioare. Lipsa aerului devenea unul dintre cele mai grele obstacole, deoarece vechile puţuri de aerisire, în marea lor majoritate, fuseseră astupate. În alte locuri, plafonul se prăbuşise şi aveau de ales dacă abandonează căutările în acele direcţii sau dacă aduc mână de lucru nouă, care să sape sau să producă o explozie pentru a-şi crea drum.

Pe 15 septembrie, Ross şi Francis aranjaseră să se întâlnească cu Zacky Martin şi cu Jope Ishbel ca să facă nişte ultime investigaţii. Îşi petrecură dimineaţa detonând şi încercând să golească vechiul filon, care era în afara ariei de acoperire a motorului. La prânz, Zacky plecă,

iar după o oră verii ieşiră şi ei, se schimbară de lucrurile în care spălaseră minereul şi plecară la Nampara, la masă. Ross găsi o scrisoare care-l aştepta. De regulă, bărbatul care aducea ziarul săptămânal îi livra şi scrisorile, dar aceasta fusese adusă de ucenicul unui negustor de stofe, care trecuse să o viziteze pe Demelza, în speranţa că o va tenta să cumpere. Scrisoarea era de la prietenul şi bancherul său, Harris Pascoe.

Dragă căpitane Poldark,

N-am mai avut plăcerea să te văd de câteva luni bune; aş fi bucuros dacă mi-ai face o vizită ca să închei un contract cu noi, oricând îţi este convenabil.

Această scrisoare, însă, se referă la altă chestiune, despre care se întâmplă să am oarecare cunoştinţă, deşi este o problemă personală a dumitale. În '89, când Carnmore Copper Co. a intrat în faliment, iar la dumneata au apărut nişte evenimente care te-au forţat să acoperi unele datorii, mi se pare că ai făcut un împrumut în valoare de l.000 de lire sterline de la domnul notar Pearce, cu o rată excesivă a dobânzii. Acest împrumut, din câte mi-ai dat de înţeles întotdeauna, a fost sub forma unei a doua ipoteci pe casa şi terenul dumitale, bunuri asupra cărora aveai deja o ipotecă încheiată cu această bancă.

După cum ştii, rareori plec de acasă. Se întâmplă însă să aflu multe informaţii fără să îmi propun neapărat acest lucru; astfel, am aflat recent că, de fapt, acest împrumut nu a fost făcut pe baza unei a doua ipoteci, ci sub forma unei cambii sau a unui bilet la ordin. Te rog, confirmă-mi dacă aşa stau lucrurile, deoarece această cambie, dacă este a dumitale într-adevăr, nu se mai află, din câte înţeleg, în posesia domnului Pearce, ci a ajuns cumva în mâinile domnului Cary Warleggan.

Relaţia dumitale cu familia Warleggan nu mă priveşte şi nu doresc să mă amestec în ea; însă dacă lucrurile stau aşa cum bănuiesc eu, atunci n-o să mă mire deloc dacă dumneata vei primi în orice moment o notificare privind necesitatea stingerii imediate a acestei cambii. Nu ştiu cum îţi merg afacerile şi dacă ai reuşit sau nu să pui deoparte o sumă de bani suficient de mare pentru a acoperi o asemenea urgenţă, dar, în calitate de prieten, am considerat că este de datoria mea să îţi spun ce mi-a ajuns la urechi.

Treci pe la mine cu proxima ocazie când vei fi în oraş: vom fi bucuroşi să te avem ca invitat la cină.

Al dumitale etc.

Harris Pascoe

La masă, Ross vorbi foarte puţin. Demelza înţelese că veştile rele, oricare ar fi fost ele, aveau legătură cu familia Warleggan – Ross avea o expresie aparte pe chip când era vorba despre ei – însă orgoliul nu-i permise să întrebe nimic cât timp Francis era acolo. Când cina se

apropia de sfârşit, Ross îi spuse lui Francis:

— N-o să pot merge cu tine în după-amiaza asta. Scrisoarea asta mă cheamă la Truro.

— Dar abia ai fost acolo ieri, protestă Francis. Nu mai suportă amânare?

— Nu. Îmi pare rău, dar nu.

— Te întorci în seara asta? se interesă Demelza.

Privirile li se întâlniră peste capul lui Francis.

— O să încerc. Dar, dacă e, ajung târziu. Nu mă aştepta.

Femeia îl urmări ieşind din încăpere ca să se schimbe. Ea rămase să îi ţină companie lui Francis. Când Ross coborî din nou, ea se strecură afară din cameră şi merse să stea cu el la uşa de la intrare, aşteptând ca Gimlett să aducă iapa.

Ross îi puse o mână pe umăr:

— Nu vreau să pierd vremea cu explicaţii acum. Scrisoarea aceea era de la Harris Pascoe – e vorba despre anumite aspecte pe care eu le-am trecut cu vederea. Merg doar să-i fac o vizită, atâta tot.

Ea îl privi drept în ochi:

— E de rău, Ross?

— De bine sigur nu e. Dar voi afla mai multe detalii în seara asta.

— Azi n-o să ai probleme?

— Crezi că ar fi posibil aşa ceva, fiind vorba despre Harris Pascoe?

— Nu dacă eşti doar tu cu el, într-un loc retras. Dar mai sunt şi alte persoane cu care ai putea să te întâlneşti din întâmplare.

Ross zâmbi sumbru.

— Vremea e suficient de rece pentru luna noiembrie. Acum întoarce-te înăuntru şi discută cu Francis! Ai observat ce drag a prins de casa noastră de când s-a deschis mina? Stă cu noi la fel de mult cât stă şi la el acasă.

— Da, am observat şi eu asta.

— Mergi înăuntru, oferă-i încă un pahar de Porto şi toarnă-ţi şi tu unul.

— Nu am curaj să beau înainte de cină, că altfel o să fiu ameţită toată ziua. În legătură cu scrisoarea asta…

Demelza fu însă întreruptă de sosirea lui Gimlett, care o aducea de hăţuri pe Darkie. Ross îşi sărută soţia pe obraz, se sui în şa şi porni peste vale. Demelzei i se păru că norii erau atât de joşi încât îl ajunseră din urmă pe Ross şi îl învăluiră pe jumătate înainte ca el să iasă din raza ei vizuală.

Când reintră în casă, Francis se ridicase de la masă şi stătea lângă focul pe care ea îl aprinsese cu o oră în urmă.

— Nu, nu te ridica, spuse ea. Ross ne-a rugat să terminăm sticla de Porto, dar eu nu pot să beau, nu atât de devreme. N-aş mai face nimic

toată ziua după aceea.

Puse carafa şi paharul lui pe masă, lângă el, după care se aşeză pe un scaun vizavi, întinzând picioarele încălţate în papucii din stofă roşie către căldura focului.

— Peste un minut trebuie să mă duc să văd care este starea de spirit a lui Jeremy. Nu mănâncă niciodată cu atâta poftă de la doamna Gimlett cum mănâncă de la mine. Nicio veste bună în dimineaţa asta, Francis?

— Cred că am ales terenul cel mai arid din întreg ducatul, dacă mă întrebi pe mine.

— Şi cum a fost cu nivelurile inferioare?

— A fost o iniţiativă fără un alt temei mai bun decât speranţa. Ne-am gândit că poate aşa avem noroc, de vreme ce toate acţiunile bazate pe logică au dat greş… Ciudat că Ross a trebuit să plece la Truro din nou. Asta o avea oare vreo legătură cu familia Warleggan?

Demelza îl privi surprinsă:

— Habar n-am, şi eu m-am întrebat acelaşi lucru. De fiecare dată când apare cel mai mic semn de belea te întrebi dacă nu cumva familia Warleggan are vreun amestec!

— Sau Francis, spuse bărbatul. A fost o vreme când eu eram sursa tuturor belelelor, alături de George.

— A, nu cred asta, spuse ea repede. Oricum, vremea aia a trecut.

— Da, vremea aia a trecut. Dar eu n-o uit. Cel puţin nu pot să uit un singur lucru.

— Cred că o să mă duc să văd ce face Jeremy.

— Nu. Francis ezită, frecându-şi palmele de scaun. Nu, continuă, aştept demult să-ţi spun asta. Trebuie să-ţi spun odată şi-odată! Cu mulţi ani în urmă…

— Mai bine să nu abordăm subiectul, Francis…

— Cu mulţi ani în urmă – să fi fost prin august ’89, când topitoria de cupru făcea eforturi să supravieţuiască –, George a venit să mă vadă într-o seară. Era seara în care a plecat Verity. Te-am învinovăţit cu toată convingerea pentru căsătoria ei. Pentru tot ce se întâmplase, de altfel. Într-un impuls de furie, i-am oferit lui George informaţii care lui i-au permis mai apoi să le forţeze mâna acţionarilor companiei, astfel încât aceştia să-şi retragă sprijinul. Ăsta e lucrul peste care nu reuşesc să trec şi pe care nu pot să mi-l iert…

Demelza se ridică în picioare.

— De ce ţii neapărat să-mi spui toate astea acum?

— Pentru că de prea mult timp încerc să le fac faţă singur. Nu pot continua să îţi accept prietenia, să mă încălzesc la focul tău ca un câine fără stăpân, până când nu se vor fi lămurit complet toate aceste aspecte între noi. Cu atât mai mult cu cât prietenia noastră a căpătat valoare – lucrurile nu mai pot rămâne aşa cum sunt. Presupun că Ross

ştie deja partea cea mai gravă – dar nu-mi dă voie să-i explic pe îndelete, mă întrerupe, iar în cele din urmă îmi piere curajul şi abandonez discuţia. Şi aşa rămâne.

Undeva, în spate, Garrick lătra; fusese închis afară şi nu putea suporta acest lucru. Demelza nu zise nimic.

Francis se ridică în picioare, îşi puse mâna peste a ei pentru un minut, după care se întoarse cu faţa către fereastră.

Demelza spuse, tulburată din cale-afară:

— Să ne faci tu asta… Chiar nu găseai altă modalitate să te răzbuni pe Ross?

— A fost o reacţie la nervi, apoi a fost prea târziu ca să mai schimb ceva. Dar nu caut să mă scuz. Şi tu ştiai?

— Da… Parţial. Dar… să aud acum o mărturisire făcută pe şleau…

Francis devenise extrem de palid.

— Nu poţi reclădi o relaţie de prietenie ignorând lucrurile care au distrus-o. Trebuia să-ţi spun! Acum o să plec.

— Nu, aşteaptă! Ross are dreptate, aşa-i?

— Nu în privinţa asta.

— Ba da, chiar în privinţa asta. Pentru că, dacă ne despărţim acum, ne vom răni unul pe celălalt şi mai mult. Cât despre afacerea cu topitoria de cupru, ea n-ar fi prosperat niciodată, Francis, ştim amândoi la fel de bine. Nici măcar familia Warleggan nu a reuşit s-o facă profitabilă după ce a preluat-o. Sir John Trevaunance a scos utilajele la vânzare.

— Şi treci cu vederea o crimă pentru că victima trăgea să moară oricum?

— Nu, nu o trec cu vederea. Dar nici nu mă apuc acum să împart sentinţe în stânga şi în dreapta. Elizabeth ştie?

— Dacă ştie ce am făcut? Nu. Nici nu o priveşte. Doar că nu înţelege duşmănia pe care i-o port lui George Warleggan.

După o lungă tăcere, ea spuse:

— Nu ţi-ai terminat vinul…

— Nu?… Tot ce am reuşit să termin a fost prietenia noastră – pe care am preţuit-o foarte mult, deşi probabil te îndoieşti de asta.

— Nu mă îndoiesc, Francis, dar nici nu cred că i-ai pus capăt. O singură faptă rea nu anulează toate celelalte fapte bune. Asta e socoteala care contează.

— Socoteala asta n-a contat şi pentru mine în seara aceea.

— Aşa că ai ţinut-o tot într-o remuşcare de atunci încoace! Vrei oare să fac şi eu aceeaşi greşeală?

— Da.

— Ei bine, atunci, n-am s-o fac.

— Nici măcar ca să-mi dai mie satisfacţie? întrebă Francis.

— Nici măcar pentru asta!

— Nici nu mă mir că Ross te iubeşte, comentă Francis. Şi eu aş putea să mă îndrăgostesc de tine.

Ea îi aruncă o privire fugară, sobră, apoi se aplecă şi mai puse un lemn pe foc.

— Crezi că încă mă mai iubeşte?

— Ross? Bineînţeles! De ce, tu ce credeai?

— Cred că o iubeşte pe Elizabeth mai mult.

Când ea se ridică în picioare, niciunul dintre ei nu mai spuse nimic vreme de câteva clipe bune.

În cele din urmă, el spuse:

— Ei bine, dacă tot este ziua mărturisirilor, pot să-ţi spun ceva despre tine, Demelza?

— Sigur.

— Tu ai un singur defect: acela că nu te gândeşti suficient la tine.

— O, să ştii că mă gândesc foarte mult la mine, Francis. Ai fi surprins!

— Nimic din ce faci sau ce gândeşti nu m-ar surprinde în afară de asta! Ai venit aici ca fiică de miner, apoi te-ai căsătorit intrând în familia asta veche, scăpătată, şi adoptând standardele ei ca şi cum ar fi fost ale tale dintotdeauna. Aşa că te înşeli în ceea ce priveşte valoarea ta, energia ta, chiar şi importanţa ta pentru Ross. Sângele are două calităţi, Demelza. Una stă în legăturile de familie, iar cealaltă este prospeţimea. Ross a dat dovadă de înţelepciune atunci când te-a ales. Dacă e atât de inteligent pe cât cred eu că este, o să-şi dea seama singur de asta. Iar dacă tu eşti atât de inteligentă pe cât ar trebui, o să-l faci să înţeleagă.

Demelza îl privi cu căldură:

— Eşti foarte amabil.

— *Amabil*… Vezi? Aici e problema.

— Păi, nu-i aşa? Eu aşa cred. Dar, Francis, nu-i aşa de uşor precum crezi. N-am cum să mă compar cu soţia ta, care e atât de frumoasă… Şi mai e şi de viţă nobilă. Şi, mai mult decât atât, ea a fost prima dragoste a lui Ross. Cum poţi concura cu perfecţiunea însăşi?

— Eu nu cred că Ross e atât de fraier. Cred… Francis făcu o pauză, după care reluă: Am convingerea că, dacă ai avea mai mult respect de sine, un grad mai mare de independenţă… Acum o să par cu siguranţă lipsit de loialitate faţă de Ross, dar chiar aşa stau lucrurile. Dacă te gândeşti la acest sentiment faţă de Elizabeth ca fiind ceva imaginar şi dacă îl pui în balanţă cu pasiunea ta şi cu bunul-simţ… Cum ar putea ea oare să rivalizeze cu aceste calităţi?

— Dar Elizabeth e… departe de a fi lipsită de pasiune ea însăşi!

Din nou, Francis nu spuse nimic timp de un minut sau două.

— Nu doresc să vorbesc despre Elizabeth acum. Dar indiferent de ce are şi ce nu, nu e perfectă. Nicio fiinţă umană nu e. Într-adevăr,

cunoscându-te atât de puţin – şi observând efectul pe care îl ai asupra altor bărbaţi – te-aş fi crezut destul de capabilă să-l ţii pe Ross alături de tine oricând doreşti dacă asta ţi-ai propus.

Ea îi aruncă o jumătate de zâmbet.

— Dacă nu-mi dai voie să-ţi spun că eşti amabil, o să spun „mulţumesc”.

— Nu pot răspunde în locul altui bărbat, dar, cu toate astea, sunt destul de sigur de ce spun: renunţă la ideea că cineva ţi-ar fi făcut o favoare acceptându-te în familia noastră.

Ea rămase în picioare, aproape nemişcată, gânditoare, lipsită de experienţă. Strâmbă uşor din nas:

— O să mă gândesc la toate astea, Francis. Măcar aşa cred că o să am ce face în restul după-amiezii.

— Gândeşte-te şi la prima parte.

— Nu, asta nu!

— Ba da, şi la asta. Se aplecă şi o sărută pe obraz: Pentru că niciunul dintre noi nu poate trăi izolat de consecinţele faptelor sale. Eu, unul, ştiu că am încercat timp îndelungat.

Începuse să plouă din nou când Francis luă drumul înapoi, către mină. După ce îşi descărcase sufletul zbuciumat în faţa Demelzei, se simţea mai împăcat cu sine însuşi decât fusese de multă vreme încoace. Vorbise dintr-un impuls de nestăpânit, dar acesta era rezultatul unei dorinţe îndelungate de a i se confesa, de a pune lucrurile în ordine nu numai în relaţia cu ea, dar şi în relaţia cu propria lui conştiinţă. Modul în care ea primise veştile, gândirea sănătoasă îl făcuseră să revină la sentimente mai bune faţă de întreaga situaţie. Atitudinea ei şi a lui Ross – ştia asta – nu îi iertau nimic, însă făceau posibilă o continuare a relaţiei lor de prietenie, cu condiţia unei onestităţi redescoperite din partea lui.

Merse în magazia ce servea drept vestiar şi luă cu el câteva din lucrurile sale. Venise atâta drum aproape fără să gândească. Calul lui era în grajdurile de la Nampara; Francis nu avusese câtuşi de puţin intenţia să se întoarcă la mină. Dar magazia era goală. Şi când intră, primul gând care-i veni în minte fu acela că nu-şi dorea câtuşi de puţin să se întoarcă acasă.

Propria lui casă îl deprima. Elizabeth îl deprima. Ştia că dispoziţia asta euforică avea să se risipească destul de repede – dar pe moment nu suporta gândul de a renunţa la ea. Începu să îmbrace vechea salopetă de foraj şi haina de lână.

Erau câţiva oameni afară, prin ploaie. În hala maşinilor, unul dintre fraţii Curnow avea grijă de pompa cea mare în timp ce aceasta aspira şi şerpuia. Îşi duse mâna la cască atunci când Francis intră şi merse să-l întâmpine, înclinându-se ca să treacă pe sub axul pompei,

în timp ce acesta se lăsa uşor în jos.

— Coborâţi singur, domnule? Ned Bottrell e afară, poate să vină el cu dumneavoastră.

— Nu, e în regulă. Nu mă mai ocup de explozii, doar o să adun ceea ce a căzut.

Un minut mai târziu, Francis cobora scara puţului principal. Acest puţ fusese iniţial filonul cu care se deschisese mina; astfel că el nu mergea drept în jos, ci avea un unghi de înclinare abrupt, urmând traseul filonului şi traiectoria săpăturilor. Când ajunse la cea de-a treia platformă şi la cea de-a două sute patruzecea treaptă, Francis păşi la nivelul de 55 de metri. Toată această parte a minei era acum părăsită. Restul muncitorilor erau dedesubt.

În drumul lui către bucata de pământ pe care o detonaseră în dimineaţa aceea, Francis se strecură prin nişte fante înguste pe unde abia încăpea târnăcopul, se căţără pe mormane de moloz cu caverne răsunătoare, înalte precum turnurile unei catedrale, ocoli gropi adânci care se afundau în profunzimile pământului şi sui iar şi iar, prin locuri pe unde minerii de demult urmăriseră vreun filon; în cele din urmă, ajunse la puţul subteran sau micul vârtej, cum i se mai spunea – ruinele vechiului granic fiind încă alături – şi coborî alunecând pe pereţii puţului, aşa cum ar fi coborât pe hornul unei case, către nişa lungă şi îngustă a unei galerii părăsite pe unde trecuseră în dimineaţa aceea.

Francis observă că nivelul apei de la bază coborâse cu vreo 30 de centimetri de când plecaseră, în urma exploziilor, dar, evident, nu-şi găsise încă drum spre bazinul de colectare.

Aerul era închis şi fetid aici, iar singura sursă de lumină – de la feştila aprinsă de pe casca lui – pâlpâia fumegând peste întregul tablou. Munci jumătate de oră curăţând pietrele de la gura tunelului, dar nu părea să mai intre apă înăuntru. Nu numai aerul, dar şi apa era caldă, iar după o vreme îşi luă avânt şi sări mai sus, în altă galerie, situată la vreo doi metri deasupra nivelului apei. Constată că, în loc să fie doar puţin adâncă, aşa cum părea de dedesubt, cotea brusc şi creştea în înălţime, astfel că acum putea sta drept.

Curios, merse pe firul galeriei cam vreo 300 de metri, răzuind ici-colo zidurile acoperite de mâzgă şi mergând mai departe, până ce ajunse într-un loc unde bătrânii găsiseră din nou filonul şi făcuseră o boltă să susţină tunelul. Aici, lucraseră de sus în jos, în ceea ce se numea „puţ orb”; şi aici părea că praful de puşcă de dimineaţă avusese un oarecare efect, pentru că se prelingea apă de pe roci, iar el abia putu să se ţină pe picioare când păşi pe marginea puţului, către un alt tunel situat de cealaltă parte.

Acest tunel şerpuia tot înainte preţ de vreo 100 de metri; apoi însă aerul începu să devină din ce în ce mai urât mirositor, făcându-l să se

întoarcă. În acel moment, licărul lumânării sale se reflectă cu un pâlpâit în stâncă. Se aplecă de spate şi frecă locul respectiv cu un deget. Descoperi verdele arămiu specific solului care conţinea metale.

Bătrânii îl trecuseră cu vederea sau nu-i dăduseră importanţă. Era foarte posibil ca motivele lor să fi fost întemeiate. Mai existau şi alte astfel de locuri. Nu puteai fi sigur de nimic până ce nu luai câteva bucăţi, le cântăreai în mână şi cercetai calitatea minereului într-o lumină mai bună.

Acum avea nevoie de târnăcop, pe care îl lăsase în galeria mare.

Un sfert de oră de muncă aici… Dacă stânca promitea într-adevăr să conţină minereu, aşa cum părea, ar lua cu el sus vreo jumătate de duzină de bucăţi de probă, să le studieze pe iarbă.

Ce noroc dacă după atâta vreme… În timp ce Ross era plecat, iar el era singur aici, în subteran! Ce prostie să speculeze, să facă presupuneri… Se mai întâmplase aşa şi înainte – mai întâi speranţa şi apoi dezamăgirea.

Se întoarse cu paşi împleticiţi până la puţul orb şi se opri să ia o gură sau două de aer mai proaspăt şi să-şi şteargă sudoarea de pe faţă. Era extrem de cald. Dacă norocul era de partea lui, asta nu doar că l-ar fi făcut din nou demn de prietenia lui Ross, dar i-ar fi redat lui însuşi respectul de sine.

Păşi cu grijă pe marginea puţului orb; în acel moment, cizmele lui alunecară deodată pe suprafaţa acoperită cu mâzgă. Se răsuci abil să se salveze, alunecă pe pantă şi se lovi la cap şi la umeri în timp ce încerca să se apuce de ceva, să-şi distribuie mai bine greutatea. Apoi, căzu îngrozit în apă, scufundându-se, tuşind, înecându-se, sufocându-se în apa murdară; dacă respira, se sufoca iar; ieşi la suprafaţă călcând apa, înconjurat de o beznă ca smoala, bâjbâind în căutarea unei stânci care să îl salveze.

Nu fusese niciodată înotător. Poate să fi dat de vreo zece ori din mâini, cel mult. Hainele îl ţineau la suprafaţă, întinse ca o foaie de cort; apoi apa se infiltră în ele. Începură să se ghemotocească, să atârne. Mâinile sale, care bâjbâiau necontrolat, găsiră zidul şi se prinseră de el.

Deşi căzuse în gol, sperase să găsească o bucată de zid în pantă, ca să se poată târî afară. Nu era aşa. Dădea energic din picioare, căutând cu degetele puncte de sprijin de pe care aluneca instantaneu; înfipse unghiile, îşi juli genunchii, se lovi cu faţa de stâncă. Alunecase pe pantă, în alt puţ subteran. Căderea fusese scurtă, dar nu avea nici cea mai vagă idee cât de departe era nivelul apei faţă de gura puţului.

Tuşi, scuipând apa murdară. Cizmele grele îl trăgeau în jos; se îneca în bezna lipsită de speranţă, în adâncul pământului, departe de confortul şi de vocile oamenilor. Degetele lui găsiră un punct de

sprijin. Încet, cu multe eforturi, reuşi să iasă câţiva centimetri din apă.

În timp ce se ţinea cu degetele de suport, se gândea dacă se mai găsea oare vreo scară în zidul puţului, suficient de rezistentă ca să îl ţină. De aceea, după ce avea să-şi tragă puţin sufletul, trebuia să-şi adune curajul şi să bâjbâie de jur-împrejur. Puţul era mai mare decât celălalt, dar poate că nu era atât de mare, totuşi. Suficient pentru o scară şi o găleată, cum spuneau ei de obicei.

Ceea ce ar fi putut fi un triumf se transformase deodată într-un dezastru. Cu doi ani în urmă, în Bodmin, îşi pusese un pistol la tâmplă şi apăsase pe trăgaci. Nu se declanşase, pentru că praful de puşcă era umed. Atunci îşi dorise să moară. Acum, moartea ar fi fost ironia supremă.

Încercă să-şi scoată cizmele. Îl dureau degetele cu care se agăţase de stâncă, aşa că se prinse cu cealaltă mână. O cizmă ieşi. Era mai uşor, ce bine. Haina asta veche de lână… Nu mai tuşea; plămânii erau liberi, în sfârşit. Să strige? Era ca şi cum ar fi strigat din coşciug, în timp ce groparul punea florile pe mormânt.

„O surpriză pentru tine, Ross! Uite, pune mâna pe asta. Nu e doar lut, cum e prin părţile astea, nu? Şi uite şi o bucată zdrobită cu ciocanul. M-am gândit să mă ocup eu cât ai fost tu plecat. Măcar să merit în sfârşit încrederea pe care mi-ai arătat-o. Henshawe nu-şi crede ochilor…”

Îşi scoase şi cealaltă cizmă. Se zbătu apoi să-şi scoată haina. E tare cald aici. Ca un şobolan căzut într-o găleată. Văzuse unul odată, dar trebuise să plece înainte ca animalul să moară. Insistente animale, cum se agaţă ele de viaţă… Mai tenace decât el.

Era momentul să încerce să facă un ocol. De ce oare nu avusese niciodată curaj în apă? Măcar atât cât să încerce să se desprindă acum.

Plecă, dând din picioare fără niciun efect, nereuşind decât să se menţină cu greu la suprafaţă. Destul de mare, avea probabil vreo doi metri în diametru. Poate nu era un puţ, ci doar o groapă, folosită pe vremea când minereul era extras mai repede decât putea fi transportat la suprafaţă.

Nu găsi nicio scară şi nici nu avea certitudinea că putea găsi din nou punctul de susţinere. Îl cuprinse panica. Scoase un strigăt puternic care răsună în ecouri repetate în spaţiul acela restrâns. Zgomotul era reconfortant, tot aşa cum lumina ar fi fost reconfortantă.

Nu găsi punctul de sprijin, dar găsi, în schimb, un piron. Acolo existase o scară, dar acum nu mai era. Încercă să găsească un punct de sprijin pentru picior, într-o nişă ascunsă pe dedesubt. Nimic… Nici ceva de care să se agaţe, deasupra. Un piron ruginit, de vreo 15 cm, era un punct de susţinere mai bun decât cel pe care îl pierduse. Putea să se ţină de el pentru destul de multă vreme. Şi chiar putea să treacă *realmente* multă vreme.

Trebuia să încerce să ţină frica sub control, să se lupte cu sentimentul de singurătate şi să-i ţină piept întunericului, să înceapă să caute o soluţie. Coborâse pe la patru. Mina lucra în trei schimburi, iar următorul intra la lucru la ora zece. Dacă acum era cinci, asta însemna că mai avea de stat încă *cinci* ore până când cineva îi vedea hainele în magazie, până când întreba despre ele sau până când începeau să se intereseze de soarta lui. Ross plecase la Truro, nu putea să se întoarcă până târziu. Demelza – ce motiv ar fi avut? Calul lui, rămas în grajdurile din Nampara. Putea remarca ea însăşi asta în orice moment sau poate îi spune Gimlett mai târziu… Dar probabil aveau să treacă ore bune până să facă ceva în sensul ăsta.

La el acasă. Poate se va îngrijora Elizabeth? Nu înainte de şapte.

Orice calcul ar fi făcut, rezultatul se măsura în ore. Şi chiar dacă s-ar fi dat o alarmă, căutările aveau să dureze. Reconstitui în gând traseul prin tunelurile şerpuite şi întunecoase până în puţul principal. Tot drumul pe care îl parcursese, toată grămada aceea uriaşă de pietre care îl despărţea de lumina zilei şi de aerul curat… Atmosfera din groapa asta era sufocantă şi urât mirositoare. Îl aşteptau ore întregi de răbdare, de încordare. Degetele lui aveau să cedeze, avea să se *înece* cu mult înainte să sosească ajutoare.

Frica era inamicul cel mai de temut. Întunericul – celălalt trădător. Lumina abandonase lumea. Nimic nu sclipea măcar – niciun licăr, niciun ochi de apă, nicio sclipire de metal sau piatră. Tot nu aflase cât de departe se afla de buza puţului; însă îi veni deodată gândul sumbru că, dacă n-ar fi provocat explozia din dimineaţa aceea şi dacă ar fi lăsat o parte din apă să se scurgă, groapa asta ar fi fost acum plină, iar lui nu i-ar fi rămas decât sarcina relativ simplă de a se căţăra cumva înapoi prin puţul soios dintre galerii.

Schimbă mâna cu care se ţinea pentru a douăzecea oară şi în acel moment pironul se mişcă. Simţi spaima cum îl gâtuie, începu să ţipe cât de tare se putea, iar şi iar. „Ajutor, ajutor, ajutor, sunt pierdut în adâncul pământului. Nu la opt, ci la şaizeci de metri sub pământ; deja orb, dar nu şi surd, tremurând în apa caldă, cu degetele arzând de durere şi cu ultimul reazem cedând: un piron, un amărât de piron ruginit.”

Încercă să-şi facă curaj să se desprindă, să bâjbâie iar prin apă, în întuneric; poate ratase ceva ultima oară, un obiect de care să se poată ţine mai bine; însă nu mai găsi în el curajul să încerce; era posibil să nu mai găsească locul ăsta a doua oară.

Timpul trecea. Încercă să îl măsoare. Şaizeci de minute făceau o oră. Bănuia că trecuseră vreo trei ore. Acum trebuia să fi trecut de opt. Cineva trebuia să apară cât de curând. Cu siguranţă, o să vină direct în locul unde avusese loc explozia de dimineaţă. Undeva se auzi

plescăitul unei picături de apă, iar urechile lui amplificară iar şi iar acest ecou, amăgindu-l să creadă că aude paşi salvatori. Pentru a nu-şi pierde minţile, numără până la două sute, strigă şi apoi o luă de la început. Dar se simţea din ce în ce mai sleit de puteri. Şi toată acea încordare a braţelor… Avea cârcei destul de des, picioarele îi erau ca de plumb, deja umflate şi aproape că nu şi le mai simţea. Uneori uita să numere şi începea să vorbească cu oamenii care se apropiau de el în apă. Tatăl lui, suferind de gută, congestionat şi plin de eczeme. „Francis, Francis, unde eşti tu acum, băiete?" Mătuşa Agatha, nu cum era acum, ci mai tânără şi sobră, săltându-l pe un genunchi. Alerga prin nisipurile din Hendrawna, cu Ross pe urmele lui, firele de nisip de pe picioarele amândurora sclipind în razele soarelui.

Începu să numere din nou. Apoi, auzi deodată un trosnet de lemn crăpat, se uită în sus şi îl văzu pe Ross îngenuncheat la marginea puţului, întinzându-i mâna să-l ajute să iasă. Ross spuse morocănos: „Of, Doamne, de ce n-oi învăţa tu să înoţi odată?!" iar Francis întinse o mână disperată pentru a prinde ajutorul oferit. Degetele părură să li se atingă, dar apoi un vârtej de lichid murdar acoperi gura şi nasul lui Francis, iar acesta se zbătu să ajungă la suprafaţă din nou: scăpase pironul din mână şi mai-mai că îşi pierduse viaţa în visul lui de salvare, şi numai moartea îl mai trezise; numai moartea; reflexele automate ale corpului, exact la timp. Aşa avea să fie de fiecare dată, de fiecare dată până la sfârşit.

Încearcă să te calmezi. Peste câteva săptămâni o să-ţi vină să râzi de experienţa asta. Sau vei fi deja mort… Mâine pe vremea asta, în aşternuturi confortabile, recuperându-te… Sau un cadavru tumefiat, acoperit cu un cearceaf, în salonul mare din Trenwith, în aşteptarea unei înmormântări înainte de vreme.

Nu mai avea suflu. Asta era cel mai grav. Dacă ţipa acum, trebuia să inhaleze aer vreo jumătate de minut apoi, ca să-şi revină. Între timp trebuia să fi trecut bine de ora zece. Cineva trebuia să apară în curând. *Nu putea* să dispară aşa, fără urmă, şi să nu spună nimeni nimic. Curnow îl văzuse coborând. O să se îngrijoreze ei până la urmă. O să se gândească. Altfel, *de ce* mai aveau creier? Henshawe era adesea la mină între cinci şi şase. De multe ori îi însoţea pe Ross şi pe Francis să vadă cum merg lucrările. *Nu* şi astăzi. Sigur că nu şi astăzi.

Francis scoase un strigăt mai strident, mai degrabă un ţipăt. Se opri, trăgând aer în piept. Pironul se îndoi în strânsoarea lui dureroasă. O mişcare în plus şi avea să cedeze.

— Ajutor, ajutor! strigă el. Ajutor, ajutor! de zece ori şi de alte zeci de ori. Continuă aşa, iar şi iar, până când volumul vocii scăzu, iar inspiraţia deveni la fel de zgomotoasă ca şi expiraţia. Lacrimile i se rostogoleau pe obraji.

— Acum am *motive* să trăiesc! O, *Dumnezeule*, nu vreau să mor…

Cam pe la ora asta, Elizabeth închise cartea cu ajutorul căreia îl învăţa pe Geoffrey Charles să citească.

— E vremea cinei, scumpule. Tati o să vină curând acasă şi ştii doar că vrea să fii în pat la şapte.

— Încă puţin, mami.

— Nu, ai făcut mai mult decât trebuia azi.

— Pot să ies afară la joacă până se întoarce tati?

— Nu, dragule. Poţi să te joci până e gata cina. Să nu fii prea departe când te strig… Şi pune-ţi şapca pe cap!

Geoffrey Charles ieşi în goană din cameră, iar Elizabeth se uită la ceas. Era aproape şase şi jumătate.

Capitolul 7

Ross se întoarse cu puţin înainte de ora opt. O găsi pe Demelza sus, cârpind pentru a cincea oară draperiile ferestrelor dinspre nord ale dormitorului lor. Nu îl auzise venind.

— Ei, Ross! Ai sosit mai devreme decât credeam. Ai mâncat de seară?

— Destul. Ce faci?

— Cârpesc o mică gaură făcută de Jeremy în dimineaţa asta. Îi place tare mult să se agaţe de lucruri…

— În curând o să faci nişte draperii noi numai punând cusăturile cap la cap!

— Nu e chiar atât de rău. Ce era în scrisoarea aia?

Bărbatul se aşeză pe un scaun şi începu să se descalţe; apoi, când Demelza veni lângă el, o lăsă pe ea să-i tragă cizmele. Era un obicei rămas din vremurile lor de început, pe care, dintr-un motiv sau altul, ea dorea să-l păstreze. În timp ce îl descălţa de cizme, îi spuse ce scria în scrisoare.

— Şi aşa era? Cu ipoteca, adică.

El încuviinţă din cap.

— Cam aşa. Când am luat împrumutul, prima mea grijă a fost să obţin banii. Nu prea mă interesa cum anume. Pearce a fost cel care a adus vorba despre o a doua ipotecă, atunci când am fost să-l văd. A doua zi a făcut rost de bani, iar eu am semnat hârtiile pentru ei… Am acceptat învoiala sub forma unei ipoteci, deşi, de fapt, era vorba despre o cambie. Cred că am realizat asta încă de atunci, dar nu am dat atenţie la vremea respectivă. Şi nici nu era nevoie s-o fac, dacă Pearce păstra această cambie în posesia sa, aşa cum ar fi făcut un om cinstit şi un prieten adevărat. I-am făcut o vizită. Crezi că sunt un om agresiv din fire, Demelza?

— Ai fost dur cu domnul Pearce?

— Nu l-am atins nici măcar cu un deget, dar cred că m-am purtat dur cu el. Am dat cu pumnul în masă şi i-am spart capacul de la tabacheră. Tremura ca piftia, la cât e de gras şi de lipsit de coloană vertebrală! Dar răul a fost făcut. Cambia a fost cedată, aşa cum a spus Pascoe, iar Cary Warleggan se află acum în posesia ei. Deci trebuie să ne împăcăm cu ideea.

— Pe *el* n-ai fost să-l vezi?

— Am trecut pe la el, dar nu era acasă. Şi chiar cred că era plecat, pentru că obloanele erau trase.

— Şi acum ce facem, Ross?

— Familia Warleggan nu poate face nimic până în noiembrie. Atunci probabil îmi vor da un răgaz de o lună ca să răscumpăr cambia. În decembrie trebuie să fac rost de 1400 de lire sau devin rău-platnic.

Ea îi puse cizmele lângă scaun, dar rămase în genunchi, sprijinindu-se cu coatele pe genunchii lui, fără să privească la el, ci în gol.

— Nu putem împrumuta bani din altă parte?

— Nu ştiu.

— Ce-o să faci?

— Mai sunt şapte săptămâni până când poate fi emisă notificarea de plată. Pentru asta, trebuie să-i fiu recunoscător lui Pascoe. Şi apoi mai rămân încă patru după ce notificarea va fi emisă.

Demelzei nu-i plăcea deloc expresia de pe chipul lui. Îşi îndreptă genunchii şi se ridică în picioare.

— Eşti sigur că Cary va face asta? Că va solicita rambursarea împrumutului? se interesă ea.

— Tu n-ai face la fel, dacă m-ai urî tot atât cât mă urăsc ei?

— Eu l-am văzut vreodată pe Cary?

— La petrecerea aia. Un bărbat la vreo cincizeci şi ceva de ani, cu ochi mici, care are o privire ciudată. George, deşi îl detest, are anumite principii – sau cel puţin aşa cred. Cary nu ştie ce-s alea. El este cămătarul familiei, hiena. George este acceptat în majoritatea cercurilor societăţii. Cât de curând, va fi acceptat în toate. Acest lucru îi va impune anumite standarde. Nicholas, tatăl lui, se bucură de o reputaţie destul de bună, desigur. Unchiul Cary este cel mai detestat din toată familia.

Demelza se înfioră.

— Aş vrea să pot câştiga şi eu bani, Ross. Mi-aş dori să te pot ajuta într-un fel. Eu nu fac decât să… cârpesc perdelele, să-ţi port copilul în pântece, să am grijă de fermă, să-ţi gătesc şi…

— Mie mi se pare că faci destul pentru o singură persoană.

— Dar nu ies *bani* din asta. Nici măcar o guinee. 1400 de lire! I-aş fura dacă aş putea, m-aş face tâlhar la drumul mare sau spărgător de bănci. Harris Pascoe n-ar pierde ocazia asta! De ce nu ţi-i *împrumută*

el?

Ross o privi serios, făcând o grimasă:

— Asta e ceva nou. Până acum mă tot băteai la cap să nu încalc legea…

Se întrerupse, auzind o bătaie în uşă. Era Gimlett, care venise să anunţe că Tabb era jos şi dorea să ştie dacă domnul Francis mai e acolo.

— Aici? Sigur că nu. Ross se întoarse spre Demelza: La ce oră a plecat?

— Cam la vreo oră după tine. A urcat la mină. Măcar…

— Calul lui e încă aici, domnule, spuse Gimlett. I-am dat să mănânce, dar nu mi-a trecut prin cap să-i spun stăpânei. Am crezut că ştie…

Ross îşi făcu loc pe lângă el şi coborî scările. Tabb stătea în holul de la intrare. Îi explică lui Ross că doamna Poldark se îngrijorase, aşa că îl trimisese pe el să se asigure că domnul Poldark nu a păţit nimic rău. De regulă, acum, că ziua se micşorase, stăpânul lui era acasă înainte de şapte. Ross merse la grajduri. Calul lui Francis era acolo, într-adevăr. Auzind zgomot de paşi, animalul ridică privirea, aşteptând.

Demelza veni în urma lui.

— N-a spus nimic când a plecat? întrebă Ross. Poate s-a dus la familia Mingoose. Se întoarse către Tabb: Fă un drum până la casa Mingoose. Între timp, eu mă duc la mină să văd cât a stat acolo şi în ce direcţie a luat-o după aceea.

Pe cer răsăriseră o lună nouă, iar ploaia aceea care învăluise totul în ceaţă încetase. Demelza plecă împreună cu Ross, făcând din când în când câte un salt ca să ţină pasul, cu toate că şi ea mergea cu paşi mari. Hala maşinilor era luminată şi se vedeau lumini şi la două dintre magazii.

Ross intră în magazia-vestiar, unde ardea un felinar cu flacără mică. Pe un umeraş văzu hainele cu care Francis se îmbrăca de obicei.

Afară, Demelza îl aştepta gânditoare.

— Cred că ar putea fi încă aici.

— Aici? Bine, dar… Ross…

Se uitară unul la altul câteva clipe. Niciunul nu spuse nimic.

În subteran, schimbul normal era de opt ore, dar cel care supraveghea motorul lucra 12 ore. Schimbul se făcuse la opt, iar cel mai mare dintre fraţii Curnow era acum la comandă. Fratele lui nu-i spusese nimic atunci când plecase, spuse el. În timp ce discutau, căpitanul Henshawe intră, iar Ross îi explică ce se întâmplase.

— Ei bine, domnule, ar putea fi încă acolo, jos… O fi pierdut noţiunea timpului. Dar parcă n-aş crede… Aşteptaţi puţin şi aduc nişte oameni să coboare cu noi.

Demelza rămase în hala maşinilor. Mişcarea de aspirare ciudat de înceată, regulată, a motorului cel mare semăna cu un animal care gâfâie, un imens mamifer marin abia eşuat, dându-şi ultima suflare pe nisipul ud. O cuprinse o presimţire ciudată – convingerea că se întâmplase o nenorocire. Nu avea cum să ştie acest lucru, dar, cu toate acestea, simţea că ştie deja.

Veniseră şi alţi bărbaţi între timp şi îi priviră pe Ross, Henshawe, Jack Carter şi pe tânărul Joe Nanfan urcând în vagonet şi îndepărtându-se în mersul zdruncinat al acestuia, până nu se mai zăriră deloc. După plecarea lor, cei rămaşi se strânseră sfioşi într-un colţ. Demelza realiză că ei ar fi fost acum acasă dacă ea nu ar fi fost acolo. Ea, fiică de miner devenită soţia stăpânului, nu avea doar dezavantajul condiţiei de femeie.

Dar îşi luă inima în dinţi şi merse la ei să-i întrebe dacă nu-l văzuseră cumva pe domnul Francis în după-amiaza aceea şi dacă vreunul dintre ei era dispus să meargă să-l trezească pe Daniel Curnow, ca să afle ce ştia acesta.

Urmă o lungă aşteptare. Gimlett o ştersese de acasă şi acum stătea lângă ea.

— Bate un vânt rece, doamnă. Să vă aduc o haină?

— Nu, mulţumesc.

Nu răcoarea nopţii o resimţea acum, ci un frig venit din interior, pe care nicio haină nu i-l putea alunga. Tabb se întoarse în galopul calului. Francis nu fusese văzut la Mingoose.

— Mai bine mergi şi spune-i doamnei Poldark, îl îndemnă Demelza.

— Prea bine, doamnă.

— Nu, aşteaptă! Mai aşteaptă puţin.

Privind în urmă, Demelza văzu lumina de la Nampara – cea pe care o lăsase aprinsă în dormitorul lor. Dincolo de ea, în dreapta, era marea, cu o rază de lună înfiptă ca un pumnal în inima neagră a apei. „Niciunul dintre noi nu poate trăi izolat de consecinţele faptelor sale”, spusese Francis. „Eu, unul, ştiu că am încercat timp îndelungat”.

Unul dintre bărbaţi se întoarse de la casa lui Dan Curnow. Acesta îl văzuse pe domnul Francis coborând în mină pe la patru, dar nu-l văzuse urcând. Nu se gândise să-i spună fratelui său. Peter Curnow scuipă dezgustat.

După câteva minute, un miner veni urcând în fugă scara. Era Ellery, care lucra la nivelul de 110 metri. Unii dintre ei aflaseră şi ajutau acum la căutări. Francis nu fusese găsit încă, dar găsiseră târnăcopul lui, cu mânerul afară din apă, aproape de locul unde avusese loc explozia în dimineaţa aceea.

Demelza se uită la Tabb.

— Cred că ar fi cel mai bine să mergi să o aduci pe stăpâna ta aici.

Ross fu primul care, cu un felinar în mână, pătrunse în tunelul prin care o luase Francis. Ca şi Francis, constată cu surprindere că tunelul mergea înainte şi îl chemă pe Henshawe să îl însoţească.

Se săturaseră de când tot strigau: vocile lor se izbeau inutil în pereţii de stâncă sau se pierdeau în beznă, în ecouri repetate. Cei doi ajunseră la puţul orb şi încercară să-l traverseze, însă piciorul lui Ross alunecă pe piatra mâzgoasă, iar Henshawe trebui să-l prindă de braţ.

— Mulţumesc. E un loc pentru… Ross se opri, se ghemui şi îndreptă lumina felinarului în jos, în interiorul puţului orb. Apa era destul de aproape de margine, iar pe apă plutea casca unui miner. Şi mai era ceva acolo, în afară de cască.

— Ai frânghia la tine?

— Da…

— Leagă-mi-o în jurul taliei!

Coborî în puţ şi descoperi cadavrul plutind. Francis murise de vreo oră. Într-unul din pumni, strâns atât de tare încât abia reuşiră să-l desfacă, găsiră un piron ruginit.

CARTEA A DOUA

Capitolul 8

Într-o după-amiază târzie de la mijlocul lui noiembrie 1792, o trăsură particulară înainta cu o oarecare viteză pe drumul principal, venind dinspre Truro şi mergând către vestul îndepărtat. Cădea o ploaie măruntă, ce acoperise totul cu un văl de ceaţă – ca mai mereu în anul acela teribil. Pădurile ce apăreau intermitent de-o parte şi de alta a drumului erau deja întunecoase şi învăluite în abur. Drumul era într-o stare foarte proastă, plin de hârtoape şi cu şanţuri adânci, pline de noroi. Dar cel care conducea diligenţa, care nu se ocupase de asta înainte, îşi îndemna întruna caii cu biciul, pentru că noaptea nu era departe, iar lui nu-i plăcea deloc cum arăta colţul ăsta de lume prin care treceau. Stăpâna îi spusese că mai aveau puţin până acasă, dar nu te poţi baza niciodată pe estimările femeilor, iar călătoria de azi o dovedise din plin. În plus, în ţinutul ăsta sălbatic, ar fi o pradă uşoară şi îmbietoare pentru orice tâlhar la drumul mare care se întâmpla să pândească prin jur.

Tocmai ieşiseră dintr-o dumbravă întunecată, unde crengile copacilor aproape că se întâlneau unele cu altele, când i se făcu inima cât un purice la vederea unui bărbat ce stătea lângă un cal înşeuat, pe marginea drumului. De dimineaţă, traversând pustietatea aceea sălbatică şi mocirloasă, se blestemase în sinea lui pentru că acceptase să muncească în slujba unei femeiuşti nechibzuite şi încăpăţânate. Şi iată acum rezultatul! Se ridică în picioare pe capră şi dădu bice cailor. Dar când aceştia se avântară înainte împleticindu-se, trăsura căzu plescăind într-o groapă adâncă, afundându-se, şi zdruncinătura aceea mai-mai că îl aruncă în şosea. Reuşiră să prindă din nou viteză abia după ce trecură de călăreţul acela, care abia ridicase capul din pământ ca să îi vadă, fără să le acorde însă mai multă atenţie.

Înaintaseră vreo câteva zeci de metri când un răpăit puternic îl făcu pe vizitiu să ridice acoperişul trăsurii şi atunci îşi auzi stăpâna poruncindu-i să oprească.

— Totul e în regulă, domniţă. Nu s-a întâmplat nimic, nu e nicio pagubă. Caii…

— Opreşte, îţi spun. Omul acela… Vreau să vorbesc cu el.

Îmbufnat, vizitiul opri trăsura. Roţile din spate ale acesteia se afundară în noroi alunecând, iar călăreţul solitar, care nu dădea atenţie decât propriului cal, ridică din nou capul. Rămăsese prea departe în urmă ca să mai audă discuţia, dar vizitiul se dăduse jos de

pe capră şi mergea acum către el, lipăind prin noroi cu băgare de seamă.

— Căpitane Poldark?

— Da?

— Doamna Penvenen… Ar dori să schimbe două vorbe cu dumneavoastră.

În trăsură erau două femei, una dintre ele fiind servitoarea. Ross îşi scoase pălăria, iar Caroline îi întinse o mână îmbrăcată într-o mănuşă verde.

— E cam târziu să vă aflaţi pe drumul ăsta, căpitane Poldark. Vizitiul meu credea că aţi fi vreun tâlhar.

— Dacă aş fi, aş alege o şosea mai de Doamne-ajută! Aici poţi să aştepţi şase nopţi din şapte şi să nu vezi nici măcar o roată de trăsură particulară!

— O, domnule, eu sunt o fată săracă, spuse Caroline. Dar serios vorbind, chiar am crezut că aveţi probleme.

— Mulţumesc, n-am păţit nimic. Iapa mea a pierdut o potcoavă.

— Ei, ceva-ceva tot aţi păţit. Acum ce-o să faceţi? O să mergeţi pe jos până acasă? E un drum lung şi istovitor.

— Pot s-o potcovesc când ajung la Chasewater. Carevasăzică, vă întoarceţi în Cornwall, domnişoară Penvenen?

— După cum vedeţi. Prea devreme pentru Crăciun şi prea târziu pentru Guy Fawkes Night **[10]**. Ce-ar fi să împărţiţi cu noi trăsura până la Killewarren şi acolo să luaţi cu împrumut unul dintre caii unchiului meu? Pe al dumneavoastră îl putem potcovi şi vi-l trimitem mâine-dimineaţă.

Ross ezită. Era obosit, ud şi deprimat, iar propunerea femeii nu suna deloc rău. Dar prefera să fie prevăzător când venea vorba despre femeiuşca asta îndrăzneaţă.

— Mulţumesc. Poate dacă îmi permiteţi să vă însoţesc până ieşiţi de pe şoseaua care merge către Chasewater…

— O să cotim curând. Baker, ai grijă ca iapa căpitanului Poldark să fie legată bine la trăsură. Şi mergi încet, te rog! Nu mai e cazul să te temi de tâlhari, acum că avem şi noi unul al nostru.

Eleanor, servitoarea, nu păru tocmai convinsă că aceasta era o glumă nevinovată, de vreme ce, atunci când trăsura se puse din nou în mişcare, ea rămase cu gura căscată la bărbatul de vizavi, aplecat într-o poziţie incomodă pe scaunul ocazional, cu cizmele pline de noroi, ochii cu pleoape palide şi obrazul cu cicatrice întors spre ea.

Caroline, probabil ea însăşi surprinsă de cât de mare părea bărbatul într-un spaţiu restrâns şi nu atât de relaxată pe cât şi-ar fi dorit să pară, schimbă tonul discuţiei.

— Am aflat cu mare tristeţe de moartea vărului dumneavoastră. Unchiul Ray este destul de scump la vorbă în scrisorile sale, dar mi-a

scris despre asta. A fost o întâmplare foarte tragică. Parcă nici n-a trecut mult timp de când ne-am întâlnit cu toţii în jurul mesei la familia Trevaunance.

— Păi n-a trecut. Ne lipseşte tare mult.

— Sper că asta nu a făcut ca afacerea cu mina să intre în impas. Eu… Din câte ştiu, eraţi parteneri.

— Afacerea merge mai departe. Am reuşit totuşi să o menţinem.

— Rentează?

Ross îi întâlni privirea nevinovată:

— Nu rentează.

— Deocamdată, presupun că urma să adăugaţi. Unchiul William spunea că, dacă războiul ăsta **[11]** se răspândeşte, va fi de bun augur pentru preţul metalelor. Văduva lui Francis intenţionează să locuiască singură în casa aceea mare?

— Până la urmă, presupun că părinţii ei vor veni să locuiască cu ea. Oricum, nu e singură. Mai e şi băiatul ei, mătuşa şi doi servitori…

— Şi doctorul Enys ce mai face?

Ei bine, cel puţin fata nu pierdea vremea!

— Zelos ca întotdeauna.

— Numai atât?

— N-o spun ca insultă.

— Normal, ar fi trebuit să ştiu asta, spuse Caroline. Ultima oară când ne-am întâlnit era pentru a face un front comun în apărarea lui.

— Nu cred că mai este cazul acum. Atunci, toţi îl acuzau de uciderea bătrânului Ellery. Acum, îl laudă în gura mare că a vindecat o fătucă din sat de ologeală.

Caroline ridică repede privirea:

— Rosina Hoblyn?

— A, o cunoaşteţi?

— După nume doar. L-am auzit pe Dwight vorbind despre ea. Este *vindecată?*

— Complet! Merge la fel de bine ca mine sau ca dumneavoastră, iar sătenii îl văd dintr-odată pe Dwight ca pe un înfăptuitor de miracole!

— Asta-i chiar amuzant! Şi cum a reuşit să facă minunea?

— El are şi o explicaţie, însă nimeni nu stă să-l asculte. Sâmbăta trecută s-a trezit cu 14 ologi ce aşteptau la poarta casei.

Caroline zâmbi şi îşi dădu deoparte o şuviţă rebelă. Felinarul prins de acoperişul trăsurii, care fusese aprins la urcarea lui Ross, se clătina în mersul legănat al trăsurii, iar expresia femeii părea să se schimbe în jocul acela al umbrelor.

După ce ieşiră din drumul principal, Ross întrebă:

— La ce oră vă aşteaptă unchiul dumneavoastră?

— Nu mă aşteaptă.

— Ah… O decizie de moment, presupun…

— Nu una subită din partea mea, căpitane Poldark. Una pentru care m-am pregătit minuţios. Trăsura asta, vizitiul angajat, bagajele făcute… Dar unchiul Ray nu a binevoit să mă invite; şi, de vreme ce am venit încoace probabil mai repede decât poşta, nu cred că a primit nici vreo scrisoare de la unchiul William, care să îl pună în gardă. Văzând expresia de pe chipul lui Ross, femeia râse şi adăugă: Acesta este modul în care procedează oamenii odată ce au devenit independenţi. Probabil vă amintiţi că am discutat despre asta la petrecerea Trevaunance.

Aşadar, reflectă Ross, şi-a propus să pună mâna pe Dwight dacă poate. De ce oare m-am urcat în trăsura asta, acceptând o favoare din partea ei? La naiba cu toate femeile! Şi atunci, deodată, pe neaşteptate, gândul i se duse la cealaltă femeie, Elizabeth, atât de fragilă în suferinţa ei şi în veşmintele de doliu, încă inaccesibilă, dar periculos de aproape de el; prima lui iubire, femeia care îl iubea – ea însăşi îi mărturisise – depindea acum de el în tot şi toate; piedicile fiind pe jumătate îndepărtate, sporiseră ocaziile cu care se vedeau: Elizabeth deţinea acum jumătate din acţiunile minei, în numele fiului ei, Geoffrey Charles; Ross era singura rudă apropiată de sex masculin, acum capul familiei Poldark şi executor, împreună cu Elizabeth, al testamentului vărului lui.

Moartea lui Francis lăsase un gol imens, neaşteptat, în viaţa provincială. El avea anumite datorii şi responsabilităţi care acum cădeau în sarcina lui Ross. Domnul Odgers, preotul parohiei Sawle-cu-Grambler, venea la Ross pentru orice şi chiar părea să se aştepte ca Ross să ocupe un loc în strana familiei şi chiar să se îngrijească de aprovizionarea săptămânală a familiei Odgers. Plus că trebuia găsit un alt magistrat. Postul acesta fusese ocupat de un membru al familiei Poldark de foarte multă vreme. Dar acum putea fi invitat să ocupe scaunul judecătoresc un bărbat care până atunci îşi exprimase dispreţul faţă de această funcţie în repetate rânduri? Era foarte dificil.

În trăsură se lăsase liniştea. Ross se simţea ca şi cum şi norocul, şi buna dispoziţie îl părăsiseră definitiv. În ziua precedentă, primise o notificare oficială din partea lui Cary Warleggan potrivit căreia beneficiile conferite de cambie aveau să fie retrase în termen de patru săptămâni, iar astăzi făcuse un ultim efort să găsească banii. Posibilitatea de credit era limitată pretutindeni, însă nu aceasta era principala dificultate. Cel mai mare obstacol era Wheal Grace. Toţi cei care aveau cât de cât habar ştiau că mina e în faliment. Poţi să-i împrumuţi o mie de lire unui proprietar de mină aflat la ananghie şi să-ţi asumi un risc de dragul dobânzii. Dar nimeni nu i-ar împrumuta bani unui om a cărui mină e pe punctul de a falimenta. Dacă faci asta, poţi să-ţi consideri capitalul deja aruncat pe fereastră. Fără îndoială,

acesta fusese unul dintre motivele pentru care Nathaniel Pearce cedase cambia, bucuros să se descotorosească de ea pentru că ştia foarte bine că şansele de răscumpărare erau minime.

Una peste alta, Ross nu l-ar fi învinovăţit de nimic dacă poliţa ar fi ajuns la oricine altcineva, cu excepţia familiei Warleggan. Pe de altă parte însă, nimeni n-ar fi acceptat-o, cu excepţia familiei Warleggan. Pe ei nu-i interesau banii, voiau să-l aibă la mână pe omul din spatele lor.

La vreo săptămână după moartea lui Francis, o cantitate mică de minereu bun fusese descoperită în tunelul pe care Francis îl explora la momentul accidentului; dar cam la asta se limitaseră noile descoperiri din septembrie încoace. Mark Daniel îşi alesese parcă special tocmai acest moment ca să dispară fără urmă în vâltoarea stârnită în Franţa, şi nimeni nu reuşise să-i dea de urmă. În unele părţi ale Angliei, porumbul înnegrit zăcea încă pe câmp. Francezii găsiseră un entuziasm nou şi armate noi, miraculos conservate prin lenea adversarilor lor, iar săptămâna trecută puseseră stăpânire pe Bruxelles. Umbra foametei şi a războiului stăruia în mintea tuturor.

În cele din urmă, trăsura ajunse la porţile moşiei Killewarren, iar vizitiul înaintă prevăzător pe aleea mărginită de tufe, până la felinarul de întâmpinare agăţat deasupra uşii de la intrare. Trebui să sune de trei ori înainte ca uşa să-i fie deschisă de o servitoare, care spuse:

— Ce surpriză, domnişoară Caroline, chiar am făcut curat în odaia dumneavoastră azi-dimineaţă! Dar poftiţi înăuntru! Stăpânul vă aşteaptă?

Ross o urmă pe Caroline în hol: o casă realmente banală pentru un om atât de temperamental, de un rafinament sărăcăcios, dar cam atât; trei candele îmbrăcate în globuri de sticlă luminau slab dulapurile de stejar negru lustruit şi busturile de marmură de la baza scărilor înguste.

— Dacă-mi permiteţi, aş prefera să nu îl deranjez pe unchiul dumneavoastră în după-amiaza aceasta. Cu siguranţă sunteţi obosită de pe drum, iar plăcerea dumnealui de a vă vedea din nou…

Caroline îi zâmbi în timp ce îşi dezlega panglica de la pălărie.

— …Nu va fi atât de mare pe cât anticipaţi dumneavoastră, spuse ea abia şoptit. Aşa că nu va fi deloc lipsit de amabilitate dacă intraţi puţin, până vi se pregăteşte calul. Nu vă temeţi, nu veţi fi reţinut mult – un pahar de vin este tot ce veţi obţine de la unchiul meu, poate nici măcar atât. Cât sunt eu aici, e un om mai bun; dar cum eu am lipsit câteva luni bune, mă aştept ca el să se fi întors la vechile lui apucături.

Demelza trimise după Dwight pe la şapte şi, de vreme ce era liber, acesta veni degrabă să-l consulte pe Jeremy.

— Ca de obicei: o durere în gât şi puţină febră. E predispus la

genul ăsta de simptome.

— Prea mult chiar, spuse Demelza, lăsându-l pe Jeremy liber să-şi manifeste iritabilitatea. Ori de câte ori se întâmplă asta, mă gândesc la Julia şi simt că mă ia pe mine fierbinţeala. Julia n-a fost niciodată aşa. Cel puţin, nu până ultima dată…

— Fiecare copil se manifestă în felul lui. Dar o să te rog să mă chemi ori de câte ori se întâmplă, pentru orice eventualitate. Ross e plecat?

— S-a dus la Truro… cu treburi… iar de acolo urma să plece spre Redruth, să-l vadă pe Trevithick. Ceva nu e tocmai în regulă cu motorul, deşi mă gândesc că nici nu mai contează acum, dacă nimeni nu-şi dă interesul.

Demelza se repezi să-l prindă pe Jeremy, care plecase împleticindu-se ameţit către ea. Ridică apoi privirea, pieziş, către Dwight, ca pentru a verifica ceva. O buclă i se rostogoli pe frunte.

— Crezi că îl cocoloşesc prea tare, Dwight?

Dwight zâmbi:

— Da. Dar e firesc – şi foarte bine faci. Peste trei-patru ani o să fie altfel…

— Nu vreau să fiu ca Elizabeth cu Geoffrey Charles.

— Nu-ţi face griji în privinţa asta! Uită-te numai la el: e de două ori mai mare decât acum câteva luni… Dwight se întrerupse: Ăsta e Ross?

— Cred că da. Trebuia să fie demult acasă. Demelza se duse la fereastră şi aruncă o privire, apoi spuse: Da, el e. Dar nu e calul lui… Sper că nu i s-a întâmplat nimic rău.

Deocamdată nu putea pleca de lângă Jeremy; iar când în cele din urmă reuşi să-l culce pe Jeremy şi să coboare, Ross era deja în salon şi insista ca Dwight să rămână la masă. Dwight găsi tot felul de scuze, însă Ross nu ţinu cont de ele; în cele din urmă, Dwight cedă, cu zâmbetul pe buze, iar doamna Gimlett puse încă un tacâm pe masă.

Ross spuse:

— Avem nevoie de un musafir, Dwight. Am fost destul de deprimaţi zilele acestea şi e de datoria ta să te îngrijeşti de sănătatea noastră – nu doar fizică, ci şi psihică. Dacă cineva îşi rupe oasele în seara asta, o să-ţi dea de urmă destul de repede aici. Aşadar, stai liniştit şi lasă deoparte mustrările de conştiinţă!

— Conştiinţa mea e perfect împăcată. Dar îmi pare rău să aud de problemele tale.

— O să-ţi spun eu mai multe mai târziu. Am încercat toată ziua să fac rost de bani, dar ăsta e un subiect care nu poate fi abordat într-un mod decent pe burta goală!

— Sper că n-ai vândut-o pe Darkie, interveni Demelza. Asta mi-ar strica tot cheful de cină încă de pe acum.

— Nu. Şi-a pierdut o potcoavă în apropiere de Pădurea Stickler şi mi s-a oferit ocazia de a merge până la Killewarren cu o trăsură particulară, iar de acolo am venit acasă pe un cal împrumutat.

În salon se lăsă brusc tăcerea. Demelza ridică din sprâncene:

— Killewarren? Era o trăsură a domnului Penvenen?

— Domnul Penvenen nu are trăsură particulară, spuse Dwight.

— Era Caroline Penvenen, îi lămuri Ross. A venit de la Londra – sau de la Oxford, nu? Unchiul ei nu o aştepta. Tu ştiai că vine, Dwight?

— Da…

Pentru a umple cumva pauza ce urmă, Demelza spuse:

— Presupun că a vrut să-i facă o surpriză unchiului ei. Ultima dată când a fost aici era parcă mai sau iunie? Trebuie să fie ciudat să ai două case. Pentru că niciunul dintre bărbaţi nu mai zise nimic, se aplecă şi stinse una dintre lumânări. Ne-o trimit înapoi pe Darkie mâine, Ross? mai adăugă ea.

— Nu e nevoie să discutăm despre subiectul ăsta dacă nu doreşti, Dwight. Dar suntem prieteni vechi şi uneori e bine să discutăm deschis. M-a întrebat ce mai faci şi a spus că speră să te revadă curând.

— Cum a primit-o unchiul ei?

— Nu prea elegant. Cred că ea s-a bucurat că eram acolo, ca protecţie în caz de ceva. Dar e greu să-i rezişti când se dă peste cap să îţi facă pe plac – cum probabil ştii –, iar el părea că începe să se împace cu situaţia când am plecat.

Mâinile lungi şi subţiri ale lui Dwight îşi făceau de lucru cu şervetul brodat.

— Voi nu sunteţi doar nişte vechi prieteni, ci cei mai vechi şi cei mai buni prieteni ai mei. Dacă ar avea vreun rost să vorbesc despre asta – treaba asta dintre mine şi Caroline – aş vorbi bucuros. Dar eu, unul, nu văd rostul… Probabil vă datorez nişte explicaţii şi în cazul acesta…

— Nu ne datorezi nimic, îi spuse Ross. Dar mi-ar părea rău să văd că situaţia asta nu duce nicăieri. Ştii cum se întâmplă uneori…

— Adică ce s-a întâmplat ultima oară. Şi totuşi, pericolele nu sunt aceleaşi aici, nu? În fine, mărturisesc că sunt îndrăgostit de Caroline şi că ne-am scris. Iar acum ea este aici din nou şi, indiferent ce se va întâmpla, o să ne vedem curând. Eu nu am bani, ea are foarte mulţi, prin urmare relaţia… Îţi displace atât de tare?

Întrebarea îi fusese adresată Demelzei, care fu luată prin surprindere.

— Nu, Dwight. Eu n-o cunosc. N-am schimbat decât câteva cuvinte şi nu poate să-ţi displacă o persoană pe care n-o cunoşti. Nu sunt eu cea mai în măsură să emit judecăţi.

— Nici eu, spuse Ross. Dar cred că azi mi-am schimbat părerea

despre ea – şi n-aş putea să spun de ce. Cu siguranţă, nu pentru favoarea unui drum cu trăsura…

— Are o duritate aparte, spuse Dwight încetişor. Aş fi fraier să neg asta. Este ca un fel de… armură strălucitoare, dar casantă. Şi tot aşa a şi folosit-o. Dar este mult mai mult dincolo de ea… În orice caz, lucrurile astea nu se supun unor măsurători. Alchimia e prea subtilă pentru a putea fi cântărită.

— Da, spuse Ross, gândindu-se deodată la Elizabeth.

Şi, ca şi cum ar fi existat telepatie între ei, Demelza se uită chiar atunci la el şi ştiu din prima clipă ce gândeşte.

— Relaţia este una neinspirată, fără îndoială, reluă Dwight. Dar nu pot să renunţ la ea pur şi simplu. Poate va fi mai înţeleaptă pe viitor. Este o situaţie jenantă în care nu poate ajunge decât un om slab de înger. Un om puternic ar rezolva dilema asta într-un fel sau altul.

— Cu cât înaintez în vârstă, începu Ross, încruntându-se cu tristeţe, cu atât mă îndoiesc mai tare de aceste distincţii care se fac între oamenii puternici şi cei slabi. Întâmplările vieţii fac ce vor din noi, iar libertatea temporară de care ne bucurăm este doar o iluzie. Uitaţi-vă la Francis. A existat oare vreodată o moarte mai deprimantă şi mai absurdă, una mai puţin meritată sau într-un mai mare dezacord cu minima decenţă şi demnitate a unei fiinţe umane? Să te îneci ca un câine într-o fântână şi asta complet inutil – doar o oră mai dura şi veneau ajutoare –, să pleci din camera asta, să te duci la mină şi, în scurt timp, să aluneci pe un strat de mâzgă şi să mori, şi toate astea în *zadar*. Ross îşi împinse scaunul în spate, cuprins de o furie bruscă: Asta am urât eu întotdeauna în viaţă: inutilitatea, irosirea inutilă, sfârşiturile bruşte care fac din noi nişte bieţi măscărici, care reduc la absurd toate eforturile, toate planurile noastre… Ai fost alături de mine în unele dintre cele mai grele momente, Dwight: moartea Juliei şi multe altele… Dacă vezi tu vreo diferenţă de rezultat între situaţiile în care s-a dovedit putere şi cele în care s-a dovedit slăbiciune, trebuie să-ţi spun că eşti mai deştept decât mine.

Dwight nu răspunse, dar, după câteva clipe, Demelza interveni în discuţie:

— O, da, aşa este, Ross. Dar este oare acesta întreg adevărul? Eu cred că există nişte lucruri bune cu care ne-am ales în urma propriilor noastre eforturi. Şi cu toate că, în general, norocul ne-a fost potrivnic, uneori a mai lucrat şi în favoarea noastră, şi nu-i exclus ca asta să se întâmple iar. Wheal Grace e falimentară, dar Wheal Leisure a prosperat; iar dacă a fost accidentul cu Julia, mai apoi a apărut Jeremy; apoi a mai fost şi achitarea ta, la proces… şi multe, multe altele în afară de astea.

Femeia rămase pentru o clipă cu privirea aţintită la flacăra lumânării, cu o privire goală, ciudată, pe chip; apoi clipi şi redeveni ea

însăşi.

— Este foarte posibil ca, dacă una peste alta noi nu am avut noroc, în cazul lui Dwight să nu fie aşa. Pentru el şi Caroline poate *există* acea cale a fericirii, şi nu e nevoie decât de puţină răbdare pentru a o afla, mai spuse Demelza.

În ciuda tonului realist, reflectă Dwight, vorbele Demelzei aveau un ciudat sentiment al fatalităţii, ca şi cum ştia că lucrurile luaseră o întorsătură greşită pentru ea şi nu mai puteau fi îndreptate. Era pentru prima dată când Ross realiza ce însemnase moartea lui Francis pentru ea, pentru ei amândoi, şi ce efecte avusese acel nefericit eveniment asupra relaţiei lor.

Capitolul 9

Noiembrie nu este luna cea mai potrivită pentru misiuni secrete în aer liber; dar Caroline cutreierase colţul acela de ţară prea des pentru a se lăsa intimidată de acest aspect, aşa că îi trimise lui Dwight un bilet, propunându-i să se întâlnească la vechea mină de la marginea pădurii de lângă Bargus. Când Dwight ajunse acolo, pulsul lui o luă la goană la vederea unui cal ce fusese deja priponit de copac. Coborî şi el de pe calul lui, legă hăţurile acestuia de o buturugă şi intră repede în casa veche de piatră. Caroline stătea ghemuită lângă gura deschisă a puţului de mină; când intră el, ea tocmai arunca o piatră în gol, ascultând apoi ecoul acesteia în cădere.

Se ridică în picioare, purtându-se destul de degajat:

— Nici nu mă mir că sunt atâţia copii din flori în Cornwall, e foarte simplu să te descotoroseşti de ei. Bănuiesc că puţurile astea vechi sunt ţinute deschise tocmai pentru acest motiv, Dwight.

Înăuntru atmosfera era foarte obscură, aşa că Dwight nu-i putea vedea faţa, însă se duse la Caroline hotărât să nu se lase descurajat de expresia ei, să o învingă cu propriile ei arme de această dată.

— Nu doar pentru copii, ci şi pentru femeile care strică somnul oamenilor, care îi întrerup din lucru, care trimit scrisori lipsite de scrupule, care flirtează şi nu au inimă. E o metodă bună şi uşoară de a scăpa de ele şi, în plus, cine ar putea şti? Ştie cineva unde eşti acum?

Femeia rămase în echilibru pe buza puţului, ca şi cum l-ar fi provocat.

— Nu ştie nimeni, Dwight. Dar n-o să mă vezi tremurând de frică. Scrisorile mele sunt lipsite de scrupule? Ţi-au stricat somnul? Nu cumva au fost şi o sursă de plăcere? Fii sincer! Mărturiseşte-mi tot!

Dwight o prinse de cot, o trase deoparte de la marginea puţului şi o întoarse către el. Se uitară unul la altul – prieteni, dar încă nefamiliarizaţi unul cu celălalt. Ea ridică uşor o sprânceană şi zâmbi. El se aplecă şi o sărută. Apoi rămaseră o vreme îmbrăţişaţi, în timp ce

o rază de soare pătrunse prin cadrul uşii dărăpănate şi singurul sunet care se auzea era cel făcut de caii lor afară. Era o reîntâlnire din care lipsea pasiunea evidentă.

— Scrisorile tale mi-au adus şi plăcere, şi suferinţă în egală măsură – aşa cum, desigur, ţi-ai şi dorit. Chiar îţi place să-i chinui pe cei care te iubesc?

Ea îl privi atent, iscoditor, redescoperindu-l.

— Nu… Probabil îmi place să mă chinui singură. Nu ştiu. N-aş putea să-ţi spun. Tot ce ştiu este că m-am întors, că unchii mei sunt furioşi, că sunt propria mea stăpână, că mi-am dat întâlnire cu tine şi că tu ai venit. În momentul acesta, lucrurile nu sunt deloc complicate – totul e clar în mintea mea. Nu aştepta prea mult de la mine, Dwight. Nu mă forţa!

— Te iubesc, spuse el. Nici asta nu e complicat. Dacă pentru tine asta e doar o mostră de viaţă adevărată, pe care mai întâi o culegi şi apoi o uiţi, pentru că aşa e mai comod…

— Nu, nu e aşa. Şi tu ştii foarte bine. Iar asta am spus doar în jumătate din scrisorile mele sau chiar o treime, părţile frumoase le treci cu vederea din rea-voinţă. În orice caz, nu am mai multă experienţă cu scrisorile de dragoste decât am cu dragostea însăşi. Este…

— Sper că experimentele tale din Oxfordshire au fost mulţumitoare.

— O, da. *Da*. Minunate! De-a dreptul încântătoare! Într-o asemenea măsură încât m-am grăbit să vin încoace de îndată ce avocaţii au fost de acord să-mi deblocheze banii…

Îşi continuară discuţia, conştienţi de izolarea lor temporară şi profitând la maximum de ea, dar ştiind amândoi că întâlnirile lor secrete nu puteau să rămână secrete prea multă vreme. După ce primise toate confirmările de care avea nevoie, Dwight ar fi dorit să ia în piept toate problemele încă de la această primă întâlnire; simţea însă că fata făcea eforturi să-şi înţeleagă propriile sentimente. Până atunci însă, nu-i rămânea decât să aştepte.

Pentru că începea să se însenineze, ieşiră din vechea ruină, iar ea se căţără pe un zid de piatră, în timp ce el rămase în picioare lângă ea.

— L-am întâlnit din nou pe prietenul tău, căpitanul Poldark, îi spuse ea. Cu siguranţă ţi-a spus deja. Cu cât îl văd mai mult, cu atât îl plac mai tare. Trebuie să-ţi mărturisesc asta, dacă tot vrei să fiu sinceră.

— N-ai să mă faci acum să fiu gelos pe el. Mi-aş dori doar ca circumstanţele lui să fie mai fericite…

— Circumstanţele? E vorba despre văduva vărului său sau mai are şi alte probleme?

— Financiare, spuse Dwight, şovăind. Nu-şi dorea să trădeze o

confidenţă; însă din dorinţa de a o abate de la subiect pe Caroline, pentru a evita ca ea să-l întrebe despre relaţia dintre Ross şi Elizabeth, spusese mai mult decât îşi dorise iniţial.

— Mi s-a părut mie că era puţin abătut când ne-am întâlnit. Carevasăzică, erai la cină cu soţia lui când a sosit. Din partea mea, ăsta ar putea fi un motiv suficient de gelozie. Spune-mi, care-i secretul atracţiei pe care o exercită femeia asta asupra bărbaţilor? E destul de frumoasă, aici sunt de acord, dar sunt şi alte femei frumoase, care nu se bucură de atât de multă atenţie. Tu ştii care este explicaţia?

— Nu se pune problema cunoaşterii vreunui secret. Ca să înţelegi, trebuie s-o cunoşti pe Demelza.

— Este genul acela de femeie pe care o doresc toţi bărbaţii, cu excepţia propriului soţ? Se întâmplă adesea. Ce argument grozav în favoarea căsătoriei! Nu crezi că sunt prost sfătuită în privinţa căsătoriei, Dwight?

— Nu, nu cred că eşti prost sfătuită, dacă te căsătoreşti cu bărbatul potrivit.

— O, da, bărbatul potrivit… Ridică două pietre din zidul ce se fărâmiţa şi le cântări în palmă, ca pe nişte subiecte de discuţie. Dar spune-mi ce-ai mai făcut tu, continuă ea. Aud că ai făcut un miracol cu fetiţa ta de pescar, iar acum poate să danseze cotilion **[12]**. Este adevărat?

Amintindu-şi atitudinea ei batjocoritoare de până nu demult, el îi aruncă o privire scurtă. Expresia ei era însă cât se poate de serioasă. Apoi, ea îi întâlni privirea, râse şi spuse:

— Nu, nu, serios. Spune-mi! De ce n-aş fi interesată?

— Păi, subiectul s-a dezbătut intens, iar eu te suspectez că pretinzi că ai fi interesată de acest subiect doar din politeţe.

— Asta înseamnă că nu mă înţelegi încă, Dwight. Când am fost ultima oară aici, trebuia să te apăr împotriva unor acuzaţii de aşa-zis eşec. De ce n-ar trebui să aflu şi de succesele tale?

Probabil ceva ce ea spusese în vreuna din scrisorile ei îl făcu să ezite în continuare.

— Chestiunea asta s-a discutat exagerat de mult, cum ţi-am spus. Fata era şchioapă de opt ani, din cauza unei boli la genunchi. O boală presupusă, de fapt. După câteva încercări inutile de a o vindeca, cu plasturi şi altele asemenea, am făcut un efort să studiez structura genunchiului – mai întâi, formarea ţesutului osos şi apoi şi alte aspecte.

— Ce alte aspecte?

— Luna trecută, trupul unui marinar mort a fost adus de ape pe plaja Hendrawna, iar minerii l-au înmormântat în nisip. În miez de noapte, m-am dus până acolo şi am luat o parte dintr-un picior, aşa că am putut studia ligamentele, aşa cum sunt ele la o persoană vie.

— Serios? a întrebat ea privindu-l, brusc interesată de această latură nou descoperită a caracterului lui.

— Da. Apoi, într-o zi…

— Şi nu ţi s-a părut respingător?

— Păi nu căutam neapărat să-mi placă…

— S-ar putea să ţi se pară lipsă de feminitate, spuse Caroline, dar să ştii că cred că mi-ar plăcea să văd o treabă ca asta.

— Ţi-ar plăcea?

— Da, chiar mi-ar plăcea. Văd că te şochează. Mai spune-mi!

— Nu mă şochează deloc. Apoi, într-o zi, pe la începutul lunii, am reuşit să vindec piciorul fetei cu mâinile mele. Era doar dislocat. Însă după atâţia ani s-au atrofiat muşchii şi a apărut o inflamaţie la nivel local. În prezent, umblă cu genunchiul bandajat, dar cred că o să poată da bandajul jos imediat ce prinde puţină încredere.

Caroline puse palma peste mâna lui.

— Carevasăzică, mai nou faci minuni, şi oamenii aşteaptă în faţa casei tale în fiecare dimineaţă. Bravo! O să-i spun asta unchiului meu. O să-l enerveze.

— Şi pe mine mă enervează, mărturisi Dwight. Dar pot avea nişte beneficii din asta.

— Unde mai pui că, fără îndoială, fetiţa ta te priveşte cu adoraţie acum.

— Da, aşa este, spuse Dwight repede.

— Şi aşa şi trebuie. Nu mulţi doctori au realizările tale şi nu mulţi îşi folosesc toată energia ca să-i ajute pe cei săraci. Tu din ce trăieşti, Dwight? Spune-mi şi mie!

El se uită la ea. Ca de obicei, punea întrebările franc, fără menajamente, fără să dea senzaţia că ar conştientiza în vreun fel faptul că pune întrebări delicate. Cu toate acestea, fireşte, ea avea dreptul să ştie aceste lucruri, mai mult decât oricine altcineva.

— Am un venit de câteva lire pe lună, la care se adaugă un venit de vreo 40 de lire pe an de la cele două mine şi de la ceilalţi pacienţi ai mei, care îşi permit să mă plătească. Adesea, primesc cadouri în natură de la cei care nu au bani de care să se poată lipsi. Una peste alta, reuşesc să nu intru în datorii. Asta e tot ce îmi doresc – sau tot ce mi-am dorit până acum.

— Hoblynii o să te plătească?

— Într-un fel sau altul. Şi nu toţi aristocraţii de pe lista mea de pacienţi sunt la fel de sănătoşi ca unchiul tău. Bătrânul domn Treneglos, care n-ar accepta niciodată un chirurg prin preajmă – mă cheamă regulat…

— Asta voiam să spun, îl întrerupse Caroline. Nu te-ai gândit niciodată să te stabileşti într-un oraş, mai ales unul elegant – precum Bath sau Oxford – unde să poţi munci printre oameni de rangul tău?

Sigur, e frumos să-i ajuţi pe săraci, însă caritatea – caritatea de orice fel – începe de acasă. Iar eu cred că tu ai fi bine primit oriunde, nu numai printre pescari. Deşi poate tu nu crezi asta, felul în care te porţi cu pacienţii este impresionant; în plus, căpitanul Poldark spune că ai calificări întâlnite numai rareori în afara graniţelor Londrei.

Deşi ea nu credea că el observase acest lucru, Dwight remarcase privirea cu care ea studiase hainele lui după ce ieşiseră la lumina zilei. Însă o mare parte din ceea ce lăsase să se înţeleagă prin cuvintele nerostite fusese atenuată de scopul evident pe care îl urmărise.

— Când m-am întors în Cornwall, începu Dwight, nu aveam alt gând decât să deschid un cabinet într-un oraş. Căpitanul Poldark a fost cel care m-a invitat aici. Însă o parte a scopului meu a fost întotdeauna – şi este în continuare – să îi ajut pe oamenii săraci. Iar într-un oraş, chiar şi într-unul precum Bath sau Oxford, cei săraci au o mai mare nevoie de atenţie decât cei avuţi. Nu-mi doresc să devin un animal de companie pentru înalta societate.

Ea coborî de pe zid şi se duse la calul ei, prefăcându-se că îşi face de lucru cu şaua. Vântul îi răscoli părul castaniu-roşcat, ridicându-i-l de pe ureche şi apoi lăsându-l să cadă. Dwight se enervă dintr-odată pe el însuşi pentru că fusese atât de plin de sine şi astfel o supărase. Şi totuşi, nu spusese decât adevărul! Oare ea şi-ar fi ascuns propriile sentimente doar de dragul lui?

Se duse la ea şi mai spuse:

— Caroline, poate crezi…

Ea se întoarse către el şi îi zâmbi:

— Ce ar trebui să cred, Dwight? Că eşti cel mai nobil dintre oameni? Sau contează măcar ce cred eu? Soarele a apus şi mi-e frig. Asta e problema mea imediată. Hai să plecăm!

Înainte ca el să o ajute, ea se urcase deja în şa, iar calul ei păşea vioi pe pajiştea moale. Ea îl ţinu în frâu până ce Dwight încălecă şi o prinse din urmă.

— Contează tot ce crezi tu, Caroline; dar tocmai pentru că contează atât de mult, nu mă pot preface în faţa ta doar ca să intru mai uşor în graţiile tale…

— Hai să ne întrecem! Până la moara lui Jonas, bine? Ştii drumul?

Caroline îşi întoarse calul, orientându-l spre islazul accidentat din spatele minei părăsite. Să traversezi în galop acest teren plin de bolovani însemna să o cauţi cu lumânarea. Însă ea porni cu o viteză pe care Dwight, cu calul lui mai modest, n-ar fi putut spera să o egaleze.

Dar dacă Caroline cunoştea zona bine, Dwight o ştia şi mai bine. Merse în galop uşor de-a lungul potecii ce mărginea islazul până ce ea ajunse în siguranţă la capătul celălalt şi trecu de zidul de piatră. Apoi dădu pinteni calului şi îşi continuă drumul pe potecă. Un minut sau două mai târziu, locuitorii unui întreg cătun de patru case fură

surprinşi să vadă silueta îmbrăcată în negru a doctorului lor – care de regulă umbla într-un trap discret – gonind de la un capăt la celălalt de parcă de asta ar fi depins viaţa lui. În spatele doctorului, în praful ce începea să se reaşeze, câţiva copii se strânseră privind uluiţi în urma lui.

Dwight o luă pe poteca ce ieşea la răscrucea Bargus, plonjând nechibzuit, aşa cum şi-ar fi dorit probabil Caroline să o facă, prin tufele dezordonate de pe cealaltă parte. Apoi sări de pe cal, se târî şi alunecă împreună cu el pe panta de dincolo de ele. Moara lui Jonas apăru la orizont şi, chiar în acel moment, o zări din nou pe Caroline. Dwight se urcă repede în şa. Singura modalitate de a ajunge la moară înaintea ei era să sară peste râul care punea moara în funcţiune. Era destul de îngust, dar calul lui nu era antrenat ca pentru vânătoare. Când îl văzu Caroline, el tocmai ajunsese în dreptul cursului de apă şi îşi pregătea calul să facă saltul. Săriră împreună, iar calul ateriză în cealaltă parte, pe jumătate în apă, pe jumătate afară, zbătându-se gata să cadă. Dwight se lăsă să alunece de pe spatele lui, ateriză într-o porţiune unde apa avea vreo 30 de centimetri adâncime şi trase calul pentru a-l ajuta să urce malul în pantă. Până la sosirea lui Caroline, el urcase din nou în şa, aşteptând-o, în timp ce morarul şi soţia acestuia asistau uluiţi la scenă din spatele ferestrei, iar un băieţel ce mâna nişte boi prinşi în jug uită să strige la animale.

Caroline veni la el, ţinându-şi calul de căpăstru. Ochii îi străluceau.

— A fost o mişcare foarte… inteligentă din partea dumitale, doctore Enys. Evident, asemenea fapte ar fi oarecum… deplasate dacă ai trăi la oraş.

— Mai am şi altele, spuse Dwight gâfâind mai tare decât ea. Mai am şi altele care n-ar fi!

— Însă nu prea-ţi surâde ideea mutării la Bath, doctore Enys.

— Nici dumitale nu-ţi surâde ideea de măritiş, domnişoară Penvenen!

— Chiar nu văd legătura.

— Sunt obişnuit să am de-a face cu legături care… pot fi modelate.

— Pentru un om cu asemenea talente, totul este posibil.

— Nimic nu e posibil fără tine, Caroline.

Întâlnindu-i privirea, ea deveni ceva mai serioasă. Chipul ei era îmbujorat în urma galopului de mai devreme. Nu mai părea nemulţumită.

John Jonas ieşi pe uşa morii, ştergându-şi mâinile pe şorţ.

— Sunteţi bine, domnule? Calul duduii a fugit cu tot cu ea, aşa-i?

— Nu, răspunse Dwight. N-a fugit nimeni cu ea încă.

Capitolul 10

Era în salonul de iarnă când sosi Ross. Negrul o prindea bine. Bărbatul nu reuşise încă să depăşească sentimentul că nu avea ce să caute la Trenwith dacă Francis nu era acolo să-l întâmpine. Încă de la moartea lui Francis apăruse o nouă sfială între ei, ca urmare a mărturisirii făcute de ea cu câteva luni în urmă; o barieră înlocuise o altă barieră. Fără ea…

Elizabeth suportase pierderea destul de bine, de vreme ce, în ciuda aparenţei fragile, făcea faţă cu brio la toate tensiunile. Pentru că, indiferent dacă îl iubise pe Francis în sensul obişnuit sau nu, el era soţul ei, tatăl lui Geoffrey Charles, iar legăturile acelea îndelungate create prin afecţiune şi obişnuinţă fuseseră rupte.

— Ţi-am adus ultimele rapoarte pentru Wheal Grace, spuse el. Le-am copiat aseară din registrul de tranzacţii. Nu sunt o lectură reconfortantă, dar am considerat că e bine să le ai.

— De ce?

— De ce? Pentru că eşti partener la conducerea minei, desigur. Asta pentru că Geoffrey Charles este prea mic ca să-şi poată apăra singur interesele.

Ross puse hârtiile pe masă şi le deschise.

— Nu poţi să-mi spui tu ce e important? N-am nevoie de dovezi scrise.

— Cu toate astea, e bine să le ai. Aşa se fac afacerile. În plus, dacă tu nu le vrei, alţii le vor considera necesare.

Aşteptă câteva clipe, dar ea nu veni la masă.

— Care mai sunt acei alţii?

— Pearce sau tatăl tău sau… mă rog, cifrele de aici sunt pentru tine. Ceea ce e important este că nu vom putea supravieţui dincolo de luna ianuarie. Cred că poate ar fi mai bine să terminăm la sfârşitul anului.

Chipul ei părea imperturbabil, ca şi cum hainele pe care le purta nu făceau parte din acelaşi decor, culoarea lor neagră era o parte a unei lumi din care ea nu făcea parte.

— Ross, tu ştii toată situaţia mea financiară, însă eu nu o cunosc pe a ta. Ştiu că sfârşitul acestei afaceri va fi o lovitură pentru tine, dar nu ştiu cât de dureroasă. Din ce mi-a spus Francis…

— Da?

— Aveam impresia că Wheal Grace a devenit un joc de noroc şi pentru tine, aşa cum era şi pentru el. Eşti afundat în datorii?

— Sunt în groapă, mai bine zis. Cu un picior deja înăuntru şi celălalt pe aproape. Dar e un risc pe care mi l-am asumat. Nu mă pot plânge că a ieşit prost. Ceea ce regret totuşi foarte tare este că am pierdut şi banii voştri.

— Mă rog, erau banii lui Francis. Ştia şi el ce riscuri îşi asumă.

— Atunci regret că i-am făcut asta lui Geoffrey Charles.

De data asta, ea nu mai spuse nimic, nici pentru ea însăşi nu mai avu niciun argument.

— Mai mult decât din oricare alt motiv, simt povara sărăciei din cauza lui, Ross. Nu pot suporta gândul că într-o bună zi el va intra în posesia moştenirii şi o va găsi… Când Francis a moştenit proprietatea asta, erau suficienţi bani din care să supravieţuim – şi ar fi fost şi pentru copiii noştri. Asta de pe urmă a fost o investiţie *înţeleaptă*, prin comparaţie cu multe altele de până la ea. Cel puţin a fost un pariu pe o mină, şi nu pe felul în care soarta alege o carte!

Lui Ross îi stătea pe limbă să o întrebe dacă avea idee cât de mult contribuise ea însăşi la această stare de fapt, însă se abţinu.

— Dacă tatăl şi mama ta locuiesc cu tine, asta presupun că vă va ajuta – pe tine şi pe ei. Vor putea obţine un preţ bun pentru Cusgarne de la unul dintre negustorii avuţi; astfel, cheltuielile de subzistenţă pot fi făcute în comun.

— Da…

— Nu asta era intenţia ta?

Ea oftă adânc şi îi zâmbi cu durere.

— Era, Ross. Dar deocamdată este prea devreme. Am nevoie de timp ca să mă gândesc la toate astea. Moartea lui Francis este… nu reuşesc încă să mă detaşez de ea.

În cele din urmă, veni la masă şi se uită la hârtiile pe care el le adusese, răsfoindu-le cu degetele, dar fără să le citească.

— Te-ai văzut cu George iar? se interesă Ross.

— Trebuia s-o fac. El este principalul meu creditor, ştii şi tu asta. De fapt, este aproape singurul cu adevărat important. A fost puţin dificil în lipsa ta, dar a înţeles oarecum că nu vă puteţi întâlni.

— El ce părere are despre datorii?

— E foarte generos. Întotdeauna ei au fost aşa. Femeia ridică din nou privirea: Nu pot să-l jecmănesc de banii ăştia. A fost întotdeauna generos, chiar şi cu Francis.

Ross înclină uşor din cap, fără ca pe chipul lui să se citească nici aprobarea, nici dezaprobarea.

— A venit cu propuneri noi?

— Da. S-a oferit să renunţe la perceperea dobânzii pe datoriile acumulate, pe o perioadă de câţiva ani. Bineînţeles că nu pot accepta asta!

— De ce nu?

— Păi… Mi-a făcut destule favoruri. Nu mă simt îndreptăţită să accept şi altele.

Ross studie culoarea care îi accentua treptat rozul delicat al obrajilor.

— Păi depinde de motive, nu? Dacă îi refuzi favorurile din loialitate faţă de mine, greşeşti. Conflictul meu cu George nu te

implică şi pe tine. Şi n-ar trebui să-l mai implice nici pe Francis în momentul acesta. George te-a admirat dintotdeauna, a încercat să-ţi intre în graţii. Dacă e interesat în continuare de acest lucru, eu i-aş permite. Fireşte, ai tot dreptul să-ţi menţii părerea despre el în particular.

Ea nu spuse nimic.

— Pe de altă parte, îşi continuă Ross ideea, dacă simţi că acceptarea favorurilor lui presupune să-i oferi şi tu nişte favoruri la rândul tău, cum ar fi…

— Cum ar fi?

El privi în hârtii, încruntat.

— Poţi să ţi le imaginezi mai bine decât mine. Cel puţin poate crezi că, apropiindu-te mai mult de el, vei îndepărta persoane care îţi sunt mai dragi. Aici trebuie să decizi singură – eu nu te pot sfătui în niciun fel.

— Am luat deja o decizie, spuse Elizabeth, împăturind în tăcere hârtiile, fără să le citească.

Ross le luă înapoi, după care discutară puţin despre lucruri oarecare, de zi cu zi. Dar deşi ceea ce îşi spuneau era lipsit de importanţă, felul în care îşi spuneau aceste lucruri nu era. Niciodată până atunci nu se întâlniseră aşa, săptămână de săptămână, confidenţial, ca prieteni. Cu fiecare săptămână care trecea, legăturile invizibile dintre ei se strângeau şi mai tare.

Când el plecă, ea se întoarse cu paşi rari în salonul de iarnă şi, de la fereastră, urmări silueta lui călare îndepărtându-se tot mai mult. Dacă ar fi avut o cât de mică înclinaţie spre autoanaliză, ar fi recunoscut că nu fusese complet sinceră cu el în privinţa ajutorului pe care îl primea de la George – dar ar fi invocat scuza că nu avea de ales în urma pierderii suferite. Nu îşi dorea doar ca ambii bărbaţi să aibă o părere bună despre ea, ci era absolut necesar să-şi asigure o situaţie bună. În calitate de naş al lui Geoffrey Charles, George se oferise să suporte el însuşi cheltuielile cu educaţia băiatului, până ce avea să termine studiile la Oxford. Elizabeth nu putea refuza o asemenea propunere şi, în plus, nici Ross nu s-ar fi aşteptat să o facă. Însă nu vrusese să-i spună despre asta şi nici de multe alte favoruri mai mici care i se oferiseră. Astfel, ar fi compromis impresia pe care ar fi vrut să i-o lase lui Ross. Poate mai mult decât orice în aceste momente, Elizabeth îşi dorea aprecierea lui Ross.

Însă din clipa morţii lui Francis, toate emoţiile ei avuseseră nevoie de nume noi. Un tipar stabilit şi dezvoltat de-a lungul unor ani se dizolvase peste noapte. Şi-ar fi dorit să-i fi permis circumstanţele să corecteze greşelile ultimilor ani. În momentul de faţă, de-abia făcea eforturi să le înţeleagă.

Odată ce calul şi călăreţul dispărură la o cotitură a drumului, o

sună pe doamna Tabb, să i-l aducă pe Geoffrey Charles din dormitorul stră-strămătuşii sale, unde se juca acum. Mătuşa Agatha rămăsese astăzi în pat din cauza unei crize de reumatism, iar puterile o părăseau, se gândi Elizabeth. Când veni băieţelul, mama lui îl sărută afectuos şi începu să-i predea obişnuita lecţie de istorie. Orele acestea pe care le petrecea cu fiul ei erau cele mai plăcute din întreaga zi; găsea că dragostea de mamă era o chestiune lipsită de complicaţii şi pe deplin satisfăcătoare. Într-o asemenea relaţie nu existau reţineri, nu existau aparenţe care să fie menţinute şi nici conflicte.

Până acum, nu găsea că noua ei condiţie de văduvă ar fi supărătoare din vreuna din perspectivele convenţionale. Nu prea resimţea singurătatea – avea acum mai mult timp pentru ea însăşi şi pentru Geoffrey Charles. Simţea însă dureros de tare lipsa unui bărbat care să preia asupra lui responsabilităţile traiului de zi cu zi. Îi displăcuse întotdeauna, profund, obligaţia luării unor decizii, dar pentru cineva cu o astfel de moşie era imposibil să evite această corvoadă. Unele decizii, de fapt, ar fi putut fi gestionate satisfăcător doar de un bărbat, Tabb făcea ce putea – făcea *tot* ce putea –, dar uneori profita de pe urma noii lui poziţii, şi tot Elizabeth trebuia să aibă grijă şi de asta.

În timp ce Geoffrey Charles îi citea cu voce tare, Elizabeth traversă încăperea şi merse să se studieze în oglindă, răsucindu-şi o şuviţă de păr pentru a o aranja printre celelalte şi privindu-şi atent ochii şi tenul. În jurul ochilor ei apăruseră câteva riduri fine, care nu erau acolo cu cinci ani în urmă. Însă nu erau suficiente pentru a conta deocamdată. Când zâmbea, dispăreau. Trebuia să ţină minte să nu zâmbească prea mult în particular, pentru că acest lucru avea să-i adâncească ridurile; în schimb, trebuia să zâmbească mult în public, pentru ca astfel să le ascundă.

Ce spusese George? Una dintre cele mai frumoase femei din Anglia? Exagera, ca de obicei. Dar era suficient de frumoasă. Simplul fapt că ştia acest lucru nu era o dovadă de îngâmfare. Şi nici nu găsea că, devenind conştientă de libertatea ei tot mai mare, i-ar fi fost cumva necredincioasă lui Francis. Petrecuse prea mult timp într-o colivie, captivă între zidurile acestei case. Rămânea de văzut dacă uitase cum să zboare.

Demelza nu întreba niciodată ce se petrece în timpul vizitei pe care Ross i-o făcea săptămânal lui Elizabeth, iar el rareori îi oferea informaţii de bunăvoie. Într-o singură privinţă însă Demelza era de neclintit: indiferent care îi erau pornirile interioare, nu avea să-şi permită ei înseşi să aibă suspiciuni cu privire la comportamentul lui Ross, şi nici lui nu avea să-i dea de bănuit că ea ar avea asemenea suspiciuni. Deşi rareori le exprima cu voce tare, Demelza avea opinii

ferme cu privire la atitudinea pe care o femeie se cuvenea s-o aibă în astfel de circumstanţe.

De data asta, când Ross se întoarse, Demelza îl aştepta cu alte veşti.

— A sosit un mesaj de la domnul Trencrom. Jud l-a adus. Spune că vor veni diseară. N-a dat mai multe explicaţii.

— E o problemă despre care voiam să-ţi povestesc. Domnul Trencrom vrea să sap o ascunzătoare pe proprietatea mea, unde să-i depozitez marfa de la o cursă, astfel încât ei s-o poată transporta ulterior în voie. Bineînţeles, e dispus să plătească pentru asta.

— Bine, dar asta n-ar presupune riscuri mult mai mari pentru noi?

— Acum asta contează foarte puţin. În termen de o lună o să ne prăbuşim oricum.

Demelza nu zise nimic, ci continuă să facă curat în grajd, acolo unde Ross o găsise. Doar privind-o, Ross putea să înţeleagă ceva din ce simţea ea în acele momente.

— Pentru mine, ce spui tu acum nu are nicio logică, răspunse ea în cele din urmă.

— Păi, dacă merg la închisoare pentru datorii, asta înseamnă că vin mai mulţi bani. Şi cu cât datoria este plătită mai repede, cu atât mai repede voi fi liber din nou.

— Asta presupunând că marfa nu este descoperită pe proprietatea noastră. Dacă vei fi condamnat şi pentru asta, vei sta mai mult la închisoare.

— Nu cred că voi fi.

— Şi unde o să fie… chestia asta?

— În biblioteca aia veche. Totul se poate face într-o singură noapte, şi mâine nu se va vedea nimic.

Femeia tăcea din nou. Ross ştia că nu avea să se mai împotrivească, nici faţă de el şi nici în sinea ei. Dar asta nu făcea ca răbdarea ei să fie mai uşor de acceptat.

— Şi Jud ce mai face? întrebă el, ca din întâmplare.

— Morocănos, ca de obicei. John zice că a intrat în secta metodiştilor **[13]**.

— N-ar fi de mirare: omul ăsta a avut întotdeauna o fascinaţie pentru focurile iadului. Demelza, aş vrea să nu faci tu munca asta. Nu e corect să-ţi asumi tot tu această responsabilitate.

— Gimlett era ocupat, iar tu nu erai aici. Dar mie îmi place, Ross. Mă ajută să nu mă mai gândesc la nimic. Câtă lume o să mai ştie de groapa… de ascunzătoarea asta?

— Patru oameni o s-o sape. Sunt şase sau opt persoane care au s-o folosească.

— Jud Paynter?

— Posibil.

— Eu zic…

— A, ştiu că vorbeşte gura fără el când bea. Dar bea mai puţin de când şi-a revenit. Şi cred că noi îl judecăm greşit. Uite, de pildă, cum s-a purtat la procesul meu. Trencrom are încredere în el, iar Trencrom nu-şi permite să facă greşeli.

— Nici noi!

— Cum spui tu.

O privi stăruitor preţ de câteva clipe, detestându-se pentru comparaţiile care, uneori, îşi făceau loc în mintea lui, neinvitate.

— Demelza, eu nu fac mare caz de situaţia noastră deocamdată; au mai rămas câteva săptămâni şi încă mai pot face rost de bani. Dacă nu reuşesc, am făcut aranjamentele necesare cu domnul Trencrom, astfel încât tu să primeşti o anumită sumă lunar, în schimbul favorurilor de care dumnealui beneficiază. Restul acţiunilor mele de la Wheal Leisure vor merge să stingă o parte din datorie, deci de acolo nu mai rămâne nimic. Însă ajutorul pe care îl vei primi de la domnul Trencrom îţi va asigura suficient confort şi tot ce vei putea economisi vei putea pune deoparte pentru a stinge şi restul datoriei. Nu va trece mult timp şi…

— Nu e cazul să te temi pentru mine. Odinioară eram obişnuită să trăiesc din nimic. Mă descurc şi acum dacă e nevoie. De Jeremy am eu grijă. Nu trebuie să-ţi faci griji pentru noi! Ceea ce contează este să restitui banii pe care îi datorezi.

El îi smulse mătura din mână; după câteva clipe de împotrivire, ea cedă. Continuă munca începută de ea.

— Aveam ceva aşteptări de la domnul Trencrom. Îi sunt mult mai de trebuinţă de afară decât i-aş fi din închisoare. Iar dacă se ajunge la o vânzare forţată a casei şi a terenului său, e posibil ca noii cumpărători să nu fie chiar încântaţi de planurile lui.

— Parcă domnul Pascoe, prietenul tău, promisese că proprietatea nu va fi scoasă la vânzare.

— Aşa e. Într-adevăr, proprietatea îi aparţine deja, în baza actului ipotecar; dar Trencrom nu ştie de promisiunea făcută.

Demelza îşi dădu părul pe spate cu încheietura mâinii.

— O să-ţi murdăreşti hainele bune. Nu e cazul să te ocupi de asta acum.

— Păi mai bine le uzez eu decât să le păstrez pentru molii.

— De ce nu apelezi la prietenii tăi, Ross, izbucni ea vehement. Sau lasă-mă pe mine să apelez. Sir John Trevaunance ar înţelege cu siguranţă. Şi Sir Hugh Bodrugan, cu toate că tu nu-l simpatizezi, este binevoitor cu mine. Domnul Ray Penvenen, bătrânul domn Treneglos, la fel. E foarte posibil ca ei să i se alăture domnului Trencrom şi să pună fiecare, mână de la mână, suma necesară pentru a te salva de la faliment. Nu e vorba de pomană, pentru că ei ştiu că tu eşti un om onorabil şi le vei înapoia banii. De ce nu mă laşi să încerc? Lasă-mă să încerc măcar!

El se opri şi se sprijini de coada măturii, cântărind ideea pentru câteva clipe. Apoi, zâmbi şi clătină din cap:

— N-are niciun rost, draga mea. Suma e prea mare şi la fel e şi mândria mea. Şi dacă tot ai aşa o părere bună despre aceste relaţii de prietenie, păstreaz-o, dar îţi spun eu că ele nu vor rezista la un asemenea test, aşa cum presupui tu. Unul sau doi dintre cei numiţi de tine vor întinde o mână de ajutor, ştiu asta, dar ceilalţi, nu; şi mai bine ne lipsim de aşa dezamăgire. În orice caz, n-am cerut niciodată favoruri de la nimeni şi n-am să încep acum. Vom trece peste asta cum vom putea şi o vom lua de la început. Când va veni timpul, mă voi ocupa numai de agricultură şi voi renunţa la minerit. Până şi curăţenia la grajduri va fi o plăcere la care să-mi doresc să mă întorc.

Cei patru care urmau să sape groapa erau, de fapt, şase, plus Jud care stătea rezemat de băţul său, ca să supravegheze lucrările. O lună imensă urcă pe cer deasupra dunelor de nisip la nouă şi jumătate, aşa că în interiorul bibliotecii nu mai fu nevoie decât de un felinar micuţ. La ora zece avu loc schimbul la mină, iar până la zece şi jumătate toţi minerii se răspândiseră. Din acel moment, trei dintre cei şase bărbaţi se ocupară să transporte pământul excavat peste vale, către cea mai apropiată grămadă de gunoi. Nimeni nu avea să observe că a mai crescut puţin peste noapte.

Cei şase bărbaţi erau Ned Bottrell, Paul Daniel, Ted Carkeek, Will Nanfan, Whitehead Scoble şi Pally Rogers. Pe la unsprezece se dădu alarma, dar nu era decât Charlie Kempthorne cu un mesaj pentru Ned Bottrell care tocmai devenise tată pentru a cincea oară. Era o scuză numai bună pentru un păhărel de rachiu şi un schimb de glume grosolane.

La ora unu, Demelza merse la culcare; dar Ross rămase până când se termină treaba cu o oră înainte de răsărit. Cei şapte bărbaţi epuizaţi – cu Jud care, deşi nu făcuse nimic, se plângea că e cel mai obosit dintre toţi – traversară valea înapoi, în lumina unei luni care devenise tot mai mică şi mai palidă pe măsură ce se scurseseră orele nopţii.

Capitolul 11

Caroline şi unchiul ei nu se mai înţelegeau prea bine de când ea rupsese relaţia cu Unwin Trevaunance, iar întoarcerea ei la Killewarren şi atitudinea ei de după aceea nu făcuseră mai nimic pentru a ameliora situaţia. Ea îşi petrecea fiecare zi frumoasă călărind, adesea cu un servitor de la grajduri, dar uneori şi singură, iar în timpul meselor era tăcută sau devenea irascibilă când era întrebată. Făcea puţine vizite de socializare în vecinătate şi rareori îşi dorea să fie găsită acasă în cazul în care cineva ar fi venit în vizită. Zvonurile

ajunseseră la urechile lui destul de repede, dar el o cunoştea destul de bine ca să ştie că trebuie să se poarte cu mănuşi dacă voia ca aceste zvonuri să fie confirmate sau, dimpotrivă, infirmate.

Într-o seară, la cină, ea provocă o discuţie, zicând:

— Spune-mi, unchiule, ce ştii despre Ross Poldark?

Clipind des, prevăzător, cântărind-o din priviri de parcă s-ar fi aşteptat ca întrebarea ei să aibă înţelesuri mai profunde decât lăsa ea să se vadă, îi spuse ceea ce ştia. Tatăl lui Ross, cel mai cunoscut crai din şase parohii; serviciul militar al lui Ross peste hotare în timpul Războiului American; întoarcerea lui acasă, după moartea tatălui său, şi amara lui dezamăgire – cel puţin aşa spuneau oamenii – la aflarea veştii că Francis avea să se însoare cu fata familiei Chynoweth; căsătoria lui nesăbuită, cam cu un an mai târziu, cu o fată pe care o luase din nu ştiu ce casă de mineri din Illuggan; începerea exploatărilor la Wheal Leisure şi, mai târziu, iniţierea propunerii de a pune bazele topitoriei de cupru în Cornwall, eşecul planului său; moartea copilului; naufragiile şi revoltele care au urmat; procesul şi achitarea; şi…

— Da, unchiule, mulţumesc, de aici încolo ştiu şi eu. Caroline luă o înghiţitură de vin, iar ochii ei părură mai întunecaţi din cauza reflexiei paharului. Continuă: Tatăl lui, spui, avea apucături rele cu femeile din vecinătate. Mă gândesc că şi fiul lui şi-a cam făcut de cap prin tinereţe. Sau aşa pare. Asta nu mi-ai spus.

Penvenen o privi impasibil pe fată.

— Nu aveam intenţia să-i menajez reputaţia – şi nici delicateţea ta nu mi-am propus s-o menajez. Nu ştiu dacă a moştenit apucături dubioase în privinţa asta – deşi în multe altele, da. Desigur, faptul că a luat-o pe fătuca aia pe jumătate moartă de foame, cerşetoare sau ce era… Eu eram în Londra la vremea aceea, dar mi se pare că a stârnit ceva agitaţie printre mineri şi apoi a avut de furcă cu tatăl fetei.

— Dar s-a căsătorit cu ea, spuse Caroline.

— Da, s-a căsătorit cu ea.

Caroline aşteptă până când i se luă farfuria din faţă. Lângă ea, într-un coş de pe un scaun de alături, stătea Horace, pe care îl ridică şi îl aşeză la ea în poală.

— Ai pierdut mult în urma parteneriatului cu Ross Poldark, la topitorie?

— Destul. Toată lumea a pierdut bani. A fost o afacere prost planificată, asta în cel mai bun caz.

— Înţeleg că ai ieşit din afacere ceva mai devreme şi mai puţin şifonat decât ceilalţi.

Lumânările erau undeva la mijloc, între ei, însă ea remarcă privirea lui ridicată brusc:

— Cine ţi-a spus asta?

Caroline râse:

— Unwin. Mi-a spus odată că tu şi Sir John aţi făcut o înţelegere cu familia Warleggan şi aţi părăsit corabia care stătea să se scufunde. Sunt exact cuvintele lui.

— Corabia – cum o numeşti tu – era deja eşuată pe stânci când am ajuns la un acord cu familia Warleggan. Am făcut asta numai pentru a păstra investiţiile de capital pe care le făcuserăm – el în furnale, eu în laminor. Nimeni nu a pierdut nici măcar un ban mai mult din cauza acţiunii noastre. Unwin nu a avut informaţii la prima mână.

Caroline ţinu o bucată de carne sub nasul câinelui, dar acesta o adulmecă doar, după care se întoarse cu spatele la ea.

— Vita asta groaznică nu este pe placul tău, dragule? Foarte bine, nu te forţez. Thomas, adu-mi biscuiţii dulci – ştii tu, cei pe care Horace îi adoră.

— Da, doamnă.

— Dar pentru aceia va trebui să te întorci în coşul tău, scumpule, altfel îmi umplu rochia de firimituri. Ia uite, ăştia îţi plac?… Aud că Ross Poldark este acum pe punctul de a da faliment.

— Într-adevăr.

Unchiul lui Caroline nu apreciase deloc comentariile ei, de aceea răspunsul lui fu scurt.

— Are nişte datorii restante de atunci, iar familia Warleggan a preluat poliţa şi acum îl strânge cu uşa.

— Eşti bine informată.

Thomas se întoarse cu biscuiţii, iar ea îi mulţumi cu un zâmbet. Pentru un minut sau două, îşi dedică întreaga atenţie lui Horace.

— Nu prea bine informată, unchiule, pentru că nu-l pot întreba asta direct şi nici nu-i cunosc suficient de bine pe cei din familia Warleggan, astfel încât să-i întreb pe ei. Dar aş spune că e păcat să vezi un om atât de mare că e strâns cu uşa pentru o sumă atât de mică, nu crezi? Dacă tot trebuie să iasă din scenă, măcar să iasă din scenă în stil mare – pe potriva stilului şi a înfăţişării lui.

Domnul Penvenen comentă:

— Presupun că doctorul Enys te poate lămuri asupra tuturor detaliilor pe care doreşti să le afli.

În liniştea bruscă ce urmă, se auzi fornăitul lui Horace, care adulmeca biscuiţii.

Caroline spuse:

— Cred că am să merg la Truro mâine-dimineaţă. Nu e locul cel mai bun pentru cumpărături, dar trebuie să-mi comand nişte pantofi. În Oxford, cataramele la pantofi nu prea mai sunt la modă, iar eu, una, prefer şireturile. Şi nu ştiu dacă ştii, însă e o adevărată manie cu penele purtate în păr. Personal, nu mă omor după ele, mă simt ca o găină expirată!

— Caroline, începu Ray Penvenen, eu cred că deşi acum eşti propria ta stăpână, n-ar trebui să permiţi ca bucuria firească pe care ţi-o dă această libertate să umbrească în vreun fel respectarea convenienţelor înaltei societăţi, convenienţe pe care eu şi unchiul William am avut privilegiul să ţi le explicăm după moartea părinţilor tăi. Deşi poate ţi se pare că aici ne aflăm într-un colţ de lume izolat şi insuficient şlefuit, ar fi o greşeală din partea ta să-ţi închipui că aici nu există convenţii. De pildă, să călăreşti până departe şi neînsoţită în compania unui tânăr aflat la vârsta însurătorii înseamnă să te expui de bunăvoie la comentarii dezgustătoare, indiferent dacă asta se întâmplă în Cornwall sau în Oxfordshire. Fără îndoială, intenţiile tale sunt nevinovate, dar pot avea consecinţe extinse, şi n-ar fi corect nici faţă de mine, pentru că aş putea lăsa impresia că sunt de acord, şi nici pentru tânărul acela, care s-ar putea simţi încurajat, dezvoltând astfel ambiţii care îi depăşesc rangul social.

Cu paşi abia auziţi, servitorul închise uşa şi ieşi. După vreo secundă sau două, o adiere imperceptibilă pentru piele ajunse la lumânări, iar flăcările lor tremurară scurt, ca vegetaţia dintr-o baltă stătută.

Caroline spuse:

— Am considerat întotdeauna – şi am crezut întotdeauna – că o dovadă a adevăratei calităţi şi a unui adevărat rang este să te porţi în conformitate cu crezurile tale, dincolo de care nu trebuie să acorzi niciun fel de atenţie hăţişului de convenţii artificiale de care se înconjoară aşa-zişii oameni de calitate.

— Este adevărat, până la un punct. Dar o persoană de calitate îşi permite un astfel de comportament numai în măsura în care respectivul comportament se răsfrânge doar asupra ei. Când comportamentul ei afectează şi alte persoane, nu se mai poate vorbi de liberul arbitru.

— Exact asta voiam să spun şi eu. Există doar două persoane pe care le priveşte problema asta, în afară de mine: tu şi doctorul Enys. Grija ta este că ai putea lăsa impresia că accepţi comportamentul meu. Am înţeles corect? Ei bine, dacă îţi apăs atât de greu pe conştiinţă, n-ar fi oare mai înţelept să părăsesc această casă şi să merg să locuiesc în altă parte?

— Posibil, aprobă el în şoaptă, dacă n-ar exista afecţiunea pe care ne-o purtăm unul altuia.

Ea se încruntă o clipă, părând furioasă şi tulburată. Apoi îşi ascunse sentimentele, întorcându-se spre Horace:

— Mai vrei un biscuit, iubire? Unchiul Ray începe să se supere pe mine. În curând, mă tem că vor fi aruncate vorbe pline de mânie de ambele părţi. Probabil se va ajunge şi la o scenă. Şi vor fi rostite cuvinte pe care amândoi le vom regreta mai mult sau mai puţin după aceea. E păcat, nu crezi? Oare n-ar fi mai bine să schimbăm subiectul?

Horace scoase un sunet răguşit şi reuşi să lingă şi degetele ei, şi propriul nas în acelaşi timp. Ray o privea perplex pe frumoasa lui nepoată, parţial dezarmat, însă nu mai puţin suspicios. Exista o legătură autentică între ei, şi bărbatul se învinovăţea adesea de slăbiciune în modul în care se purta cu ea. Însă nu ştia cum să continue atacul, fără să provoace acea scenă pe care ea o prevăzuse deja. Nu îşi imagina nicio clipă că ceea ce spusese el va schimba în vreun fel obiceiul plimbărilor ei călare dis-de-dimineaţă, dar ştia că orice insistenţă a lui în stadiul acesta ar putea s-o determine să-şi pună în practică ameninţările, spre durerea şi dezavantajul amândurora. În plus, o asemenea mişcare ar fi fost cu totul contrară scopului lui, de vreme ce astfel Caroline ieşea de sub influenţa sa. Se întrebă dacă nu cumva aborda problema dintr-un unghi nepotrivit şi prin persoana nepotrivită.

Cina se sfârşi în linişte. Mai târziu, când se afla în biroul lui, îşi chemă servitorul şi îl întrebă dacă ar putea cumva să afle ce aranjamente făcuse domnişoara Caroline pentru a merge la Truro în dimineaţa următoare. Bărbatul reveni şi-i spuse că femeia îşi chemase trăsura la ora nouă şi jumătate. Domnul Penvenen muşcă gânditor vârful scobitorii vreme de câteva secunde, după care scrise un bileţel.

Dragă doctore Enys,

Dacă se întâmplă să fii liber, ţi-aş rămâne îndatorat în cazul în care poţi trece pe la mine mâine-dimineaţă între zece şi jumătate şi unsprezece. A trecut ceva vreme de la ultima vizită medicală de rutină.

Al dumitale etc.,

R.R.E. Penvenen

La unsprezece fără cinci minute, Dwight intră călare pe porţile moşiei Killewarren, nu fără un fior de anticipare la perspectiva de a o întâlni din nou pe Caroline, fără a fi necesare tot felul de planuri. Însă nu zări nici urmă de Caroline când intră. În schimb, fu condus în linişte la etaj, în salonul vast şi dezordonat, cu coarne de cerb şi fotografii sportive, unde îl întâlnise pentru prima oară pe Ray Penvenen.

Domnul Penvenen era din nou acolo să-l întâmpine sau, mai bine zis, stătea cu spatele la el, privind pe fereastră la ziua mohorâtă. Ca de obicei, haina lui era cu câteva numere mai mare, iar negii erau vizibili pe mâinile lui împreunate. După o pauză studiată, se întoarse către musafirul său.

— A, doctore Enys, ai primit biletul meu?

— Da, spuse Dwight, înţelegând acum şi învinovăţindu-se că nu-şi dăduse seama mai devreme. Sper că nu v-am făcut să aşteptaţi.

— Avem timp destul. Nepoata mea se întâmplă să fie în Truro, iar

eu am considerat că ar fi o ocazie numai bună ca să discut câteva chestiuni cu dumneata.

— Chestiuni medicale?

— Nu. Trebuie să-mi cer scuze dacă biletul meu ţi-a lăsat această impresie.

— Păi, da, ce-i drept…

Ray Penvenen îşi luă ochelarii de pe birou, dar nu şi-i puse la ochi. Privirea lui fără gene era acum coborâtă.

— Poate doreşti să iei loc.

— Nu, mulţumesc.

Undeva, aproape, Horace lătra scurt şi monoton.

— Presupun că bănuieşti întru câtva de ce te-am chemat aici.

— Nu cred că se cade să fac eu speculaţii, domnule Penvenen.

— Mi-aş fi dorit să dai aceeaşi dovadă de delicateţe în toate acţiunile dumitale, doctore Enys.

— Regret dacă v-am făcut să credeţi că nu aş da.

— Da… Ei bine, da… Consider că nu ai dat – deşi aş fi încântat să aflu că ai greşit fără să te gândeşti şi fără să cântăreşti pe îndelete ce implică comportamentul dumitale. Mă refer, desigur, la prietenia dumitale din ce în ce mai apropiată cu nepoata mea.

— Mă întreb în ce fel găsiţi acest lucru ofensator.

Penvenen îl privi impasibil pe tânărul doctor.

— Serios acum, doctore Enys. Nu poţi fi atât de necunoscător în ceea ce priveşte mersul lumii. De mai bine de o lună – poate şi mai mult – îi faci curte nepoatei mele. Ştii, probabil, că prima dumitale îndatorire era să mă abordezi şi să-mi ceri permisiunea. Faptul că nu ai făcut acest lucru denotă că bănuieşti întru câtva că o asemenea permisiune nu îţi va fi acordată. Aşa-i?

Dwight îşi muşcă buza, furios pe el însuşi, dar şi pe bărbatul din faţa sa.

— Tot ce spuneţi este adevărat.

— A… Bun! Şi atunci, care este explicaţia dumitale?

— Absolut niciuna. Cu excepţia faptului că nimic din toate astea nu s-a întâmplat în mod deliberat, aşa cum presupuneţi dumneavoastră. Sentimentele oamenilor se dezvoltă spontan şi fără să fie stimulate în vreun fel. N-a existat absolut niciun moment în care să-mi fi propus… Dar acum da, am astfel de sentimente pentru nepoata dumneavoastră. Nu voi încerca să neg acest lucru.

— Şi nu te-ai gândit cum se vor reflecta aceste întâlniri nesăbuite cu dumneata asupra reputaţiei ei?

— Nu, nu m-am gândit. Nu cred…

— Nu este cazul să ne certăm acum, doctore Enys. Penvenen îşi împreună mâinile la spate, pe sub pulpana hainei şi zâmbi: Caroline este o tânără energică, o persoană cu totul încântătoare, însă la fel de

impetuoasă precum un mânz nărăvaş. Nu i s-au impus niciodată suficiente restricţii – ar fi o sarcină ingrată, dar poate eu şi fratele meu suntem de condamnat pentru că nu încercăm acest lucru. Încercăm să-i facem pe plac în măsura în care se poate. Nu e deloc neobişnuit pentru ea să-şi manifeste vehement simpatiile şi antipatiile faţă de diverse persoane. Adesea renunţă la ele la fel de repede precum le-a adoptat. E posibil să se întâmple la fel şi în cazul dumitale; probabil chiar se va întâmpla; dar chiar şi atunci mă voi opune acestor întâlniri cvasisecrete. Cât despre un ataşament serios, pentru un tânăr aflat în postura dumitale… Fără să luăm în considerare banii şi sângele…

— Nu cred că e cazul să aducem sângele în discuţie.

— Dar eu cred, stimate domn. A existat un Penvenen alături de Prinţul Rupert **[14]**, la Bătălia de la Marston Moor. Plus că am trăit în districtul acesta vreme de nouăzeci de ani…

— Un reprezentant al familiei Enys a utilat şi echipat o corabie pentru a lupta împotriva Armadei **[15]**. Acum nouăzeci de ani, unul dintre strămoşii mei era înalt Şerif de Cornwall.

Domnul Penvenen îşi drese glasul. Amabilitatea lui studiată nu fusese chiar imună la această replică.

— Şi cu banii cum rămâne?

— Admit că există această problemă.

— Caroline este moştenitoare, doctore Enys. Ea este moştenitoarea mea şi a fratelui meu, aşa că va fi bogată când va veni vremea – asta ca să nu spunem mai mult. E o persoană mult prea importantă ca să se lase sedusă de un doctor de ţară fără un sfanţ. Mă bucur că realizezi şi dumneata asta.

Până în acest moment, Dwight îşi controlase temperamentul iute. Însă fiecare cuvânt rostit de domnul Penvenen înrăutăţea situaţia. Iar faptul că folosea argumentele aduse de Dwight chiar împotriva lui însuşi făcea ca insulta să fie şi mai gravă.

— Până la urmă, nu este treaba lui Caroline să decidă cum îşi trăieşte viaţa?

Ray Penvenen scoase o mână de sub pulpana hainei şi apucă reverul de catifea al acesteia.

— Ei, uite aici greşeşti. Caroline trebuie să se căsătorească doar cu consimţământul nostru, altfel nu va moşteni niciun ban de la noi.

— Din nou, asta rămâne la latitudinea lui Caroline.

— Şi ce îţi închipui dumneata că va alege, odată ce îi voi prezenta opţiunile? A fost crescută în cel mai mare lux. Nimic nu a fost precupeţit când a venit vorba despre confortul ei. Chiar crezi că va sacrifica toate astea pentru ceea ce ai dumneata de oferit? Eşti îndreptăţit să te aştepţi la asta?

Dwight privea furios către celălalt capăt al încăperii. Biroul era deschis, cu un vraf de hârtii pe el. Deasupra biroului era pictat în

acuarelă portretul unui copil roşcat.

— Desigur, continuă Penvenen, poate dumneata crezi că nepoata mea are o avere mare pe numele ei. Hai să…

— Nici nu ştiu şi nici nu-mi pasă de banii pe care îi are ea!

— Foarte lăudabil din partea dumitale. Dar nu prea practic. Caroline are cam şase mii de lire sterline pe numele ei. Cam asta e tot ce ai putea aştepta să obţii dacă te-ai căsători cu ea, doctore Enys.

Dwight replică:

— Până acum, domnule Penvenen, am îndurat comentariile dumneavoastră cu gradul cuvenit de politeţe. Vă datoram asta în calitate de unchi şi tutore al lui Caroline. Există însă nişte limite ale răbdării unui bărbat. Dumnezeu mi-e martor că nu v-am dat niciodată de înţeles că aş fi vreun vânător de avere şi aş fi crezut că din ceea ce ştiţi despre mine v-aţi creat o impresie mai puţin jignitoare. Dacă porniţi de la ideea că niciun bărbat nu se poate îndrăgosti de nepoata dumneavoastră altfel decât pentru banii ei, trebuie să vă spun că subestimaţi în mare măsură farmecul ei şi o insultaţi şi pe ea la fel de mult ca pe mine…

— Acum nu e nevoie să…

— Când am venit aici astăzi, eram foarte tulburat – presupun ca orice alt bărbat – în privinţa acestei chestiuni cu situaţia financiară a lui Caroline. Luni bune m-am confruntat cu o problemă imposibil de rezolvat. Cel puţin astăzi mi-aţi oferit o speranţă firavă pentru rezolvarea ei.

Cu cât chipul domnului Penvenen devenea mai palid, cu atât marginile ochilor lui prindeau culoare.

— Mergi puţin prea departe, doctore Enys. Realizezi, presupun, că acesta va fi sfârşitul relaţiei noastre profesionale…

— Mi-aţi oferit o cale de ieşire, continuă Dwight străbătând camera de la un capăt la altul, spunându-mi că averea lui Caroline nu este atât de mare pe cât credeam. Este considerabilă, recunosc, dar nu reprezintă o piedică de netrecut. Este posibil ca un doctor fără un sfanţ să se căsătorească cu o asemenea avere fără să fie eclipsat de ea. Cu o asemenea situaţie, o femeie se poate întreţine, fără să pună însă stăpânire cu totul pe baierele pungii. Pentru asta, domnule, vă mulţumesc!

— Vei părăsi această casă, spuse Ray Penvenen, şi nu te vei mai întoarce aici! Nu vei mai comunica sub nicio formă cu nepoata mea! Îţi interzic acest lucru şi voi lua măsuri în această privinţă. Să ai o zi bună!

Dwight se opri din măsurat camera la pas, iar acum se afla faţă în faţă cu bătrânelul acela cu privire rece.

— Caroline este majoră acum, domnule Penvenen! Controlul de care vorbiţi poate fi exercitat doar pe perimetrul proprietăţii

dumneavoastră. Dar poate că tocmai dumneavoastră aţi găsit soluţia la dificultăţile noastre!

— Nu mai am nimic să-ţi spun, doctore Enys!

— Eu trebuie să vă mai spun un lucru, domnule, cu tot respectul cuvenit. Tocmai m-aţi întrebat dacă îmi imaginez că nepoata dumneavoastră va renunţa la tot ce îi oferiţi dumneavoastră în schimbul puţinului pe care i-l ofer eu. Asta este esenţa problemei, nu? Ei bine, s-o lăsăm pe ea să decidă!

— Văd că m-am înşelat amarnic în ceea ce priveşte caracterul dumitale, doctore Enys. Regret foarte mult faptul că te-am invitat aici.

— De multe ori de-a lungul ultimelor luni am regretat eu însumi foarte mult că am venit. Dar cel puţin acum am lămurit problema.

— Am lămurit problema, mai spuse Ray Penvenen, înainte ca Dwight să iasă pe uşă.

Harris Pascoe nu era ocupat când fu anunţată domnişoara Penvenen; dar lăsa impresia că munceşte cu sârguinţă, în timp ce se îndeletnicea cu hobby-ul lui preferat: jongleriile cu cifre. Nu era genul de bărbat cu pasiuni puternice, iar lucruri precum soldurile de credit şi de debit erau pentru el piscurile albe şi reci ale plăcerii estetice. Când Caroline fu adusă în biroul lui, închise ultimul registru fără prea mare tragere de inimă şi se ridică în picioare.

— Domnişoară Penvenen. N-am mai avut p-plăcerea până acum. Dar îl cunosc pe tatăl dumneavoastră, desigur.

— Unchiul meu. Da, tocmai pentru că el mi-a vorbit despre dumneavoastră am decis să vă fac astăzi această vizită. Nu că el ar şti, desigur, că mă aflu aici…

Harris Pascoe îşi frecă de-a lungul obrazului partea moale a stiloului. Deşi cea mai mare plăcere a lui era matematica, nu era câtuşi de puţin insensibil la alte aspecte, drept pentru care recunoscu în sinea lui că această tânără femeie era o încântare pentru ochi.

— Şi pot să vă ajut cu ceva?

Caroline îşi scoase mănuşile de călărie lungi şi verzi, lovindu-le uşor de genunchi.

— Sunt într-o misiune mai aparte, domnule Pascoe; cel puţin, dumneavoastră veţi avea probabil această impresie, iar eu n-am să vă contrazic pentru o astfel de opinie. Vreau să ştiu dacă mă puteţi ajuta să ajut un prieten aflat la ananghie. Iată, sună destul de misterios, nu-i aşa? Şi nu prea respectabil. Aţi dori să vă explic?

În privirea ei se citea o mică doză de obrăznicie, aşa că Harris Pascoe afişă figura cea mai impasibilă cu putinţă.

— Dacă doriţi…

— Dispun de bani, domnule Pascoe, şi caut să fac o investiţie. Înţeleg că domnul căpitan Poldark are o cambie care va deveni

scadentă în cel mai scurt timp şi va trebui achitată. Folosesc corect limbajul de specialitate? Înţeleg, de asemenea, că posesorul actual al poliţei nu este dispus să o reînnoiască. Aş dori să cumpăr eu acea poliţă. Puteţi aranja această tranzacţie în numele meu?

Bancherul îşi trase tabachera cu tutun către el, o deschise, zăbovind câteva clipe cu degetul mare şi arătător suspendate deasupra cutiei. Apoi, închise tabachera fără să o folosească.

— Vă interesează o *investiţie*, domnişoară Penvenen?

Ea dădu din cap afirmativ, cu convingere.

— Din câte aud, este o investiţie bună. Rata dobânzii este extrem de mare. Desigur, dacă preferaţi să denumiţi altfel această tranzacţie, eu n-am să mă apuc acum să despic firul în patru.

— Scuzaţi-mă, dumneavoastră aveţi c-controlul asupra banilor dumneavoastră?

— Da, de când am împlinit douăzeci şi unu de ani.

— Şi unchiul dumneavoastră ce părere… A, dar aţi spus că dumnealui nu ştie de vizita asta. Căpitanul Poldark ştie?

Caroline zâmbi:

— Credeţi că mi-ar permite să mă amestec în afacerile lui?

— Nu… Pascoe se ridică în picioare şi se scutură de nişte tutun ajuns din întâmplare pe vesta lui. Mă cam puneţi în d-dificultate, domnişoară Penvenen. Căpitanul Poldark este, în acelaşi timp, clientul şi prietenul meu apropiat. Nu îmi stă în fire să discut problemele unui client cu o terţă persoană. Însă nu intenţionez să vă ascund ceea ce cred că deja ştiţi foarte bine: că reînnoirea acestei cambii este o chestiune de extremă importanţă pentru el. Dar, pe de altă parte… Pe de altă parte şi unchiul dumneavoastră este un client important şi nu mi-aş face pe deplin datoria faţă de dumnealui dacă v-aş permite să efectuaţi această achiziţie pripită – asta presupunând că ea se poate face – fără să vă avertizez că e puţin probabil să găsiţi o investiţie mai riscantă decât aceasta. Într-adevăr, nu cred că aş putea continua formalităţile pe care le sugeraţi, înainte de a mă consulta mai întâi cu unchiul dumneavoastră în această privinţă.

Caroline coborî privirea şi întinse uşor degetele mănuşilor.

— Sunt o persoană independentă, domnule Pascoe. Dacă îl consultaţi pe unchiul meu, înseamnă că îi veţi divulga unei terţe persoane o conversaţie privată. Eu credeam că dumneavoastră nu faceţi aşa ceva. Iar dacă refuzaţi să faceţi această investiţie în numele meu, voi fi nevoită să mă adresez altcuiva.

Harris Pascoe înţelese că nu era de glumit cu musafira lui.

— Sunteţi conştientă că vă asumaţi un risc prea mare?

— Sunt conştientă că multe persoane l-ar considera un risc prea mare. Dar avem cu toţii dreptul la propriile opinii.

Pascoe merse la fereastră şi se uită în jos, la stradă. Observă absent

eleganta trăsură privată care aştepta la intrare, bărbatul de pe capră, în livrea verde, ştrengarii care îi dădeau târcoale cu gura căscată şi pe cetăţenii care se opriseră şi ei din drum, să se uite lung. Dacă fata avea mulţi bani, ce rost avea să-şi dea el silinţa s-o descurajeze? O să aibă parte de destule dificultăţi…

— Există unele aspecte în propunerea dumitale care nu ţin câtuşi de puţin de mine, domnişoară Penvenen. În primul rând, nu cred că posesorul actual al cambiei ar fi dispus să o v-vândă.

— De ce nu? Doar e interesat să primească banii, nu?

— Nu sunt doar banii la mijloc…

— O, da, familia Warleggan, desigur. Am auzit eu ceva. Dar nu există nicio cale să evităm această problemă?

— Nu dacă ne oferim să cumpărăm poliţa. În cel mai bun caz, presupun că vor cere în schimbul ei un preţ exorbitant, care o va face inaccesibilă pentru dumneavoastră.

— Nu aveţi de unde să ştiţi cât anume îmi permit şi cât nu, domnule Pascoe.

— Posibil să nu ştiu. Dar daţi-mi voie măcar să vă recomand metoda cea mai chibzuită de a aborda această afacere. Se întoarse la masă, se aşeză, luă stiloul puţin iritat şi schiţă câteva cifre: În mod evident, dacă sunteţi hotărâtă să faceţi asta, cel mai potrivit lucru este să îi împrumutaţi personal căpitanului Poldark cele 1400 de lire sterline necesare pentru a stinge poliţa, după care să îl rugaţi să semneze o nouă poliţă pentru aceeaşi sumă.

Pentru prima dată, Caroline părea uşor încurcată.

— Mă tem că acest lucru este imposibil. Asta nu v-am spus până acum. El nu trebuie să afle sub nicio formă cine a oferit banii.

Pascoe o cântări impasibil.

— Înţeleg… Dar mă tem că acest lucru nu poate fi evitat. Nu cred că există o altă cale. Nu cred că aveţi *nici cea mai mică* şansă de a-l convinge pe domnul Cary Warleggan să renunţe la cambie, indiferent de preţ. Aţi citit, fără îndoială, *Negustătorul din Veneţia*…

Urmă o tăcere de câteva clipe. Caroline spuse:

— Nu-mi imaginez nici măcar o secundă că domnul căpitan Poldark ar accepta banii de la mine.

— Hmmm… Nu, este posibil. Sunteţi prietenă cu dumnealui, desigur. Numai că sunteţi femeie. Înţeleg ce vreţi să spuneţi.

Caroline se ridică în picioare. Era la fel de înaltă ca şi bancherul, dar delicateţea ei o făcea să pară şi mai înaltă. Îşi împături mănuşile cu grijă, fără să se uite la el. Dar ceva din forma chipului ei îi dădu bărbatului de înţeles cam cum trebuia să fie privirea ei acum.

— Ei bine, vă mulţumesc că m-aţi primit. Va trebui să mă adresez altcuiva. Pot avea încredere că nu veţi spune nimănui despre vizita mea aici?

— Nu voi spune nimănui. Dar nu vă grăbiţi aşa. Cred că am o sugestie care ar putea să ajute la depăşirea acestui impas.

— Da?

— Vă rog, luaţi loc din nou! Acordaţi-mi o clipă sau două ca să detaliez.

Caroline se aşeză din nou. Printre pleoapele îngustate, cu gene lungi, îl urmări pe domnul Pascoe deschizând tabachera. Aşteptă, răbdătoare acum, ca el să-i facă propunerea promisă.

Capitolul 12

Lobb din Sherborne petrecuse noaptea undeva în vecinătate, aşa că Ross primi o scrisoare tocmai când ieşea din casă să meargă la mină. Rupse sigiliul şi citi veştile de la Harris Pascoe, fără să fie sigur dacă nu cumva razele oblice ale soarelui de decembrie denaturau în vreun fel rândurile pe care le citea. După ce citi şi reciti scrisoarea, ajungând la aceeaşi concluzie, se duse repede în grajduri şi începu să o pregătească pe Darkie. Gimlett îl auzi, se opri din treburile lui şi intră la grajduri.

— Pot să vă ajut, domnule?

— Nu, mă descurc. A, Gimlett? Unde e stăpâna?

— A plecat să-l caute pe Garrick, care a fugit după o pisică maidaneză.

— Spune-i că am fost chemat la Truro, cu treburi, bine? Sper să ajung înapoi la timp pentru ceai.

— Da, domnule.

Puţin înainte de ora 11, Ross descăleca în faţa sediului bancar aflat în proprietatea domnilor Prescoe, Tresize, Annery şi Spry. Legă hăţurile de stâlp, ridică zăvorul uşii de la intrarea în bancă şi intră cu paşi fermi. Harris Pascoe nu era ocupat şi nici foarte surprins să-şi vadă vizitatorul, deşi reacţia acestuia fusese cu vreo câteva ore mai promptă decât anticipase el. Studie cu o oarecare curiozitate expresia de pe chipul lui Ross atunci când acesta fu condus în biroul lui.

Ross se aşeză, îşi încrucişă picioarele lungi şi îşi trecu uşor un deget peste buza de sus.

— Bună ziua, Harris.

— Bună ziua. Văd că ai venit foarte devreme în dimineaţa asta.

— Însă nu mai devreme decât mi-aş fi dorit. Scrisoarea asta…

Ross scoase hârtia din buzunar.

— A, da. A ajuns la tine în s-siguranţă. Presupun că te-a luat prin surprindere conţinutul ei.

— Aici nu exagerezi cu nimic.

Bancherul zâmbi cu nasul în registrele sale.

— Evident, am fost foarte încântat să-ţi trimit asemenea veşti.

— Nu mai încântat decât am fost eu primindu-le. Care este explicaţia?

— Ai deja explicaţia în scrisoare.

— Nu una care să mă mulţumească. După ce am încercat disperat să fac rost de bani vreme de şase săptămâni, nu pot să nu fiu puţin sceptic văzând că banii au decis deodată să apară singuri. Cine este persoana anonimă care a decis dintr-odată să se ofere – cum spui – să pună suma asta la dispoziţia mea?

— Nu am permisiunea de a-ţi comunica numele ei.

— Tu eşti?

Pascoe ridică ochii din registre şi întâlni privirile lui neliniştite:

— Nu.

— Este vreunul dintre prietenii mei? Cineva pe care îl cunosc?

— Nu îţi pot spune.

— Dacă asta e tot ce ştiu, cum aş putea accepta? În ce condiţii mi se oferă acest credit?

— Le găseşti şi pe ele în scrisoare. E vorba despre un nou b-bilet la ordin, în aceleaşi condiţii precum cel vechi, dar cu o rată a dobânzii mai scăzută.

— Şi cui mă oblig să-i plătesc?

— Spaţiul respectiv va fi lăsat liber. În orice caz, biletul nu va ieşi din posesia mea decât dacă tu nu îţi îndeplineşti obligaţiile de plată.

Ross se ridică în picioare şi puse vârfurile degetelor pe biroul masiv.

— E monstruos, Harris! Chiar este, să ştii. Ai amăgit cumva vreun biet fraier, făcându-l să creadă că sunt o investiţie mai puţin riscantă decât sunt de fapt?

— Nu.

— Atunci este vorba despre un prieten! La naiba, eu tot pe tine te suspectez! Nu-mi vine în minte…

Se întrerupse şi îşi trecu o mână prin păr.

— Aş fi fericit să îmi asum acest merit. Dar din postura mea de bancher nu puteam să-ţi împrumut banii… Dacă aş fi putut, ţi-aş fi propus încă de acum câteva săptămâni şi te-aş fi scutit de griji.

— Ei bine, nu pot accepta aceşti bani orbeşte. E un efort prea mare…

— Din partea cui? întrebă Pascoe politicos.

Ross se afundă în scaunul lui. Era scaunul pe care stătuse Caroline cu cinci zile în urmă. Îşi ridică cravaşa şi o întoarse pe toate feţele între degetele lui osoase. Situaţia lui financiară din aceşti ultimi ani îi evoca adesea imaginea unei persoane private de aer, sufocându-se, dar salvată iar şi iar, chiar de la marginea prăpastiei. Niciodată până acum însă nu ajunsese atât de aproape de sfârşit ca în acest decembrie. Nici acum nu avea încă cine ştie ce sentiment de uşurare. Nu-i venea a

crede câtuşi de puţin. Se uită lung la omul din faţa lui. Pascoe era pe punctul de a strănuta, dar privirea aceea brusc aţintită asupra lui îl opri şi trebui să se mulţumească doar cu aerul tras pe nas.

— Nu este cineva din familia Warleggan? Nu e vorba despre vreo schimbare de strategie care nu aduce nicio îmbunătăţire sau despre acceptarea vreunui favor din partea lui George pe cheltuiala lui Cary?

— Nici una, nici alta.

— Ei pot face ceva ca să împiedice treaba asta? Adică pot reţine poliţa pe care o au?

— Nu în felul acesta. Cu permisiunea ta, voi trece mâine pe la ei să răscumpăr poliţa. Banii vor fi disponibili imediat ce semnezi noul bilet la ordin.

Ross se uită lung la bucata aceea de hârtie, de parcă astfel ar fi putut descifra secretele care îi erau ascunse.

— Este domnul Trencrom?

— Nu-ţi mai pot spune nimic altceva.

— Nu-mi poţi da nici măcar un indiciu?

— Mă tem că nu.

— Dar tu, ştiind cine este persoana respectivă, mă sfătuieşti să accept oferta?

— Eu, ştiind cine este persoana respectivă, te sfătuiesc să accepţi. Ai fi grozav de nesăbuit dacă n-ai face-o!

Era suficient. Ross înmuie pana de scris în călimară şi semnă documentul fără grabă.

— Şi mai comunici cu domnul acesta atât de timid?

— S-ar putea, din când în când.

— Ei bine, transmite-i atunci complimentele mele şi spune-i că n-o să am linişte până nu-i aflu numele. Îi sunt profund îndatorat – la propriu şi la figurat – mai mult decât i-am fost oricui altcuiva toată viaţa. În ceea ce priveşte datoria bănească, mă voi simţi la fel de obligat să restitui banii precum aş fi în cazul unei datorii de onoare; cât despre obligaţia de natură personală, poate se va ivi ocazia să mă achit şi de aceea vreodată.

— O să-i s-spun respectivului domn, îl asigură Pascoe, fixându-şi ochelarii mai bine pe nas. Sunt convins că va fi încântat să afle că ai acceptat. Este limpede că îţi doreşte binele.

— Şi eu îi doresc numai bine, spuse Ross.

Garrick alergase după pisică până când aceasta se adăpostise într-un copac, astfel că Demelza îl legă la o distanţă sigură, după care încercă să ademenească pisica să coboare. Strategia nu dădu roade, aşa că femeia îşi suflecă poalele fustei şi se urcă ea însăşi în copac. De acolo, de sus, de pe ramurile cele mai din vârf, care se legănau primejdios, îl zări pe Ross traversând valea în galopul calului. Îl strigă

drăgăstos, însă el n-o auzi, aşa că recuperă pisica şi coborî din copac, fremătând de nelinişte. Din partea lui Ross, schimbările bruşte de planuri prevesteau întotdeauna ceva rău.

Povestea lui Gimlett despre o scrisoare îi confirmă suspiciunile; astfel că Demelza îşi petrecu ziua împovărată de presimţiri sumbre, ascunzându-şi cele mai negre gânduri în muncă. După-amiază, cu Jeremy atârnat de fustele ei şi făcând tot felul de năzbâtii, Demelza se apucă să prepare unt, răsturnând smântâna opărită pe care o pusese deoparte în vasul ei de piatră şi amestecând bine cu mâna. Însă astăzi untul nu voia deloc să se aleagă, aşa că Demelza începu să se teamă fie că vaca era bolnavă, fie că era vorba de cine ştie ce semn rău. Sir Hugh Bodrugan trecuse pe la ei în săptămâna anterioară, insistând ca ea să meargă să vadă o vacă de-ale lui care refuza să fete, convins fiind – dincolo de orice argument raţional – că Demelza poate face magie albă. Femeia refuzase. Două coincidenţe fericite îi creaseră un renume şi singura modalitate de a păstra acest renume era să nu mai provoace destinul.

Prudie Paynter avea o poezioară pe care o folosea pentru a face untul să se aleagă pe vremea când lucra la ei, iar Demelza încercă poezioara aceea acum; se vede treaba însă că scepticismul lui Ross o molipsise şi pe ea, pentru că nu se întâmplă nimic. După-amiaza era foarte rece, mâinile ei erau foarte reci şi, în plus, îi venea greu să se concentreze astfel încât să păstreze un ritm constant, fără grabă.

Ziua fusese liniştită, fără nici măcar o adiere de vânt, şi, cu excepţia vuietului constant al valurilor ce se izbeau de faleză, fusese chiar linişte. Adesea, marea oferea un zgomot de fond continuu, imperceptibil, însă, în zile precum aceasta, tumultul dobora zidurile de apărare ale minţii, iar viaţa se mişca în ritmul lui. Era ca şi cum o armată întreagă de vehicule grele trecea pe lângă casă, iar în răstimpuri simţeai aerul vibrând în urechi. O ceaţă slabă plutea în derivă, venind spre uscat dinspre valurile ce se spărgeau la ţărm, învăluind marginile falezei şi dunele de nisip. În grădină, păsările ciuguleau pământul tare, iar pescăruşii dădeau roată în înaltul cerului.

Participanţii la vânătoarea Carnbarrow aveau să se întâlnească la Casa Werry în săptămâna imediat următoare, iar Sir Hugh o invitase şi pe ea acolo. Demelza se întreba dacă făcuse bine că refuzase. Cunoştea prea bine părerile lui Ross, dar avea în continuare sentimentul că Sir Hugh putea fi convins să îi ajute – în schimbul unui preţ. Mai obţinuse o dată o concesie din partea lui, şi totul se încheiase cu bine. Cu siguranţă, ar fi putut să o facă şi acum.

În cele din urmă, untul începu să se aleagă, iar după câteva minute femeia ieşi şi scoase un ulcior cu apă rece ca gheaţa de la pompă, pentru a îndepărta zara **[16]** . Tocmai terminase şi modela untul, când sosi Ross.

Nu se opri să-şi ducă planşeta în cămară, ci traversă în fugă casa cu paşi abia auziţi, aproape răsturnându-l pe Jeremy, care apăruse deodată împleticindu-se în calea ei.

Ross era deja înăuntru – lucru neobişnuit – şi îşi lăsase iapa legată la uşă. Expresia de pe chipul lui era greu de descifrat; Demelza ştia să-l citească aproape întotdeauna, dar de data aceasta nu recunoscu niciunul dintre tiparele cunoscute.

— O să fie un îngheţ de pomină, anunţă Ross. Unele dintre bălţile puţin adânci au îngheţat deja.

— Da, şi eu am zis la fel, confirmă Demelza. Sunt toate semnele că aşa va fi. Cerul acela… Jeremy, iubitule, *unde* ai mai găsit şi gemul?!

Băieţelul intrase în cameră cu paşi nesiguri, aducând cu el un borcan mare, de pe buza căruia începuse deja să se prelingă un firicel de culoare roşu-închis. Chiar pe punctul de a-l scăpa, copilul mai reuşi doar să-i arate borcanul tatălui lui, cu o fracţiune de secundă înainte de a-i aluneca din mâini. După care se lăsă să cadă în fund pe podea şi spuse:

— *Bocan!*

— Mulţumesc, îi răspunse Ross. Un gest frumos din partea ta… Apoi, Ross puse borcanul pe masă şi i se adresă Demelzei: E mai înfipt decât era Julia, nu crezi? Nu-mi mai amintesc la vârsta asta…

— Era mai durdulie şi mai dispusă să stea locului. Trebuie să fim cu ochii pe picioruşele lui… Ross, de ce te-ai dus la Truro?

— Am avut ceva treburi urgente de rezolvat cu Pascoe. Chestii neimportante…

Demelza ştiu după licărul discret din ochii lui că veştile nu erau rele.

— Ce este? Ce-i de făcut? Spune-mi dacă e de bine. Toată ziua m-am gândit…

Ross se aşeză şi îşi încălzi mâinile la foc. Gimlett ieşise afară şi acum o ducea pe Darkie de hăţuri, trecând pe lângă ferestre.

— Pascoe a fost de acord că e posibil să dea îngheţul.

— Nu, Ross. Demelza se duse lângă el: Nu glumi acum! E prea important. Spune-mi, te rog, despre ce este vorba.

Ross ridică privirea şi îi studie expresia plină de nerăbdare.

— Cineva – o persoană anonimă – a decis cu deplină nesăbuinţă să preia datoria mea, poliţa care se află în posesia familiei Warleggan. Ceea ce înseamnă că, cel puţin pentru moment, nu mai suntem presaţi să facem rost de bani. Bineînţeles, tot va trebui să facem rost de ei odată şi-odată. Însă nu de Crăciunul *acesta*.

Demelza îl privi lung.

— Asta înseamnă că… nu mai e nevoie să te declari în incapacitate de plată? Mai există o şansă?

— Mai există o şansă. Chiar aşa.

— Of, dragule…

Demelza se aşeză brusc pe un scaun. După câteva clipe, Jeremy întinse mâinile către ea, iar ea îl ridică în braţe şi îl acoperi cu sărutări pline de un sentiment de uşurare.

— O, Ross, aproape că nu-mi vine să cred! După toate grijile pe care ni le-am făcut, nici nu mi-aş fi putut imagina…

— Descrierea ta e cât se poate de corectă. E greu să-ţi imaginezi aşa ceva. Pe tot drumul spre casă mi-am spus că situaţia e la fel de sumbră cum a fost întotdeauna până să apară ameninţarea asta – că suntem în continuare săraci lipiţi pământului, aproape de fundul prăpastiei, că în vreo lună trebuie să închidem mina, că nu mai avem practic din ce să supravieţuim. Dar acum, chiar în momentul ăsta, toate aceste lucruri nu mai înseamnă absolut nimic.

— Şi este *adevărat!* Este adevărat! Of, slavă Domnului!

Demelza îl puse deodată jos pe Jeremy şi alergă către Ross, să-l sărute pe obraz.

— Sunt atât de *fericită* pentru tine, Ross! Dar nu „fericită” e cuvântul potrivit! Trebuie să existe un cuvânt mai bun! Aş vrea să ştiu unul mai bun! Ce înseamnă „anonim”?

Ross o trase în jos până o aşeză pe genunchiul lui.

— Fără nume. Nu ştim cine este binefăcătorul nostru.

— Vreun prieten?

— Vreun prieten. Căruia îi datorez acum 1400 de lire sterline. Dobânda s-a înjumătăţit şi ea, aşa că de la anul am să plătesc doar două sute optzeci de lire sterline la fiecare Crăciun.

— Să-i dea Dumnezeu sănătate, oricine ar fi!

— Amin!

— Chiar nu ştii cine e?

— Am făcut doar nişte vagi speculaţii în drum spre casă. Una mai neverosimilă ca alta.

Urmară câteva clipe de tăcere. Apoi, Ross întrebă:

— Unde erai când am plecat?

— După o pisică maidaneză pe care o fugărea Garrick. N-a fost deloc frumos din partea lui: bietul animal avea un picior bolnav, plus că i-am spus de nu ştiu câte ori să nu se atingă de pisici! Dar asta nu înseamnă oare că mina poate să mai rămână deschisă o vreme?

— Şi unde-i pisica acum?

— Într-un coş, în bucătărie.

— Mă gândeam eu!

Ross se aplecă să ia un săculeţ de la picioare. Demelza, oarecum neobişnuită cu o astfel de situaţie în ultima vreme, dădu să se ridice, însă el n-o lăsă:

— Ţi-am cumpărat o livră de ceai negru afumat. E mai bun decât cel pe care îl luăm de la Trencrom. M-am gândit că vrei să-l testezi.

— Mulţumesc, Ross. Drăguţ din partea ta… Măcar *acum*, poate nu va mai trebui să îi facem servicii domnului Trencrom. Crezi că se poate? Aşa am fi *cu adevărat* liberi, nu ne-am mai ascunde, am putea să respirăm din nou!

— Şi ţi-am mai adus o perie şi un pieptăn noi. M-am gândit că ar fi bine să ai unul de rezervă înainte să îl rupi pe cel pe care îl ai acum.

Demelza luă lucrurile care îi erau oferite şi le întoarse pe toate feţele. Pieptănul avea un mâner răsucit, ca o şuviţă de păr.

— E foarte… extravagant, spuse ea vag.

— Foarte. Am mai luat şi două perechi de ciorapi de lână dărăcită, pentru familia Gimlett. N-au fost scumpi: doi şilingi perechea. În ultima vreme, au avut suficiente lipsuri. Iar aici am o bonetă pentru Jeremy şi o pereche de mănuşi tricotate. M-am gândit că o să se supere dacă nu-i iau şi lui ceva. Nu sunt sigur în ceea ce priveşte măsura. Presupun că o să-l acopere cu totul.

Demelza se ridică în picioare. Lumina zilei era pe trecute, iar peste deal ziua de iarnă era extrem de departe. Totul era tăcut, cu excepţia vuietului înăbuşit ce venea din spatele casei, şi până şi acesta era pentru moment mai puţin asurzitor, deoarece marea era în reflux. Vraja secretă a îngheţului se abătuse deja peste vale.

— Par să fie măsura care trebuie. Te-ai descurcat de minune dacă ai reuşit să ghiceşti. Şi pentru tine ce ai cumpărat?

— Am oscilat între o mantie de mătase şi o sabie bătută cu pietre preţioase, aşa că am amânat până data viitoare, spuse Ross. Asta a fost ultima achiziţie.

Se ridică şi el în picioare şi îi întinse o pereche de jartiere. Erau foarte elegante.

— Pentru mine? se miră Demelza.

— Am observat că n-ai purtat ciorapi lungi iarna asta şi m-am gândit că nu aveai cu ce să îi prinzi ca să nu cadă.

Demelza izbucni în lacrimi.

— Of, haide, nu plânge, n-am vrut să te jignesc. Era doar un gând care mi-a trecut prin minte. Dacă nu le vrei…

— Nu-i vorba de asta, spuse ea. Ştii foarte bine că nu despre asta este vorba. Demelza îşi acoperi obrajii cu mâinile. E o senzaţie de uşurare… Şi ai cumpărat toate aceste lucruri…

— Nu e nimic exorbitant.

O cuprinse pe femeie cu braţul, însă căderea ei emoţională fu întreruptă de un ţipăt brusc din partea lui Jeremy, care, nefiind obişnuit să-şi vadă mama plângând, se pornise s-o imite. Demelza îngenunche lângă el să-l liniştească, ştergându-i ochii în timp ce şi-i ştergea şi pe ai ei. După câteva secunde, ridică privirile spre Ross:

— Iartă-mă! A fost un sentiment de uşurare. Vezi tu, eu te iubesc atât de mult…

Ross se uită în jos, la ei amândoi, puternic emoţionat el însuşi, dar şi fericit. Lumina de la fereastră sclipea în părul ei, pe curba spatelui ei, pe mânuţele lui Jeremy care o ţineau strâns.

— Trebuie să i le pun, spuse el.

Demelza se uită la el:

— Te referi la boneta şi la mănuşile lui Jeremy? întrebă ea.

— La ce altceva? zâmbi Ross încruntat, alăturându-li-se.

Cu dificultatea obişnuită, Jeremy fu îmbrăcat cu noile sale haine de gală. Toate îi veneau foarte bine şi nici nu se putea altfel, de vreme ce vânzătoarea le testase mai întâi pe propriul ei copil. Imediat după aceea, Jeremy o porni din nou din loc, în mersul lui clătinat, cu boneta căzută puţin pe o parte şi una din mănuşi nelegată suficient de bine.

Demelza ştia că Ross nu vrusese să o facă să se simtă prost. Acum, ţinea jartierele în mână; Ross i le luă, iar ea se aşeză, uşor nesigură. În seara asta avea nişte ciorapi lungi pe ea – unii vechi, dar erau negri, iar pielea ei deasupra lor lucea asemenea fildeşului. Ross îi prinse jartierele, cu foarte mare grijă. Trecuseră luni bune, dacă nu ani, de când nu mai existase această apropiere între ei, acel amestec ciudat între dorinţă şi afecţiune, pentru care nu există înlocuitor. Ochii ei luceau în întunericul din ce în ce mai dens. Rămaseră aşa o vreme, aproape nemişcaţi, el în genunchi, iar ea sprijinindu-se de spătarul scaunului. Simţea mâinile lui reci pe picioarele ei. Să ţii minte asta, îşi spuse ea. În momentele de gelozie şi neglijare, să ţii minte asta!

— Aşadar, n-ai să scapi aşa uşor de mine, iubito!

— N-am să scap aşa uşor de tine, iubitule.

În colţ, lângă uşă, Jeremy căzu în fund cu o bufnitură surdă şi începu să-şi scoată mănuşile metodic.

Capitolul 13

Verity, sora lui Francis, scrisese ca să-i invite pe Ross şi pe Demelza să stea cu ei de Crăciun; însă cum falimentul se apropia cu paşi repezi, nu avuseseră altă alternativă decât să refuze invitaţia. Această păsuire neaşteptată schimbă însă situaţia, iar Ross fu de acord să meargă în Ajunul Crăciunului şi să rămână acolo peste noapte. Simţea că nu ar putea lipsi mai mult de la mină. Pentru Verity, care fusese întotdeauna foarte apropiată de Francis, moartea acestuia fusese o lovitură foarte grea; şi, aşa cum subliniase Demelza, era de datoria lor să fie alături de ea la primul Crăciun de după nefericitul eveniment. Elizabeth avea să meargă împreună cu Geoffrey Charles, astfel că familia întreagă se putea reuni în acest fel, deşi într-o casă şi o localitate fără amintiri.

În ultimul moment, spre surprinderea tuturor şi spre uşurarea sufletească a Demelzei, Elizabeth îşi schimbă planurile. Mama ei fusese bolnavă iar, aşa că Elizabeth hotărî să petreacă Crăciunul la

Cusgarne, vechiul ei cămin, situat chiar la marginea oraşului Truro. Îl anunţă pe Ross în legătură cu noile planuri cu patru zile înainte de Crăciun, când acesta îi făcu obişnuita vizită săptămânală.

Ross ajunse mai târziu decât de obicei şi o găsi la cină, mâncând singură în salonul de iarnă. Se aşeză la masă ca să discute cu ea, observă cât de sărăcăcioasă era cina şi refuză atunci când i se oferi şi lui o porţie. Încăperea aceasta, cea mai des folosită dintre toate, era, în acelaşi timp, cea mai degradată. În seara aceea, Elizabeth părea obosită şi bolnavă, iar delicateţea ei îi conferea dintr-o dată un aspect fragil. Mătuşa Agatha nu arăta nici ea mai bine şi chiar părea că nu mai are mult până cade la pat. Asta presupunea un efort suplimentar de a-i duce masa la pat şi de a-i oferi toate celelalte îngrijiri de care are nevoie un bolnav imobilizat. Tabb muncea 18 ore pe zi la câmp, în timp ce doamna Tabb avea grijă de cele câteva animale pe care le păstraseră. Ross realiză câtă treabă rămânea în grija lui Elizabeth.

După aceea, Ross se duse sus, parcurgând coridoarele întunecate către camera mătuşii Agatha. Întrevederea avu loc la lumina a două lumânări. Mătuşa Agatha era proptită în pat, între perne, iar ochii ei strălucitori, ca două mărgele, clipeau în lumina lumânării; îl bombarda neîncetat cu întrebări ale căror răspunsuri nici măcar nu le putea auzi, pierzându-se în lungi şiruri de amintiri răscolite dintr-un trecut mort şi îngropat pentru toţi ceilalţi în afară de ea. Îi spuse lui Ross că avea 97 de ani şi că era hotărâtă să trăiască suficient cât să apuce suta. Indiferent dacă vârsta declarată era reală sau nu, Ross o credea capabilă să facă tot posibilul pentru a-şi atinge scopul. Probabil trăgea să moară, aşa cum credea Elizabeth, dar mai avea ceva de tras.

Şi aşa a sosit şi Crăciunul, prima zi de Crăciun fiind într-o zi de marţi friguroasă şi cu vânt puternic. În noaptea precedentă căzuseră chiar fulgi de zăpadă, dar aceştia se topiseră până la ivirea zorilor. Un sezon care nu prevestea nimic bun, de vreme ce Pitt convoca armata, iar pretutindeni se formau asociaţii de mici proprietari de terenuri, de nobili şi de negustori. Iar francezii, aflaţi acum la Anvers, aruncau priviri ameninţătoare peste estuarul Escaut, împiedicaţi să înainteze doar de un pact de neagresiune încheiat între Marea Britanie şi Ţările de Jos.

În timp ce lua masa de Crăciun împreună cu familia Blamey – Andrew, soţul lui Verity, care se afla în permisie de pe vas, şi cei doi copii ai săi din prima căsătorie: James – ofiţer aspirant în marină, impetuos, dar cu suflet mare, şi Esther – la fel de reţinută pe cât era fratele ei de exuberant, Ross privea pierdut pe fereastră, la apa cenuşie, tulburată de vânt, din Portul Falmouth. Reflectând la perspectiva războiului şi gândindu-se dacă era cazul să meargă el însuşi în Franţa, să-l găsească pe Mark Daniel cât încă era pace; încercând să-l identifice pe binefăcătorul său; şi căutând o soluţie

pentru a se achita de datoria morală pe care o avea faţă de Elizabeth şi faţă de Geoffrey Charles.

La vreo 25 de kilometri distanţă, binefăcătoarea lui se bucura de o cină şi mai liniştită în compania unchiului ei, mâncând friptură de vită şi budincă cu prune. Cârlionţii castaniu-roşcaţi fuseseră împlânziţi într-un coc răsucit strâns, tot aşa cum şi firea ei fusese împlânzită în ultimele săptămâni. Când se întorsese din Truro, Ray Penvenen îi povestise despre întrevederea lui cu Dwight. Între unchi şi nepoată avusese loc o ceartă, întocmai cum unchiul se aşteptase, de altfel. Dar, spre mirarea lui, femeia capitulase dintr-odată, după care urmase o reconciliere oarecum tandră. Nu că ea ar fi întreprins ceva concret în acest sens – nici nu se aştepta la asta din partea ei –, însă rezultatul fusese cel dorit de el. Un timp, fusese puţin suspicios după o asemenea victorie neaşteptată şi continua să supravegheze fiecare mişcare a nepoatei prin intermediul vreunuia dintre servitori; treptat, ajunsese însă la concluzia că reuşise să suprime exact la timp orice urmă de ataşament între cei doi. Anticipa o plecare la Londra la începutul lui februarie şi îi propuse lui Caroline să îl însoţească. Femeia nu manifestă cine ştie ce entuziasm la auzul propunerii, dar, cel puţin, nici nu ridicase vreo obiecţie; iar domnul Penvenen hotărâse în sinea lui că ea nu trebuia să se mai întoarcă aici. El avea o soră în Londra, căsătorită cu un negustor avut. Sora lui avea şapte copii. Cu siguranţă, nu avea s-o deranjeze câtuşi de puţin să aibă grijă şi de un al optulea pentru o vreme.

Dwight Enys cină singur şi mai târziu decât ceilalţi, pentru că fusese plecat şi hotărâse să profite cât mai mult de timpul pe care îl avea la dispoziţie până la lăsarea întunericului. Lottie Kempthorne, fata cea mare a lui Charlie, care avea nouă ani, făcuse variolă şi se simţea foarte rău. O întâmplare de rău augur. Anul acesta, cu excepţia unui grad înalt de mortalitate cauzat de un focar de pojar în iunie, nu existase nicio epidemie serioasă. Un mod dezagreabil de a întâmpina noul an, luptând împotriva uneia dintre cele mai supărătoare boli. În timp ce Dwight se afla acolo, o observase pe sora mai mică a lui Lottie, May, jucându-se cu un tip nou de carte de poveşti. Se numea *Povestea lui Primerose Prettyface* şi era tipărită pe hârtie groasă, de calitate, fiind legată în coperţi din material cornos. În timp ce îşi lua cina, încercă să îşi amintească unde mai văzuse o carte asemănătoare; însă gândurile sale se îndreptară curând spre Caroline.

Printre cadourile pe care le primise astăzi era şi unul de la familia Hoblyn: un fular cu o ţesătură fină. Pe o bucată veche de hârtie liniată era scris: *„De la Rosina, cu dragoste”*. Se întrebă cine scrisese biletul, ştiind că niciunul dintre ei nu ştia să scrie. Mai avea şi alte cadouri primite în natură astăzi: ouă, o bucată de bacon, două pâini, o prăjitură, şase lumânări din seu, un covoraş ţesut – adevărate dovezi

ale recunoştinţei din partea unor oameni pentru care fiecare cadou oferit însemna un real sacrificiu.

…Şi Elizabeth. În cele din urmă, Elizabeth nu petrecuse ziua de Crăciun la Cusgarne.

O găsise pe mama ei într-o stare de sănătate mai bună decât se aşteptase, dar, cu toate acestea, nu se simţise mai puţin obligată să rămână cu ei, aşa cum planificase iniţial.

Însă pe la ora prânzului primise un mesaj de la George Warleggan, care îi spunea că tocmai aflase de prezenţa ei acolo şi, cu această ocazie, îi invita pe toţi la noua reşedinţă de la ţară a familiei Warleggan, Cardew, unde George petrecea weekendul cu câţiva prieteni apropiaţi. Doamna Chynoweth, deloc încântată de perspectiva ieşirii, insistase ca Elizabeth să accepte invitaţia, prezentându-i în culori strălucitoare splendoarea reşedinţei. Elizabeth se lăsă copleşită de sentimentul datoriei şi refuză invitaţia. La ora două, George însuşi îşi făcu apariţia, ca să o ia cu el. Aşadar, oarecum spre surprinderea ei, în această zi vijelioasă şi mohorâtă, pe o semifurtună care începea să se domolească, Elizabeth se trezi în trăsura lui George, după ce îl lăsase pe Geoffrey Charles în grija părinţilor ei.

Reşedinţa Cardew, a cărei construcţie începuse la cererea lui Nicholas Warleggan cu numai zece ani în urmă, i se păru lui Elizabeth corespunzând întocmai renumelui său: o casă cu o enormă galerie exterioară mărginită de o colonadă în stil ionic, saloane de primire mobilate extravagant, cu şemineuri masive şi tavane turnate, cu 35 de dormitoare – exceptând camerele servitorilor –, camere unde erau expuse armele de vânătoare, ateliere, cămări de alimente, grajduri, sere şi grădini interioare. În faţa casei, terenul fusese amenajat în aşa fel încât să ofere o privelişte neîntreruptă a unui lac artificial, dincolo de care se zărea un parc ce se întindea peste deluşoare pitoreşti.

Pe lângă această reşedinţă, Trenwith părea o căsuţă de la ţară, iar Cusgarne părea dintr-odată mai sărăcăcioasă decât oricând. Iar după ce veneai de la Cusgarne, părea foarte caldă şi primitoare! Mai mult decât orice altceva, lui George îi făcea o plăcere enormă să îi arate toate aceste lucruri lui Elizabeth – fapt care nu le scăpă câtuşi de puţin celorlalţi membri ai clanului Warleggan. Erau vreo douăzeci de oaspeţi în casă, oameni aleşi pe sprânceană de către domnul Nicholas Warleggan, în funcţie de valoarea potenţială a fiecăruia în raport cu afacerile sau relaţiile sociale ale domniei sale. Iar el ar fi fost şi mai mulţumit dacă George n-ar fi plecat pe neaşteptate în mijlocul zilei ca să se întoarcă apoi cu această tânără femeie, căreia să-i dedice ulterior întreaga lui atenţie.

Dacă George ar fi avut ceva „de câştigat” din asta, ar fi avut altă părere. Era de mult timpul ca George să se însoare, iar acum era

momentul *potrivit*. Existau trei sau patru tinere uşor sub 20 de ani pe care domnul Warleggan le avea în vizor, toate eligibile din unul sau mai multe motive, dar în principal pentru rangul lor social sau pentru legăturile de sânge – de vreme ce George avea suficienţi bani – iar Nicholas ar fi fost încântat să-şi vadă fiul manifestându-şi cumva preferinţa pentru una dintre ele. Această pasiune veche a lui faţă de o văduvă plăpândă, lipsită de orice influenţă, era complet greşită – cu atât mai mult cu cât era vorba despre o femeie care – chiar şi prin mariaj – purta numele de Poldark.

În orice caz, chiar presupunând că s-ar fi legat o căsătorie din asta – iar Nicholas, cunoscând-o pe Elizabeth, considera că şansele erau minime – şi presupunând că el ar trece cu vederea dezamăgirea unei asemenea căsătorii neinspirate, Elizabeth, care avea un singur copil din căsătoria anterioară, şi acela în vârstă de opt ani, era, cel mai probabil, stearpă; şi, mai presus de orice, Nicholas îşi dorea să vadă câţiva nepoţei dolofani ţopăind prin casă. Se gândi că ar fi fost mai bine ca Elizabeth să fi căzut în puţul minei, în locul lui Francis.

Gândul la familia Poldark îl făcu să-şi îndrepte privirea către fratele lui, Cary, care discuta într-un colţ cu tânărul Boscoigne. Cary începea să devină o povară prea mare pentru membrii mai respectabili ai familiei. Fiind direct implicat într-o mare parte din reţeaua financiară Warleggan, nu putea fi împins undeva, în fundal, precum bunicul Warleggan; cu toate acestea, prin maniera lui de a se îmbrăca şi prin comportament, Cary refuza să ţină pasul cu Nicholas şi George. Nu putea fi convins sub nicio formă să poarte peruci, să renunţe la boneta sa ori să-şi ţină hainele ponosite departe de petele de tutun sau de cerneală. Prin simpla lui prezenţă, îi cobora şi pe ei la nivelul lui. Cel mai probabil Tony Boscoigne râdea de se prăpădea în sinea lui, şi poate chiar încerca să reţină ciudăţeniile lui Cary, pentru ca mai apoi să le imite precum maimuţele în faţa prietenilor lui. N-avea niciun rost să deţii o casă frumoasă şi tot luxul pe care ţi-l puteau asigura banii, când trebuia să tolerezi asemenea rude.

În plus, influenţa lui Cary asupra lui George era constant una proastă. Niciunul dintre ei nu realiza la fel de bine ca el, Nicholas, imensa importanţă a integrităţii personale şi comerciale. Construieşteţi un nume, o reputaţie, şi apoi poţi obţine orice, în limitele relaţiilor financiare obişnuite. Singura preocupare a lui Cary era să-şi atingă propriile scopuri, fără să se mai sinchisească de principii.

Nicholas se gândi la întrevederea lor recentă, când Harris Pascoe îi convocase în legătură cu stingerea datoriei tânărului Poldark. Întâmplarea a făcut să fie toţi de faţă, iar Cary se repezise la el cu chipul atât de palid, încât îl crezuse bolnav. Chiar atunci şi acolo, în timp ce Harris Pascoe îi aştepta într-un birou alăturat, avusese loc o scenă aprinsă. Cary aproape turbase de furie, iar George, deşi reuşea

să se controleze mai bine, nu era nici el prea departe. Trebuise să apeleze la întreaga lui autoritate pentru a-l calma pe Cary şi pentru a-i face pe amândoi să înţeleagă că nu era vorba decât de un impediment firesc în afaceri, care trebuia tratat ca atare. În plus, nu existau pierderi financiare; ba aveau chiar profit, pentru că domnul Pearce le oferise poliţa cu un discount; şi ar fi fost sub demnitatea lor de oameni de afaceri să-şi iasă din fire doar pentru că pierduseră ocazia de a se răzbuna pe un boiernaş oarecare de la ţară. Depăşiseră de multă vreme faza asta. Şi nu-i prindea bine deloc.

În privinţa lui George, Nicholas era mulţumit că reuşise să îşi impună punctul de vedere. Pe de altă parte, cu Cary nu se ştia niciodată. Tocmai atunci când credeai că acceptase să se conformeze unor reguli stabilite de comun acord, te trezeai dintr-odată că face exact pe dos, dovedind astfel că nu avusese niciodată intenţia de a se supune respectivelor reguli.

Ross se îngriji de problema lui specială pe durata Crăciunului şi până aproape de Anul Nou. Apoi merse să-i facă o vizită lui Harris Pascoe. Mai întâi de toate, spuse el, dorea să vândă cele treizeci de acţiuni pe care le mai deţinea încă la mina Wheal Leisure. Pe cele vândute anterior câştigase şase sute de lire sterline, şi nici acum nu se aştepta la mai puţin. Pascoe mormăi şi scutură puţin nisip absorbant peste un document.

— Presupun că n-ai de ales? E păcat să faci asta acum. Aproape sigur va izbucni războiul. Aducerea regelui în faţa instanţei va încinge spiritele de ambele părţi. Şi în tot timpul ăsta, preţul cuprului va creşte.

— Nu e vorba că n-am de ales, dar vreau să o vând. Poate vei putea obţine mai mult de şase sute de lire în schimbul acţiunilor.

— E un preţ bunicel. P-presupun că vei folosi banii astfel încât să-ţi poţi păstra cealaltă mină funcţională?

— Nu. Sunt deja împăcat cu ideea pierderii ei. Vreau banii pentru un scop anume. Deocamdată vreau să-i las în grija ta. De vreme ce ai fost de acord o dată să acţionezi în numele unui client anonim, nu prea mai poţi refuza să faci asta a doua oară.

Pascoe îl cântări din priviri pe clientul său uscăţiv, care uneori părea să capete înfăţişarea unui lup.

— Nu înţeleg ce vrei să spui.

— Văduva lui Francis şi familia lui sunt într-o stare de sărăcie lucie. Mai mult decât noi chiar. Iar ea nu are un bărbat alături. Acum doi ani, Francis şi-a investit ultimele şase sute de lire în Wheal Grace. Mă simt oarecum răspunzător pentru situaţia în care s-a ajuns. Îmi doresc ca Elizabeth Poldark să primească înapoi cele şase sute de lire sterline.

— Şi crezi că va accepta?

Ross medită câteva clipe.

— Nu va accepta. Sau nu cred. Aici am nevoie de ajutorul tău. După ce vor fi vândute acţiunile mele la Leisure, vreau să-i faci o ofertă pentru partea ei – sau a fiului ei – din Wheal Grace, în numele unui client anonim pe care îl reprezinţi. Cu siguranţă va accepta, iar atunci îi vor putea fi transferaţi banii.

Ross privea stropii de lapoviţă topindu-se şi prelingându-se pe ferestre. Anul ce stătea să se încheie nu se dezminţea până la ultima secundă. Adăugă:

— Nu e o idee originală – am copiat-o de la prietenul tău, care a folosit-o în favoarea mea.

Domnul Pascoe suflă nisipul de pe foaie şi scutură documentul de câteva ori, să se asigure că într-adevăr cerneala se uscase.

— Vrei să spui că oferi 600 de lire sterline pentru o jumătate din acţiunile unei mine care urmează să fie închisă?

— Nu am închis-o încă, desigur. Miracole se pot întâmpla oricând.

— Şi crezi că verişoara ta prin alianţă va c-crede că un străin oarecare e atât de fraier încât să facă o asemenea ofertă?

— Puteam eu să cred că ar fi cineva suficient de fraier încât să accepte o reînnoire a poliţei mele?

Domnul Pascoe tuşi scurt.

— Nu…

Urmară alte câteva clipe de tăcere. Privirea lui Pascoe se îndreptă către ceas.

— Iei cina cu noi?

— Mulţumesc.

Se ridicară în picioare. Pascoe spuse:

— În calitate de bancher şi creditor al tău, mă văd nevoit să te sfătuiesc să nu faci o asemenea mişcare exagerată. S-sincer, o consider o nechibzuinţă! Nu-ţi permiţi aşa ceva. Chiar nu-ţi permiţi! Sunt *singurii* bani de care dispui.

— Nu-mi permit, conveni Ross. Şi, în plus, trebuie să-mi întreţin propria soţie şi să mă îngrijesc de propriul meu fiu. Dar eu sunt încă aici şi pot să am grijă de ei eu însumi. Francis nu mai e. Dacă fac asta, o să pot să-mi fac ordine în viaţă cu o conştiinţă mai curată.

— N-ar fi oare la fel de mulţumitor dacă i-ai ceda *venitul* tău din acţiunile Leisure – temporar, vreau să spun – până când se mai îmbunătăţeşte situaţia financiară a doamnei Poldark? Nu se ştie niciodată cum se schimbă lucrurile… Pentru ea n-ar fi extraordinar de mult, suma totală n-ar fi foarte mare, dar vorbim totuşi de o plată regulată, trimestrială.

— Nu, spuse Ross. N-ar fi la fel de mulţumitor.

Harris Pascoe se duse la un dulăpior de lângă fereastră, de unde luă

o carafă şi două pahare.

— Nici nu mă a-aşteptam să ţii cont de vreunul dintre sfaturile mele.

Ross îşi frecă bărbia:

— Sfaturile tale sunt bine-venite întotdeauna, Harris. Ca şi prietenia ta. Ştiu că sunt inestimabile. Dar în chestiunile acestea, unde e vorba despre legături de sânge şi uneori chiar de afecţiune şi antipatie trebuie să ne purtăm aşa cum ne dictează chimia noastră interioară. O anumită acţiune ne oferă satisfacţii, pe câtă vreme alta nu. Prin urmare, facem anumite lucruri, luăm decizii care nu au cum să nu pară complet lipsite de raţiune pentru cineva care priveşte din afară, aşa ca tine. Dar întotdeauna e bine să ai alături pe cineva care să-ţi indice constant calea cea dreaptă. Asta faci tu. Şi noi ne amintim treaba asta cu recunoştinţă, chiar dacă ne amintim prea târziu.

Harris Pascoe zăngăni paharul în timp ce turna vinul de Canare.

— Desigur, voi face tot ce pot să te ajut, Ross. Nu pot să îţi refuz asta, deşi nu sunt de acord. Faci un gest cât se poate de onorabil. Sper că nu vei ajunge să îl regreţi.

„Vulpea şi strugurii" era un han mic şi destul de izolat situat la jumătatea drumului dintre Killewarren şi Redruth. Acolo, cam pe la ora aceasta, alte două persoane beau vin de Canare şi făceau planuri.

Cu cincisprezece minute înainte, Caroline Penvenen şi servitorul ei urcaseră în şa; iar Caroline anunţase că dorea ceva de băut şi un adăpost de vreme urâtă, iar el trebuia să meargă înaintea ei să îi asigure pe cei din familia Teague că va ajunge la ei în scurt timp. Băiatul părea stânjenit, se aprinsese la faţă şi n-avea nicio tragere de inimă, trădând oarecum instrucţiunile secrete pe care le primise de la stăpânul său; aşa că femeia îl trimise nervoasă să o aştepte afară; avea să i se alăture din nou după ce îşi potolea setea.

În micul salonaş întunecos al hanului, cu tablouri cusute de mână şi înrămate, cu feriga indiană şi cănile cositorite, Caroline îşi scoase mănuşile şi rămase pentru un moment să-şi încălzească mâinile la foc, neştiind sigur dacă totul mergea conform planului. Nu văzuse niciun cal afară, dar poate era o simplă măsură de precauţie, şi îl priponise într-un loc mai ascuns vederii. Când soţia hangiului veni repede cu vinul, Caroline trase aer în piept, pregătită să o întrebe; apoi remarcă cele două pahare pe tavă şi pe Dwight care stătea în pragul uşii.

În scurt timp, erau unul în braţele celuilalt. Un cinic ar fi remarcat evoluţia bruscă a relaţiei lor după intervenţia domnului Penvenen. Probabil Caroline ar fi ales aceeaşi cale indiferent de situaţie, dar, în lipsa acestei opoziţii făţişe, i-ar fi trebuit luni întregi să ajungă aici. În schimb, acum mărise viteza, iar Dwight îi oferea toată libertatea de care avea nevoie, de bunăvoie şi din toată inima în privinţa

destinaţiei, dar ezitant în privinţa traiectoriei. Probabil că expresia lui trăda ceva din vina pe care o resimţea, pentru că ea se desprinse brusc de el şi spuse:

— Tu nu simţi la fel ca mine? Mi-ar părea rău să merg prea departe sau să grăbesc lucrurile…

— Dar nu faci nici una, nici alta, draga mea. Ar fi imposibil. Eu… singura mea problemă este felul în care procedăm. Din fire, nu-mi place să mă ascund – şi ştiu că nici ţie – dacă pot evita acest lucru. Mi-aş dori să mergem acum la unchiul tău şi să-i spunem ce avem de gând…

— Nu-l cunoşti pe unchiul Ray. Are doza aia de încăpăţânare caracteristică tuturor celor din familia Penvenen. Dar există cumva vreun motiv anume pentru care nu agreezi ideea ca noi doi să fugim împreună în lume?

— De ce întrebi?

— Pentru că simt că aşa este.

Bărbatul merse în spatele scaunului ei şi puse mâna pe fruntea femeii.

— E un motiv atât de neînsemnat încât mi-e şi ruşine… Ai auzit de Keren Daniel?

— Fata care…

— Da, fata de care m-am îndrăgostit, deşi mi-era pacientă. Fata al cărei soţ, Mark Daniel, a aflat că îi este necredincioasă… şi a ucis-o, când ar fi trebuit, de fapt, să mă ucidă pe mine.

— Ştii? Eu am auzit o altă versiune a poveştii. Cum că ea ţi-ar fi făcut ochi dulci şi aşa mai departe… Eu sunt sigură de un singur lucru, Dwight: puterea ta de îngăduinţă, care e atât de mare, nu se manifestă niciodată când e vorba de tine însuţi.

— Indiferent care este versiunea reală, faptele nu pot fi puse la îndoială. Când un om de profesia mea se poartă aşa cum m-am purtat eu are tot dreptul să se autodispreţuiască. Zicând acestea, Dwight tocmai voia să se îndepărteze de ea, dar Caroline îl reţinu, prinzându-l de mâna pe care o ţinea pe umărul ei. Dwight continuă: Oamenii au fost amabili… Îngăduitori, cum spui tu. Versiunea pe care ai auzit-o tu a devenit cea general acceptată. Uneori o accept şi eu. Dar stigmatul rămâne. Prin urmare, este foarte important felul în care se comportă acea persoană ulterior…

— Iar căsătoria cu mine…

— Căsătoria cu tine în mod făţiş ar pecetlui pentru totdeauna fericirea mea – da, şi reputaţia mea, aşa este – lucru pe care nu-l merit, dar pe care îl accept cu bucurie. Dacă m-aş căsători cu tine pe ascuns şi am fugi împreună în miez de noapte – deşi aş accepta şi asta cu inima deschisă şi la fel de bucuros –, aş semăna puţin cu un vânător de zestre, cu o persoană cu caracter îndoielnic – exact aşa cum

sugerează, de altfel, aventura mea cu Keren. Faptul că-mi abandonez toţi prietenii şi pacienţii fără o vorbă aduce tot a fugă de responsabilitate, una cu mult diferită de aventura avută cu Keren, dar nu diferită în totalitate…

Se desprinse din strânsoarea ei şi îi acoperi mâna cu cealaltă mână. Mâna ei rămase calmă între palmele lui, însă el nu se amăgi cu gândul că femeia avea să renunţe aşa uşor. Dwight spusese mai mult decât intenţionase.

Caroline întrebă pe un ton abia şoptit:

— Mă asemeni cu Keren?

— Dumnezeule, nu! Nu semeni cu ea nici…

— Nu crezi că treaba asta e doar în mintea ta, Dwight? Şi, indiferent cum stau lucrurile, nu crezi că e cazul să depăşeşti cumva momentul? Nicăieri pe unde am fost n-am auzit nici măcar o vorbă de reproş la adresa ta în ceea ce priveşte moartea lui Keren. Ea se arunca în braţele tuturor bărbaţilor. De ce şi-ar schimba cineva părerea despre tine doar pentru că te căsătoreşti cu mine?

— Nu pentru că mă căsătoresc cu tine, nu…

— Sau pentru că fugi în lumea largă cu mine. Caroline îşi retrase mâna, dar fără să se înfurie: Dwight, poate crezi că nu sunt rezonabilă fiindcă nu procedez aşa cum vrei tu, dar instinctul îmi spune că e bine aşa cum doresc eu. Dacă ne recunoaştem deschis relaţia, acum, când mai avem o lună întreagă de aşteptat, vor apărea tot felul de complicaţii, vom avea de înfruntat tot felul de dificultăţi. Va trebui să plec din casa unchiului meu, să rup legăturile cu el făţiş; şi, deşi ştiu că pot face asta, nu vreau. Nu vreau s-o fac câtuşi de puţin, dacă pot să evit. Deşi pretind că nu-mi pasă de ceea ce crede el, legăturile mele de familie sunt destul de puternice. Îi datorez lucruri pe care nu i le-aş datora dacă ar fi tatăl meu… Dacă plecăm în secret, dacă fugim, o să se înfurie. O să ne facă cum îi vine la gură. Dar o să facă asta singur, pentru că n-o să aibă cu cine să se certe. Nu va putea să ne arunce cuvinte pe care, ulterior, să nu le poată retrage, din demnitate. Şi nici eu nu voi rosti vorbe definitive, grele, dureroase, aşa cum aş face dacă aş fi nevoită să îl înfrunt. Astfel, cu puţin noroc, nimic nu va sta în calea unei eventuale reconcilieri peste şase luni sau un an. Va fi nevoit să accepte ceea ce nu poate schimba. Orice altă variantă se va termina cu o scenă de genul „dacă pleci din casa asta acum, pleci pentru totdeauna”, iar orgoliul îl va împiedica apoi să-şi retragă ultimatumul.

Dwight o ascultă tăcut, fără să mai poată spune nimic. Argumentele ei nu puteau fi combătute. Ceea ce spusese Caroline era adevărat, iar lui nu-i mai rămânea decât să lupte să-şi depăşească împotrivirea. În orice caz, era în mod vădit nedrept să o împovăreze pe ea cu efectele întârziate ale unei vechi poveşti de iubire. Pentru că asta era – atât şi nimic mai mult. O iubea mai mult, nu mai puţin,

pentru loialitatea pe care o dovedea faţă de bătrânul ei unchi – o calitate pe care n-o trădase până când nu fusese nevoită să-l înfrunte pe el. O ţinuse bine ascunsă, aşa cum reuşea să-şi ascundă majoritatea sentimentelor.

Dwight încă mai avea momente când nu-i venea să creadă că femeia asta minunată, tânără şi plină de energie fusese de acord să se căsătorească cu el. Renunţa la multe pentru a face acest pas. Iar el ar fi dat dovadă de meschinărie şi ingratitudine dacă punea la îndoială modul în care ea alesese să rezolve această situaţie.

O săptămână mai târziu, Elizabeth trimise mesaj că dorea să-l vadă pe Ross. Acesta făcu un drum călare până la Trenwith, în ciuda furtunii care se abătuse dinspre nord-vest. Când ajunse acolo, avu senzaţia că nu mai văzuse niciodată casa atât de pustie. Vântul cobora şuierând pe hornul cel mare din hol, ochiurile de geam slăbite din fereastra cea mare zăngăneau fără întrerupere, iar preşul uzat de la uşă se ridica şi flutura din cauza curentului. Viaţa şi căldura umană dispăruseră cu totul din locul acela.

Elizabeth era sus, iar Ross o privi coborând pe scările late cu pasul acela agil şi uşor care o caracteriza atât de bine. Purta o jachetă micuţă, albă şi masculină peste rochia gri, strânsă în talie. Văzu privirea lui Ross luminându-se la vederea ei.

— Ross… Întinse mâna către el: Te rog, intră! Îmi pare rău că te-am făcut să-ţi laşi treburile şi să vii până aici. Dar aş vrea să ştiu ce să fac.

Ross o urmă în salonaşul de iarnă, iar ea ridică două scrisori de lângă roata de tors. I-o întinse lui Ross pe prima. Deşi ştia care e conţinutul scrisorii, bărbatul o citi cu atenţie până la capăt, interesat să afle cum pusese Pascoe problema. Când termină, ridică privirea spre ea.

— Ei bine, nu ţi se pare surprinzător? îl întrebă ea. Faptul că ne oferă cineva tocmai în momentul ăsta în schimbul pachetului meu de acţiuni la Wheal Grace exact aceeaşi sumă pe care a investit-o Francis iniţial? S-a mai descoperit zăcământ nou?

— Nu. Mi-aş fi dorit eu… E foarte ciudat, ai dreptate. Într-adevăr, e greu de înţeles. Toată lumea ştie că o vom închide în curând. Iar Pascoe spune că nu poate divulga identitatea cumpărătorului. Ieri ai primit asta?

— Da. Femeia ezită, genele întunecate căzându-i grele pe obraz: Prima dată m-am gândit la George Warleggan. Ştii că tot încearcă să mă ajute. Chiar am senzaţia că încearcă să-mi fie mie de ajutor cu aceeaşi insistenţă cu care încearcă să-ţi pună ţie beţe în roate. Şi m-am gândit că, cumpărând aceste acţiuni, caută probabil să împuşte doi iepuri dintr-o lovitură… Aşa că i-am scris domnului Pascoe. I-am

trimis scrisoarea prin Tabb ieri. Tabb a aşteptat un răspuns.

Elizabeth îi întinse a doua scrisoare.

Stimată doamnă, citi Ross,

„Vă mulţumesc pentru scrisoarea trimisă astăzi.

Pot să vă asigur că, în cazul în care dumneavoastră şi căpitanul Poldark decideţi să vindeţi partea deţinută de fiul dumneavoastră la mina Wheal Grace, aceasta nu va ajunge la niciunul dintre membrii familiei Warleggan şi nici la vreo persoană care acţionează în numele lor. Potenţialul client este un domn independent, al cărui principal interes este binele dumneavoastră şi al fiului dumneavoastră. Nu va exista niciun fel de tentativă de amestec în modul în care este gestionată mina în prezent.

Cu deosebită stimă şi onoare, umilul dumneavoastră slujbaş,

Harris Pascoe”

Ross îi înapoie scrisoarea. Elizabeth îi urmărea fiecare reacţie, aşa că fu nevoit să spună ceva:

— Extraordinar!

— Şi ce mă sfătuieşti să fac? Nu ştiu dacă e cazul să luăm în calcul propunerea asta…

— S-o luăm în calcul? Trebuie s-o acceptăm!

— Şi reacţia ta mă surprinde. Credeam că te temi de un amestec din partea unui străin.

— În alte condiţii, m-aş teme cu siguranţă. Dar mai este şi scrisoarea lui Pascoe… Şi trebuie să-ţi povestesc şi despre norocul care m-a lovit din senin, nu demult. Ross îi povesti lui Elizabeth despre împrumutul anonim pe care îl primise, apoi adăugă: Nu pot decât să presupun că aceeaşi persoană încearcă acum să te ajute pe tine. Vreun excentric care îi vrea binele familiei Poldark… N-ar fi putut să apară într-un moment mai potrivit!

— Ai idee cine ar putea fi?

— Câtuşi de puţin. Dar am încredere în Pascoe. Ştiu că nu ne-ar trăda şi nu ne-ar pune într-o situaţie dificilă.

Talia ei mică îi scoase în evidenţă forma sânilor mici atunci când se întoarse cu spatele la el.

— Eu… Desigur, banii aceştia ar conta enorm…

— Ar trebui să fim nebuni de-a dreptul ca să nu-i acceptăm. Gândeşte-te la Geoffrey Charles! Sunt slabe şansele ca mina să meargă în continuare, dacă noul partener nu investeşte alţi bani în ea. Poate are vreo idee. Dacă da, asta nu poate decât să mă avantajeze. Sper să-l întâlnesc.

Ross se gândi că reuşise s-o scoată la capăt destul de elegant. Cumva însă avea sentimentul ciudat că mai degrabă o înşela pe Elizabeth în loc s-o ajute, iar asta în ciuda sacrificiului pe care tocmai

îl făcuse. Nu-i spusese încă Demelzei ce avea de gând şi spera că o să treacă multă vreme până când va afla.

Elizabeth spuse:

— Eşti sigur că e în regulă, Ross? În ceea ce te priveşte, adică. Poate doar pretinzi că eşti de acord, considerând că aşa este cel mai bine pentru noi. Nu mi-ar plăcea deloc să ştiu că am trădat prietenia noastră.

— Nu trădezi nimic, Elizabeth. Eu spun ceea ce spun cu toată convingerea. E mai bine să vinzi. Ţi-ar uşura situaţia. Nu pot decât să-ţi fiu recunoscător văzând că eziţi. Apreciez loialitatea ta şi implicarea ta de-a lungul timpului.

Ea îi zâmbi, regăsindu-şi sclipirea din ochi.

— Loialitatea nu este doar din partea mea, Ross, şi n-a fost niciodată numai din partea mea. Îţi mulţumesc că ai venit până aici în dimineaţa asta.

Ross călări înapoi spre casă simţindu-se deja răsplătit pe deplin pentru sacrificiul făcut, dar cu vechiul jurământ de credinţă dureros reconfirmat.

Capitolul 14

Domnul Coke, candidatul din partea familiei Warleggan, cumpără pachetul de acţiuni la preţul de 22 de lire şi 10 şilingi pe acţiune.

După ce îi plăti lui Pascoe 600 de lire sterline pentru Elizabeth, Ross mai rămase cu 75 de lire. Bani pe care îi putea folosi pentru micşorarea uneia dintre celelalte datorii pe care le avea sau îi putea pune deoparte pentru următoarele scadenţe ale dobânzii. Ori ar fi putut să cumpere provizii de cărbune pentru încă o lună, ca să ţină mina Grace în funcţiune până la sfârşitul lui februarie.

Henshawe spuse:

— Cred că ar fi păcat să ne agăţăm de ea mai mult decât am stabilit iniţial. Sunt la fel de dezamăgit ca dumneavoastră, atâta doar că eu am pierdut 100 de lire, nu 600. Dar în privinţa unei mine, există ceea ce se numeşte presentiment. A fost dificilă de la bun început. N-aş fi crezut niciodată că zăcământul e atât de sărac.

— O să luăm destul de puţin pe motorul de pompare. O să fiu tentat să-l dezasamblez şi să-l păstrez aşa deocamdată.

— N-am găsit nici măcar o *urmă* a filonului Trevorgie, spuse Henshawe, încruntându-se la hartă. Cred că a fost o legendă de la început până la sfârşit. Mai întâi l-am căutat la Leisure, iar apoi la Grace. Dacă exista cu adevărat, am fi găsit măcar o urmă.

— Şi Mark Daniel, spuse Ross gânditor. Toţi profeţii noştri au fost falşi.

— Credeţi că era în toate minţile în noaptea aia despre care

vorbiţi?

— E posibil să fi fost şi el amăgit, la rândul lui, de vreuna dintre promisiunile acelea care ne-au dat speranţe false. A fost zăcământul ăla bun la capătul de nord-est al nivelului de 55 de metri…

— Tona de cupru valora 103 lire sterline săptămâna trecută. Henshawe îşi muşcă unghia de la degetul mic, adăugând: Când am început exploatarea la Leisure, era doar 80 de lire. Mare păcat că a trebuit să vindeţi acţiunile Leisure tocmai acum! Cred că vom scoate o mică avere din ea până o închidem. Dacă era ceva de *calitate* în minereul pe care l-am scos de la Grace…

Zicând acestea, Henshawe scoase degetul din gură şi îl privi îndelung.

— Care sunt concluziile de ieri, de la nivelul de 128?

— Cupru, cositor, argint, plumb – câte ceva din fiecare. Nu suficient. E ca şi cum s-ar fi amestecat filoanele, parcă s-au contaminat. Cuprul e *mai slab*, şi calitativ, şi cantitativ, decât era cu 18 metri mai aproape de firul ierbii.

Ross ridică o bucată de rocă cu conţinut de minereu şi o întoarse pe toate feţele.

— Cred că în asta e mai mult cositor decât orice altceva.

— De multe ori se întâmplă aşa cu filoanele de cupru când sunt aproape epuizate.

— Şi mai jos ce se întâmplă? Problema nu dispare, cu siguranţă. Nu există nicio şansă ca filonul să fie mai bogat la o adâncime mai mare?

Henshawe clătină din cap:

— Nimeni nu ştie cum s-a aşezat pământul. Unii spun, într-adevăr, că marea pătrunde până departe pe continent şi în subteran şi creează izvoarele, forţându-le să curgă şi să urce, ca sângele prin venele omului. Deci cuprul pătrunde şi el, cum se întâmplă cu oasele şi muşchii, iar apoi se opreşte din motive pe care nu le cunoaştem… Mina asta a fost o dezamăgire cruntă. Dar, dacă aş fi în locul dumneavoastră, n-aş mai spori paguba.

Ross privi pe fereastra cu oblonul tras pe jumătate. Lumina palidă, cenuşie, de ianuarie cădea pe cicatricea lui, pe jumătate ascunsă de părul care cobora în dreptul urechii. Toate vechile nelinişti i se citeau acum pe chip. Vechea rebeliune împotriva presiunii din partea lucrurilor neînsufleţite, furia aceea îndărătnică, nemărturisită. Nu poţi avea scăpare, se gândi Henshawe, este ceva înnăscut.

— Cum ar fi ca în luna asta de pe urmă, începu Henshawe în încercarea de a-i înlătura expresia aceea de pe chip, să coborâm din nou – nu chiar să deschidem nivelul de 146, ci măcar să urmăm indiciile astea ca şi cum le-am lua de bune, să vedem ce-ar mai avea de oferit următorii 18 metri. Nu îmi fac prea multe iluzii. Dar mă

gândesc că poate veţi fi mai liniştit după aceea.

— Şi cât am mai putea continua aşa, fără capital proaspăt?

— Dacă următorul lot de minereu e la fel de productiv ca ultimul, aş spune trei săptămâni. Bine, dacă am închide nivelul mai adânc, am mai putea continua, cred, pentru alte două sau trei săptămâni.

— Şi banii tăi sunt în afacerea asta, nu doar ai mei. Nu pot să decid eu în locul tău.

— Miza dumneavoastră e de şase ori mai mare decât a mea, domnule. Eu voi face cum decideţi dumneavoastră.

— Cu toate astea, tu eşti omul cu experienţă în minerit.

— Aici nu mai e vorba doar de minerit. E vorba şi de instinct în acelaşi timp, iar instinctul dumneavoastră este la fel de bun ca şi al meu.

— Foarte bine, conveni Ross după câteva clipe. Coborâm.

După ce plecă Henshawe, Ross rămase vreo oră sau chiar mai mult în vechea bibliotecă, verificând intrările din registrul de tranzacţii. Acum, fiind zi de salariu, afară se formase o coadă de mineri care intrau unul câte unul, făceau un semn în registru, în dreptul numelor lor, şi primeau banii care li se cuveneau. Aproape toţi aveau semnele lor aparte, numai câţiva mulţumindu-se cu convenţionala cruce. Toţi ştiau că peste doar câteva săptămâni aveau să vină aici pentru ultima oară. Ross avea câte o vorbă pentru fiecare, adesea o glumă sau un comentariu sec. Nu erau prietenii lui cei mai apropiaţi – pe cei mai mulţi îi angajase la Wheal Leisure atunci când deschisese mina. Dar deveniseră prietenii lui pe parcursul ultimului an.

Când plecă şi ultimul dintre ei, Ross rămase în continuare acolo, deşi trecuse bine de ora două. Cântări iar şi iar mostrele de minereu, comparând ce se strânsese săptămâna aceasta cu ceea ce fusese extras ultima oară. De mai multe ori luă un ciocan şi sparse bucăţile de minereu. Odată aproape că sparse podeaua făcând asta. Bine că nu se afla chiar deasupra ascunzătorii, care fusese construită în capătul îndepărtat al camerei, sub ultima fereastră. Unde fusese tăiat chepengul, se aflau două cufere mari de metal, care ascundeau îmbinările podelelor.

Ceea ce-i aminti că trebuie să se întâlnească cu domnul Trencrom, pentru că domnul Trencrom nu juca cinstit. Locul de depozitare fusese construit pe baza înţelegerii stricte potrivit căreia marfa avea să rămână acolo doar pentru o perioadă limitată – trei sau patru zile, cel mult, până putea fi transportată în siguranţă. Înăuntru avea lucruri care se aflau acolo de peste trei săptămâni – o rolă de dantelă scumpă şi 10 poloboace de 20 de litri de rom de Geneva. Nu era bine.

În acel moment, Demelza îl chemă de la uşa de la intrare. Iar el scoase capul afară şi îi răspunse. Casa fiind în formă de L, Ross ieşi pe

uşa din capăt, puse lacătul şi tocmai era pe punctul de a traversa grădina, când îl zări pe Will Nanfan coborând de-a lungul văii.

Will era un prieten vechi. Pentru moment, o ducea destul de bine, cu o bucăţică de teren în proprietate, cinci copii mari şi o nevastă de-a doua destul de frumuşică. Era un bărbat solid, blond, la vreo cincizeci de ani, chipeş încă, şi ştia să cânte la vioară.

— Ziua bună, domnule. Mă bucur să vă găsesc acasă. M-am gândit că ar fi un moment potrivit să vă fac o vizită.

— Poftim înăuntru, Will! Ai ceva veşti pentru mine?

— Da, dar n-aş intra, dacă nu vă deranjează. Am trecut doar să vă spun că l-am găsit pe Mark Daniel.

Ross ridică brusc privirea:

— L-aţi găsit? La Cherbourg?

— Nu, domnule, nu la Cherbourg. Este în Irlanda.

Ross se uită la coşul de mină de pe deal. Scotea fum negru, ceea ce presupunea că ardea ineficient. Nu spuse nimic.

— De aceea nu reuşeam să-i dăm de urmă. Oamenii care îl însoţeau la un moment dat spuneau că plecase, dar nu aveau idee încotro. Acum nouă luni au fost nişte probleme în Cherbourg. Toată zarva aceea cu revoluţia… Au luat foc case şi câte şi mai câte… Oamenii au început să se uite chiorâş la Mark, de vreme ce el era venetic; aşa că a socotit el că ar fi cel mai bine să plece în Irlanda şi a fugit pe furiş cu unul din ketchurile irlandeze care transportă mărfuri acolo din când în când. Se spune că ar locui în Galway; sau un alt loc cu un nume din ăsta străin…

— Cum ai aflat?

— Am intrat în vorbă cu comandantul unuia dintre ketchuri. Un prieten de-ai lui Mark, pare-se. Noi mai facem afaceri cu navele irlandeze din când în când. Şi ele merg în Insulele Scilly ca şi noi; au magazii în care să lase mărfurile, cum avem şi noi. Nu au dimensiunile necesare, ştiţi dumneavoastră, şi se întorc adesea încărcate până sus, la copastii.

— Şi când te mai vezi cu omul ăsta? se interesă Ross.

— Cu O'Higgins? Săptămâna viitoare, probabil. Nava *One and All* nu mai iese pe mare până aproape de sfârşitul lunii, dar plec cu şalupa luni până în Insulele Scilly, dacă se mai înseninează.

— Îi duci un mesaj din partea mea?

— I-am spus deja să-l anunţe pe Mark Daniel că vrem să-l vedem.

— Bun! O să-i trimit un bilet lui Mark. O să i-l citească cineva, poate chiar preotul. Vino încoace!

Ross descuie din nou uşa bibliotecii şi se duse la birou.

Demelza, care, aşteptându-l, îşi umpluse timpul hrănindu-l pe Jeremy, se ridică şi se duse la fereastră tocmai atunci când Nanfan ieşea din bibliotecă. Când îşi făcu apariţia, Ross părea preocupat, însă

nu era supărat. Mâncară în linişte un timp, singurul vorbăreţ fiind Jeremy, care reuşea să se facă înţeles doar de către el însuşi.

Ross îi mărturisi Demelzei scopul vizitei lui Will Nanfan. Demelza nu spuse decât atât:

— Îmi pare bine că ştim.

— Da. Mi-era teamă să nu fi murit între timp. A trecut multă vreme.

— Vrei să-l aduci aici?

— L-am rugat să ne întâlnim în Insulele Scilly. Acolo e mai puţin primejdios pentru el şi sunt sigur că va veni.

— Şi tu cum ajungi acolo?

— Aş putea să aranjez cu o barcă de pescuit să mă ia din Penzance. Sau aş putea merge cu următoarea cursă a lui Trencrom.

— Aşa nu poţi fi la fel de sigur ca atunci când l-ai aduce pe Mark la mină. Sunt sigură c-o să vrea să vină.

— O să vrea. Dar eu n-am nevoie decât de o discuţie de o jumătate de oră cu el şi de un plan al lucrărilor miniere. Atunci am să ştiu despre ce vorbea şi unde aş putea găsi acel ceva.

Lottie Kempthorne se simţea mult mai bine. Aşa cum spusese Charlie: „Acum are simptome foarte bune în ea, iar variola iese frumuşel". Dwight îl consultă şi pe celălalt copil, dar până atunci nu apăruse niciun semn. Şi nici prin sat nu mai apăruse un alt caz. Părea prea frumos să fie adevărat. Într-o după-amiază, se hotărî să le facă o vizită şi nu fu deloc încântat când o văzu acolo pe Rosina Hoblyn cu mama ei.

Charlie era foarte binedispus, iar după câteva clipe Dwight află şi motivul. Rosina, cu binecuvântarea ursuză a tatălui ei, promisese, în sfârşit, să se căsătorească cu Charlie. Auzind acest lucru, Dwight o privi uşor surprins pe Rosina, iar ea se îmbujoră. N-o crezuse niciodată îndrăgostită de pretendentul ei între două vârste şi nici acum nu era prea convins. Femeia alesese pur şi simplu calea cea mai uşoară, îndrumată de puterea de convingere a lui Charlie în direcţia pe care acesta şi-o dorea, în timp ce tatăl Rosinei se lăsase înduplecat de ceea ce îi putea oferi Charlie fiicei lui.

Nu era deloc exclus să fie o căsnicie fericită în cele din urmă. Căsuţa asta, cu îmbunătăţirile aduse de Charlie, era mai luminoasă şi mult mai confortabilă decât cea pe care fata o lăsa în urmă. Şi, aparent, nu mai era nevoie ca ea să-şi petreacă întreaga zi cosând. Chiar aşa cum era ea acum, cu feţişoara ei adorabilă şi mersul fără probleme, era foarte probabil ca următoarea cerere în căsătorie să vină de la vreun băieţaş necopt, cu un venit de cinci sau şase şilingi pe săptămână, care nu-i putea oferi altceva decât un acoperiş dărăpănat deasupra capului.

Şi totuşi, se gândi Dwight, ar fi putut exista iubire şi tinereţe între ei; şi chiar dacă entuziasmul nu avea să ţină prea mult, în lumea asta mohorâtă o asemenea iluzie nu merita sacrificată atât de uşor. Ştia şi el bine asta.

— Ne gândim să construim încă o cameră la anul, spuse Charlie, pentru ca Lottie şi May să poată dormi singure. Apoi Rosina şi cu mine, dacă ni se măreşte cumva familia, putem să ne punem treburile în ordine.

Dwight aruncă o privire în jur. Nu era un fin observator când venea vorba despre mersul firesc al lumii, aşa că remarcă abia acum, dintr-odată, schimbările lente care avuseseră loc în interiorul acestei căsuţe în ultimele optsprezece luni, de parcă totul se petrecuse în ultimele câteva săptămâni. Perdelele noi, ceştile de ceramică de calitate, rogojina de la uşă, lumânările aşezate în sfeşnice potrivite, sticla de la fereastră. Se uită la Kempthorne, iar Charlie, care tocmai atunci ridicase privirea spre el, coborî repede ochii.

— Vă doresc să fiţi foarte fericiţi, le spuse Dwight.

— Iar noi sperăm că veţi veni la nunta noastră, spuse Charlie repede. Nu-i aşa, Rosina? Păi? Tot ce avem îi datorăm domnului doctor. Piciorul bolnav al Rosinei a fost vindecat. Şi eu, cu plămânul meu negru. Dacă n-ar fi fost domnul doctor, n-aş fi ajuns niciodată să duc o viaţă decentă şi să fac bani din pânze de corabie.

— Iar acum şi Lottie e pe cale de însănătoşire, adăugă doamna Hoblyn.

— Când plănuiţi să faceţi nunta? se interesă Dwight.

— Luna viitoare, domnule. N-am făcut încă strigările şi va dura un pic până facem toate pregătirile. Până atunci se pune şi Lottie pe picioare.

— O, da, cu siguranţă se pune pe picioare până atunci.

Numai să se întâmple minunea şi să nu se mai molipsească nimeni de la ea. Charlie continua să-l urmărească cu privirea. Charlie era o enigmă: bun la suflet, prietenos ca un câine, muncea mereu, zâmbea mereu şi era întotdeauna recunoscător pentru ceea ce făceai. În prezenţa lui Dwight, le amintea tuturor, în permanenţă, că bunului doctor îi datora starea lui actuală de sănătate. Cu toate acestea, Dwight – cu precădere în ultimele luni – nu se simţea confortabil în prezenţa lui Charlie. Şi asta pentru că simţea că, într-o situaţie de criză, ar fi avut mai degrabă încredere în privirea ameninţătoare a lui Jacka Hoblyn decât în zâmbetul de-a gata, cu dinţi galbeni, al lui Charlie Kempthorne.

Sosind acasă, nu-l zări pe Bone prin preajmă, iar calul musafirei sale era priponit undeva în partea laterală a casei, aşa că intră în salon fără să bănuiască nimic.

Ea stătea lângă fereastră, înaltă şi dreaptă ca o lance, şi se întoarse

dintr-odată zâmbind către el.

— Caroline… E ceva în neregulă?

— Totul e în neregulă. Ţi-am descoperit viaţa secretă! *„De la Rosina, cu dragoste”*. Aşa ţi se adresează pacienţii?

Îi întinse fularul pe care i-l tricotase Rosina şi de care încă era prins bileţelul. El îl luă, dar îl puse apoi pe spătarul unui scaun şi îi luă mâinile într-ale sale.

— Trebuia să-mi trimiţi un mesaj, dragostea mea! Ai reuşit să ieşi fără servitorul tău credincios?

— Nu, dar am reuşit să mă descotorosesc de el. Nu trebuie să stau mult.

— Nici nu ştii *cât* mă bucur să te văd! Lasă-mă să te privesc! Ori de câte ori nu eşti lângă mine…

— A apărut o problemă şi am venit să-ţi spun şi ţie. Unchiul Ray a devansat plecarea noastră la Londra cu o săptămână. Acum vrea să părăsim Killewarren pe data de trei februarie.

El o privi în ochi:

— În cazul ăsta, putem să devansăm şi noi plecarea noastră cu câteva zile. Asta e tot. E nevoie de mici aranjamente, dar putem pleca pe data de întâi.

— Mai ai ceva veşti de la Paul Hardwicke?

— Da. Crede că va fi un post vacant în oraş după ce se pensionează doctorul Marquis. Până atunci, nu va fi greu – spune el – să îmi umplu timpul cu munca temporară. Nu-mi recomandă să-mi deschid un cabinet pe cont propriu.

— Fără îndoială, există un spirit de bisericuţă printre spiţeri. Dwight, cred că ar fi mai bine să ne fixăm plecarea pe data de doi. Dacă se presupune că ar trebui să plec la Londra în dimineaţa zilei de trei, îmi va fi mult mai uşor să-mi pregătesc bagajele. În loc să fug cu o bocceluţă pe fereastră, aşa cum se obişnuieşte în astfel de cazuri, pot să-mi duc cuferele jos, ba chiar să le şi încarc în trăsură în siguranţă.

— Încă insişti să mergi cu trăsura ta?

— Bineînţeles. Tu de ce te împotriveşti atât de tare? Pentru că laşi impresia că *eu* sunt cea care te răpesc *pe tine?*

El se încruntă stânjenit.

— Nu în totalitate. Dar… ei bine, îmi doresc să fiu eu cel care asigură mijlocul de transport. Asta o să fie de multe ori un subiect delicat pentru noi pe viitor, sunt convins. Va trebui să mă obişnuiesc să am o soţie atât de autoritară, care are propriii bani…

— Mai ales autoritară.

— …dar aş fi preferat ca măcar prima dată să călătorim conform aranjamentelor făcute de mine şi pe cheltuiala mea. Recunosc, n-are nicio logică. Zâmbi: Tu ai trăsura – de ce n-am folosi-o, atunci? Dar…

— Chiar aşa, de ce nu? Odată ce am ieşit din Cornwall, nimeni nu

va şti că nu e trăsura ta. Eu, una, cu siguranţă n-o să spun altceva.

Bone se auzea afară, scormonind pietrişul de pe alee, lângă uşa de la intrare. Întrevederea nu mai putea dura mult, aşa că discutară într-un ritm mai rapid. Întâlnirea aceasta putea fi ultima înainte de căsătorie, însă el refuză să o sărute.

— Nu-mi pasă de variole – mici, mari, bovine sau de care or fi, spuse Caroline. Dar sunt extrem de geloasă pe Rosina ta – încă Hoblyn **[17]** după nume, chiar dacă nu mai e şchioapă din fire. Un fular drăguţ, deşi puţin cam grosolan pentru un gentleman. S-a întâmplat să o văd abia săptămâna trecută, când m-am nimerit prin Sawle. Destul de frumuşică, trebuie să recunosc. Sper că nu mă laşi cu buza umflată, dragule.

— Cred că sunt un pic sensibil la asemenea glume, spuse Dwight, luându-i din nou fularul din mână. De aceea, sper să renunţi la ele. Dacă e vorba să fie cineva care să lase pe altcineva cu buza umflată, tu vei fi aceea şi ştii foarte bine asta. N-o să stau liniştit până când nu te văd cu inelul pe deget şi ştiu că eu l-am pus acolo!

— Atâta vreme cât nu vrei să-mi pui un inel în nas, eşti liber să vii cu inelul acela cât mai repede.

Începu să-şi pună mănuşile. El se dusese la o măsuţă dintr-un colţ al camerei, puţin iritat de cuvintele ei, deşi încerca să nu lase această impresie. Ea îl urmări cu o privire în care se citea îndoiala, dincolo de ironia de la suprafaţă.

— Dwight, sigur nu regreţi că faci pasul ăsta?

El se întoarse spre ea dintr-odată:

— Dumnezeule, nu! Cum aş putea să regret?!

— De când am luat hotărârea să fugim, observ destul de des la tine un disconfort, o senzaţie de nelinişte – spune-i cum doreşti. Femeia îşi dădu părul pe spate pentru a-şi lega eşarfa, după care întrebă: încă e împotriva principiilor tale?

— Nu şi nici n-a fost vreodată! Crede-mă, te rog! O privi drept în ochi, iar apoi râse el însuşi cu jumătate de gură: Eşti incorigibilă, Caroline! Pentru o clipă, mi s-a părut că vorbeşti serios. Probabil te supără teribil tendinţa asta a mea de a interpreta lucrurile literal.

— Eu cred, spuse Caroline deodată, că n-ai fi luat remarca mea în serios dacă nu te-ai fi gândit tu însuţi serios la treaba asta.

— Ce prostii spui! Acum aş putea să te scutur bine. O prinse de coate, dar se mulţumi să o strângă ferm: Caroline, uită-te la mine! Te iubesc. Asta înseamnă ceva pentru tine? Măcar puţin?

— O, da, destul de mult, te asigur.

— E şi ăsta un mod de a confirma. Atunci poate ai bunăvoinţa să nu mă mai întărâţi cu îndoielile tale ciudate, pe care mi le plantezi în minte de-a gata. E o dovadă de rea-voinţă din partea ta, plus că e un pic nedrept. Ne-am înţeles cât se poate de clar asupra finalităţii. Cum

aş fi putut să mă răzgândesc? Cât despre metodă, toate îndoielile pe care le-am avut le-am exprimat încă de atunci, iar acum le-am şi dat uitării.

Ea îşi puse degetele înmănuşate pe fruntea lui, o mângâie, apoi îşi lăsă mâna să alunece afectuos pe linia obrazului.

— Îmi pare rău dacă te năpăstuiesc atât. Doar că uneori mă întreb ce se va întâmpla atunci când scopul nostru comun se va transforma într-o banalitate, când vom sta lângă acelaşi foc, vom împărţi acelaşi pat şi nu voi lipsi niciodată de la masa ta… Mă întreb dacă atunci nu vei ofta după pacienţii tăi din Cornwall şi după integritatea pierdută.

— Ce pot să spun mai mult decât să neg? Şi de ce ai avea numai tu îndoieli? De tine ce să mai zic, că renunţi definitiv la treizeci-patruzeci de mii de lire sterline pentru un doctor sărac? Odată ce se va domoli entuziasmul de la început, când va dispărea elementul de noutate şi când va trebui să duci un stil de viaţă foarte econom, cu care n-ai fost obişnuită… n-o să poţi ţine pasul cu lumea înstărită din Bath, ci o să fii nevoită să scotoceşti după ultimul bănuţ de mâncare prin punga prin care bate vântul, ca să nu mai vorbim de haine şi de distracţii…

— În primul rând, după cum ştii, eu nu consider că renunţ definitiv la treizeci-patruzeci de mii de lire sterline – nu în condiţiile în care plănuim să ne certăm de la distanţă şi să lăsăm o portiţă pentru împăcare. Unchii mei mai mult latră decât muşcă, plus că nu mai au cui altcuiva să îşi lase banii, decât, cel mult, câtorva nepoţi şi nepoate care sunt deja bine aranjaţi financiar. Dar dacă totuşi aleg să rupă definitiv legăturile cu noi şi să-şi lase banii Societăţii Astronomice, cu siguranţă n-am să mă plâng şi am să consider că schimbul a fost corect. Am de gând să îmi trăiesc viaţa în felul meu şi nu voi accepta să mă corupă ei, transformându-mă în animalul lor de companie. O să-mi prindă *bine*, Dwight, să stau pe picioarele mele şi îmi doresc ca tu să mă ajuţi…

— Am să te ajut, iubito, promise el. De fapt, cred că va trebui să ne ajutăm reciproc.

Capitolul 15

Probabil că Ross nu avea nevoie de mai mult de o jumătate de oră de discuţie cu Mark Daniel; însă aranjamentele necesare pentru respectiva discuţie şi locul unde avea să fie întâlnirea – pe o insulă dintr-un arhipelag bătut de vânturi, undeva în mijlocul Atlanticului, în miez de iarnă – impuneau o marjă de siguranţă de ambele părţi, pentru a acoperi eventualele întârzieri. Ross estimă că avea să lipsească vreme de o săptămână.

Între timp sosise şi mesajul de la Mark, care îi spunea că e dispus să vină la întâlnire. Ross sugerase data de 29 ianuarie ca dată

aproximativă, deoarece Trencrom spusese că *One and All* va ieşi pe mare pe data de 28 şi puteau să-l debarce pe Ross la St Mary's în ziua imediat următoare şi să-l ia tot de acolo la întoarcere. Mark acceptase data de 29, dar, cum propria lui călătorie cu un ketch irlandez depindea şi mai mult de vânt şi de vreme decât cea a lui Ross, putea să întârzie sau să ajungă mai devreme cu câteva zile bune.

Primind astfel de veşti, Ross decise să-şi rişte ultimele 75 de lire ca să cumpere cărbuni. Ceea ce iniţial părea o măsură inutilă, devenise acum un risc de afaceri echitabil.

Pe măsură ce luna se apropia de sfârşit, criza politică umbri din nou grijile personale ale oamenilor. Procesul îndelungat al regelui Ludovic al XVI-lea se încheiase cu o condamnare la moarte. Exista încă şansa unei comutări a pedepsei, dar puţini credeau cu adevărat că se va ajunge la asta. Convenţia nu mai putea să dea înapoi acum. În Anglia aveau loc schimbări peste noapte. Zgomotoasele cluburi ale iacobinilor îşi închideau acum porţile fără zarvă. Controversele nesfârşite care avuseseră loc ani buni prin baruri şi cafenele se isprăviseră acum. Oamenii aşteptau. Unii mergeau pe la casele lor să caute puşti vechi de vânătoare şi ceva relicve lustruite din războaiele anterioare.

Pe data de 24 se ştia că execuţia fusese dusă la bun sfârşit. Asta puse capac la tot. Nu erau prea multe persoane în Anglia care să îl admire pe Ludovic dincolo de modul în care acesta murise; şi nu trecuseră nici 150 de ani de când îl decapitaseră pe propriul lor rege; însă sentimentele nu au nicio legătură cu logica. Teatrele se închideau, mulţimile demonstrau în faţa palatului. Ambasadorul francez fusese concediat. Acum era doar o chestiune de timp.

Aceasta era atmosfera în care Ross îşi luă rămas-bun de la Demelza duminică, 27 ianuarie, plecând într-o călătorie cu popasuri dese spre St Ives, unde *One and All* suferise nişte reparaţii. Membrii echipajului – cu precădere bărbaţi din St Ann – coborâseră singuri în josul coastei, unul câte unul; la scurt timp după ora şase în dimineaţa imediat următoare, şalupa de şaptezeci de tone părăsi portul alunecând pe valurile fluxului. Pe punte era un strat subţire de chiciură, care nu se topi până la răsăritul soarelui. Lui Ross, care stătea la proră privind valurile mici ce clipoceau lovindu-se de copastiile galbene, i se păru că soarele răsare chiar de deasupra locului unde ar fi trebuit să se afle Nampara. Faptul că simţea din nou puntea sub tălpi după atâta vreme era straniu şi palpitant în acelaşi timp.

Pentru Demelza, trezită devreme şi ştiind că, dacă totul mergea conform planului, Ross avea să fie pe mare înainte de ivirea zorilor, acea zi de iarnă era plină de nelinişti. Oricât ar fi studiat harta de pânză veche şi ponosită, care arăta clar că Insulele Scilly erau la mare depărtare de regicidele franceze, nu reuşea să se calmeze în totalitate.

Plecând să-şi vadă de treburile zilnice, Demelza se învinovăţi în sinea ei pentru faptul că îşi luase obiceiul grijilor. Înainte nu-i stătea deloc în fire să-şi facă griji pentru siguranţa proprie. De când cu Ross însă, căpătase acest obicei. Trebuia să-l ţină în frâu; trebuia să-l corecteze. Nu putea decât să spere că Ross nu va atrage belelele asupra sa.

Hotărâtă să fie o fire practică, Demelza munci toată dimineaţa fredonând şi cântând, iar după-amiază, pentru prima oară după luni întregi, deschise spineta **[18]** şi cântă câteva arii. Cândva luase lecţii de la doamna Kemp, dar asta fusese demult, în zilele fericite şi oarecum prospere, când Julia era încă în viaţă. Îşi dorea să găsească timpul şi dorinţa de a se apuca din nou. Simpla atingere a unei coarde îi oferea o plăcere deosebită, îi mergea direct la suflet, o bucurie nu doar auzită, ci simţită, o emoţie cu totul nouă. În mijlocul acestui exerciţiu, îşi făcu apariţia Dwight Enys.

Când îi deschise uşa, acesta întrebă:

— Tu cântai? Îmi pare rău, n-am vrut să te deranjez. Ross e acasă?

Pelerina lui era acoperită cu picături de grindină, însă Demelza nici nu remarcase că plouă.

— Nu, Dwight. Este… plecat de acasă pentru o zi sau două. Nu vrei să intri?

Bărbatul îşi scoase pelerina şi pălăria înainte de a intra şi le scutură bine. Peste dealuri, cerul era cenuşiu ca o pătură ponosită, din cauza furtunii trecătoare.

— Ai venit pe jos? îl întrebă femeia atunci când veni după ea în salon.

— Da. Am zis să vin pe la cinci, gândindu-mă că Ross se întoarce de regulă până la ora asta. Ar fi trebuit să vin încă de acum câteva zile, dar am tot amânat.

— Vrei nişte ceai? E foarte frig. Mi-aş dori să ningă mai întâi şi apoi ar putea să vină şi frigul.

— Ştii cumva când se întoarce Ross?

— Sâmbătă, cred. E urgent?

— Ah… Nu, nu-i urgent. Adică nu în sensul obişnuit. Ezitând, vizibil încurcat, Dwight se aşeză pe marginea unui scaun. Jeremy se simte bine? mai întrebă el.

— Da. Îl auzi? Cei doi băieţei ai lui Jinny Scoble au venit în vizită să se joace împreună, iar Jinny are grijă de ei şi pentru mine. Demelza se întoarse să supravegheze ibricul, care scotea nişte zgomote pregătitoare, intermitente, apoi spuse: Mă duc să iau ceainicul. Am uitat să-l aduc.

Când se întoarse, Dwight se uita gânditor pe fereastră. Înserarea se lăsase brusc, ca şi cum marginile văii se apropiaseră una de alta până ce se uniseră, iar lumina focului pâlpâia luminând încăperea. Demelza se întrebă în sinea ei dacă Ross era în siguranţă acolo unde se afla. Se

întrebă cum arătau oare Insulele Scilly. Şi le imagină ca pe nişte stânci înalte şi dezgolite. Dwight o ajută să aprindă lumânările.

În timp ce lumina pâlpâia jucăuşă pe pielea ei, spuse:

— Ştiu că Ross nu s-ar supăra dacă afli tu. Cunoşti aproape toate tainele noastre, deci una în plus nu mai înseamnă mare lucru. A plecat cu domnul Trencrom şi se opreşte pe Insulele Scilly ca să se întâlnească cu Mark Daniel, care a fost găsit în cele din urmă. *One and All* o să-l ia din nou pe Ross la întoarcere şi o să-l aducă acasă vineri sau sâmbătă, când urmează să… ancoreze în golful nostru.

Vineri era întâi februarie. Pentru el era prea târziu.

— Sper că Daniel are veşti bune pentru voi.

Lumânările arseseră până ce se transformaseră în perle minuscule de lumină care începură acum să topească seul şi să ardă cu o flacără romboidă.

— Parcă a trecut un secol din seara aia, spuse Dwight. Seara în care ai intervenit între noi, tu singură, când Mark ar fi fost în stare să mă omoare. Atunci, aş fi primit moartea cu braţele deschise, pentru că trădasem toate acele lucruri pe care le preţuiam cel mai mult şi pe oamenii care avuseseră încredere în mine.

— Eram cu toţii surescitaţi în seara aceea. Mă bucur că nu s-a întâmplat ceva mai rău.

Într-o parte mai îndepărtată a casei se auzi o bufnitură, iar după o scurtă pauză se auziră chicoteli de copii. Demelza, care se aşteptase la plânsete, se linişti din nou.

— Ultimul lucru de care vreau să-mi amintesc este seara aceea, spuse Dwight. Pentru că astăzi venisem să-i spun lui Ross că urmează să părăsesc comitatul în foarte scurt timp…

Demelza aştepta ca el să-şi continue ideea.

— Are vreo legătură cu Caroline?

— Da. Urmează să ne căsătorim. Dar, din cauza opoziţiei unchiului ei, căsătoria noastră se va face în secret. Aşa că fugim împreună sâmbătă noaptea târziu.

Dwight continuă, explicându-i de ce orice altă soluţie era imposibilă, de ce nu puteau locui acolo, de ce îi datora femeii un nou început într-un oraş în care niciunul dintre ei nu era cunoscut. Demelza îl ascultă tăcută, dar simţurile lui suprasolicitate interpretară tăcerea ei ca pe o critică.

— De dragul tău, mă bucur să aud asta, Dwight, spuse ea în cele din urmă. Dar îmi pare rău pentru noi. Nu numai în Sawle şi Grambler ţi se va duce dorul. Ne vom simţi… aproape pierduţi. Şi Jeremy la fel.

— Mulţumesc…

Ibricul scotea deja explozii de abur şi apă, iar focul protesta scuipând flăcări. Demelza prepară ceaiul.

— Am corespondat cu un medic împreună cu care am studiat la

Londra. E bolnav şi are nevoie de o schimbare, aşa că a fost de acord să vină încoace pentru şase luni, de probă, în ideea de a rămâne aici pe viitor. Va fi mult mai bine decât dacă n-aş lăsa pe nimeni în locul meu. Wright e om bun, mai în vârstă decât mine, dar cu opinii similare. Sunt sigur că o să vă placă.

— Da.

— Desigur, ştiu că pentru un timp nu va mai fi la fel. Ştiu asta, şi n-o spun din prea multă vanitate. Şi e important şi pentru mine. E un lucru pe care mă bazez. Îmi va fi dor de oamenii de aici – şi în special de tine, fireşte. Se încruntă privind pe fereastră, ca să-şi ascundă emoţiile, apoi continuă: Aş vrea să te rog să-i spui lui Ross că simt că îi datorez foarte mult – vă datorez amândurora, de fapt, pentru prietenia voastră. Toată povestea aceea a fost un adevărat chin pentru mine.

După câteva clipe, Demelza îi aduse o ceaşcă cu ceai.

— Când te căsătoreşti cu persoana pe care o iubeşti nu e momentul să-ţi aminteşti de chinurile din trecut, Dwight. Ultimul lucru pe care ni l-am dori eu sau Ross – sau oricare dintre prietenii tăi, sunt convinsă… N-ai decât să-ţi faci câte griji vrei pentru noi şi bolile noastre până sâmbătă. Dar de sâmbătă încolo, uită de toate astea şi păşeşte în noua ta viaţă ca şi cum Sawle şi Grambler n-ar fi existat niciodată. N-ai da dovadă de nepăsare dacă ai face asta. Ar fi o dovadă de înţelepciune.

După ce plecă Dwight, Demelza strânse lucrurile pe care le scosese pentru ceai. Era vremea ca Jeremy să se pregătească de culcare. După plecarea lui Dwight, se simţi mai singură decât oricând. Discuţia ocolise în mod ciudat subiectul caracterului fetei în cauză. Ross prevăzuse la un moment dat că Dwight o să fie cârpa de şters pe jos a lui Caroline, dar poate că îşi schimbase părerea între timp. Demelza ştia despre Bath din auzite. Faptul că lui Caroline i se potrivea ca o mănuşă era destul de limpede. Dacă Dwight avea să se integreze în tiparul convenţional rămânea de văzut.

Hoinărind încoace şi încolo pe mica şi mohorâta insulă St Mary, Ross aştepta cu nerăbdare un semn cât de mic de la ketchul irlandez care îl aducea pe Mark Daniel. În cele două zile care se scurseseră de la sosirea lui Ross, acesta nu primise niciun semn. Vânturile fuseseră potrivnice, schimbându-şi mereu direcţia dinspre est spre nord-vest şi invers. Persoană activă din fire şi conştient că foarte multe lucruri depindeau de întâlnirea aceasta, lui Ross i se părea că timpul trece cumplit de încet. Trei bărci franceze de pescuit crabi ieşiseră marţi, când vremea fusese rea, pe porţiunea de apă adăpostită dintre St Mary şi Tresco, dar echipajele lor nu se întorseseră încă la ţărm.

Hugh Town nu era cu mult mai mult decât o coamă de case şi pivniţe de peşte răzleţe ce mărgineau ţărmul insulei, acolo unde se curba formând un port natural. În fiecare noapte, noul far rotativ de

pe Insula St Agnes, care funcţiona pe bază de petrol şi fusese instalat cu numai trei ani în urmă, trimitea semnale de avertizare către vapoarele rătăcite. Înainte, lumina provenea de la un foc din butuci de stejar. Deşi situat în centrul insulei şi la 24 de metri deasupra nivelului apei, uneori focul fusese stins de apa mării. De peste o sută de ani deja, niciunui localnic nu i se mai permisese să aibă grijă de foc, după ce, la un moment dat, o navă naufragiase, iar focul nu fusese aprins decât după ce corabia ajunsese pe stânci.

Îmbrăcat în haine vechi, Ross încă atrăgea atenţia pe insulă, iar la micul han unde trăsese, conversaţiile încetau ori de câte ori intra el în încăpere. În ziua de miercuri, fu transportat cu barca până la St Martin, unde petrecu câteva ore în turnul Beacon, scrutând orizontul pentru a vedea corăbiile din depărtare. Din acest punct de observaţie, multitudinea de insuliţe aducea foarte mult cu o flotă ancorată.

În aceeaşi zi de miercuri, domnul Ray Penvenen îi spuse nepoatei sale că, dată fiind perspectiva unui război iminent, considera mai potrivit să plece la Londra vineri, în loc de duminică. Avea anumite probleme bancare de rezolvat şi ar fi vrut să se ocupe de ele cât mai curând posibil. Lui Caroline însă nu-i plăcu deloc ideea. Din câte se părea, nu era încă gata de plecare. Nimic n-ar fi putut-o convinge să plece până duminică dimineaţă. Dacă unchiul ei dorea să plece înainte, trebuia să plece fără ea. După o ceartă aprinsă, în care ea păru inutil de sinceră, bărbatul cedă. Ea acceptase cu atâta diplomaţie părerile lui în alte privinţe, încât el simţea acum că trebuia să-i facă pe plac în această privinţă. Cu toate acestea, nu se simţea tocmai liniştit, iar în seara aceea se întâmplă de mai multe ori ca femeia, ridicând ochii din cartea pe care o citea, să vadă privirile unchiului aţintite asupra ei.

Joi, Dwight trebui să meargă la Truro să scoată nişte bani de la bancă şi să obţină nişte scrisori de credit pentru călătoria în care urma să plece. Ieşind din bancă, aproape că dădu peste un soldat înalt şi blond, îmbrăcat în uniforma regimentului Scots Grey. Asemenea siluete ar fi putut să devină curând apariţii obişnuite atât la oraş, cât şi în zonele provinciale, dar mustaţa de dimensiuni apreciabile a acestui bărbat i se păru cunoscută lui Dwight. Apoi, îşi aminti unde îl văzuse pe omul acesta înainte: era ofiţerul vamal din St Ann, pe care îl văzuse plecând din casa Vercoe. Trecuseră aproape douăsprezece luni de atunci – întâlnirea avusese loc la un moment dat în primăvara trecută.

Joi după-masă, o mică ambarcaţiune de pescuit îşi făcu apariţia în Crow Sound, iar acum îşi croia drum prin apele mai liniştite din Road. Avea vele la prova şi la pupa, dar pe arborele principal avea o pânză mare, pătrată. După vreo jumătate de oră, o şalupă de dimensiuni mici îl aduse pe bărbat la mal.

Capitolul 16

Întrevederea avu loc la etaj, în camera privată a lui Ross. Numai în mijlocul acestei camere era posibil pentru oricare dintre ei să stea drept. Un foc ardea în şemineul minuscul, aruncând lumini pâlpâitoare pe zidurile galbene din piatră şi iluminând o broderie micuţă pe care erau cusute cu lână roşie cuvintele „Dumnezeu s-o aibă în pază pe regina noastră”. Scândurile nefinisate ale podelei erau acoperite cu un covor ţesut în casă, iar draperiile grele şi roase de la uşă şi ferestre reuşeau să asigure o oarecare protecţie împotriva curentului.

Mark se schimbase foarte tare în rău. Cândva, aceşti doi bărbaţi, de aceeaşi vârstă şi statură, semănau oarecum. Nu mai era cazul. Părul lui Mark era alb şi se rărise mult la tâmple. Era mai slab, iar din mâinile şi umerii lui pierise acea forţă enormă. Nu reuşise să se împace cu amintirile sale.

Îşi dădură mâna, se aşezară şi făcură schimbul obişnuit de banalităţi, ca doi prieteni care nu se văzuseră de multă vreme.

Mark muncea pentru un constructor de ambarcaţiuni, în Galway. Îşi făcuse câţiva prieteni, spuse el, dar nu se căsătorise din nou.

— Eu mă simt ca şi cum aş fi căsătorit încă, mărturisi el. Nimic nu va schimba asta.

Ross scoase o sticlă de rachiu, însă Mark refuză să se atingă de băutură.

— Trebuie să-mi ţin limba în frâu, explică el. Zi şi noapte. Zi şi noapte.

Ross îi spuse tot ce ştia despre familia lui şi preluă mesaje pentru ei toţi. Deşi ora ce urma avea să fie decisivă, simţi că nu poate să grăbească lucrurile. Vorbiră despre Franţa şi despre motivele lui Mark de a pleca de acolo, despre criza actuală. Mark era mai degrabă interesat de Anglia şi de locurile pe care le lăsase în urmă. Viaţa pe care o ducea acum era un vis agitat, unul din care încă spera să se trezească. Ross realiză că singura lui raţiune de a trăi era posibilitatea de a se întoarce într-o bună zi acasă. Simţea că nu poate să-l încurajeze sincer în acest sens. Prea mulţi oameni îşi aminteau încă, prea mulţi aveau să-şi amintească timp de încă 20 de ani de atunci încolo. Dacă se întorcea, judecătorii erau forţaţi să îl ridice.

În cele din urmă, se lăsă liniştea. Ross se uită la bărbatul din faţa lui, care îşi frângea degetele osoase şi avea o privire încruntată.

— Ştii de ce am ţinut neapărat să vii aici?

— Da. Mi-aţi spus în scrisoare, domnule. Am pus pe cineva să mi-o citească. Încă de atunci îmi storc creierii.

— Nu-ţi aminteşti?

— A, mi-amintesc destul de bine ce am spus. Şi mi-amintesc şi ce am văzut. Dar nu reuşesc să-mi aduc aminte unde anume. Eram ca scos din minţi în ziua aia. Umblam de nebun…

— Te-ar ajuta un plan al lucrărilor miniere?

— O, *da!* M-ar ajuta, fără îndoială.

Ross dădu la o parte goeleta în miniatură de pe masa acoperită cu pluş şi derulă planul pe care îl adusese cu el. Era cel pe care îl desenase chiar înainte de plecare, omiţând cu grijă toate lucrările efectuate după redeschiderea minei. Schiţa unei mine – aşadar, o imagine tridimensională, în esenţă – e greu de pus pe hârtie. Dar Ross încercase să simplifice lucrurile folosind trei culori diferite de cerneală, câte una pentru fiecare dintre cele trei niveluri lucrate de predecesori.

Întinse harta cu grijă şi o fixă; apoi, pentru că Mark mijise ochii, Ross duse nerăbdător masa în dreptul ferestrei cu cadrul pătat de sare şi se aplecară împreună deasupra ei. Acum. Acum. Acesta era momentul aşteptat. După toate pregătirile şi toată aşteptarea… Dar Mark ezita să înceapă, nereuşind să se orienteze. Nu fusese niciodată rapid în gândire, însă anii de exil îl încetiniseră şi mai mult, din toate punctele de vedere. Ai fi zis că are vreo şaizeci de ani, şi nu că abia păşise peste pragul de treizeci. După ce reuşi să asocieze planul cu toate reperele cunoscute de la suprafaţă, începu să refacă traseul pe care îl urmase în acea zi de marţi, 12 august 1789.

O sarcină dificilă, îngreunată şi mai mult de toate acele obstacole ale dureroaselor aduceri-aminte pe care mintea lui încerca să le uite de patru ani încoace. Şi, în timp ce se lupta cu el însuşi, Ross îl privea, ştiind cât de important era acest moment pentru el însuşi, pentru Demelza şi pentru Jeremy. Dacă ar fi fost genul care să se roage, s-ar fi rugat chiar atunci la vreo divinitate sau la vreun sfânt protector pentru ca tot ceea ce spunea omul ăsta – cuvintele magice pe care avea să le rostească – să schimbe întregul tablou de la eşec la succes, să transforme toate străduinţele şi planurile lui într-un tipar practic, care să-i ofere beneficii pe măsura muncii depuse, perspectiva unor câştiguri imediate pe măsura banilor investiţi. Fără alte căutări zadarnice ale unui miraj imposibil, fără alte bâjbâieli sau rătăciri în întuneric.

— Am coborât… din câte mi-am putut da seama, era apă. Apoi am mers… Trebuie să fi fost pe la nivelul de 55 de metri… Am tot mers cu gândurile mele. Apoi m-am oprit şi m-am aşezat. Cred că am stat aşa ore întregi. Mă gândeam să pun capăt la tot, chiar acolo, aruncându-mă în gol… Iar apoi am mers mai departe, luând-o spre est, din câte îmi aduc aminte. Este o galerie adâncă acolo…

— Aşa este, confirmă Ross.

— M-am urcat pe o… scândură, pe jumătate putredă… bărbatul se opri. Apoi: Aţi pus o piatră, domnule? Au fost suficienţi bani pentru o piatră?

— Da. Am pus o piatră. Cu cuvintele dorite de tine. *„Keren Daniel.*

Soţia lui Mark Daniel. 22 de ani”.

Bărbatul îşi trecu o mână pe frunte.

— 22 de ani, atât avea. Ar fi trebuit să ştiu mai bine… Nu era decât o copilă… Doctorul acela, Enys, mai e pe-acolo? Cred că mai bine l-aş fi omorât pe el.

— Încearcă să-ţi aminteşti, Mark. Ce ai făcut apoi?

Mark întoarse o privire chinuită înapoi la hartă.

— Deci eram chiar deasupra galeriei părăsite, luând-o la dreapta. Acolo jos era un târnăcop vechi; şi ca să îmi alung gândurile, am început să sap la întâmplare, ca şi cum aş fi căutat o vână… Curând, tot săpând în stâncă… Mie mi s-a părut a fi un depozit frumuşel.

— Unde era? întrebă Ross, arătând spre hartă. Chiar aici?

— Da, cred. Acolo… Avea o înclinaţie destul de mare…

— L-am găsit, spuse Ross. A fost un zăcământ bun, atât cât a ţinut, dar n-a avut o întindere foarte mare. Acolo de unde l-ai găsit tu era lat de vreo 30 de centimetri, însă la vreo 5 metri mai jos era subţire ca foaia de hârtie şi, deasupra, desigur, fusese deja exploatat. Henshawe crede că era o ramificaţie a filonului principal.

Se lăsă liniştea. Lemnul trosnea pe foc, iar Mark Daniel respira pe nas.

— Apoi mi-am continuat drumul. De data asta am tot urcat… O veche coloană de aer…

— Aici, spuse Ross, arătând cu degetul.

— Era astupată. Cred că abia dacă mă aflam la vreo 25 de metri sub firul ierbii. De acolo, poţi merge în două direcţii. Eu am luat-o spre est.

— Pe aici?

— Da, cred. La vreo şaizeci sau şaptezeci de paşi mai încolo, o iei în direcţia opusă şi la cotitură… E o răscruce acolo. Şi de jur-împrejur… o minunăţie; mie mi s-a părut în mare parte un filon de argint. Şi fier.

Afară, un bărbat venea pe stradă ducând un mănunchi de peşti strălucitori legaţi de capătul unui băţ. Păreau nişte fructe exotice adunate de pe fundul mării. Paşii lui răsunau ca nişte note muzicale pe strada pavată cu piatră.

— Ai avut ochi extraordinari de buni dacă le-ai văzut acolo, spuse Ross cu o privire sumbră.

— De ce? Mark îl privi încruntat: Aţi?…

— Am dat de el la 37 de metri mai jos. Am exploatat toată zona. A fost cea mai bună descoperire a noastră. Bătrânii au dat de răscruce şi aceasta i-a scos afară. Noi am găsit vâna lor de cupru la vreo 12 metri sud de la acea cotitură… Dar ceva a mers prost la filonul acela, oricum, deoarece calitatea zăcământului nu e grozavă. Cel puţin, nu dacă trebuie să întreţii un motor de pompare. Poate că în vremurile de

demult şi-ar fi scos pârleala…

Mark privi în larg, pe mare. Ketchul care îl adusese plecase deja. Putea dura o săptămână până să se întoarcă din nou.

— Nu e nicio grabă, spuse Ross. Oricum suntem izolaţi aici. Ia-o încetişor!

— Neah, o să plec acum. Mi-e teamă că nu prea mai am ce să vă spun. M-am aşezat şi am aţipit o vreme, apoi m-am trezit şi m-am gândit că e deja noapte şi m-am grăbit înapoi. Dar când m-am întors, la galeria cea mare, am luat-o spre nivelul dinspre est în loc s-o iau spre vest. Nu mersesem mai mult de două sute de paşi când mi-am dat seama că am greşit. Dar mi-am găsit drumul înapoi orientându-mă după o bifurcaţie. Uite, aici e!

— Da, da. Văd.

— Aici sunt două galerii înguste, epuizate, şi între ele e teren bun, pun pariu. Coborâţi pe treptele stricate, unde a mai fost exploatată vâna. Dar a fost lucrată doar la bază. Toată partea din spate e neatinsă. E rocă de cuarţ fin şi pălărie de fier **[19]**. Era prea sus şi n-am putut ajunge până acolo, dar aş băga mâna-n foc că e o grămadă mare de bani numai în locul ăla!

Ross nu zise nimic vreme de un minut. Se uită îndelung la hartă şi apoi se ridică în picioare, ca pentru a se dezmorţi puţin. Scoase o batistă şi îşi şterse palmele asudate.

— Şi după aceea ai urcat?

— Am aşteptat în apropierea puţului principal. Am aşteptat să se lase întunericul şi să văd că apare lampa lui Paul. Credeam că nu se mai termină ziua aia…

— Da, spuse Ross. A fost o zi foarte agitată.

Mark îl privi străbătând camera, oprindu-se pentru a ocoli grinzile.

— Locul ăsta de care v-am spus, ultimul… Nici ăsta nu e bun? S-a dovedit la fel de sărac ca şi celelalte?

— Hai să ieşim puţin, vrei? Camera asta e prea mică, n-ai loc nici să respiri, nici să te îndrepţi de spate. Aerul proaspăt ne va prinde bine amândurora.

Mark se ridică fără prea mare tragere de inimă atunci când Ross deschise uşa.

— Da, domnule, cum doriţi… Dar v-aş fi recunoscător dacă mi-aţi răspunde…

— Ceea ce-mi spui acum va fi cercetat, Mark, sunt convins. Fără îndoială că ne-a scăpat din vedere o parte din zăcământ. Cred că mi-ai oferit mai multe indicii valoroase.

Vorbiră mai mult în timp ce coborau şi afară, până ce Mark păru parţial mulţumit. Nu ştia cât anume depindea de răspunsurile lui, dar ştia ce implică deschiderea unei mine şi ar fi fost extrem de supărat dacă l-ar fi dezamăgit pe prietenul său. Aşa că prima grijă a lui Ross

era să-şi ascundă sentimentele, lucru care, pe moment, era foarte dificil.

În realitate, nu simţea că Mark îl dezamăgise – doar că el însuşi îi dezamăgise pe cei care îi oferiseră afecţiunea şi încrederea lor. Bazându-se atât de mult pe vorbele rostite la întâmplare de un om înnebunit de furie şi durere, ajunsese în impasul actual. Acum, în timp ce se plimba cu Mark pe malul mării şi în timp ce briza rece îi înţepa obrazul şi răcea sudoarea care izvorâse din el pe durata întrevederii – realiză că ştia de ceva vreme că această ultimă încercare avea să eşueze. Aşteptările fuseseră prea mari. La început, nu era exclus să fie adevărat; dar era aproape imposibil ca nişte mineri cu experienţă să exploreze vechea exploatare minieră luni la rând fără să găsească zăcământul bun, dacă acesta chiar exista. În sufletul lui se temuse de acest rezultat. Dar era ca în vechea poveste cu omul care se agaţă şi de un pai ca să nu se înece.

Această ultimă descoperire despre care vorbise Mark fusese prima descoperire făcută de oamenii lui Ross. Ceea ce văzuse Mark era unul dintre acele amestecuri complexe care abundă în roca ce conţine minerale; cuarţ în cazul de faţă – cu turmalină neagră, oxid de fier şi oxid de staniu. Orice miner priceput s-ar fi aşteptat la ceva rezultate după o asemenea descoperire.

Însă terenul nu se dovedise darnic pe măsura muncii depuse.

Până sâmbătă, Dwight renunţase deja la speranţa de a-l revedea pe Ross înainte de plecare. Demelza nu primise nicio veste şi nimeni nu părea să ştie când sau unde anume avea să vină cursa. Nu era nimic neobişnuit, desigur. Şi până şi domnul Trencrom depindea de vânt şi de vreme.

Ceea ce Dwight nu ştia era că domnul Trencrom avea relaţii de afaceri cu proprietarul unei ferme situate pe dunele de nisip bătute de vânturi din Gwithian **[20]**. Farrell, comandantul vasului *One and All*, îşi adusese vasul suficient de aproape pentru a putea fi observat înainte de lăsarea întunericului. Apoi se îndepărtase repede de uscat din nou, deoarece golful Hell's Mouth nu era prea departe. Apoi fiul fermierului încălecă pe un minunat ponei oferit cadou de domnul Trencrom exact în acest scop şi străbătu călare cei 24 de kilometri pentru a-şi întâlni binefăcătorul.

Astfel, la primele ore ale serii, începu o agitaţie neobişnuită în câteva căsuţe şi ferme din district – o pregătire tăcută pentru o noapte de muncă extenuantă, dar pe furiş. Se goleau saci, se pregăteau catâri, se încolăceau frânghii şi se scoteau din magazii lămpile cu catran. Ici-colo mai era încărcat şi câte un pistol sau o flintă era coborâtă de pe panoplie.

Însă mai aveau loc şi alte pregătiri. La St Ann, în jurul unei căsuţe

izolate puţin de restul şi cu vedere spre golf, se adunau în tăcere şi alţi bărbaţi; şi înăuntru, în sufragerie, cei trei comandanţi făceau ultimele aranjamente: căpitanul McNeil, Vercoe – funcţionarul vamal – şi asistentul acestuia, Bell. Vercoe era conducătorul acestei expediţii, însă McNeil, în virtutea rangului pe care îl deţinea, trebuia să ia toate deciziile importante. Tot el comanda cea mai mare parte a bărbaţilor aflaţi la dispoziţia lor – şapte soldaţi din regimentul cavalerie.

Vercoe spuse:

— Ei bine, domnule, e mai sigur dacă plecăm cât mai curând, pentru că nu ar fi deloc bine să fim văzuţi mişunând mai târziu, când sunt prin preajmă bărcile care transportă marfa la mal. E mult de aşteptat în frig, ştiu.

— Am avut mult de aşteptat în frig şi aseară, spuse McNeil. Şi a fost cu atât mai neplăcut, cu cât n-am rezolvat nimic. Vreau să cred că ne putem baza pe informatorul tău.

— S-a dovedit a fi de încredere de multe ori până acum. A spus că nu avea cum să ştie când anume are loc cursa. Putea la fel de bine să fie aseară, în seara asta sau mâine-seară.

— Cu veştile care tocmai au sosit de la Londra, nu întrevăd nicio posibilitate de a-mi ţine oamenii aici dincolo de sfârşitul acestei săptămâni. Sau de a rămâne eu însumi. Deci asta e chiar ultima şansă. M-ar mâhni profund să aflu că în cele din urmă cursa a avut loc în altă parte, în timp ce noi supravegheam un golf în care nu s-a întâmplat nimic.

Vercoe mormăi şi îşi frecă bărbia.

— Pe mine m-ar mâhni şi mai tare. Pentru că de peste treizeci de luni aştept o şansă ca asta, să dau lovitura. Dacă totul merge bine în seara asta sau mâine, întregul comerţ ilicit de prin părţile astea va fi nimicit pentru o generaţie! Asta este ceea ce mi-aş dori mai mult decât orice altceva!

McNeil îl cântări cu priviri curioase, întrebându-se ce resorturi interioare îl determinau pe omul acela să îşi transforme îndeletnicirile zilnice într-o adevărată cruciadă. Apoi ridică din umeri şi se ridică în picioare.

— Fie! Bell, i-ai instruit pe oamenii tăi să nu agite apele până ce nu aud fluierul domnului Vercoe? Nu vrem sub nicio formă să acţionăm capcana înainte de vreme.

— Am înţeles, domnule!

— O să răspund pentru oamenii mei, desigur. Şi le-am comunicat că nu trebuie să existe o baie de sânge dacă nu este neapărat necesar. Să nu uităm că aceşti contrabandişti sunt conaţionalii noştri şi cât de curând se va vărsa mult sânge într-un alt război. Dispoziţiile rămân aceleaşi de aseară.

— Am înţeles, să trăiţi!

— Foarte bine, atunci. Ar fi cazul să pornim.

Cu cât se apropia momentul plecării, cu atât Dwight devenea mai agitat. Se uită la ceas pentru a douăzecea oară. Era nouă şi jumătate. Aranjase să ajungă la Killewarren la unsprezece. Mai erau încă nouăzeci de minute până atunci. N-ar fi avut absolut niciun motiv să plece mai devreme de patruzeci şi cinci de minute.

Îl chemă pe Bone, iar când tânărul îşi făcu apariţia îi puse o mulţime de întrebări inutile, după care îl lăsă să plece, nemaiştiind exact de câte ori făcuse acelaşi lucru înainte. Emoţii. Emoţii înainte de fuga în lume cu iubita. Oare ce făcea Caroline în acest moment? Suferea ea oare la fel de tare? Dacă nu din cauza pornirilor unei conştiinţe care nu avusese niciodată astâmpăr în ultimii patru ani, poate măcar din alte motive. Puternicul autocontrol de care femeia dădea dovadă nu reuşea să-l inducă în eroare suficient de mult încât să nu presupună că ea nu se simţea acum altfel decât extrem de tensionată.

Toată ziua, Dwight nu reuşise să-şi scoată din minte chipul lui Keren Daniel. Întrevederea cu Demelza şi faptul că ştia că Ross urma să se vadă cu Mark îi aduseseră brusc aminte de Keren. Era doar o simplă chestiune de schimbare a priorităţilor, realiză el acum. Altminteri, nu reuşise niciodată să-şi scoată din minte chipul ei.

Zece fără şaisprezece minute. Pentru Caroline, ar fi renunţat bucuros la orice. Necazul era că nu renunţa la nimic material. În schimb, devenea un om mai bun. Autoflagelarea… Ei bine, era şi ea în regulă până la un punct, dar, dincolo de acel punct, devenea nevroză. În două ore avea să fie cu ea într-o trăsură. Oare vreunul dintre prietenii lui i-ar fi negat dreptul la fericire? Nu-i veni în minte niciun astfel de prieten. În două ore trebuia să tragă cortina peste viaţa lui de până atunci.

Bone intrase din nou în cameră. Oare sunase iar, fără să realizeze acest lucru din cauza nervozităţii?

— Dacă îmi daţi voie, domnule, Parthesia Hoblyn este la uşă. Spune că sora ei se simte ciudat. Vă cheamă să veniţi să vedeţi ce-i cu ea, dar i-am spus că sunteţi ocupat în seara asta.

Dwight aruncă o privire către platformă. Lottie Kempthorne aproape că se recuperase. Nu mai urmaseră alte cazuri, iar ăsta era aproape un miracol. Până şi May scăpase. Dar Rosina? Cât timp trecuse? Era oare posibil? Făcu un calcul. Încă era posibil. Ieşi în hol şi o găsi pe mica Parthesia prăbuşită pe un scaun, încercând să-şi recapete răsuflarea. Erau 5 kilometri din Sawle până aici şi probabil alergase tot drumul, pe întuneric.

— Ce s-a întâmplat cu sora ta?

Parthesia se ridică în picioare:

— O, domnule, e vorba despre genunchiul ei! Acum vreo oră, domnule, urca panta cu pietre şi piciorul i s-a sucit exact cum era înainte să i-l vindecaţi, doar că ea zice că e mai rău! Tata a dus-o pe braţe până în casă şi era atât de ţeapănă că abia am putut s-o ducem pe un scaun, domnule. Aşa că mama mi-a zis: du-te la doctor şi vezi dacă poate să i-l îndrepte!

Zece fără patru sau cinci minute. Încă mai avea vreo şaizeci şi ceva de minute la dispoziţie. Sawle era în drumul lui – trebuia să se abată vreo doi kilometri, dar asta nu însemna nimic dacă mergea călare. Suficient timp ca să se achite de o ultimă datorie – dacă voia asta şi dacă putea. Şi-ar fi dorit tare mult să nu. Pe parcursul ultimei săptămâni făcuse o serie de vizite de rămas-bun, deşi nimeni altcineva nu ştia scopul lor real. Solicitarea asta, dacă o onora…

Dar dacă *nu* se ducea? Ce se alegea de liniştea lui sufletească, în drum spre Bath? Genunchiul acela, înţepenit din nou. Dacă leacul lui fusese doar temporar, asta ar putea însemna că… Bine, dar cum rămânea cu valiza lui? Împachetată şi gata de plecare? Nu putea să se ducă la Sawle cu ea.

— Aşteaptă aici, îi spuse Parthesiei, care nu-l scăpase deloc din ochi, şi îl trase pe Bone deoparte.

Bone ştia totul despre planurile sale. Era genul de om căruia puteai să-i încredinţezi oricând secretele tale.

— Eu plec cu copila, spuse Dwight. Dar nu pot lua bagajul cu mine, pentru că va stârni comentarii. Vreau să-l am la poarta moşiei Killewarren, la ora 11. Poţi face asta pentru mine?

— Da, domnule, am eu grijă.

— Ai câţiva kilometri buni de mers. Poate faci rost de un cal cu împrumut.

— Hatchard o să-mi împrumute un ponei, dacă spun că-i pentru dumneavoastră. Mă duc chiar acum la el.

— Fii cu băgare de seamă la Killewarren! Ai grijă să nu fii văzut până ajung eu!

După ce plecă Bone, Dwight îşi puse pelerina, pălăria, aruncă o privire atentă prin încăpere, ca pentru ultima oară. Apoi ieşi şi i se alătură Parthesiei. Din alt punct de vedere, acest apel nu era chiar de nedorit. Aşa avea să treacă mai uşor ultima oră chinuitoare.

Parthesia stătea în faţa lui pe şa. Greutatea ei nici măcar nu se simţea. Era o copiliţă zglobie, subţirică la trup şi cu oase mici. Afară era o noapte senină şi friguroasă, fără lună, cu o puzderie de stele învăluite în ceaţa norilor în zigzag. Se întrebă dacă Ross ajunsese cumva acasă. Transportul era aşteptat. Umblând de colo-colo până după-amiază târziu, observase unul sau două semne care ar fi scăpat cu uşurinţă unui ochi neavizat; dar cineva care ştia cum e mersul îşi dădea repede seama că e rost de treabă în seara asta. În apropiere de

Sawle, trecură pe lângă doi bărbaţi călare, care se dădură mult în lături, în afara drumului, pentru a le face loc să treacă. Dwight le ură noapte bună, însă niciunul dintre ei nu răspunse. Chipurile lor erau ascunse sub nişte fulare groase. Simţi copila din faţa lui tremurând, ca şi cum s-ar fi temut că oamenii aceia sunt tâlhari ieşiţi la drumul mare. El rămase uşor mirat.

Acasă la familia Hoblyn, Jacka aştepta cu o încruntătură îngrijorată. Rosina şedea pe marginea scaunului, cu chipul încă palid, deşi spunea că piciorul ei e ceva mai bine. Dintr-o suflare, îi spuse că ea le zisese să nu-l cheme în seara asta, că îşi sucise piciorul pe una din pietre şi i se înţepenise tot, că se gândise să trimită pe cineva după Charlie până îşi amintise că Charlie era bolnav, că Parthesia plecase fără ca ea să ştie, că păţise asta din cauză că îşi scosese bandajele şi că era sigură că până dimineaţă…

Dwight îi pipăi genunchiul de jur-împrejur, căutând dislocarea pe care o descoperise în trecut, recunoscând-o din nou, dar fără să ştie sigur cum anume reuşise s-o îndrepte. O presiune experimentală fusese soluţia, un truc pe care – dacă ar fi putut să-l repete şi în alte cazuri – ar fi reuşit să-l perfecţioneze în scurt timp. Dar trecuseră câteva luni bune. Succesul îl surprinsese şi pe el aproape la fel de tare ca pe toţi ceilalţi. O rugă să îndoaie genunchiul, însă în momentul de faţă ea nu putea face asta. Articulaţia sau cartilajul se dislocase cu totul. Probabil era nevoie de cataplasme şi câteva zile bune de manevre manuale. Dar el pleca în seara asta. Asta era ultima şansă. Apăsă tare cu degetele şi o simţi pe fată tresărind.

— Ziceai că Charlie e bolnav? o întrebă el, ca să-i distragă atenţia. Ce-a păţit?

— O, domnule, dar ştiţi deja. Tocmai pentru că dumneavoastră i-aţi spus să stea în pat nu s-a dus să dea o mână de ajutor la transportul din seara asta. Mi-a spus abia azi-dimineaţă.

Dintr-odată, mâinile lui Dwight atinseră locul potrivit. Era ca şi cum fusese nevoie ca în mintea lui să se facă o anume conexiune pentru ca imediat după aceea genunchiul să se aşeze la locul lui. Încredere şi satisfacţie. Pipăi cu degetele, apoi apăsă. Fata ţipă, dar, ca şi înainte, mai mult de sperietură decât de durere. Genunchiul fusese pus la locul lui.

Dwight îi dădu drumul fetei şi se îndreptă de spate.

— Mai aveţi bandajul? o întrebă el pe doamna Hoblyn.

— Da, domnule.

Ieşi repede, strecurându-se pe lângă Jacka, care se afla acum în cadrul uşii.

— Poţi să te ridici, îi spuse Dwight fetei.

Rosina îşi îndoi genunchiul cu grijă. Îi reveni culoarea în obraji, după care îi dispăru din nou şi pentru o clipă ai fi zis că începe să

plângă.

— Acum e iar bine, fătucă? se auzi întrebarea îngrijorată a lui Jacka, din pragul uşii.

Fata se ridică.

— O, domnule, vă sunt *tare* recunoscătoare. Mi-a fost tare teamă să nu se fi rupt de tot. Eu… Nici nu pot să vă mulţumesc îndeajuns. E un miracol!

Era cazul să tragă nişte învăţăminte de aici.

— Am fost totuşi prea încrezător, spuse Dwight. Cred că e mai bine să porţi bandajul tot timpul. Sau măcar în primul an, până ce se sudează tendoanele.

Doamna Hoblyn se întoarse în grabă. Dwight bandajă genunchiul, spunându-i doamnei Hoblyn să se uite cu atenţie. Nu putea lăsa ca asta să se întâmple din nou. El nu avea cum să vină de la 250 de kilometri, nici măcar pentru Rosina. Timpul trecea. Probabil trecuse deja bine de zece şi jumătate. Era vremea să plece. La nevoie, puteau călători toată noaptea sau se puteau opri după ce Killewarren rămânea la o distanţă suficient de confortabilă. Doctorul Dwight Enys şi domnişoara Caroline Penvenen, călătorind împreună ca prieteni.

Jacka scosese o sticlă de rom, turnase din el într-o ceaşcă, iar acum îl presa să accepte. Dwight nu voia să bea, dar ştia prea bine că un asemenea gest exprima cel mai înalt grad de apreciere din partea lui Jacka, aşa că sorbi câteva picături în timp ce o priveau cu toţii pe Rosina făcând câţiva paşi prin cameră, cu mare băgare de seamă. Dwight îşi umplu ultimele secunde spunându-i doamnei Hoblyn ce anume are de făcut şi ce nu trebuie să facă în caz că se mai întâmplă. Doamna Hoblyn nu îi uşură cu nimic situaţia atunci când îi răspunse cu ochi strălucitori:

— Ei, domnule, o s-o punem să stea liniştită pe un scaun până veniţi dumneavoastră.

Uneori, o remarcă e precum înţepătura unei insecte: la început abia dacă o simţi, dar pe măsură ce trece timpul devine din ce în ce mai supărătoare. Iniţial, Dwight abia dacă băgase în seamă cele spuse de Rosina cu privire la Charlie Kempthorne. Apoi, succesul avut cu genunchiul îi abătuse atenţia. Acum, nerăbdător să plece, era la uşa de la intrare, sufocat de recunoştinţa lor, când otrava începu să-şi facă efectul.

Când Jacka îl conduse afară, Dwight întrebă:

— Care-i treaba cu boala lui Charlie? V-a spus el că e bolnav? A zis că i-aş fi spus eu să nu se ridice din pat?

— Da. Cel puţin, aşa le-a spus lor, când i-au zis să îi ajute cu transportul.

— Nu înţeleg. Ce s-a întâmplat?

Jacka îl privi mirat.

— Nu era rândul lui Charlie să ajute la cărat. Fac cu schimbul, ştiţi dumneavoastră. A fost ideea lui Trencrom, ca să împrăştie riscurile şi răsplata. Oamenii sunt dispuşi să-şi asume un risc o dată la două luni, dar nu lună de lună. Însă zilele trecute Joe Trelask şi-a rupt piciorul la moară. Umblă vorba că ar fi căzut de pe o scară…

— Da, ştiu asta. Aşa, şi?

— Şi Charlie Kempthorne era următorul pe listă, iar azi-noapte i-au trimis vorbă să fie pregătit. Şi atunci le-a spus că se simte slăbit. E de la febră, spune el, şi doctorul i-a zis să nu se agite prea tare cu plămânii lui… Jacka Hoblyn se încruntase de ai fi zis că vrea să străpungă întunericul: Vreţi să spuneţi că s-a prefăcut?

— Cel puţin atât cât priveşte rolul meu în toată povestea asta.

— Ca să vezi, al naibii pungaş! Ce i-o fi venit să inventeze povestea asta complicată? E greu să-i ghiceşti motivele…

— Când e nunta?

— De mâine în două săptămâni.

— Fără îndoială ăsta a fost motivul, Jacka. Grija lui a fost să evite riscul. Şi probabil s-a gândit şi la sănătatea lui. Orice om ar face asta.

Jacka mormăi şi îşi trecu unghia de la degetul mare printre dinţii din faţă:

— Orice om? Nici pomeneală, doctore. Dumneavoastră nu, pun pariu. Şi nici eu. N-are niciun drept şi nicio calitate să mintă aşa. O să mă iau eu de el pentru asta, mâine la prima oră!

— Lasă-l, spuse Dwight încet. Cum ai spus şi tu, nu e treaba noastră. Noapte bună, Jacka!

— Noapte bună, domnule! Şi vă mulţumesc.

Dwight îşi duse calul de hăţuri pe panta abruptă, în timp ce Jacka privea în urma lui. Casa lui Charlie Kempthorne era în vârful dealului, imediat ce ieşeai din raza vizuală a familiei Hoblyn. Dwight se opri în faţa ei şi se uită spre ferestre. Era o lumină în camera de sus. Unsprezece fără douăzeci. În douăzeci de minute putea ajunge fără probleme la Killewarren – dacă pornea chiar acum într-acolo. Dar trebuia să plece imediat. Probabil Caroline îşi punea deja pelerina, poate acum stătea în camera ei, aşteptând, gata să sufle în lumânare şi să se furişeze pe scări, spre ieşire. Bone trebuia să fi ajuns la poarta moşiei, cu valiza lui.

Dar bănuielile acelea monstruoase, care puseseră stăpânire pe el, câştigară prioritate în faţa obligaţiilor pe care le avea faţă de el însuşi şi faţă de Caroline. Dacă nu-l lăsase inima să plece la Bath cu gândul că Rosina şchiopăta din nou şi nu mai avea când s-o viziteze, cum ar fi putut să-l lase inima acum, ştiind că problema asta rămâne nerezolvată? Dacă mai zăbovea încă cinci minute, nu avea să întârzie. În cinci minute putea şti sigur.

Capitolul 17

Obiceiurile lui Ray Penvenen erau suficient de bine împământenite încât toate mişcările lui să fie previzibile aproape la orice oră din zi şi din noapte; dar în noaptea asta, ultima noapte pe care o petrecea la moşie, întârziase nepermis de mult cu ora de culcare. Deprinsese tabieturi de fată bătrână, iar ultimele pregătiri înainte de plecare luaseră forma unei serii nesfârşite de notiţe mâzgălite pe care urma să le lase unuia sau altuia dintre servitori, ca să le amintească ce au de făcut. Caroline răbdă cu stoicism până la zece şi jumătate, după care îi spuse:

— Lucrezi prea târziu în seara asta, unchiule. O să ai toată dimineaţa de mâine la dispoziţie până plecăm şi ar fi păcat dacă nu ţi-ar mai rămâne nimic de făcut. Nu vii la culcare?

Bărbatul privi peste ochelari – mai întâi la ceas, apoi la ea:

— Mai am încă puţin, Caroline. O moşie la ţară nu e ca o casă londoneză, nu poate fi încuiată pe dinafară şi lăsată neocupată. Trebuie să fie îngrijită în continuare sau se transformă într-un adevărat haos.

— Şi crezi că Garth şi ceilalţi bărbaţi pe care i-ai angajat nu sunt capabili să se ocupe de asta? Eu aş fi crezut că sunt. Altfel nu îi mai angajai, nu?

— A, ei ştiu ce au de făcut până la un punct. Dar le lipseşte iniţiativa şi, de vreme ce nu vom fi pe aici vreme de o lună, trebuie să suplinim lipsa lor de iniţiativă. De pildă…

Şi continuă să îi explice o parte dintre deciziile care ar fi trebuit luate. De vreme ce ea fusese cea care deschisese subiectul, bărbatul presupusese că este interesată de răspuns. Însă o dată sau de două ori îi surprinse privirile rătăcind – şi rătăceau în direcţia ceasului.

— Dar de ce întrebi? se întrerupse el brusc, chiar în mijlocul ideii.

Privirea ei rătăcitoare se întoarse rapid.

— De ce? N-ar trebui să mă intereseze? Nu e un lucru lipsit de eleganţă, presupun, nu? Pe de altă parte, mă preocupă şi sănătatea ta. Mi se pare că nu arăţi prea bine în ultima vreme şi ar fi mare păcat să te surmenezi în efortul pregătirilor pentru vacanţă.

Bărbatul o privi suspicios, dar o suspecta doar de sarcasm, nu că ar fi avut nişte motive ascunse. Constatând că nu e nici urmă de batjocură în privirea ei, o bătu uşor pe mână şi îi spuse împăciuitor:

— Haide, mai întârzii cel mult o jumătate de oră. Mergi la culcare dacă eşti obosită, draga mea! Îţi sunt recunoscător pentru grija pe care mi-o porţi.

Caroline se întoarse cu spatele ca să-şi ascundă frustrarea, iar în următoarele zece minute se învârti de la un capăt la altul al camerei sub un pretext sau altul. Însă bărbatul rămânea în continuare pe scaun, fără nici cel mai mic semn că ar vrea să plece. În cele din urmă,

ea reveni la biroul lui şi spuse:

— Ei bine, dacă tu nu mergi la culcare, eu n-am încotro, pentru că mi se închid ochii de somn. Vii acum?

— Aproape am terminat. Noapte bună, Caroline.

Bărbatul ridică fruntea, să fie sărutat, iar ea îşi şterse superficial buzele de ea, uitând, în agitaţia aceea, că aşa îşi lua rămas-bun de la el, cu siguranţă pentru multe luni de acum înainte, dacă nu chiar pentru totdeauna.

Ajunsă pe palierul de deasupra holului, îşi aminti, dar acum era prea târziu. Propria umbră îi ţinu companie de-a lungul coridorului până în dormitorul ei, mergându-i înainte, ca un hangiu ospitalier. În dormitor, aprinse o lumânare şi privi lung la mantia, pălăria, eşarfa şi mănuşile care o aşteptau. Bagajele ei erau jos, în trăsură, ca de altfel şi Horace.

Sună de două ori din clopoţel, dând astfel de înţeles că avea nevoie de menajera ei, Eleanor.

Când fata veni, îi spuse:

— Unchiul meu stă până târziu în seara asta. Va trebui să amânăm puţin. Anunţă-l, te rog, pe Baker. Ceilalţi servitori s-au culcat?

— Toţi în afară de Thomas, domnişoară. El o să-l aştepte pe stăpân, ca să stingă apoi luminile şi să încuie uşile. Cam bombăne, spune Baker, că îl ţine treaz atât de mult.

Caroline îşi muşcă buza.

— Spune-i lui Baker să nu facă nicio mişcare până ce Thomas nu va fi plecat. Ar fi un dezastru dacă Thomas ar vedea caii pregătiţi de drum.

— Foarte bine, domniţă. Asta-i tot?

— Nu. Fă în aşa fel încât să laşi impresia că mergi la culcare. Dacă poţi, strecoară-te afară din casă pe neobservate şi urcă-te în trăsură! Altfel, Thomas s-ar putea întreba de ce mai pierzi vremea. În plus, mi-e teamă că Horace o să se sperie de întuneric. Şi latră tare când e speriat. Stai acolo până vin eu!

— Foarte bine, domnişoară. Mă duc să-mi iau mantia şi boneta.

— Dar ai grijă! Să nu te vadă nimeni!

După ce plecă Eleanor, Caroline începu să străbată dormitorul cu paşi mari, de la un capăt la altul, de zeci de ori, continuând să-şi muşte buza. Apoi, înşfăca brusc hainele de plecare, aruncă o privire în jur ca să se asigure că n-a uitat nimic din ce trebuia să ia cu ea, aşeză scrisoarea pentru unchiul ei într-un loc mai vizibil pe măsuţa de toaletă, suflă în lumânare şi ieşi din cameră.

Umbra ei stătea îmbufnată într-un colţ. Când păşi de-a lungul coridorului, sări rapid pe urmele sale. Încă se vedea lumina aprinsă pe sub uşa salonului. Ezită puţin, iar apoi se strecură în dulapul menajerei, aflat în cealaltă parte a palierului. Era loc fix cât îi trebuia

printre perii şi pământufuri de praf, dar îi era teamă să facă vreo mişcare ca să nu vină totul grămadă peste ea.

Aşa stătu acolo vreme de încă zece minute, ţeapănă şi înghesuită, cu uşa dulapului întredeschisă, doar atât cât să poată vedea unghiul luminat al uşii de la salon. Trebuia să fie aproape unsprezece de acum.

Domnul Penvenen ieşi din salon. Avea în mână o candelă, iar sub braţ ducea o carcasă de piele. Camera din care ieşise era acum cufundată în întuneric. Bărbatul închise uşa după el, se duse la lampa din colţ şi o stinse. Apoi, veni drept către dulapul în care stătea ascunsă Caroline.

Hipnotizată, ca un copil captiv într-un coşmar înfiorător, Caroline îl privi venind spre ea. Apoi, uşa i se trânti în nas şi auzi papucii unchiului ei îndepărtându-se în scârţâitul podelelor.

Într-o beznă totală, Caroline respiră încet, începu să numere, hotărâtă să nu se pripească. Când ajunse la cinci sute, ridică zăvorul şi privi afară. Coridorul era cufundat în beznă.

Ştiind că încă nu era exclus să dea nas în nas cu Thomas, care îşi făcea rondul de seară, Caroline se strecură de-a lungul coridorului către scări şi se furişă cât putu de repede până jos. Treptele nu scârţâiseră niciodată atât de tare ca acum. Odată ajunsă jos, se îndreptă către camerele servitorilor, care se aflau imediat lângă grajduri. În bucătărie era lumină şi uşa era întredeschisă. Baker, vizitiul ei, stătea lângă un foc mic, în cămaşă şi în ciorapi, ascuţind o bucată de lemn. Părea somnoros şi pregătit de culcare. Dacă doar se prefăcea, îşi juca rolul bine.

Se ridică brusc în picioare când intră ea. Caroline îşi puse degetul în dreptul buzelor, abia reuşind să-şi tragă sufletul. Ultimele minute fuseseră încărcate de o tensiune neaşteptată.

— Thomas?

— A urcat, domnişoară, acum trei minute. Mă îndoiesc că mai coboară.

— Mai aşteaptă încă vreo cinci minute, apoi du-te şi adu caii!

— Da, domnişoară.

— Eu mă duc direct la trăsură. Eleanor e deja acolo. Te aşteptăm să vii.

— Foarte bine, domnişoară.

Când dădu să iasă din bucătărie, se uită la ceas. Era unsprezece şi cinci minute. Probabil Dwight o aştepta deja.

Lottie Kempthorne se trezi aproape imediat ce simţi pe obraz aerul rece al nopţii. Nu se mişcă, dar îl văzu pe tatăl ei destul de aproape de ea, la fereastră, privind curios afară.

Auzi vocea lui şoptită:

— E doar o febră şi m-am gândit să trimit după dumneavoastră,

domnule doctor, dar apoi m-am gândit să aştept până la ivirea zorilor, înainte să vă dau de furcă. Poate mâine dacă treceţi pe aici…

O voce de afară îi răspunse:

— Te văd în seara asta.

— Cred că s-a domolit şi până mâine…

— Lasă-mă să intru! Vreau să vorbesc cu tine.

Lottie nu făcu nicio mişcare nici atunci când tatăl ei, mormăind în barbă, închise fereastra şi începu să-şi tragă pantalonii pe el. Învăţase că nu trebuie să ia în seamă venirile şi plecările tatălui ei. În plus, dacă-l întreba ceva în momentul acela, avea toate şansele să se aleagă cu o muştruluială şi o palmă zdravănă. Aşa că îşi păstră poziţia destul de confortabilă în patul subţire şi tare, ascultând respiraţia regulată a lui May, care se afla alături de ea.

Tatăl ei cobori scările, luând cu el candela, şi îl auzi dedesubt, descuind uşa. (Cei mai mulţi localnici din Sawle nu-şi încuiau niciodată uşile, indiferent dacă era zi sau noapte, dar Charlie era o excepţie.) Îl auzi vorbind cu omul care intrase şi se ridică în capul oaselor, scărpinându-se pe întuneric. Se întrebă ce-ar fi putut să vrea doctorul Enys, în condiţiile în care venise atât de târziu şi vorbea pe o voce atât de ciudată. Doctorul Enys fusese foarte bun cu ea şi, de regulă, era foarte blând. Poate se întâmplase ceva grav.

Curiozitatea n-o mai lăsă să-şi continue somnul, aşa că se strecură jos din pat şi se furişă tremurând până la chepenegul care ducea către camera de jos. Îl ridică câţiva centimetri şi privi curioasă în jos.

Tatăl ei tocmai era consultat. Stătea pe un scaun, protestând şi eschivându-se, în timp ce doctorul Enys stătea aplecat deasupra lui, cu chipul palid şi aspru. Primele cuvinte care ajunseră până la ea au fost următoarele:

— Nu ai nicio febră, omule, şi tu ştii asta foarte bine. Şi nici n-ai avut. De ce le-ai spus oamenilor toată povestea aia?

— N-o fi febră pentru dumneavoastră, domnule doctor. Dar acum trei ore asudam ca o mârţoagă. Şi cum Lottie tocmai a scăpat de vărsat… Şi ia uitaţi aici! Puneţi mâna pe mâna mea! Dacă nici asta nu e transpiraţie…

Însă expresia de pe chipul doctorului Enys, bunul doctor Enys, nu se schimbă.

— Asta nu-i o scuză, nu-i aşa, Kempthorne? Boala asta prefăcută… născocită ca să eviţi orice amestec în transportul din seara asta? De ce n-ai vrut să te amesteci?

Tatăl lui Lottie, pe care Lottie îl iubea, îşi linse buzele şi începu să se încheie la cămaşă.

— S-a întâmplat deodată, începu el. Mai întâi am simţit pe spate o transpiraţie rece ca gheaţa. Apoi…

— De doi ani sau mai bine, e un informator prin părţile astea, care

duce vorba de colo-colo, pentru bani. Ştii asta, nu-i aşa, Charlie?

— Normal că ştiu! Toată lumea ştie. L-aţi prins?

— Eu aş zice că da.

Lottie se mută de pe un picior pe altul, din poziţia incomodă în care stătea şi ridică chepenegul alţi câţiva centimetri. Tatăl ei se ridicase în picioare.

— Cine, eu?! Vai de viaţa mea, domnule doctor! Ce idee fantastică vă trece prin cap! Şi nu e deloc una plăcută, trebuie să spun! E o insultă în toată regula! Şi toate astea din cauza febrei care m-a luat dintr-odată! Păi până să veniţi îmi clănţăneau dinţii în gură…

— De unde ai tu toate lucrurile astea? întrebă doctorul Enys, arătând cu furie către lucrurile din cameră, moment în care Lottie se temu să n-o vadă. Cum ai plătit pentru ele? continuă doctorul cu întrebările. Perdele, covoare, sticla din fereastră? Pe toate le-ai plătit făcând pânze de corabie? Sau vânzându-ţi prietenii pe capete?

Tatăl ei zâmbea, dar ea, care îl cunoştea foarte bine, ştia că nu e un zâmbet prietenos.

— Din pânze de corabie, domnule doctor. Jur pe viaţa mea! Şi nimeni nu poate dovedi că nu-i aşa! Acum puteţi pleca, domnule doctor. Lăsaţi-mă-n durerea mea şi luaţi-vă şi suspiciunile astea mizerabile cu dumneavoastră! Să veniţi aici, în miez de noapte, şi să aruncaţi cu minciuni în stânga şi în dreapta…

— Tu eşti cel care va trebui să plece, Charlie. Şi încă repede dacă-ţi pasă de viaţa ta! Ai dat informaţii despre prietenii tăi în seara asta, aşa-i? La ce oră are loc cursa? Mai e vreme să-i pui în gardă?

— Şi eu ce-o să spun despre dumneavoastră, domnule doctor? Că aţi râvnit la Rosina încă de când aţi pus prima dată ochii şi mâinile pe ea, ha? Că veniţi cu suspiciunile astea ca să încercaţi să opriţi nunta? Ştiu eu… Ştiu eu prea bine ce i-aţi făcut… Toate pipăielile, toate mângâierile care au fost… pe muteşte, când mă-sa nu era de faţă! Mi-a spus ea mie. Rosina. Ar trebui să fiţi recunoscător că s-a mai găsit un fraier s-o ia de nevastă…

Doctorul Enys făcu o mişcare bruscă, iar tatăl ei se feri, ca şi cum s-ar fi aşteptat la o reacţie violentă. Însă doctorul se întorsese către o măsuţă laterală, la care ea şi May se jucaseră împreună în seara aceea. Lottie întinse gâtul să vadă ce ridicase doctorul de pe masă şi se miră să vadă că era o cărticică de-ale ei, cu imagini, care se numea *Povestea lui Primerose Prettyface*.

— De unde ai asta, Charlie?

— Am cumpărat-o.

— De unde ai cumpărat-o?

— Din Redruth.

— Minţi! Cartea asta a fost mai întâi a lui Hubert Vercoe, băiatul funcţionarului de la vamă. Prima dată am văzut-o la ei în casă.

Doctorul răsfoia filele cărţii.

— Nu zău, n-aţi făcut cine ştie ce descoperire isteaţă, doctore. Asta nu dovedeşte nimic. Sunt multe cărţi de-astea la vânzare în Redruth. De ce…

— M-aş mira să fie chiar şi una singură! Dar uite, aici e dovada. Aici, pe prima pagină. Hubert Vercoe a colorat aripile acestui înger cu roşu. Chiar el mi-a spus asta şi am văzut cartea în mâinile lui!

Zicând acestea, doctorul Enys închise cartea şi o strecură în buzunarul lui.

În tăcerea care se lăsă, Lottie o auzi pe May răsucindu-se de pe o parte pe alta în pat şi scâncind, ca şi cum şi-ar fi dat seama că Lottie nu mai era alături s-o încălzească. Dedesubt, cei doi bărbaţi se priveau unul pe altul ca nişte câini pe care îi văzuse Lottie, zbârliţi şi cu toţi muşchii încordaţi.

— Şi ce aveţi de gând să faceţi acum?

— O să afli de îndată ce voi fi rezolvat.

Doctorul îşi luă cravaşa şi făcu o mişcare către uşă, dar tatăl lui Lottie se dovedi mai rapid şi ajunse acolo înaintea lui. Nici măcar doctorului Enys nu-i veni să creadă văzându-i zâmbetul prietenos întins acum pe toată faţa.

— Staţi aşa, doctore! Ce aveţi de gând să faceţi?

— Dă-te din calea mea!

Niciunul dintre ei nu făcu vreo mişcare.

— La ce oră e cursa? întrebă doctorul Enys.

— La miezul nopţii. E târziu, doctore. E prea târziu acum… Duceţi-vă acasă şi mergeţi la culcare. Acolo s-ar cădea să fiţi acum.

— Ce te-a determinat să faci asta, Charlie? Ce te-a făcut să-ţi trădezi aproapele?

— Nimeni nu e aproapele meu, doctore! Cine a ridicat măcar un deget pentru mine? Prima mea nevastă s-a înecat în faţa aproapelui. Niciuna din femei nu i-a întins o mână de ajutor. Nici măcar una! Au lăsat-o să se înece. Şi eu? Cine mi-a întins mie un deget când eram la pământ? Nimeni! Fiecare îşi vede doar de binele lui în viaţa asta!

— Nu trădând! Nu vânzându-ţi semenii pentru bani! Nici Iuda n-a fost mai breaz!

Lottie văzu mâna tatălui ei strângându-se în jurul parului de lemn pe care îl folosea ca să blocheze uşa de la intrare. Era în spatele lui, dar ea îl văzu.

— Zău dacă dau doi bani pe numele dumitale ciudate, doctore! Îmi port singur de grijă, tot aşa cum faci şi dumneata. Şi altă mărturisire de la mine n-ai să auzi! Când eu şi Rosina vom fi luaţi, o s-o ştergem din locul ăsta!

— Dacă ai făcut cumva asta ca s-o câştigi pe Rosina, e foarte posibil s-o pierzi exact din acest motiv…

— Ce-am făcut e bun făcut, doctore. M-ai vindecat de plămân negru, dar, în rest, nu-mi spui dumneata cum să-mi trăiesc viaţa! O, nu…

Lottie ţipă când îl văzu pe tatăl ei sărind la celălalt bărbat cu parul ridicat. Probabil doctorul Enys se aşteptase la asta, pentru că îşi feri brusc capul, iar parul i se frânse pe umăr. Chipul i se brăzdă de durere, iar bărbatul se prăvăli peste masa din spatele său. Transfigurat, de nerecunoscut, tatăl lui Lottie se năpusti asupra lui, agitând din nou parul; dar căzând, doctorul se salvase. Masa se prăbuşi, doctorul Enys se rostogoli într-un colţ şi se ridică în capul oaselor, în timp ce tatăl lui Lottie îşi făcea drum către el printre picioarele rupte ale mesei. Doctorul apucă un taburet, îl ridică în dreptul feţei, iar parul se izbi de el, rănindu-l la mână pe Charlie, care aproape că-l scăpă din mână. Doctorul se ridică cu greu de jos şi prinse parul; cei doi bărbaţi se încleştară în luptă şi merseră aşa, clătinându-se, până la perete.

Lottie balansă chepenegul, îl lăsă să cadă pe spate, coborî câteva trepte către camera de dedesubt, cu lacrimile şiroind necontrolat pe obrajii plini de cicatrice. Strigă la ei, dar ei nu o auziră – niciunul dintre bărbaţii aceştia care însemnau mai mult pentru ea decât tot restul lumii; încleştarea era pe viaţă şi pe moarte, puteai citi asta în ochii lor. Fata îşi dori să aibă curajul să se bage între ei, să-i oprească, să întoarcă timpul înapoi, pentru ca lucrurile să fie aşa cum erau cu numai o oră în urmă. Un coşmar oribil, mai rău decât cele prin care trecuse cu febra ei, mai rău decât durerea însăşi.

Tatăl ei avea mâinile încleştate în jurul gâtului celuilalt bărbat, dar părea că nu are forţa necesară ca să-şi ducă gândul până la capăt. Îi văzu ochii injectaţi – dorinţa de a ucide era încă acolo, dar citi în ei şi spaima.

Cei doi se prăbuşiră din nou pe podea, iar tatăl ei era acum dedesubt.

Dincolo de propriile ei ţipete, Lottie auzi un ecou subţirel. May era trează acum. May plângea adesea dacă se trezea în timpul nopţii, fără motiv, fără să ştie nici ea de ce. Lottie coborî încă două trepte, mai-mai împiedicându-se de tivul zdrenţuit al cămăşii de noapte care fusese odinioară a mamei ei.

Zbătându-se, tatăl ei se eliberase din strânsoare şi se târa acum din nou spre par, dar doctorul îl prinse de gleznă şi îl trânti la podea. Charlie lovi cu piciorul liber, nimerind faţa doctorului, şi reuşi să pună mâna pe par. Doctorul îl eliberă, îşi făcu vânt înainte şi îi sări în spate; din nou la pământ. Un sunet familiar; unul pe care Lottie îl ştia de-o viaţă: tatăl ei tuşea. Asta păru să-l tulbure şi pe doctor în acelaşi timp. Îşi slăbi strânsoarea, se îndreptă de spate, o privire îngrijorată – o reacţie care nu avea legătură cu ce se întâmpla în seara asta, ci cu alte

zile, alte seri… Tatăl ei era pe jos, rămase jos, apoi se ridică uşor în genunchi, după care nu mai mişcă deloc. Vreme de câteva secunde, ambele copile se opriră din plâns, singurul sunet fiind tusea aceea înecăcioasă, atât de cunoscută. Doctorul Enys se ridică tremurând în picioare. Avea sânge pe faţă, iar fularul îi era sfâşiat.

Tatăl ei privi în jur. Apoi se ridică dintr-un salt, înşfăcă un cuţit care stătea ascuns sub vase. Când îl ridică, doctorul Enys sesiză pericolul şi se repezi la el. Charlie ridică cuţitul, dar doctorul lovi şi el în acelaşi timp. Cuţitul căzu zăngănind. Doctorul păru să-şi măsoare distanţa şi lovi încă de două ori. Charlie tuşi din nou, o singură dată; nu ar fi putut să fie rănit, dar cu toate acestea se chirci, căzu în genunchi, se rostogoli, după care rămase nemişcat.

Lottie îşi pusese acum mâinile la urechi, neajutorată, ca şi cum vorbele şi sunetele ar fi putut s-o rănească mai mult decât priveliştea ce i se aşternea în faţa ochilor. Lacrimile începuseră să şiroiască din nou. Gura i se strâmbă într-o grimasă când încercă să spună ceva, dar nu reuşi să articuleze niciun cuvânt. Se ridică în picioare şi plânse cu lacrimi amare pentru o iluzie pierdută. Se simţea pustiită, avea sentimentul că fusese părăsită aşa cum nimeni altcineva nu mai fusese părăsit vreodată.

Capitolul 18

Nicio veste oficială nu ajunsese la urechile Demelzei, dar ea ştia. Imediat ce căzu întunericul, trase draperiile şi aprinse toate candelele pentru a-i conferi casei acea senzaţie de intimitate şi siguranţă. Era posibil ca Ross să nu ajungă înainte de ivirea zorilor, dar Demelza nu avea de gând să meargă la culcare. Seara aceea era de două ori importantă. Simţea că va şti de îndată ce privirile lor aveau să se întâlnească dacă veştile pe care le aducea erau bune sau rele.

Amână cina până la ora nouă, când în sfârşit se aşeză singură la masă şi ciuguli din pulpa rece de oaie şi din micile tarte cu gem de mere. După aceea, se duse la bucătărie, fără să ardă măcar de nerăbdare să audă tropotul potcoavelor cailor, sunetul dogit al hamurilor sau vocea uneori răguşită a lui Ross. Jane Gimlett era acolo, singură, în timp ce John Gimlett ieşise să caute un miel rătăcit; şi, ca pentru a-şi justifica cumva prezenţa acolo, începu să calce din nou gulerele cămăşilor lui Ross. Toate erau foarte uzate, peticite până la refuz, ar fi trebuit să fie demult la gunoi.

Jane Gimlett sporovăi o bună bucată de vreme. De la un timp însă, văzând că stăpâna ei tace, nu mai zise nici ea nimic. La etaj, Jeremy dormea dus.

Feathers, pisoiul, veni să se alinte de fustele Demelzei. Apoi, văzând că nu este respins, se făcu ghem sub tivul fustei şi îşi puse

lăbuţele din faţă în jurul gleznei ei. După vreun minut, reuşi, nu se ştie cum, să se încurce în picioarele din spate şi începu să se împleticească şi să dea din lăbuţe. Demelza se aplecă şi-l scoase din încurcătură, după care îl aşeză pe masă lângă ea. Pisoiaşul îşi arcui spatele şi îşi deschise guriţa într-un mormăit abia auzit; apoi, păşi în lături, ca dus de o adiere de vânt, şi aproape căzu de pe masă. Demelza îl ridică din nou şi îl puse în coşuleţul lui, lângă bătrâna Tabitha Bethia, care era adormită şi scoase un singur mieunat în semn de protest.

Demelza întoarse puiul pe care îl pregătea pe frigare în eventualitatea că lui Ross avea să-i fie foame la întoarcere, şi împinse cratiţa cu cartofi pe pirostrii, ca să stea chiar deasupra jarului. Fluxul avea loc la miezul nopţii, iar Demelza se gândi că Ross avea să sosească atunci sau imediat după. Scoase bucata de bacon din afumătoarea improvizată deasupra focului, pentru a vedea dacă este maturată suficient. Apoi se întoarse la masă.

Chiar atunci intră Gimlett, cu găleata în mână, cu răsuflarea tăiată, împiedicându-se de covoraşul de la intrare atunci când dădu uşa în lături.

— John! strigă soţia lui. Ce s-a întâmplat? L-ai găsit?

— E un soldat! spuse Gimlett, trântind găleata cu zgomot. Lângă pârleazul de la cotitura Long Field. Era cât pe ce să dau peste el! Credeam că e unul din cărăuşi.

Demelza puse fierul jos. Simţi un fior rece trecându-i prin inimă.

— Eşti *sigur*, John? De unde ştii?

— I-am zărit uniforma, stăpână. Plus că avea şi o flintă la el. Şi eu îi spun: „Noapte bună, fiule!” Iar el zice: „Da”. Atâta tot: „Da”. Am ştiut imediat că nu e de-al locului. Şi pe urmă i-am zărit şi flinta.

— Pe traficanţi i-ai văzut cumva?

— Da, doamnă, acum vreo oră. I-am văzut pe doi dintre ei, coborând spre golf.

O, Doamne, gândeşte, gândeşte, libertatea lui Ross putea fi în pericol, poate chiar viaţa. Se temuse de multe ori de asta, dar la vremea aceea Ross nu era implicat, poate cel mult era complice. Şi, din toate ocaziile posibile, se întâmpla tocmai acum, când se întorcea acasă. Demelza simţea cum pereţii se strâng în jurul ei, tot mai aproape, prinzând-o ca într-o temniţă.

— John, crezi… Crezi că poţi ieşi din casă fără să fii văzut şi să cobori până în golf? Ieşi din nou prin spate repede-repede şi ia-o pe faleză! Jane, câte lumânări avem? Crezi că sunt suficiente să luminăm toate ferestrele?

— Cred c-or fi vreo 20, doamnă. Trebuia să mai fi luat săptămâna trecută…

— John, nu mai pierde vremea. Fă ce poţi, chiar dacă asta înseamnă să…

Demelza se opri. Gimlett spuse:

— Cerul se înseninează. Stelele strălucesc a ger, dar pot să…

Se uită la Demelza şi se opri şi el. Femeia rămăsese cu privirile aţintite dincolo de el, la uşă. Acolo stătea căpitanul McNeil, de data asta în uniformă. Iar în fundal se zărea o altă siluetă.

— Seara bună, doamnă Poldark. Mă scuzaţi că dau buzna în intimitatea dumneavoastră. Omul dumneavoastră l-a văzut pe unul dintre soldaţii mei, şi de aceea va trebui să vă cer să nu părăsiţi casa pentru o oră sau două.

Demelza ridică una din cămăşile lui Ross. Cu degete tremurânde, dar reuşind să se controleze, o împachetă cu grijă.

— Căpitane McNeil… Asta da surpriză! Am rămas… fără grai.

— O să vă explic, doamnă, dacă putem vorbi în privat. Căpitanul Poldark este acasă?

— …Nu… E plecat…

Pe chipul lui McNeil se zări o umbră trecătoare.

— Înţeleg… Atunci aş dori să discut între patru ochi cu dumneavoastră, dacă îmi permiteţi.

— Desigur…

— O clipă. Câţi servitori aveţi în casă, doamnă?

— Doi. Numai pe ei doi.

— Atunci o să-i rog să stea aici, în grija soldatului meu. Wilkins!

Cu paşi nesiguri, cu inima bătându-i nebuneşte, Demelza îl conduse în salon.

— Vă rog, luaţi loc, căpitane McNeil. Aş spune că e oarecum lipsită de tact decizia de a apărea deodată la uşa bucătăriei mele ca un… ca un negustor ambulant cu tava de inele, când eu vă credeam la kilometri depărtare de locurile astea, la Londra sau… sau în Edinburgh. Trebuia să ne scrieţi.

— Vă cer iertare, doamnă. N-am avut intenţia să deranjez pe nimeni din această casă, dar întâmplarea a făcut ca omul dumneavoastră să dea peste unul dintre grănicerii noştri. Eu…

— Grăniceri? Asta sună aşa, foarte milităreşte… Credeţi că este vreun inamic prin zonă?

Bărbatul îşi răsuci mustaţa impresionantă.

— Un inamic anume. Am fost informaţi că în seara asta contrabandiştii intenţionează să acosteze în golful dumneavoastră. Vercoe, funcţionarul nostru vamal, a cerut în mod repetat întăriri pentru oamenii săi. În seara asta, eu şi soldaţii mei i le oferim. De aceea am cerut să-l văd pe căpitanul Poldark.

Demelza se dusese la dulap şi scosese o carafă. Căpitanul era încă în picioare şi, în uniformă fiind, părea enorm şi greoi pe lângă delicateţea ei.

— Vă pot oferi un pahar cu vin? întrebă ea.

— Nu, mulţumesc. Nu cât sunt la datorie.

— Dar de ce căpitanul Poldark? Ce legătură avem noi cu toate astea?

— Niciuna, cred. Sper. Dar e pământul dumneavoastră, doamnă. Nu puteţi fi atât de inocentă pe cât păreţi. Unde este căpitanul Poldark?

Femeia clătină din cap:

— Nu-i acasă, v-am spus. E în St Ives.

— Şi când se întoarce?

— Mâine… Cred. Vă rog, luaţi loc, căpitane McNeil. Când staţi în picioare, camera asta pare prea mică pentru dumneavoastră.

Bărbatul zâmbi cu o jumătate de gură şi făcu întocmai cum spusese femeia. Apoi îşi scoase ceasul şi îl puse iar la loc.

— Credeţi-mă, doamnă, mă întristează sincer faptul că mă aflu în situaţia asta în ceea ce vă priveşte.

— Aşadar, au avut dreptate cei care au spus că în timp ce stăteaţi în gazdă la familia Trevaunance îndeplineaţi, de fapt, rolul de spion.

Bărbatul răspunse tăios:

— Nu, nici pomeneală! Am venit aici în convalescenţă. Cât am fost aici, n-am făcut altceva decât să le fac o vizită de curtoazie autorităţilor vamale, de vreme ce colaborasem cu ele cu trei ani înainte. Vă rog să mă credeţi, doamnă Poldark, că nu-mi stă în fire să fac ceva atât de… dezonorant!

— Şi acum?

— Asta de acum e altceva, e cu totul diferit. Am venit aici în calitate de militar, stimată doamnă. Contrabanda asta… Contrabanda asta organizată trebuie să fie distrusă de la rădăcină! Eu nu pot decât să execut orr-dinele pe care le primesc!

Demelza constată cu surprindere că nota aceea de dispreţ din vocea ei îl deranjase foarte tare.

— Şi, cu toate astea, vreţi să mă faceţi prizonieră în propria mea casă…

— Pentru restul acestei seri. Nu pot să vă las pe dumneavoastră sau pe servitorii dumneavoastră să mergeţi să-i avertizaţi pe contrabandişti.

— Aşadar, nu prea aveţi încredere în mine, căpitane McNeil?

— În cazul de faţă, nu pot.

Femeia îl privi printre gene:

— Îmi cereţi să cred în onoarea dumneavoastră, dar dumneavoastră nu credeţi într-a mea.

— În condiţiile în care soţul dumneavoastră nu este acasă, ba poate fi chiar implicat? Căpitanul se ridică în picioare şi rămase câteva clipe sprijinit cu mâinile de spătarul scaunului, apoi adăugă: Căpitanul Poldark a fost el însuşi în armată. M-ar durea să aflu că este implicat –

sper, de dragul lui, că nu este. Nu mi-e deloc uşor să duc război împotriva prietenilor. Dar cândva l-am avertizat asupra pericolului de a sfida legea. Dacă asta a făcut acum, trebuie să-şi asume consecinţele. Credeţi-mă, stimată doamnă, ca să mă bucur de bunăvoinţa dumneavoastră aş plăti un preţ foarte mare. Serios vă spun, aproape orice preţ personal pe care mi l-aţi cere. Dar nu unul care să implice o… o neglijare a datoriei!

În bucătărie se auzi o voce răguşită. Nu mai avea mult până să-i spună lui McNeil adevărul, să-i explice nefericita întâmplare a implicării lui Ross, numai de data asta, şi să se lase, pe ea şi pe Ross, în voia sorţii, mizând totul pe înţelegerea şi pe bunăvoinţa lui. Se opri la timp însă. Nu îl întâlnise de prea multe ori pe McNeil, dar acum deja începea să înţeleagă caracterul lui. Justificându-şi faptele faţă de ea, îşi dezvăluise şi calitatea, dar şi defectele. Bun din fire, viclean, vulnerabil în faţa femeilor, îşi făcea totuşi datoria cu o fermitate care nu lăsa loc slăbiciunilor. Sentimentul de milă nu l-ar fi impresionat mai mult decât banii sau sexul.

— Ce doriţi să fac eu?

— Rămâneţi aici, doamnă. Îmi e greu să mă lipsesc de Wilkins, dar trebuie să rămână aici cu dumneavoastră, de vreme ce gafa lui v-a pus în gardă. N-ar trebui să dureze mai mult de câteva ore.

— Şi după ce i-aţi ridicat pe contrabandişti şi i-aţi închis, vom fi liberi să mergem la culcare şi să uităm de dumneavoastră?

Bărbatul se îmbujoră şi făcu o plecăciune.

— Chiar aşa. Şi dacă se întâmplă să ridicăm pe cineva care are legătură cu casa asta, voi regreta sincer, ca şi dumneavoastră. Sper să fie ultima oară când sunt implicat într-o astfel de misiune. De acum încolo, o să avem altele mai bune de făcut.

— Ce vreţi să spuneţi?

— O să ne luptăm cu oamenii de alt neam, doamnă. Şi cu alte convingeri decât ale noastre. Franţa i-a declarat război Angliei ieri. Dacă ar fi făcut-o încă de acum câteva săptămâni, am fi fost cu toţii scutiţi de întâlnirea asta acum.

Dwight ieşi din casă, închise uşa şi se sprijini de ea. Era întuneric afară, dar era întunericul unei nopţi geroase, nu întunericul acela lăuntric ce mai-mai că îl doborâse. Învineţit, tremurând şi plin de durere, dar acum nu se mai temea că îşi va pierde cunoştinţa. Aerul îl înviorase. Şi în timp ce stătea acolo, încercând să-şi adune gândurile, aerul acela era ca un tonic – o adiere rece pătrunzând prin hainele asudate, răcoroasă, dar înviorătoare.

Du-te la calul tău, dezleagă hăţurile, fă un efort şi urcă-te în şa. Era deja trecut de unsprezece. Caroline îl aştepta de acum. Bone era acolo, putea să-i explice. (Dar nu putea să-i explice ceea ce nu ştia nici el.) În

zece minute putea fi acolo – hai, cincisprezece. Într-o jumătate de oră ar fi fost deja plecaţi.

Dar asta era o simplă ipoteză care nu putea fi testată. Încă rămăsese mai mult de jumătate de oră până la miezul nopţii. Nici măcar pentru Caroline…

Trase de hăţuri şi îşi întoarse calul. Nefiind obişnuit cu povara la urcuşul pe poteca abruptă şi bolovănoasă, calul se împiedica, scoţând scântei din bolovanii ce se prăvăleau. Îi făcea bine că ieşise din casa aceea în întunericul rece. Două copile plângând, uitându-se lung la el, cel care le fusese prieten; priviri ostile, terifiate, în timp ce Charlie zăcea în vatra propriului şemineu. Când plecase, le auzise mişcând. Imediat ce uşa se închisese în urma lui, fetele coborâseră tiptil şi se duseseră să îl cerceteze pe tatăl lor. Lottie avea să umezească o cârpă, să încerce să-l trezească, până la urmă avea să reuşească, fără îndoială. Dar care era viitorul lui? Care era viitorul lor?

În vârful dealului, Dwight îi dădu pinteni calului, îndepărtându-se de Killewarren, îndepărtându-se – pentru moment – de Bath, şi de fuga cu iubita, şi de noua lui viaţă. Umărul stâng îi zvâcnea cu putere, deşi nu avea oase rupte; sângele de la zgârieturile de pe gât se usca prelins pe partea din faţă a cămăşii.

Dacă ar fi avut mai mult timp la dispoziţie, poate s-ar fi întors la Jacka Hoblyn. *El* ar fi fost suficient de rapid într-o situaţie urgentă ca asta. Poate ar fi ieşit în larg, cu o barcă, să-i avertizeze pe cei de pe şalupă. Dar timpul s-ar fi scurs înainte să apuce măcar să înceapă. Chiar şi aşa era probabil prea târziu.

În Grambler erau două lumini, dar problema era aceeaşi: timpul avea să treacă înainte să apuce să se trezească cineva. Toată responsabilitatea rămânea pe umerii lui.

Ofiţerul pe care îl văzuse în Truro; cei doi călăreţi din seara asta care se retrăseseră în tăcere, în afara drumului, pentru a-i lăsa pe el şi pe Parthesia să treacă. Nu era o ambuscadă obişnuită; citise asta în ochii lui Charlie; era marea trădare. Poate Charlie hotărâse să renunţe la jocul ăsta periculos după ce avea să se însoare. Închisoare sau surghiun pentru vreo duzină de oameni, chiar mai rău dacă opuneau rezistenţă; închisoare şi ruină pentru Ross.

Noaptea era destul de întunecată pentru ca mişcările bruşte să fie periculoase. Când ajunse la ruinele minei Wheal Maiden, se lăsă să alunece din şa, după care priponi calul într-o nişă din zid. Apoi, coborî pe firul văii, în timp ce în sufletul lui graba şi prudenţa îşi declaraseră război.

Cât ţinu drumul, nu văzu pe nimeni. Două lumini aprinse la mină. Sub tălpi, simţea pământul uscat şi îngheţat de ger. Era imposibil să-şi dea seama câţi alţii trecuseră pe acolo înaintea lui. O lumină în fereastra salonului la Nampara. Demelza aflase, fără îndoială, că Ross

se întoarce în noaptea asta.

Tot coborând, îşi făcea planuri. Cei de la Nampara puteau să dea o mână de ajutor. Când fiecare secundă conta…

Poate liniştea văii îl făcu suspicios; sau lumina aceea ostentativă, atât de târziu. Merse la uşa din faţă şi ridică mâna pregătit să bată în uşă, apoi o coborî şi ocoli tufa de liliac, traversând stratul cu flori până la fereastra luminată. Draperiile erau trase, însă exista o crăpătură. Se uită atent înăuntru. Pe masă se afla o căciulă gri de husar.

Un decor înţepenit şi straniu. Soldatul masiv de lângă uşă, în mantaua lui roşie şi pantalonii cu vipuşcă aurie, impasibil, cu o privire lipsită de expresie. John şi Jane Gimlett, aşezaţi pe marginea scaunului, tensionaţi, vizibil stânjeniţi. Şi Demelza lângă foc. În seara aceasta, nu atât frumuseţea chipului îi ieşea în evidenţă, cât osatura puternică a feţei. De obicei, era imperceptibilă. Ai fi zis că încetase să mai fie femeie sau bărbat, iar acum trăsăturile i se contopiseră într-o formă comună amândurora. Încheieturile degetelor ei erau albe.

Lui Dwight i se păru că aude o mişcare în spatele lui şi se îndreptă brusc de spate. Era însă doar o adiere a brizei uşoare.

Aşadar, ceea ce avea de făcut trebuia să facă de unul singur. Ocoli casa. Văzu o lumină arzând în fereastra bucătăriei. Călcă atent pe aleea pietruită din curte, dintre grajdurile din piatră. Draperiile ferestrei de aici nu erau trase. Încăperea era goală. Încercă zăvorul, iar uşa se deschise fără probleme. Căldură şi mirosuri de bucătărie. Un fier de călcat pus în picioare pe masă şi o pisică ce dormea într-un coş, lângă un foc aproape stins. Un pisoiaş, culcat aproape în cenuşă, mieună şi se întinse la vederea lui. Lumânarea solitară pâlpâia pe sfârşite.

Văzu ce dorea chiar la uşă – un felinar micuţ pe care îl foloseau când ieşeau din casă. În timp ce îl cobora de la locul lui, Garrick începu să latre. Bâjbâi în grabă să deschidă închizătoarea felinarului, care se blocase. Nu putea să plece şi să rezolve afară, pentru că astfel n-ar mai fi avut cu ce să aprindă lumânarea. În timp ce trăgea de clapetă, i se păru că aude o mişcare în salon. Păşi repede după uşă, însă nu se auzeau paşi. Garrick se opri din lătrat, iar după ce se lăsă tăcerea, clapeta se mişcă şi închizătoarea se deschise. Dwight se duse la mucul de lumânare şi aprinse felinarul de la el. Pe foc, pe nişte pirostrii, era o oală cu nişte cartofi la care apa se evaporase de tot. Pisoiul stătea întins pe spate lângă cizma lui, aşteptând să muşte o mână prietenoasă. Dwight puse din nou închizătoarea şi se strecură afară din casă. Zăvorul de la uşă se închise cu un clinchet în urma lui.

Traversă curtea în şi mai mare grabă acum, în timp ce Garrick începuse să latre din nou. Sări pârleazul din spate. Ascunzând felinarul sub mantie, alergă către Long Field. Acest câmp reprezenta tot terenul cultivabil de pe promontoriul ce separa plaja Hendrawna de golful

Nampara. Se întindea până unde începea aflorimentul de stâncă şi tufele de ferigă şi orz sălbatic. Se împiedică în repetate rânduri pe terenul proaspăt arat, urcând până ce zări marea pe ambele părţi. Pe plajă, în seara asta, nu se auzea decât susurul valurilor. Conturul lor neregulat separa nisipul de apă. Golfuleţul Nampara abia putea fi zărit de acolo – o despicătură în faleza înaltă în drumul către Sawle.

Mai parcurse alţi câţiva metri până ce văzu un bărbat stând în picioare lângă un bolovan, cu silueta conturată în lumina stelelor. Felinarul lui Dwight nu ar fi putut fi ascuns în totalitate, aşa că singurul lucru care îl salvase era faptul că bărbatul stătea cu faţa către mare. Se dădu în spate, centimetru cu centimetru, păşind uşor în lături până ce bolovanul ajunse între ei. Efortul depus sau încordarea îl făcuse să transpire din nou, dar acum sudoarea era bine-venită, pentru că îi încălzise corpul, protejându-l de răcoarea nopţii. Ghemuindu-se cât putu, reuşi să ocolească santinela, ocolind partea de nord a Damsel Point, până când ajunse la marginea falezei. Acolo, coborî felinarul în spatele unui zid scund din piatră şi privi în jos, către golful cufundat în întuneric.

La început, nu văzu nimic; apoi, când ochii lui începură să se obişnuiască cu întunericul, ştiu că vasul era acolo. Era ceva nefiresc în mare, scund şi întunecat, care nu semăna cu o stâncă, chiar dacă ar fi putut fi o stâncă acolo. Străduindu-se să distingă contururile, reuşi să desluşească şi unicul catarg şi – pentru o secundă numai – un licăr de lumină la bord.

Niciun pic de lumină la ţărm. Golful, centrul golfului unde nisipul şi pietrişul se întâlneau cu apa, era gol. În colţurile mai întunecate ar fi putut fi oameni şi animale care să stea la pândă. Însă, până acum, din ce-şi putea da seama, nimic nu mişca sub cerul îngheţat.

Îşi scoase ceasul din buzunar şi se uită la el ca omul care nu vede, apoi îngenunche lângă felinar, ca să-l poată vedea. Douăsprezece şi zece. Cursa nu începuse încă.

Într-o grabă disperată, se întoarse, privind terenul care se întindea de jur-împrejur. Cealaltă parte a zidului era un loc la fel de bun ca oricare altul.

Îşi smulse briceagul din buzunar, îl deschise şi se întoarse câţiva metri, până la cea mai apropiată tufă de orz sălbatic. Orzul sălbatic e un coşmar când vine vorba despre înţepături, dar se rupe repede când calci pe el sau când îl răsuceşti brusc. Parţial cu un cuţit, parţial cu mâna, rupse un mănunchi mare şi îl aruncă peste zid. Apoi iar. Trebuia să-şi facă o rezervă şi nu avea timp de pierdut. Rugul trebuia alimentat în timp ce ardea.

Aşa că rupse mai multe mănunchiuri, uscate şi extrem de inflamabile. Una peste alta, avea o grămadă suficientă cu care să înceapă. Renunţând la discreţia de până atunci, scoase felinarul şi sări

peste zid. Scoase unica lumânare pe care o avea la dispoziţie, protejând-o cu grijă de curent, şi o ţinu la baza grămezii.

Vreme de câteva clipe chinuitoare, crezu că adierea vântului avea să stingă scânteia. Apoi, flacăra se împrăştie deodată ca argintul viu prin grămada de orz, iar într-o fracţiune de secundă focul ardea trosnind, cu o flacără strălucitoare.

Capitolul 19

Ross fusese foarte nerăbdător pe drumul de întoarcere spre casă. Entuziasmul şi anticiparea de la plecare dispăruseră acum cu totul şi, de îndată ce zări Cornwall la orizont, îşi dori să ajungă la mal dintr-odată, în loc să navigheze încă 12 ore până la destinaţie.

Nu că avea ceva util de făcut când ajungea la Nampara. Şi nici că avea veşti bune de răspândit. Balonul de săpun al speranţelor lui se spărsese şi nu rămăsese nimic în loc. Nu-şi dorea decât să ajungă acasă, să încheie socotelile cu mineritul o dată pentru totdeauna şi să uite toate şansele pe care le risipise în zadar.

Pentru prima dată în viaţă, începuse să se simtă bătrân. De multe ori în ultimii ani avusese sentimentul ratării, dar găsise de fiecare dată în străfundurile sufletului lui convingerea că era doar o fază trecătoare, un coborâş care, în natura tuturor lucrurilor, trebuia să fie urmat de un suiş. Cel puţin o parte a acestei convingeri derivase din conştientizarea faptului că era tânăr şi în putere. Întâlnirea cu Mark Daniel îi zdruncinase însă această convingere.

Faptul că înţelegea din nou deşertăciunea aşteptărilor legate de minerit, aşteptări pe care le clădise pe baza vorbelor aruncate la întâmplare de acest bărbat cu patru ani în urmă, îi zdruncina încrederea în el însuşi şi în propria lui putere de judecată. Se învinui cu amărăciune pentru că se pripise cu încrederea lui exagerată şi pentru entuziasmul care – prin prisma experienţei avute – părea acum absurd şi nesăbuit. Irosise o investiţie profitabilă într-o mină deschisă chiar de el şi investise tot ce avea – ba îl mai convinsese şi pe Francis să facă la fel – într-o mină deja epuizată, care îl dezamăgise şi pe tatăl lui cu un sfert de veac în urmă. Nu numai că se jucase cu banii, dar se jucase cu siguranţa şi fericirea soţiei sale şi a copilului lor.

Aspectul fizic al lui Mark îl tulburase. În vremurile de demult, existase o legătură puternică între ei: se jucaseră împreună când erau copii, merseseră la pescuit şi se luaseră la trântă în tinereţe. Bărbatul acela îmbătrânit, cu părul cărunt, care mijea ochii la hartă… Oare el, Ross, rămăsese într-adevăr neatins de trecerea anilor, aşa cum îşi imagina? Se amăgea oare să creadă că tinereţea era încă de partea lui? Oare câte alte prejudecăţi se cuibăriseră de-a lungul timpului în mintea lui excesiv de credulă?

Nu era în dispoziţia cea mai sociabilă, iar după câteva tentative de a-l angaja într-o conversaţie, Farrell şi ceilalţi membri ai echipajului renunţară. După căderea nopţii, şalupa îşi croia uşor drum către ţărm. Pe la unsprezece şi jumătate ancoră la mică distanţă de intrarea în Golful Nampara. Ambarcaţiunea cu fund plat fu coborâtă, iar Farrell acceptă cu uşurinţă ideea lui Ross de a pleca la ţărm cu prima încărcătură. Însă Farrell refuză să mişte din loc vreo încărcătură până ce nu primea semnalul dinspre ţărm.

Semnalul veni la douăsprezece fără zece: un singur felinar cu obturator de lumină **[21]**, la mal, luminând doar în direcţia mării, expus doar o jumătate de minut. Farrell dădu ordinele necesare, iar butoaiele fură coborâte în barcă.

O amestecătură de obiecte – aşa cum realiză Ross când se uită la încărcătură, în drum spre casă; dar una extrem de valoroasă. Nici nu era de mirare că Trencrom nu avea nevoie să organizeze transporturi mai des de câteva ori pe an. Ceai, tutun şi butelcuţe de 20 de litri de rachiu şi gin olandez; plus o cantitate apreciabilă de materiale luxoase: brocart cu aur şi argint, mănuşi de mătase, panglici şi portjartiere.

Băuturile alcoolice reprezentau cea mai mare parte a încărcăturii, iar acelea fuseseră încărcate primele. Era vorba în principal de rachiu alb, cu un butoi de amestec colorant inclus. Avea o tărie de 120°; iar domnul Trencrom obişnuia să dilueze acest alcool de import înainte de a-l vinde, scoţând în final trei butoaie de vânzare din fiecare butoi care ajungea la ţărm. În Franţa plătea câte patru şilingi pe galon **[22]**. Preţul în Anglia, cu tot cu taxe vamale plătite, era de douăzeci şi opt de şilingi. Presupunând că s-ar fi vândut chiar la jumătate din preţul acesta, nivelul de profit era suficient de mare pentru a scăpa calculelor lui Ross, de vreme ce numai în seara aceasta se aflau la bord vreo patru sute de butoaie – şi asta dacă era să le numere numai pe cele de rachiu. Dar se gândi că o să aibă mai puţine mustrări de conştiinţă decât oricând atunci când va mări taxa pentru exploatarea terenului său.

Barca era atât de plină, încât copastia ieşea doar cu 4 sau 5 centimetri deasupra apei, iar Ross se instală la prova în timp ce luntraşii, în număr de şase, începură să vâslească uşor spre mal.

Pentru un timp, nu se mai auzi nimic altceva decât zgomotul fluid al vâslelor scufundate în apă şi clipocitul şi bolborositul apei care se izbea de barcă. Braţele golfului se închideau în jurul lor, izolându-i de imensa pustietate zgomotoasă a mării rămase în urmă. În schimb, în imediata vecinătate se auzea susurul valurilor – şuierătoare şi inofensive pentru prima dată. Spre ţărm, stelele nu mai erau la fel de strălucitoare precum fuseseră în larg: un văl subţire de ceaţă alunecase peste ele – prea fin pentru un nor. Chiar atunci, barca se ridică apoi căzu şi râcâi nisipul, iar doi dintre bărbaţi săriră din barcă şi o

prinseră ferm, ca să nu alunece înapoi. Desprinzându-se din întunericul din jur, patru siluete îşi făcură dintr-odată apariţia – două ajutară la aducerea bărcii pe mal, iar celelalte două îşi făcură drum prin apă ca să înceapă descărcarea mărfurilor.

Ross păşi pe nisipul ud. Un val nou îi umezi cizmele atunci când coborî la mal. Îl recunoscu pe Ted Carkeek şi pe Ned Bottrell, iar după câteva clipe Paul Daniel îşi făcu şi el apariţia din întuneric.

— Totul e în regulă, domnule? L-aţi găsit până la urmă pe fratele meu?

— Da, l-am găsit…

— E bine? A transmis vreun mesaj?

— Mi-a transmis ceva pentru tine, pentru Beth şi pentru tatăl lui. Am să trec mâine-dimineaţă să vă văd.

— Şi a fost de vreun ajutor? Ştiţi unde era terenul ăla bun?

— Vorbim mâine despre asta, Paul.

În spatele lor nu se auzea aproape niciun cuvânt, oamenii nu făceau altceva decât să descarce primele butoaie, rapid şi metodic. De multe ori era altfel decât acum; oamenii trebuiau adesea să se lupte cu valurile şi să ghideze cât mai bine butoaiele care pluteau spre mal. Ross trecu mai departe, iar Will Nanfan veni spre el ducând un catâr de căpăstru. Ştiind că va trebui să răspundă din nou la unele din întrebările de mai înainte, Ross se pregătea să se scuze ca să treacă repede mai departe. Dar nu mai apucă. În spatele lui, unul dintre bărbaţi scoase o exclamaţie bruscă. Ross zări pe cineva cu privirea aţintită într-un punct, iar dintr-odată pe plajă apăru reflecţia unei lumini. Un foc ardea cu flăcări mari şi cu fum pe Damsel Point.

Evenimentele se succedau mai repede decât reuşea mintea să le asimileze. Blesteme mormăite de bărbaţii din jurul lui, un strigăt cât se poate de clar de la o voce pe care n-o recunoscu, iar apoi un fluier strident. Deodată, în lumina licăritoare văzu alte siluete coborând pe faleza din părţile laterale ale golfului; apoi, lumini de felinare, care nu erau ascunse privirilor.

Ce surpriză! Vameşii. Cei de multă vreme aşteptaţi. Dar tocmai în noaptea asta, din toate nopţile posibile… Ross se întoarse, observă confuzia celor din jurul bărcii. Alergă spre ei.

— Repede! Ieşiţi din nou la apă. Plecaţi de aici şi ascundeţi butoaiele…

Zicând acestea, se aruncă cu toată greutatea pe o parte a bărcii; i se alăturară alte două-trei persoane. Barca alunecă, frecându-se de nisip. Două siluete din barcă începură să arunce butoaiele peste bord. În întuneric se desluşeau umbre alergând de colo-colo, străini cu chipie plate, alţii cu caschete înalte. Nanfan se făcuse nevăzut cu tot cu catâr. Un val veni ca un vârtej la nivelul genunchilor lor; barca plutea, dar era împinsă mai departe, în susul plajei.

— Ţineţi-o! Binişor! Daţi-i drumul!

Unul dintre bărbaţi căzuse în apă după ce îi fugise pământul de sub picioare, dar alţi doi îi luară locul. Ei reuşiră să se ţină pe picioare, iar atunci când valul făcu barca să alunece înapoi, se ţinură după ea. Undeva se auzi un foc de flintă. Un bărbat sări în barcă, apoi altul. Ross însoţi barca până ce apa îi ajunse la nivelul taliei. Vâslele erau scoase, oricum, dar numai cât s-o ţină dreaptă. Un bărbat care stătea la prova îi întinse mâna lui Ross. Ross făcu un pas cu intenţia să sară în barcă, dar apoi se răzgândi. Din nou la bord, izolat, probabil avea să navigheze de colo-colo încă vreo săptămână; prefera să rişte.

Se întoarse, văzu locul plin de oameni – cărarea care urca era blocată de catâri; confuzie şi oameni care se băteau, împărţind lovituri cu beţele în stânga şi în dreapta. În timp ce îşi făcea cu greu drum prin apă, spre mal, un bărbat înalt, cu căciulă de husar, îi strigă:

— Stai pe loc! În numele regelui!

Ross îşi schimbă brusc direcţia.

— Stai pe loc sau trag!

Se întoarse din nou şi se feri. Focul de flintă îi explodă pe la ureche când îl trânti pe bărbat în apă.

Nu putea face nimic. O altă împuşcătură şi apoi încă una. O luă la fugă spre stânga, către grota unde îşi ţinea barca. Putea urca uşor de acolo. Cineva îl pândea din umbră – de data asta nu reuşise să îşi evite adversarul la timp. Fu pus la pământ, iar celălalt era deasupra sa.

— Te-am prins acum! Stai locului, nemernicule, că de nu… *Avem unul aici, Bell!*

Avea barbă. Vercoe. Ross se răsuci brusc şi deveni mai îndârjit. Vercoe se rostogoli, încă ţinându-l strâns. Se rostogoliră împreună, iar Vercoe ajunse dedesubt. Se auziră paşi alergând. De două ori îl lovi pe vameş, reuşi să se elibereze şi se rostogoli, auzind paşii apropiindu-se tot mai mult. Vercoe strigă:

— Nu eu, idiotule! Acolo – tocmai a plecat!

Ajuns în dreptul falezei, Ross se întoarse, deoarece noul venit îl prinsese din urmă. Simţi băţul tare, din lemn, al vameşului. Se luară la trântă. Băţul lovea cu zgomot. Îşi făcu vânt. Cu toată forţa; şi avu noroc. Vameşul căzu, tăindu-i calea lui Vercoe.

Urcând, Ross îi auzi venind pe urmele lui. În golf era un mic război. Luminile se mişcau necontenit. Nesupravegheat, focul se stinsese. Urcă, folosindu-se de toată experienţa dobândită în copilărie şi reuşi să-şi ia un avans. Dar glonţul unei flinte se opri în stânca de lângă el. Cineva, sus, pe faleză, îşi fixa atent ţinta. Ajunse în vârf, abia trăgându-şi sufletul, merse târâş prin orzul sălbatic şi o luă în diagonală către primul zid de pe moşia lui. Îşi supse sângele de pe încheieturile degetelor şi scuipă. Cei doi vameşi ajunseseră în vârf. Ţinta perfectă pentru cineva care avea armă. Probabil aşa se gândi şi

soldatul, pentru că amândoi bărbaţii îşi anunţară deodată prezenţa, după care se auzi vocea lui Vercoe zbierând un ordin care răsună pe toată faleza. Asta îi oferi lui Ross răgazul de a face un salt peste zid şi de a o lua la fugă pe partea cealaltă.

Auzul fin al Demelzei prinsese primul foc de flintă în depărtare şi nu mai rezistă să stea locului. Se ridică în picioare şi era la jumătatea drumului către uşă, înainte ca soldatul să apuce să reacţioneze.

— Nu, doamnă! Nici să nu vă gândiţi! Aţi auzit ce-a zis căpitanul.

— Am un copil la etaj! Cu siguranţă e speriat. Trebuie să-l aduc aici, jos!

— Nu, doamnă. Căpitanul McNeil a spus că trebuie să rămâneţi aici, în camera asta.

— Vă rog să mă lăsaţi să trec! spuse ea furioasă.

— Calmaţi-vă, doamnă! Eu am primit nişte ordine şi…

— Nu mă calmez! Acum n-o să vă războiţi cu nişte copii, nu? Daţi-vă la o parte din calea mea!

Bărbatul ezită şi aruncă o privire către cei doi Gimlett:

— E un copil aici?

— Normal că e! izbucni John Gimlett.

Soldatul se întoarse către femeia cu chipul schimonosit de furie din faţa lui:

— Eu nu aud nimic. În ce cameră e?

— Cea din capătul scărilor.

Bărbatul îşi trecu un deget peste bărbie după care se retrase uşor:

— Atunci sunt cu ochii pe dumneavoastră. Aveţi grijă să nu încercaţi vreo şmecherie, doamnă!

O urmă afară, în hol, şi rămase în cadrul uşii, de unde putea ţine sub observaţie şi interiorul camerei, şi scările. Demelza se repezi pe scări şi apoi în dormitorul lor. Jeremy dormea liniştit, ignorând primejdiile care îi ameninţau pe părinţii lui.

Fereastra aceasta avea lucarne care dădeau atât spre nord, cât şi spre sud. Demelza alergă către primele şi privi afară. La prima vedere, noaptea părea calmă şi încremenită, dar apoi femeia observă licărul focului aprins pe Damsel Point. Deschise fereastra batantă. De aici, acoperişul cobora în pantă abruptă către jgheabul de scurgere construit recent. Dar la capăt, deasupra bucătăriei, acesta se unea cu marginea acoperişului de paie al clădirii unde erau ţinute căruţele.

Se strecură cu greu prin fereastra micuţă şi apoi afară pe acoperiş. După aceea, merse târâş de-a lungul acoperişului, ca o pisică, până în capăt, şi se lăsă să alunece pe acoperişul de paie. Îl traversă pe acesta până în partea sa cea mai joasă, unde avea o înălţime de vreun metru şi jumătate, iar de acolo sări.

Ateriză în patru labe, sfâşiindu-şi fusta şi lovindu-se la încheietura

mâinii şi la genunchi. Se ridică apoi în picioare şi o luă la goană către Long Field.

Cu răsuflarea tăiată, ajunse la pârleaz tocmai atunci când o siluetă sărise dincoace. Recunoscu cu uşurinţă umerii şi capul lunguieţ şi slab al siluetei respective. Cei doi se cercetară atent, în întuneric.

— Demelza!

— *Ross!* Credeam că te-au omorât… Slavă Domnului că eşti bine! Credeam…

— Nu sunt bine, spuse el. Sunt urmărit. Care drum e cel mai sigur până în casă?

— Niciunul. E un soldat înăuntru. Le-am spus că eşti în St Ives. Eşti rănit?

— Deloc. În timp ce vorbeau, mergeau repede pe drumul pe care venise ea, Ross mergând în urma ei, ca s-o protejeze de un eventual glonţ. Cred că m-au recunoscut, adăugă el. Nu sunt sigur. În sus, pe vale, e pază?

— Nu ştiu. Am stat ca pe jar de atâtea griji. Ai putea să mergi către Mellin.

— O să trimită oameni în direcţia aia…

La intrarea în curtea lor, Ross se opri brusc, ascultând. În curte era linişte deplină, cu excepţia zgrepţănărilor care se auzeau dinspre uşa de la grajd, unde Garrick aştepta nerăbdător să-l întâmpine.

— Vin. Dinspre câmp acum. Eşti în siguranţă aici? Te-a lovit cineva?

— Nu, deloc, desigur. Dar tu…

— Atunci mergi înăuntru. Eu o să mă ascund în bibliotecă – în ascunzătoare. Acolo o să fiu oarecum în siguranţă.

— N-ai cum să…

— Ba da, prin lateral. Am cheia.

— Dar e sigur?

— Trebuie să risc.

Într-o clipită, Ross dispăru de lângă ea. Auzi zgomote de paşi care alergau. Se grăbi să se strecoare înapoi în casă. Se împiedică prin bucătăria întunecată şi apoi intră în hol. Soldatul îndreptă flinta spre ea, mai întâi surprins şi apoi furios.

— Unde aţi fost? Cum aţi ajuns jos?

Demelza respiră adânc:

— Pe scările din spate.

— Ce scări din spate? izbucni bărbatul. Nu mi-aţi spus de ele! De ce aţi?…

— Ei bine, acum m-am întors! Nu e suficient?

Soldatul auzi şi el zgomotul de paşi grăbiţi pe caldarâm şi ridică din nou flinta. Vercoe şi asistentul lui, Bell, se năpustiră înăuntru.

— Pune flinta jos, omule! se răsti Vercoe cu vocea unui comandant

de navă. Spumega de furie: Unul de-ai tăi ne-a folosit deja pe post de ţinte. Bărbatul se întoarse apoi către Demelza: Unde este căpitanul Poldark, doamnă?

— În St Ives, bănuiesc.

— Atunci bănuiţi prost! M-am luptat corp la corp cu el pe plajă, acum zece minute. A intrat aici, soldat?

— Nu. N-a intrat absolut nimeni aici în afară de dumneavoastră.

— Ultima oară l-am zărit venind încoace. Cu siguranţă trebuie să fie undeva în casă!

— N-aveţi niciun drept să daţi buzna aici aşa! protestă Demelza, alegând să-şi descarce furia pe ei. Cu ce drept ne încălcaţi proprietatea? Staţi numai să audă soţul meu! Păi dacă…

— Cu siguranţă o să audă! Şi asta foarte repede, cred…

— De unde ştiţi că a fost el? E cumva lumină afară? V-aţi adresat lui, pe nume? Bineînţeles că nu! Eu vă spun că e plecat de acasă şi…

— Ia ascultaţi aici, doamnă, o întrerupse Vercoe, controlându-şi furia. Căpitanul Poldark era cel pe care l-am văzut pe plajă – sau, dacă nu, fratele lui geamăn. O să vă prezint scuzele mele dacă va fi nevoie, dar nu cred că va fi cazul… Şi ce-i cu sângele ăla pe rochia dumneavoastră?

— Sânge? întrebă ea, uitându-se la pata respectivă. Simţi un gol în stomac. Deci Ross era rănit. E de la mână, răspunse ea. Mi-am zdrelit-o de zid, adineauri. Vedeţi…

Vercoe făcu un gest de nerăbdare.

— Ne daţi voie să vă cercetăm casa?

— Şi dacă nu v-aş da, vă luaţi singuri această libertate!

— Tot ce se poate. Legea trebuie respectată. Vă rugăm să mergeţi în salon, cu servitorii.

— Nici nu mă gândesc! Dacă nu pot să vă opresc să-mi intraţi în casă cu forţa, cu siguranţă n-am să vă permit să-mi daţi ordine la mine în casă. O să vă urmez!

Înainte ca Vercoe să mai apuce să spună ceva, se auziră alte zgomote de paşi în bucătărie şi un alt soldat îşi făcu apariţia. Împreună cu el, parţial târât, parţial condus de la spate, intră Dwight Enys, care avea o cârpă mânjită de sânge în jurul capului. Soldatul îl prinsese tocmai când era pe punctul de a aţâţa focul şi îl pusese la pământ.

În golf, luptele înverşunate duse pe întuneric se încheiaseră. Şapte dintre contrabandişti fuseseră capturaţi, dintre care doi fuseseră răniţi şi unul ucis. Un soldat şi un perceptor fuseseră, la rândul lor, răniţi, însă datorită alarmei date la timp, ceilalţi scăpaseră. Partea şi mai gravă era că ambarcaţiunea ridicase ancora şi plecase din

ascunzătoare, înainte ca şalupa guvernamentală, care se apropia rapid dinspre nord-est, să reuşească să o oprească. Existase un schimb de focuri, dar *One and All*, care fusese construită în Mevagissey special pentru a fi folosită în scopuri de contrabandă, se îndepărtase fără probleme de nava guvernamentală.

Contrabandistul ucis era Ted Carkeek. Lăsase în urmă o văduvă de douăzeci şi unu de ani şi doi copii mici. Soldatul rănit era căpitanul McNeil. Cineva îl împuşcase în umăr. Trei-patru centimetri mai jos, şi căpitanul i-ar fi ţinut acum companie lui Ted.

A fost aproape ultimul care a ajuns la Casa Nampara, unde, conform ordinelor, oamenii lui se retrăseseră împreună cu prizonierii. Intră în salon ţinând un tampon improvizat în dreptul umărului. Salonul era deja pe jumătate transformat în spital, în timp ce Dwight, alb ca hârtia din cauza pierderii de sânge, încerca să le dea o mână de ajutor celor care erau într-o stare mai gravă decât a lui. În timp ce McNeil supraveghea scena şi schimba câteva cuvinte cu caporalul său, Vercoe, Bell şi Demelza coborâră scările.

— Deci?

Vercoe clătină din cap:

— Nimic, domnule. Căpitanul Poldark nu e aici, deşi aş putea să jur că l-am văzut pe plajă!

— Încă mai am trei santinele care stau la pândă. Poate îl aduc ele. Ai încercat şi în pivniţă?

— Da. E goală.

— Nu sunt mărfuri de contrabandă?

— Nimic.

McNeil întâlni privirea plină de scântei a Demelzei.

— Ross e în St Ives, spuse ea. Le-am spus oamenilor ăstora. Şi v-am spus şi dumneavoastră.

— Aş fi fericit să vă pot crede.

— Sunteţi rănit, constată femeia. Haina dumneavoastră… Şi tot sângele acela… Îl chem pe doctorul Enys.

— Când îmi voi termina treaba. McNeil se întoarse către Vercoe: Trebuie să cercetăm toate casele din jur. Ai cercetat toate dependinţele, grajdurile, biblioteca?

— Grajdurile, da. Nu şi biblioteca. Era încuiată. Am zis s-o las până vă întoarceţi…

— Atunci mergem acolo chiar acum.

Demelza simţi că de data asta chipul ei trăda absolut tot.

— Biblioteca? întrebă atunci când se întoarseră spre ea. Cred că am cheia pe undeva… Dar rana dumneavoastră, căpitane McNeil…

— Mai rezistă puţin. Nu e prima dată când sunt rănit.

Trecură în vechiul dormitor al lui Joshua Vercoe, McNeil şi Bell, care ducea cu el un felinar. Cu degete tremurânde, Demelza descuie

uşa de la bibliotecă şi intră. Încăperea lungă şi ponosită, care nu fusese folosită niciodată în scopul care-i dăduse numele, li se arătă în faţa ochilor, plină de eşantioane de mină, cutii de cherestea, două birouri şi un seif de fier. Imediat ce omul cu felinarul intră după ea, ştiu că Ross venise aici, exact aşa cum spusese. Cuferele mari din metal, care stăteau de regulă deasupra chepengului, fuseseră mutate din loc.

Ea rămase sprijinită de uşă, fără să aibă încredere în propriile picioare, în timp ce bărbaţii ocoliră încăperea. Vercoe avea în mână o flintă care îi aparţinea unuia dintre soldaţii săi. Arăta ca un vânător în căutarea prăzii. Iar prada era ascunsă în vizuină.

Mai întâi cercetară lucrurile din cameră, deschizând birourile şi cutiile, căutând mărfuri de contrabandă. După vreo clipă sau două, Demelza mai făcu câţiva paşi şi îi urmărea acum din centrul încăperii. Apoi, destul de aproape de ea, observă o pată de sânge. Era minusculă şi deja începuse să se usuce. Se mişcă puţin şi puse piciorul pe ea, frecând-o cu talpa.

Dar ar fi trebuit să ştie că n-are rost. Ceva din vorbele lui Vercoe sau din felul în care le rostea o avertizaseră că aceasta nu era o percheziţie oarecare. Începură să studieze podeaua.

Carevasăzică, informatorul îşi făcuse treaba.

Bărbaţii ajunseseră la cuferele din metal, iar Vercoe observase îmbinările podelelor. Îngenunche lângă ele şi îi făcu un semn lui Bell să aducă felinarul mai aproape.

— Vreau să… începu Demelza.

Malcolm McNeil se îndreptă de spate şi se uită la fata care era acum în spatele lui. Îi spuse:

— Cred că aţi face mai bine să ne lăsaţi acum.

Ea clătină din cap, simţind că o trădează propria ei voce. Bărbatul o mai privi încă o secundă, după care le făcu un semn vameşilor să-şi continue treaba.

Vercoe găsise o cazma şi acum căuta s-o introducă forţat în şanţul îngust dintre plăcile duşumelei. Cu o tânguire de lemn forţat, scândurile începură să iasă, fiind ridicate din partea greşită. După vreun minut, Vercoe băgă mâna sub plăcile ridicate, iar Bell, punând felinarul jos, îngenunche să îl ajute. Chepenegul se ridică, iar ascunzătoarea fu deschisă. McNeil făcu un pas înainte.

De unde stătea, Demelza nu putea vedea înăuntru. Zgomotele din cameră îi răsunau ciudat în urechi, nedesluşite. Dreptunghiuri de zid şi acoperiş începeau să se amestece în geometria incertă creată de starea de leşin şi de senzaţia de greaţă. Toţi cei trei bărbaţi erau în jurul gropii, ca nişte şacali în jurul unui animal aflat la pământ, ca nişte ogari care hăituiau vânatul. Vreme de câteva secunde, cu toţii îi apărură în faţa ochilor în forme absurde, specifice pierderii vederii, distorsionării şi instabilităţii realităţii din jur. Apoi, cu mare efort,

întinse o mână şi se sprijini de un scaun să nu cadă.

Nu ştia cine avea să rostească primele cuvinte, dacă avea să fie Ross sau unul dintre cei care îl prinseseră; se dovedi a fi McNeil, care nu spuse decât atât:

— Ei bine…

Şi făcu un gest către Vercoe. Acesta mormăi ceva.

Apoi nimeni nu mai zise nimic şi nu se mai agită. În cele din urmă, Demelza se forţă să-şi urnească picioarele din loc. Privi în jos.

Ascunzătoarea era goală.

Capitolul 20

La ora 3 în după-amiaza următoare, după ce i se cedase libertatea în urma achitării cauţiunii de 20 de lire sterline, Dwight ajunse călare în dreptul porţilor moşiei Killewarren. Dacă înainte era nevoie de subterfugii, timpul lor trecuse deja.

O vreme, nu primi niciun răspuns – nici după ce sunase, nici după bătăile în uşă. În cele din urmă însă, lacheul Thomas – care îl condusese adesea înăuntru – îi deschise uşa. Bărbatul ridică din sprânceană la vederea capului bandajat şi a vânătăilor de pe chipul lui Dwight.

— Am venit s-o văd pe domnişoara Caroline Penvenen.

— A plecat, domnule. În dimineaţa asta, cu unchiul ei.

— A plecat?

— S-au dus la Londra. Casa va fi închisă, domnule, rămân numai servitorii. Nu ştiu când se întorc stăpânii. Poate peste vreo lună.

Dwight nu reuşea deloc să-şi adune gândurile şi să spună ceva.

— La ce oră au plecat?

— Puţin după ora zece. Erau amândoi nerăbdători să plece, aşa că au decis să ia masa pe drum.

— A lăsat cineva vreun mesaj, ştii cumva? Aşteptam să primesc unul.

Omul îl privi şovăitor.

— Nu, din câte ştiu eu. Dar dacă doriţi să intraţi, o să întreb menajera.

— O să aştept aici.

Bărbatul dispăru vreme de câteva minute şi se întoarse cu o scrisoare sigilată.

— Domnişoara Penvenen i-a dat asta menajerei, chiar înainte să plece. Nu are adresă. Scrie pe ea doar „Dr. Enys”. Presupun că ştia că veniţi, domnule.

Dwight se întoarse cu spatele la casă şi ignorând cuvintele lacheului, rămase lângă cal şi desfăcu sigiliul cu mâini nesigure.

Scrisoarea era datată astfel:

Duminică, 3 februarie 1793, ora 9.

Dragă Dwight,

În mai puţin de o oră plec la Londra cu unchiul meu – o decizie care nu are cum să te surprindă după eşecul de azi-noapte. Mai e oare nevoie să-ţi spun? Probabil servitorul tău ţi-a povestit deja.

Am aşteptat. O, da, am aşteptat ca o mireasă supusă – şi cu siguranţă îţi va face plăcere să auzi asta – vreme de aproape două ore, în timp ce vizitiul şi camerista mea căscau pe rupte şi, fără îndoială, chicoteau pe ascuns; timp în care ţi-am ascultat servitorul născocind atâtea scuze, că mă şi miram cât e de inventiv.

Dar îmi spusese încă de la început tot ce trebuia cu adevărat să ştiu.

Aşa e cel mai bine, Dwight. Cu siguranţă, este mult mai bine că s-a întâmplat aşa acum, şi nu mai târziu. De mai bine de o lună ştiu cât eşti de nefericit. Încă de când am convenit să fugim împreună, văd lupta care se dă neîncetat în sufletul tău – lupta între pasiunea ta nebună pentru mine şi adevărata ta dragoste, care e munca ta în Sawle şi Grambler. Ei bine, dragostea ta adevărată a învins. O victorie atât de răsunătoare – şi asta chiar în ziua în care mă aşteptam, mai mult decât oricând, ca eu să fiu unicul gând din mintea ta – încât am decis să-mi accept înfrângerea şi să plec unde văd cu ochii.

Acum, nu mai e nevoie să îţi faci griji: nu mai trebuie să renunţi la nimic în afară de mine, iar la mine ai renunţat deja. Poate e mai bine aşa, şi asta din mai multe puncte de vedere. Ne cunoaştem unul pe altul atât de puţin… Fără îndoială că ne-am fi cunoscut mai bine în Bath, dar atunci ar fi fost puţin cam târziu.

Aşadar, rămas-bun, Dwight. Nu-ţi fie teamă, n-am să revin în Cornwall să te tulbur din nou. Nici pe departe! Îţi mulţumesc pentru toate învăţămintele pe care mi le-ai oferit. Măcar ele nu vor fi uitate de

Sincera ta prietenă,
Caroline Penvenen

La ora cinci în aceeaşi după-amiază, chiar înainte de lăsarea înserării, şase bărbaţi îl aşteptau pe Charlie Kempthorne în casa lui din Valea Sawle. Chipurile lor erau nemiloase, pe măsura misiunii care îi adusese acolo. Dar nu găsiră pe nimeni care să îi întâmpine. Charlie Kempthorne plecase, luându-şi cu el tusea şi zâmbetul degajat, precum şi o pungă cu arginţi pe care îi economisise şi îi ascunsese sub podea. De asemenea, îşi luase hainele de nuntă, pe care şi le făcuse singur, Biblia şi alte astfel de achiziţii recente, precum ceştile, farfuriuţele şi oglinda – atât cât putuse căra.

Nu le lăsase în urmă decât pe Lottie şi May, care se ghemuiseră înspăimântate într-un colţ din camera de la etaj. Când au fost, în cele

din urmă, convinse să vorbească, au spus că tatăl lor le dăduse câte un ban de argint fiecăreia şi plecase la ivirea zorilor, avertizându-le să nu iasă din casă dacă ţineau la viaţa lor. Nu ştiau unde plecase. Frustraţi şi plini de furie, unii dintre bărbaţi ar fi vrut să dea foc la casă şi să le bată pe copile; însă opiniile moderate au fost predominante, şi astfel s-a trimis vorbă la St Ann, la mătuşa fetiţelor, să vină şi să le revendice cât mai curând.

Tot aşa, Charlie o lăsase în urmă şi pe viitoarea lui soţie. Prin amestecul său în toată afacerea, Dwight distrusese două idile. Rosina, mai întâi neîncrezătoare, descoperi apoi în memorie mici dovezi evidente. Nu-l iubise niciodată cu adevărat pe Charlie, dar după o vreme acceptase cu recunoştinţă admiraţia şi atenţiile lui. Acum era nevoie de o reală cotitură emoţională ca să ajungă să realizeze şi să condamne anumite lucruri. Pentru o vreme, nu se simţi în stare să facă asta, aşa că umblă năucă, cunoscând durerea, dar incapabilă să urască, şi răspunzând sec şi fără interes la întrebările care i se puneau. Numai ocazional se mai făcea simţită câte o scânteie de mânie, atunci când întrebarea cuiva părea să sugereze că propria ei inocenţă nu putea fi cu totul lipsită de pată.

Cei şase bărbaţi care veniseră acasă la Charlie nu renunţaseră la eforturile lor la vederea unei case goale. Aveau convingerea că Charlie nu putea să se deplaseze atât de repede şi nici să dispară fără urmă. Veştile circulă repede în zonele rurale, iar informatorii sunt oamenii cei mai detestaţi. Încă erau încrezători că îl pot prinde din urmă.

În seara aceea, la ora şapte, Ross ieşi din ascunzătoarea unde stătuse fără mâncare şi apă timp de optsprezece ore – şi într-un aer pe care cineva neobişnuit cu aerul închis dintr-o mină n-ar fi putut să-l tolereze nici măcar un sfert din timp. Îşi impusese să aştepte până când avea să se întunece complet, ştiind că şi alţii pot fi la fel de răbdători ca şi el. Când urcă în bibliotecă, ochii lui – obişnuiţi cu întunericul – reuşiră să identifice fereastra, obiectele de mobilier şi uşa care dădea spre grădină. O încercă pe aceasta din urmă, aşteptându-se să fie încuiată. Dar nu era, aşa că păşi la aer curat. Erau lumini în casă, dar înainte să se apropie de casă făcu, prudent, un ocol al dependinţelor şi al grădinii şi al pârâului din jur. Apoi se apropie de casă şi luă la rând ferestrele luminate, privind înăuntru. Toţi soldaţii plecaseră.

Aşa că în cele din urmă merse la Demelza, care în ultimele optsprezece ore se întrebase oare ce se întâmplase cu el şi îşi făcuse tot felul de gânduri că sângele pe care îl găsise – şi care, de fapt, se scursese de la încheieturile degetelor lui Ross – ar fi provenit de la vreo arteră căreia nu i se acordase atenţie.

Ascunzătoarea, săpată potrivit indicaţiilor domnului Trencrom, avea un perete fals, care se deplasa în jurul unui ax central, iar în

spatele respectivului perete se găsea o a doua ascunzătoare, mai mare. Nu era un dispozitiv chiar neobişnuit pentru elita contrabandiştilor din Cornwall, dar cu siguranţă era unul care doar rareori dădea greş.

Bărbaţii care construiseră ascunzătoarea – aproape toţi mineri, cu excepţia unui fermier şi a unui tâmplar – îşi duseseră munca la bun sfârşit cu o rigurozitate şi o pricepere ieşite din comun. Făcuseră cea de-a doua ascunzătoare suficient de mare încât să poată adăposti o cantitate considerabilă de mărfuri de contrabandă, dar Ross – care supraveghease construirea ei – nu îşi imaginase vreo clipă că o va folosi ca să se ascundă acolo chiar el.

CARTEA A TREIA

Capitolul 21

Chiar dacă, prin intervenţia lui, Dwight nu reuşise să rezolve tot ceea ce intenţionase, cel puţin salvase încărcătura domnului Trencrom. *One and All* s-a întors în Insulele Scilly pentru două săptămâni, iar după aceea a descărcat marfa în trei loturi separate, în trei puncte diferite de-a lungul coastei. Îl salvase, de asemenea, pe Ross, pentru că domnul Trencrom avea grijă de prietenii săi. N-a putut face nimic pentru a-i ajuta pe cei care fuseseră prinşi pe loc, dar cei care fuseseră mai norocoşi primiseră ajutorul lui avizat. Ross a fost informat că, în momentul în care cazul Sâmbăta Neagră intra pe rol în cadrul întrunirilor trimestriale ale judecătorilor de pace, la sfârşitul lunii, un fermier şi fiul lui din Gwithian aveau să-şi facă apariţia şi să depună mărturie cum că, în data de 2 februarie, căpitanul Poldark îşi petrecuse noaptea la ferma lor.

La vreo săptămână sau două după conflict, un doctor pe nume Wright veni să stea cu doctorul Enys şi îl ajută la unele dintre cazurile pe care acesta din urmă le avea în grijă. Câteva zile mai târziu, doctorul Enys plecă la Londra.

Mai târziu, lui Dwight îi păru rău că se grăbise atât de tare, că nu aşteptase până după întruniri. La momentul respectiv însă, simţise că nu mai poate amâna lucrurile. Îl mituise pe Thomas să-i dea adresa din Londra a Carolinei şi îi scrisese acesteia de două ori, povestindu-i de fiecare dată – în eventualitatea că vreuna din scrisori se va rătăci pe drum – întreaga aventură prin care trecuse în noaptea respectivă şi motivele pentru care acţionase aşa cum o făcuse. Ştiind-o o persoană rezonabilă în esenţă, se aşteptase ca ea să-şi retragă cuvintele din scrisoarea ei de adio – scrisă cu o supărare şi o grabă uşor de înţeles –, iar ei să-şi poată face alte planuri în cele din urmă. Aşteptase zi după zi şi îşi promisese în fiecare seară că mai aşteaptă până a doua zi. Într-un final, lăsase totul în urmă şi plecase.

Aşa că, până la urmă, cu o călătorie de cinci zile dus şi cinci întors şi cu întrunirile care îl obligau să se întoarcă, îi mai rămăsese o singură zi de şedere la Londra, zi în care trebuia să-şi prezinte scuzele şi să determine o reconciliere.

Să fi fost şi Caroline dispusă să lase de la ea, nici nu-i trebuia mai mult. Stăteau la sora domnului Penvenen, Sarah, unde Dwight merse de două ori şi tot de două ori i se refuză accesul. Apoi, seara, gândindu-se că unchiul ei trebuia să fie în spatele acestui refuz,

Dwight merse a treia oară la adresa respectivă, ştiind că ea este acasă, şi îi oferi bacşiş unui lacheu ca să-i ducă femeii un bilet, în particular. Apoi, aşteptă cu nerăbdare întoarcerea lacheului, care îi aduse următorul răspuns:

Dragă Dwight,

Da, am primit scrisorile tale. Mă bucur că alegerea pe care ai făcut-o a fost aceea de a-l salva pe Ross Poldark şi pe ceilalţi traficanţi. Dar alegerea despre care ţi-am spus – alegerea ta – a fost făcută încă dinainte de a afla că omul acela e informator. Prin urmare, acest lucru nu poate influenţa alegerea mea. Chiar nu înţelegi asta? Îmi pare foarte, foarte rău. Şi e mai bine pentru noi amândoi ca lucrurile să rămână aşa.

Caroline

În zorii zilei următoare, Dwight făcu un ultim efort să o vadă; cum şi acesta se dovedi inutil, plecă înapoi spre casă.

În aşteptarea întrunirilor trimestriale ale judecătorilor de pace, zona de coastă dintre Sawle şi St Ann era frământată de chestiuni mai presante, mai ameninţătoare chiar decât noul război cu Franţa. Completul de judecată, aşa cum se ştia, fusese desemnat să reprezinte imparţialitatea, însă mulţi considerau că fusese ales, de fapt, tocmai pentru înclinaţia sa către respectarea strictă a literei legii. Preşedintele instanţei era reverendul dr. Halse, cunoscut pentru asprimea de care dădea dovadă la prezidiu. Aşa că nu trecuse mult până când contrabandiştii prinşi fuseseră judecaţi sumar şi condamnaţi. Patru dintre ei primiseră o condamnare la douăsprezece luni de închisoare, iar ceilalţi doi – Ned Bottrell şi un bărbat din St Ann – fuseseră condamnaţi la zece ani de surghiun. Acestea erau sentinţe cu adevărat crude pentru Cornwall, unde contrabandiştii, chiar şi atunci când erau condamnaţi, scăpau, de regulă, uşor. De aceea, starea de spirit generală era foarte tensionată atunci când Dwight Enys ajunse în faţa instanţei.

Situaţia doctorului Enys era una aparte. Nu se stabilise în mod clar care era nivelul lui de implicare, iar cei care fuseseră chemaţi să depună mărturie nu reuşiseră să ajute la clarificarea rolului lui în toată povestea. Dwight însuşi refuză să ofere alte explicaţii cu privire la acţiunile sale, motiv pentru care exasperarea lui Halse deveni evidentă. Nimeni, niciun bărbat cu educaţie aleasă, nu putea să apară din senin pe marginea falezei şi să înceapă să facă un rug, fără ca de aici să fie trase anumite concluzii. Dr. Halse spuse toate aceste lucruri şi multe altele în cadrul unei îndelungi pledoarii care urmă după consultarea cu ceilalţi zece membri ai completului de judecată. Era, spunea el, o ruşine nemaiîntâlnită ca un medic cunoscut din comunitate să-şi permită să se implice în asemenea măsură în acest

condamnabil trafic de mărfuri de contrabandă. Tuturor oamenilor cu reputaţie le revenea marea responsabilitate de a ajuta la anihilarea conduitei ilegale a vecinilor lor mai puţin educaţi; rolul lor nu era să o încurajeze şi nici să participe la ea, aşa cum, în lipsa altor explicaţii plauzibile, se presupunea că făcuse doctorul Enys. Opinia instanţei era aceea că doctorul Enys trebuia să plătească o amendă de 50 de lire sterline sau să stea trei luni în închisoare.

Dwight acceptă impasibil şi învinuirile care i se aduceau, şi amenda. Iar când audierile se încheiară, refuză să primească atât compasiunea, cât şi ofertele de ajutor venite din partea celor care asistaseră la prezentarea cazului. Pe tot parcursul lunii respective, deşi în mod normal era un tânăr extrem de amabil şi tolerant, se dovedise neaşteptat de caustic şi duşmănos în raporturile cu prietenii şi simpatizanţii săi. Popularitatea sa în Sawle şi restul districtului atinsese noi culmi – cu excepţia casei Vercoe – şi erau mulţi care se întrebau de ce refuza suportul celorlalţi. Orice gest de prietenie era întâmpinat cu iritare şi orice sfat sau cuvânt de simpatie era primit cu o privire lipsită de expresie.

Părea să îi evite până şi pe Ross şi pe Demelza. Iar când el şi Ross se întoarseră împreună de la şedinţa de judecată fu pentru prima oară când cei doi bărbaţi reuşiră să aibă o discuţie în particular.

O vreme, discutară despre rezultatul zilei. Ross credea că nici Bottrell, nici bărbatul din St Ann nu aveau să-şi ispăşească pedepsele. Flota militară era în căutare disperată de oameni, iar celor doi prizonieri, ambii cu experienţă bogată pe mare, urma să li se ofere, cel mai probabil, alegerea vieţii lor.

— Nu că vreuna din opţiuni e mult mai bună decât cealaltă, dar la mijloc mai e şi o chestiune de respect de sine. Presupun că cel puţin Bottrell va alege flota.

— Îmi pare bine că n-ai fost condamnat, Ross. Am crezut că vor încerca să arunce vina pe tine, văzând că totul se desfăşura pe pământul tău şi ştiind cât s-au chinuit să te condamne în procesul cu juri.

— Şi ar fi făcut-o fără îndoială, dacă nu era Trencrom. El mi-a adus doi martori care au spus că eram departe la momentul transportului.

— Un bărbat a venit la mine tocmai când ieşeam de la judecată, spunându-mi că venea din partea domnului Trencrom şi că domnul Trencrom insistă să-mi plătească amenda.

— Şi tu ce-ai spus?

— Am refuzat, normal! Doar n-am trecut prin tot calvarul ăsta de dragul lui Trencrom!

— Nu, ai făcut-o pentru mine. Ţi-am spus ce părere am eu despre asta?

— Nu e nevoie.

— Îţi rămân profund îndatorat.

— Nu vorbi prostii!

Şi continuară aşa vreme de alte câteva minute. În ziua aceea bătea vântul, dar nu era frig. Pescăruşii dădeau roată şi se tânguiau deasupra capetelor lor, iar o rază de soare dădu brusc strălucire aripilor păsărilor. Ross era ultima persoană care să insiste cu întrebările când simţea că acestea nu erau bine primite, dar era conştient de faptul că prietenul lui trecea printr-o pasă foarte proastă.

— L-am văzut pe prietenul tău Wright zilele trecute. Presupun că încă intenţionezi să părăseşti districtul, acum că toată povestea asta s-a încheiat?

— Nu mi-am făcut niciun fel de planuri în privinţa asta.

— Păi şi… căsătoria cu Caroline?

— S-a anulat. A fost o pasiune adolescentină. Din fericire, am înţeles amândoi asta la timp.

Ross îl privi insistent pe prietenul lui.

— Ăsta e rezultatul scandalului cu contrabanda?

— Nu, fireşte că nu.

— Demelza spune că sigur aşa este. Ea spune că ai fi anunţat-o că pleci sâmbătă noaptea. Cum a schimbat arestarea ta aceste planuri?

— Nu în dezavantajul meu, din câte înţeleg acum. N-ar fi trebuit să ne lăsăm duşi de val, Ross. Am fost… incompatibili, prinşi în ghearele unei pasiuni absurde. N-ar fi putut să dureze şi, în plus, ar fi dus la nefericire de ambele părţi.

— Şi acum la ce a dus?

— O nefericire temporară pentru care vom fi amândoi recunoscători mai târziu. Dacă nu ţi-ai dat seama încă, eu îţi sunt dator ţie, nu tu mie.

Dwight se dovedi destul de ferm, dar Ross observă că făcea mari eforturi în privinţa asta. Şi-ar fi dorit mai mult decât orice să poată spune ceva prin care să-i mai aline suferinţa, dar, în sinea lui, era de aceeaşi părere cu Dwight. Relaţia celor doi fusese sortită eşecului de la bun început. Era de preferat dezamăgirea amară de acum în locul umilinţei şi nefericirii unei mezalianţe pe viaţă.

După un timp, Ross, care îşi scormonise mintea în căutarea unui nou subiect de discuţie, spuse:

— McNeil, ofiţerul de cavalerie, nu pare să-şi fi revenit în urma rănii aceleia. E adevărat că stă la familia Bodrugan?

— Da. Familia Bodrugan îl cunoaşte încă de la prima lui vizită aici şi l-au invitat să stea la ei. Încă se află în grija mea.

— A ta? Mă surprinde să aud asta.

Dwight zâmbi uşor.

— Ştiu. De ambele părţi ale legii. Dar eu i-am scos glonţul şi i-am îngrijit rana la tine acasă, chiar în noaptea aia de sâmbătă, iar el a

părut recunoscător că nu l-am jecmănit. În tot cazul, m-a rugat să mă ocup în continuare de el, şi aşa am şi făcut.

— Probabil ţi-a ţinut o întreagă pledoarie despre etica traficului ilegal.

— Nu discutăm subiectul. Dar nu cred că poartă vreo duşmănie cuiva – poate doar celui care l-a împuşcat. Cu siguranţă, nu este încă suficient de întremat ca să plece la drum lung şi nici n-ar fi trebuit să se afle la tribunal azi; dispreţuieşte amarnic fiecare zi care îl împiedică să se alăture regimentului său în lupta împotriva francezilor.

— Eu aş zice că, dacă are răbdare, ocaziile de a fi acoperit de glorie n-or să dispară cu totul din primele luni.

— Nu, probabil că nu. E destul de greu de anticipat cât o să dureze.

— Păi, când un popor cu mai puţin de 50.000 de soldaţi, majoritatea străini, se încumetă să se lupte cu unul care are o armată de jumătate de milion de oameni, toţi la ei acasă şi ripostând de pe liniile centrale…

— Avem aliaţi.

— Prusia şi Austria? S-au dovedit a fi talere cu două feţe încă de anul trecut, când oportunităţile lor erau mai mari. Olanda? Cred că olandezilor nu le ajung cele câteva canoniere ale noastre şi un regiment de pedestraşi ca să le dea motivaţia să lupte.

— În aceste ultime săptămâni, spuse Dwight, m-am gândit că mi-ar plăcea şi mie să fac ceva. Este dificil să-mi dau seama ce anume, dar ideea mă atrage acum. Şi cred că m-ar ajuta să-mi alung sentimentul ăsta de inutilitate.

— Gândeşte-te pe îndelete. Cântăreşte problema pe toate feţele pentru că, odată intrat în horă, trebuie să joci.

Chiar înainte să se despartă, Dwight mai spuse:

— Şi cu întâlnirea ta cu Mark Daniel cum a rămas? N-ai rezolvat nimic?

— Ceva-ceva tot am rezolvat: mi-a demonstrat ce fraier credul am fost tot timpul ăsta.

— Nu ţi-a dat niciun sfat util?

— Absolut niciunul.

— Şi cât mai ţii mina în funcţiune?

— Până se termină cărbunele.

Dwight rămase tăcut până ce trase de hăţuri ca să schimbe direcţia.

— Daniel ce mai face, Ross?

— Toată povestea asta şi-a lăsat amprenta asupra lui, după cum probabil îţi imaginezi.

— Da… îmi imaginez.

Ross îşi continuă drumul călare, în josul văii. În urma evenimentelor din Sâmbăta Neagră, intervenise o altă chestiune care îl afecta în mod direct: Golful Nampara nu îi mai era de trebuinţă

domnului Trencrom. Vameşii nu-l puteau ţine sub observaţie în fiecare noapte, dar notorietatea întregii operaţiuni şi tot ce antrenase ea scotea golful din ecuaţie pentru o lungă perioadă de timp. Acum nu se mai punea problema dacă familia Poldark îşi asumă sau nu riscul, pentru că domnul Trencrom însuşi nu avea să şi-l mai asume. Acest aspect urma să atârne enorm în balanţa veniturilor lui Ross, fiind un detaliu esenţial pe care nu-l luase niciodată în calcul. Riscase din nou şi pierduse şi de această dată.

Îi ceruse Demelzei să nu vină la întrunirile trimestriale; şi, de vreme ce el nu era în pericol, femeia acceptase. Acum se văzu nevoit să-i povestească tot ce se întâmplase, motiv pentru care luară cina mai târziu decât era planificat. După aceea, discutară despre mină. Acţionarii de la Wheal Radiant erau interesaţi de turnul de extracţie; iar astăzi de dimineaţă, chiar înainte de începerea întrunirilor, se întâlnise cu reprezentantul unei alte mine, în vederea vânzării surplusului de materiale.

Demelza spuse brusc:

— Ross, nu ţi-am spus niciodată asta; dar într-o zi, pe la începutul anului, am mers la St Ann să cumpăr nişte lucruri de care aveam nevoie – ţi-aminteşti, cred, ţi-am cerut-o pe Darkie. Şi când eram acolo, l-am întâlnit pe domnul Renfrew, fabricantul de lumânări…

Ross luase ziarul *Sherborne Mercury* să-l răsfoiască puţin; acum, ca să aibă timp de gândire, îl împături cu grijă şi îl duse pe poliţa de lângă fereastră, unde erau stivuite ziarele vechi.

— Şi domnul Renfrew a spus că e păcat că ai vândut ultimele acţiuni de la Wheal Leisure. N-am căutat niciodată să te întreb despre asta, pentru că… În fine, dacă n-ai vrut să-mi spui tu singur, ai avut motivele tale. Probabil n-ai vrut să-mi mai fac alte griji. Sau poate domnul Renfrew a făcut o confuzie şi se referea, de fapt, la primele acţiuni pe care le-ai vândut.

Ross se întoarse în dreptul şemineului şi rămase acolo.

— Nu, este adevărat. Le-am vândut la începutul lui ianuarie. Am scos 675 de lire pe ele, cu un profit frumuşel faţă de investiţia făcută. Bineînţeles că nu avem veniturile…

— Şi toţi banii aceştia au intrat în Wheal Grace?

Tocmai pentru că Demelza îi uşura atât de mult sarcina şi îl ajuta să o mintă, Ross nu putu face acest lucru.

— Nu, numai 75 de lire. Pe celelalte 600 le-am folosit pentru a stinge o datorie de onoare…

După câteva clipe de tăcere, Demelza spuse:

— A, în fine, m-am gândit eu că el trebuie să ştie, de vreme ce şi el se ocupă de mină. Ross, crezi că berea aceea din ultima recoltă e bună de băut? Cealaltă s-a terminat şi, din câte ştiu, lui John îi place să bea puţin la masă.

— Spune-i s-o încerce. Ar trebui să fie bună. Demelza, am vrut să-ţi explic asta de multă vreme, dar n-am găsit calea cea mai bună ca s-o fac. Aşteptam, de fapt, ocazia potrivită, momentul acela când nu va mai conta ce am făcut cu banii. În loc de asta, momentul explicaţiilor vine tocmai acum, când acest aspect contează mai mult decât oricând.

Demelza îl privi gânditoare:

— Sunt banii tăi, Ross. Faci ce crezi cu ei.

— Nu în întregime. Obligaţiile mele sunt de tot felul. Dar una dintre ele, în cazul de faţă, a fost mai presus decât celelalte.

Ceva din expresia lui îi oferi un indiciu despre ceea ce avea să urmeze. Puse deoparte obiectul la care cosea.

Aşa că el îi povesti ce făcuse cu banii.

— Uneori, încheie el, oamenii simt că au o datorie care îi apasă. Şi indiferent dacă ceea ce simt este adevărat sau nu, acea datorie *pare* să fie o chestiune de conştiinţă şi în cele din urmă chiar devine una. Eu l-am făcut pe Francis să bage banii în mina aia. Acum, el e mort, iar Elizabeth şi Geoffrey Charles au rămas faliţi şi singuri. Oricât de neînsemnată e protecţia pe care v-o pot oferi eu – ţie şi lui Jeremy – sunt totuşi viu şi mă mişc. Fac în permanenţă tot ce pot; vă ofer un oarecare adăpost împotriva vântului neprielnic. Elizabeth nu are pe nimeni care să facă asta. Cu banii aceştia, ei pot face multe, pot traversa cu bine aceşti primi ani dificili.

— Da, înţeleg asta.

— Înainte de Crăciun, desigur, nu eram în măsură să ajut pe nimeni. Dar prietenul meu anonim mi-a oferit suficient loc să respir. Şi mi-a dat ideea că aş putea să procedez şi eu la fel. A fost o decizie luată în grabă, dar aveam nevoie – pentru sufletul meu – să mă eliberez de povara acelui sentiment al datoriei. Bineînţeles, la vremea aceea mă bazam că banii de la Trencrom aveau să vină în continuare, vreme de câţiva ani.

Demelza nu zise nimic. Rupse aţa şi se uită la ea cu ochii mijiţi.

— Cu banii lui Trencrom, continuă Ross, puteam economisi dobânda şi capitalul. Fără ei, suntem din nou la ananghie – sau vom fi în scurt timp. Din fericire, mai sunt nouă luni până la încheierea anului. Dar regret acum generozitatea mea şi, din nefericire, probabil şi tu o regreţi.

Demelza încercă să bage din nou aţa în ac.

— Crezi că am greşit? întrebă el.

— Bineînţeles că nu. Nu faţă de mine, cel puţin. Nu ştiu ce să spun despre Jeremy. Dar, pe de altă parte, faptul este consumat, nu ajută la nimic să vorbim despre asta.

Femeia ezită, îndepărtându-şi cu un gest părul de pe frunte, ca pe un gând supărător.

— Crezi că Elizabeth are într-adevăr probleme cu banii? întrebă ea.

— Eu cred că *avea*. De ce?

— Ei bine, am auzit că George Warleggan este foarte îndatoritor faţă de ea.

— N-am nicio îndoială că ar fi dacă ea i-ar permite. Dar n-o va face. Cine ţi-a spus?

— Sir Hugh Bodrugan.

— Iar a fost aici?

— Da, a venit în vizită într-o după-amiază, săptămâna trecută. A spus că era în trecere.

— Mie nu mi-ai spus.

— Am uitat. Voia să ne invite la întâlnirea care avea loc la el acasă săptămâna trecută. I-am spus că avem alte planuri, ştiind că n-ai să vrei să mergi.

Ross se aplecă să-şi aprindă pipa, dar muştiucul refuza să tragă, aşa că scoase tutunul dinăuntru scuturând pipa, după care începu s-o umple din nou. Cu siguranţă, era ultima persoană care şi-ar fi ales tocmai acest moment să se plângă de slăbiciunea nu ştiu cui pentru soţia sa ori de faptul că ea omisese să-i spună despre o vizită, fie ea şi în trecere. Dar poate că iritarea aceea pe care o simţea nu era consecinţa vizitei lui Sir Hugh, ci a ceea ce spusese el.

— Una din ambiţiile lui George Warleggan, cu mult timp înainte de moartea lui Francis, a fost să ridice o barieră între mine şi ei; şi cea mai uşoară metodă prin care a încercat acest lucru a fost să devină prietenul lor. La un moment dat, chiar a reuşit, atât eu, cât şi Francis având de suferit după aceea… Acum, încercând s-o ajute pe Elizabeth, nu face decât să continue cu aceeaşi tactică. Deşi nu acesta a fost scopul meu când am aranjat ca ea să obţină banii, aceşti bani îi oferă ei un avantaj împotriva tacticilor lui.

— Da, spuse Demelza şi îşi văzu în continuare de cusut.

Pe data de 12 martie, care cădea într-o zi de marţi, căpitanul Henshawe veni să-i facă o vizită lui Ross în bibliotecă, acolo unde acesta lucra. Chipul lui avea o expresie ciudată. Bărbatul avea în mână un sac micuţ, pe care îl puse pe podea în timp ce-şi scoase pălăria şi îşi şterse fruntea de sudoare.

— Ţi-e cald? întrebă Ross. O să te răcoreşti curând aici. E un curent rătăcit pe aici din ianuarie, care intră pe sub uşă. Asta ce e? Ce-a rămas din cărbunele nostru?

— Tânărul Ellery tocmai a urcat din mină şi a adus cu el sacul ăsta, explică Henshawe. M-am gândit c-o să vreţi să vedeţi ce e în el, domnule.

Bărbatul goli sacul pe podea. Era cam vreo duzină de bucăţi de rocă de cuarţ, nu vizibil diferite de alte vreo mie care fuseseră extrase şi sparte în ultimele douăsprezece luni. Privirea lui Henshawe cerceta

curioasă chipul lui Ross, în timp ce acesta se uita la ele.

— Luaţi-le în mână, îl îndemnă Henshawe.

Ross făcu întocmai, cântărind una sau două în palmă. Le puse pe biroul lui, apoi încercă alte două. Foarte grele.

— Ce este? Plumb?

— Cositor.

— În ce proporţie?

— Destul de bună. E un strat subţire sau două de cupru, după cum vedeţi, şi ceva minerale silicioase. E în puţul acela principal pe care l-am săpat sub nivelul de 110 metri. Straturi verticale de rocă albastru-deschis. Astăzi le-au descoperit.

— Ai fost jos?

— Da. Băieţii au săpat în granit şi în straturi dure de rocă neagră, aşa cum ştiţi. Dar au trecut de astea ieri, urmând ramificaţia dinspre est a vechiului filon de cupru, aşa cum am decis. Preţ de vreo 37 de metri a fost şi cositor amestecat cu cupru, dar niciodată în cantităţi mari, iar cuprul a fost şi mai sărac. Într-adevăr, aşa cum ştiţi şi dumneavoastră, era numai atât cât să nu zici că lipseşte. Asta e prima dată când găsim o cantitate atât de mare.

— Aveţi idee cât e de mare?

— Ce am adus aici e dintr-o bucată obişnuită de minereu, aşa cum vă puteţi da seama şi după greutate. Filonul e mai îngust decât era şi, în general, are aspect de pieptene; dar bucata asta are vreun metru optzeci sau mai mult dintr-o margine în cealaltă şi nu ştim cât de adânc pătrunde.

Ross îşi înclină scaunul pe spate şi se uită pe birou.

— Eram în plin proces de încheiere a activităţii minei. Sâmbătă e sfârşitul. Păgânii de la Wheal Radiant se apropie de preţul cerut de mine pentru turnul de extracţie. I-am ţinut în şah două zile, ca strategie de afaceri, dar am să le trimit mâine vorbă că sunt de acord.

— Şi asta?

Ross întoarse cu piciorul una din bucăţile de rocă.

— După ce ne-am petrecut optsprezece luni şi am cheltuit toţi banii căutând cupru, nu te poţi aştepta acum să mă entuziasmez la descoperirea unei mici porţiuni de cositor.

— După cum arată lucrurile dedesubt, aş spune că merită să vă mai gândiţi.

— Vrei să cobor în mină?

— Da, aşa aş zice.

— Cine a făcut descoperirea?

— Ellery şi Green.

— Şi ei au impresia că au dat peste El Dorado?

— Sunt destul de încântaţi de descoperire, vă puteţi imagina. După atâtea eforturi irosite…

— În ochii lor, pare mult mai mare decât este în realitate, aşa-i?

Henshawe răspunse precaut:

— Aş prefera să veniţi să vedeţi înainte să spunem mai multe.

Ross se ridică în picioare şi închise registrele. Ieşiră din bibliotecă şi o luară peste vale. Un nor cenuşiu şi jos acoperea soarele, iar perdeaua subţire de fum de la coşul minei se unea cu el şi pluteau împreună. Mai departe, spre apus, printre fisurile de pe bolta schimbătoare a cerului, se vedea un cer îndepărtat, colorat în albastru, verde-palid şi indigo neguros. Era o zi liniştită şi ar fi trebuit să fie vreme bună, dar un curent nordic contaminase aerul, iar vântul era rece. Copacii din vale erau încă negri, ca în miez de iarnă.

Ar fi trebuit să fie linişte tot drumul. Când se apropiau de mină, Ross privi în sus la dansul lent, măsurat, al balansierului. Trevithick spusese că motorul o să ţină cincizeci de ani; fără îndoială, avea dreptate, dacă i s-ar fi dat ocazia să funcţioneze în acest timp. Ross realiza că Henshawe era foarte interesat, în tăcerea lui, de noua descoperire; dar avusese parte de atâtea dezamăgiri crunte de-a lungul timpului, încât, ca tactică de autoapărare, Ross nu voia să perceapă această descoperire ca pe ceva nou. În plus, dacă nu cumva chiar dăduseră de un strat de cositor care să implice un minimum absolut de investiţii suplimentare, cu profit rapid pe ceea ce extrăgeau, nu exista nicio şansă de a ţine mina în funcţiune. Oricum, cositorul era, în esenţă, mai puţin profitabil decât cuprul, minereul fiind, astfel, cu atât mai scump de extras la suprafaţă. Existaseră mine de cositor în această zonă şi în trecut – Grambler fusese o astfel de mină la începuturile istoriei sale, în secolul al şaptesprezecelea. De aceea, încă mai existau câteva zăcăminte aluvionare şi antreprize de câte doi-trei oameni care îşi mai duceau zilele de azi pe mâine; dar Ross nu se gândise niciodată serios că va găsi sau va exploata mineralul la scară mare. Plus că industria cositorului era încă la pământ; nimeni n-ar fi fost dispus să finanţeze o mină de cupru epuizată bazându-se doar pe câteva mostre de rocă.

Coborâră în mină, iar Ross examină locul respectiv. Lucrul se încheiase în celelalte părţi ale minei – numai motorul cel mare încă trăgea răbdător apa din jomp – iar oamenii studiau roca când unul, când altul, cântăreau o bucată sau alta în mâinile lor brăzdate de muncă, aplecându-se asupra lor, discutând, încuviinţând şi făcând comparaţii cu experienţe similare din trecut. Cei mai mulţi erau dezbrăcaţi până la talie, deoarece nivelul de căldură crescuse mult în ultimii 36 de metri. Ross luă el însuşi târnăcopul şi săpă preţ de câteva minute, în timp ce Ellery stătea lângă el, arătându-i lăţimea şi înclinaţia filonului.

Ross nu spunea prea multe; fiecare dintre muncitori ştia prea bine cum stau lucrurile într-o mină, însă fără îndoială fiecare dintre ei

spera că de data asta va fi altfel. Ross nu le risipi iluziile – momentul acela avea să vină curând, oricum.

În drum spre suprafaţă, îi spuse lui Henshawe:

— De acord. Nu e ceva de trecut cu vederea.

— Aţi spus tot timpul că aţi vrea să săpaţi mai adânc.

— Da, dar nu pentru cositor, omule. Nu pentru cositor. În tot cazul, e posibil ca ăsta să fie cuibul cel mai mic.

Când ajunseră sus, unde îi întâmpină ziua acum aparent strălucitoare, Ross adăugă:

— Mă bucur că Ellery l-a descoperit. El şi partenerul lui sunt oameni de toată isprava. Putem lua puţinul acela pe care au timp să-l aducă la suprafaţă gata sfărâmat cu şteampul şi preparat, iar asta se va reflecta în ultimele lor salarii.

— O să le vină greu să fie privaţi de şansa de a mai lucra încă vreo câteva săptămâni. Ar fi renunţat mai uşor, dacă n-ar fi fost descoperirea asta. Avem nevoie de un pic de răgaz, ca să vedem despre ce e vorba într-adevăr.

— De acord, dar de unde să vină acest răgaz? Cine plăteşte? Îţi spun cât se poate de sincer că nu mai am de unde să iau nici măcar douăzeci de lire.

— Nu mi-am pus niciodată speranţa în dorinţa dumneavoastră de a cerceta filoanele din adâncime. Aşa mi-a spus experienţa mea în districtul ăsta – te trezeşti dintr-odată că ai muncit degeaba. Dar mie mi se pare că ăsta chiar arată bine; plus că e ceva ciudat: te aştepţi să găseşti cupru sub cositor, dar niciodată invers.

— Ei bine, mai aveţi încă patru zile la dispoziţie. Şi ar fi bine ca băieţii să tragă din greu până sâmbătă.

Ross nu-i spuse Demelzei despre descoperirea făcută. Nu avea niciun rost să-i dea speranţe deşarte. Dar zvonurile se răspândiră fără ştirea lui, iar Demelza află în scurt timp şi vru să ştie despre ce e vorba.

— Nu înseamnă nimic, spuse Ross. În cel mai bun caz, va fi un bilet de loterie cu un câştig minor. Cu câteva luni în urmă, l-am fi putut exploata ca produs secundar; nimeni nu refuză un mineral suplimentar, iar veniturile încasate de pe urma lui ne-ar fi ajutat să ne mai zbatem o vreme. Dar mă tem că asta-i tot. Închiderea minei va fi o lovitură pentru multe familii şi presupun că e ceva firesc să spere imposibilul.

— La fel speram şi eu, spuse Demelza, după care abandonă subiectul.

Asta până joi seara, când căpitanul Henshawe trecu din nou pe la ei. Îi găsi pe amândoi acasă, aşa că discuţia avu loc de faţă cu Demelza.

— Am coborât din nou în mină, domnule. Oamenii au mai înaintat

puţin de marţi încoace. Mi se pare din ce în ce mai mult că e un filon valoros şi nu doar o amăgire. Bucata pe care am adus-o sus, după cum ştiţi, e plină de resurse. Ar fi împotriva firii să inundăm mina în stadiul ăsta.

Ross se încruntă manifestându-şi astfel disconfortul.

— E împotriva firii s-o inunzi în orice stadiu. Acum ne mai rămâne doar să găsim pe cineva să ne dea cărbunele care să ţină pompa în funcţiune…

— Exact la asta mă gândeam, spuse Henshawe împăciuitor.

— Ce vrei să spui?

— Mă gândeam că, dacă tot sunt mai înverşunat decât dumneavoastră, sunt şi mai în măsură să-mi susţin alegerea. Pentru mine, Leisure a fost o investiţie bună şi am făcut şi nişte economii. Nu cine ştie ce, dar aş putea să mai acopăr cheltuielile pentru o lună sau mai bine. Pot să contribui cu o sută de lire dacă e nevoie. Mi se pare corect aşa, şi aş fi dispus să fac asta.

Ross îl privi surprins:

— Ai face asta?

— Da.

Ross îl ştia pe Henshawe de doisprezece ani, de când fusese numit şef de mină la Grambler. Era un om cinstit şi inteligent. Educaţia lui, după cum chiar el spunea uneori, îl costase pe tatăl lui o centimă pe săptămână timp de opt luni. Ajunsese să promoveze singur – la un moment dat, înainte de criza economică – la poziţia de coordonator consultant pentru cinci mine, şi asta doar pe baza competenţelor şi agerimii sale. Prietenia cu Ross devenise mai strânsă după deschiderea minei Wheal Grace. Dar Ross nu se temu nicio clipă că Henshawe ar face această ofertă din prietenie sau dintr-un impuls caritabil de moment. Spre deosebire de alte persoane, Henshawe nu se ferise niciodată să recunoască sentimentul că principala lui datorie era faţă de soţia şi familia sa. Probabil ar fi dat cinci lire ca să salveze un prieten din închisoare; dar nimic nu l-ar fi convins să rişte încă o sută de lire din economiile adunate cu greu pe o afacere minieră care deja înghiţise o grămadă de bani. Asta dacă nu…

Ross întâlni privirea Demelzei care îl studia din celălalt capăt al încăperii. Ştia ce e în mintea ei.

— Să înţeleg atunci că eşti pe deplin convins că treaba asta merită continuată? După toate celelalte eşecuri, te văd destul de sigur de asta…

— Nu sunt sigur, domnule. Dar m-am gândit să o luăm încetul cu încetul. Peste încă o săptămână vom şti mult mai multe decât ştim acum. Dacă se dovedeşte o deziluzie, putem să închidem atunci, iar eu voi fi pierdut doar douăzeci sau douăzeci şi cinci de lire. Dacă însă continuă aşa cum cred eu, o să acopăr cheltuielile pentru încă o lună.

Dar trebuie să ne mişcăm mâine. Mă gândeam, cu permisiunea dumneavoastră, să trimit după cărbunele necesar în Golful Basset sau la Trevaunance. O să ajungă exact la timp.

— Trimite negreşit! spuse Ross. Însă nici vocea, nici expresia sa nu trădară mai mult decât vorbele. Prudent, încerca să-şi înăbuşe un sentiment care îi încolţea în adâncul sufletului şi pe care îi era teamă să-l recunoască drept speranţă.

*

În aceeaşi zi, către seară, George Warleggan merse să-şi viziteze părinţii la Cardew, ocazie cu care le aduse la cunoştinţă că Elizabeth Poldark promisese să-i devină soţie.

Capitolul 22

În toate afacerile umane cu adevărat prospere, există o fărâmă de întâmplare, un amestec de noroc şi de bună judecată care îi dă norocosului sentimentul că tot ce a câştigat i se cuvine şi merituosului, dacă e modest, puterea de a conştientiza că are noroc.

Faptul că George Warleggan reuşise să-i dea familiei sale o veste atât de surprinzătoare era, în parte, rezultatul unor evenimente asupra căruia el nu avea niciun fel de control şi, în parte, rezultatul acelui fin simţ al sincronizării care îi era de mare folos în calitatea sa de om de afaceri.

Se întâlniseră la Cusgarne joi după-amiază. Joi fusese ultima şi cea mai chinuitoare zi dintr-o serie de patru zile extrem de apăsătoare pentru Elizabeth.

Mai întâi de toate, avusese loc acea scenă neplăcută cu George Tabb, care fusese servitorul credincios al familiei Poldark o viaţă întreagă. În calitatea sa de ultim servitor bărbat, considerase că e îndreptăţit să ceară anumite privilegii chiar înainte de moartea lui Francis; după aceea, devenise şi mai puţin maleabil. Luni avusese loc un adevărat test de forţă, din care Elizabeth ieşi conştientizând cu amărăciune faptul că lucrurile scăpaseră de sub control, ea însăşi permiţând acest lucru de multă vreme. Acum nu mai putea decât fie să accepte sfidarea, fie să-i concedieze pe cei doi servitori rămaşi şi să angajeze unii noi, care n-ar fi putut face faţă la acelaşi ritm de muncă.

Decizia a fost temporar amânată, dar nu fără un sentiment neplăcut. Apoi, domnul Nathaniel Pearce, proaspăt întremat după o criză de gută, cu noi probleme cărora trebuia să le facă faţă, cu rezultatele negocierilor de raportat şi noi decizii de luat, pentru care numai Elizabeth putea fi responsabilă. O taxă de 1 liră 5 şilingi şi 8 centime pe an pentru năvoadele unora dintre bărcile de pescuit din Sawle trebuia să-i fie plătită familiei Poldark, iar pentru multe dintre

bărci scadenţa fusese cu mult depăşită. În ultimii patru ani, capturile de peşte fuseseră modeste. Pescarii trebuiau presaţi să achite taxa? Cine avea mai mare nevoie de bani acum? Apoi, mai era o reclamaţie veche din partea lui Garth, reprezentatul domnului Penvenen, cu privire la starea podului de peste râul din capătul satului Grambler, unde se întâlneau cele două proprietăţi. Reparaţiile erau responsabilitatea familiei Poldark, dar acum domnul Penvenen, proaspăt întors de la Londra, se oferise să plătească un sfert din costurile unui pod nou, cu condiţia ca doamna Poldark să vină cu restul. Putea ea oare să completeze suma? Şi cum rămânea cu păşunea din vestul proprietăţii? Ross o sfătuise să pună pe cineva să-l are; acum, că începuse războiul, erau şanse să iasă un profit frumos din cultivarea porumbului. Dar era deja târziu ca să mai facă ceva anul ăsta, plus că asta ar fi însemnat să angajeze şi să plătească mâna de lucru. Şi, în sfârşit, mai era soluţionarea unui litigiu complicat cu nişte mineri care lucraseră în mina de cositor şi care îşi revendicau acum drepturile strămoşeşti, conform Legii minelor de cositor **[23]**, care le permitea să pătrundă pe un teren îngrădit ca să caute cositor.

Elizabeth dormi prost în noaptea aceea, aşa că de dimineaţă, la ivirea zorilor, nu era deloc pregătită să întâmpine veştile care i-au fost aduse. Un om din Cusgarne sosi să o anunţe că mama ei făcuse apoplexie şi că ea trebuia să vină de îndată. Elizabeth ajunse la Kenwyn înainte de ora unsprezece şi o găsi pe mama ei cu un braţ paralizat, aproape incapabilă să vorbească. În timp ce lua masa în linişte cu tatăl ei, Elizabeth trebui să înfrunte inevitabilul. Nu avea de ales. La Trenwith avea deja o bolnavă la pat, îngrijită nesatisfăcător de localnica pe care Elizabeth reuşise s-o angajeze. Familia Chynoweth i-ar fi adus ceva bani, dar cu preţul multor necazuri şi dificultăţi. Privind în perspectivă, Elizabeth văzu un viitor în care boala, bătrâneţea şi responsabilităţile erau singurii ei tovarăşi.

În mijlocul acestui tablou sumbru sosi George Warleggan, spunând că tocmai auzise de starea de sănătate a mamei ei şi că venise direct de la bancă, scuzându-se pentru aspectul puţin neîngrijit, cu o atitudine atentă faţă de domnul şi doamna Chynoweth şi mai mult decât îndatoritoare faţă de doamna Poldark.

Ea îi spuse tot ce era de spus şi, fără pic de emoţie, îi comunică şi ce îşi propusese să facă. În timp ce ei doi discutau, tatăl ei se făcu nevăzut. De treizeci de ani acceptase instrucţiuni de la soţia lui, iar acum, fără ea, se simţea ca o navă în derivă, rătăcind oriunde îl purta prima adiere de vânt.

George şi Elizabeth discutară vreme îndelungată. George părea că nu-şi doreşte să plece. O urmărea pe Elizabeth cu o privire atentă. În cele din urmă spuse:

— Ştii ce mi-aş dori?

— Nu.

— Mi-aş dori, draga mea Elizabeth, să-mi permiţi să fac toate aranjamentele necesare şi să-mi dai voie să institui un stabiliment separat pentru mama ta la Trenwith, astfel încât să nu mai cadă şi altă povară asupra ta.

— Nu te-aş putea lăsa să faci asta.

— De ce? Eşti atât de plăpândă, Elizabeth. Mă tem pentru tine. Nu te poţi aştepta ca un crin să reziste în urgia iernii. Are nevoie de protecţie. Tu ai nevoie de protecţie. Eu doar aşa pot să ţi-o ofer.

Ea îl privi printre gene, cu chipul palid şi tras, dar fără să-i fie ostilă.

— Chiar eşti amabil. Dar sunt mai puternică decât par. Acum – chiar în momentul ăsta – şi poate încă vreo câţiva ani de acum încolo, n-o să am încotro. Regret – nici nu ştii cât de mult regret dar aşa trebuie să fie. Omul trebuie să accepte ceea ce îi oferă viaţa.

— Dar nu trebuie să accepte ceea ce îi ofer eu, aşa-i? Despre asta e vorba?

Elizabeth îi zâmbi:

— Deja mi-ai oferit prea multe.

— A, gesticulă el, aia a fost o mică atenţie pentru finul meu, o nimica toată; şi unele concesii în privinţa datoriilor lui Francis. Dar n-am făcut nimic pentru tine. Şi acum, nimic pentru mama ta. Aş vrea s-o fac pentru binele mamei tale.

În trecut, George găsise întotdeauna calea cea mai sigură pentru a câştiga simpatia lui Elizabeth. La fel se întâmplă şi acum.

— O, ştii că am apreciat din tot sufletul ce ai făcut pentru ea în trecut, George. Bunătatea ta mă face să-mi fie ruşine că te refuz. Dar ceea ce sugerezi tu…

— Un singur lucru dacă nu mi l-ai refuza, asta ar rezolva totul, spuse el.

— Şi care e acela? se interesă femeia, uitându-se în ochii lui.

Şi chiar în clipa aceea, ştiu care era răspunsul.

— Tu însăţi, spuse el.

Elizabeth se întoarse puţin cu spatele la el, având brusc senzaţia că se află pe marginea unei prăpastii. Era o prăpastie pe care o cunoştea de ceva vreme, în tăcere, dar pe care o ignorase până acum, pentru că se ştia sigură pe picioarele ei. Nu exista niciun pericol – decât poate acela de a-i da lui de înţeles că ar putea exista unul. Acum, dintr-odată, echilibrul ei începuse să se clatine.

— Înainte să spui ceva, continuă el, lasă-mă să adaug eu ceva. Deşi nu ţi-am vorbit niciodată despre asta, îndrăznesc să presupun că ştii că te iubesc de zece ani, încă din prima zi în care te-am cunoscut. În tot timpul ăsta, ţi-am fost de ajutor numai în măsura în care am putut –

răscumpărând jumătate din datoriile la cărţi ale lui Francis faţă de vărul meu Sanson, renunţând la dobânda pe care o antrenau datoriile lui obişnuite către banca noastră, înfrânându-mi orice gând de răzbunare atunci când el continua cu îndârjire să mă insulte. Şi am făcut toate astea de bunăvoie şi aş fi făcut încă pe atât dacă s-ar fi ivit ocazia – aşa cum bine ştii. După moartea lui Francis ţi-am fost alături atât cât mi-ai permis şi voi continua să-ţi fiu alături, fără să mă gândesc vreodată că aş putea să câştig ceva din asta.

— Da, răspunse ea, îţi sunt mai mult decât recunoscătoare pentru asta. Mai mult decât recunoscătoare.

— Dar acum îţi cer să te căsătoreşti cu mine. Aşa cum ţi-am spus, te iubesc. Nu cred că tu mă iubeşti. Dar cred că mă placi şi mă respecţi. Şi cred – de fapt, sunt sigur – că, în timp, această simpatie va deveni mai mult decât simpatie, o relaţie mai apropiată decât cea pe care o implică interesul comun.

George se aplecă uşor şi o privi drept în ochi. Ea nu se îndepărtase de el, iar el îi putea vedea chipul. I se păru că sesizează o uşoară îmbujorare sub tenul ei palid. Se flata în sinea lui spunându-şi că, ţinând cont de toate câte depindeau de rezultatul acestei discuţii, îşi pleda bine cazul.

— Draga mea, nu-ţi pot oferi vreun rang de nobleţe. Dar pot să-ţi asigur o anumită poziţie socială, cu atât mai atentă la etichetă cu cât nu are decât o generaţie vechime. Cât despre aspectele de natură materială…

— Te rog, îl întrerupse ea.

— A, ştiu că nu te-ai căsători cu mine pentru banii sau posesiunile mele. Dacă ai face-o, n-ai fi persoana pe care o cunosc eu. Dar, cu riscul de a te ofensa, vreau să-ţi spun ce-ţi pot oferi.

Ea îşi ţuguie buzele şi mai mult, pregătindu-se parcă să protesteze din nou. Prin fereastra pe care se uita vedea cât putea cuprinde cu privirea numai copaci şi garduri vii, crescute în exces, ramificate peste măsură, legănându-se în adierea vântului.

George continuă:

— Tata mi-a promis că, atunci când mă voi căsători, el şi mama vor elibera moşia de la Cardew. Asta înseamnă că îmi voi putea duce soţia într-o casă de patru ori mai mare decât Trenwith, unde totul este aproape nou, cu douăzeci de servitori, situată în mijlocul unui parc de peste doi kilometri pătraţi. Ai văzut-o. Ştii despre ce e vorba. Dacă te căsătoreşti cu mine, casa Trenwith ar putea fi renovată şi mobilată din nou şi o vom păstra ca reşedinţă secundară, unde tatăl şi mama ta ar putea trăi înconjuraţi de servitori adecvaţi şi unde îi putem vizita cât de des doreşti. Eu am deja propria mea trăsură, poţi avea şi tu una sau două, sau şase, dacă doreşti. Te-aş putea duce la Londra şi la Bath, să te introduc în societate acolo. Comunitatea locală mi se pare deja prea

provincială pentru gustul meu. Mi-am asumat deja răspunderea de a-i asigura o educaţie lui Geoffrey Charles. Dar, ca fiu al meu, ar avea o altă poziţie în societate faţă de cea de acum. Eu moştenesc toate afacerile Warleggan. La fel şi el, la rândul lui. Suntem încă tineri, Elizabeth, şi tu, şi eu. Nu sunt multe lucruri pe lumea asta pe care să nu le putem realiza dacă ne propunem. De zece ani trăieşti într-o colivie. Dă-mi mie voie să deschid lacătul care te ţine închisă înăuntru.

— …„Şi diavolul l-a dus pe un munte foarte înalt şi i-a arătat toate împărăţiile lumii şi slava lor; şi i-a zis lui: «Toate acestea ţie ţi le voi da…»”

Era una dintre învăţăturile citite în duminica precedentă la biserica din Sawle, unde Elizabeth stătuse singură cu Geoffrey Charles în strana familiei.

Îşi luă geanta de pe masă şi scotoci în ea fără să ştie exact ce căuta. Nu spusese nimic, iar acum el aştepta reacţia ei. Lumina era deja slabă în încăpere, completând perfect tabloul mobilei uzate; dar o reflexie a oglinzii de deasupra canapelei lumina chipul lui grav, concentrat, încordat. Femeia ştia că, cu fiecare clipă care trecea, speranţele lui pentru un răspuns favorabil creşteau. Spre propria ei surprindere, Elizabeth realiză că nu i se mai părea acum imposibil să-i ofere un răspuns favorabil. Era ca şi cum viaţa o ademenea să accepte o situaţie pe care, la un moment dat – şi asta nu cu multă vreme în urmă – o găsea inacceptabilă. Încă era capabilă să se detaşeze suficient cât să remarce unele stângăcii întâmplătoare din propunerea lui; cu toate acestea, raţiunea îi spunea că nici măcar una dintre afirmaţiile făcute de el nu era exagerată sau neadevărată. El îi *putea* oferi toate acele lucruri. El, George Warleggan, care îi era foarte apropiat acum, şi pe care îl ştia de atâta vreme încât uşoara familiaritate dintre ei dusese la o subestimare a farmecului şi a realizărilor lui personale. Dar, de fapt, era un bărbat formidabil, bogat, puternic în ţinut – cu bune şi cu rele –, încă tânăr, destul de chipeş, o persoană deja importantă, unul dintre acei puţini care contau şi care aveau să conteze şi mai mult cu timpul; el îi oferea toate aceste lucruri în schimbul căsătoriei cu el; o viaţă fără lipsuri pentru fiul ei şi rezolvarea tuturor problemelor ei. Toate mai puţin una singură, una nouă: problema George.

— Elizabeth, rupse el tăcerea. Pot să sper că…

Ea îl opri cu un gest, imediat, prinzând dintr-odată o culoare rară în obraji şi o strălucire a expresiei.

— Nu, te rog, nu vreau să crezi că…

Şi brusc, în refuzul ei, ezită. La etaj se afla mama ei, beteagă şi irascibilă. Şi tatăl ei, indecis şi găsind veşnic un motiv să se plângă. Ea venise până aici, călare, pe ploaie, iar în seara asta sau mâine trebuia să plece înapoi la Trenwith, casa care avea s-o întâmpine fără lumini

la ferestre şi neîncălzită, cu toate problemele acelea care încă se cereau rezolvate. Viitorul îi rezerva ani întregi de singurătate şi de stat la căpătâiul bolnavilor. Asta în timp ce, de cealaltă parte, s-ar fi bucurat de lumină, căldură, tovărăşie şi *grijă*.

— O, George… spuse ea, acoperindu-şi obrajii îmbujoraţi cu palmele. Nici nu ştiu ce să spun.

Chiar în clipa aceea, el veni lângă ea, îşi trecu un braţ pe după umerii ei, conştient de victoria neaşteptată la care nu îndrăznise să spere, dar conştientizând, în acelaşi timp, echilibrul fragil al situaţiei.

— Nu mai spune nimic acum, draga mea, o sfătui el. Te rog, nu spune nimic!

— Sunt atât de deprimată… Te rog, nu-mi cere un răspuns chiar acum.

— Nu cer nimic de la tine. Lasă-mă doar să-ţi ofer.

— Dar dacă-mi dai…

— Nu mai spune nimic, Elizabeth.

— Dar trebuie să-ţi spun. Este… singurătatea… Nu am luat-o niciodată în calcul. Lipsa unei persoane alături, a unui partener… Dar să-ţi pretind acum sau să te las să crezi…

— În momentul ăsta nu cred nimic. Doar sper. Singurătatea nu e de o singură parte, Elizabeth. Şi un bărbat o poate resimţi, mai ales atunci când a iubit pe cineva fără speranţă atâta vreme, aşa cum te-am iubit eu.

Şi rămaseră aşa, împreună, un timp. Şi dacă ea ţinea capul în jos, ca după o înfrângere, el îşi ţinea capul sus, semeţ, ca după o victorie, privind peste părul ei strălucitor la grădina sălbatică, neîngrijită şi la ploaia care cădea. Privi o vreme apa şiroind pe geam, în bucle cenuşii.

Deşi nu se gândise nicio clipă la asta, realiză dintr-odată că perspectivele lui erau incredibil de bune. Mai întâi pentru că o câştigase pe femeia pe care o iubea şi la care visa de atâta vreme; mai apoi pentru că, dintr-un singur foc, reuşise să-i dea lovitura de graţie celui mai aprig duşman al lui. În sufletul lui, George avea convingerea că nu mulţi oameni au norocul de a obţine atât de multe dintr-o singură lovitură.

Capitolul 23

Filonul de cositor nu dădea semne de epuizare. Într-o săptămână, aflară că în momentul acela exista o cantitate mare de rocă cu conţinut de minereu. Nimeni nu ştia cât avea să mai ţină încă, însă Ross începu să se molipsească de entuziasmul general. Încă o săptămână şi începuseră deja să strângă o cantitate importantă de minereu; şi chiar luând în calcul dificultăţile procesului de sortare, tot se întrevedea perspectiva unui profit.

Pentru a reduce cheltuielile, a fost suspendată întreaga activitate la filoanele de cupru – aşa cum erau ele – şi tot din acelaşi motiv a fost necesară luarea unor decizii complicate. Lucrau la un abataj de sus în jos şi deja exista un spaţiu deschis epuizat deasupra lor. Foarte curând avea să devină periculoasă continuarea săpăturilor în lipsa unor ţapinari şi a unor echipamente speciale de susţinere. Era deja nerentabil, dat fiind că niciun filon nu este constant ca dimensiune şi calitate; şi, în loc să-l pigulească în maniera asta total neştiinţifică, ar fi trebuit să sape o serie de coloane şi niveluri în unghi drept, care să taie filonul la diferite adâncimi şi să creeze rezerve de sol explorat. Aceasta ar fi fost calea metodică; dar lipsa de capital îi forţa să trăiască de azi pe mâine.

Niciun zvon despre decizia crucială luată la Cusgarne nu ajunse în lumea de afară. Într-una din vizitele sale în Truro, Ross se întâlni cu Richard Tonkin, pe care nu-l văzuse de un an, şi îi povesti despre descoperirea cositorului. Tonkin îi vorbi despre propria lui experienţă pentru a-l încuraja – şi, de vreme ce administrase la un moment dat United Mines, avea o experienţă destul de bogată. El nu mai lucra în minerit, după ce, cu şase luni în urmă, cumpărase o mică afacere de construcţii de ambarcaţiuni în East Looe, în parteneriat cu Harry Blewett – o altă victimă a falimentului companiei Carnmore Copper, persoană căreia Ross îi împrumutase nişte bani la momentul respectiv. Reuşeau să o ducă destul de bine de pe urma afacerii lor.

Ross se despărţi de Tonkin oarecum încurajat de vorbele acestuia. Dacă puteau să meargă mai departe, chiar şi cu un profit modest, pentru el era suficient ca răsplată a tuturor eforturilor; în plus, oamenii care munceau la mină ar fi avut în continuare de lucru, şi toţi cei care aveau cât de cât legătură cu afacerea ar fi câştigat un nou respect de sine…

În weekendul următor, Verity, sora lui Francis, veni în vizită la Elizabeth. Nu mai fusese la Trenwith de la moartea fratelui ei; dar invitaţia fusese făcută de multă vreme şi gheaţa trebuia să fie spartă odată şi-odată. La rândul ei, Elizabeth se strădui să nu încalce aranjamentul, deşi, în condiţiile în care avea atât de multe pe cap şi în suflet… Verity îl aduse cu ea pe fiul ei vitreg, James Blamey, care sosise pe neaşteptate într-o permisie de câteva zile. Tânăr, zgomotos, cu suflet mare, având o afecţiune copilărească, oarecum protectoare faţă de mama lui vitregă, James ajută la menţinerea fantomelor trecutului la distanţă.

Aflară cu mare îngrijorare despre starea de sănătate a doamnei Chynoweth şi se oferiră să plece imediat, dar Elizabeth nici nu vru să audă. Acum, mama ei era foarte bine îngrijită. Fusese angajată o infirmieră şi doi servitori noi, iar acum tot ce mai puteau face era să aştepte şi să spere ca în câteva săptămâni starea mamei ei să se

amelioreze suficient încât să o poată muta. Verity se întrebă care era semnificaţia cuvântului „acum”, care părea să îşi facă loc destul de des în vorbele lui Elizabeth.

James rămăsese cu gura căscată văzând frumuseţea lui Elizabeth – aşa cum li se întâmpla adesea tinerilor – şi îşi făcu de lucru colindând ţinutul călare, pe un căluţ împrumutat. O însoţi pe Verity în câteva dintre vizitele făcute unor prieteni vechi şi merse cu ea la Nampara, unde fusese invitată la masă şi la un ceai, duminică. Demelza îi aştepta. Când sosiră, Demelza o îmbrăţişă pe Verity, iar Ross îi strânse mâna lui James Blamey. Apoi, James trebui să o sărute pe Demelza, aşa că trecură câteva clipe bune până ce aceasta să apuce să respire şi să pună întrebarea pe care Ross se abţinuse cu greu să n-o rostească.

— Dar… Elizabeth nu a venit cu voi?

— Nu. Aşa ar fi trebuit, dar a luat-o dintr-odată o durere cumplită de cap. Este foarte îngrijorată în legătură cu mama ei. Dar vă trimite toată dragostea ei, împreună cu scuzele de rigoare.

Intrară în casă, unde discutară şi râseră poate cu mai multă uşurinţă decât ar fi făcut-o în prezenţa lui Elizabeth. În timp ce discutau despre misiunea lui Ross de a-l întâlni pe Mark Daniel, privirea lui Verity rătăci pe fereastră, şi astfel îşi confirmă impresia de mai devreme, mai precis coşul minei încă scotea fum.

— Văd că încă n-aţi renunţat, spuse ea.

Ross îi explică:

— Rezistăm pe muchie de cuţit şi toate ne sunt potrivnice. Dar calitatea minereului pe care l-am descoperit săptămâna asta este remarcabilă. Din fericire, pentru că toate cheltuielile de înaintare sunt acoperite din ceea ce câştigăm şi o singură abatere a filonului ar însemna sfârşitul nostru.

— Ştii, începu James Blamey cu vocea lui serioasă, eu n-am coborât niciodată într-o mină până acum, deşi nu-mi stă în fire să fiu atât de ignorant. Cât de adâncă e apa de infiltraţie, căpitane? Trebuie să cobori până la fund sau ai vreo găleată din asta modernă?

— Ross, poate James ar dori să coboare în mină după masă, interveni Demelza.

— Cum să nu!

— Ha! Chiar mi-aş dori, confirmă James, deşi îmi imaginez că am să ameţesc să merg într-o direcţie opusă faţă de cea în care merg de obicei. Când eşti sus, pe trinchet, este foarte reconfortant să vezi puntea sub tine, chiar dacă e doar de mărimea unei cărţi de vizită. Într-o mină, pot să aştept eu mult şi bine să zbor până la suprafaţă în caz că-mi pierd echilibrul!

Dwight sosi chiar înainte de masă. Cu o săptămână în urmă, Demelza discutase cu el despre năruirea planurilor lui de a se căsători cu Caroline, aşa că acum simţea că poartă o responsabilitate mai mare

decât oricând pentru starea lui de bine.

Cu toate acestea, Dwight nu le strică petrecerea, ba chiar se dovedi în special interesat să discute cu James Blamey despre problemele medicale din Marina militară. James râse la auzul întrebărilor lui. Pe mare, nu îndrăzneai să te îmbolnăveşti. Dacă te îmbolnăveai cumva, ţi se administra vreun purgativ sau vreun vomitiv, în funcţie de locul durerii. La ultima călătorie, pe nava lui se înregistraseră 30 de decese, şi asta numai din cauza scorbutului. James plecase de pe *Thunderer* şi se alăturase echipajului de pe fregata *Hunter*, în cadrul unui escadron condus de amiralul Gell. În momentul de faţă se aflau în Plymouth Sound **[24]**, dar primiseră ordin să ridice ancora săptămâna următoare, destinaţia fiind încă necunoscută, deşi cel mai probabil urmau să ajungă undeva pe Marea Mediterană. Principala grijă a lui James, ca şi cea a căpitanului McNeil, era ca nu cumva războiul să se termine înainte de a avea ocazia să participe la el.

După masă, Dwight plecă, iar Ross îl conduse pe James la mină, aşa că în final cele două femei rămaseră singure.

La început discutară despre Jeremy, iar apoi, oarecum dintr-odată, Verity întrerupse conversaţia de complezenţă zicând:

— Spune-mi, draga mea, n-ai observat ceva bizar în comportamentul lui Elizabeth?

— Bizar în ce sens? întrebă Demelza, alarmându-se brusc. Abia dacă apuc să o mai văd.

— Nu ştiu… E greu de spus… Dar mi se pare că şi-a revenit repede după pierderea suferită, nu crezi? O, ştiu că au trecut şase luni şi nimeni nu s-ar aştepta să jelească toată viaţa. Nu despre asta e vorba… Dar pare oarecum schimbată, puţin încordată, ca şi cum o sâcâie ceva… O dată sau chiar de două ori în timpul discuţiei noastre s-a întrerupt brusc, ca şi cum îi era teamă să nu spună prea mult.

— Ţie? În weekendul ăsta?

— Da. Şi nu cred că doar mi se pare. O cunosc destul de bine, pentru că am locuit multă vreme împreună. Îţi lasă impresia că ar crede cumva că situaţia ei urmează să se schimbe cât de curând.

Probabil s-a şi schimbat deja, îşi spuse Demelza în sinea ei, amintindu-şi de cele şase sute de lire.

— Ar trebui să-l întrebi pe Ross, spuse ea.

Verity se uită la Demelza.

— Asta îmi sună uşor a decepţie, draga mea. Eşti sigură că ai motive să te simţi aşa?

Demelza ridică privirea rapid, apoi zâmbi:

— Aşa a sunat? Nu a fost cu intenţie. Ştiu că Ross a iubit-o pe Elizabeth cândva; aşa că n-aş fi om dacă nu m-aş întreba oare despre ce discută amândoi atunci când se duce s-o vadă. Nu? Ross nu-mi spune despre ce vorbesc, iar eu nu pot să-mi calc pe orgoliu şi să-l

întreb, aşa că nu aflu niciodată. Se ridică în picioare, privind în jos la Verity, apoi se aplecă şi o sărută pe frunte: N-aş fi spus atât de multe dacă nu m-ai fi întrebat, dar m-ai întrebat, aşa că ţi-am răspuns. Verity, vrei un ceai? Ştiu că e încă devreme, dar cu toate discuţiile astea mi s-a făcut sete.

— Da, aş vrea un ceai. Dar dă-mi voie să-ţi spun un lucru – şi, crede-mă, nu spun asta ca să te simţi tu mai bine: dacă Ross ar…

— Nu, o întrerupse Demelza. Nu cred că e nevoie să spui asta, indiferent dacă o faci ca să mă simt eu mai bine sau nu. Eu cred că să ai un soţ e, într-un fel, ca atunci când te duci la biserică. Fie crezi în ceva, fie nu. Dacă nu crezi, atunci ce rost mai are să mergi la biserică, nu? Dar dacă crezi în el, nu ai nicio scuză să ceri dovezi tot timpul.

— E un punct de vedere admirabil.

— O, da. Şi nu mi se întâmplă să fiu admirabilă prea des. Ba chiar extrem de rar. Însă e adevărat, nu? Iar asta e mai important decât sentimentele pe care le mai ai uneori. Verity, acum hai să mai vorbim şi despre tine! Eşti fericită, măcar un pic? Îmi place mult de James. Mi-ar plăcea să-l văd pe Jeremy aşa când va creşte. Este ca o adiere a vânturilor de apus – impetuoasă, curată, fără urmă de rea intenţie. Cred că e îndrăgostit de tine.

Verity îi surprinse surâsul şi îi răspunse imediat cu un alt surâs.

— Îl iubesc pe James ca pe propriul meu fiu. Da, sunt fericită, Demelza. Sau, mai bine zis, aş fi, dacă nu m-aş teme întruna pentru siguranţa lui Andrew. Până acum, n-a fost problemă cu transporturile şi mi-a zis că o s-o ia pe un traseu mai ocolit, către vest, ca să evite orice eventual atac. Dar tot va trebui să treacă prin strâmtoarea dintre Insulele Scilly şi Ushant, şi nu poţi şti ce se mai întâmplă… Cunoşti şi tu sentimentul ăsta.

*

În seara aceea, când se duseră la culcare, Demelza îi spuse lui Ross că Verity urma să aibă un copil.

— Poftim? spuse Ross, ridicându-se într-un cot. Asta da surpriză! E o veste nemaipomenită! Eşti sigură?

— Chiar ea mi-a spus. Dar deocamdată nu mai ştie nimeni. Andrew nu ştie, iar ea vrea să păstreze secretul deocamdată. Nu-i minunat? Mie-mi pare tare bine pentru amândoi!

— Şi mie! Când o să fie evenimentul?

— Prin octombrie.

— Anul ăsta ea împlineşte treizeci şi cinci de ani. Sper că totul va merge bine.

— O, Ross, nu vârsta e problema, deşi cred că şi ea îşi face unele griji din cauza asta. O să fie ciudat pentru Andrew, în condiţiile în care fiica lui are aproape douăzeci de ani; dar ştiu că o să fie încântat,

şi tocmai de aceea am şi îndemnat-o să-i spună cât mai repede.

— Când ai fost tu în aceeaşi situaţie, nu te-am văzut atât de dornică să împărtăşeşti vestea. Chiar aşa, a fost cel mai mare reproş pe care am avut să ţi-l fac, în ambele ocazii.

— Hai să nu vorbim despre asta acum, spuse Demelza.

Mai târziu, pe întuneric, gândurile ei rătăciră către celălalt subiect care o sâcâise toată după-amiaza. De ce oare îi dăduse Elizabeth de înţeles lui Verity că situaţia ei avea să se schimbe curând? În ce fel putea să se schimbe situaţia ei acum, mai mult decât se schimbase deja după primirea celor 600 de lire? Nu avea nicio logică. Şi, cu cât trecea în revistă posibile explicaţii, cu atât era mai puţin mulţumită de ele. În cele din urmă, Ross, care dormise până atunci, o întrebă:

— Draga mea, te supără cumva furnicile de te răsuceşti în aşternut cât e noaptea de lungă?

— Iartă-mă! Mă sâcâie ceva şi nu pot să dorm. O să stau locului acum.

— Eşti supărată sau te simţi rău?

— Nu, nu. Mă simt foarte bine. Doar că n-am stare. Acum o să fie mai bine.

Era destul de uşor să facă previziuni. Şi abia dacă reuşise să-şi liniştească picioarele, într-o destindere de moment, că simţi din nou imboldul de a le mişca. Măcar un centimetru. O jumătate de centimetru cel puţin.

Oare Ross şi Elizabeth plănuiau să fugă împreună? Oare *asta* era schimbarea pe care o anticipa Elizabeth? Asta nu i-ar fi adus cine ştie ce bunăstare materială, dar, la urma urmei, poate că nici nu avea în vedere situaţia financiară. Demelza ar fi luat această presupunere mult mai în serios, dacă Ross nu s-ar fi aflat acum întins lângă ea, şi dacă respiraţia lui n-ar fi devenit tot mai profundă pe măsură ce se cufunda în somn. Nu era deloc exclus, simţea ea, ca ei să-şi dorească asta; dar, cunoscându-l pe Ross atât de bine, Demelza era convinsă că n-ar proceda aşa. Era un om prea sincer ca să facă ceva pe ascuns. Dacă ar fi avut de gând s-o părăsească şi să plece în lume cu Elizabeth, cu siguranţă şi-ar fi impus să-i spună înainte.

Până aici, toate bune, dar poate că avea să-i spună atunci când venea momentul. Poate că Elizabeth îi spusese: „Ascunde-i adevărul cât de mult poţi – spre binele ei”. În întunericul nopţii, Demelza aproape că o auzi spunând acest lucru. Şi totuşi, nici măcar varianta aceasta nu se potrivea cu felul de a fi şi cu starea sufletească a lui Ross. Cu o zi înainte fusese foarte vesel, mult mai binedispus decât îşi amintea ea ca el să fi fost vreodată după moartea Juliei. Iar veselia lui se datorase situaţiei minei, nu lui Elizabeth. Demelza ar fi pariat pe ce avea mai scump că motivul veseliei lui era mina şi nu vreo femeie.

Atunci poate că George Warleggan pătrunsese cumva în orizontul

lui Elizabeth? Demelza îngheţă dintr-odată. O vorbă rostită de Sir Bodrugan, un amănunt în plus decât cele pe care i le oferise ea lui Ross. O aluzie, atât şi nimic mai mult. Oare Sir Hugh ştia mai multe detalii?

Dacă în stadiul acesta Demelza ar fi avut certitudinea că enigma pe care încerca să o dezlege îi privea strict pe Elizabeth şi pe George, n-ar fi insistat. Dar încă nu era sigură, nici pe departe.

Aşadar mâine…

Vizitându-l pe Sir Hugh Bodrugan, Demelza ştia că îşi asumă o situaţie delicată. Ross dezaproba cu convingere orice tentativă a ei de a încuraja atenţiile lui. În al doilea rând, Sir Hugh, deşi destul de glumeţ în majoritatea timpului, se lăsa din ce în ce mai greu ţinut la distanţă. Zvonurile spuneau că are o aventură pasională cu o femeie pe nume Margaret Vosper. Indiferent dacă era adevărat sau nu, acest detaliu nu îi ştirbise cu nimic interesul faţă de Demelza. Poate o cucerire uşoară îl făcuse să aibă mai puţină răbdare cu tinerele pe care le avea în vizor de multă vreme.

Pentru a evita acest dublu pericol sau măcar pentru a-l diminua, Demelza aşteptă până în miercurea în care ştia că Ross va fi jos în mină cea mai mare parte a zilei, şi plecă înspre casa Werry de dimineaţă, când existau toate şansele ca dispoziţia curtenitoare a lui Sir Hugh să fie la cote minime.

În cazul de faţă, avu ceva ghinion, pentru că Sir Hugh nu era acasă şi nici nu era aşteptat să se întoarcă înainte de ora cinei. Constance Bodrugan era, şi ea, la plimbare cu câinii, aşa că Demelza se trezi servind o ciocolată caldă cu singurul ocupant al casei care era în măsură să îndeplinească serviciile de gazdă în acel moment şi, în acelaşi timp, cel pe care ea şi-ar fi dorit cel mai puţin să îl vadă.

Nu se aşteptase să îl întâlnească din nou pe Malcolm McNeil şi, în plus, ar fi crezut că bărbatul o să dea dovadă de ceva resentimente; în loc de asta, căpitanul o salută ca un vechi prieten. Braţul lui era încă bandajat, iar bărbatul luase ceva în greutate din cauza lipsei de activitate impuse. Demelza se îmbrăca întotdeauna cu cele mai bune haine când mergea în vizită în casa Werry, iar acum i se păru că privirea lui McNeil o studia cu mai multă îndrăzneală decât de obicei. Fără îndoială, acesta era efectul proastei influenţe a lui Bodrugan.

Tocmai când Demelza încerca să găsească cea mai bună scuză pentru a se retrage, căpitanul sugeră că, de vreme ce era o dimineaţă atât de frumoasă, puteau să se plimbe împreună prin parc, în încercarea de a-l găsi pe Sir Hugh. N-ar fi trebuit să fie prea greu, deoarece plecase să-şi adune cerbii tineri, iar paznicii de vânătoare îl însoţeau cu siguranţă.

Coborâră treptele şi o luară pe poteca dintre pajiştile neîngrijite. Căpitanul se gândi că pasul ei lung era neobişnuit pentru o femeie.

— Şi căpitanul Poldark ce mai face?

— Bine, mulţumim. E ocupat cu mina lui.

— Speram să primesc invitaţia de a vă face o vizită înainte să plec.

— Ultima oară, din câte ştiu, aţi venit neinvitat.

— Atunci îmi făceam datoria. Acum ar fi o vizită de plăcere.

— Atunci, sunteţi binevenit oricând. Ştiu că Ross s-ar bucura să vă vadă.

— Şi dumneavoastră?

— Şi eu, desigur… Când estimaţi că va fi plecarea?

— Nu mai devreme de câteva săptămâni. Asta dacă ţin în continuare cont de recomandările prietenului dumneavoastră, medicul contrabandist.

— Este un om deosebit, e bine să ţineţi seama de ceea ce spune el.

— Încă îmi vine tar-re greu să înţeleg asocierea lui cu contrabandiştii.

— Pe el, personal, l-aţi întrebat despre asta?

— Deseori.

— Dacă el a refuzat să vă dea explicaţii, căpitane McNeil, nu cred că e cazul să vi le ofer eu.

Merseră în continuare în tăcere, trecând pe lângă o turmă de vreo treizeci de căprioare, care, fără excepţie, ridicară capetele şi îi pândiră cu suspiciune până ce pericolul trecu.

— Căpitanul Poldark era undeva în casă în noaptea aceea, aşa-i?

— Cum vă puteţi aştepta să răspund la întrebarea asta?

— Nici nu e nevoie s-o faceţi. Mi-am dat seama că vă aşteptaţi ca el să se afle în pivniţa secretă atunci când am deschis-o. Ştiu că l-aţi văzut în seara aceea.

După câteva clipe de tăcere, Demelza spuse:

— Acela este Sir Hugh, printre copacii de acolo?

— Nu, e călare pe un cal roib. M-am gândit că, dacă pun o iscoadă să vă supravegheze casa suficient de mult, ar trebui să descoperim unde se ascundea soţul dumneavoastră.

— Şi? Aţi pus iscoada?

— Nu.

— De ce nu?

— Pentru că vă respect prea mult pe dumneavoastră, stimată doamnă.

Surprinsă, Demelza ridică repede privirea spre el, aşteptându-se să identifice un semn de ipocrizie convenţională; nu prea reuşi însă.

McNeil continuă:

— De fapt, ca să fiu sincer până la capăt, asta e doar o jumătate de adevăr. Dacă aş fi considerat că este de datoria mea s-o fac, aş fi făcut-o. Dar sunt soldat, nu spion, şi deja eram sătul de toată povestea asta. Cei care au fost prinşi au fost prinşi, şi cu asta s-a încheiat! Răsucindu-

şi mustaţa, căpitanul continuă: Iar acum… Ei bine, acum toată povestea este uitată, în ceea ce mă priveşte. Nu îi port niciun fel de ranchiună căpitanului Poldark. Poate cel mult pentru faptul că are o soţie atât de fermecătoare.

— Eu nu-i port pică nici măcar pentru asta – în măsura în care este adevărat.

— Este adevărat. McNeil se opri din mers, aşa că se văzu nevoită să se oprească şi ea, la rândul ei. Bărbatul îi zâmbi: Deci pot avea încredere că nici dumneavoastră nu îmi purtaţi ranchiună pentru rolul pe care l-am avut în această afacere?

Demelza îi răspunse cu cel mai frumos zâmbet al ei:

— Nici pe departe! Nu am resentimente faţă de dumneavoastră pentru ceea ce aţi făcut şi vă mulţumesc din suflet pentru ceea ce nu aţi făcut.

El se înclină uşor.

— Mă luaţi de braţ, stimată doamnă? De cel bun, adică. Cred că l-am văzut pe Sir Hugh acolo, în depărtare, şi mi s-ar părea mai potrivit să-l abordăm aşa cum se cuvine.

*

În cele din urmă, Demelza obţinu informaţia pe care o dorea, deşi nu fără câteva manevre tactice abile. Spuse că venise să-l vadă pe Sir Hugh în legătură cu o nouă semănătoare despre care acesta îi povestise cu ocazia celei mai recente vizite. Era o poveste cusută cu aţă albă, însă bărbatul se dovedi suficient de îngăduitor încât să se întrerupă din ceea ce făcea la momentul acela ca să meargă să-i prezinte semănătoarea în funcţiune. Din fericire, atât Sir Hugh, cât şi Demelza îşi doreau să scape de McNeil, aşa că în cele din urmă reuşiră.

Sir Hugh explică:

— Acum vezi cum sămânţa introdusă în magazii cade în cutiile de seminţe fixate la baza magaziilor, exact ca la semănătoarea veche a lui Tull **[25]**; dar tocmai aici apare îmbunătăţirea… La naiba! De ce oi fi venit dumneata de dimineaţă, draga mea, să mă întrerupi de la treabă, când am trei seri pe săptămână libere? Ia zi-mi? Miercurea nu e indicat, că sunt adesea reţinut cu treburi; dar joia, sâmbăta şi lunea te pot primi aşa cum i se cuvine unei tinere femei de talia dumitale. Vino sâmbătă! Connie e plecată de multe ori şi…

— Eu credeam că după lăsarea întunericului nu e momentul cel mai bun să vezi o semănătoare…

— Of, fir-ar să fie! Aşa-i. Dar, dacă rămâi peste noapte, îţi voi arăta semănătoarea duminică dimineaţă. Ar fi o scuză numai bună ca să nu te duci la biserică.

— Şi ce părere credeţi că ar avea soţul meu despre asta?

— Ce părere? Păi, ce să spună… Doar n-o să-i strice bucuria omului… Dacă nu, vino când nu e el acasă şi nici nu va şti că s-a întâmplat. Am o idee…

— Sir Hugh, tocmai îmi spuneaţi unde apare îmbunătăţirea la semănătoarea asta nouă.

Sir Hugh mormăi nerăbdător şi îi explică. După un timp, Demelza spuse:

— Dacă mai ţineţi minte, atunci când aţi trecut ultima oară pe la mine aţi amintit în treacăt de George Warleggan şi de Elizabeth Poldark, zicând că George îi face curte. Ştiţi cumva dacă este adevărat? Ce v-a făcut să-mi spuneţi asta?

Sir Hugh se opri din ce făcea, rămânând cu mâna pe mâna ei, pe mânerul semănătoarei. Sprâncenele lui dese se strânseră ca nişte omizi cu păr.

— A, nu, zvonuri, atâta tot.

— Şi care erau zvonurile?

— Alea pe care ţi le-am spus. Acum, fii atentă…

— Şi ce spuneau zvonurile, mai exact, Sir Hugh?

— Că el îi face curte insistent. Atât şi nimic mai mult. Chiar m-am mirat că voi nu ştiţi nimic. Bârfele sunt întotdeauna plăcute la un ceai, în special cele indecente. O să-ţi spun câteva din ele când vei veni, sâmbătă.

— Despre Elizabeth şi George?

— Nu. Nu ştiu nimic mai mult despre ei şi nici nu-mi amintesc bine unde am auzit ce ţi-am spus. Dar stai, mai era ceva. Am fost în Truro luni, ca să-mi comand nişte eşarfe noi, iar croitorul mi-a spus în secret că tocmai primise o comandă pentru un costum de ginere, de la George. Totul era secret la momentul acela, mi-a spus. Aşa că nu pot spune care sunt relaţiile lui George cu verişoara dumitale prin alianţă. Fie are de gând să oficializeze relaţia, fie o păstrează ca roată de rezervă. De dragul dumitale, sper să fie prima variantă – pentru familia Poldark o alianţă cu George Warleggan ar fi mare lucru. Eu, sincer, mi-aş dori să se căsătorească din nou Connie şi să-şi găsească pe cineva ca el. Avem nevoie de bani. O bat mereu la cap, şi ea pe mine la fel, dar eu îi tot spun că nu sunt genul care să mă însor, apoi, ea îmi răspunde negreşit că sunt genul de bărbat de aşternut şi mă întreabă care-i diferenţa, în afară de o slujbă la biserică şi un inel de aur, iar eu îi spun că tocmai inelul este ceea ce n-aş putea suporta pentru că nu-ţi poţi scoate nevasta la iarbă verde ca pe o iapă de prăsilă. Carevasăzică, draga mea, când vii sâmbătă…

— Îmi pare rău, Sir Hugh, dar n-am cum să vin sâmbătă. Vedeţi…

— Atunci de sâmbătă într-o săptămână. Tipul din armată o însoţeşte pe Connie…

— Îmi pare rău, Sir Hugh!

Bărbatul se încruntă din nou privind-o:

— Eşti o obrăznicătură a naibii de incomodă, domniţă, dacă-mi permiţi familiaritatea. Dacă nu mi-ai plăcea atât de mult, nu te-aş plăcea deloc!

Demelza încă avea mâna prinsă sub a lui:

— Mă bucur că mă plăceţi atât de mult, Sir Hugh, pentru că şi eu vă plac şi m-ar durea să aflu că v-am dezamăgit. Dar tocmai mi-aţi spus că vedeţi femeile ca pe nişte iepe de prăsilă, care pot fi scoase la iarbă verde ori de câte ori socotiţi dumneavoastră de cuviinţă. În cazul ăsta, puteţi ierta o femeie care vrea să galopeze unde vede cu ochii, fără ca vreo mână să o ţină de căpăstru şi fără ca vreun bărbat să-i spună unde şi cum să meargă? Oare nu e bine să acceptăm şi excepţia pe lângă regulă? Oare toate femeile trebuie să fie aşa cum vreţi dumneavoastră doar ca să vă obţină aprobarea?

Bărbatul se uită îndelung la decolteul ei în formă de V, fără să se obosească să-i urmărească raţionamentul, dar admirându-i, în schimb, culoarea din jurul gâtului şi delicata proeminenţă a pielii din acea zonă.

— Hai să-ţi spun ceva, domniţă, începu el. Peste câteva săptămâni o să fie ziua mea, iar Connie şi cu mine ne gândim să dăm o petrecere şi un bal. Invităm câţiva prieteni – patruzeci sau cincizeci, cel mult. Am fost întrebaţi în stânga şi în dreapta şi i-am spus lui Connie că ar fi o idee bună să facem asta cât e încă război. Însă noi o s-o facem cu stil; nu ca individul ăla, Trevaunance, care e prea zgârcit să-ţi ofere până şi un scuipat. Invităm şi o orchestră, şi câte şi mai câte… Acum, dacă mă aşez eu frumuşel şi scriu o invitaţie oficială către soţul dumitale, ăla arogant, crezi că pot conta să veniţi amândoi? Asta ar fi suficient pentru dumneata, ia spune-mi?

Demelza îl privi în ochii ca două mărgele, încercând să-i desluşească eventualele scopuri ascunse.

— Vă mulţumesc, Sir Hugh. Sunteţi foarte amabil cu mine acum. Mult mai amabil decât aş merita.

— Nu eşti dumneata în măsură să judeci ceea ce meriţi, domniţă. Lasă asta în seama mea! Şi cât de curând cred că o să şi primeşti ceea ce meriţi!

Ajunse acasă fără să fie nevoită să-i spună lui Ross unde fusese. Aflase amănuntul pe care plecase să-l descopere, dar nu era mai liniştită acum, că ştia. Realiză imediat că nu putea să-i dea vestea lui Ross. Ba, mai mult, nu putea nici măcar să facă vreo aluzie. Nu ştia care avea să fie reacţia lui sau ce avea să spună. Nu ştia decât că nu voia să fie ea cea care să-i spună şi nici să se afle prin preajmă atunci când i se spunea.

Capitolul 24

Trecură săptămânile; înfloriră primulele şi primii clopoţei. Prietenul lui Dwight, doctorul, plecă acasă, iar Dwight se interesă despre eventualitatea de a intra în Marină ca medic. Însă nu luă alte măsuri, deoarece războiul se apropia de sfârşit. Optimiştii avuseseră dreptate, iar Franţa bătea în retragere. Înfrânt de austrieci, care făcuseră, în sfârşit, pasul decisiv, generalul Dumouriez îl urmase pe Lafayette în tabăra duşmanului. Două treimi din provincii se revoltaseră împotriva Parisului. Invazia Olandei se soldase cu un eşec, iar britanicii ocupaseră Pondicherry şi Tobago **[26]**. Pentru al doilea an consecutiv, calea către Paris era deschisă pentru orice armată care avea misiunea să-l ocupe. Evident, de data asta cineva avea să o facă, chiar dacă trebuia să fie Marele Duce de York.

Una dintre consecinţele îmbunătăţirii generale a stării de spirit a fost o scădere a preţului pentru cupru şi cositor. Dar scăderea nu a fost atât de mare încât să conteze. La Wheal Grace, succesul sau eşecul continua să depindă de capacitatea lor de a completa finanţele în permanenţă, de a menţine acel echilibru fragil între câştiguri şi cheltuieli. Suta de lire a lui Henshawe se terminase deja, dar continuau să funcţioneze cu ajutorul unui credit acordat de banca lui Pascoe în anticiparea taxei pe cositor. Alaiuri de catâri cărau cositorul negru în Truro, unde banca emitea cecurile de cositor, în funcţie de calitatea şi valoarea cositorului alb care urma să fie extras; şi astfel, mina putea să funcţioneze mai departe, pe baza creditului obţinut din aceste cecuri.

Cele mai multe din economiile pe care le făceau erau consumate la suprafaţă, unde fusese necesară o reamenajare şi o extindere a zonei de sortare a minereului. Nu numai că era nevoie de mai multe sortatoare şi cioplitoare, de multe ori erau necesare altele noi, deoarece un om care înainte a lucrat doar cu cuprul, oricât de priceput ar fi, cel mai adesea nu înţelege cum se prelucrează cositorul. O mare parte a minereului era trimisă la presele de cositor din Valea Sawle.

În a doua zi a lunii mai, trupul lui Charlie Kempthorne fu găsit plutind în apele mării, în largul Golfului Basset. Dwight merse să-l identifice.

Bărbatul stătuse în apă mai multe zile la rând. Nu existau semne de violenţă, dar marea nu fusese prea blândă cu el. Dwight privi îndelung rămăşiţele omului pe care îl tratase de ftizia minerului, unul dintre puţinele lui succese medicale reale.

Trădător, informator, mire pentru Rosina, confecţioner de pânze de corăbii, tată, o epavă oarbă în descompunere, acum fără zâmbetul acela fals, de-a gata; în locul lui, doar o gaură neagră a putrefacţiei. Faptul că moartea îi era familiară nu diminuase cu nimic repulsia pe care o resimţea Dwight. Cu cât vedea moartea mai des, cu atât o

înţelegea mai puţin. Dispariţia bruscă a personalităţii, ca flacăra unei lumânări, fără a lăsa în urmă ceva care să prezinte valoare sau interes – decât, cel mult, pentru medic şi bisturiul lui, capabil acum să sondeze în voie. Şi nu-i stătea deloc în fire să-şi dorească să facă asta. *Singura* lui preocupare era faţă de cei vii; chiar şi atunci când aceştia minţeau, înşelau şi îşi vindeau prietenii pe capete.

Rosina Hoblyn veni să-l vadă la Gatehouse. Dwight o evitase după noaptea conflictului cu Kempthorne.

— Domnule, este adevărat? începu ea. Charlie e cel adus de valuri la ţărm?

— Da.

— A fost… provocată moartea… A fost ucis înainte să fie aruncat în apă?

— Nu, din câte mi-am dat eu seama. E posibil. Dar se poate, la fel de bine, să fi căzut singur în apă.

— Charlie n-ar fi căzut singur în apă, domnule. Nu făcea el asta.

Dwight ştia, în sinea lui, că femeia avea dreptate. Rosina îl cunoştea pe omul ei.

— Sau poate că s-a sinucis – şi-a provocat singur moartea. Nu putea fi prea fericit, după tot ceea ce s-a întâmplat.

— Nici eu nu am fost fericită, domnule.

— Tu… Îţi pare aşa de rău după el?

Femeia se îmbujoră instantaneu.

— Da, domnule. Sau nu ştiu prea bine. A fost întotdeauna atât de bun cu mine… Pe de-o parte e şi asta, pe de alta e şi ruşinea… Cumva, lucrurile nu par să se lege, e greu de crezut. Să fie vorba oare de acelaşi om? Cel care era atât de bun şi cel care a jucat rolul lui Iuda. Şi mie mi-e aşa ruşine… De parcă eu aş fi făcut asta, de parcă aş fi ştiut tot timpul. Şi n-am ştiut, domnule! Jur că n-am ştiut! N-am ştiut niciodată nimic.

— Fireşte că n-ai ştiut, Rosina; nimeni n-ar putea presupune măcar că ai ştiut ceva.

— Uneori, e suficient să-i vezi pe oameni cum se *uită* la tine, nici nu e nevoie să mai zică ceva… Ei îşi imaginează că dacă ieşi în lume cu un bărbat…

— Măcar consolează-te cu gândul că nu te-ai măritat cu el. Cu genunchiul ai mai avut probleme din noaptea aceea?

— Nu, domnule. Vă sunt foarte recunoscătoare. Şi totuşi, pare ciudat că dacă n-aţi fi venit să mă ajutaţi…

Acum el ar fi fost căsătorit, ar fi locuit într-un oraş ciudat, iar Ross ar fi probabil în închisoare sau în surghiun… Atât de multe lucruri atârnau de un fir de aţă! Vieţile a trei, patru, cinci, nenumăraţi oameni fuseseră schimbate de un singur capriciu. Şi fata de aici era miezul tuturor întâmplărilor din acea noapte. Genunchiul Rosinei. Ridicol!

După moartea lui Francis, Ross vorbise cu înverşunare despre acele schimbări bruşte ale norocului care reduceau la absurd toate eforturile şi planurile oamenilor. Şi se întâmplase la fel încă o dată; de data asta mai revoltător decât oricând.

După ce plecă Rosina, Dwight simţi deodată nevoia să discute cu cineva. Cei din jur veneau să discute cu el despre problemele lor, dar el nu avea către cine să-şi deschidă sufletul. Îşi reprima mereu propriile sentimente, iar acestea continuau să îl macine şi să devină tot mai negre.

Acum ştia foarte clar că trebuie să plece. Era necesar, pentru a-şi recăpăta respectul de sine. Acum trebuia să renunţe, fără vreo răsplată, la toate acele lucruri la care nu se îndurase să renunţe pentru Caroline. Şi asta nu era tot; problema nu era atât de simplă pe cât încerca el uneori să creadă; dar ştia clar că nu mai putea rămâne aici, trăind cu amintirea propriilor sale eşecuri.

Existau doar doi oameni cu care putea vorbi deschis, pentru că doar ei cunoşteau adevărul – sau o parte din el. Dar trebuia să caute un prilej potrivit, un pretext ca să spargă gheaţa. Hotărî să se ducă acolo imediat, pe negândite, înainte să se lase cuprins din nou de vechile lui ezitări şi stinghereli. Acum nu conta decât să-şi descarce sufletul. De când prietenul lui, Wright, plecase acasă, orele lungi petrecute în singurătate deveniseră imposibil de suportat.

Era o seară aspră, furtunoasă pentru începutul lui mai, cu nori întunecaţi. Marea era la fel de năvalnică precum în miez de iarnă, iar între marginile albe ale valurilor era un verde intens şi greu. În depărtare, orizontul era ascuns într-o negură cenuşie, iar Dwight aşteptă prudent, o vreme, pe verandă. Cum era de aşteptat, ploaia începu, orbitoare în vântul puternic care o adusese. Ţinu câteva minute, după care încetă brusc, lăsând totul în urmă picurând şi şiroind; soarele aruncă o singură rază verde de-a latul mării.

Când ajunse în vârful dealului, Dwight îi văzu pe ambii oameni pe care dorea să-i vadă acum. Demelza mătura apa de pe treptele casei, cu energia celor care ştiu că timpul lor este limitat; iar Garrick stătea întins pe iarba udă, cu nasul sprijinit pe labele din faţă, aşteptând, evident, vreun impuls lăuntric sau poate fâlfâitul unor aripi de stăncuţă, ca s-o ia la goană peste vale. Ross tocmai ieşea dintr-una din magaziile minei.

Drumurile lor nu aveau să se întâlnească până aproape de casă, iar Dwight calculă că Ross va ajunge acolo înaintea lui. Nu grăbi pasul. De aici, din punctul acesta înalt, putea observa întreaga vale. În momentul acela, Demelza îl zări pe Ross venind şi îi făcu cu mâna. Garrick, care, după atâţia ani petrecuţi la Nampara, era considerat în continuare câinele Demelzei, se ridică încet în picioare şi merse să-şi întâmpine stăpânul.

În acel moment, Dwight simţi o uşoară trepidaţie a pământului şi conştientiză un zgomot pe care nu putea nici să-l identifice, nici să-l localizeze. Ar fi putut fi o explozie undeva, în largul mării; dar, cumva, Dwight ştiu că nu despre asta era vorba. La câteva secunde după ce trăise acea senzaţie, Dwight decise că urechile îi jucaseră o festă sau poate nu fusese decât o adiere de vânt mai puternică.

Ross se oprise din mers să îl smotocească bine pe Garrick. Asta îi plăcea cu adevărat lui Garrick; mângâierile nu-şi aveau rostul, iar animalul îi dispreţuia în mod evident pe cei care încercau asta. Demelza se duse să vorbească cu Ross, iar acum discutau ceva în grădină. Exact atunci, Dwight pătrunse în primul rând de păducei, ale căror vârfuri erau aplecate în unghiuri ascuţite de vântul care bătea mai puternic dintr-o direcţie. Între păducei şi merii de mai încolo era un luminiş destul de generos. Ajuns aici, văzu un bărbat ce alerga către casa lui Ross, venind dinspre mină. Atunci se uită în direcţia minei şi văzu că, pe lângă fumul obişnuit de cărbune care ieşea pe horn, în jurul halei maşinilor se adunase un fel de ceaţă, care nu părea să fie nici fum, nici abur. În timp ce privea, balansierul motorului îşi încetini ritmul, după care se opri de tot.

Dwight se opri şi el din mers. Din hala maşinilor începuseră să iasă şi alţi oameni. Bărbatul care alerga nu ajunsese încă la Ross, dar Demelza îl zărise. Acum mergeau în direcţia lui. Dwight o luă la fugă către mină.

În minele din Cornwall, accidentele erau destul de dese – din când în când, mai cădea câte un muncitor şi îşi rupea piciorul, iar exploziile controlate erau şi ele nesigure şi destul de periculoase. Dar accidentele majore erau rare. În cei cinci ani de când lucra ca medic de mină, prin părţile astea nu existase vreun astfel de accident. Ross o luase acum la fugă înapoi, către mină, Demelza şi bărbatul acela alergând şi ei la câţiva paşi în urma lui.

Însă Dwight ajunse acolo înaintea lor. Prima persoană pe care o întâlni fu Peter Curnow, care, murdar şi cu obrazul plin de praf, tocmai ieşise din hala maşinilor.

— Ce-i, omule, ce s-a întâmplat?

— S-a dislocat o grindă, domnule, şi acum toată fundaţia e plină de steril! Jack Carter tocmai a dat alarma. Spune că sunt patru sau cinci blocaţi înăuntru. Ceilalţi urcă acum.

— E cineva rănit?

— Da, jumătate din ei, dacă nu chiar mai mulţi.

— Ascultă, vrei să-mi dai o mână de ajutor? Dă o fugă până la Gatehouse şi adu-mi geanta şi instrumentele. Anunţă-l pe Bone. Ştie el ce să aducă.

— Sigur, domnule. Acum mă duc!

Şi plecă în fugă.

Toate lucrurile din hala maşinilor erau acoperite de praf. Vântul mătura acum locul, dar dedesubt stratul era încă gros. Încă trei sau patru persoane ieşiseră, făcându-i semn lui Dwight că totul e în regulă – nu era nimic serios, doar zgârieturi sau vânătăi. Mulţi alţii rămăseseră dedesubt – unii pentru a le acorda îngrijiri celor răniţi, alţii ca să înceapă deja săpăturile.

În timp ce vorbeau, sosi şi Ross. Doar privindu-l, Dwight realiză ce simţea el în acele momente. În fiecare zi, gaura de deasupra lor, creată prin extracţia pripită a cositorului, se căsca tot mai mult. Riscul nu păruse prea mare însă. Construiseră în grabă nişte maluri de susţinere, iar acestea ar fi trebuit să fie de ajuns. Şi alte mine îşi asumaseră şi îşi asumau constant riscuri similare. Adesea, astfel de galerii părăsite rezistau şi douăzeci de ani fără să se surpe. Dar norocul nu fusese de partea lor, iar malurile cedaseră. Odată cu ele, se surpaseră mii de tone de rocă, îngropând sub ele filonul, dar şi oamenii.

În urma prăbuşirii malurilor, doi oameni muriseră şi trei fuseseră răniţi grav. Toate lucrările de la nivelul inferior al minei se surpaseră, iar scările, echipamentele de pompare, platformele deveniseră una cu pământul. În lumina pâlpâitoare şi prăfoasă nu se mai zărea altceva decât o grămadă mare de dărâmături, în care săpau frenetic vreo duzină de siluete subumane. Numărul victimelor ar fi trebuit să fie cinci, dar cei trei care fuseseră găsiţi în viaţă auziseră primele semne ale prăbuşirii şi o luaseră la goană în încercarea de a ajunge cât mai repede la suprafaţă; la jumătatea drumului însă fuseseră striviţi de peretele de stâncă, atunci când toată construcţia se prăbuşise. Cel mai grav răniţi erau Ellery şi Joe Nanfan, care stătuseră îngropaţi timp de patru ore înainte de a fi salvaţi. Dwight coborî în mină pentru o vreme; dar nu trecu mult şi îşi dădu seama că poate fi de mai mare ajutor la suprafaţă, aşa că se întoarse sus cu primul bărbat rănit grav, pentru a-l trata. Magazia-vestiar fusese transformată într-un fel de spital, unde zăceau şase răniţi. În panica iscată iniţial, cineva trimisese după doctorul Choake, care, venit la faţa locului, uită temporar de antipatia faţă de mai tânărul său rival. Unul dintre bărbaţi avea braţul strivit, iar Choake îi tăie braţul de deasupra cotului, înainte ca Demelza să apuce să întoarcă privirea, oripilată. Cu cuţitul în mână, doctorul Choake privi în jur, în căutarea următoarei victime şi se încruntă dezamăgit constatând că nu mai are nimic de sfârtecat. Când Dwight îşi făcu apariţia, Choake tocmai bandaja o rană la cap; cei doi schimbară cu răceală câteva cuvinte, înainte de a se concentra la misiunea lor comună.

Trecuse de miezul nopţii atunci când ultimii doi supravieţuitori au fost aduşi la suprafaţă. Curând, Dwight înţelese cât se poate de clar că Joe Nanfan trăgea să moară. O grindă căzuse pe el; avea şoldul drept

zdrobit, iar o vânătaie imensă i se întindea pe abdomen, semn al unor leziuni interne. Era lac de sudoare, iar când respira scotea nişte icnete care îi trădau suferinţa imensă. Dwight făcu tot ce îi stătea în putinţă, îi administră laudanum şi îi bandajă abdomenul ca să îi asigure un suport mai bun.

Ellery era inconştient, cu o rană adâncă la tâmplă. Se întrevedea perspectiva unei trepanaţii prin care să se elimine osul care îi apăsa pe creier, iar Choake spuse că merita oricum să încerce, pentru că avea nevoie de practică; în cele din urmă, deciseră ca mai întâi să vadă cum evoluează pacientul în condiţiile actuale.

Ross nu se întoarse la suprafaţă în noaptea aceea, iar Demelza era perfect conştientă de pericolul unei noi surpări. Dacă alţii mergeau să sape cu schimbul, el rămăsese în subteran. La patru, Demelza vru să coboare ea însăşi în mină, dar Dwight n-o lăsă. Îl trimise, în schimb, pe Gimlett cu un mesaj în care îi cerea lui Ross să urce. Ross trimise vorbă că va urca atunci când nu va mai fi nimic de făcut.

Se crăpă de ziuă curând după ora patru, iar lumina zilei începu să crească în intensitate; dar cerul întunecat al zorilor era sfâşiat şi zdrenţuit ca haina unui cerşetor. Soarele răsări într-o altă rafală de ploaie, după care un curcubeu se arcui semeţ peste capătul văii. A doua noapte de veghe pe care o petrecuse în hala maşinilor, se gândi Demelza. Dar de data asta până şi motorul de pompare era oprit. În lumina rece a dimineţii, se înfioră şi se întinse, încercând să nu caşte, simţindu-se istovită şi fiindu-i ruşine din cauza asta. Aşezat pe treptele de deasupra ei, Daniel Curnow stătea aproape nemişcat, ca şi cum el însuşi era o parte a motorului pe care chiar el îl oprise. Încă şase. Soţia şi fiii unuia dintre cei îngropaţi în subteran; două surori şi tatăl altuia. Aşteptând imposibilul. Sau, în cel mai rău caz, măcar un cadavru pe care să-l poată lua cu ei.

La ora cinci, Jim Ellery, care fusese înfăşurat în pături călduroase şi ţinut perfect nemişcat, începu să-şi revină fără niciun fel de operaţie. La şapte sorbi nişte supă, iar la nouă era deja în stare să plece spre casă pe picioarele lui.

La nouă, Ross urcă la suprafaţă, după treisprezece ore petrecute în subteran. Nu mai avea pic de energie sau suflu. Nu reuşiseră să-i recupereze pe cei doi rămaşi, iar nivelul apei creştea treptat.

În ciuda previziunilor pesimiste ale lui Dwight, Joe Nanfan reuşi să supravieţuiască acelei nopţi, iar trei zile mai târziu părea deja pe cale de vindecare. Fascinat, Dwight îl compară în sinea lui cu una dintre acele insecte pe care le striveşti sub talpă, dar care se încăpăţânează să meargă mai departe, ca şi cum nimic nu s-ar fi întâmplat.

În a şaptea zi a lunii mai, mina Wheal Grace se închise oficial. Nu se mai putea face mare lucru. Era nevoie de şase săptămâni de muncă pentru a îndepărta suficient moloz astfel încât să se ajungă din nou la

acel filon. Peste 36 de metri de utilaj de pompare fuseseră distruşi. Două sute de lire nu erau de ajuns pentru a repune echipamentul în funcţiune.

De altfel, Ross nici nu era prea sigur că ar dori să-l vadă din nou în funcţiune. Trei oameni îşi pierduseră viaţa din cauza lui. Fusese o afacere blestemată încă de la început.

În a noua zi a lunii mai, Ross primi o scrisoare de la Elizabeth.

Capitolul 25

Ross fusese în Truro toată ziua, făcând iar aranjamente cu acţionarii de la Wheal Radiant pentru transferul turnului de extracţie. În jumătate din viaţa lui de până atunci, constată el, fusese ocupat să înceapă afaceri pentru a căror lichidare îşi irosise apoi cealaltă jumătate din viaţă. Ei bine, acesta era sfârşitul. De acum înainte, avea să-şi cultive pământurile şi, dacă acest lucru i se permitea, avea să-şi ducă restul zilelor într-o sărăcie lucie, împovărat de datorii. Acum nu mai avea nicio mină, nu mai era interesat de nicio mină şi aşa aveau să rămână lucrurile.

Suferea foarte mult din cauza eşecului avut, dar nu vorbea prea mult despre asta. Privind în urmă, se gândi că uneori îşi dramatizase în exces dezamăgirile din tinereţe. Pe măsură ce se maturizează, oamenii înţeleg că nu iese nimic bun dacă bat din picior, ca un copil supărat. Aşa că îşi iau ghinionul, îl înghit, dau supărarea la o parte şi pretind, faţă de ei înşişi şi faţă de restul lumii, că nu s-a întâmplat nimic.

Fusese o lecţie dureroasă. În special pentru Ross.

După-amiază, se întâlni din nou cu Richard Tonkin şi îi dădu vestea, primind apoi compasiunea acestuia cu mai multă clemenţă decât dovedea faţă de alţii, dat fiind că ei doi fuseseră, la un moment dat, colegi de suferinţă. Luară masa împreună la Seven Stars şi aşa se făcu ora nouă înainte ca Ross să ajungă acasă.

Toată ziua se simţise o vagă senzaţie de zi de vară, iar Demelza avea un aer foarte proaspăt şi părea foarte în largul ei într-un corsaj plisat şi cu o fustă din poplin de culoare crem, cu un şorţuleţ verde. Ross descălecă, iar Demelza merse împreună cu el către casă.

— Ai mâncat de seară, Ross? M-am gândit că trebuie să fi mâncat deja. Te-am aşteptat până la opt şi un sfert. Te-a prins de dimineaţă ploaia aia torenţială?

— Nu, pe unde am mers eu n-a plouat.

— Ai plecat pe uscat şi te-ai întors pe uscat. Asta chiar e uimitor. Boureii ăştia sunt ceva de groază! Presupun că vremea asta caldă şi umedă e de vină! Îmi mănâncă florile şi îmi murdăresc pietrele cu mâzgă. Iar dacă mai şi calc pe ei, mi se face silă. Când vine vorba de

melci, am reacţii de duduie delicată. Ceea ce e nostim, că altfel sunt oricând în stare să pansez o rană plină de sânge, să curăţ un fund de bebeluş sau să pun mâna pe un şoarece, fără să-mi fie silă!

— Mai bine îl înveţi pe Garrick să-i mănânce. Sau poate, dacă o să ajungem în sapă de lemn, o să-i mâncăm chiar noi, mai ştii? N-am mai văzut ăsta până acum. E nou? întrebă el, pipăindu-i corsajul.

— Nou? zâmbi femeia.

— Mă rog, eu ştiu sigur că nu l-am mai văzut înainte.

— L-am făcut din două cămăşi de-ale tale vechi, care erau prea uzate ca să le mai peticesc. Altfel, materialul e bun, dacă scoţi părţile foarte roase.

— Când te-am cerut în căsătorie, nu îmi imaginam că ai să ajungi să-ţi coşi bluze din resturile de la cămăşile mele…

— Nu resturi, piepţi. Iar dantela am luat-o de la un şal vechi. Oricum, să ştii că am trecut şi prin vremuri mai grele decât acum.

Gimlett nu era prin preajmă, aşa că femeia îl însoţi pe Ross în spatele casei, la grajduri.

— O deşeuez eu pe Darkie, se oferi ea. Intră în casă şi vin şi eu imediat ce termin aici. Ai primit două scrisori.

— Două? De la cine?

Ceva din lejeritatea tonului ei îi dădu de gândit lui Ross, care adăugă apoi:

— Nu. Şi-aşa Gimlett o să apară curând, nu? Tu le-ai citit?

— Doar pe cea care ne este adresată amândurora. Este de la Sir Hugh, care ne invită la o petrecere la el acasă, sâmbăta viitoare. A pomenit ceva despre asta ultima oară când l-am văzut. Este aniversarea lui – n-am îndrăznit să-l întreb a câta – şi pare să pună la cale ceva ca să-l întreacă pe Sir John Trevaunance.

Ross crezu că dezlegase enigma uşoarei ciudăţenii a tonului ei, aşa că uită s-o mai întrebe despre a doua scrisoare.

— Sper că nu vei fi dezamăgită dacă refuzăm.

— Eu aş fi zis că se cade să mergem, de vreme ce mulţi dintre vecinii noştri cel mai probabil vor fi acolo. Dar dacă tu nu vrei să mergi, nu ţin neapărat.

Ross intră în casă, bucuros să vadă că ea renunţase atât de uşor la idee, dar destul de surprins că o făcuse. Dar poate că şi ea se săturase de insistenţele omului ăstuia.

Nu observă că Demelza nu intrase după el în casă. Merse direct în salon şi luă cele două scrisori puse pe spinetă. Îndelungul amurg se apropia de sfârşit, iar atmosfera din încăpere era semiobscură, aşa că luă scrisorile şi se duse în dreptul ferestrei. Recent, văzuse foarte des scrisul lui Elizabeth pe diverse documente şi hârtii, aşa că-l recunoscu imediat pe cel de-al doilea plic. Desfăcu sigiliul.

Dragul meu Ross (scrisese Elizabeth),

Nici măcar nu ştiu cum să îţi scriu această scrisoare; nu ştiu de unde s-o încep şi cum să termin sau cum să îţi spun ceea ce am de spus. Ştiu că ceea ce îţi voi spune te va supăra, iar eu, care deja ţi-am pricinuit atâta suferinţă în trecut, aş face aproape orice ca să nu te rănesc din nou, în acelaşi fel ca ultima oară. Cu toate astea, se pare că nu am încotro.

O, Ross, viaţa mea a fost plină de lipsuri; a fost pustie şi foarte rece. Şi niciodată mai mult decât în ultimele luni, după moartea lui Francis. Poate că nu sunt genul de persoană care să rămână singură. S-ar părea că am nevoie de tăria şi protecţia pe care mi le poate oferi un bărbat.

Am făgăduit să mă căsătoresc cu George Warleggan.

Nunta va fi peste doar zece zile. Ne vom căsători oficial, la Biserica St Mary. La insistenţele mele, evenimentul va fi foarte restrâns, doar cu părinţii noştri şi martorii necesari. Vom locui în principal la Cardew, aşa că de acum înainte noi doi ne vom vedea foarte rar. Eu simt că asta îţi vei dori tu.

Ross, nu-ţi pot explica motivele pentru care am ales să mă căsătoresc cu George. Asta ar însemna să mă justific şi nu-mi pot începe a doua căsnicie dând dovadă de lipsă de loialitate – chiar şi cu gândul. Dacă a existat vreodată vreun pic de afecţiune între noi doi, în toţi aceşti ani, te rog din suflet să apelezi la ea acum şi să încerci să-mi înţelegi poziţia. Pentru că, dacă mă înţelegi cum se cuvine, probabil mă vei ierta. Sau dacă nu de tot, măcar în parte.

Prietena ta sinceră şi iubitoare.

Elizabeth

În timp ce citea scrisoarea, afară se întunecase. Sau era oare întuneric doar în inima şi în mintea lui? Ascultă zgomotul asurzitor al sângelui care îi pulsa în vene. După primele secunde de totală neîncredere, gândurile lui curajoase, de bun-simţ, din dimineaţa aceea dispărură cu totul, fără urmă. Nu te puteai lupta cu factorii imprevizibili pe care viaţa ţi-i scotea în cale, se gândise el. Dar era oare acesta un astfel de caz? Era un lucru care să fie acceptat cu resemnare şi cu un oftat de neputinţă?

Până aici mergea gândirea raţională. Dincolo de acest punct, totul se rezuma la emoţii şi sentimente. Ross se lupta în acelaşi timp cu două sentimente contradictorii: dragostea şi ura. Pe fiecare în parte ar fi putut să-l stăpânească. Împreună, erau copleşitoare.

Se întoarse pe călcâie şi ieşi valvârtej din cameră.

— Demelza!

Niciun răspuns.

Ross îşi luă pelerina şi traversă bucătăria către grajduri.

— Demelza!

Niciun răspuns. Darkie avea încă şaua pe ea.

Jane Gimlett ieşi în grabă din cămară:

— Pot să vă ajut, domnule? John trebuie să apară dintr-o clipă în alta.

— Nu. Spune-i stăpânei…

— Sunt aici, Ross, spuse Demelza, apărând dintr-un colţ întunecat al grajdurilor.

Jane Gimlett îşi mută privirea de la unul la altul. Nu văzu mare lucru, dar ceva din sunetul vocilor lor o făcu să intre repede înapoi în casă.

— Demelza, mă duc la Trenwith, anunţă Ross.

Demelza se ascunsese de el, nu pentru că i-ar fi fost teamă, ci pentru că nu suporta să-l vadă primind acele veşti.

— Nu te duce acolo în seara asta, Ross.

— Trebuie! Trebuie s-o văd pe Elizabeth.

— O să fie mai bine dimineaţă.

— Tu… Ştii ceva despre asta?

— E vorba despre George?

— Cum de ai ghicit?

— Am auzit eu ceva…

— Mie nu mi-ai spus niciodată.

— Cum aş fi putut?!

— Toată… chestia asta… Realiză acum că încă avea scrisoarea în mână. O mototoli, transformând-o într-un ghemotoc: Toată chestia asta trebuie oprită!

— Şi cum ai putea s-o opreşti tu? Nu ai cum!

— Aşa crezi tu! Mai vedem!

— Ross, nu vreau să te duci în seara asta.

— Poate că tu nici nu vrei s-o opresc, de fapt!

— Nu, nu vreau… Nu în singurele feluri în care ai putea s-o faci, spuse ea plină de amărăciune.

Un nou val de mânie crescu în el, depăşindu-l pe celălalt.

— Te rog, dă-te din calea mea!

Pentru o clipă, Demelza nu se mişcă din loc, privindu-l, făcând eforturi să înţeleagă.

— Mereu… Am crezut mereu… N-am crezut niciodată că o să fie aşa…

Furia o cuprinsese şi pe ea, răspunzând la furia lui, sforţându-se să prindă formă. Însă deocamdată Demelza reuşea s-o ţină în frâu.

— Tu nu vezi, Ross, continuă ea, nu vezi că nu te poţi duce? Dacă te duci… În starea în care eşti…

Deşi îi blocase drumul, figura ei palidă părea deja trasă, oarecum ireală. El încercă să se forţeze să facă o mişcare, să-i adreseze un gest afectuos. Pentru prima dată, nu reuşi. Năluca lui Elizabeth era de neclintit între ei, mai reală, mai tangibilă în faţa durerii lui decât

Demelza.

Înţelese că nu-l poate opri. Nici măcar el însuşi nu avea puterea să se oprească. Era ceva fundamental. Ea se dădu la o parte din calea lui. Ross încălecă şi părăsi curtea pavată cu pietre în zgomotul copitelor.

Casa Trenwith era cufundată în întuneric, cu excepţia a două lumini aprinse la primul etaj. Fiind foarte familiarizat cu casa, ştia că una dintre ele e pe palier, iar cealaltă în camera mătuşii Agatha. Camera lui Elizabeth dădea înspre curtea interioară, ca şi cea a lui Geoffrey Charles. Familia Tabb dormea în bucătărie. Ross coborî de pe cal şi trase de clopoţelul de lângă uşa de la intrare. Din ultimele zvâcniri ale zilei nu mai rămăsese acum decât o nuanţă albăstruie, departe, la apus. Stelele sclipeau intens, iar în timp ce Ross se uita spre cer, o stea căzătoare traversă bolta. Drumul până aici îl ajutase să se răcorească, dar nu îi schimbase scopul. Deciziile lui erau mai clare şi, în acelaşi timp, mai puţin absurde şi impulsive. De vreme ce nimeni nu răspunsese, trase încă o dată de clopoţel. După încă vreun minut, bătu în uşă cu cravaşa. Apoi se dădu câţiva paşi înapoi şi privi în sus, la etaj, nerăbdător. Probabil cei doi Tabb nu erau prin apropiere, ca să-l audă. Iar dacă adormiseră, putea să sune aşa până dimineaţă. Cât despre mătuşa Agatha, era mai uşor să-l ridice pe Charles din mormântul lui din cimitirul din Sawle decât pe mătuşa Agatha din camera ei! Nu mai rămâneau decât Elizabeth şi Geoffrey Charles.

Se duse înapoi la uşă şi bătu mai tare în ea. Să fi fost vorba despre o manieră diplomată de retragere din partea lui Elizabeth? Nu întrebase la ce oră sosise scrisoarea, dar poate că Elizabeth aşteptase vizita lui toată după-amiaza. Doar nu şi-ar fi putut imagina că el nu avea să reacţioneze în niciun fel! Probabil când se lăsase întunericul zăvorâse toate uşile şi urcase la culcare, hotărâtă să nu se întâlnească cu el în seara aceea.

Ei bine, aici era posibil să se fi înşelat. Ross încercă uşa şi o găsi încuiată. Se îndepărtă din nou de ea. Partea din faţă a casei era, deci, de nepătruns. Dar Ross nu credea că la fel era şi restul casei.

Ocoli casa către partea de răsărit şi o bufniţă trecu repede în zbor, gonită de zgomotul paşilor lui. Aici era grădina de plante aromatice, crescute peste măsură, dar cu atât mai parfumate în aerul serii târzii. „Cu flori dalbe-mpodobit, şi la groapă plâns l-au dus…” **[27]**. Cuvinte care îi goneau prin minte. Ceva se agita prin tufişurile de lângă el – vreun şobolan sau vreun câine vagabond, tăcut ca şi el, fără să aibă vreo treabă anume.

Lângă casă creştea un platan, iar unele dintre ramurile lui mai joase atingeau uşor fereastra camerei care îi aparţinuse odinioară lui Verity. Ar fi trebuit să fie tunse. Dar nu fuseseră. Ross testă ramura cea mai joasă, apoi îşi luă avânt şi se căţără în copac. Ajuns aici, îşi

deschise pelerina şi o lăsă să cadă peste un tufiş de dedesubt. „Uite şi sulfină pentru tine, şi căldăruşe, uite şi floarea-raiului pentru tine… Aş fi dorit să-ţi dau şi câteva viorele, dar toate s-au veştejit când a murit tata…” **[28]** . Continuă să urce, o umbră care părea să se mişte fără prea mare efort, până ce ajunse la acelaşi nivel cu fereastra.

O cercevea de plumb cu ochiuri mici de sticlă. De jos, îi păruse întredeschisă, dar nu era aşa. Un singur ochi de geam, minuscul, din partea de sus a ferestrei, era deschis. Prea departe de închizătoare. Singurul obiect potrivit pe care îl avea la el era cheia de la lacătul uşii lui de la bibliotecă. Îl scoase şi ciocăni într-unul dintre ochiurile de sticlă până ce acesta se sparse. Apoi, aproape înainte ca sticla să se oprească din cădere, îşi vârî mâna înmănuşată înăuntru şi ridică zăvorul ferestrei. Un minut mai târziu, era în cameră.

Făcuse ceva zgomot, dar mult mai puţin decât la uşa de la intrare.

Ieşi pe coridorul dinspre est. La capătul acestuia, spre partea din faţă a casei, un licăr slab tremura pe peretele cu lambriuri. Era lumânarea de pe palierul din faţă, imediat după colţ cum veneai dinspre holul principal. Merse către sursa de lumină şi aproape ajunse la ea, când se deschise o uşă, şi Elizabeth îşi făcu apariţia.

Femeia scoase un ţipăt pe jumătate înăbuşit şi făcu un pas înapoi, spre perete. Se priviră unul pe celălalt. Ea arăta de parcă urma să leşine dintr-o clipă în alta.

— Ross!

— Am venit să-mi prezint omagiile.

— *Ross*, credeam…

— Că sunt vreun tâlhar. Asta şi sunt, dacă judecăm după modul în care am intrat.

Ea continuă să îl studieze cu ochii mari, având chipul alb ca varul. Era îmbrăcată cu o rochie verde, din catifea – una veche şi chiar lucioasă pe alocuri, într-o lumină mai bună, dar ei îi venea bine. Toate îi veneau bine. Tocmai ăsta era necazul.

— Am auzit un zgomot. Cum ai intrat?

— Am venit să-ţi mulţumesc pentru scrisoare.

— Am crezut că este Geoffrey Charles. Şi mi s-a părut ciudat.

— Putem vorbi undeva?

Elizabeth îl cunoştea destul de bine încât să nu se lase păcălită de vocea lui egală. Acum nu mai avea nicio şansă să scape de întrevederea aceasta.

— Da… Mă duc să aduc o lumânare.

Se întoarse în camera din care ieşise. Suspectând în mod absurd că s-ar putea duce să cheme pe cineva, Ross o urmă înăuntru şi închise uşa după el.

— Aici e bine.

Era dormitorul ei, iar ea ridică mâna de pe sfeşnic.

— Nu cred…

— Nu avem de cine să ne ferim aici. Vreau să-ţi vorbesc, Elizabeth. Şi asta chiar acum!

O cameră plăcută. Draperiile cafenii, cu falduri, legate cu şnur gros, oglinda aurită de la măsuţa de toaletă, căluţul-balansoar, papucii albaştri, cămaşa de noapte din dantelă albă, aşezată pe un scaun. Ross nu mai intrase niciodată aici.

Văzu cum femeii îi revine sângele în obraz, apoi în buze. Şi cum îşi recapătă ceva încredere în ea.

— Nici nu ştii *cât* mi-a displăcut să-ţi trimit scrisoarea aceea, Ross. Era *ultimul* lucru pe care mi l-aş fi dorit, aşa cum am spus. Dar nu poţi veni aşa aici, acum. Mâine-dimineaţă…

— Mâine-dimineaţă e prea târziu. Eu vreau să aflu în seara asta.

— Ce să afli? Ce ţi-am spus deja în scrisoare? Mai e oare ceva de spus?

— Ei bine, da. Bărbatul se îndepărtă de uşă, îşi smulse mănuşile, lăsându-le să cadă pe un scaun şi veni mai aproape de ea. Ea se dădu un pas înapoi. Aveam o oarecare idee despre felul în care stau lucrurile, continuă el. Te rog să-mi spui, Elizabeth, unde anume am greşit… Pe George Warleggan îl consider de multă vreme cel mai mare duşman al meu. Pe tine te consider de multă vreme cea mai bună prietenă a mea. În care dintre cele două cazuri sunt cel mai departe de adevăr?

Elizabeth se îmbujoră.

— Nu e deloc aşa, Ross. Dar pentru mine a fost extrem de greu. Bineînţeles că sunt fericită şi mândră să te consider *pe tine* cel mai bun prieten al meu…

— Ei bine, a fost mai mult decât atât, nu? Cât să fi trecut? Cu siguranţă nu mai mult de douăsprezece luni… Din seara aceea, când ne-am întâlnit la familia Trevaunance… Ce mi-ai spus tu mie la cină în seara aceea? Că atunci când m-ai refuzat pe mine şi te-ai măritat cu Francis ai făcut o greşeală pe care ai descoperit-o la numai câteva luni după aceea şi că ai regretat-o mereu de atunci. A fost o… surpriză şi o sursă de umilinţă pentru tine – aşa ai spus – faptul că ai făcut o asemenea greşeală. Îmi amintesc perfect cuvintele tale.

Femeia întinse mâna, sprijinindu-se de spătarul unui scaun.

— Venirea ta aici, aşa, Ross… Din cauza şocului era să mi se facă rău…

Dar el nu avea de gând să se lase distras.

— Greşeala aceea, pe care tu ai recunoscut-o, Elizabeth, este o greşeală pentru care Francis a suferit toată viaţa. Şi tu ai suferit pentru ea, şi eu. Ce fel de greşeală vrei să mai faci acum?

— Nu, spuse ea. Ce ţi-am spus în seara aceea – şi n-am să-mi retrag cuvintele acum – n-aş fi spus niciodată dacă aş fi bănuit măcar că i se

va întâmpla ceva lui Francis. Te rog, Ross, înţelege. Am simţit că la un moment dat tot trebuia să-ţi spun, ca să ştii că, dacă tu ai fost nefericit atunci, la început, asta nu se întâmpla cu mult înainte să devin şi eu, la rândul meu, nefericită. M-am gândit că ţi-ar face plăcere să afli că greşeala a fost a mea şi nu a ta! Era prea târziu, cu ani buni chiar, ca să mai îndreptăm lucrurile. Dar am vrut ca tu *să ştii*. Imediat ce am rostit cuvintele, mi-am dat seama că am greşit. Iar atunci când a murit Francis… atunci am regretat mai mult decât oricând!

— Asta nu explică nimic. Cum a apărut George Warleggan în toată povestea asta?

— Bineînţeles că nu atunci! Abia acum – mult mai târziu. A fost atât de *bun*, Ross, atât de binevoitor…

— Şi tu te măriţi cu un bărbat din recunoştinţă?

— Nu numai din recunoştinţă. Dar greşeşti foarte mult să îl consideri cel mai mare duşman al tău. Eu cred – *am convingerea* – că pot să vă apropii; că într-adevăr puteţi şi veţi fi prieteni. El nu are niciun fel de resentimente…

— Te măriţi cu el pentru bani?

Preţ de un minut, Elizabeth nu spuse nimic. Miji ochii, făcând eforturi să-şi păstreze calmul. Până acum se înfruntaseră unul pe altul ca doi adversari, ea mulţumindu-se sau reuşind doar să pareze fiecare atac al lui, fără să aibă timp să se gândească la manevre. Până acum numai locul confruntării făcea ca întâlnirea să fie mai rea decât şi-o imaginase. Ştiuse cât va fi de rău; şi, amintindu-şi aşteptările pe care le avusese, reuşi să se stăpânească. Ea îl rănea pe el, nu el pe ea; prin urmare, trebuia să-i suporte insultele, să încerce să-l aducă la sentimente mai bune şi poate chiar să redevină prieteni mai târziu. Nu era chip să se eschiveze de la această discuţie. Iar să-i ofere explicaţii detaliate despre motivele care stăteau la baza deciziei ei de a se căsători cu George era o pierdere de vreme. Fiecare argument rezonabil pe care îl aducea ea era răsturnat de el într-o clipită.

— Te rog, Ross! Îi zâmbi, evitând totuşi privirea lui cercetătoare: Vrei să vii mâine să discutăm mai calm şi mai cuviincios decât o putem face aici? Crede-mă când îţi spun că nu mă mărit cu George pentru bani. N-am fost niciodată prea chibzuită cu viaţa mea. Dar măcar am încercat să le rămân loială oamenilor la care ţin. Ceea ce ţie ţi s-ar putea părea lipsă de loialitate nu este deloc aşa, nici pe departe. În plus, tu ce ai propune pentru mine, Ross? Treizeci de ani de văduvie şi singurătate? Se prea poate să mai trăiesc încă treizeci de ani de acum înainte. Asta-mi ceri tu mie pentru greşelile pe care le-am făcut deja? Îmi poţi oferi altceva la care să sper?

El rămase tăcut, studiind curbele sprâncenelor, obrajilor şi gurii ei.

— Plec dacă îmi răspunzi la o singură întrebare: îl iubeşti pe George?

Ceasul bătu ora unsprezece, scoţând astfel în evidenţă liniştea din jur. Undeva, în depărtare, o ureche interioară auzea sunetul mării.

— Da, spuse ea.

Cu asta, se lămuri. O luă de umeri, în tăcere, dar ferm, în aşa fel încât ochii ei clipiră repede, privindu-l, de mirare şi teamă.

— Asta e o minciună foarte asemănătoare cu aceea spusă imediat după nunta cu Francis. Atunci mi-ai spus că-l iubeşti şi nici măcar tu nu credeai ce spui. Eu însă eram mai naiv pe atunci şi te-am crezut. În seara asta nu te mai cred!

Elizabeth încercă să se elibereze.

— Ross, lasă-mă! Mă doare!

— Mă întrebi dacă te condamn la treizeci de ani de văduvie. Răspunsul meu este nu. Dar, la felul cum arăţi, aveai de unde alege! Mie nu-mi place logodna asta cu George Warleggan! Îţi cer să mai aştepţi o vreme şi să încerci din nou.

— Dă-mi drumul! Sunt propria mea stăpână şi fac cum doresc! Îmi… pare rău dacă asta simţi! Dar n-am ce face!

— Tu n-ai avut niciodată de ales, nu? Totul a fost dincolo de puterea ta de control. Toată viaţa ai plutit în derivă, complet neajutorată, pe un ocean de bune intenţii. Şi nici de data asta n-ai de ales!

Spunând acestea, o sărută. Ea îşi întoarse obrazul, dar nu reuşi să se îndepărteze suficient cât să-l evite.

Când Ross ridică privirea, ochii ei sclipeau de mânie. N-o mai văzuse niciodată aşa, şi chiar simţi o oarecare satisfacţie.

— Asta e… *revoltător!* Nu te-aş fi crezut în stare de aşa ceva! Să mă forţezi… Să mă insulţi când… când nu am pe nimeni care…

— Mie nu-mi place deloc căsătoria asta cu George, Elizabeth. Nu-mi place! M-aş bucura să primesc asigurarea ta că nu-ţi vei duce planul la bun sfârşit.

— Eu aş fi surprinsă dacă m-ai crede în situaţia asta! Tocmai m-ai făcut mincinoasă! Ei bine, eu măcar nu-mi încalc promisiunile! Îl iubesc pe George la nebunie şi o să mă mărit cu el săptămâna viitoare!

Ross o prinse din nou şi de data asta începu să o sărute cu o pasiune intensă, pe care mânia o aprinsese şi mai tare – asta până când mânia se stinse. Părul femeii începu să se desfacă în cosiţe împletite. Ea ridică o mână în dreptul gurii lui, dar el i-o dădu la o parte. Apoi îl pocni peste faţă, aşa că el îi imobiliză braţul.

Apoi, deodată, ea fu aproape liberă, pentru o fracţiune de secundă:

— Te porţi cu mine… ca şi cu o femeie uşoară…

— A venit momentul să fii tratată şi aşa…

— Dă-mi *drumul*, Ross! Eşti *odios*, oribil! Dacă George…

— Te măriţi cu el?

— *Lasă-mă!* Ţip! O, Dumnezeule! *Ross*… Te rog…

— Orice ai spune, nu cred că te mai pot crede acum. Nu-i aşa?

— Mâine…

— Nu mai există mâine! o întrerupse el. Ziua de mâine nu mai vine. Viaţa e o iluzie. Nu ştiai? Hai să profităm de întuneric cât mai putem!

— Ross, doar nu ai de gând… Opreşte-te! Opreşte-te, îţi spun!

Dar el nu mai ţinu seama de cuvintele ei. O ridică în braţe şi o duse în pat.

Capitolul 26

Demelza rămase trează până la patru, apoi se trezi din nou la şase, exact la timp ca să-l audă intrând în casă. Nu veni sus, ceea ce-i confirmă femeii ceea ce ştia deja. Ştiuse încă din clipa în care Ross plecase.

Jeremy se trezi curând după aceea şi începu să se joace şi să chiuie în pătuţul lui. Încă nu vorbea prea mult, dar cele două expresii preferate ale lui erau „abada” şi „nanamona”, pe care le folosea, într-un sistem numai de el ştiut, pentru a reacţiona în diverse situaţii de viaţă. Recent, devenise un copil mai vesel, mai viguros, nu mai era atât de sensibil încât să-şi iasă din fire dacă lucrurile nu ieşeau cum dorea el, dar era la fel de plin de energie nervoasă ca de obicei. Era una dintre plăcerile Demelzei să se trezească devreme şi să rămână întinsă în pat, într-o stare de plăcută moleşeală, ascultând murmurele şi chicotelile lui Jeremy, din pătuţul lui.

Nu şi azi. Se ridică din pat la şase şi jumătate – ora obişnuită – şi se duse la fereastra dinspre nord, cea pe care coborâse nu cu multe nopţi în urmă. Soarele răsărise de vreo două ore, iar zgomotele începutului de zi se stinseseră de mult. Dimineaţa era înnorată, dar foarte liniştită, marea era de un albastru de ardezie, extrem de calmă, după ce se retrăsese în noapte. Uneori marea părea cu totul încremenită – o pânză de mătase întinsă. Din când în când însă, câte o undă iluzorie se forma sub suprafaţa apei, iar la intervale şi mai rare, una din unde răbufnea, trădându-şi dimensiunile doar prin vuietul tunător cu care spărgea liniştea zilei. Gimlett era deja în picioare, făcându-şi de lucru neobosit şi stăruitor prin ogradă. Pe Demelza o uimea adesea liniştea în care lucra el dimineaţa, pentru că nu-i trezea niciodată cu zornăitul găleţilor sau cu vreun alt zgomot nelalocul lui.

În dimineaţa asta, Demelza simţea o durere extrem de profundă, venită dintr-o parte a trupului ei de existenţa căreia nu avusese habar înainte. Nu cunoscuse niciodată o asemenea disperare. *Totul* era ruină, totul era cenuşă. Orice consolare către care zbura gândul ei se năruia imediat. *Nimic* nu mai avea să fie vreodată la fel, îşi pierduse şi ultima fărâmă de încredere.

Nu demult, când avusese acea discuţie cu Verity, spusese că a avea încredere în soţul tău… Dacă aveai…

Ei bine, acea încredere se spulberase acum. Bineînţeles că lucrurile nu erau, în realitate, atât de clare. Trăise prea multă vreme alături de Ross ca să nu-i cunoască defectele şi slăbiciunile; să îl crezi pe soţul tău perfect şi fără de păcat înseamnă să fii naivă şi să cauţi decepţiile cu tot dinadinsul. Dar ceea ce conta era principiul încrederii. Toată viaţa lui, Ross fusese îndrăgostit, mai mult sau mai puţin, de Elizabeth. Sentimentul acela de insatisfacţie fusese mai pronunţat după moartea lui Francis. Dar, chiar şi aşa, Demelza îl ştiuse când îndrăgostit de ea însăşi, când nu – mai mult da decât nu – şi crezuse că sentimentul acela puternic de loialitate – unul din marile defecte şi, în acelaşi timp, una din marile calităţi ale firii lui Ross – avea să îl ţină lângă ea, în ultimă instanţă.

Fireşte, lucrurile nu se opreau aici. Pierderea era mult mai mare. Oricât de rezonabilă şi de civilizată ar fi fost, oricât ar fi întors ea lucrurile pe toate părţile, Ross fusese întotdeauna mai mult decât un soţ pentru ea. Din momentul acela când, acum ceva mai bine de nouă ani, el o adusese în bucătăria lui pe ea, odrasla înfometată a unui miner, Ross simbolizase pentru Demelza un anumit tip de nobleţe – nu de sânge, ci de caracter –, o persoană ale cărei standarde de conduită se situaseră întotdeauna şi aveau să se situeze întotdeauna mai presus decât ale ei. Adesea se contrazicea cu el – dispute uşoare, nimic serios –, nefiind de acord cu opiniile şi deciziile lui. Dar în sinea ei şi în chestiunile esenţiale ştia că el îi este superior.

Deci, indiferent dacă aşteptase sau nu credinţă deplină din partea soţului ei, acum pierduse mai mult decât atât. Demelza fusese întotdeauna mai mândră de el decât de ea însăşi. Se crezuse întotdeauna superioară faţă de alte femei, tocmai pentru că un bărbat ca Ross se căsătorise cu ea. Prin vizita lui la Elizabeth în noaptea precedentă, Ross nu se dezamăgise doar pe el însuşi, ci o dezamăgise şi pe ea. Era o trădare comună, una care îi năruise întreaga temelie a existenţei.

Jeremy aştepta să fie luat în braţe, nemaifiind mulţumit în spaţiul restrâns al pătuţului său şi devenind uşor agitat. Demelza îl ignoră şi merse la cealaltă fereastră, periindu-şi părul. Undeva, în adâncul sufletului ei, mai era o fărâmă de îndoială care îi spunea că poate lucrul acela nu se întâmplase; cu toate astea, conştientiza adevărul. Îl ştiuse înaintea lui chiar, ştiind care era scopul lui chiar înainte ca el să încalece. Şi acum? De ce se întorsese? Venise oare să-şi ia lucrurile ca să se mute la Trenwith, cu Elizabeth? Fusese oare căsătoria dintre Elizabeth şi George abandonată în cele din urmă? Demelza nu era capabilă să urască, dar acum simţea că ar putea s-o ucidă pe Elizabeth. Elizabeth făcuse tot ce-i stătuse în putinţă să le umbrească primii ani

de căsnicie. Nu reuşise. Dar, indirect şi fără vină, era răspunzătoare de moartea Juliei. Atunci avusese loc prima ruptură între Demelza şi Ross. O înstrăinare, deşi abia perceptibilă, îşi făcuse loc între ei din acea zi, plămădită din durerea lui Ross; iar Elizabeth profitase la maximum. Acum, după moartea lui Francis, avusese mână liberă. Nu puteai să nu te întrebi dacă avusese vreodată de gând să se căsătorească cu George sau dacă toată povestea asta fusese doar o mănuşă aruncată pentru a provoca reacţia pe care o şi provocase, de altfel, în cele din urmă.

Jeremy începu să plângă, iar Demelza îl luă, în sfârşit, în braţe, îl schimbă de scutece şi îl îmbrăcă. Apoi coborî cu el în braţe. Jane Gimlett era în bucătărie.

— Stăpânul îşi ia micul dejun. I-am dat nişte jambon rece. Am crezut că dormiţi şi mi-a zis să nu vă deranjez.

— E ceai făcut?

— Da, doamnă. N-au trecut nici zece minute de când l-am luat de pe foc. Vă tai nişte pâine şi nişte unt?

— Nu… Poţi să-l iei pe Jeremy, pentru câteva minute?

Intră în salon. Ross îşi schimbase hainele şi se bărbierise. Aproape că îşi terminase micul dejun fără gust. Ridică privirea şi se uitară unul la altul. În clipa aceea, ea *ştiu*, în sfârşit, iar el ştiu că ea ştie.

— Credeam că dormi, spuse el. Am zis să încep fără tine.

Demelza nu zise nimic, dar după câteva clipe făcu un pas înainte şi se aşeză la masă, la o oarecare distanţa faţă de el. Îşi turnă o ceaşcă de ceai, apoi adăugă lapte şi zahăr. Lumina intrată pe fereastră cădea pe pleoapele ei palide şi pe luciul întunecat al părului ei.

— Asta n-o să fie ultima dată, nu? întrebă ea.

El nu spuse nimic, ci doar plecă privirea în farfuria pe care o dădu apoi deoparte.

Demelza se simţi deodată cuprinsă de un acces copleşitor de furie. O cuprinse din senin, luând-o complet prin surprindere. Îi fusese teamă să nu izbucnească în lacrimi, dar acum fu surprinsă să constate că nu putea vărsa nici măcar o lacrimă.

— Nunta lor… se mai face?

— Nu ştiu…

Cicatricea lui era foarte vizibilă în dimineaţa asta. Adesea ai fi zis că sabia aceea înfiptă la întâmplare pe când era în Pennsylvania rămăsese în el, devenind esenţa nonconformismului firii sale – renegatul nestatornic.

Demelza simţi că îi tremură buzele de furie.

— Când te vezi… te vezi cu ea din nou?

— Nu ştiu.

Femeia înghiţi în sec şi încercă să-şi controleze glasul.

— La ce oră te-ai întors?

— Cred că era vreo cinci.

Apoi se lăsă tăcerea între ei. Ea nu mai vru să întrebe nimic, iar el nu putea să-i explice inexplicabilul.

Făcând eforturi vizibile să lege o conversaţie, pentru a lăsa impresia de normalitate, ca şi cum acesta era un mic dejun ca oricare altul de până atunci, Ross spuse:

— Am fost la doamna Trelask ieri, în legătură cu panglicile pentru Jeremy. Spune că o să aibă unele mai ieftine într-o lună sau două.

Demelza nu spuse nimic.

— Am fost cu Harris Pascoe o bună parte din dimineaţă, aşa că n-am avut posibilitatea să-ţi cumpăr celelalte lucruri pe care mi le-ai cerut.

Femeia amestecă ceaiul, luă o înghiţitură, simţi lichidul fierbinte coborându-i pe gât şi privi pe fereastră, fără să vadă, de fapt, nimic. Ross ridică furculiţa şi făcu nişte urme pe faţa de masă.

— Am luat cina cu Richard Tonkin. A cumpărat o afacere de construcţii de ambarcaţiuni în East Looe, în parteneriat cu Harry Blewett. Afacerea a mers bine după izbucnirea războiului.

— Ah…

— El spune că au mai multe comenzi decât pot duce. Ambarcaţiuni mici… E o oarecare satisfacţie să afli că cineva o duce bine.

— Serios?

Ross o privi pe soţia lui:

— Tu nu ai satisfacţia asta?

— Nu, deloc.

— Îmi pare rău.

— Şi mie.

— Îţi verşi ceaiul, Demelza…

— Da! răspunse ea, trântind intenţionat ceaşca pe jos.

O furie vie, ameninţătoare, o cuprinsese acum. În clipele astea, ar fi fost în stare să-l ucidă şi pe Ross, nu doar pe Elizabeth. Era în stare să arunce cu toate tacâmurile în Ross, cuţite şi furculiţe deopotrivă. Fără îndoială, în aceste clipe l-ar fi atacat cu cuţitul în mână. Nu mai rămăsese nici urmă de umilinţă şi blândeţe în ea acum. Era o luptătoare, iar această parte a ei ieşise la iveală. Se luptă cu ea însăşi, cu răsuflarea întretăiată, şi întâlni privirea lui cenuşie. Apoi făcu un gest brusc cu braţul, lovind ceainicul, carafa cu lapte, zaharniţa şi două farfurii şi împrăştiindu-le pe toate pe podea.

Ieşi din bucătărie.

Ross nu se mişcă nici măcar un centimetru până ce Jane Gimlett nu veni alergând.

— Vai de viaţa mea! Ce s-a întâmplat aici, domnule? Ceainicul e făcut ţăndări. Şi covorul…

Femeia se aplecă să strângă mizeria.

— Mi s-a prins haina de masă. A smucit faţa de masă cu totul. Păcat!

— Dumnezeule! Chiar păcat! Unde e stăpâna?

— A ieşit. Nu vrea să ia micul dejun în dimineaţa asta.

Toată săptămâna, deasupra casei lor zăbovise un nor ameninţător. Principiul după care Demelza se călăuzise toată viaţa, fără să conştientizeze neapărat acest lucru, fusese acela de a nu lăsa soarele să apună peste mânia ei. Dar cu mânia *asta* putea să intre şi în mormânt, ea fiind rezultatul unei răni care nu cunoştea leac.

Nu că n-ar fi fost în stare să ierte. Nu ştia dacă el îşi dorea iertarea ei sau dacă avea vreo importanţă cât de mică. Poţi ierta pe cineva că taie un copac, că sparge o vază scumpă, că arde un tablou; dar pentru obiectul distrus asta nu mai are nicio importanţă.

Se întâlneau doar la masă şi chiar şi atunci reuşeau să se evite, aşezându-se la masă prea devreme sau sosind prea târziu. Când se întâlneau, totuşi, vorbeau puţin şi în general despre aspecte legate de casă sau de fermă. Ross avea un pat aranjat în vechiul dormitor al lui Joshua, unde dormise Demelza în prima ei noapte acolo. După tot ceea ce se întâmplase, lui Ross i se părea imposibil să o deranjeze cu prezenţa lui sus; de cealaltă parte, Demelzei i se părea că fusese de ajuns un contact cu Elizabeth pentru ca Ross să-şi considere nevasta respingătoare.

Faptul că până acum el nu făcuse niciun efort să o revadă pe Elizabeth era destul de surprinzător, deşi fireşte că nu era exclus ca el să fi mers acolo în fiecare zi, din ce ştia ea. Măcar continua să doarmă şi să mănânce la el acasă. Demelza ar fi preferat să moară decât să-l întrebe ce avea de gând.

După acea ultimă izbucnire, acum era calmă, cu toate că furia n-o părăsise cu totul. Devenise un tovarăş uşor de recunoscut – mai rece, mai calculat, iar ea nu putea să-i ordone să plece. Şi nici nu voia. Uneori, după aceea, se gândise că doar furia resimţită atunci o mai ţinuse în viaţă. Era drogul ei, la care apela ori de câte ori gândurile cotidiene deveneau imposibil de suportat. Ştia că el fusese ocupat toată săptămâna cu vânzarea utilajelor de mină. Câştigul era cam pe sfert din costul iniţial. Pe Ross avea să-l doară atunci când utilajele începeau să dispară unul câte unul. Dar probabil atunci nu avea să mai fie prin preajmă. Joi sosi o scrisoare pentru el, pe care nu i-o arătă Demelzei. Dar în ziua următoare îi spuse:

— O să fiu nevoit să lipsesc de acasă mâine-noapte. Plec la Looe şi nu pot să mă şi duc, să mă şi întorc în aceeaşi zi. Harry Blewett mi-a scris că vrea să mă vadă.

— Aha.

Deci asta era scuza pe care şi-o găsise! Faptul că el simţea nevoia

să mintă făcea ca relaţia lor să decadă şi mai mult. De ce nu spunea pur şi simplu că se duce la Elizabeth?

— Dacă vrei, poţi citi şi tu ce spune.

Probabil bănuind ce-i trecea ei prin minte, îi împinse scrisoarea peste masă.

— Nu.

I-o împinse înapoi, fără s-o citească.

După vreo clipă sau două, el spuse:

— Nu ştiu ce motive are. Probabil Richard Tonkin i-a spus deja că nu am bani să investesc în afacerea lui cu bărci. Mi-aş dori să-mi înapoieze banii pe care mi-i datorează deja.

Demelzei îi stătea pe limbă să-i spună: „Ca să-i poţi da apoi lui Elizabeth!" Dar până la urmă avea un simţ al măsurii prea pronunţat pentru a da dovadă de meschinărie.

Vineri după-amiază, un bărbat sosi călare de la Casa Werry, cu un mesaj verbal. Sir Hugh nu primise niciun răspuns la invitaţia sa. Căpitanul şi doamna Poldark puteau accepta invitaţia? Demelzei mai că-i veni să râdă. Sir Hugh şi petrecerea lui! Cui îi mai ardea de petrecere acum? Ei nu! Iar Ross avea să fie plecat, petrecând pe cont propriu. Va petrece cu Elizabeth. Poate era mai bine să propună ca Ross să rămână cu Elizabeth, iar ea, Demelza să facă pereche cu George Warleggan.

Nu ştia dacă Ross intenţiona să ajungă sau nu şi în Looe, dar ştia că el avea să-şi petreacă ultima parte a sfârşitului de săptămână la Trenwith, în braţele lui Elizabeth. Cu siguranţă, nu s-ar deranja să participe la o recepţie şi la un bal. Singurul lucru de care îi păsa era recepţia lui Elizabeth. Demelza se întrebă dacă Ross folosea cu Elizabeth aceleaşi cuvinte de alint pe care le folosea uneori cu ea. Fără îndoială că Elizabeth avea să fie dezmierdată de noul ei iubit. În sfârşit, după atâta amar de vreme, obţinuse ceea ce-şi dorise. Îl primea cu braţele deschise în propriul ei pat. Delicată ca o floare de crin, în braţele lui. Aristocrată, de rasă nobilă şi pe deasupra şi distinsă, aşa cum Demelza n-ar putea fi vreodată. O femeie cu o tradiţie familială de opt sute de ani cunoştea, probabil, diverse fineţuri în materie de iubire, fineţuri despre care o fiică de miner nu avea habar. Era imposibil ca, după o asemenea legătură, Ross să revină la o femeie de rând. Imposibil! Imposibil! Putea merge pe drumul lui, în timp ce ea se ofilea de dor acasă şi muncea din greu ca să-i crească copilul şi umbla prin bălegarul de la fermă.

Putea, nu? O lumină vie ca o flacără o învălui pe Demelza şi aprinse dintr-odată toate colţurile întunecate ale sufletului ei. Căpitanul Poldark nu putea participa la petrecerea lui Sir Hugh Bodrugan. Dar doamna Poldark putea! O doamnă Poldark fără restricţii. O doamnă Poldark hotărâtă să se răzbune pe soţul ei şi să-şi

aline propriile răni, să-şi hrănească propriul orgoliu în singurul mod în care o putea face în momentul acesta. Ross n-avea decât să-şi asume consecinţele situaţiei pe care el însuşi o crease!

Îi comunică mesajul dorit lacheului care aştepta şi îl urmări apoi traversând valea înapoi, pe calul său. Lumina aceea încă îi mai licărea jucăuşă în minte, iar Demelza ştia că nu avea să se stingă prea curând. Începu să se pregătească pentru vizita de sâmbătă.

Capitolul 27

Casa Werry fusese construită pe timpul domniei lui Eduard al IV-lea **[29]**, când afacerile familiei Bodrugan erau foarte prospere. Mai târziu, când foamea de putere a lui Richard **[30]** ruinase cauza casei de York, ramura principală a familiei, casa Gorran Bodrugan, se năruise; pe de altă parte, casa Werry Bodrugan, cealaltă ramură a familiei, reuşise să intre în graţiile curţii regelui Henric **[31]** şi astfel îşi păstrase moştenirea. Acum, neamul lor dispărea de voie. Nici lui Sir Hugh, nici mamei sale vitrege nu le păsa de aparenţe. Ţineau servitori să le satisfacă nevoile, dar preferau să trăiască în dezordine. Le plăcea să-şi târşâie picioarele prin casă în cizme pline de noroi, pe care să le arunce apoi te miri unde după ce le dădeau jos. Iar Sir Hugh spusese la un moment dat că vederea unei camere curate sau a unei podele lustruite îi amintea de bunicul lui, pe care încerca să-l uite.

Dar fuseseră făcute nişte eforturi pentru a înfrumuseţa locul pentru seara petrecerii. Peluza fusese tunsă, o parte dintre tavane şi pereţi fuseseră curăţaţi, iar cele mai multe din animalele ciudate ce alcătuiau menajeria fuseseră evacuate şi grupate în două încăperi. Dacă nu erai foarte atent la detalii sau dacă acordai mai multă atenţie companiei tale decât scaunului pe care stăteai, întreg decorul putea trece drept în regulă.

Cam cea mai mare încăpere din casă era holul, iar acesta avea un planşeu din dale, un şemineu generos, un podium la unul din capete şi o grindă în consolă. Jumătatea de jos a pereţilor, sub ferestre, era acoperită cu tapiţerie mâncată de molii, iar deasupra erau numeroase candelabre, care, de regulă, nu erau aprinse. În această încăpere urma să aibă loc balul.

Din fericire pentru Demelza, decizia de a merge, mai ales într-o asemenea stare de spirit, fusese luată cu foarte puţin timp înainte şi îi rămăsese foarte puţin timp pentru a se pregăti. Altfel, ar fi avut mari dileme în privinţa ţinutei. Avusese destul de multă prezenţă de spirit pentru a rezolva problema transportului înainte de a-l lăsa să plece pe lacheul venit cu o zi înainte pentru a confirma invitaţia. Ştiind că Ross avea să plece cu Darkie, Demelza îi trimisese un mesaj lui Sir Hugh, rugându-l să-i trimită un cal şi un îngrijitor; iar Sir Hugh îi trimisese

calul şi îngrijitorul cerut pe la ora cinci. Aşa că Demelza ajunse la Casa Werry într-o manieră elegantă, fiind urmată de un bărbat în livrea, călare pe un alt cal, care îi ducea bagajul.

Aleea din faţa Casei Werry dădea înspre o stradă destinată trăsurilor, aşa că, în general, oaspeţii care veneau dinspre părţile centrale şi de sud ale ţinutului sosiseră cu trăsura. Ora şase era, în mod evident, de bonton, pentru că Demelza trebui să-şi aştepte rândul înainte să poată ajunge la uşa de la intrare, răstimp în care în jurul ei se ridicară numeroase monocluri întrebătoare. Suportă cu răceală privirile iscoditoare, rămânând demnă în şa, cu spatele drept, în costumul ei negru de călărie şi… pălăria cu trei colţuri.

Hugh şi mama lui vitregă stăteau chiar în pragul uşii de la intrare; fuseseră atraşi în hol de o discuţie interesantă cu John Treneglos despre răpciuga cailor. Demelza intră imediat în urma domnului şi a doamnei Nicholas Warleggan şi auzi scuzele prezentate de domnul Warleggan: George avea treburi foarte urgente, drept pentru care le transmitea complimente gazdelor şi îşi cerea scuze pentru absenţă. În spatele ei, era o pereche pe care o recunoscu vag: Lord şi Lady Devoran. Lordul Devoran era unul dintre prietenii lui Ross.

Sir Hugh veni la ea, exclamând:

— Ha! Carevasăzică, stimată doamnă, ai avut curaj să te laşi în grija mea şi ţi-ai abandonat soţul acasă, la gura sobei. Bravo! Bravo!

— Da, Sir Hugh. Eu aş fi zis că nu mai e vremea de stat la gura sobei.

— Şi nici nu e, draga mea. Aici îţi dau dreptate. Dar să fiu al naibii dacă în weekendul ăsta nu avem parte de o adunare foarte respectabilă! Sau, cel puţin, mulţi dau impresia asta, de la distanţă. Vei fi în siguranţă cu noi aici, doamna mea, te asigur.

— Tocmai de-asta mi-era mie teamă! spuse Demelza.

Bărbatul chicoti sec, privind-o cu ochii lui negri ca două mărgele:

— E reconfortant să te aud spunând asta, chiar dacă ştiu că nu vorbeşti serios. Respectabilitatea mă plictiseşte de moarte şi mă gândesc că în weekendul ăsta vor fi momente când voi fi foarte bucuros să mă retrag. Nu ţi-am promis nişte bârfe indecente? Ba ţi-am promis. Şi mă voi ţine de cuvânt! Ne strecurăm undeva într-un colţ şi…

— Hughie! îl strigă mama vitregă. A sosit domnişoara Robartes cu doctorul Halse. Mergi şi condu-i! Ce naiba, nu pot să fiu în acelaşi timp peste tot!

În timp ce era condusă către camera ei pe coridorul cu podele scârţâitoare de la etaj, Demelza se gândi că ar trebui să fie ameţită bine de băutură înainte să se arunce în braţele lui Hugh Bodrugan. El mai încercase să facă dragoste cu ea în Bodmin, iar Demelza mai simţea şi acum furnicături de dezgust, numai când se gândea la

momentele acelea.

Fără îndoială, ăsta era mereu necazul cu nevestele nedreptăţite: dorinţa de răzbunare era prezentă, dar nu şi metoda de a o duce la bun sfârşit.

Dormitorul în care fusese condusă era mare şi cu tavanul jos, avea grinzi grele şi pereţi lambrisaţi. Rămasă singură, Demelza se duse imediat la fereastră şi o deschise larg, înainte de a începe să-şi despacheteze rochia. Fereastra dădea spre o parte laterală a casei şi oferea vedere peste două pajişti în pantă, către o lizieră de fagi. Copacii erau abia înfrunziţi, cu frunzele de un verde crud, decolorate în bătaia soarelui precum mătasea marmorată. Pajiştea era tăiată în două de o potecă largă, mărginită de două ziduri joase şi străjuită de statui, multe dintre ele lăsând să se vadă efectele vântului şi vremii.

Pe poteca aceea venea acum Malcolm McNeil, căpitanul regimentului Scots Greys.

Preferinţele lui Sir Hugh trădau numai rareori o aplecare spre convenţional; şi, de vreme ce urma să aibă loc un bal, el era de părere că balul trebuia să înceapă cât mai repede cu putinţă şi să dureze cât mai mult cu putinţă, astfel încât nimeni să nu se poată plânge că nu-şi scosese pârleala. De asemenea, Sir Hugh voia să-şi scoată cheltuiala cu orchestra. În plus, nici el nu se pricepea prea tare la pretenţioasele menuete şi gavote, aşa că, dacă reuşea să scape de ele înainte de supeu, puteau apoi să se concentreze cu toţii la contradansuri, unde toată lumea putea să se înfierbânte, să transpire şi să se distreze în voie.

Demelza rămase intenţionat în camera ei un timp. O servitoare îi aduse o ciocolată caldă, iar ea se aşeză în rochia ei de casă din batist, sorbind uşor şi bucurându-se de privelişte. Nu avea niciun fel de planuri şi nu se gândea la nimic. Nu se gândea nici la Ross şi Elizabeth, nici la Sir Hugh şi nici la căpitanul McNeil. Era asemenea unui căpitan de vas înainte de bătălie, lipsit de orice emoţie şi de orice teamă, complet detaşat de tot ceea ce fusese şi de tot ceea ce ar fi putut urma.

Pe la şapte începu să se îmbrace, curăţându-şi trupul cu buretele şi punându-şi lenjerie de corp curată şi mai subţire. Oricum, n-ar fi putut purta prea multe pe sub rochia aceasta pe care Ross i-o cumpărase pentru Balul Aniversar din ’89, şi pe care n-o mai purtase niciodată de atunci. Silueta ei se modificase foarte puţin între timp, dar rochia i se părea acum o idee mai strâmtă în partea de sus şi puţin mai lărguţă în talie. Îşi puse singura pereche de ciorapi de mătase pe care o avea – cadou de la Verity, cu ocazia Crăciunului din ’91 –, bucurându-se de senzaţia mătăsii pe piele.

Hotărî să-şi aranjeze părul – sau măcar să încerce – aşa cum i-l

aranjase servitoarea familiei Warleggan cu patru ani în urmă, ridicându-l grămadă în creştet şi lăsând doar nişte şuviţe răsucite să cadă în dreptul urechilor şi puţinul breton să se onduleze în voie. Nicio servitoare nu venise să o ajute şi pentru asta se simţi recunoscătoare. Nici pe măsuţa de toaletă nu erau niciun fel de farduri, dar îşi adusese de acasă pudra şi rujul – cadou de la Verity, pentru Crăciunul din ’92 – şi le folosi cu măsură, după care îşi lungi sprâncenele cam cu doi centimetri fiecare.

După ce termină cu toate acestea, începu în sfârşit să se chinuie să îmbrace rochia. I se păru ciudată căldura brocartului de argint fin. Se văzu apoi nevoită să se contorsioneze în fel şi chip ca să îşi încheie rochia, dar în cele din urmă reuşi. Apoi se privi îndelung în oglindă şi trase concluzia că ar fi putut trece pe lângă ea însăşi pe stradă, fără să se recunoască. Se mai privi o dată în oglindă. Felul în care arăta acum nu îi trăda oare intenţiile mult prea ostentativ? Oare aşa arătau femeile decente? Cântărind lucrurile la rece, decise că da.

Afară, pe coridorul prăfuit şi întunecat, îi ajunseră la urechi primele acorduri muzicale. Aşadar, nu cobora prea devreme. Balul începuse. Dans – sau cel puţin muzică – înainte de ora opt, în timp ce soarele era încă pe cer, iar păsările ciripeau. La sfârşit de mai, ar fi fost mai potrivit să se danseze afară, pe pajişte. Regretă din tot sufletul că nu pusese în bagaje şi o sticlă de vin de Porto. Ca să aibă suficient sânge-rece pentru a le ţine piept tuturor.

În casa asta, scările nu coborau direct în holul cel mare, ci într-un hol mai micuţ din partea din spate a casei, aşa că fu scutită de chinul de a coborî în văzul tuturor. În timp ce cobora, John Treneglos se afla la baza scărilor şi o observă imediat. Vecinul Treneglos, fiul cel mai mare al stăpânului Casei Mingoose, acum pe punctul de a deveni el însuşi stăpânul casei; un bărbat la vreo 35–36 de ani, cu pistrui, lipsit de graţie şi cu părul de culoarea nisipului.

— Nu-mi vine să cred, doamna Demelza! Ei! Unde v-aţi ascuns în ultima vreme?

Tonul lui ca de trompetă atrase atenţia tuturor, iar Demelza îşi spuse că trebuie să fie atentă. Nu avea vreo simpatie deosebită pentru John Treneglos şi încă şi mai puţin pentru Ruth, soţia acestuia, care încerca întotdeauna să o pună la punct; dar cunoştea foarte bine sentimentele lui John faţă de ea. Nu se făcea să repete scena de acum patru ani, de la Sala de Consiliu, unde, îmbrăcată în aceeaşi rochie ca acum şi purtându-şi părul în acelaşi stil, făcuse patru sau cinci bărbaţi mai-mai să se ia la bătaie pentru ea. Şi asta în condiţiile în care *atunci* nu-şi dorea decât să fie politicoasă şi îndatoritoare.

Bărbatul urcă câteva trepte şi întinse braţele către ea:

— Îmi daţi voie să vă conduc în sala de bal, nu-i aşa? Şi îmi acordaţi primul dans? La fel ca data trecută! Istoria se repetă! Mi-ar

face plăcere să-i stric planurile soţului dumneavoastră măcar de data asta! El unde e?

Demelza îi întinse mâna:

— A trebuit să plece. Soţia dumneavoastră unde este?

— Gravidă, ca de obicei. Şi i se apropie sorocul, altfel n-ar fi ratat ocazia sub nicio formă! O ştiţi doar! Oricum, pică de minune! La naiba, nu poate fi decât mâna Providenţei!

— La naiba, eu cred că nu! spuse Demelza.

Bărbatul râse din toată inima, după care intrară împreună în sala de bal.

Primele ore ale balului îi lăsară Demelzei o impresie vagă şi confuză. La început, avusese nevoie, mai mult decât de orice altceva, de un stimulent, care să o calmeze şi să o ajute să-şi recapete stăpânirea de sine; i se păru că trecură ore bune până când cineva să i-l ofere. Se nimeri să fie nişte vin cu gust sec, care nu-i plăcu deloc. Până la urmă însă, băutura avu efectul dorit.

Şase instrumente în orchestră – trei viori, o tobă mică, un cimpoi şi un corn francez. Dirijorul, care era, totodată, şi unul din violonişti, era cel mai rotofei om pe care îl văzuse Demelza vreodată; totul la el era rotund – de la ochelarii cu rame de aur, la burta pe care îi atârna ceasul de aur. Coada fracului nu-i stătea o clipă locului. Ea ţinea ritmul asemenea unui metronom şi nu se lăsa îmblânzită decât atunci când bărbatul se aşeza pe ea, în timpul pauzelor foarte scurte.

Toţi cei cincizeci de oameni umpleau încăperea care fusese decorată cu liliac şi narcise. Sir John Trevaunance era prezent, dar nu şi Unwin. Domnul Ray Penvenen era, de asemenea, acolo, deşi nu dansa şi părea foarte palid şi sobru în mijlocul întregului tablou. Robert Bodrugan, singurul nepot şi presupus moştenitor al lui Sir Hugh, venise şi el, iar Demelza îi acordă două dansuri în prima parte a serii. Toată familia Teague, trei reprezentanţi ai familiei Boscoigne şi Richard Treneglos, al doilea frate al lui John, şi Joan Pascoe, fiica bancherului. Dar nu şi Dwight Enys. Şi William Hick, domnul şi doamna Barbary, Peter St Aubyn Tresize, venerabila doamnă Maria Agar, Lady Whitworth şi fiul acesteia, care era acum pastor, doamna Carruthers şi alte câteva zeci de persoane.

O persoană foarte uşor de remarcat în mulţimea prezentă era o femeie înaltă şi frumoasă, distinsă, îmbrăcată în negru, cu multe brăţări şi podoabe fără valoare, care zăngăneau la fiecare mişcare a femeii. Abia când o văzu la braţul lui Sir Hugh Bodrugan, Demelza reuşi să o identifice ca fiind faimoasa Margaret Vosper, cu care Sir Hugh se însoţise de douăsprezece luni încoace. În cursul serii, cei doi veniră la ea, iar Sir Hugh spuse:

— O cunoşti pe prietena mea, doamna Vosper, stimată doamnă? Dânsa este doamna Ross Poldark. Voi două sigur aveţi ceva în comun.

Amândouă sunteţi femei frumoase şi e suficient să-i faceţi un semn discret unui bărbat ca să vă cadă la picioare, aşa-i? Sau poate că deja v-aţi cunoscut?

Margaret râse pe o voce zgomotoasă, gravă, de contralto:

— Pe ea n-o cunosc prea bine, dar, într-un fel sau altul, am avut de-a face cu toţi bărbaţii Poldark. Poate că avem în comun mai multe decât îţi imaginezi, Hughie!

Sir Hugh râse pe înfundate, iar sufletul Demelzei se strânse. Nu punea la îndoială insinuările femeii: se potriveau de minune cu perfidia lui Ross.

— Aveţi un avantaj asupra mea, doamnă, răspunse ea. Dar presupun că asta era înainte să mă nasc eu.

Sir Hugh începu să râdă cu şi mai multă poftă.

— Sper că îţi place balul, doamnă. Mărturisesc că nu te-am văzut stând prea mult.

— E un bal foarte frumos, Sir Hugh, iar eu nici nu aveam idee că sunt atâţia bărbaţi frumoşi în Cornwall! Noroc că dumneavoastră nu trebuie să vă temeţi de concurenţă!

Sir Hugh îşi scoase din buzunar cutia cu tabac şi o lovi uşor, ascunzându-şi expresia de Margaret.

— Toată discuţia asta simandicoasă mă deprimă, spuse Margaret cu un căscat. Am îngropat doi soţi şi am jucat rolul de văduvă pentru alţi câţiva – nu dau nume – şi n-am văzut niciodată rostul pentru care lumea insistă să bată câmpii. Dacă simţi o atracţie faţă de cineva, du-te şi întreabă: da sau nu? Şi gata!

— O metodă foarte practică, spuse Demelza.

— Practică şi onestă, spuse Margaret. Şi bărbatul, şi femeia ştiu clar la ce să se aştepte în cazul ăsta.

— Ea ştie la ce ar putea să se aştepte, interveni Sir Hugh cu o voce tunătoare.

— Nu credeţi, spuse Demelza recalcitrantă, că există destule argumente pentru puţin mai multă delicateţe în dragoste? Eu prefer mai degrabă să mai aştept până iau o decizie. Chiar dacă dumneavoastră vi se pare că bat câmpii, prefer să fac asta decât să dau apoi în toate gropile pe care le întâlnesc în cale!

Din fericire, John Treneglos îşi făcu apariţia chiar atunci şi o revendică pe Demelza, iar Margaret îl luă deoparte pe Sir Hugh şi curând îi recâştigă toată atenţia.

Dar Demelza fu cea pe care Sir Hugh o conduse la supeu.

Nu-l văzuse deloc pe Malcolm McNeil în prima parte a serii. De fapt, el nu se aflase deloc în încăpere; dar când o zări, în sfârşit, bărbatul traversă rapid camera, făcându-şi loc între Peter Tresize şi locotenentul Carruthers, care discutau cu ea.

— Ce surpriză, doamnă Poldark! N-am ştiut că sunteţi aici! O surpriză nemaipomenită pentru ultima mea noapte aici! Când îmi faceţi plăcerea unui dans? Sunteţi angajată pentru supeu?

— Da, îmi pare foarte rău.

— Şi pentru dansurile de dinainte?

— Sunt deja la cel de-al cincilea.

— După supeu atunci? Primul dans?

— Foarte bine. Primul să fie!

— Păi nu-i corect, stimată doamnă! interveni Tresize. La acela tocmai vă invitasem eu.

— Îl rezervasem pentru căpitanul McNeil. Îmi pare sincer rău, domnule Tresize. Poate al doilea?

— Al doilea, atunci.

— Iar eu îl vreau pe al treilea, spuse locotenentul Carruthers. Am auzit că al treilea ar fi un *ecossaise*.

— Cred că, dacă acela este dansul, ar fi mai indicat să-l dansez cu un scoţian. Asta dacă binevoieşte să mă invite…

— Cu mare plăcere, stimată doamnă, spuse McNeil, răsucindu-şi mustaţa nervos. Şi multe altele, cu voia dumneavoastră.

Demelza se gândi la filosofia lui Margaret.

— Cereţi-mi ce doriţi, domnule, cu condiţia să-mi cereţi acum.

— Primul, al treilea, al cincilea, al şaptelea, şi toate cele care urmează, dacă mai urmează.

— Eu cred cu tărie că va mai fi şi o continuare, spuse Demelza.

— Mie asta îmi miroase deja a lăcomie, interveni Tresize. Şi n-ar trebui să încurajaţi lăcomia, stimată doamnă. Ea dă naştere şi la alte pofte.

— Căpitanul McNeil spune că pleacă mâine. Sau aşa am înţeles. Mă gândesc că i se pot acorda nişte favoruri speciale din acest motiv.

— Sunteţi extrem de amabilă, doamnă Poldark!

Mai târziu, când Sir Hugh o conduse la supeu, Demelza realiză că toată istoria de acum patru ani se repeta, numai că ea ţinea acum mai bine lucrurile sub control. Conştientizarea acestui fapt avu darul să o îmbete mai tare decât vinul acela franţuzesc slab.

Dar era absolut necesar să continue să bea cu moderaţie, nu suficient pentru a se îmbăta, dar suficient cât să-şi menţină starea actuală – şi asta nu doar din motive de păstrare a aparenţei de calm şi încredere. În sufletul ei, în cele mai ascunse cotloane ale sufletului ei, dezolarea care se instalase de aproape o săptămână nu suferise nicio modificare. *Nimic* din ce ar fi putut face în seara asta nu putea să schimbe lucrurile. Margaret n-avea decât să pună sare pe rană în continuare – nici măcar asta nu mai conta prea tare. Demelza pierduse deja tot ce era de pierdut. Potrivit comparaţiei făcute chiar de ea, era acum asemenea unui creştin care îl pierduse pe Dumnezeu, un

credincios devenit ateu, care cunoştea alinarea şi o libertate fără egal, încercând să se bucure de convingerile vechi de care se lipsise la un moment dat, conştientă de vântul puternic al libertăţii şi ferm hotărâtă să profite la maximum de ele; dar în profunzimile sufletului ei era pierdută, iremediabil pierdută.

Capitolul 28

Cina fusese extrem de bogată, iar după cină, pentru a da mâncarea jos, lumea dansează. Cu burta plină de bunătăţi şi ameţiţi de vin, chiar şi cei mai respectabili membri ai adunării se relaxară. Demelza fu surprinsă să vadă cum se dezlănţuie lumea bună. În naivitatea ei, crezuse întotdeauna că lordul Cutare şi Onorabila Doamnă Cutărescu, prin virtutea titlurilor lor, ar fi trebuit să danseze doar menuete şi gavote. Ei bine, ei nu erau de aceeaşi părere. Prin urmare, să fi văzut perucile cum săltau şi fustele cum se roteau, în timp ce posesorii lor ţopăiau cu pofta de viaţă a aborigenilor din Borneo. Unele dintre femeile mai îndrăzneţe, urmând tendinţele modei actuale, foarte decoltate, nu erau departe de a renunţa cu totul la decenţă. Iar dacă Demelza ar fi urmărit totul de la distanţă, şi-ar fi făcut o grămadă de griji pentru ele. Dar aşa îşi făcea griji pentru ea însăşi, temându-se din când în când ca nu cumva vreun picior mai stângaci să calce pe frumoasa ei rochie sau vreo mână neatentă să i-o smulgă de pe umeri.

Nu putea nega că, într-un fel, îi plăcea atmosfera. Adora să danseze; iar acum, că Malcolm McNeil era tot timpul în preajma ei, putea încuraja un bărbat fără ipocrizie – sau fără prea multă ipocrizie.

Într-o pauză fără suflu şi cu fluturări de evantaie dintre un galop şi un Sir Roger de Coverley **[32]** , Demelza întrebă:

— Şi chiar plecaţi mâine, domnule căpitan McNeil?

— O, da, plec mâine, într-adevăr. Ar fi trebuit să plec de joi, dacă nu apărea o problemă cu corespondenţa. La momentul respectiv m-am supărat teribil, dar acum cred că la mijloc nu putea fi decât mâna Providenţei. Mi-aţi putea face o favoare în seara asta şi să-mi spuneţi pe nume, Malcolm?

McNeil primise atât de multe încurajări, încât decise, în sfârşit, să preia frâiele din mâinile Demelzei.

— E posibil să mă înşel, spuse ea, dar nu aşa îl chema pe unul dintre regii Scoţiei?

— Nu doar pe unul. Observ că eşti bine informată cu privire la istoria Scoţiei, Demelza.

— Mai citesc uneori. Sunt sigură că asta te surprinde. Probabil îţi imaginezi că nu fac altceva decât să mulg vacile, să hrănesc porcii, să am grijă de copii şi să coc pâine.

— Nu, nu, te asigur că nu e aşa.

— În cazul ăsta, mulţumesc pentru asigurările oferite. Ştii, cred că doar doi bărbaţi mi-au mai spus Demelza până acum: soţul meu şi verişorul prin alianţă.

— Şi tatăl tău?

— A, el nu mi-a spus niciodată aşa, din câte îmi aduc aminte. Când era în toane bune mă numea pur şi simplu „fiică-mea”, iar când era în toane proaste, folosea un apelativ pe care, de vreme ce acum sunt o doamnă, l-am uitat demult.

McNeil râse cu poftă şi aproape că opri orchestra cu râsul lui.

— O, n-ai decât să râzi, Malcolm, dar aşa e! Acum, spune-mi ceva despre tine. Câte doamne ţi-au spus Malcolm până acum?

— Poftim? Bărbatul se uită la ea îndelung, cercetându-i privirea directă şi întunecată, încredinţat fiind că femeia urma să izbucnească în râs. Deşi nu găsi nimic care să-i confirme suspiciunea, tot nu se lăsă convins în totalitate. Au fost câteva, mărturisesc, recunoscu el. *Puţine* însă, dacă luăm în calcul tentaţiile vieţii de soldat. Sunt greu de satisfăcut, cum îmi imaginez, de altfel, că eşti şi tu. Am fost educat să nu-i admir decât pe cei mai buni, ceea ce implică nişte constrângeri, după cum probabil ştii. Fără îndoială, există şi avantaje, pentru că, atunci când se iveşte ocazia…

— Ce ocazie?

Bărbatul râse:

— Să i te adresezi unei femei pe numele de botez este primul semn de afecţiune. E ca şi cum… ca atingerea a două mâini care nu poartă mănuşi, ca şi cum ai ajuta-o să treacă un pârleaz, ca şi cum ai primi un zâmbet care trădează ceva mai mult decât o simplă prietenie. Îmi place foarte mult numele tău, Demelza. De unde îl ai şi ce înseamnă?

— Îl am de unde presupun că îl ai şi tu pe al tău, Malcolm – de la mama. Habar n-am cum l-a ales. Un ţigan bătrân care a venit odată la uşa noastră mi-a spus că în limba vorbită în vechime în Cornwall însemna „dulceaţa ta”. Dar era un bătrân care nu ştia carte şi nu cred că ştia ce spune.

— „Dulceaţa ta…” Foarte potrivit. Deşi cred că aş fi fost mai fericit dacă însemna „dulceaţa mea”.

— Dacă aş fi ştiut că folosirea acestor nume de botez are atâtea înţelesuri – adică, aşa cum spui –, mi-ar fi fost teamă să te las să-l foloseşti în voie pe al meu.

— Dar de ce spui asta? N-ai spus oare atunci când ne-am întâlnit în seara asta că îţi pot cere tot ce doresc?

Demelza zâmbi privindu-l drept în ochi:

— Nu cred că am folosit eu cuvântul „tot”.

— Cu siguranţă există un „tot” în dorinţele mele.

Niciunul dintre ei nu mai spuse nimic vreme de câteva clipe. Apoi, înainte ca ea să apuce să formuleze un răspuns potrivit, cineva veni

către ei, zicând:

— Cred că acesta este dansul nostru, stimată doamnă.

Şi o luă de lângă McNeil.

Dar McNeil, după ce ajunsese atât de departe, nu avea de gând să se lase înlăturat prea uşor. Era ofiţer de cavalerie şi de aici încolo ştia ce are de făcut, pas cu pas. Aşa că, atunci când veni rândul următorului lor dans, îi propuse Demelzei să iasă pe terasă, pentru o gură de aer. Acolo, mai erau alte câteva perechi. Lungul amurg se stinsese deja, iar noaptea căzuse întunecată, fără urmă de lună sau stele. Făcură câţiva paşi în sus şi în jos, iar gâtul şi umerii ei se întrezăreau, vag, în întuneric. Discutară câteva minute, după care ea începu să tremure.

— Ţi-e frig, draga mea? o întrebă el, cuprinzându-i imediat umerii cu braţul. Iartă-mă, îţi aduc un şal.

— Nu am, spuse ea, eliberându-se uşor. Nu mi-am adus, pentru că n-am avut niciodată unul. Dar nu mi-e frig. A fost doar aşa… o senzaţie.

— Descrie-mi-o.

— O, n-aş putea. E o vorbă veche în Cornwall, „scuturătură”, e cea mai apropiată descriere. Dar senzaţia a dispărut, deci hai să lăsăm asta, mai bine.

Demelza nu avusese niciodată parte de genul *ăsta* de atenţie, nici măcar din partea lui Ross. Iar asta o impresionă, deşi făcu eforturi să rămână în continuare detaşată.

— Mare noroc am avut să fiu reţinut aici încă două zile! spuse el. Văd eu bine că n-ai fi dus lipsă de atenţie în seara asta; ceilalţi bărbaţi abia aşteaptă un pretext să-ţi dea târcoale; dar socotesc – sper! – că ceilalţi nu ar fi fost pe gustul tău.

— N-ar fi fost pe gustul meu, admise ea. Ţi-ai revenit după rana aceea? Ştiu că e târziu să întreb, dar…

— Destul. Uite! Bărbatul întinse braţul: E ca nou! Iar rana a meritat cu prisosinţă. Pentru că aşa te-am cunoscut pe tine.

Ajunseră la capătul terasei şi se opriră. Ea făcu o mişcare pentru a se întoarce, dar el rămase pe loc. Acum e acum! se gândi ea. El apleacă capul să mă sărute. Ei bine, am căutat-o cu lumânarea! M-am întrebat adesea cum o fi cu mustăţile acelea… Acum ştiu… Oare eu sunt asta care se uită acum la părul bărbatului ăsta străin, care are mâinile şi buzele lipite de mine? Acum e momentul să dau înapoi. O, Doamne, ce sărut lung, parcă îmi place şi nu-mi place în acelaşi timp. O, nu, asta nu sunt eu; eu sunt acasă, lângă foc, iar Jeremy doarme sus şi Ross… Ross este în braţele lui Elizabeth…

Când în cele din urmă el îi dădu drumul, Demelza se sprijini cu spatele de balustradă şi se uită în jur, deşi oarecum tardiv, să vadă dacă îi văzuse cineva. Dar în jurul lor era doar beznă. Trase aer în

piept, cu întârziere, şi îşi duse o mână nesigură la păr. Era un bărbat solid, poate nu la fel de înalt ca Ross, dar mai voinic, mai robust. Şi nu era vreun amator.

— Încă de când te-am întâlnit prima dată, din momentul acela, care era cu mulţi ani în urmă, am visat să fac asta. Of, e o adevărată fericire pentru mine…

— Of, spuse ea. Mă bucur că ţi-a plăcut.

— Mare cochetă mai eşti! Dar aşa se întâmplă mereu cu oamenii, Demelza. Realizarea unei dorinţe duce la o dorinţă şi mai mare, şi mai mare, până când…

— Până când nu mai rămâne nimic de dorit. Şi ce se întâmplă atunci, Malcolm?

— Ce se întâmplă atunci? Păi aş spune că un om şi-a îndeplinit cel mai mare vis. Sugerezi cumva că asta e puţin lucru? Eu nu aşa văd lucrurile. Şi sunt absolut convins că în cazul de faţă nu va fi aşa.

— Şi cu mine cum rămâne?

— Nu aş fi o dezamăgire. Crezi că ar fi posibil?

Capetele lor erau încă apropiate, la doar câţiva centimetri unul de celălalt. Discuţia scăpase complet de sub control, o luase dintr-odată razna. În clipa asta, Demelza nu mai ştia cum să reacţioneze astfel încât să readucă lucrurile pe un făgaş normal.

— Cred că mai bine intrăm. Cred că e prea cald aici, afară. În sala de bal ne mai răcorim puţin.

— Şi nu-mi spui nicio vorbă de încurajare înainte să plecăm?

— Eu aş zice că au fost multe cuvinte de încurajare. Sau nici nu ştiu cum le-ai putea numi altfel…

— Încurajare, da, spuse McNeil încrezător. Dar nu vrei să-mplineşti promisiunea aceea din privirea ta, draga mea? Poate mai târziu. Mai târziu în seara asta. Care e camera ta? Demelza…

Şi acum ce mai aştepta? Nu de-asta venise oare la bal? Nu era asta singura cale de a se răzbuna pe Ross? Nu se gândea ea oare cu amărăciune acum câteva ore că nu exista niciun bărbat pe care să-l aleagă? Într-un asemenea context, imaginea lui Sir Hugh o umplea de repulsie. La fel şi cea a lui John Treneglos. Dar iată-l pe McNeil – bărbat chipeş, destul de atrăgător, dornic şi tandru. Şi urma să plece a doua zi. Ce putea oare să-şi dorească mai mult? Doar dacă nu cumva toată împotrivirea ei, toată rebeliunea nu fusese decât răsuflarea goală a atâtor vorbe pline de furie, vorbe rostite pentru ea însăşi, dar niciodată crezute cu adevărat. O moară stricată care pretindea că are curaj. Făcându-şi curaj cu ajutorul paharelor de vin, ca să poată atinge culmea supremă a ticăloşiei, prin aceea că-i permitea unui bărbat să o sărute. Oare câte săruturi voluptuoase absolut întâmplătoare oferise Ross? Şi nu numai lui Elizabeth, dar şi creaturii aceleia vulgare şi neruşinate care se fâţâia maiestuos înăuntru? Lui Margaret Vosper.

Margaret Cartland, Margaret Poldark. Demelza Poldark. Demelza McNeil.

Plecând capul, spuse pe o voce abia şoptită:

— Nu sunt familiarizată cu casa asta.

— Eu sunt. Am locuit aici multe săptămâni. Buzele lui îi atingeau acum urechea, iar mâna lui era pe braţul ei. Îţi mulţumesc, iubita mea, îţi mulţumesc…

Mult mai târziu în noaptea aceea, când ajunse în camera ei, coada fracului dirijorului continua să se agite. Câteva din cuplurile mai tinere şi mai energice profitau la maximum de ringul de dans, care începea să se golească, dar cei mai mulţi dintre oaspeţi plecaseră deja sau începeau să se retragă. Lady Constance Bodrugan nu se mai ocupa de mult de ei şi se dusese de-acum să-şi hrănească animalele. Sir Hugh bea un ultim grog **[33]** cu lordul Devoran, iar Robert Bodrugan făcea progrese lente în încercarea de a flirta cu domnişoara Tresize.

Demelza închise uşa în urma ei, apoi se duse la fereastră şi desfăcu draperiile ca să se uite afară. Norii grei de aseară se ridicaseră, şi întunericul nu mai era la fel de dens. Siluetele copacilor se întrezăreau pe fondul cerului nocturn, mai senin acum. Lumina de la fereastra de la parter, de sub camera ei, se revărsa afară, reflectându-se apoi pe zidurile îmbrăcate în iederă. Ceea ce ei i se păru a fi un capăt de burlan pe acoperişul ţuguiat al verandei prinse viaţă dintr-odată şi trecu repede într-un zbor tăcut prin dreptul ferestrei ei: o strigă în căutare de pradă.

Lăsă draperia să cadă şi se întoarse să-şi încălzească mâinile reci ca gheaţa la unica lumânare care ardea pe masă, ca un ochi galben perlat. Era acum în curs de a deveni – şi asta avea să se întâmple foarte repede – ceea ce tatăl ei ar fi descris drept pasăre de noapte. Tot ce şi-ar mai fi dorit acum era să ştie cum se purtau păsările de noapte în general. Oare aşteptau în rochia de seară, oferind exact imaginea prin care îl ispitiseră pe bărbat de la bun început, dar asumându-şi riscul de a se alege cu rochia ruptă şi boţită? Se dezbrăcau mai întâi şi îşi puneau rochia de casă, care nu era nici pe departe la fel de atrăgătoare, dar care prezenta avantajul comodităţii? Sau se băgau pur şi simplu în pat, în cămaşa de noapte – sau chiar fără ea – şi îşi trăgeau aşternuturile până la bărbie?

Acum îşi dorea să se fi îmbătat puţin. Dacă s-ar fi simţit ameţită şi năucă, i-ar fi fost mult mai uşor – l-ar fi lăsat pe el să preia controlul şi probabil ea s-ar fi aruncat chicotind în hăul infidelităţii. În viaţa ei nu se simţise mai puţin predispusă la chicoteli decât acum. Mult mai utilă decât vinul îi era acum imaginea pe care o vedea cu ochii minţii: Elizabeth, cu chipul ei palid şi diafan şi cu pletele aurii, întinsă în braţele lui Ross. Imaginea era extrem de vie, ca şi cum avea în faţa

ochilor un tablou atârnat pe peretele încăperii.

Îşi dorea ca mâinile ei să nu mai fie atât de reci. Era singurul indiciu exterior al stării ei de nervozitate. Îşi dorea să nu se întâmple totul cu atât de mult sânge-rece. El ar fi trebuit s-o ia pe sus când erau pe terasă – să termine odată, rapid, ca şi cum ar fi scos o măsea. Nu, era nedrept faţă de el. Totul avea să fie mai bine după ce venea el. Era atrăgător, frumos, pătimaş. Ar fi trebuit să fie flatată de atenţiile lui, şi chiar *era*. Trebuia să se gândească *intens* la *el*. Asta o ajuta. O ajuta mult.

Decise că rochia de casă era alegerea potrivită şi începu să-şi dea rochia de bal jos, cu mişcări grăbite şi dezordonate. În cele din urmă, aceasta îi alunecă la picioare, într-o grămadă frumoasă şi lucitoare, iar ea păşi dincolo de acea grămadă, cu picioarele ei lungi, cu ciorapii negri şi pielea albă. Vai, şi dacă venea acum! Înşfăcă rochia de casă şi se chinui să intre în ea. În timp ce-i lega şnurul, auzi o bătaie abia perceptibilă în uşă.

Exact la timp! Ridică rochia de bal de jos şi o puse repede pe scaun, iar apoi se duse tiptil la uşă. Într-o clipită, Malcolm McNeil era înăuntru.

Halatele erau, evident, alegerea perfectă! În halatul lui, el părea mai mare decât oricând, mai practic, mai *real*. Absolut înspăimântător de real. Şi destul de gras.

— Draga mea, mi-era teamă să nu fi ales uşa greşită, să inoportunez cine ştie ce venerabilă doamnă. Arăţi absolut adorabil! Câţi ani ai, optsprezece? Dacă n-aş şti că nu-i aşa, nici n-aş crede că ai mai mulţi.

— De fapt, am patruzeci şi şapte, spuse ea, încercând să câştige timp cu umorul ei caracteristic, pe care îl scotea acum la înaintare pentru a contracara şocul resimţit pe moment. Lumina de aici mă avantajează, Malcolm. Aşa se explică. Eu, de pildă, n-aş crede că ai mai mult de doisprezece ani. Deşi, îţi spun, lumânarea aia are un hoţ în ea şi a topit jumate. Te-a văzut cineva venind?

— Nimeni. Servitoarele s-au dus la culcare, iar musafirii rămaşi cască de nu mai pot. Pentru noi, în schimb, iubito, noaptea e de-abia la început.

— La ce oră pleci mâine?

— Prind diligenţa de prânz în Truro, imediat ce trece de porţi…

— Şi apoi nu te mai văd?

— Mă vei vedea, dacă vrei. Nu trebuie decât să-mi scrii în Winchester…

O cuprinse cu braţele, continuând să vorbească, şi o sărută de mai multe ori, energic, lăsând o mână să-i alunece pe sub rochie şi să se odihnească apoi pe umărul ei. „Mie ar trebui *să-mi placă* acum”, se gândi ea. „Ce se întâmplă? E prea repede sau bărbatul ăsta nu mă

atrage atât de mult pe cât am crezut? Îmi place să fiu sărutată aşa? Nu acum. Nu aşa. Dar o să treacă. Voi încerca să uit de toate. Ce bine era dacă eram beată! Dragul de Malcolm… Cât mă doreşte! Cât de curând o să-l doresc şi eu. Gata, abandonează-te! Numai sfiala mă face să fiu atât de încordată şi de rece. Sau sunt oare, în realitate, prea pudică şi acum sunt şocată de mine însămi?"

— Malcolm, spuse ea, cu prima ocazie când reuşi să îngaime ceva.

— Da, îngerul meu, răspunse el, fără a-i lăsa însă timp să mai spună ceva.

Pentru moment, reuşea măcar să-i ţină dezmierdările în frâu; între timp, Demelza se dezlănţui, în sinea ei, împotriva ei înşişi. Ross e infidel! Ross e infidel! Amantul din el m-a părăsit pentru totdeauna! Elizabeth l-a sedus. A fost până şi cu femeia aia *înfiorătoare* de jos! Ce insultă, ce *umilinţă!* Ross nu mai e, îţi spun. Nu a mai rămas nimic din Ross cel pe care îl ştii – nimic altceva decât dezolare şi atât: întrevederile rapide din dormitor; Malcolm e bun, cinstit, sincer, e mult mai *mult* decât puteam aştepta, chiar dacă e puţin grăsuţ. Eu *am vrut* ca el să facă dragoste cu mine; aproape că l-am invitat să facă asta! Şi acum, tot eu sunt nemulţumită? Vezi-ţi de partea ta de înţelegere. În câteva minute o să-ţi placă! Doar începutul pare ciudat, străin, de parcă n-ai fi făcut niciodată dragoste. Străin, ăsta era cuvântul. Era sedusă de un străin.

Dezmierdările lui creşteau în intensitate.

— Malcolm, spuse ea, fără suflu, îndepărtându-se de el pe jumătate. Tu eşti bun?

— Bun? Aşa o să fiu, o să vezi, spuse el, mergând uşor spre ea, în timp ce ea se dădea tot mai în spate. Bărbatul îşi epuizase fineţurile pe terasă.

— În cazul ăsta, Malcolm, vreau să mă asculţi. Te rog! Durează numai câteva clipe. Vreau… Vreau să fii bun şi înţelegător. Vreau să înţelegi de ce te-am făcut să crezi… Vezi tu, e din cauza lui Ross. Am crezut că, dacă el a făcut ce a făcut, şi eu vreau să fac acelaşi lucru. Şi dintre toţi bărbaţii pe care i-aş fi preferat… *tu* ai fost aici… Şi abia în clipa asta… abia acum câteva secunde… am început să am îndoieli…

— Of, da, iubito, spuse el. Văd şi eu că ai îndoieli. Nu e un sentiment neobişnuit, până la urmă…

— Nu, spuse ea. Ascultă-mă, te rog! E foarte important ce vreau să-ţi spun. Eu…

— Desigur. Desigur. Nimeni nu neagă asta. Ţi-am spus cât eşti de frumoasă? Rareori mi-a fost dat să văd o femeie atât de frumoasă cum eşti tu în seara asta…

Demelza nu mai avea unde să se retragă. Ajunsese cu spatele la perete.

Până în acel moment, Demelza avusese multe îndoieli printre

sentimentele ei amestecate. Rana aceea teribilă din sufletul ei îi dădea ghes să continue, în ciuda acestor sentimente aparte care o cuprinseseră acum, care năvăleau peste ea, val după val. Mândria rănită şi toate celelalte lucruri atârnau greu în favoarea lui Malcolm. Dar ştia că *trebuie* să aibă suficient spaţiu să respire, să mai aibă un pic de răgaz, ca să lege o emoţie de alta, astfel încât, în final, să aibă totuşi libertatea de a alege, să aibă dreptul de a respinge sau de a accepta, în funcţie de ce-i spunea inima. Dacă el ar fi fost mai subtil şi i-ar fi acordat suficient timp, ea ar fi putut face asta. Dar el nu-i lăsa suficient timp, aşa că noile sentimente începeau să le depăşească în intensitate pe cele vechi, iar complimentele lui trecură nebăgate în seamă.

El stătea deasupra ei zâmbind, cu mâinile sprijinite de perete, fără s-o atingă încă, dar pregătit s-o facă dintr-o clipă în alta. Şi, deodată, pe neaşteptate, cunoscându-l şi plăcându-l, începu să încerce să-i explice, abia trăgându-şi sufletul. Poate că era o cauză pierdută, dar ea continuă să-i explice, povestindu-i despre infidelitatea lui Ross, despre decizia ei de a veni aici în seara asta, despre şarmul lui personal, care o adusese până în punctul în care ar fi fost în stare să facă acest lucru; şi, în sfârşit, despre realizarea ei bruscă şi umilitoare, cu numai câteva clipe în urmă, că nu putea merge mai departe. Era un sentiment intim, fundamental şi complet necunoscut până acum, o legătură indisolubilă faţă de un singur bărbat, în ciuda faptului că acesta o neglija.

Nu folosi întocmai aceste cuvinte, dar făcu tot ce-i stătu în putinţă, chinuindu-se să explice sentimente pe care, în momentul de faţă, încerca să le recunoască şi să le înţeleagă ea însăşi. Niciodată în toată viaţa ei de până atunci nu se simţise atât de perversă, spuse ea, nu din cauza a ceea ce îşi propusese, ci din cauza modului în care se purta acum. Numai *siguranţa* ei absolută că nu putea face altfel îi dădea curajul de a părea o laşă şi o mironosiţă. Nu credea că lui îi place ceea ce are de spus; dar, pe de altă parte, ei nu erau doi străini; într-un fel, erau vechi prieteni, iar ea se agăţa acum de această prietenie, implorându-l să îi înţeleagă poziţia.

Îi explicase toate aceste lucruri pe larg, sperând şi rugându-se ca el să înţeleagă; apoi se uită în ochii lui şi realiză, şocată, că el nu o asculta, de fapt.

— Apreciez sentimentele tale, îngerul meu. Atitudinea asta plină de scrupule îţi face cinste. Dar gândeşte-te o clipă şi la mine, care am văzut întâlnirea asta ca pe o bucată mortală de rai. Ştiu foarte bine că ai inimă bună. Şi ştiu că ea nu mi-ar refuza nişte favoruri promise. Acum ai două îndatoriri, îngerul meu, nu doar una faţă de soţul tău necredincios. Prima este faţă de mine…

Zicând acestea, o îmbrăţişă şi începu să o sărute din nou. Ea se împotrivi, întorcând capul, dar nu cu vehemenţă, sperând că refuzul ei

evident avea să transmită mesajul dorit. Nu se întâmplă aşa. Bărbatul o apucă de rochie şi începu să tragă. Demelza îl muşcă.

El se dădu înapoi o clipă, iar ea se strecură pe lângă perete, îndepărtându-se de el. Expresia ochilor lui se schimbă. Se uită la urmele lăsate de dinţii ei pe încheietura mâinii lui. Începea să-i dea sângele.

— Ei, frumos mod de a-ţi arăta afecţiunea, n-am ce zice! spuse el. Trebuie să recunosc că mă surprind astfel de apucături la o doamnă. Dar poate că ţie aşa îţi place…

— Of, Malcolm, te rog, chiar nu vrei să înţelegi?

Bărbatul veni după ea şi o prinse într-un colţ al camerei. Se luptară cu disperare preţ de vreun minut sau două. Apoi ea reuşi să se desprindă din nou de el, lăsând o mânecă a rochiei în mâinile lui. Se priviră unul pe celălalt, fiecare aflându-se într-o altă parte a camerei. Ea abia dacă mai reuşea să-şi tragă sufletul.

Şi el trase aer adânc în piept. Intenţia lui fusese atât de clară atunci când intrase în cameră, încât nicio vorbă de-a ei nu ar fi fost suficient de convingătoare pentru a-i schimba gândurile. Tot aşa, nicio împotrivire solitară n-ar fi fost suficient de convingătoare. Dar lupta asta de pe urmă îi dovedise cât de serios vorbea femeia. Şi, în ciuda fragilităţii ei, era la fel puternică şi sprintenă ca un animal tânăr. Normal că el putea proceda în continuare după bunul său plac, dacă dorea acest lucru. Era destul de simplu, de altfel: o singură lovitură în bărbia aia mică şi încăpăţânată şi totul se rezolva. Dar el nu era genul acela de bărbat.

Cu mişcări lente, rulă mâneca ruptă a rochiei făcând un ghemotoc şi îşi şterse mâna de sânge. Apoi aruncă materialul pe podea.

— Îmi place să cred că sunt un om civilizat, spuse el. Aşa că mă dau bătut, doamnă Poldark. Sper că soţul dumneavoastră vă va aprecia fidelitatea. Date fiind circumstanţele, eu nu o pot aprecia. Mie îmi plac femeile care iau o decizie, iar apoi dovedesc curajul şi cinstea necesare pentru a o duce la bun sfârşit. Am crezut că şi dumneavoastră sunteţi o astfel de femeie. M-am înşelat… Zicând acestea, McNeil se îndreptă spre uşă cu paşi rari şi de acolo îi aruncă o ultimă privire: Când admiraţia se transformă în dispreţ, e vremea să plec.

Ieşi. În ultima clipă, Demelza era gata să mai spună ceva, într-un ultim efort de a-l face să înţeleagă ceva din sentimentele ei, astfel încât, chiar dacă avea s-o condamne, măcar să n-o dispreţuiască. Dar, văzând că pleacă, nu mai îndrăzni să deschidă gura.

Iar după ce plecă el, când uşa se închise în urma lui, iar ea rămase din nou singură, Demelza se îndreptă tremurând către pat şi se aşeză. Toată încordarea aceea cu care se apărase o părăsea acum. Aproape că nu-i venea să creadă cât fusese de vehementă. O durea fiecare muşchi din corp. Braţele şi umerii erau pline de julituri. O dureau dinţii.

Nu plânse, dar îşi acoperi faţa cu palmele.

— O, Doamne, vreau *să mor* acum, spuse ea. *Te rog*, Doamne, lasă-mă să mor…

Capitolul 29

Cam vreo jumătate de oră mai târziu, când ceasul din hol bătea ora trei, când orchestra îşi încheiase în sfârşit programul, iar în casă se instalase liniştea, când cei încă treji începură să se mişte mai încet, de teamă să nu-i deranjeze pe cei deja retraşi la odihnă, un bărbat scund şi îndesat urcă scările cu paşi rari şi o luă către aripa de răsărit. Era însuşi Sir Hugh Bodrugan, iar mişcările sale exagerat de furişe dovedeau nu doar că se afla într-o misiune clandestină, ci şi că spirtoasele pe care le consumase avuseseră un efect opus, făcându-l să devină nefiresc de treaz.

Haina lui roşie de vânătoare fusese pătată cu vin, iar dantela unei manşete fusese ruptă într-o altercaţie, dar acestea erau singurele pagube evidente, iar el era convins că balul fusese un succes şi că toată lumea se distrase. Acum, pentru a încheia seara, era decis să se bucure de un alt fel de distracţie. Se descotorosise cu viclenie de Margaret. Fără îndoială, ea măsura acum în continuare biblioteca de la un capăt la altul, la pas, aşteptându-l. În scurt timp, se va plictisi de aşteptat, va trage o înjurătură fără perdea şi se va duce la culcare. Lucrurile mergeau conform planului. Şi el spera să se ducă la culcare, dar nu cu ea.

În aripa de răsărit erau puţini oaspeţi, ceea ce îi uşura mult atingerea scopurilor, în ciuda faptului că podeaua aceea afurisită scârţâia şi gemea la tot pasul. Alegerea dormitorului destinat Demelzei nu fusese lipsită de intenţii ascunse, în eventualitatea că femeia îl încuraja în vreun fel. Prin urmare, nu mică îi fu mirarea şi indignarea când, apropiindu-se de uşa în cauză, observă o altă siluetă desprinzându-se din beznă, strecurându-se către aceeaşi uşă şi cercetând-o, ca pentru a găsi clanţa. Şi tocmai când silueta aceasta întinse o mână să deschidă uşa, Sir Hugh spuse:

— Salut! Ce dracu'…

Celălalt bărbat se îndreptă rapid de spate. Era John Treneglos.

— Salut! Poftim? spuse el, clipind. A, tu erai, prietene. Parcă spuneai că ăsta e dormitorul meu? Îmi amintesc că era pe partea dreaptă cum veneai dinspre scări. Casa asta a ta, mare şi întortocheată, este mai ceva decât a mea! Uite…

— Haideţi, domnule, nu umblaţi cu şiretlicuri! spuse Bodrugan cu asprime. Cum se poate? Puteţi greşi cu o cameră, hai, două, dar nu cu jumătate de casă, domnule! Pe acolo trebuie s-o luaţi, pe coridor; şi v-aş fi recunoscător dacă aţi face asta.

— A, spuse Treneglos. Serios? Da, acum înţeleg unde am luat-o greşit. Făcu un pas, iar apoi se opri: Da, presupun că, după toată zbânţuiala aia de la dans, mi-am pierdut simţul orientării. Mulţumesc.

Apoi aşteptă. Amândoi aşteptară.

— Păi… noapte bună atunci! spuse Sir Hugh.

— Haide, Hughie, spuse Treneglos nu-mi strica bucuria… Nu te-am crezut niciodată genul de om care să strice cheful altora.

— Puteţi crede ce doriţi, domnule. Pe acolo trebuie s-o luaţi ca să mergeţi la culcare. Aceasta este camera Demelzei Poldark, şi dumneavoastră ştiţi asta foarte bine!

John Treneglos mormăi:

— Uite, mărturisesc, dacă asta vrei, deşi e puţin necuviincios din partea ta să-mi ceri să fiu atât de explicit. Zicând acestea, puse o mână ferm pe umărul celuilalt bărbat: Ştii şi tu cum e în situaţii de genul ăsta. La naiba! Eşti ultimul la care m-aş fi aşteptat să stea în calea unui prieten! Doar ai bătut şi tu potecă pe la uşile femeilor la vremea ta! Păpuşica asta a fost foarte provocatoare în seara asta. E ca şi cum m-ar fi invitat de-a dreptul! Şi nu poţi întoarce spatele unei trufandale. Unde mai pui că nu e nici Ruth prin preajmă! E o ocazie nesperată! Propun să închizi şi tu ochii şi să faci paşi la culcare.

— Să închid ochii! izbucni Sir Hugh. Şi eu tot acolo voiam să ajung!

Treneglos îşi fixă gazda cu o privire uluită:

— Poftim? Ce spui? Glumeşti! La naiba! Nu-mi spune că te-a invitat şi pe tine!

Sir Hugh îi aruncă o căutătură încruntată:

— Nu pot spune că m-a *invitat*. Dar un semn discret din cap nu e cu nimic mai prejos decât un semn cu ochiul, omule!

— A, pui prea mult preţ pe semnele astea din cap, dragule. Fără îndoială, încerca să fie politicoasă, cum ar face orice femeie în prezenţa unui armăsar bătrân şi chipeş ca tine, dar…

— Ei bine, poate o să fie politicoasă şi în continuare… Şi mai scuteşte-mă cu armăsarul bătrân! adăugă şi Hugh, imediat ce procesă şi a doua parte a mesajului. Aş zice că nu sunt cu nimic mai prejos ca tine. Ţie ce ţi-a spus? Ei? Ia zi! Ţie ce ţi-a spus?

— Nu-mi aduc aminte exact cuvintele, dar mesajul a fost destul de clar! Şi privirea ei spunea totul! Are o privire extrem de sugestivă când îşi propune asta!

— Ptiu! exclamă Bodrugan dispreţuitor. Ai mai puţine drepturi decât mine să consideri că ai fost invitat! Te-ai gândit să-ţi încerci norocul, omule, asta-i tot! Recunoaşte! Femeia asta a fost întotdeauna o târfuliţă ispititoare, şi cu asta cred că am spus tot! De unde ai ştiut care e dormitorul ei?

— Poftim? A, am băgat-o la înghesuială pe servitoarea aia saşie a

ta şi mi-a dat informaţia. Uite ce e, Hugh, mie mi-e suficient de clar că am venit aici primul şi, chiar dacă n-am avut cine ştie ce avans, se cheamă că am prioritate, chiar trecând cu vederea modul în care a fost făcută invitaţia. La urma urmei, tu ai propria ta târfuliţă chiar aici, în casă, ceea ce e deja mult mai mult decât ar accepta Ruth vreodată! Nu te lăcomi! Ce zici dacă îmi cedezi mie locul de data asta? Şi poate data viitoare…

— Prostii! Nedreptatea întregii situaţii îl făcu pe Bodrugan să vadă negru în faţa ochilor: Cine a ajutat-o oare când era în Bodmin, acum doi ani, fără să primească în schimb decât câteva săruturi? Cine i-a arătat cum se foloseşte noua semănătoare despre care vorbeşte toată lumea? Cine i-a trimis cadouri şi i-a făcut vizite constant? Şi cine a invitat-o aici, domnule? A cui e casa asta? Pe legea mea! Dacă era la tine acasă îmi imaginez că ai fi avut nişte pretenţii…

— Şşşşt! îl repezi Treneglos. Dacă ne certăm pe tonul ăsta, o să iasă toată lumea pe coridor să vadă ce se petrece! Admit că este casa ta şi că m-am simţit bine-venit în ea! Dar tu eşti gazda, Hughie, şi e de datoria ta să faci concesii faţă de musafiri. Orice carte de bune maniere îţi va spune acelaşi lucru! Confortul musafirului trebuie să fie principala prioritate. Întotdeauna! La naiba, n-ai nicio scuză! Bunele maniere nu mai sunt ce-au fost, dar…

— Eu n-am nevoie de nicio scuză! i-o întoarse Sir Hugh mânios. Iar dacă ai de gând să intri în camera aia, intru şi eu odată cu tine!

John oftă şi îşi şterse fruntea cu dosul mânecii.

— Nu cred că avem vreo şansă s-o cucerim în stilul ăsta… Brusc, bărbatului îi veni o idee: Dar poate că intenţia ei a fost să ne invite pe amândoi şi doar ghinionul a făcut să venim amândoi în acelaşi timp. Dar dacă intrăm împreună, asta o să strice tot! Ce-ai zice să dăm cu banul? Câştigătorul intră imediat. Cel care pierde îşi încearcă norocul peste vreo oră. Pe legea mea! Pare singura soluţie rezonabilă!

Sir Hugh mormăi:

— Eşti mai malefic decât am crezut vreodată, John! Dar n-o să spună nimeni niciodată că nu sunt un om corect. Dacă asta e unica modalitate de a calma situaţia, fie! Cu o oarecare dificultate, scoase o monedă din buzunarul în care ţinea ceasul: Aruncă tu şi aleg eu…

— Nu. Ia stai aşa! Să vedem moneda mai întâi! A, exact cum bănuiam: două capete. În dragoste totul e permis, dar hai să fim corecţi, totuşi. Zicând acestea, John Treneglos se scotoci, la rândul lui, cu aceeaşi dificultate prin buzunare, scoase o altă monedă şi i-o arătă rivalului său: Asta s-a născut pe cale naturală, are şi cap, are şi pajură. Acum alege tu şi eu o arunc.

— Cap! bombăni furios Sir Hugh, după care se aplecă deodată şi se aruncă în genunchi să vadă rezultatul.

— Pajură! exclamă John, triumfător. Pajură e, pe barba lui Moise!

Ai pierdut, Hugh. Fata e a mea!

— S-a lovit de marginea covorului! Am văzut-o chiar când a căzut. Îţi cer să aruncăm din nou! La naiba!

— Nu! Ce e corect e corect! Sper că nu-ţi iei cuvântul înapoi acum!

Şi cum stăteau acolo, în coate şi în genunchi, se măsurară unul pe celălalt din priviri, iar Sir Hugh înţelese că dacă o ţine pe a lui cu căderea monedei avea să iasă cu bătaie. Iar Treneglos era al doilea cel mai bun luptător amator pe o rază de cincizeci de kilometri. Bodogănind, mormăind, asudând, se ridică în picioare. Acum regreta amarnic faptul că fusese de acord cu o asemenea testare a norocului. Ştia, simţea în adâncul sufletului lui că sorţii îi fuseseră favorabili în seara aceea. Şi acum apăruse idiotul ăsta nepriceput să-i strice toate ploile!

Fierbând de indignare, îl privi pe mai tânărul lui rival mergând tiptil până la uşa camerei Demelzei, apăsând uşor clanţa şi strecurându-se înăuntru. Incapabil să suporte această imagine, se întoarse brusc pe călcâie şi porni cu paşi apăsaţi spre capătul coridorului. Acolo însă se opri. Ar fi fost o greşeală din partea lui să-şi abandoneze poziţia prea devreme. La urma urmei, nu stătea chiar totul în căderea unei monede. Şi părerea doamnei trebuia luată în considerare. Se flată spunându-şi că Demelza avea o slăbiciune pentru el, iar John Treneglos era genul de ticălos plin de el care, dacă-i dădeai un deget, era în stare să-ţi ia mâna toată. Putea foarte bine să iasă din încăpere în orice clipă cu capul spart. Demelza era iute la mânie, iar dacă avansurile lui nu erau bine-venite… Sir Hugh decise să mai zăbovească o vreme la adăpostul întunericului din capătul coridorului – măcar un minut sau două. Pentru a trece timpul mai uşor, priză puţin tutun, după care curăţă resturile de tutun cu capătul rupt al manşetei.

Îşi înăbuşi cu încântare strănutul care îi gâdilase nările, pentru că se întâmplă exact ceea ce sperase. John Treneglos ieşi brusc din dormitorul Demelzei, cu o expresie năucă pe chip, privind nedumerit în stânga şi în dreapta. Îl zări pe Sir Hugh şi îi făcu semn. Sir Hugh se duse către el cu un mers ţanţoş, nemaiîncăpându-şi în piele de mândru ce era.

— Asta e camera, Hughie? Sigur nu e o greşeală?

— Nu, normal că nu. Pe mine mă vrea…

— Ei bine, nu e nimeni înăuntru. Uită-te şi singur!

— Poftim?

Sir Hugh îl împinse deoparte şi dădu buzna în cameră. Flacăra unei lumânări pâlpâia în curentul creat între uşă şi fereastră. Patul nu era deranjat. Un scaun era răsturnat, dar nu se zăreau articole de îmbrăcăminte nicăieri în încăpere. Sir Hugh se duse întins la şifonierul cel mare şi deschise uşa larg. Dulapul era gol. Trase draperiile şi mai

mult. Apoi se lăsă în genunchi şi se uită sub pat. John Treneglos aduse lumânarea. Uniţi acum în faţa necazului care îi lovise, cei doi răscoliră toată camera. Nu găsiră decât nişte ace de păr, nişte pudră vărsată în faţa măsuţei de toaletă şi mâneca unei rochii de casă.

— Probabil o fi plecat şi ea într-o vizită, spuse Treneglos. Pe legea mea! Asta mi-aduce aminte de o servitoare pe care am avut-o noi la Mingoose: nu ştiai niciodată pe unde îi sfârâie călcâiele! Mi-aduc aminte că odată…

— Eu cred că e altceva la mijloc, spuse Sir Hugh, încruntându-se. Închide fereastra aia afurisită, John! Tot aerul ăla dăunător de noapte **[34]** intră-n casă. Ar mai fi şi McNeil. S-a învârtit o grămadă în jurul ei după cină… Dar camera lui e destul de departe; şi chiar dacă pleca la el, cu siguranţă şi-ar fi lăsat aici o parte din lucruri.

Treneglos scosese capul afară pe fereastră:

— Presupun că n-ar fi chiar atât de nebună încât să coboare pe iedera asta, nu? Care ar fi scopul? Crezi că a făcut toate astea ca să ne tragă pe sfoară? Nu cred că ar fi putut face aşa ceva, nu? Sau poate că am speriat-o noi, cu gălăgia noastră. Dacă sperii un fazan, o să zboare cât mai departe.

Bodrugan scoase capul pe fereastră să verifice, după care se retrase repede:

— A, nu, nici vorbă, omule! De ce ar fi luat-o pe acolo, ca să-şi frângă gâtul? Totul e atât de derutant şi provocator… N-am cunoscut niciodată o femeie ca ea, care să promită atât de mult şi să ofere atât de puţin. I-aş da o bătaie bună la fund! Sir Hugh se gândi o clipă cu plăcere la o astfel de scenă, după care îi veni strănutul îndelung întârziat, de după priza de tutun. Închide naibii fereastra când îţi spun! se răsti el. O să ne trezim de dimineaţă bolnavi amândoi.

Fereastra fu închisă, iar cei doi bărbaţi se întoarseră neconsolaţi pe coridor. Sir Hugh căzuse pe gânduri, mototolind cu degetele mâneca ruptă a rochiei.

— Mare păcat, se lamentă Treneglos. Mai ales că nu era nici Ruth aici…

Traversară împreună coridorul, fără să se mai furişeze şi fără să se mai teamă de duşumelele scârţâitoare. Oaspeţii n-aveau decât să se trezească acum, nu le mai păsa. În depărtare, la capătul scărilor, o armură cu zale sclipea în lumina venită de dedesubt.

— Când îi vine sorocul?

— Cui?

— Lui Ruth.

— Ah… Trebuia miercurea trecută, dar ea depăşeşte întotdeauna termenul…

— Al câtelea e ăsta?

— Al patrulea. Dacă o ţine în ritmul ăsta, o să avem curând

şeptelul propriu. Şi n-ai fi zis, dacă te uitai la ea înainte de căsătorie…

Se opriră lângă balustrada mare şi neagră şi priviră în holul aflat în dezordine. Un lacheu căsca în jeţul lui de piele. Treneglos părea că se aşteaptă ca gazda lui să îl însoţească în aripa de vest, dar Sir Hugh se opri.

— Du-te tu înainte, dragule! O să se crape de ziuă în curând şi vor începe să cânte cocoşii. Orchestra aşteaptă socotelile. Le-am promis că le dau banii imediat după bal. Doar aşa i-am convins să vină.

— Să n-o uiţi pe Margaret a ta în bibliotecă…

— Nu, spuse Sir Hugh. Se lumină un pic la faţă când îşi aduse aminte, iar încruntarea îi dispăru de pe chip: Nu uit. O să trec şi pe acolo.

Capitolul 30

Ross rămase în Looe trei nopţi. I se făcuseră tot felul de propuneri, iar el avea nevoie de timp de gândire.

Spre marea surpriză a lui Ross, Blewett era în măsură să îi înapoieze cele 250 de lire sterline pe care Ross i le împrumutase la momentul falimentului topitoriei. Mica afacere de construcţii de ambarcaţiuni fusese o investiţie modică la vremea cumpărării ei; odată cu războiul însă, venise o perioadă de prosperitate, iar în şase luni proprietarii îşi dublaseră capitalul. Aşadar, 250 de lire stăteau acum la dispoziţia lui Ross. Fusese invitat în Looe deoarece Blewett, conştient de faptul că împrumutul oferit de Ross îl salvase de la faliment şi închisoare, era acum nerăbdător să-i înapoieze nu numai banii, dar şi datoria de onoare, şi era pregătit să-i ofere lui Ross o parte din afacerea lor. Iar pentru a putea lua o decizie în cunoştinţă de cauză, Ross trebuia să vadă atelierul.

Iar Ross îl văzu. Era cât se poate de clar că acolo se făceau bani buni. Cele 250 de lire ale sale aveau să se dubleze într-un an. Ca propunere de afaceri, era excelentă.

Dar atelierul era departe de casa lui. Opţiunile erau fie să-şi găsească o locuinţă permanentă în Looe, fie să lase lucrurile să se desfăşoare în voie în absenţa lui şi să considere afacerea o simplă investiţie. Sau putea lua cele 250 de lire.

Şi dacă lua cele 250 de lire? Avea să le pună deoparte pentru urgenţele ce aveau să vină la Crăciunul viitor? Sau avea să le arunce pe fereastră, la fel ca pe celelalte 1500 de lire?

Un filon de cositor zăcea acum îngropat sub 36 de metri de stâncă şi stâlpi de susţinere distruşi. Ştia asta. Nu mai era vorba despre o simplă speculaţie. Căpitanul Henshawe sacrificase 100 de lire câştigate cu sudoare ca să dovedească acest lucru. Dar fusese o afacere sortită eşecului de la bun început.

În ultimele săptămâni, Ross îşi reproşase cu multă amărăciune faptul că îşi asumase riscuri ce duseseră la moartea a doi oameni. Ştia că, indiferent cât de mare era tentaţia, nu-şi va mai asuma niciodată acele riscuri. Dar dacă făcea cunoscut faptul că se gândeşte să redeschidă lucrările la mină, toţi cei care lucraseră acolo aveau să vină grămadă înapoi, dornici să coboare în subteran. Niciunul dintre ei nu avea să-şi pună problema numărului de ţapinari pe care Ross ar fi putut să-i angajeze. Pentru ei, ar fi fost un noroc nesperat.

Deşi se făcuseră, în mare parte, aranjamentele pentru transportul turnului de extracţie, deocamdată nu se întâmplase mare lucru. Două sute cincizeci de lire nu reprezentau nici pe departe o sumă prea mare pentru a redeschide mina. La drept vorbind, suma se putea dovedi chiar insuficientă. Se întrebă ce va spune Henshawe. Ştia ce va spune Henshawe.

Luă cele 250 de lire.

Pregătindu-se de ultima parte a călătoriei spre casă, lui Ross îi zbură din nou gândul la micii lui demoni interiori, cei care stăruiseră aproape constant în gândurile lui conştiente în ultima săptămână. N-o mai văzuse pe Elizabeth încă din noaptea aceea, când se dusese la ea. Încă nu putea să-şi analizeze propriile sentimente şi nici pe ale ei nu le cunoştea. Singurele de care era absolut sigur erau cele ale Demelzei şi, pe măsură ce se apropia de casă, ştia că are de luat nişte decizii personale pe care să şi le asume cât mai repede, pentru că situaţia actuală nu avea să dispară de la sine. Dar cum putea oare explica sau justifica lucruri pe care nu le putea înţelege nici măcar el?

Încă de când o părăsise pe Elizabeth la primele ore ale acelei dimineţi, fusese chinuit de noi probleme. Prin ceea ce făcuse aruncase o mare răspundere pe umerii lui Elizabeth. Asta ar fi putut să simplifice totul. În realitate însă, Ross constată că nu simplificase nimic. Întregul lui sistem de valori fusese răsturnat, iar Ross se trezise dintr-odată bâjbâind în încercarea de a-şi clădi un nou sistem de valori. Deocamdată nu reuşise să descopere care ar putea fi acela.

Acesta ar fi putut fi un gând salvator, dacă Ross ar fi avut vreo clipă intenţia de a găsi o soluţie atunci când dăduse buzna în Casa Trenwith, cu şase nopţi în urmă. Adevărul era însă că toată povestea aceea avusese efectul unei furtuni nimicitoare în mintea lui; nu avusese vreme pentru motivaţii calculate sau pentru intenţii motivate. Raţiunea intervenise mult după aceea şi, oricum, era mult depăşită de situaţie în cazul de faţă.

Când ajunse acasă, Demelza era plecată. Fusese plecată toată ziua, îi spuse Jane Gimlett cu o voce ciudată. Ross luă cina singur, iar apoi, când apuse soarele, întrebă în ce direcţie plecase Demelza, iar Jane îi spuse că spre ţărmul Hendrawna. Ross plecă să vadă dacă îi poate da de urmă.

Erau mai bine de trei kilometri până la Faleza Neagră, de partea cealaltă a ţărmului. Era vremea fluxului, iar în strălucirea portocalie a amurgului marea căpătase o nuanţă albastră neobişnuită, de porţelan chinezesc – era atât de plină, atât de debordantă, încât ai fi zis că uscatul nu avea s-o cuprindă niciodată. Pe la jumătatea drumului, o văzu pe Demelza venind. Mergea încet, oprindu-se din când în când să studieze ceea ce aduceau pe ţărm valurile fluxului sau să scormonească cu piciorul prin vreo grămadă de alge. Era îmbrăcată într-o rochie veche de muselină, iar părul ei începuse să se adune în bucle, ca şi cum fusese ud la un moment dat. Ross îşi aminti că plouase torenţial de curând.

Avu de aşteptat o vreme până ce ea ajunse aproape de el. În cele din urmă, când ajunse suficient de aproape încât să o poată auzi, Demelza îi adresă un zâmbet strălucitor, dar tensionat în acelaşi timp:

— Ei, Ross, ce drăguţ din partea ta să vii să mă întâmpini! Ai avut un weekend plăcut? S-a ridicat la înălţimea aşteptărilor? Al meu, nu. Am fost la familia Bodrugan. Dar n-am găsit nimic pe placul meu acolo, aşa că am plecat mai devreme. Ai luat cina? Da, presupun că da. Probabil Jane s-a ocupat deja. Jane ştie să se îngrijească de toate nevoile celorlalţi, ceea ce e rar. Am făcut drum lung, kilometri întregi dincolo de Faleza Neagră. Mai sunt şi alte golfuri cu plaje nisipoase încolo, dar niciunul cu apa suficient de adâncă, deci presupun că nu-i sunt de folos domnului Trencrom. Acum…

— Nu-i sunt de folos domnului Trencrom, confirmă Ross. Eşti udă. Îi atinse braţul şi observă că se fereşte de atingerea lui. Ploaia de mai devreme… O să răceşti în aerul ăsta de seară.

— Ce drăguţ din partea ta să te gândeşti la asta! Dar ploaia m-a udat numai puţin. Am fost chiar mai udă astăzi. Una din plajele acelea mici era atât de frumoasă, încât am înotat în mare. Nu avea cine să mă vadă, în afară de ciori. Elizabeth ce face? Se mai căsătoreşte cu George sau aţi făcut voi un alt aranjament? Nu cred că avea într-adevăr intenţia să se mărite cu el, nu?

— N-am văzut-o pe Elizabeth în weekendul ăsta, spuse Ross suficient de încet, dar cu maxilarul încordat.

— A apărut vreun obstacol în ultimul moment? Eu credeam că e totul aranjat deja.

— Am fost în Looe, spuse el. Cu Tonkin şi Blewett. Nu te mint, Demelza. Când o să mă duc la Elizabeth, o să-ţi spun.

— O, dar asta n-o să te constrângă inutil, Ross? Şi oare nu aduce puţin a infatuare? Să fii nevoit să-i spui soţiei de fiecare dată când intenţionezi să-ţi vizitezi amanta… Parcă-ţi strică toată plăcerea…

— Nu mă îndoiesc că te simţi îndreptăţită să faci astfel de glume. Şi nu mă îndoiesc că ai tot dreptul. Anunţă-mă când ai de gând să încetezi, ca să putem discuta apoi.

— Nu, Ross! Tu să-mi spui când ai de gând să încetezi! Nu crezi că aşa se cade?

Se priviră unul pe altul. În acel moment, ea îl ura din tot sufletul – aşa cum făcuse tot weekendul, de altfel – cu atât *mai mult* acum, când se ştia legată de el cu nişte lanţuri aparent indestructibile, de care el – pare-se – se putea descotorosi după bunul plac. Pentru că ea descoperise acest lucru cu preţul unei umilinţe personale imense – mai mare decât îşi putuse imagina vreodată că ar fi posibil.

Încă de când fugise din Casa Werry, trebuind să facă un drum de opt kilometri pe jos, pe teren denivelat, cu valiza în braţe; de la goana aceea disperată, pentru a ajunge acasă înainte de ivirea zorilor şi a fi, astfel, scutită de umilinţa supremă; genunchii vineţi şi mâinile zgâriate înrăutăţeau lucrurile cu fiecare poartă şi fiecare gard viu pe care le avea de escaladat – de atunci sufletul ei era străpuns de un cuţit, un cuţit care se răsucea periodic în rană; umilinţa *îngrozitoare* a luptei cu McNeil, ruşinea *cumplită* a fugii ei. Dacă i-ar fi cedat lui McNeil, nu s-ar fi simţit nici pe sfert atât de rău cum se simţea acum; nici a zecea parte.

Probabil că aventurile lui Ross o răniseră extrem de tare; dar rezultatul propriei aventuri nu era atât o rană, cât o provocare.

Fără să ştie nimic din toate astea, Ross rămase uluit de ostilitatea din privirea ei. Cu atât mai mult cu cât n-o remarcase – sau nu fusese atât de evidentă – după întoarcerea lui de la Elizabeth.

— Tu încă mai crezi că am fost la Trenwith în weekendul ăsta. N-am fost. Şi nici n-am avut intenţia să mă duc, spuse el.

— Trebuie să faci cum consideri tu că este cel mai bine, Ross, spuse Demelza. Du-te şi stai cu ea, dacă asta vrei!

Porniră din nou. Un cormoran trecu în zbor atât de aproape de apa mării, încât ai fi zis că patinase pe ea.

— Nu-i deloc exclus ca nunta lui Elizabeth cu George să aibă loc, îi spuse Ross.

— Ei bine, sunt convinsă că tu ai făcut tot posibilul să o opreşti.

— Fără îndoială!

— În cazul ăsta, înseamnă că ea chiar îl iubeşte pe George? întrebă Demelza.

— Nu.

Demelza realiză dintr-odată că nu era singura care suferea îngrozitor.

— Şi vizita ta în Looe a ajutat la ceva?

— Blewett mi-a dat înapoi banii pe care mi-i datora.

— Şi ce ai de gând să faci cu ei?

— Mi-ar ajunge să redeschid mina.

Femeia râse. Râsul ei îl descumpăni din nou pe Ross, pentru că nu era genul de râs de bucurie. N-o mai văzuse şi n-o mai auzise niciodată

pe soţia lui aşa.

— Nu-mi vine în minte vreo metodă mai bună de a folosi banii. Suma în sine oricum nu este suficientă pentru a ne achita de datorii.

Demelza nu spuse nimic.

— O, ştiu că treaba cu mineritul e în sânge, e ereditară, e ca o febră. Aş putea găsi scuza că fac asta de dragul lui Henshawe, dar n-ar fi adevărat. O fac pentru mine. Dacă n-aş face asta, m-aş duce la război; iar pentru moment, nu-mi doresc în mod special să repet acea experienţă.

După un timp, ajunseră la pârleazul care făcea trecerea dintre zona cu nisip şi zona de iarbă şi pajişti. Ea trecu prima. Nimeni n-ar fi crezut-o vreodată dependentă de cineva. Vorbele rostite de cei doi în seara asta lărgiseră enorm prăpastia dintre ei. Faptul că ea se înşelase crezându-l la Trenwith nu părea să cântărească atât de mult cât ar fi trebuit. Faptele fuseseră succedate de principii. Ostilitatea prin omisiune devenise ostilitate prin săvârşire. Erau amândoi acum doi oameni nefericiţi care aveau nevoie de prietenie şi compasiune şi nu găseau nimic din toate astea la cel de alături.

Când ajunseră în grădină, Demelza îl întrebă:

— Când vrei să plec, Ross?

— Am spus eu că vreau să pleci?

— Nu… Dar m-am gândit că aşa ar fi mai bine pentru tine… Pentru amândoi. Eu pot să-mi găsesc uşor ceva de lucru.

— Şi cu Jeremy cum rămâne?

— Jane poate avea grijă de el, cel puţin deocamdată.

— Tu vrei să pleci?

— Eu… Cred că da. Vreau să fac ce e bine.

Între ei se lăsă tăcerea preţ de un minut sau două. Ross îşi scutură cizma de noroi, întors pe jumătate cu spatele la ea.

— Dumnezeu *ştie* ce e mai bine, Demelza! Şi nu cred că cineva are de câştigat încercând să facă ce e bine sau ce e rău într-o situaţie ca asta! Nu putem decât să ne urmăm inima acolo unde ne duce ea şi să hotărâm ce avem de făcut de la o zi la alta. Eu nu vreau ca tu să pleci dacă tu vrei să rămâi.

Ajunseseră la uşă. Demelza se sprijini cu mâna de stâlpul uşii, simţindu-se dintr-odată foarte obosită. Trecuse multă vreme de când mâncase ultima oară.

— Vreau să rămâi, spuse el. Asta dacă şi tu simţi că poţi face asta.

— Foarte bine. Rămâne cum doreşti. Dar referitor la ce spuneam mai devreme, ca tu să te duci să locuieşti cu Elizabeth… Chiar te rog să te duci la ea, dacă asta vrei! George nu se poate căsători cu ea dacă tu eşti acolo.

Ross nu spuse nimic.

— Când o să ştii? întrebă ea.

— Ce anume?

— Despre căsătoria lui George cu Elizabeth.

— Nu ştiu… O să aflăm.

— Nu ţi-a promis că-ţi spune ce decizie ia?

— Nu.

Se înnopta. Amurgul se încheiase. Demelza privi în depărtare, în grădină. Un liliac trecu în zbor pe fondul din ce în ce mai întunecat al cerului. De sute de dori până atunci Demelza aruncase o ultimă privire în zare, înainte de a intra în casă. Dar niciodată nu fusese ca acum. Niciodată nu se gândise că ar putea fi aşa. Grădina aceea nu mai însemna nimic pentru ea acum. Putea să se aleagă praful de ea şi buruienile n-aveau decât să crească nestingherite. Măcar aşa s-ar potrivi cu sufletul ei pustiit.

Cu o oră înainte, George venise în grabă s-o vadă pe Elizabeth.

— Am venit de îndată ce am primit scrisoarea ta, Elizabeth, spuse el. Ştiam că dacă nu te văd în seara asta n-o să am tihnă la somn. Ce vrea să însemne asta? Nu înţeleg nimic din argumentele tale. Explică-mi ce anume te tulbură în aşa măsură.

Îi vorbea mai aspru decât o făcuse vreodată până atunci, însă Elizabeth era mult prea absorbită de propriile ei trăiri ca să remarce acest lucru.

— Toată săptămâna asta, George, m-am gândit în fel şi chip, mi-am făcut o mulţime de griji. M-am gândit… Cumva am realizat că mă arunc cu capul înainte în căsătoria asta, fără să acord respectul cuvenit memoriei lui Francis. N-au trecut nici douăsprezece luni de la moartea lui. Dragă George, te rog încearcă să-mi înţelegi sentimentele. Nu am pe nimeni cu care să mă sfătuiesc. Eu… să mă căsătoresc pe ascuns… O, ştiu că eu am cerut asta, dar nu pare potrivit într-o asemenea grabă. Toată săptămâna am sucit lucrurile pe toate feţele în mintea mea şi în cele din urmă mi-am adunat curajul şi ţi-am scris…

— Cu trei zile înainte de nuntă…

— E doar o *amânare!* Poate două luni sau şase săptămâni chiar… M-aş simţi mai împăcată. Cumva, nu simt că mă pot bucura în tihnă de căsătoria asta atât de curând. Oamenii vor spune că m-am căsătorit cu tine pentru bani şi…

— Oamenii te bârfesc şi dacă stai toată ziua la gura sobei, fără să faci nimic! Nu-mi pasă de ce spun ei mai mult decât mi-ar păsa de ţânţarii de pe baltă vara. Care e motivul real pentru care ceri această amânare?

Ochii îngrijoraţi ai lui Elizabeth se măriră şi mai mult. Arăta minunat în rochia ei albă, pe fondul lambriurilor întunecate de pe pereţi.

— Ţi-am explicat motivele mele. Nu sunt suficiente?

Bărbatul zâmbi:

— Nu, nu sunt.

Femeia făcu un gest de neajutorare:

— Alte motive nu mai am, George. Dar astea sunt motivele mele sincere. Nu vrei să-mi faci pe plac?

— Oaspeţii au primit deja invitaţiile!

— Oaspeţi? Dar am stabilit împreună că nu vom avea invitaţi! Trebuia să fie o nuntă privată!

— Şi aşa şi este! Dar câţiva dintre prietenii mei apropiaţi s-ar simţi ofensaţi dacă n-ar veni la noi acasă după ceremonie. Trebuia să-i anunţ. Sunt mândru, foarte mândru de mireasa mea. Aş fi invitat cinci sute de oameni, dacă era după mine!

— Câţi sunt? Câţi ai chemat?

— Păi… Vreo douăzeci şi cinci.

După felul în care rostise cuvintele, Elizabeth îşi dădu seama că erau mai mulţi. Îşi muşcă buza.

— Mi-e atât de ruşine că-ţi cer o amânare, dar…

— Dar ce?

— Am promis că mă mărit cu tine, George, şi voi încerca să nu-mi încalc promisiunea. Dar cumva… simt că n-ar fi corect faţă de tine – faţă de noi amândoi – să ne căsătorim aşa, în grabă.

George o privi în felul lui atent, posesiv. Femeia era mai agitată decât o văzuse el vreodată, foarte încordată; ochii ei nu-i întâlneau pe ai lui, ci rătăceau la întâmplare prin cameră.

— Asta are vreo legătură cu Ross?

Femeia se îmbujoră instantaneu. Culoarea îi urcă în obraji aproape înainte ca el să-şi ducă întrebarea până la sfârşit.

— N-are legătură cu *nimeni* în afară de mine! În ziua aia în care m-ai cerut – la Cusgarne – eram absolut copleşită de griji, nu eram în stare să văd încotro o iau. Am spus că mă mărit cu tine…

— Şi acum regreţi?

Femeia ridică privirea brusc.

— Câtuşi de puţin! Dar atunci momentul mi s-a părut lipsit de importanţă…

— Pentru că aşa şi este!

— Nu chiar! Nu m-am gândit deloc la Francis. E normal să lăsăm să treacă o perioadă adecvată.

— Multe se căsătoresc după trei luni – poate chiar mai puţin. Ştii şi tu asta foarte bine, draga mea. Nimeni nu va avea nimic de spus. Ross a trecut pe aici, nu-i aşa?

— A venit, normal.

— V-aţi certat?

— Într-un fel.

— Evident, nu suportă ideea căsătoriei noastre.

— Nu.

— Şi el este adevăratul motiv al acestei schimbări de atitudine din partea ta.

Femeia ezită. George enunţase adevărul atât de exact, încât ea nu mai ştiu ce să mai spună.

— Te rog, nu vreau să discutăm despre Ross. Ce decidem noi doi, tu şi cu mine, nu ne priveşte decât pe noi. Ţi-am cerut să amânăm nunta ca pe o favoare uriaşă pentru mine. Când ţi-am scris, n-am ştiut că acest lucru o să-ţi creeze atâtea neplăceri din cauza invitaţilor. Cu toate astea, încă îţi cer această favoare. Crede-mă, nu mi-e uşor să-ţi cer asta şi nici nu e un capriciu. Este… este un sentiment al meu. Elizabeth îşi puse mâna în dreptul pieptului: Te rog, nu fi supărat pe mine! Nu… pot suporta asta…

Degetele lui George se mişcau repede în jurul mânerului rotund al bastonului său. Era dezamăgit, nervos, suspicios şi gelos. Din fericire însă, nu bănuia adevărul. Era gelos pe influenţa pe care o avea Ross asupra ei şi profund indignat din acest motiv – atâta tot. Din cauza lui Ross, din cauza a ceva ce spusese sau făcuse el, trofeul la care el, George, jinduise atâţia ani la rând îi scăpa acum printre degete. Nu-l putea cumpăra cu bani şi puterea lui era inutilă pentru a-l obţine. În momentul de faţă, nu avea niciun control asupra lui. Trebuia să acţioneze prudent, să păşească cu băgare de seamă, ca să nu-l scape definitiv din mână.

— Draga mea, spuse el, vreau să îţi respect dorinţele şi înainte, şi după căsătorie. Pentru mine asta e o *amară* dezamăgire. Când am citit scrisoarea de la tine, nu mi-a venit să-mi cred ochilor. Am certificatul, inelul, am… Dar dacă doreşti într-adevăr o amânare, ţi-o ofer – însă numai dacă îmi promiţi un lucru.

— Ce anume?

— Să stabileşti o altă dată chiar în seara asta.

Femeia ezită din nou. Dorinţa ei de a amâna nunta fusese copleşitoare. Orice s-ar fi spus despre ea, nu era o mincinoasă şi o depravată. Să se mute din patul unui bărbat în patul altui bărbat în decurs de numai câteva zile – în ciuda faptului că se profitase de ea în mod ruşinos… Încă şi mai greu îi venea să treacă de la dezmierdările lui Ross la cele ale lui George. Poate tocmai asta era, de fapt, explicaţia trăirilor ei. Ei bine, acum amânarea fusese obţinută. George cedase în cele din urmă.

Dar totul avea un preţ. Pentru a-şi atinge scopul, trebuia să se lege pentru viitor – trebuia să aleagă o dată exactă, nu una vagă, aşa cum îşi spusese ei înseşi.

— De azi într-o lună, spuse el. Cu siguranţă, e o întârziere suficientă.

— O, nu…

Elizabeth se opri. Voia, avea nevoie să se căsătorească cu omul ăsta sau nu? Dacă da, îi datora puţin respect. Dar ce avea să facă Ross între timp?

— Eu mă gândeam la luna august, îşi încheie ea ideea, fără convingere. Abia atunci se vor împlini douăsprezece luni…

Bărbatul clătină din cap categoric. Elizabeth cunoştea gestul acela. Era vorba despre afaceri.

— E posibil să plec în august. În plus, asta ar strica alte aranjamente pe care le-am făcut pentru Cardew şi pentru mama ta. De cine ţi-e teamă?

— Teamă? Asta-i bună! De nimeni!

— Atunci de părerea cui te temi? De a lui Ross?

— Nu, nu, normal că nu! Este vorba despre ceea ce simt eu…

George o luă de mână şi încercă să o privească din nou în ochi.

— Elizabeth, draga mea, hai să nu ne speriem de fantome acum. Şi hai să facem compromisul acestui aranjament, astfel încât să avem amândoi ceva de câştigat din asta. Mă dezamăgeşti foarte tare prin faptul că ţi-ai propus să amâni nunta noastră. Lasă-mi măcar consolarea de a face aranjamentele pentru luna viitoare. Ştiu că nu eşti genul de femeie care să se răzgândească uşor şi ştiu că te vei ţine de cuvânt. Dă-mi voie să plec de aici cu o promisiune din partea ta…

Elizabeth îşi eliberă mâna, nu cu răceală însă, şi se duse la masă, unde rămase o vreme în picioare, întorcând filele unei cărţi, în timp ce inima îi bătea nebuneşte. Dacă Demelza suferise teribil în ultima săptămână, nici săptămâna ei nu fusese cu mult mai bună. Nu-l mai văzuse pe Ross din noaptea aceea. În anumite momente simţea că nu doreşte să-l mai vadă niciodată. Dar acele momente nu erau deloc dese.

Nu e genul de femeie care să se răzgândească uşor! Oare asta credea George despre ea? Tot, absolut tot ceea ce se întâmplase era rezultatul firii ei. Dacă nu s-ar fi răzgândit, ar fi fost măritată cu Ross în ultimii zece ani, şi nici George, nici Demelza n-ar fi făcut parte din vieţile lor. Dar ce putea Ross să-i ofere acum? O escaladare din senin pe fereastră, cu rea-intenţie, o invadare a intimităţii ei, o sustragere cu forţa a ceva ce nu-i aparţinea de drept. Demelza trăia şi avea să trăiască în continuare. Nu aveau bani să fugă în lumea largă. Ross nu-i propusese acest lucru. Nici măcar nu mai trecuse pe la ea de atunci. Asta era insulta care punea capac la toate!

„Ştiu că te vei ţine de cuvânt”, îi spusese George. „Eu nu-mi încalc niciodată promisiunile”, îi spusese ea lui Ross în noaptea aceea. Oare toate aceste lucruri erau adevărate? Da, dar tot *scopul* acestei amânări era să-şi rezerve timp să se gândească, să cântărească şi poate chiar să le ofere altora timpul necesar de gândire. Ce rost mai avea amânarea asta dacă tot n-avea scăpare în cele din urmă?

George venise în spatele ei. Până acum îşi ţinuse atenţiile în limitele cele mai stricte. De câteva ori o sărutase pe obraz; uneori o mai ţinuse de mână. Atât şi nimic mai mult. Ea nu era atât de naivă încât să îl creadă prea distant din cauza asta. El se autodisciplinase în aşa fel încât să-i respecte stările de spirit schimbătoare. Numai un bărbat cu educaţia lui putea face acest lucru, iar ea îl respecta pentru asta. Acum, el îi atinse uşor umărul cu degetele – astfel încât să-i dea destul de clar de înţeles că era liberă să se retragă. Dar ea nu făcu niciun gest în acest sens.

— Mă pot baza pe tine, Elizabeth? întrebă el. De azi într-o lună?

— Foarte bine, răspunse ea. De azi într-o lună.

În clipa în care auzi acest răspuns, George o sărută pe gât. Au mai trecut şi alte buze prin locul acela, se gândi ea. Dumnezeule, sunt prinsă într-o colivie! Pierdută pentru totdeauna! De ce trebuia să vină Ross? Cât de mult îl *urăsc* acum pentru asta! Îl dispreţuiesc. Între noi nu va mai exista *niciodată* niciun fel de prietenie! Numai *duşmănie!* Voi fi inima şi sufletul lui George. Soţia lui credincioasă şi prietena lui loială. Voi face *orice* împotriva lui Ross. *De ce* trebuia să vină? Dumnezeule, sunt prinsă într-o colivie. Pierdută pe vecie.

CARTEA A PATRA

Capitolul 31

Elizabeth şi George se căsătoriră pe data de 20 iunie. Contrar dorinţelor ei, la Cardew fusese organizată o recepţie în toată regula, la care fuseseră prezente peste o sută de persoane. Aceasta fusese intenţia lui George de la bun început. Mireasa şi mirele plecară apoi în luna de miere şi nu se mai întoarseră în ţinut până la sfârşitul lui august. Atunci, îşi stabiliră reşedinţa la Cardew. Elizabeth constată că Nicholas Warleggan şi soţia lui nu se mutaseră încă, aşa cum promiseseră conform spuselor lui George. Dar, tot conform spuselor lui George, încă făceau pregătirile necesare mutării.

Moşia Cusgarne a fost vândută, iar părinţii lui Elizabeth au fost mutaţi la Trenwith, unde au fost angajaţi doi bătrâni dintr-o familie bună, precum şi mai mulţi servitori, ca să aibă grijă de ei. George ar fi dorit s-o alunge pe mătuşa Agatha, astfel încât Ross să fie obligat să se ocupe de ea; dar Elizabeth nici nu vru să audă, aşa că mătuşa Agatha rămase în continuare la Trenwith.

Vânzarea turnului de extracţie de la Wheal Grace a fost contramandată, iar mina fu redeschisă pe data de 4 iunie. La începutul lui iulie, dărâmăturile erau curăţate şi reîncepu exploatarea filonului. Ellery şi tânărul Nanfan s-au numărat printre primii mineri care au coborât în subteran. Banii se terminaseră, dar Ross împrumută alte 50 de lire de la Blewett şi apoi încă 50, iar asta îi ajută să iasă la liman.

Viaţa la Nampara mergea mai departe, în pas cu schimbarea anotimpurilor. Fânul a fost strâns şi aranjat în căpiţe. Grâul şi orzul s-au îngălbenit, au crescut şi s-au copt. Anul acesta cultivaseră pământul până aproape de spatele casei, iar foşnetul lanurilor se auzea cât era ziua de lungă. Chiar şi în vuietul valurilor tot puteai auzi foşnetul acela acolo, aproape, ţinându-le isonul.

Armatele aliate încă nu ocupaseră Parisul, iar acum părea că trebuia aşteptată o nouă ocazie, peste încă un an. Poate chiar mai mult, ţinând cont de faptul că energiile latente ale revoluţiei începuseră, în sfârşit, să se manifeste. Generalul Custine fusese condamnat la ghilotină în urma înfrângerii, iar un burgund necunoscut până atunci, Lazarre Carnot, fusese numit să organizeze victoria. Primul lui decret a fost o *levee en masse* **[35]**, prin care toţi francezii erau chemaţi sub arme şi toate serviciile Franţei erau rânduite până la ultima femeie şi ultimul copil. Era o nouă viziune asupra războiului – sau o veche viziune renăscută – răsturnând influenţa civilizatoare a

ultimilor o mie de ani.

Nu existase cu adevărat o împăcare între Ross şi Demelza. Uneori, ea îşi dorea să fi plecat. Uneori, se mai gândea la asta chiar şi acum. Cu toate acestea, nu putea şti sigur ce era în sufletul lui. Elizabeth se căsătorise cu George. Planul lor fusese dus la bun sfârşit, în ciuda intervenţiei lui Ross. Prin urmare, el nu avea nimic de aşteptat de la Elizabeth, exceptând poate doar cazul în care era pregătit s-o ia de la Cardew cu forţa. Aşadar, avea să rămână la Nampara, căsătorit cu Demelza. Dacă Demelza era pregătită să se mulţumească să fie a doua femeie în inima lui, atunci îi putea fi de folos lui Ross.

Dar accepta ea oare să fie alternativa mai puţin dezirabilă? Uneori, credea că da, însă adesea refuza categoric ideea. Încă mai simţea în inimă acel ghimpe al faptului că îl refuzase pe Malcolm McNeil. Ea, Demelza Poldark, se dovedise a fi curată şi neprihănită, iar asta aproape că o distrusese. Renunţase să se mai roage să moară, dar asta nu demult. Cu următoarea ocazie când îl întâlnise pe Sir Hugh Bodrugan, acesta o întrebase pe un ton arţăgos ce se întâmplase, iar ea îl minţise, spunându-i că nu avusese nicio clipă intenţia să rămână peste noapte şi că plecase pe nesimţite curând după terminarea balului, văzându-l înconjurat de prieteni şi nedorind să-l deranjeze. Se ruga în sinea ei să nu se mai întâlnească niciodată cu Malcolm McNeil. Ar fi fost umilinţa supremă!

Ross continua să doarmă jos. Nu făcuse nicio încercare să reia relaţiile normale cu soţia lui, iar asta contribuia şi mai mult la înstrăinarea lor – chiar dacă ea ar fi refuzat categoric orice tentativă de apropiere. Demelza bănuia că, după desfătarea rară şi delicată pe care i-o oferise îmbrăţişarea lui Elizabeth, Ross o considera acum respingătoare.

Aşadar, două suferinţe lucrau în acelaşi timp, ambele erodându-i respectul de sine, ambele stând, rând pe rând, în calea impulsurilor ei naturale, care erau întotdeauna să ierte şi să uite.

Adesea, Ross se închidea complet în faţa ei, într-un fel în care n-o făcuse niciodată după căsătoria lor; asta deşi în alte zile era destul de prietenos şi sociabil – fireşte, în limitele impuse de viaţa lor cotidiană. Când primiră veştile legate de căsătoria lui Elizabeth, Ross nu spuse şi nu făcu nimic ieşit din comun. O vreme, pe chipul lui se putu citi o tensiune aparte, dar după aceea schimbă subiectul discuţiei şi nu mai aduse vorba despre asta.

Mina era locul unde se refugia de propriile lui gânduri. Se îngropa acolo, nu doar fizic, ci şi mental, muncind vreme mai îndelungată decât oricare dintre bărbaţi, iar pe măsură ce treceau zilele de vară, chipul lui devenea tot mai palid, şi nu mai bronzat, cum ar fi fost normal. Cel mai stânjenitor moment al zilei era seara, dar, de regulă, în zilele lungi de vară, Demelza îşi făcea mereu de lucru pe afară până

târziu.

Pe măsură ce zilele deveneau tot mai scurte, mina începu să producă un mic profit. Ross făcu de două ori calculele împreună cu Henshawe, să se asigure că nu era o greşeală la mijloc. Henshawe propuse să înrămeze registrul de tranzacţii care înregistra acest profit. Niciunul dintre ei nu se putea aştepta deocamdată să-şi recupereze investiţia, dar în ritmul ăsta aveau să scape uşor-uşor de datorii. În condiţiile în care mai rămâneau încă patru luni până la următoarea evaluare a conturilor personale ale lui Ross, bărbatul estimă că, dacă reuşea să scoată o sumă netă de o sută de lire sau o sută douăzeci de lire până la sfârşitul anului, putea cumva să pună ban pe ban, astfel încât să strângă o sumă suficientă pentru a-şi mulţumi creditorii vreme de alte câteva luni. Protectorul lui din umbră, de vreme ce îşi propusese să îl protejeze, nu ar fi putut să anuleze contractul pentru doar şaptezeci sau optzeci de lire.

În septembrie, se află că domnul şi doamna George Warleggan îşi stabiliseră reşedinţa în Casa Trenwith. Aceste veşti reuşiră să-l înfurie pe Ross şi mai tare decât vestea căsătoriei, pentru care fusese, într-o oarecare măsură, prevenit. Vreme de două zile, făcu tot posibilul să îşi petreacă timpul pe afară, iar pe durata meselor făcu eforturi supraomeneşti pentru a lăsa impresia că viaţa decurgea cât se poate de normal. Curând, aflară că la Trenwith fuseseră demarate lucrări extinse de renovare. Nu putea să nu te surprindă o asemenea generozitate din partea lui George faţă de părinţii lui Elizabeth. Asta dacă făcea, într-adevăr, toate aceste lucruri special pentru ei. Şi Ross, şi Demelza rămaseră surprinşi, dar niciunul dintre ei nu aduse vorba despre asta. Era mai bine pentru amândoi să nu dea glas speculaţiilor pe acest subiect.

Demelza primi apoi o scrisoare din partea lui Verity.

Draga mea verişoară,

Îţi mulţumesc pentru scrisoarea ta caldă şi afectuoasă, precum şi pentru avertismente şi sfaturi, care, venind de la cineva care, până nu demult, obişnuia să mi le ceară mie, par puţin ieşite din comun. Cu toate acestea, recunosc fără rezerve că experienţa ta în materie de bebeluşi o depăşeşte cu mult pe a mea, motiv pentru care voi ţine cont de tot ceea ce-mi spui.

Am tras o adevărată sperietură săptămâna trecută, când s-a răspândit vestea că prin oraş fuseseră văzuţi cinci corsari francezi, unul dintre ei la doar vreo cinci kilometri de Castlehead. Toată lumea era consternată, iar nava Iris, *comandată de căpitanul Soames, pachebotul pentru Barbados, care tocmai ridicase pânzele, a scăpat ca prin urechile acului. Cu toate acestea, s-a întors la ţărm la timp, iar un ofiţer a fost trimis imediat la Penzance să-i transmită un mesaj cu o şalupă rapidă amiralului Bell, care tocmai pleca spre Insulele Scilly. Nu există nicio îndoială că el i-ar fi prins*

pe corsari, numai că, cu câteva ore mai târziu, s-a lăsat o ceaţă deasă pe mare şi ne-a redus vizibilitatea – şi nouă, şi lor. A fost alertă toată noaptea, ca nu cumva piraţii să profite de ceaţa deasă; dar n-au făcut-o, iar la ivirea zorilor orizontul era liber ca-n palmă. Dar cred că a fost o sperietură binevenită pentru noi toţi.

Sper că lui Ross îi merg bine afacerile. Îmi pot imagina fără să-mi spună nimeni efectul pe care trebuie să-l fi avut asupra lui căsătoria lui Elizabeth cu George Warleggan; iar acum, faptul că vin să locuiască în vecinătatea voastră nu poate decât să înrăutăţească situaţia. Te rog din suflet să ai răbdare cu Ross în perioada asta! N-am mai văzut-o pe Elizabeth din ziua nunţii, dar am primit o scrisoare de la ea. Ne-am dus, fireşte, la nuntă – eu şi Andrew. De dragul lui Elizabeth, n-am fi putut refuza. Şi-aşa n-a avut în preajmă prea multe persoane din familia ei. Nu cred că am agreat prea tare ideea acestui mariaj de la bun început. N-am nimic de împărţit cu George, aşa cum are Ross, după cum nu mă deranjează nici faptul că familia Warleggan este o familie de parveniţi. Cele mai multe dintre familiile noastre aristocratice au fost fondate de negustori care au avut succes la un moment dat. Dar nu s-ar putea spune că George şi-a câştigat vreodată banii pe căi cinstite. Niciunul din ei n-a făcut-o, iar atunci când îi vezi pe toţi la un loc e destul de uşor să observi asta.

Nunta a fost un eveniment foarte strălucitor. Biserica St Mary a fost împodobită cu crini, fără a ţine seama de preţ, afară era o marchiză splendidă, de un roşu aprins, în ton cu covorul roşu aprins, pe care păşeai până la altar. Reverendul Dr. Halse a ţinut ceremonia, cu exact aceeaşi voce pe care o are atunci când li se adresează răufăcătorilor din scaunul judecătoresc. Probabil vei vrea să afli cum a fost îmbrăcată Elizabeth. Ei bine, a avut o rochie crem din satin bogat, cu o trenă din crep decorată cu bucheţele mici de liliac alb şi mov, şi un brâu lat cu o bordură argintie groasă.

Mi-a spus apoi, când i-am admirat-o, că a fost nevoie de 24 de metri de material. Probabil că bătrânul Jonathan avea pe undeva nişte economii serioase. Dar probabil ştii fără să-ţi spun eu că Elizabeth arăta minunat în acea rochie – ca o regină –, deşi era tensionată, nu se simţea deloc în largul ei, şi ba se înroşea toată, ba devenea palidă fără motiv. George, desigur, era complet calm şi imperturbabil – chiar şi atunci când bunul lui prieten, Paul Boscoigne, a scăpat inelul pe jos. Arăta foarte elegant, într-o jachetă bogată, cu şnururi aurii, şi o vestă stacojie cu garnitură aurie lată.

Andrew trebuie să ajungă acasă miercuri. Un singur pachebot, Trefusis, *a avut probleme până acum. Ce poate face o navă când e atacată de alte cinci deodată? Mi se întâmplă uneori să mă întreb şi eu asta în miez de noapte.*

Ştii cumva, e adevărat că Elizabeth este însărcinată? Nu pomeneşte nimic despre asta în scrisoarea pe care mi-a trimis-o, dar doamna Daubuz

spune că asta ar fi spus mama ei. Ar fi ciudat să avem o familie de Warleggani întemeiată în casa familiei Poldark.

Vă trimit toată dragostea mea amândurora şi o îmbrăţişare specială pentru Jeremy.

Verişoara ta iubitoare,
Verity

Demelza nu-i arătă scrisoarea lui Ross. Avea ea însăşi anumite comentarii de făcut cu privire la anumite pasaje, dar se gândi că e mai bine să nu le împărtăşească. Se întâmplă ca tocmai în ziua aceea Ross să ajungă acasă mai îngândurat decât oricând, deşi mai devreme decât de obicei. Era ziua lui Lobb, dar Ross nu întrebă nici măcar dacă sosise vreo scrisoare. Demelza începea să simtă că nu-i mai poate tolera prea mult tăcerile acelea nesfârşite. Luară masa în tăcere, iar Jane strânse masa tot în tăcere. Demelza rămase pe loc, hotărâtă să nu se lase dată la o parte şi din ce în ce mai sigură că urma să aibă loc o ceartă. În cele din urmă, nemaiputând suporta, izbucni:

— Ross, dacă ai de gând să continui aşa, n-ai decât să mănânci singur! Sunt zile întregi de când abia dacă spui două vorbe, iar astăzi a fost mai rău decât oricând! Ştiu de ce eşti aşa şi nu te pot ajuta să găseşti o soluţie. Poate că nici nu mai există o soluţie. Dar poate că pentru noi doi încă mai există una. Dacă rămân, dacă vrei să rămân, hai să ne purtăm ca doi oameni civilizaţi! Dar dacă vrei să plec, spune-mi, pentru că voi pleca oricum dacă aşa îţi imaginezi tu că vom trăi de acum înainte!

Ross ridică privirea, iar uimirea de pe chipul lui o luă prin surprindere până şi pe Demelza.

— Atât de rău a fost? râse Ross.

Demelza nici nu-şi mai amintea de când nu-l mai văzuse râzând.

— Îmi pare rău, spuse Ross, nu mi-am dat seama. Ar trebui să-ţi explic…

— Chiar e necesar?

— Foarte necesar, ţinând cont de faptul că în seara asta nu m-am gândit deloc la Elizabeth şi George.

Demelza îl privi lung:

— Atunci s-a întâmplat altceva grav?

— Nu, mai degrabă e de bine. Nu eram încă sigur dacă e cazul să spun ceva, pentru că de multe ori până acum… Nu mi-am dat seama că faţa mea e atât de posacă încât…

— Ce e de bine?

— Dar, fireşte, ai dreptate. Am fost în toane proaste toată săptămâna şi din cauza asta am… Nu mai e nevoie să deschidem acum subiectul legat de părerea mea cu privire la nunta lui Elizabeth. Ăsta e un aspect pe care a trebuit să-l cântăresc pe toate feţele… să lupt cu el

în felul meu. Dar faptul că George vine să stea la Trenwith şi dă semne că ar vrea să rămână acolo, asta mi se pare… culmea indecenţei! Trenwith este parte din familia Poldark! Este *căminul* nostru, dacă mă înţelegi! Nu mă pot împăca deloc cu ideea că îi va aparţine lui George de acum! Pur şi simplu nu pot, Demelza. E… nefiresc, e o pervertire monstruoasă a felului firesc de a fi al lucrurilor. Sau, cel puţin, mie aşa mi se pare. Asta a fost problema care m-a frământat toată săptămâna. Dar astăzi…

— Astăzi?

— Astăzi e vorba despre mină. Mi s-a părut mai înţelept să nu-ţi spun deocamdată. Aproape că mi-a fost teamă. Filonul s-a divizat azi. O jumătate din el – jumătatea cea mai bună – este de două ori mai mare decât filonul vechi. Pare să aibă peste 3,5 metri adâncime. Primele probe de minereu sunt şi ele foarte bogate. Henshawe spune că n-a mai văzut niciodată rocă mai bogată.

Demelza era contrariată, ca şi cum îşi adunase toată energia ca să lupte cu un duşman inexistent.

— Dar… de ce să nu-mi spui? Cum să stai acolo…

— Îmi pare rău. Eram dus pe gânduri, făceam calcule… De ce să nu-ţi spun? Pentru că ne-am agăţat amândoi de-a lungul timpului de multe speranţe deşarte. Eu măcar n-am de ales, dar m-am gândit să te scutesc măcar pe tine.

— Cred că astea sunt lucruri de care nu e nevoie să mă scuteşti. Dar o să conteze atât de mult? Am înţeles de la tine că mina îşi acoperă oricum cheltuielile…

El îi întoarse privirea, fără însă ca pe chipul lui să se mai citească încruntarea de mai devreme. Demelza înţelese că se înşelase în privinţa motivelor tensiunii lui.

— Hai să aşteptăm mai bine, spuse el. Să nu ne bucurăm prea devreme.

Şi aşteptară. Ross era cât se poate de discret şi nu îşi făcea niciodată calcule dincolo de ziua în curs. Numai Henshawe, ceva mai detaşat – pentru că nu avea atât de mult de pierdut – îşi permitea să jubileze. După încă o săptămână, Ross îi spuse Demelzei că nu era cazul să-şi facă griji în legătură cu datoria pe care o aveau de plătit de Crăciun. Încă o lună muncită în ritmul ăsta şi dobânda era plătită. Încă două luni şi o parte din datorie era acoperită. Deja puteau face previziuni pe două luni. Demelza întrebă:

— Adică… orice-ar fi?

— Orice-ar fi! Proba de minereu e la fel de bogată ca şi solul. Nu are cum să nu dea roade! În stadiul ăsta, nu mai e vorba de iscusinţă. Tot ce avem de făcut este să-l scoatem la suprafaţă, să-l sortăm şi să-l vindem.

— Îmi vine greu să cred asta.

— Nu mai greu decât mie.

Problema lor, a amândurora, era că succesul se lăsase prea mult aşteptat. Afacerea asta le dăduse foarte multe speranţe, după care le năruise pe toate. Parcă nu mai părea posibil ca mina asta să devină o proprietate valoroasă. Dacă s-ar fi găsit zăcământul cu unsprezece luni în urmă, i-ar fi salvat în ultima clipă de la falimentul iminent. Dacă l-ar fi descoperit cu treisprezece luni în urmă, i-ar fi salvat viaţa lui Francis. Acum, când visurile îndelung amânate îi decepţionaseră definitiv, când toată lumea înţelesese că nu se mai putea aştepta la nimic bun, când falimentul nu mai reprezenta un pericol iminent – deşi pericolul nu dispăruse în totalitate –, când toţi simţeau că nu au dreptul să-şi dorească mai mult decât un eventual trai de pe o zi pe alta, acum, dintr-odată, mina începuse să producă avere.

Avere. Tocmai asta era partea ciudată. Nu un simplu venit, nu un simplu profit, ci o avere. Aici situaţia era diferită faţă de Wheal Leisure, unde registrele de tranzacţii erau încă echilibrate, iar profiturile mergeau în continuare. Aici, profitul era într-o singură tranşă. Banii erau aici într-o singură tranşă. Jocul de noroc dăduse roade. Ross simţea că uneori trebuie să mai şi forţeze norocul. Sigur, nici cecurile de cositor nu erau chiar de lepădat, dar el avea nevoie de saci întregi de aur şi argint.

De asemenea, avea nevoie de Demelza alături de el, să-l ajute să savureze gustul banilor, deoarece succesul venit după un îndelung şir de necazuri poate fi apreciat pe deplin numai atunci când e împărtăşit. Şi se străduiră amândoi să se bucure de el. Dar aici eşuară. Ruptura dintre ei era prea adâncă.

*

La sfârşitul lui octombrie, Dwight primi o scrisoare de la doctorul Matthew Sylvane din Penryn. Ea spunea aşa:

Stimate domn,

Unul dintre pacienţii mei, domnul Ray Penvenen, din Killewarren, lângă Chasewater, suferă de câteva săptămâni de o boală debilitantă, care nu răspunde la tratamentul medical acceptat. După ce am cântărit bine situaţia, am considerat oportun să solicit o a doua opinie, iar domnul Penvenen a menţionat numele dumneavoastră, ca medic care cunoaşte întru câtva antecedentele sale medicale.

Dacă sunteţi dispus să acordaţi această consultaţie, vă propun să ne întâlnim la pacient acasă, vineri, pe data de 18, în jur de ora 5, când vom putea discuta simptomele în particular, înainte de a proceda la examinarea pacientului.

Poate veţi binevoi să îmi faceţi favoarea de a-mi transmite un răspuns

prin intermediul servitorului meu, care a primit dispoziţii să aştepte.

Vă rămân profund îndatorat,

Al dumneavoastră,

M. Sylvane

Iniţial, Dwight vru să îi transmită că, din partea lui, domnul Penvenen n-avea decât să se transforme în oale şi ulcele înainte să mai pună el piciorul în casa aceea; însă după o scurtă luptă cu el însuşi, răspunse acceptând invitaţia. Nu-l întâlnise niciodată pe Matthew Sylvane, dar ştia despre el că are ceva posibilităţi materiale, ca şi Choake, care avea clienţi din lumea bună. La cinci fără zece, Dwight ajunse la porţile moşiei Killewarren. Simţi brusc o strângere de inimă încă de la intrare, când trecu de stâlpul porţii. Pinii plecaţi, casa cu acoperiş de paie, până şi servitorul care veni la uşă…

Doctorul Sylvane era în salonul mare de la etaj, situat deasupra grajdurilor. Era un bărbat slab, la vreo patruzeci şi cinci de ani, care vorbea pe nas şi care părea că nu poate face nimic fără ajutorul nasului. Dwight ar fi preferat să-l vadă mai întâi pe domnul Penvenen, dar Sylvane nici nu vru să audă aşa ceva. Tânărul trebuia să intre în camera bolnavului înarmat cu teorii şi observaţii provenite de la un farmacist cu experienţă. Domnul Penvenen căzuse prima dată la pat cu vreo zece săptămâni în urmă, din cauza a ceea ce erau, în mod evident, nişte spasme biliare, care au indus o febră uşoară şi au încetinit circulaţia sângelui, dizolvând ţesuturile şi afectând elasticitatea fibrelor. După aceea, apăruse o debilitare şi posibil chiar o boală tumorală. Primele simptome cedaseră la tratament: recoltarea unei cantităţi mici de sânge şi hidratarea adecvată: săruri de pelin şi amoniac, pudră de ghimbir, zahăr candel, ulei de cuişoare; dietă de jeleuri şi supe, fiertură de carne de vită, carne de mânzat tocată. Fără peşte. Peştele pe vremea asta închisă se împuţea repede. Doctorul Sylvane nu recomanda peştele pentru oamenii bolnavi, care deja aveau un miros aparte.

Dar domnul Penvenen nu îşi pierduse apetitul. Imediat ce îi scăzuse febra, începuse să mănânce pe rupte. Încă mânca şi acum cu mare poftă. Şi vin alb. Dădea pe gât sticlă după sticlă, ceea ce era surprinzător. Avea o uşoară congestie pulmonară de natură edematoasă şi urina foarte mult; ceea ce nu era deloc de mirare. Recoltări de sânge, plasturi, poţiuni – le încercase pe toate. O a doua opinie chiar nu era necesară, dar uneori o confirmare a diagnosticului avea darul să-i dea încredere pacientului…

Fără să-l asculte cu mare atenţie, mintea lui rătăcind la vizitele anterioare, Dwight îşi urmă colegul de-a lungul coridorului, către dormitorul domnului Penvenen. Totul în jur îi evoca amintiri dureroase. Dar amintirile se risipiră în momentul în care îl văzu pe

Ray Penvenen în pat, ghemuit ca un vulpoi rănit, cu chipul cenuşiu şi uscat. Nu fusese niciodată un bărbat chipeş, dar acum… Pielea de pe faţă şi de pe mâini era plină de riduri.

Când Dwight se apropie de pat, Penvenen i se adresă cu vocea lui clară:

— Din câte ştiu, doctore Enys, nu ne-am despărţit în cei mai buni termeni la ultima dumitale vizită. Prin urmare, îţi sunt cu atât mai recunoscător că ai venit.

Dwight se înclină uşor, fără să spună nimic. Bărbatul va avea parte de atenţia cuvenită unui pacient, dar atâta tot.

— Am insistat să vii dumneata, în ciuda tinereţii care te caracterizează, din convingerea că dumneata ai curajul să nu te laşi influenţat de părerile altora. Doctorul Sylvane aici de faţă a făcut tot posibilul, dar se pare că tot posibilul dumnealui nu este suficient…

— Ei bine, domnule Penvenen, ceea ce am făcut eu…

— Este pentru prima dată după mulţi ani, doctore Enys, când m-am simţit cu adevărat rău. Şi am sentimentul că va fi şi ultima dată, dacă nu se găseşte rapid o soluţie.

— Eu cred că nu va fi.

Cu o faţă imobilă, Dwight se aplecă să îl examineze.

Anumite simptome în acelaşi timp.

— Nu are febră acum, domnule doctor Sylvane.

— Nu, aşa cum v-am spus, a cedat la tratament.

— A cedat acum nouă săptămâni, doctore Enys. N-am mai avut febră de atunci.

Respiraţie cu miros de acetonă. Era prea slăbit să se întoarcă singur.

— Beţi mult, domnule Penvenen?

— În exces. Nimic tare – un vin de Canare foarte slab.

— Apă?

— Da, uneori chiar şi apă.

— Şi mâncaţi?

— Şi mănânc. Cât patru, cu toate că am slăbit într-atât încât am ajuns ca un hering fără icre. Până acum, consideram lăcomia vecinilor mei uşor dezgustătoare.

După o examinare completă, Dwight lăsă perdeaua baldachinului să cadă în voie şi merse la fereastră. Nici urmă de Caroline astăzi, în costumul ei negru de călărie şi cu părul de culoarea focului. Niciun mops care să chefnească prin preajmă. Nici urmă de Unwin Trevaunance şi capul lui de leu. Numai un bărbat bolnav, care trăgea să moară.

— Am luat, de asemenea, în calcul, spuse doctorul Sylvane, venind după el cu discursul lui nazal, posibilitatea prezenţei unui vierme intestinal lat în tubul digestiv. M-am gândit la pofta lui de mâncare

ieşită din comun. Dar am examinat apoi scaunul şi nu am putut găsi nicio dovadă…

— Şi urina?

— Neobişnuit de dulce la gust. Dar ţinând cont de tot vinul ăla nefermentat… Apoi, m-am mai gândit şi la o infecţie tuberculoasă de natură atmosferico-cosmico-telurică, indusă de vremea umedă şi de cerul înnorat dintr-un ţinut bogat în metale şi minerale. Emanaţiile de minerale au un efect dăunător natural, iar oamenii din zonă au de cele mai multe ori febră infecţioasă sau tuberculoză. Nu ştiu dacă ştiaţi, domnule, dar e mare noroc că există câteva oraşe mari în ţinutul ăsta. Poate nu ştiaţi, domnule, dar trei mii de oameni care locuiesc pe o suprafaţă de 4.000 de m^2 de pământ obişnuit alcătuiesc o atmosferă din propria lor respiraţie care ajunge până la douăzeci de metri înălţime. Şi atunci, vă întreb cu cât este mai periculos într-un ţinut…

— Fără îndoială este boala zahărului, spuse Dwight.

— Cum? Sylvane expiră pe nas – un sunet subţire şi strident. Ah…

— Un om… I-am uitat numele – Willis să fi fost? – cu mulţi ani în urmă. Şi mai recent… Şi toate celelalte simptome: foamea, debilitarea, respiraţia acră…

— Polidipsia **[36]**, spuse Sylvane prudent. M-am gândit şi eu la asta. Ar putea fi luată în calcul; dar sunt simptome contradictorii. Febra…

— N-a mai avut febră de nouă săptămâni, spune el. Consider că este o greşeală s-o luăm în calcul ca pe un posibil simptom acum.

— Suferă de gută. Şi congestia pulmonară…

— Foarte tipică şi foarte periculoasă.

— Mie nu mi s-a părut.

Doctorul Sylvane îl privi chiorâş pe Dwight pe deasupra nasului, însă Dwight nu avea de gând să cedeze.

— Nu cred că e alt diagnostic.

— Domnul Penvenen are cincizeci şi şapte de ani. Un debut atât de brusc la un bărbat de vârsta dumnealui…

— Se întâmplă. În tot cazul, eu asta cred.

— Doar nu aveţi de gând să-i comunicaţi părerea dumneavoastră. O să fie un şoc în toată regula. Eu nu răspund pentru eventualele consecinţe!

— Iar eu nu răspund pentru consecinţe dacă lucrurile continuă aşa ca acum.

— Şi cum altfel ar putea continua? Doar nu credeţi că îşi va mai reveni dacă aceasta e problema, într-adevăr!

Discutară câteva minute pe un ton scăzut, după care Dwight se întoarse la pat. Ray Penvenen îi urmărea abordarea cu ochii lui cu margini roşii.

— Ei, doctore Enys, e rost de cuţit?

— Nu, domnule, nu e de cuţit. Cred că putem face ceva pentru dumneavoastră. Şi vă puteţi ajuta singur.

— Cum aşa?

— Renunţând la cele mai multe dintre lucrurile pe care le consumaţi. În special la vin.

— Dar tocmai ăsta este singurul lucru care mă ajută! Cum altfel să-mi potolesc setea?

— Cu apă rece şi ceva lapte subţiat. Şi trebuie să mâncaţi mult mai puţin. Vă recomand dieta cea mai strictă. N-o să fie un tratament uşor, pentru că ştiu că vă va fi foame.

— Dumneata n-ai de unde să ştii cât de foame o să-mi fie, pentru că nu te-ai simţit niciodată aşa cum mă simt eu! E foarte uşor să faci astfel de recomandări. Vrei să spui că trebuie să mă înfometez?

— Nu să vă înfometaţi, deşi aşa ar putea să vi se pară. Recomand, de asemenea, băi calde şi mai mult aer proaspăt în camera dumneavoastră.

Doctorul Sylvane se auzi mormăind ceva în barbă, dar când domnul Penvenen ridică privirea către el, îl văzu adulmecând capătul perforat al bastonului cu mâner de aur.

— Nu sunteţi de acord cu acest tratament, domnule doctor Sylvane?

Sylvane ridică din umeri.

— Am discutat despre el pe larg şi, deşi îmi pare rău să contrazic un coleg, chiar nu pot accepta responsabilitatea reducerii tratamentului în contextul unei stări de sănătate atât de slăbită ca a dumneavoastră.

— Sunt într-o stare de sănătate extrem de slăbită, spuse domnul Penvenen, ca urmare a unei boli de douăsprezece săptămâni şi a celor zece săptămâni în care am urmat tratamentul dumitale. Asta sugerează că am nevoie de o schimbare de tratament. Tinere, dumneata mă poţi vindeca?

— Nu, domnule.

Domnul Penvenen clipi şi îşi umezi buzele cu limba. După câteva clipe de tăcere spuse:

— Ei bine, măcar ai fost sincer.

Făcu un gest către servitorul lui, care stătea lângă pat, să-i toarne încă un pahar de vin din carafă. Apoi, cu un alt gest, îl opri.

— Dacă mă gândesc mai bine, nu, Jonas. Doctorul mi-a recomandat să beau apă.

Capitolul 32

Pe Dwight îl scotea din sărite părerea potrivit căreia, dacă carnea crudă intra în descompunere atunci când era expusă la aer, însemna că

şi cu fiinţele umane se întâmpla la fel. Şi era tot aşa categoric şi în chestiunile care ţineau de mâncare şi băutură. Postul şi aerul proaspăt se dovediseră benefice în mai multe cazuri de febră biliară şi febră cauzată de malarie. De asemenea, el testase un tratament similar şi în cazul lui Charlie Kempthorne, cu boala lui tuberculoasă. În mod cu totul miraculos, la el avusese efect. Nu la mulţi alţii, dar şi un singur succes tot însemna ceva în lupta cu o boală despre care se ştia foarte bine că e fatală. Apoi, încercase asta şi în tratamentul gutei, spre iritarea puţinilor lui pacienţi cu dare de mână.

Acum şi domnul Penvenen. Ca tratament, îi prescrisese tebaină **[37]** după fiecare masă. Totul era un experiment în orb – putea la fel de bine să vindece sau să ucidă.

Dar domnul Penvenen începu să-şi revină.

La cea de-a cincea vizită, Dwight îşi găsi pacientul stând în capul oaselor, într-un scaun, înfofolit în pleduri şi pelerine, în faţa unei ferestre deschise puţin mai mult de un centimetru către aerul blând al după-amiezii. După examinarea obişnuită, domnul Penvenen spuse sec:

— Parcă spuneai că n-ai să mă vindeci, doctore Enys, dar mie mi se pare că m-ai cam pus pe picioare. Îţi rămân foarte îndatorat.

Dwight nu renunţase nici până acum la atitudinea lui rigidă.

— Este în mare parte meritul dumneavoastră. Dacă nu aveaţi voinţa de a vă refuza…

— Efortul a fost considerabil. Cât timp mai e nevoie să mă lipsesc de plăcerile obişnuite ale vieţii?

— Dacă prin plăceri obişnuite vă referiţi la mâncarea şi băutura obişnuite, aş spune că multe luni de acum înainte. Poate chiar pentru tot restul vieţii.

— Şi cât mai poate dura restul ăsta?

— Nu vă pot spune. Dacă aveţi grijă de sănătatea dumneavoastră, nu există niciun motiv pentru care să dureze puţin.

Se lăsă tăcerea între ei. Dwight îşi scoase pulsometrul, dar Penvenen spuse:

— Aş vrea să cred că acum poţi să treci cu vederea circumstanţele nefericite de la ultima vizită a nepoatei mele Caroline. Nimeni nu a regretat mai mult decât mine situaţia aceea şi măsurile pe care am fost nevoit să le iau. Acum, că totul a trecut, mi-ar plăcea să cred că pot apela la dumneata ori de câte ori va fi necesar; şi poate la un moment dat o să-mi faci şi plăcerea unei vizite de socializare, când vom putea lua cina împreună – evident, presupunând că dieta dumitale nu este la fel de strictă ca a mea.

Era un gest de prietenie – atât cât era capabil Ray Penvenen de un astfel de gest. Dwight nu răspunse. Penvenen îşi continuă ideea:

— Poate ar fi indicat să-ţi spun, înainte de a-mi răspunde, că

nepoata mea Caroline îşi va anunţa în scurt timp logodna cu lordul Coniston, fiul cel mare al contelui englez de Windermere. Sper ca această informaţie să nu te tulbure.

— Felicitările mele, spuse Dwight.

— Mulţumesc. Era, în mod evident, predestinată pentru o astfel de uniune şi ar fi însemnat să dau greş în datoria mea de tutore, dacă n-aş fi stârpit din faşă un ataşament nepotrivit. Sper că înţelegi că n-a avut nicio legătură cu aptitudinile dumitale personale şi că prin asta nu mi-am propus să dovedesc vreo lipsă de respect faţă de ele.

— Da, înţeleg.

Dwight puse pulsometrul deoparte. Nu cunoştea ritmul cardiac al pacientului, dar nici nu-i păsa. Traversă camera şi rămase în picioare, lângă foc.

— Când va avea loc nunta?

— Sora mea nu mi-a spus. Nu cred că a fost stabilită încă data. Caroline nu s-a simţit bine şi…

— Nu s-a simţit bine?

— Una din obişnuitele indispoziţii de vară. Acum aproape că s-a refăcut. Dar e puţin probabil ca nunta să aibă loc până după Crăciun.

— Transmiteţi-i, vă rog, urările mele domnişoarei Penvenen. Sunt convins că va fi o căsătorie cu totul potrivită.

Dwight nu reuşi să se amăgească pe el însuşi, dar cu siguranţă reuşi să-l amăgească pe domnul Penvenen.

— Mă bucur că şi dumneata crezi asta. Este o atitudine de om altruist. Eram convins că mă pot bizui pe înţelepciunea şi pe înţelegerea dumitale.

Lui Dwight îi venea să spună că nimeni nu se putea bizui pe vreuna din ele.

— Continuaţi tratamentul, spuse el. Faceţi ceva mai mult exerciţiu, când vă simţiţi în stare. Dar fără să exageraţi. Voi trece din nou pe aici miercuri dimineaţă.

Avea de gând să plece chiar atunci, dar bătrânul îi mai spuse, într-o doară:

— Sper că voi fi suficient de întremat ca să pot călători la Londra după Crăciun. Am nişte afaceri de care trebuie să mă ocup. Şi mai e şi partea de socializare, desigur.

— Trebuie să vedem mai întâi cum evoluează starea dumneavoastră, spuse Dwight.

Nu credea că evoluţia bună a stării pacientului putea fi menţinută la nivelul actual. Dacă diagnosticul era corect, nu putea face nimic ca să amelioreze boala de fond. Cu toate acestea, nu avea niciun rost să-i spună lui Penvenen acest lucru, plus că nimeni nu ştia cu adevărat cum stau lucrurile cu constituţia omului. Evident, perspectiva de a-şi vedea nepoata intrând în rândurile aristocraţiei se putea dovedi un

stimul foarte puternic.

Verity născu în seara de Halloween un băiat de trei kilograme. Amândoi se simţeau bine. Îi puse numele Andrew, după tatăl lui, iar Ross şi Demelza merseră la botez. Pentru că în săptămâna aceea era scadenţa taxei pe cositor, Ross făcu un drum până acolo şi înapoi în aceeaşi zi. Dar Demelza rămase vreme de patru zile. Se simţea mai bine acum decât se simţise din luna mai încoace, iar fericirea lui Verity îi dădea şi ei o stare foarte bună. Urcă la bordul vasului lui Andrew Blamey şi făcu o excursie pe râu, după care merse la o recepţie în oraş. Lui Verity nu-i povesti nimic despre problemele ei. Pentru prima oară avea sentimentul că nu poate discuta aceste lucruri nici măcar cu Verity. În orice caz, n-ar fi putut spune nimic fără să amintească şi despre lucruri pe care spera din tot sufletul să nu le afle niciodată altcineva în afară de Ross, Elizabeth şi de ea însăşi. Acum, că George şi Elizabeth erau atât de aproape, părea mai important decât oricând să treacă sub tăcere absolută evenimentele petrecute pe data de nouă mai.

În ziua care urmă întoarcerii sale acasă, Ross primi un bilet de la George.

Dragă Poldark,

De vreme ce eşti administrator al averii lui Francis, anumite formalităţi nu pot fi îndeplinite fără semnătura ta. Din iunie nu s-a mai făcut nimic în acest sens şi, prin urmare, s-ar părea că este absolut necesar să ne întâlnim. Dacă poţi veni la Trenwith vineri sau sâmbătă dimineaţă, voi fi acolo să te primesc.

Al tău etc.,

G. Warleggan

Ross răspunse:

Dragă Warleggan,

De vreme ce tu nu eşti administrator al averii lui Francis, nu văd de ce te-ar interesa aceste chestiuni. Dacă doreşti să mă vezi în alte probleme, voi fi la Nampara vineri şi sâmbătă dimineaţă.

Al tău etc.,

R.V. Poldark

George trimise, la rândul lui, un răspuns:

Dragă Poldark,

Probabil ai aflat că eu şi Elizabeth ne-am căsătorit în iunie. Ocupându-mă de averea lui Francis, nu fac altceva decât să încerc să îi iau lui

Elizabeth povara de pe umeri. Ea nu s-a simţit deloc bine luna aceasta şi probabil că va fi mai convenabil pentru ea să te întâlnească aici. Te-aş ruga să îmi comunici o dată la care vei fi disponibil.

Al tău etc.,

G. Warleggan

Ross îi scrise că va ajunge la Trenwith sâmbătă la prânz.

Imediat ce trecu de porţile moşiei, remarcă diferenţa. În mai puţin de trei luni, banii făcuseră miracole. Tufele crescute în neştire în ultimii zece ani fuseseră curăţate, gardurile vii fuseseră tunse, copacii inutili fuseseră tăiaţi şi se plantaseră copaci ornamentali. Bazinul devenise un lac în toată regula, prin care mişunau peştii, se făcuseră împrejmuiri cu flori, iar câteva plante întârziate mai erau încă în floare. De cealaltă parte a lacului păşteau vite grase. Pe aleile din faţa casei fusese întins pietriş proaspăt.

Când intră în casă, observă că fereastra mare din hol fusese reparată, iar acum era înfrumuseţată cu perdele lungi din satin roşu. Pe jos erau întinse covoare noi, iar pe pereţi erau agăţate lucruri noi. Multe dintre portretele vechi şi crăpate fuseseră date jos, iar în salonul mare unde fu condus de un lacheu în livrea – nici urmă de doamna Tabb, mereu grăbită şi cu şorţul la brâu – totul fusese schimbat. Dispăruseră până şi roata de tors şi harpa lui Elizabeth.

Nu era nimeni în încăpere, iar Ross fu lăsat să aştepte zece minute bune, răstimp în care continuă să-şi lovească nerăbdător cizma cu degetele, înainte ca George să apară însoţit de un bărbat înalt şi slab, cu umeri înguşti şi ochi prea apropiaţi. George era îmbrăcat într-un costum elegant de culoarea pielii de bivol, cu pantaloni de nanchin ce aveau o nuanţă ceva mai închisă. Intră apoi un alt bărbat, mai în vârstă. Jonathan Chynoweth, tatăl lui Elizabeth.

Îşi dădură bineţe într-un fel distant. George spuse:

— Acesta este domnul Tankard, avocatul meu. Pe domnul Chynoweth îl cunoşti, desigur. N-ar trebui să te reţinem prea mult. Trebuie semnate câteva hârtii. Apoi poţi pleca.

— Unde este Elizabeth?

— Se odihneşte. Putem rezolva problema fără ca ea să fie de faţă.

— Nu cred. Ea este co-administrator al averii lui Francis. Nu semnez nimic, câtă vreme ea nu este de faţă.

— Am anticipat şi asta, spuse George pe un ton agreabil. Elizabeth a semnat o împuternicire, astfel încât eu să pot acţiona în numele ei în astfel de chestiuni. Prezintă-i domnului Poldark documentul, Tankard.

Ross luă pergamentul, suspectând vag că e o escrocherie la mijloc, dar neavând experienţă în chestiunile legale. Se întoarse către domnul Chynoweth.

— Aşa este, dragule. Te asigur că nu e nimic necinstit la mijloc.

Cred că pe mine nu mă poţi bănui că aş lua parte la vreun – hm – experiment dubios.

— Dacă vrei să ştii adevărul, spuse George, deşi n-o să-ţi facă plăcere, Elizabeth a cerut în mod special ca eu să mă ocup de asta în numele ei, astfel încât să nu fie nevoită să te întâlnească. Starea ei de sănătate nu este prea bună în momentul de faţă, dar este perfect capabilă să tranzacţioneze orice afacere pe care doreşte să o tranzacţioneze. Nu doreşte să aibă de-a face cu tine, aşa că eu sunt aici s-o ajut să evite o întâlnire care nu-i face plăcere.

Ross îi înapoie documentul lui Tankard, care îl puse înapoi în servieta lui.

— Este adevărat că este însărcinată?

Tankard ridică imediat capul. George spuse:

— Este adevărat. De ce te interesează?

Ross ridică din umeri:

— Hai să terminăm ce-am început mai bine!

Erau tot felul de hârtii de discutat şi de semnat. Ross nu avea câtuşi de puţin intenţia să le cânte în strună, dar adevărul era că lucrurile îi erau destul de clare. Domnul Chynoweth nu mai spuse nimic, dar urmări totul cu mare atenţie, jucându-se cu degetele prin barba lui subţire. George era destul de corect în afacerile lui de zi cu zi. Dar când totul se încheiase, Tankard spuse:

— Ăăă, domnule Poldark, acţiunile astea… Cota-parte din acţiunile Wheal Grace – deţinută în numele fiului doamnei Warleggan – care a fost lichidată la începutul anului contra sumei de şase sute de lire sterline… Ne puteţi spune cum s-a întâmplat? Tranzacţia pare să fi fost neregulamentară, iar noi avem îndoieli că ar fi fost legală.

— A fost legală.

— Ei bine, domnule, noi i-am solicitat detalii despre acest aranjament domnului Harris Pascoe, dar el spune că nu are libertatea de a ni le dezvălui. Am fi bucuroşi să primim o explicaţie de la dumneavoastră.

— Nu este necesară nicio explicaţie. Doamna Poldark – doamna Warleggan – a primit şase sute de lire în numele fiului ei, în schimbul a jumătate din acţiunile unei mine fără valoare.

— Presupuse fără valoare, rectifică George. Cine ar fi fost atât de nebun încât să-i plătească suma aceea?

Ross puse stiloul jos, aruncă nisip absorbant peste hârtie, o scutură.

— Eu am fost.

Urmară câteva clipe de tăcere.

— A, spuse George. Chiar mă întrebam dacă nu cumva asta era explicaţia.

— Din câte înţeleg, interveni Tankard, s-a ajuns cu exploatarea într-o zonă cu minereu abundent, care în scurt timp va asigura un

profit substanţial.

— Deja asigură un profit substanţial.

— A, spuse George din nou. Şi fără îndoială la începutul anului…

— Mă simt jignit în faţa suspiciunilor tale, reacţionă Ross. Şi obiectez faţă de lipsa ta de raţiune. Pentru numele lui Dumnezeu, crezi că dacă dădeam peste filonul acela în ianuarie am fi aşteptat până în noiembrie să îl exploatăm?!

— Şi atunci ce te-a determinat să cumperi cealaltă jumătate a unei mine fără valoare? întrebă Tankard.

Ross îi aruncă o privire mânioasă:

— Ascultă, omule, n-am venit aici să fiu supus unui interogatoriu de către avocaţi rupţi în coate! Ia întoarce-te la cărţile dumitale doldora de legi şi vorbeşte doar atunci când eşti întrebat!

Domnul Chynoweth îşi trecu arătătorul lat de-a lungul suprafeţei lustruite a mesei.

— Haide, haide, mi se pare că ne-am cam încins, nu-i aşa? Nu e nevoie, te asigur că e inoportun. Bărbatul îşi studie vârful degetului. Nu era praf. Nu mă îndoiesc că ai avut alte motive chiar mai bune, dragule, reluă el. Dacă vrei…

— În ianuarie, spuse Ross, fiica dumneavoastră era foarte strâmtorată din punct de vedere financiar. Mă simţeam responsabil pentru faptul că l-am convins pe Francis să-şi investească ultimele şase sute de lire într-o mină. Am vrut să-i înapoiez lui Elizabeth banii, dar ştiam că n-o să-i accepte pur şi simplu. Aşa că am găsit o modalitate prin care puteam face acest lucru fără ca ea să ştie. La momentul acela, aveam convingerea că mina e un eşec total. Şi am avut convingerea asta până în iulie.

— O poveste dubioasă, comentă George. Nimeni…

— Opinia ta nu mă priveşte. Dar nu te aştepta să stau aici şi să-ţi ascult speculaţiile!

— Aşteaptă, îl opri George când Ross părea pe punctul de a pleca. Eu zic să îi dăm crezare adversarului. Ce zici, tată socrule? În anumite condiţii, sunt gata să-ţi accept explicaţiile. A fost un procedeu – cum spui tu – puţin greoi, fără îndoială, dar unul la care probabil ar recurge cineva care nu are pic de simţ al afacerilor. Bine intenţionat. Corect, tată socrule? Dar greoi. Legalitatea aranjamentului nu mai trebuie pusă la îndoială, deoarece resortul moral a fost unul bun. Într-adevăr, poate părea un gest… mai degrabă melodramatic, aşa cum era de anticipat. Dar hai să-l luăm de bun şi să aşteptăm următorul gest, care mi se pare de la sine înţeles.

Toată lumea rămase în aşteptare, ca la comandă. Domnul Chynoweth nu urmărise raţionamentul lui George, iar acum clipea perplex.

— Ce gest?

— Păi să înapoiezi acea jumătate din acţiunile minei – dacă tot s-a descoperit că e profitabilă – în custodia tutorilor lui Geoffrey Charles.

Ross îşi luă mănuşile. Erau tot peticite.

— Şi de ce crezi că aş face asta?

— Ei bine, ai acţionat pentru a o salva pe Elizabeth dintr-o situaţie dificilă. Acum, gestul acela nu mai este adecvat situaţiei, pentru că partea pe care ai luat-o de la Elizabeth valorează mai mult decât ai plătit tu pe ea. Situaţia s-a schimbat.

— Ca şi situaţia ei materială, de altfel.

— Normal. Asta ca urmare a căsătoriei cu mine. Dar în cazul în discuţie, tu acţionai în interesul lui Geoffrey Charles. Fiul lui Francis nu este îndreptăţit legal să solicite anumite privilegii din partea mea. Prin urmare, tot ce îi aparţine lui de drept este jumătatea din acţiunile minei tale.

— A *avut* această jumătate. Acum mi-a vândut-o mie.

— Ceea ce s-a întâmplat aici, de fapt, este că tu, în calitate de tutore al lui Geoffrey Charles, ţi-ai vândut această proprietate ţie însuţi.

— Corect. Considerând-o fără valoare.

— Pentru asta trebuie să te credem pe cuvânt, neavând alte dovezi. Şi acum nu mai este cazul.

— Din fericire pentru mine, nu.

— Este evident, aşadar, că, în cazul în care chiar ai gândit această tranzacţie ca pe un gest de prietenie şi afecţiune în beneficiul lui Geoffrey Charles, acum trebuie să anulezi acea tranzacţie, pentru ca gestul să nu-şi piardă semnificaţia. Altminteri, vorbim despre o practică necinstită.

Ross continuă să-şi facă de lucru cu mănuşile.

— Ceea ce e evident pentru tine, George, şi ceea ce e evident pentru mine sunt două lucruri complet diferite. În calitate de co-administrator al averii lui Geoffrey Charles, alături de Elizabeth, era de datoria mea să fac tot ce îmi stă în putinţă pentru binele lui şi pentru bunurile pe care Francis i le-a lăsat moştenire. Astfel, în luna ianuarie a acestui an, am vândut jumătatea lui din acţiunile Wheal Grace, în schimbul sumei de 600 de lire sterline. Asta era *mai mult* – mult mai mult – decât îmi stătea mie în putere la acel moment. Dacă pachetul de acţiuni ar fi fost vândut pe piaţa liberă, n-ar fi obţinut nici măcar cincizeci de lire în schimbul lui! Nu. Nici măcar zece! Tu nu mi-ai fi dat zece lire pe jumătatea mea din acţiuni. Mina era terminată. Şi eu am crezut la fel ca toţi ceilalţi. Ne-am dat peste cap ca să ţinem mina în funcţiune peste vară. După un accident s-a închis, dar am deschis-o din nou. Acum, am dat de un filon de cositor. Când, de fapt, noi căutam cupru. Dar e atât de mult cositor acolo, încât filoanele se ramifică oriîncotro am lua-o. Ei bine, acum consider că profitul îmi

aparţine, de drept, în totalitate. Nu cred că el i-ar aparţine lui Elizabeth, lui Geoffrey Charles, domnului Chynoweth sau ţie! Şi dacă ai sperat vreodată să mă determini să cred altceva, n-ai decât să renunţi la speranţele astea, pentru că ele nu-ţi aduc niciun folos!

Tankard tuşi în pumn şi se uită la George. Acesta îi spuse:

— De vreme ce îţi expui punctul de vedere atât de clar, nici noi nu ne lăsăm mai prejos. O să contestăm legitimitatea tranzacţiei.

— Pe ce temei?

— Vei afla toate informaţiile la momentul potrivit.

— Abia aştept!

— În orice caz, prestigiul tău va ieşi destul de şifonat din tot litigiul ăsta. Un om care îl înşală pe minorul pe care îl are sub tutelă!

— Până în momentul ăsta, spuse Ross, am încercat să fiu civilizat. N-aş vrea să-ţi stric mobila asta nouă şi de prost gust!

— Şi nici n-ai s-o faci! spuse George. Am trei servitori care nu aşteaptă decât să strig.

— Vezi să nu faci un pas fără ei! i-o întoarse Ross.

Lui George i se urcă sângele în obraji.

— N-ai decât să te întorci la spălătoreasă ta de vase! mai strigă el în urma lui Ross.

Capitolul 33

Spre deosebire de Julia, Jeremy rareori o ducea bine în absenţa mamei lui, iar când se întoarse Demelza îl găsi deranjat la stomac. Dwight spuse că Jeremy avea o colică uşoară şi îi prepară un amestec calmant. După ce termină şi coborâră la parter, Demelza îl întrebă:

— Rămâi la cină? Ross s-a dus la Trenwith, dar trebuie să apară şi el cât de curând.

— La Trenwith?

— Da. E nu-ştiu-cum-îi-spune al averii lui Francis şi a trebuit să le facă o vizită ca să lămurească nişte probleme de afaceri.

— Ah… Înţeleg. Mulţumesc, o să rămân. Oricum voiam să vorbesc cu voi săptămâna asta. Voiam să fiţi primii care află despre planurile mele. Am depus dosarul pentru un post de medic în Marina militară.

— Oh… Demelza îl privi îngrijorată. E o decizie definitivă? Te-ai gândit bine?

— Da, aşa e cel mai bine. Am un prieten în comandamentul suprem, Sir Ralph Slessor, care mi-a promis să intervină. Fireşte, o navă se găseşte uşor. Dar toată lumea îşi doreşte o navă cât mai bună.

— E a doua oară când ne ameninţi că ne părăseşti, iar de data asta… Eşti absolut sigur că asta e ceea ce vrei?

— Ei bine, nu mă pot stabili aici. Am încercat, dar e inutil. Războiul ăsta e tulburător – asta în primul rând. Aici sunt într-un loc

izolat de lume. E locul cel mai nepotrivit pentru un tânăr. Am atât de multă experienţă de câştigat în alte părţi.

— Asta înseamnă că ne părăseşti pentru un anumit număr de ani, ca atunci când te duci la închisoare? Sau poţi să mai pleci din când în când, atunci când te saturi?

— Va fi un termen, cu siguranţă. Dar încă nu ştiu cât anume. Marina echipează vechile nave pe măsură ce reuşeşte să adune echipajele care să servească pe ele, dar e o muncă foarte lentă. Ei spun că abia au fost înrolaţi ceva mai mult de 40.000 de oameni de la începutul războiului şi până acum.

Ea merse la fereastră şi privi cu ochi îngustaţi la soarele oblic. Razele soarelui cădeau pe părul ei, creând pete de lumină.

— Şi Caroline? N-ai mai primit veşti de la ea?

— După Crăciun se căsătoreşte cu lordul Coniston, oricine ar fi acela. Unchiul ei mi-a spus asta săptămâna trecută.

Demelza află cu această ocazie cauza fugii lui Dwight – pentru că, într-un fel, despre asta era vorba.

— Îmi pare foarte rău, mai ales pentru felul în care s-a întâmplat totul. Mă întristează şi mai tare când mă gândesc…

— Ei bine, pe mine nu mă mai întristează. Eu sunt recunoscător că am scăpat… O, am iubit-o pe Caroline. Şi încă o mai iubesc. Spunând aceste cuvinte, Dwight întoarse privirile de la ea. Dar nu eram făcuţi unul pentru celălalt, mai adăugă el.

— Uite că a venit Ross. Ciudat cum pot deosebi copitele lui Darkie de cele ale altor cai… Dwight, n-ai mers s-o cauţi pe Caroline, să îi explici? Nu te-ai întâlnit cu ea la Londra? Îmi pare extrem de rău să ştiu că lucrul ăsta – bun sau rău – s-a întâmplat din cauza a ceea ce ai făcut pentru a-l salva pe Ross.

— Nu, cred că ea şi-a dat seama cu mult înainte de momentul acela. Iar aici eu sunt de vină…

Nu se întâmpla prea des ca Demelza să ţipe, dar ţipă acum, când Ross, lăsându-şi iapa să-şi găsească singură drumul spre grajduri, intră în salon împleticindu-se.

Îşi pierduse haina cu totul, cu excepţia unei manşete care îi atârna acum în jurul încheieturii mâinii. Spatele cămăşii era sfâşiat şi îşi folosise eşarfa de la gât pentru a-şi bandaja capul. Sângele se prelingea prin bandajul improvizat.

— Ai un talent fantastic să fii la locul potrivit la momentul potrivit! îi spuse el lui Dwight.

Apoi se aşeză pe un scaun, ca să poată fi examinat.

— Ai căzut? întrebă Demelza. Ţi-ai rupt vreun os? Cum ai… A, dar nu, nu ai căzut deloc! Ross, cine a făcut asta? Te-ai luat la bătaie la Trenwith! O, ce tăietură adâncă ai la cap! Dwight, mă duc să aduc nişte apă…

Alergă în bucătărie, iar în câteva clipe Jane Gimlett dispăru şi ea – după unguente şi prosoape. Când se întoarse Demelza, Ross îşi începuse deja relatarea.

— …n-aveam nici cea mai mică intenţie. Dar degeaba! Ori de câte ori îl văd – unde mai pui că acum îl mai văd şi în vechea casă a lui Francis! Casa aia a fost ca şi a mea, la fel ca asta. Şi aerele lui… Apoi, când a spus chestia aia, n-am mai putut suporta şi deodată s-a ales praful de toată scena aia respectabilă! O, Doamne, dar ce bine m-am simţit după aceea! Şi salonul lui…

— Bravo! spuse Demelza.

— Şi salonul lui e o ruină. Ne-am învârtit vreo trei sau patru minute de la un capăt la celălalt al camerei, în timp ce avocatul ăla saşiu se ghemuise într-un colţ, iar domnul Chynoweth se adăpostise sub masă. George s-a înmuiat de tot, îţi jur! O fi de vină viaţa de oraş sau nunta, sau cine ştie… Niciodată nu l-am bătut cu atâta uşurinţă înainte. Dar apoi au dat buzna trei din lingăii ăia ai lui… Au! Ce faci acolo, omule?

— Îţi pun nişte copci la rana de la cap. Doar nu vrei acum să te alegi cu o cicatrice şi pe partea asta!

— Şi apoi au apărut trei dintre oamenii lui şi s-au pus pe mine. Atunci ei au câştigat avantaj, numai că doi dintre ei erau mai plăpânzi şi nu aveau suficient curaj pentru treaba asta. L-am aruncat pe unul dintre ei pe fereastră. Apoi, în cele din urmă, au pus mâna pe mine şi m-au aruncat după el. Aşa că am fluierat-o pe Darkie, iar ea a venit la trap. Şi am trecut călare peste noile lor straturi de flori. Caninul ăsta e slăbit. Trebuie scos?

— Nu, lasă-l. Gingia e umflată, dar dintele e întreg.

— Şi Elizabeth unde a fost tot timpul ăsta? întrebă Demelza în şoaptă.

— N-am văzut-o. Fie nu se simţea bine, fie n-a vrut să coboare. N-o să vă vină să credeţi cum arată locul acela acum – covoare turceşti, draperii de brocart şi mobilă nouă. Deja nu mai e căminul familiei Poldark, ci casa parveniţilor Warleggan! Am rămas impresionat!

— Dar de la ce v-aţi luat? vru să afle Demelza. Cum aţi ajuns să vă încăieraţi, când era vorba doar de o întâlnire de afaceri şi de semnat nişte hârtii?

Ross ridică sprânceana teafără:

— A făcut o remarcă nelalocul ei.

— Ce-a spus?

— Nimic din ce aş fi dispus să repet acum.

— Era *despre* mine? întrebă ea, intuind acest lucru din expresia chipului lui, iar gândul fugindu-i instantaneu la petrecerea Bodrugan.

— Nu era despre o persoană cu care să am vreo legătură.

— Şi atunci de ce te-ai simţit ofensat?

— Pentru că aşa am vrut.

Se uitară unul în ochii celuilalt, iar el începu să râdă văzând expresia de pe chipul ei. Ai fi zis că încăierarea aceea chiar îi făcuse bine. Demelza se simţi entuziasmată de atitudinea lui.

Când cina se încheie, iar Dwight plecă, Ross îi povesti Demelzei ce se întâmplase la întâlnirea de mai devreme. Demelza era profund indignată şi nu-i venea a crede.

— Nu ştiu dacă Elizabeth e părtaşă la asemenea manevre, spuse el, dar trebuie să mă văd cu Pascoe săptămâna asta, ca să mă asigur că vânzarea nu poate fi atacată.

— Nu săptămâna asta, spuse ea, uitându-se la capul lui.

— Ei, atunci cât mai repede cu putinţă. Şi George are semne – măcar am o consolare. Până nu mă văd cu Pascoe, nu pot şti la ce să mă aştept.

— Măcar mă bucur că nu intenţionezi să îi returnezi acţiunile lui Geoffrey Charles.

— Ei bine, indiferent de înţelegerea pe care a încheiat-o înainte de căsătorie, eu nu cred că Elizabeth l-ar fi neglijat pe Geoffrey Charles. El este ultima persoană pe care ar fi neglijat-o. Dacă voi vedea că are probleme financiare atunci când ajunge la majorat, îi voi da atunci o parte din acţiuni. Dar nu înainte. N-am să accept ca George să-şi bage coada în povestea asta!

— Eu sper că acest nou conflict nu va înrăutăţi şi mai mult relaţia ta cu George.

— Nici n-aş avea de ce să o îmbunătăţesc.

— Trăim prea aproape unii de alţii ca să ne permitem astfel de dispute, Ross. Puteţi să daţi nas în nas în orice moment, absolut întâmplător, în alte afaceri. Sau poate că el va încerca să riposteze. Adu-ţi aminte de Jud! N-o să mai poţi să ieşi noaptea singur.

— În momentul de faţă, s-ar părea că singurele soluţii care îmi vin rapid la îndemână sunt cele violente. Îmi pare sincer rău, Demelza. Ştiu că este o atitudine necivilizată. Dar cel puţin nu pot să mă plâng dacă cineva decide să riposteze.

Ea nu răspunse, iar el făcu o grimasă atunci când îşi schimbă poziţia.

— Ştii salonul cel mare, spuse Ross. Au acolo un set nou de scaune de… mahon cred că trebuie să fie, frumos lustruit, cu spătare sculptate delicat şi şezutul îmbrăcat în satin. Nu mă pricep eu prea tare la mobilă, dar mi s-au părut lucrate la fel de frumos ca oricare altele.

— O, da, spuse Demelza.

— S-au făcut multe schimbări în camera aceea – unele bune, altele rele. Au draperii din damasc albastru, cu franjuri aurii laţi, iar noul covor turcesc este foarte gros, ţesut cu figuri umane. Pe poliţa şemineului erau destul de multe decoraţiuni chinezeşti – foarte rare,

fără îndoială –, dar astea nu m-au interesat în mod deosebit. Şi mai au un candelabru mare din sticlă încrustată, suspendat de tavan. Iar în faţa uşii, pentru a nu permite curentului să intre, un paravan chinezesc.

— S-ar zice că ai reţinut multe dintre schimbările făcute.

— M-au lăsat să aştept zece minute, ceea ce, cum era de aşteptat, mi-a creat o stare de spirit numai bună de la început. Până nu vezi cu ochii tăi, nu realizezi câte lucruri poţi cumpăra în ziua de azi dacă ai bani. Zicând acestea, Ross privi în jur, ca şi cum şi-ar fi văzut cu alţi ochi propria casă: Pe la noi pe aici e sărăcie lucie, aşa-i?

— Da, aşa cred.

— Ei bine, nu mai e cazul să fie aşa. Ce-ai zice dacă ai veni cu mine când merg să-l văd pe Harris Pascoe? Putem cumpăra atunci câteva lucruri noi pentru casă.

Ross îi urmări reacţia în timp ce vorbea; dar, ca întotdeauna când discuţia lua o turnură personală, Demelza păru să se retragă în ea, evitând un răspuns natural.

— Cum vrei tu, Ross. Vin cu tine, dacă asta vrei.

— Da. Asta vreau.

— Dobânda datoriilor noastre are scadenţa luna viitoare.

— Filonul de sud are o întindere de peste 7,5 metri şi continuă să crească. Luna trecută, profitul nostru era de 580 de lire sterline. Pe o singură lună. Dacă o ţinem tot aşa, în curând nu vom mai avea datorii.

Demelza se ridică în picioare şi începu să strângă cuburile de construcţii pe care Jeremy le lăsase într-un colţ.

— Încă nu-mi vine să cred, spuse ea.

— Nici mie. Mă ciupesc de câte două ori pe zi să mă conving că nu visez. Nu face asta acum. Am văzut privirea din ochii tăi atunci când am intrat cu capul plin de sânge. Cred că încă mai ţii la mine.

Era prima provocare, prima abordare directă.

— Bineînţeles că încă mai ţin la tine, Ross. Ce lucruri ciudate spui şi tu…

— Atunci ascultă-mă, te rog! Spune-mi ce crezi că ar trebui să cumpărăm. Femeile ştiu mai bine decât bărbaţii care sunt lucrurile cu adevărat prioritare. Avem nevoie de atâtea lucruri, că nici n-aş şti cu ce să încep…

Demelza veni la el.

— Şi dacă aş face o listă, s-o iei cu tine?

— Nu asta am propus.

— Ei bine, dimineaţa sunt foarte multe lucruri de făcut. Şi Jeremy…

— Nu asta mi-ai promis.

— Păi… n-o avem decât pe Darkie.

— Am mai împărţit-o şi înainte. Apoi putem cumpăra un cal pe

care să vii la întoarcere, dacă îţi displace apropierea.

Femeia zâmbi, încercând să-şi elibereze mâna.

— Sunt multe lucruri de care avem nevoie acum, mai mult decât de un cal. Stai să aduc stilou şi cerneală.

— Şi vii cu mine să le cumpărăm?

— Da, Ross. Am spus că vin. Dacă asta vrei.

Trecură două săptămâni până ce Ross scăpă de bandajele de la cap şi atunci plecară împreună în oraş. Ross merse mai întâi de toate să se întâlnească cu Harris Pascoe, înainte să înceapă cu achiziţiile şi extravaganţele. Pascoe îi spuse:

— N-n-au nicio bază legală. Investiţia a fost transferată perfect legal. Nu cred că vreo instanţă civilă ar pierde vremea măcar să le audieze cazul. Dar şi dacă ar face-o, verdictul nu poate fi decât unul singur şi acela în favoarea ta.

— E foarte posibil ca George să fi mers la intimidare. M-am gândit la asta, dar am venit la tine ca să fiu sigur.

— Acum eşti. Totuşi, îmi pare rău că acest conflict a izbucnit din nou. Acum, că Warleggan e vecinul cel mai apropiat în ambele părţi… Nu c-cred că astfel de conflicte au adus vreun folos cuiva vreodată.

— Cum adică, vecinul cel mai apropiat în ambele părţi?

— Vorbeam în sens figurat. Domnul Coke i-a vândut familiei Warleggan pachetul de acţiuni pe care îl deţinea la Wheal Leisure.

— Chiar mă aşteptam la asta, dar nu pot spune că mă încântă. Wheal Leisure este situată pe proprietatea Treneglos, dar exploatările pătrund pe terenul meu în subteran.

— Nu m-ar mira deloc ca familia Warleggan să aibă în curând un pachet majoritar.

— Ei bine, George n-are decât să-şi organizeze afacerile cum crede mai bine. Eu n-o să caut să mă cert cu el cu tot dinadinsul, atâta vreme cât nici el nu o caută cu lumânarea.

Ross se ridică în picioare. Demelza îl aştepta în anticameră. Bărbatul îi promisese adesea plăcerea de a o duce să cheltuiască bani după pofta inimii, dar abia acum reuşea să-şi îndeplinească promisiunea, după foarte multă vreme.

— A, spuse el, întorcându-se de la fereastră; cât de curând am să pot să-mi achit datoria faţă de omul care mi-a salvat pielea la Crăciunul trecut. E un gând reconfortant. Ar trebui să-mi spui numele lui acum, astfel ca, atunci când îi returnez banii, să pot să-i mulţumesc aşa cum se cuvine.

Domnul Pascoe îşi trecu stiloul peste linia obrazului.

— Chestiunea este confidenţială, după cum bine ştii.

— Confidenţialitate pe care acum ai dreptul s-o încalci. Tu realizezi ce-a făcut omul ăla pentru mine? Bine, normal că realizezi…

— Da…

— Fără ajutorul lui, venit exact la timp, probabil mă aflam acum în închisoarea datornicilor, fără cine ştie ce speranţe de eliberare. Mina ar fi fost închisă. Soţia şi fiul meu ar fi fost acum săraci lipiţi. Nu mai e vorba despre o chestiune confidenţială, Harris. Aici este vorba despre recunoştinţă.

— O, da, sunt de acord. Dar asta nu mă dezleagă pe mine de…

— Ba eu sunt sigur că da. Îi datorez aproape totul acelui om şi aş vrea ca el să afle acest lucru de la mine. Cum îl cheamă?

Pascoe ezita.

— Am să-i scriu să-i cer permisiunea.

— Prostii! Eşti sigur că n-ai fost chiar *tu?*

— N-am fost eu. Ţi-am şi spus la momentul acela. Mi-aş dori ca poziţia mea să-mi permită să…

— Locuieşte în Truro?

— Nu. De fapt…

— De fapt, ce?

— Ei bine… Nu este vorba despre un bărbat.

— Poftim? Ross îl privi atent, ca lovit de trăsnet. Ce vrei să spui? Că e femeie? Copil?

— E o femeie.

— Cine? Fiica ta?

— Nu. Vai de mine, cred că deja…

— Personal, nu cunosc prea multe moştenitoare. La drept vorbind, nu-mi vine în minte niciuna. Nu cunosc pe nimeni, nici măcar o singură femeie care să îşi permită să pună la bătaie 1400 de lire sterline pentru mine. Chestia asta e *imposibilă!* Glumeşti, Harris! Spune-mi că glumeşti!

Bancherul părea tulburat.

— Mă simt deja vinovat pentru trădarea principiului confidenţialităţii. Numai faptul că vei putea în curând să returnezi întreg împrumutul… E vorba despre Caroline Penvenen.

— Caro… Ross înghiţi în sec şi îl privi năuc. După câteva clipe de tăcere, spuse: A, dar nu pot crede asta!

— Ăsta e adevărul.

— Caroline Penvenen? Dar abia dacă o cunosc! Am vorbit cu ea de două sau de trei ori cel mult! Am spus… De unde ar fi putut şti? Doar nu mă apuc să mă plâng despre situaţia mea financiară fiecărei femeiuşti pe care o cunosc. E… monstruos! Cum te-a abordat?

— A intrat în biroul acesta într-o dimineaţă, a spus că doreşte să facă o investiţie şi că ea consideră că cea mai bună investiţie pe care o poate face este să-ţi împrumute ţie 1400 de lire. Ştia totul despre cambie, despre faptul că ea se afla în posesia familiei Warleggan, despre poziţia foarte delicată în care te aflai. Am simţit că este de

datoria mea… Scuză-mă, dar am considerat că este de datoria mea să o avertizez că se expune riscului de a nu-şi mai vedea niciodată banii înapoi. N-a interesat-o. A spus că, dacă nu fac respectivele aranjamente în numele ei, se va adresa altcuiva. După ce am făcut tot ce mi-a stat în putinţă s-o f-fac să se răzgândească, bineînţeles că m-am bucurat să duc la bun sfârşit ceea ce îmi ceruse cu atâta insistenţă.

— Mie chiar nu-mi vine să cred!

— Nici nu ştiu ce părere va avea când o să afle că ţi-am spus.

Ross îşi frecă cicatricea proaspăt vindecată de la cap. Pe măsură ce se vindeca, îi provoca mâncărimi tot mai des.

— Pot să spun că n-am fost în viaţa mea atât de şocat! *Niciodată!* Îmi imaginez, cred, cum i-a ajuns la urechi informaţia. Dar faptul că a ales să şi facă ceva concret în privinţa asta… Nici nu-i de mirare că nu ştiam cine ar fi putut să mă ajute. Dumnezeule mare! Ce fiinţă ciudată! Nu înţeleg ce-a fost în mintea ei. Trebuie să-i spun şi soţiei mele. Cu siguranţă şi ea va fi şocată!

— Aş aprecia dacă informaţia asta ar rămâne între noi, spuse Pascoe. Este prima dată când comit o indiscreţie de o aşa natură. Acum îmi pare rău că m-ai silit să-ţi spun.

— Mie nu, spuse Ross.

Cumpărară mai multe articole de mobilier: o frumoasă măsuţă de toaletă pentru camera Demelzei, pentru care plătiră 5 lire şi 10 şilingi, un ceas nou care să îl înlocuiască pe cel pe care îl vânduseră cu doi ani în urmă, o masă nouă – nouă la mâna a doua – cu un luciu splendid şi picioare tip piedestal, după ultima modă, două covoare turceşti la 4 lire fiecare, o stofă fină cadrilată pentru draperiile din dormitor şi o ţesătură somptuoasă de mătase crem pentru draperiile din salon. Ross cumpără, de asemenea, şi nişte stofe doar pentru că Demelzei îi plăcuse textura lor – o bucată de velur roşu aprins şi o bucată de satin verde – fără a le sorti unui scop anume, altul decât cel mult acela de a o determina pe Demelza să-şi schimbe starea de spirit. Mai cumpărară, de asemenea, şase pahare de vin, care îi costară 28 de şilingi, o duzină de căni cu capac cositorite – acestea destul de ieftine, la 4 centime fiecare –, vase de ceramică şi tacâmuri noi – foarte scumpe –, precum şi un balansoar cu şezut din împletitură de ratan.

Demelza cumpără două perechi de pantofi şi nişte lână de calitate pentru a-i face o hăinuţă lui Jeremy, precum şi un căluţ de jucărie şi o zornăitoare. Ross cumpără eşarfe pentru el şi două pentru John Gimlett, iar Demelza luă nişte muselină cu dungi pentru Jane.

Şi tot timpul ăsta, în mintea lor, dincolo de cumpărăturile pe care le făcură, stărui vestea pe care tocmai o aflaseră despre Caroline Penvenen.

Până când terminară, trecuse bine de amiază, ceea ce însemna că

aveau de bătut un drum lung pe întuneric. Aşa că se îndreptară spre casă la fel de încet precum veniseră, mai apropiaţi fizic decât oricând în ultimele luni, multe la număr. În zilele de demult, pe când era doar o copilă, călărise adesea pe oblâncul de la şaua lui, dar astăzi nici nu se punea problema. Lui Ross îi făcea plăcere să simtă mâna ei pe cureaua lui, precum şi atingerea ocazională dintre umărul ei şi spatele lui; de asemenea, puteau să şi vorbească cu uşurinţă, fără să fie nevoie să ridice vocea şi fără ca vorbele lor să se piardă în vuietul vântului.

Ross nu plănuise această escapadă la cumpărături cu vreun alt motiv decât cel evident. Dar, în drum spre casă, se întrebă dacă nu cumva rezolvase două probleme în acelaşi timp. O dată sau de două ori în după-amiaza aceea remarcase o anumită intensitate a vocii ei, de care nu-i fusese dor în mod conştient până n-o auzise iar.

Pe la jumătatea drumului spre casă, Demelza spuse:

— Ross, cu cât mă gândesc mai mult la Caroline, cu atât îmi dau seama că am judecat-o greşit amândoi.

— Ştiu. Îi suntem mai îndatoraţi decât am avea dreptul vreodată. Nu cred că lucrurile trebuie să rămână aşa cum sunt acum.

— Nici eu.

O vreme, îşi continuară drumul în tăcere. Apoi, Demelza spuse:

— Cu cât mă gândesc mai mult, cu atât e mai rău. Caroline Penvenen ne-a salvat de închisoarea datornicilor. Dwight ne-a salvat de la altă închisoare. Nu există nicio îndoială că el încă o mai iubeşte. Nu există nicio îndoială că, dacă el nu ar fi făcut ce-a făcut în noaptea aceea, ei ar fi fost acum căsătoriţi şi ar fi locuit împreună în Bath.

— Eu nu pot să înţeleg motivele pentru care ea a făcut acest lucru pentru noi. Doar dacă nu cumva a făcut-o cu complicitatea lui Dwight. Probabil că el i-a povestit despre problemele noastre şi presupun că a presat-o să ne ajute. Pe de altă parte, el a părut la fel de surprins ca şi noi când i-am spus ce noroc ne-a lovit. Nu-l văd în stare să fie un actor atât de bun. Aş vrea să merg să o văd, să o întreb cum au stat lucrurile de fapt.

— Mie mi se pare o persoană foarte impulsivă, temperamentală, spuse Demelza rar. N-ar ezita să-i dea papucii unui bărbat sau să-l ajute pe altul dacă aşa simte într-un moment sau altul. Probabil are o simpatie aparte pentru tine…

— Pentru mine? Bine, dar abia dacă ne-am întâlnit de două sau trei ori.

— Ar fi suficient. A, nu am de gând să-i minimalizez cumva meritele. Dar părţile bune şi părţile rele se împletesc cumva la ea şi, de cele mai multe ori, sunt sigură că spre bine, aşa cum a constatat şi Dwight.

Mai înaintară o bucată de drum în acelaşi ritm domol. Era o seară plăcută, dar destul de umedă, iar din când în când câte o rafală de

ploaie le umezea obrazul.

— Cred că ai dreptate, Ross. Ar trebui să mergi să o vezi, spuse Demelza în cele din urmă.

— E în Londra. Am adresa ei de la Pascoe şi aveam intenţia să-i scriu.

— Eu zic că ar trebui să te duci la ea, nu să-i scrii.

Ross strânse mai bine hăţurile în momentul în care un viezure ţâşni în calea lor. Când Darkie se linişti din nou, Ross spuse:

— Nu cred că mai putem face ceva pentru a-i aduce din nou împreună pe Dwight şi pe Caroline. Acum ea este logodită şi urmează să se căsătorească cu altcineva. Şi, în orice caz, chiar acele defecte care ne-au fost nouă de folos sunt exact motivele pentru care ea n-ar fi o soţie potrivită pentru Dwight…

— Eu n-am spus nimic despre a-i aduce din nou împreună. Dwight pleacă pe mare, iar ea nu poate să-i dea papucii unui alt bărbat. Dar nu cred că se cade să-i trimiţi doar o scrisoare, Ross. E… Nu e suficient. Cred că e mai bine să te duci s-o vezi personal. Să-i spui ce simţim noi şi cum ne-ar plăcea să-i mulţumim. Poate nu ştie cât de mult ne-a ajutat, poate pentru ea 1400 de lire nu înseamnă prea mult; dar asta nu înseamnă că-i suntem mai puţin datori.

Ross nu putea pune la îndoială cuvintele ei.

— O să merg înainte de Crăciun. O să fiu plecat cam două săptămâni, dar pot să-l las pe Henshawe să se ocupe de mină. O să iau la mine dobânda pe primul an şi îi voi spune că sperăm să plătim tot împrumutul până la Paşte. Gândul lui Ross zburase deja la detaliile călătoriei. Trecuseră mai bine de zece ani de când fusese ultima dată la Londra, şi chiar şi atunci fusese doar în trecere.

— Un singur lucru, spuse Demelza. Un singur lucru cred că ar fi bine să faci legat de Dwight şi Caroline, chiar dacă nu are nicio legătură cu aducerea lor împreună. Caroline, cred eu, trebuie să fi avut un motiv mai bun pentru care l-a părăsit pe Dwight, nu doar pentru că el n-a ajuns în noaptea aceea. O fi ea impulsivă din fire, dar nu aşa procedează o femeie impulsivă. Sau, bun, să admitem că a plecat nervoasă; dar în cazul ăsta ar fi trebuit să-şi schimbe atitudinea atunci când el a venit să-i explice.

— Şi tu crezi că ar trebui s-o întreb?

— Da, Ross, aşa cred.

— Bine, o să-i spun că soţia mea consideră că modul în care a acţionat ea e lipsit de feminitate.

— Spune-i că noi considerăm că avem o datorie nouă şi că am dori din tot sufletul să ne-o răscumpărăm aşa cum putem.

Pe măsură ce se apropiau de proprietatea lor, vedeau luminile de la Wheal Grace licărind peste vale. Minele, se gândi Ross, puteau afişa anumite expresii, la fel ca şi oamenii. Sau poate că oamenii îşi citeau

propriile gânduri în obiecte făcute din ardezie şi piatră? Cu trei luni în urmă, agitaţia aceea semăna mai degrabă cu zvârcolirile unui animal deja osândit, care simţea apropierea morţii. Acum, totul în jur renăscuse. Acum ardeau cinci lumini acolo unde altădată era una singură. Ritmul constant al motorului era neschimbat, dar parcă acum căpătase o nouă motivaţie. Cincizeci de noi muncitori fuseseră angajaţi luna aceasta – douăzeci pentru a lucra în subteran şi treizeci pentru atelierele de la suprafaţă, care se extindeau rapid. O parte din activitatea de sortare era în continuare subcontractată, deoarece cantitatea de minereu cu conţinut de minerale adusă la suprafaţă continua să crească vertiginos, depăşind capacitatea de sortare. Tânărul Ellery şi cei cinci parteneri ai lui se aflau în partea cea mai bogată a filonului, iar Ellery îi mărturisise lui Ross că adesea nu putea dormi noaptea pentru că se gândea la munca lui şi dorea să se întoarcă la lucru. În cazul celor care participau la beneficii, procentajul pe care aceştia îl primeau în schimbul a ceea ce adunaseră era ajustat lună de lună şi era redus direct proporţional cu abundenţa solului pe care îl lucrau; dar Ross şi Henshawe se dovediseră foarte generoşi în învoielile pe care le făcuseră, aşa că mulţi mineri scoteau un profit frumos.

Altădată, Demelza s-ar fi necăjit văzând că o coastă de deal şi capătul de sud al văii lor pitoreşti fuseseră mutilate în aşa hal. Acum, pârâul care trecea pe lângă casă era galben din cauza mâlului, iar fetele angajate la mină lucrau aproape la marginea grădinii ei. Dar acum era în stare să-şi transforme straturile de flori în şanţuri pentru a scoate cositor.

Când ajunseră acasă, Gimlett îi aştepta, neobosit, binevoitor, dornic să le facă pe plac. O luă pe Darkie şi îşi primi cadourile – aparent, cu egală recunoştinţă. Apoi dispăru undeva în spatele casei. Demelza alergă la etaj să-l vadă pe Jeremy. Băieţelul dormea. Părea mai angelic, mai plăpând decât oricând. În ciuda faptului că starea lui de sănătate se îmbunătăţise considerabil, continua să afişeze acest aspect. Avea un căpşor rotund, graţios, păr închis la culoare, un gât subţire, o gură largă şi mobilă – o gură caracteristică pentru un Poldark. Chipul lui avea o distincţie aparte, încă de pe acum. Şi un aer de neastâmpăr. Numai în somn energia lui era în stare latentă.

Auzind o mişcare, Demelza ridică privirea şi văzu că Ross venise după ea. Acum venea foarte rar aici. Zâmbi fără să o privească şi făcu un semn cu bărbia spre Jeremy:

— Vezi? A supravieţuit şi în lipsa ta.

— Aşa se pare.

— Mă şi mir că Jane nu are copii ea însăşi. Trebuie să aducem mai multe ajutoare în casă acum. Crezi că Jinny ar vrea să se întoarcă?

— Poate găsim o fată mai tânără decât ea. N-am nevoie decât de o

altă fată tânără.

— Cu două ar fi mai bine. Va trebui să te obişnuieşti să dai ordine în loc să faci treburile tu însăţi.

Ea nu spuse nimic, iar el se gândi că poate vorbele sale aduseseră puţin a critică.

— Cât de curând, reluă el, dacă ne merge în continuare bine, vreau să reconstruiesc biblioteca. Niciodată nu a fost mai mult decât o simplă magazie. Avem nevoie de o cameră în plus jos; iar dacă biblioteca ar fi într-o stare bună, ar transforma întreaga casă.

— Măcar am putea astupa ascunzătoarea.

Ross zâmbi:

— Cred că ar fi mai bine s-o lăsăm aşa cum este, ca avertisment.

Jeremy se întoarse pe partea cealaltă şi respiră agitat în somn.

— Ar trebui să ieşim, spuse Ross, ca să nu-l trezim.

— A, nu, gata, a trecut etapa aceea. Acum nu-l mai deranjează nimic.

— Poate se simte mai în largul lui pentru că nu mai sunt eu în cameră.

Demelza ridică ochii spre el, iar apoi schimbă subit direcţia privirii, ascunzându-şi parţial expresia ochilor.

— Eu nu cred asta.

— Se spune că toţi copiii ar fi geloşi pe taţii lor. Jeremy n-a prea avut motive să fie gelos în ultima vreme.

— Cred că ăsta e un subiect pe care n-ar trebui să-l discutăm dacă vrem să dormim bine, spuse Demelza.

Urmară câteva secunde de tăcere. Parţial pentru a-i testa reacţia, Ross puse o mână pe umărul ei. Demelza nu se mişcă.

— Am vrut să-i cumpăr nişte cuburi de construit, îşi aminti el. Ştiam eu că mai era ceva…

— Acum o să ai ocazia să le iei de la Londra.

— Crezi că ai putea veni cu mine? De ce să nu încercăm? Jeremy se simte destul de bine cu Jane.

— Eu? A, nu. Nu, mulţumesc, Ross. De data asta, nu. Data viitoare, cu mare plăcere. Dar cred că trebuie să te vezi singur cu Caroline.

— De ce?

— Aşa simt eu.

— Ai putea sta la han când mă duc eu să mă întâlnesc cu ea.

— Nu. De data asta prefer să nu.

Ross se apropie mai mult de Demelza.

— Demelza.

— Da.

— În lunile astea din urmă, au fost o mulţime de probleme între noi. Nespuse – dar simţite. M-aş bucura să cred că ele au fost uitate.

— Normal, Ross. Nu mai simt nimic acum.

Ross îşi sprijini obrazul de părul ei.

— Dar eu nu vreau să nu simţi nimic.

— Îmi pare rău…

Rămaseră aşa vreme de câteva clipe. Deşi nu-i putea simţi încordarea, Ross ştia că e acolo. Nu reuşise s-o îndepărteze, nu reuşise s-o învingă. Ştia că acum, dacă voia, putea să facă dragoste cu ea, iar rezistenţa ei avea să fie minimă; cu toate acestea, chiar şi minimă, era acolo; şi, atâta vreme cât exista, reconcilierea era imposibilă.

O sărută brusc pe păr, apoi îi dădu drumul, traversă încăperea către fereastra ce dădea spre nord şi trase draperia pentru a se uita afară. Ochii ei îl urmăreau.

— Poate că ai dreptate, spuse el. Nu mai recuperăm niciodată ceea ce pierdem cu uşurinţă.

— Eu cred că nimeni n-a pierdut nimic cu uşurinţă în povestea asta.

— Dar a pierdut.

— Păi…

Afară era atât de întuneric încât abia dacă putea vedea marea.

— Şi toate astea fără niciun rost, spuse el ca pentru sine.

— Asta n-am de unde să ştiu.

— A, ba a avut un rost! Dacă stau să mă gândesc puţin, a servit unui scop foarte bun. Deşi probabil tu nu vei fi de acord. Nu ştiu… N-am dorit să vorbesc despre asta.

Ea rămase în picioare lângă pătuţul lui Jeremy, privindu-l.

— Poate la un moment dat va trebui să vorbesc despre asta, spuse el, dacă e să îndreptăm lucrurile între noi. Totuşi, am o presimţire, am sentimentul că nu e bine…

— Ce nu e bine, Ross?

Bărbatul se întoarse cu spatele la fereastră, lăsă draperia să se reverse din degetele lui lungi şi spuse cu un umor sec:

— Cred că există o anume etichetă chiar şi în adulter şi nu reuşesc să mă decid să bârfesc despre una din femei cu cealaltă, nici măcar atunci când a doua se întâmplă să fie soţia mea.

— Nu crezi că ar trebui mai întâi să-mi doresc să aud asta?

— Şi totuşi, s-ar putea să nu-ţi displacă ce auzi.

— Nu văd cum ar putea să-mi placă.

— În cazul ăsta, eşti mai puţin receptivă decât îmi imaginez eu.

— Foarte posibil.

Urmă o altă pauză. Ross se întoarse încet de la fereastră şi, după o ezitare de o clipă, se aplecă şi o sărută pe buze.

— Da, este foarte posibil, spuse el şi ieşi.

Un timp, Demelza rămase nemişcată. Respiraţia lui Jeremy era acum mai rapidă, ca în vis. Îl întoarse ferm, cu pricepere, pe cealaltă parte. Ca şi cum ar fi recunoscut atingerea unei mâini familiare,

Jeremy se aşeză mai confortabil după aceea.

Demelza se îndreptă de spate şi merse ea însăşi la fereastră. În inima ei, acolo unde nu s-ar fi aşteptat să mai simtă ceva vreodată, simţise o uşoară răbufnire de căldură.

Capitolul 34

În ziua următoare, Dwight primi veşti despre numirea lui. Urma să se înroleze ca medic pe fregata HMS *Travail*, care era armată la Plymouth, el urmând să se îmbarce la data de 20 decembrie.

Ross nu-i spuse nimic despre intenţia sa de a merge să o viziteze pe Caroline, dar îi povesti lui Dwight despre descoperirea făcută în legătură cu provenienţa banilor. Chipul lui Dwight se îmbujoră. Nu ştiuse nimic despre asta, spuse el, ascunzându-şi celelalte sentimente sub un noian de scuze pentru faptul că vorbise atât de deschis despre problemele de afaceri ale prietenului său. Ross îi spuse că nu fusese niciodată până atunci atât de recunoscător cuiva pentru că vorbise deschis despre problemele sale de afaceri.

Ross plecă la Londra în ziua imediat următoare, luând masa la St Austell şi petrecând noaptea la Liskeard. Traversă cu feribotul la Plymouth şi petrecu noaptea următoare la Ashburton. Vineri, luă masa în Exeter şi dormi în Bridgewater, iar sâmbăta îl găsi luând masa în Bath şi dormind în Marlborough. Ultima zi a fost una plină, deoarece se trezise devreme ca să facă planuri înainte de micul dejun. Mâncă la Maidenhead şi ajunse la Londra cu puţin înainte de ora zece seara. Cu cât se apropia de oraş, pământul era din ce în ce mai acoperit de zăpadă.

Ningea a doua zi, când Ross plecă în căutarea lui Caroline. Adresa ei era Hatton Garden nr. 5, zonă despre care Ross ştia că este un cartier rezidenţial select. Se văzu însă nevoit să ceară indicaţii de mai multe ori pe traseu. Străzile erau acum mai aglomerate decât şi le amintea el, iar oamenii păreau lipsiţi total de bunele maniere, împingându-se şi îmbrâncindu-se unul pe altul pentru a înainta mai repede sau pentru a câştiga un avantaj temporar. De două ori văzu persoane împinse în rigola de la marginea drumului. În aceeaşi rigolă în care se aflau deja foarte mulţi oameni: cerşetori orbi, foşti soldaţi zdrenţuiţi, rămaşi fără o mână sau fără un picior, copii cu ochii inflamaţi, bătrâni aduşi de spate care întindeau câte o mână lacomă. Zăpada înrăutăţise şi mai mult lucrurile, deoarece acum erau mai multe conflicte încinse în plină desfăşurare între ucenici de tot felul, iar adesea interveneau chiar şi femeile. În mijlocul unui astfel de conflict, o trăsură îşi făcu apariţia şi toată lumea se aruncă deodată asupra ei, astfel că vizitiul mai-mai că fu aruncat de pe capră. Persoana care se afla înăuntru, oricine ar fi fost, dădu dovadă de

suficientă prezenţă de spirit încât să nu deschidă geamul pentru a protesta.

Ross cumpără un ziar, dar acesta era plin mai degrabă cu reclame ale unor vraci decât cu ştiri despre război. În orice caz, după execuţia Mariei Antoaneta **[38]**, oamenii se deprinseseră cu ororile sângeroase care aveau loc la Paris. Francezii înnebuniseră de-a binelea, asta era clar. Iar Anglia era în război. Asta era cel mai important. Luptele care avuseseră loc fuseseră dezamăgitoare şi neconcludente, aproape ca şi cum combatanţii nu luptau din toată inima. Dar chiar şi asta era o supapă de descărcare a tensiunilor acumulate. Avea să urmeze mai mult. Anglia era în război. Până la urmă, nebunia avea să izbucnească. Acum nu mai era decât o chestiune de timp.

Un servitor în livrea deschise uşa casei atunci când Ross sună. Servitorul se uită îndelung şi vizibil dezgustat la hainele lui Ross, pe care acesta nu avusese nici timpul, nici răbdarea necesare să şi le reînnoiască de când începuse să-i surâdă norocul.

— Domnişoara Penvenen? întrebă servitorul, descumpănit de privirea deloc intimidată a lui Ross.

Sigur, o să meargă să întrebe. Urmă o aşteptare destul de îndelungată. Servitorul se întoarse. Domnişoara Penvenen era acasă şi era de acord să-l primească pe domnul Poldark. Ross fu condus într-o încăpere elegantă, mai degrabă goală şi rece, care dădea înspre stradă. Tocurile pantofilor servitorului ţăcăniră pe podeaua lustruită, cu incrustaţii.

Ross, cu pasiunea lui de curând descoperită pentru decoraţiuni şi mobilier, observă biroul elegant din lemn de nuc, ale cărui picioare aveau terminaţii în formă de gheare; dulapurile ovale, încastrate, situate de o parte şi de alta a minunatei console de marmură a şemineului, în care erau expuse porţelanuri fine. Lambriurile camerei erau din pin sculptat. În încăpere erau puţine tablouri, dar multe miniaturi şi siluete. Un foc ardea în cămin, dar nu părea să încălzească prea tare spaţiul vast al camerei. Undeva, la parter, se auzeau râsete de copii.

Uşa se deschise, iar Caroline îşi făcu apariţia.

— Ei, căpitane Poldark, nu mi-a venit să cred că dumneavoastră sunteţi! Dar numele nu este tocmai unul comun. Londra este onorată să vă primească. N-am văzut steagurile arborate în onoarea vizitei dumneavoastră.

— Nu se înalţă steagurile când ajung eu într-un loc, spuse Ross, aplecându-se deasupra mâinii ei. Le înalţă doar atunci când plec.

Rămase oarecum şocat de schimbarea pe care o remarcă la ea. Slăbise foarte mult şi îşi pierduse o mare parte din frumuseţea caracteristică. Era genul de persoană al cărei fizic era mereu schimbător, numai că acum arăta mai rău decât de obicei. Purta o

rochie cu o croială pe care Ross n-o mai văzuse până atunci, cu talia la subsuori şi care curgea până în pământ. Avea mâneci scurte, bufante, şi un cordon auriu cu ciucure.

— Ar fi trebuit să mă anunţaţi în legătură cu vizita dumneavoastră. Cât timp staţi la Londra?

— Două sau trei zile. Nu puteam să vă previn, pentru că n-am ştiut nici eu până acum câteva zile.

— Ceva probleme urgente? Vă pot oferi nişte vin de Xeres şi nişte biscuiţi? Se apropie ora. Farmacistul mi-a spus că trebuie să beau vin de Xeres la fiecare două ore şi chiar nu găsesc că ar fi un leac respingător.

O privi aşezându-se, după care se aşeză şi el de cealaltă parte a şemineului, în timp ce ea continuă să vorbească mult şi fără vreun rost anume. Era clar că se simţea stânjenită în prezenţa lui.

— Aţi fost bolnavă, domnişoară Penvenen?

— Sunt puţin indispusă, iar căldura verii londoneze mi-a secat toată energia. Spuneţi-mi ce mai face soţia dumneavoastră?

— Foarte bine, mulţumesc. Suntem foarte bine. Iar mina a intrat pe un teren cu resurse abundente, aşa că acum scot profit pentru prima oară în viaţa mea. Şi toate acestea datorită dumneavoastră.

Femeia afişă o mină surprinsă destul de convingătoare. Apoi, pentru a scăpa de privirea de sub pleoapele lui grele, se întoarse şi trase de ciucurele-sonerie de lângă ea.

— Am smuls această mărturisire de la Pascoe, săptămâna trecută, spuse el. După aceea, a avut ceva mustrări de conştiinţă pentru că a încălcat confidenţialitatea, dar l-am absolvit de orice răspundere, în numele dumneavoastră.

— Serios?

— Da, serios. Aşadar, ar fi păcat să pierdem vremea negând aceste acuzaţii. Domnişoară Penvenen, aţi fost găsită vinovată de salvarea deliberată a trei persoane de perspectiva celui mai mare dezastru pe care îl poate produce falimentul. Nu aveţi nicio scuză pentru acest lucru, nicio legătură de prietenie sau alte relaţii, prin urmare acuzaţia este una foarte gravă.

— Şi care este sentinţa?

— Să primiţi recunoştinţa mea pentru acest gest creştinesc, amabil şi altruist, pe care nu voi reuşi niciodată să-l înţeleg pe deplin şi pe care nu-l voi uita niciodată.

Obrajii femeii se îmbujorară, probabil mai degrabă din cauza tonului lui decât a cuvintelor rostite. Râse şi se întoarse către uşă, bucuroasă de întrerupere chiar înainte ca uşa să se deschidă. După ce vinul fu aşezat pe măsuţa dintre ei, iar servitorul părăsi din nou încăperea, Caroline spuse:

— Exageraţi, căpitane Poldark.

— Ross, spuse el. Nume creştineşti pentru un gest creştinesc.

— Căpitane Ross, atunci. Exagerezi, serios. Am fost întotdeauna obişnuită să-mi satisfac propriile toane, iar asta a fost una dintre ele. Vin?

— Mulţumesc. Nu cred că exagerez deloc. Ca să înţelegi de ce spun asta, ar fi trebuit să fii în pielea mea.

— Dar n-am fost. Şi nu uita un lucru: fetele bătrâne sunt imprevizibile de cele mai multe ori. La fel de bine aş fi putut să investesc în casa unui marinar sau chiar să acţionez împotriva intereselor dumitale.

— Nu te cred.

— În orice caz, banii aceia nu înseamnă nimic pentru mine. Câteva sute de lire…

— Dwight mi-a spus că averea dumitale personală nu este foarte mare.

La auzul acelor cuvinte, Caroline rămase tăcută preţ de câteva clipe, luă un biscuit şi îl mestecă rar.

— Ai răspuns la toate. Văd că nu am de ales decât să accept toată această aură pe care ţii neapărat să mi-o creezi. Femeia îşi duse mâna la păr: Presupun că ar arăta caraghios la o roşcată şi, în orice caz, am să mă asigur c-o dau jos la primul gard pe care îl întâlnesc în cale. Dar dacă asta îţi face plăcere, căpitane Ross, n-aş vrea să îţi stric planurile cu tot dinadinsul. Putem programa slujba de canonizare pentru mâine la ora unsprezece.

Ross îşi sorbi vinul.

— Călătoria mea a durat cinci zile. M-am gândit mult la dumneata pe drumul încoace… Caroline.

— Sper din suflet că nu de-a lungul tuturor celor cinci zile! Îmi aduc aminte că mi-au ţiuit urechile la un moment dat, dar am crezut că îmi revine febra.

— Am venit să-ţi spun… Unul dintre lucrurile pentru care am venit este să-ţi spun că voi fi în măsură să-ţi restitui toţi banii foarte curând. Am adus cu mine un ordin de plată emis de banca lui Pascoe în valoare de 280 de lire, reprezentând dobânda pe un an întreg. Dar întreaga sumă va fi achitată în termen de câteva luni.

— Ei, poftim! Ai văzut? Mi-ai ridicat statuie pentru că am avut o simplă idee de afaceri genială! Nu cred că unchii mei mi-au adus vreodată un profit de douăzeci de procente – nici pe departe! – pe vremea când banii se aflau în custodia lor.

— Spuneai că ai rămas fată bătrână. Din câte înţeleg, asta nu este o situaţie de durată. Am auzit de logodna dumitale, chiar înainte să plec. Cu un anume Lord Coniston… Am reţinut bine?

— Asta afectează în vreun fel siguranţa investiţiei mele?

— Nu. E doar un mod de a-mi manifesta interesul faţă de viitorul

dumitale.

Caroline se ridică în picioare şi îi turnă încă un pahar de vin. Braţul ei avea pistrui pe curba exterioară.

— Nu cumva ai de gând să-mi faci chiar dumneata o ofertă, căpitane Ross?

Ross zâmbi:

— Nu sunt musulman. Şi nu mi s-a întâmplat prea des să regret lucrul ăsta până acum.

Ea făcu o reverenţă uşoară înainte de a se aşeza din nou.

— Îţi mulţumesc că eşti atât de amabil. Mă tem însă că toate complimentele dumitale vin puţin cam devreme. Nu i-am fost promisă lui Walter.

— Nu? Vrei să spui că nu i-ai fost promisă lordului Coniston?

— Pari surprins. Contează? Pentru dumneata, adică?

— Ei bine, da…

— Mi-a propus o dată sau de două ori – ultima dată chiar luna trecută. Este o persoană destul de agreabilă, dar nu cred că mă voi mărita cu el.

Ross se uită lung la paharul lui. Replica ei îl luase complet prin surprindere. Tot ce-şi propusese să-i spună şi tot ce-şi propusese să nu-i spună se bazase pe această convingere. Simţea că trebuie să-şi regândească strategia şi avea la dispoziţie doar câteva clipe pentru asta.

— Unchiul dumitale din Cornwall i-a spus unei cunoştinţe că ai promis în mod categoric să te căsătoreşti cu acest bărbat.

— Mătuşa mea Sarah – cea împreună cu care locuiesc aici – se grăbeşte întotdeauna cu veştile. Da, este un bărbat eligibil şi da, m-a cerut în căsătorie. Asta i-a fost suficient mătuşii mele. Dar de ce te tulbură vestea asta?

— Dacă nu e o impertinenţă prea mare din partea mea, pot să întreb de ce nu intenţionezi să accepţi?

Caroline zâmbi:

— O, capricii obişnuite de femeie…

— Şi nu-l iubeşti.

— Întocmai cum spui. Nu-l iubesc.

— De fapt, e foarte posibil să fii încă îndrăgostită de Dwight Enys.

Caroline luă un alt biscuit.

— Putem considera că impertinenţa e în această întrebare şi nu în cea de mai devreme?

— Ştii că s-a înrolat în Marina militară?

Ea ridică repede privirea.

— Cine, Dwight? Nu, n-am ştiut.

Ross reuşise pentru prima dată s-o surprindă cu garda jos.

— Urmează să se îmbarce la Plymouth, săptămâna asta. Nu-şi mai

găseşte rostul în Cornwall de când ai plecat.

— Câtă nesăbuinţă din partea lui! Aş fi crezut că ştie să-şi poarte mai bine de grijă.

— Nu întotdeauna reuşeşti să-ţi păstrezi capul pe umeri atunci când iubeşti pe cineva aşa cum te iubeşte el pe dumneata.

— De fapt dumneata ai venit să-mi mulţumeşti pentru bani sau să faci pe ambasadorul?

— Dwight nu ştie nimic despre asta. Dar i-a spus Demelzei săptămâna trecută că din cauza dumitale ne părăseşte.

— Şi eu ce ar trebui să fac acum, să intru în depresie? Ţi-ar conveni să mă vezi măcinată de griji?

— Mi-ar conveni dacă mi-ai spune de ce ai plecat din Cornwall dacă el n-a reuşit să ajungă la întâlnire în noaptea aceea. A, nu, nu asta! Asta pot înţelege foarte bine. De ce nu i-ai acceptat mai târziu explicaţiile extrem de rezonabile?

Caroline se ridică în picioare şi merse la fereastră.

— Şi de ce te priveşte asta pe dumneata?

— Dintr-odată a început să mă privească. Nutresc o afecţiune sinceră pentru Dwight, şi asta de multă vreme. Acum îţi sunt profund îndatorat dumitale. Vreau să ştiu.

— Asta nu-ţi dă nici cel mai mic drept să te amesteci.

Ross veni lângă ea:

— Vreau să ştiu, Caroline.

Două fetiţe tocmai ieşeau din casă în grija unei femei mai în vârstă – o guvernantă. Una din fete se uită în sus, spre fereastră, o văzu pe Caroline şi îi făcu cu mâna. Ridică şi ea mâna, ca răspuns.

— Ce mai face verişoara dumitale prin alianţă, Elizabeth Poldark?

— S-a căsătorit din nou. Este măritată cu George Warleggan.

— Oh… Asta chiar e o surpriză. Locuiesc la Trenwith?

— Da. La doi paşi de mine.

— Presupun că asta nu-ţi surâde.

— Nu-mi surâde.

— Şi mina dumitale? Este într-adevăr rentabilă?

— Încă nu putem calcula care va fi profitul.

— Unchiul meu a fost bolnav. Ştii cumva dacă se simte mai bine?

— Pentru moment, da.

Caroline se întoarse spre el, continuând să ţină draperia cu degetele. Ross observă micile picături de chihlimbar din ochii ei.

— Da, l-am iubit pe Dwight, dacă asta îţi face plăcere. Pe mine nu mă bucură deloc, pentru că ştiu că n-am fi putut fi fericiţi. Am venit la Londra cu unchiul meu în ziua aceea pentru că eram extrem de furioasă, înciudată, dezamăgită… Toate sentimentele pe care ţi le poţi imagina şi singur. La momentul acela nu ştiam că Dwight a făcut ceea ce a făcut pentru dumneata. Ca să te ajute. Ştiam că s-a dus în Sawle,

să rezolve în ultimul moment o urgenţă medicală a cuiva care avea mai multă nevoie de el decât aveam eu. Faptul că *după aceea* s-a implicat în nu ştiu ce scandal cu paza de coastă, fiind bătut şi arestat, nu a contat atât de mult pe cât s-ar părea că îţi imaginezi. Faptul că el s-a dus s-o vadă pe fiica familiei Hoblyn a fost un… simptom, un *simbol*. Asta e ceea ce nu înţelegi dumneata şi ceea ce trebuie să înţeleagă el. Cel puţin asta am încercat să-i explic în scrisoarea aceea. Căpitane Poldark – Ross, cum îmi spui dumneata să te numesc – l-ai văzut cumva pe Dwight în săptămânile acelea după ce am aranjat să fugim împreună şi să ne stabilim în Bath?

— Probabil că da. Nu-mi amintesc.

— Ei bine, se purta de parcă urma să facă ceva ruşinos şi pe ascuns. Da, era îndrăgostit de mine în felul lui, iar asta l-a făcut să ţină capul sus. Dar în sinea lui se simţea nefericit! Credea că poate ascunde asta de mine, dar se citea clar pe chipul lui. Îşi lăsa în urmă responsabilităţile, oamenii, tratamentele – le lăsa pe toate în urmă în mod ruşinos, le abandona în miez de noapte ca să meargă să locuiască într-un oraş modern şi bogat. Probabil avea motivele lui să se simtă aşa – nu spun că e o atitudine corectă sau greşită; dar pentru mine n-ar fi existat fericire în relaţia asta. Mă consideri o femeie schimbătoare şi capricioasă; de fapt, nu sunt atât de nătângă pe cât mă crezi. Măcar mi-am dat seama la timp că am avea o viaţă nefericită dacă el avea să-şi petreacă tot restul vieţii învinovăţindu-se pentru ceea ce lăsase în urmă şi încercând să nu mă considere pe mine vinovată. E adevărat. Nu clătina din cap! Aşa este!

— Da, înţeleg. Şi nu neg asta. Nu ştiam. N-am ştiut toate aceste lucruri. Şi i-ai explicat toate astea lui Dwight într-o scrisoare?

— Atât cât am putut.

Ross făcu câţiva paşi prin cameră, iar pentru o vreme niciunul dintre ei nu mai zise nimic.

— Abandonul ăsta, cum îl numeşti dumneata, reîncepu Ross, era cu atât mai dificil pentru Dwight din cauza relaţiei sale cu o altă femeie, cu mulţi ani în urmă. O pacientă…

— Da, Keren Daniel. Ştiu povestea ei.

— Nu intenţionez să îl apăr, dar presupun că evenimentul acela nefericit a creat un reper nefast pentru orice pas ulterior care lui ar fi putut să i se pară nepotrivit. Nu şi-ar fi dorit ca oamenii să spună că s-a căsătorit cu dumneata pentru bani.

— Ah, oamenii! Dacă îţi duci viaţa gândindu-te la ce vor spune oamenii, atunci nu te mai mişti de lângă soba ta de acasă!

— Sunt perfect de acord! Şi, în principiu, sunt convins că şi Dwight ar fi de aceeaşi părere. Dar el e o persoană foarte sensibilă şi scrupuloasă. Eu înţeleg punctul lui de vedere; şi acum îl înţeleg şi pe al dumitale… Dar, dacă v-aţi iubit unul pe celălalt, cu siguranţă exista

o altă cale de ieşire din toată povestea asta.

— Şi această cale ar presupune ca eu să locuiesc cu el în cele trei camere de la Gatehouse, în condiţiile în care unchiul meu tună şi fulgeră la câţiva kilometri distanţă şi toată lumea din district cunoaşte situaţia?

— Nu… Dar nu era oare mai bine să îl primeşti după ce a bătut atâta drum să te vadă?

Caroline îl privi pe Ross cu o expresie dispreţuitoare:

— Nu sunt nici eu din fier, să ştii, deşi fără îndoială dumneata asta crezi despre mine.

— Nu, negă Ross. Nu cred asta. Ba pot să spun că te găsesc din ce în ce mai mult o femeie pe gustul meu.

Îmbujorându-se brusc, Caroline spuse:

— Mi se pare că dintr-o clipă în alta o să primesc o propunere de căsătorie din partea dumitale…

— E posibil să primeşti imediat o propunere de altă natură din partea mea. Îl mai iubeşti pe Dwight?

— Peste măsură!

— Nu aşa. Ross puse o mână pe braţul ei: Spune-mi, Caroline!

Ea clătină din cap:

— Găsesc că discuţia asta este foarte stânjenitoare.

— Dwight se va afla în Plymouth toată săptămâna aceasta şi o parte din următoarea. Dacă ai merge cu mine când plec spre casă, joi…

Caroline îl privi cu o expresie plină de furie:

— Trebuie să fii nebun!

— Oare? Depinde de ceea ce simţi pentru el.

— Ba nu depinde deloc de asta…

— Atunci de ce? Ai putea fi în Plymouth duminică. Nu crezi că merită să aveţi o ultimă întâlnire? N-aţi discutat niciodată despre asta în mod raţional, în prezenţa unui terţ, aşa-i?

— Nu prea e posibil să fii raţional în astfel de situaţii.

— Mă îndoiesc. Oricum, e ultima dumitale şansă de a-l vedea.

— Nu cred că e cazul să faci apel la sentimentele mele.

— Ei bine, nu poţi ignora faptele.

— Aici e vorba doar de ce faci *dumneata*. Faptele nu s-au schimbat de când ne-am despărţit. Nu există o cale de ieşire mai bună acum decât exista atunci.

— Dar lucrurile chiar s-au *schimbat!* Nu dumneata îl faci să-şi părăsească prietenii din Sawle. Face asta de bunăvoie. Înainte nu reuşeam să înţeleg de ce consideră acest lucru absolut necesar. Acum înţeleg. Dacă te întâlneşti cu el acum, o să îl ajuţi să se elibereze de toate aceste asocieri.

— Şi să se lege de Marină, în schimb.

— Da. Pentru el nu există opţiunea unei evadări confortabile în Bath. Faptele s-au schimbat – şi în bine, dar şi în rău. Merită cu prisosinţă să fie reanalizate.

Caroline păru să ezite vreme de câteva clipe. Apoi clătină din cap categoric:

— Imposibil.

— O singură persoană poate face ca acest lucru să fie imposibil, iar aceea eşti dumneata.

— Da, ai dreptate! Ai perfectă dreptate, Ross. Am vorbit ca şi cum toate slăbiciunile, toate defectele sunt la el. Crezi că n-am avut suficient timp să mi le cântăresc şi pe ale mele? Ceea ce s-a întâmplat, felul în care s-a întâmplat m-au ajutat să mă văd pe mine însămi în toată splendoarea. Ştii cum e atunci când mânia şi amărăciunea sunt atât de copleşitoare încât nu poţi decât să te răneşti pe tine însuţi şi să continui să o faci – la nesfârşit, se pare – pentru că nu există scăpare? Asta nu s-a schimbat. Şi nici posibilitatea ca acest lucru să se întâmple din nou nu s-a schimbat.

— De ce nu?

— Ei bine, poate că a mai scăzut în intensitate, dar nu dispare. Cum ar putea? Dacă aş înţelege altfel sentimentele lui, aş fi o altă persoană. Nu sunt o altă persoană. Sunt doar eu însămi. Nu doar eu am avut aşteptări prea mari de la el, ci şi el a avut aşteptări prea mari de la mine. Ştiu mai puţine decât ştii dumneata despre viaţa de om căsătorit, dar mi s-ar fi părut nociv să ştiu mai multe de la bun început. Ruptura s-a produs în ambele direcţii – şi a fost *foarte* profundă. Nu mai am curajul necesar să-mi fac iar rău mie însămi, dar şi lui.

Se lăsă liniştea pentru o vreme. Apoi ea spuse:

— Iar ceea ce crezi dumneata nu se rezolvă după o singură întâlnire. Am făcut asta de prea multe ori deja – să apar ca să-i dau viaţa peste cap, după care să dispar din nou. Lasă-l să plece liniştit!

Ross îşi scoase portofelul şi despături o bucată de hârtie.

— Iată ordinul de plată. Banca dumitale îţi va trimite o chitanţă.

Femeia luă hârtia. Lui Ross nu-i plăcea deloc înfrângerea asta. Absolut deloc.

— Mai am ceva să-ţi spun, zise el. Unchiul dumitale nu este chiar bine. Dwight mi-a spus că boala e ţinută sub control pe moment, dar e puţin probabil ca starea lui de sănătate să se îmbunătăţească prea mult faţă de situaţia prezentă. După ce Dwight pleacă pe mare, cred că ar fi bine să vii să-l vezi.

— Foarte bine.

Viaţa se scursese temporar din ea, într-un fel pe care nu-l cunoscuse până atunci. Emoţia o epuizase. Îl invită pe Ross să-i cunoască pe unchiul şi pe mătuşa ei în seara aceea, dar el refuză,

invocând pretextul unor afaceri presante. La plecare, îi mai spuse:

— Dacă se întâmplă să te răzgândeşti până joi, mă găseşti la Mitre, în Hedge Lane. E chiar la ieşirea din Leicester Fields.

— Foarte bine, spuse ea din nou. Dar nu pot.

Şi Ross ieşi din nou în strada aglomerată.

Capitolul 35

Cât timp Ross fu plecat, Demelza avu o experienţă neplăcută. Primi o invitaţie la ceai din partea doamnei Frensham, sora lui Sir John, care se afla din nou în vizită la fratele ei. Şi, de vreme ce era o zi frumoasă, iar Darkie se afla în Truro, decise să plece pe jos. Drumul cel mai scurt traversa faleza, intra în Sawle şi o lua peste zona de prundiş, apoi urca pe cealaltă parte, trecând chiar pe la marginea moşiei Trenwith, pe faleză, până ajungeai la Golful Trevaunance.

Garrick decise s-o acompanieze în această călătorie. Ce era ciudat la Garrick era că te-ai fi putut hotărî într-o seară să faci o plimbare până în capătul văii, iar el nici n-ar fi tresărit măcar din somnul lui iepuresc. Dar dacă era să pleci undeva, *oriunde*, el îşi dădea seama imediat şi nu puteai să faci un pas fără el.

O urmă îndeaproape, stăruitor, tot drumul, doar mârâind din când în când. Avea de-acum zece ani, dar îşi ducea şi anii, şi dimensiunile impresionante fără prea mare efort. Blana lui neagră, ca de astrahan, părea acum mai mult decât oricând roasă de molii; pierduse câţiva dinţi utili în câteva încăierări inutile şi nu prea mai vedea bine cu un ochi; dar astea erau ravagii ale bătăliilor trecute, nu ale timpului. Demelza bănuia uneori că animalul începea să capete o perspectivă specifică celei de-a doua tinereţi. Învăţase să facă deosebirea între un iepure – după care trebuia să alerge ca să nu-i scape – şi un os aruncat, care rămânea exact acolo unde cădea, până când i-l aducea cineva la nas. Şi nu mai dispărea cu zilele, plecând de capul lui în tot felul de escapade nebuneşti. Jeremy îl iubea enorm şi îl chinuia în toate felurile posibile şi imposibile.

Astăzi, când se îndepărtă de ea, Demelza nu-l strigă, ştiind că, după ce amuşinează bine cine ştie ce vizuină promiţătoare, se întoarce singur şi asta în foarte scurt timp; oricum, prin tufişurile din zonă, n-avea ce să i se întâmple râu. Când auzi focul de armă, gândurile ei rătăceau departe şi avu nevoie de câteva secunde să se dezmeticească şi să facă legătura între împuşcătură şi schelălăitul sălbatic care urmă. Apoi îl văzu pe Garrick la pământ, rostogolindu-se pe jos, şi alergă printre buruieni către el, abia reuşind să-şi ascundă panica şi furia. În chinurile lui, o muşcă pe Demelza de încheietura mâinii atunci când îngenunche lângă el, dar ea îi deschise maxilarul cu forţa şi încercă să descopere unde fusese lovit. O parte dintr-o ureche fusese sfârtecată de

glonţ; o bucată atârna în voie; sângele i se scurgea peste ochi, îngrozindu-l. Dar nu părea să mai aibă şi alte răni.

În spatele ei se auzi un trosnet de lemn uscat şi o voce o întrebă:

— Acela este câinele dumneavoastră, doamnă?

Demelza ridică privirea. Un bărbat ciudat, îmbrăcat neglijent, care avea o puşcă veche de vânătoare sub un braţ. Un alt bărbat, de aceeaşi teapă cu primul, venea către ei prin buruieni.

— Dumneata ai tras cu arma?

— Da, doamnă. Pare că doar l-am atins puţin…

Demelza se ridică în picioare, clocotind de furie:

— L-ai atins puţin! Puteai să-l omori! Dumnezeule mare, ar trebui să ajungi la închisoare! Cine îţi dă dreptul să tragi cu arma fără să te asiguri dacă nu cumva sunt oameni prin preajmă? Aici, Garrick! Aici, băiete!

Garrick sărise de lângă ea şi alerga prin jur, scuturând din cap şi apoi rostogolindu-se în încercarea de a scăpa de durere.

Bărbatul îşi trecu o palmă peste nas.

— Nu fac altceva decât să mă supun ordinelor, domniţă. Nu aveţi dreptul să încălcaţi o proprietate privată.

— Proprietate privată! Ăsta e spaţiu public! Auzi, ordine! Ordinele cui? Despre ce vorbeşti?

Cel de-al doilea bărbat se apropiase şi el. Era, la rândul lui, un individ solid, mai în vârstă decât primul, şi exista o oarecare asemănare de familie între cei doi.

— E în regulă, Tom. Mă ocup eu. Sunteţi pe o proprietate privată, doamnă, şi toţi câinii care rătăcesc nesupravegheaţi sunt împuşcaţi. Aţi întrebat din ale cui ordine. Aceasta este proprietatea Trenwith, care se întinde până la malul mării…

— Niciodată!

— O, ba da! Şi mai e ceva. În ultima vreme au cam fost probleme cu oile…

— Garrick nu face aşa ceva! Ar cam fi cazul să ştiţi că numai câinii tineri…

— Ia uite-l ce tumbe face, spuse Tom chicotind pe înfundate. Frumos mai ştie să dănţuiască, văd.

— Şi tu ai face la fel, neghiobule ce eşti! Am să te reclam domnului Warleggan! Eu sunt doamna Poldark, verişoara doamnei Warleggan, şi o să am grijă să le spun despre isprava voastră!

Tom continuă să râdă pe înfundate.

— O, da, am auzit vorbindu-se despre dumneavoastră, domniţă! Şi dumneavoastră tot cam ca şi câinele, aşa-i? De rasă amestecată…

Dacă se putea vorbi despre o trăsătură remarcabilă a lui Garrick, aceasta era mai degrabă îndărătnicia decât inteligenţa. Dar, exact în clipa aceea, alese să îşi manifeste modul de înţelegere a situaţiei

repezindu-se la piciorul lui Tom. Tom ţipă, sări, îşi agită arma şi rată ţinta. Celălalt bărbat se dădu înapoi, Demelza îl strigă pe Garrick, iar în confuzia creată nu îl văzură decât târziu pe călăreţul care se îndrepta spre ei, traversând zona plină de buruieni. Demelza salvă situaţia prinzându-l pe Garrick. Apoi bătrânul spuse:

— Uitaţi că vine domnul Warleggan. O să se ocupe chiar el de dumneavoastră, doamnă. Vedea-v-aş corcitura în chinurile iadului!

Aşteptară cu toţii, abia trăgându-şi sufletul, sosirea bărbatului care avea să soluţioneze conflictul. Pentru a-şi ascunde durerea de la încheietura mâinii, Demelza se aplecă încercând să-şi ajute câinele.

George venea domol. Terenul era periculos pentru cineva care se deplasa călare, iar el nu-şi dorea să fie aruncat din şa. Când o recunoscu pe Demelza, îşi scoase pălăria.

— Doamna Poldark în persoană! Doreai cumva să-mi faci o vizită?

— Nici pe departe! spuse Demelza, dorindu-şi să pară cât mai calmă. Am o invitaţie la ceai la Casa Trevaunance şi mergeam pe aici când bădăranii ăştia doi fără pic de ruşine mai întâi mi-au împuşcat câinele, iar mai apoi m-au insultat! Ia priveşte la fusta mea! Şi mi-au rănit grav câinele. Habar n-am unde se cred aici! Dumnezeule! Ia uite, şi mănuşile… E pur şi simplu ruşinos!

— Cu siguranţă e o greşeală, spuse George. Te-au luat drept un intrus. Ceea ce şi eşti, fără îndoială. Dar şi-au depăşit atribuţiile…

— Nu sunt un intrus! Terenul ăsta a fost public încă de când am venit eu aici…

— Francis era mult prea îngăduitor. Braconierii şi ţiganii umblă în voie peste tot…

— Arăt eu a braconier? Nici dacă treceam la cinci metri de fereastra ta nu m-aş fi aşteptat să fiu tratată cu o asemenea mojicie! Să înţeleg că eşti *de partea* acestor oameni?

— Cei doi Harry respectau nişte ordine pe care le-au primit. Dar e posibil să fi dat dovadă de exces de zel…

— Exces de zel! Demelza realiză dintr-odată că George nu avea de gând s-o susţină. Dacă asta crezi tu, atunci nu mai e nimic de spus! îşi spuse ea părerea.

— Câinele o să-şi revină, cu siguranţă. O să-i fie învăţătură de minte să nu mai umble creanga!

Tremurând de furie, Demelza se aplecă să-şi ridice şi cealaltă mănuşă.

— N-o să ne avem bine ca vecini, George!

— Soţul tău a ţinut neapărat să-mi demonstreze acest lucru.

Demelza vru să-şi vadă de drum, dar tânărul Tom Harry întinse braţul ca pe o barieră.

— Nu pe acolo, doamnă!

Demelza privi către George. Pentru o clipă, nu-i veni să creadă că

n-o va lăsa să-şi continue drumul, după toate cele care se petrecuseră. Apoi realiză că până şi permisiunea lui, în contextul dat, ar fi fost o insultă. În orice caz, nu mai avea dispoziţia potrivită pentru a merge în vizită. Fluieră către Garrick, iar acesta veni împleticindu-se, continuând să-şi scuture capul şi ţinându-se la distanţă de bărbaţi.

— Ai grijă, George, nu se putu abţine Demelza. S-ar putea să-l trimit pe Ross să-ţi facă o vizită.

Ciudat cum Ross era mereu punctul vulnerabil al lui George! Demelza remarcă faptul că acestuia îi apăru o cută pe chip, imediat sub bărbie, care nu fusese acolo până atunci.

— Dacă intră din nou pe proprietatea mea, va fi tratat cum se cuvine!

— N-o să-ţi ajungă doi bătăuşi neghiobi pentru asta!

— Ia ţineţi-vă insultele pentru dumneavoastră, doamnă! interveni Tom Harry. Altminteri, vă trimitem pe dumneavoastră acas' într-o ureche!

— Ţine-ţi gura, Harry! i se adresă George tăios.

Demelza se întoarse şi îi lăsă în urmă; să te retragi cu demnitate este un lucru extrem de greu şi de dureros, mai ales când ai trei bărbaţi care se uită în urma ta şi, fără îndoială, te vorbesc pe la spate. Când ajunse acasă, îi scrise un bilet doamnei Frensham pentru a-şi cere scuze, iar pe seară îl trimise pe John Gimlett să i-l ducă, avertizându-l s-o ia prin sate.

Dwight Enys era cazat la Rising Sun, pe una dintre străzile înguste de pe lângă Barbican. Sosise la Plymouth pentru a afla că nava *Travail* nu era nici pe departe complet echipată, aşa cum se aşteptase el. Căpitanul Harrington era încă în Portsmouth; echipajul abia dacă avea un sfert din numărul de membri necesar. Iar secundul – un galez cu sprâncene întunecate şi maxilar prelung, pe nume Williams – îi spuse că, din păcate, duceau mare lipsă de provizii. *Travail* era o fregată cu o capacitate de 860 de tone, 46 de tunuri, ghiulele de câte patru sau cinci kilograme, iar efectivul necesar era de 314. Când Dwight coborî sub punte, în ceea ce ar fi trebuit să fie camera lui, constată că toate părerile sumbre ale lui Williams se confirmau. Propria lui cabină minusculă, situată imediat lângă careul ofiţerilor, mai era cum mai era; dar dulapul cu medicamente al navei era gol, iar duhoarea de sub punte era deja greu de suportat. Instinctul îi spunea să se apuce imediat să facă un pic de curăţenie; dar sentimentul că ar fi complet lipsit de tact să iniţieze vreo acţiune în acest sens fără permisiunea căpitanului îl făcu să se întoarcă la ţărm, incapabil să mai spună ceva.

Decise ca, pentru moment, să rămână la ţărm, deşi făcea zilnic câte o vizită pe navă. În săptămâna următoare, petrecu multă vreme rătăcind prin port, simţindu-se el însuşi inutil, fără astâmpăr şi

deprimat. Se gândea întruna la Caroline, la propriile lui eşecuri şi la inutilitatea constantă care îi zădărnicise toate eforturile de a-şi aduce viaţa pe un făgaş satisfăcător şi cât de cât previzibil. Ştia că decizia aceea a lui de a pleca pe mare avea să fie privită de mulţi colegi de-ai lui drept o prostie monumentală. Plata era modestă, munca istovitoare, iar reputaţia lui – odată ce îşi încheia stagiul – inexistentă. Probabil că era o dovadă de patriotism să serveşti interesele ţării tale; dar cu siguranţă erau şi căi mai uşoare. Până acum, ce văzuse el din tot echipajul era crema, voluntarii, cei din care urmau să se aleagă subofiţerii, oamenii de la vârf. Celelalte trei sferturi urmau să fie alcătuite din oameni strâmtoraţi sau datornici, pungaşi şi oameni de nimic, oameni adunaţi în ultimul moment de prin închisori sau porturi. Acesta era materialul – plin de boli şi păduchi – cu care avea să lucreze în următorii doi ani. Vreme de săptămâni la rând avea să aibă de-a face cu o serie monotonă de spălături stomacale şi vărsături, de tratamente expeditive cu un minimum de resurse medicale. Iar dacă era să aibă parte de acţiune, aceasta avea să se transforme brusc într-o baie de sânge de operaţii brutale şi pripite, în condiţii de coşmar, în cel mai retras colţ al navei, la lumina unui felinar care se bălăngăne. Oare asta îşi dorea el de la viaţă, această evadare într-un spaţiu limitat şi cu reguli riguroase? Cel puţin asta alesese el. Încă nu era pregătit să regrete.

Duminică, Dwight primi o scrisoare de la Ross, care îi spunea că stătea peste noapte la Fountain Inn, aflându-se cu treburi prin oraş. Era Dwight dispus să ia cina cu el?

Dwight fu, în acelaşi timp, surprins şi încântat. Se săturase până peste cap să-şi ţină singur companie şi nu crezuse să aibă vreun prieten prin oraş. Pe la şase plecă spre locul de întâlnire, iar Ross îl aştepta în salonul de la intrarea în han.

După ce îşi dădură bineţe, Dwight spuse:

— E plăcut şi neaşteptat din partea ta. Când ai sosit în oraş?

— În dimineaţa asta. Am dormit în Ashburton. Când ridicaţi ancora?

— Dumnezeu ştie! Acum pare sigur că nu înainte de Crăciun. De unde ai ştiut unde să mă găseşti?

— Am trimis un luntraş pe *Travail*. Ross îşi studie prietenul cu curiozitate: Ai o uniformă arătoasă. Măcar ai satisfacţia că arăţi potrivit cu rolul pe care îl ai. Am comandat cina într-o cameră privată în seara asta; m-am gândit că va fi mai confortabil aşa. Şi? Ce impresie îţi face Marina militară până acum?

— Că totul se face absolut haotic, spuse Dwight urmându-l pe Ross la etaj. Mă gândesc că lipsa asta de metodă trebuie să fie o iluzie, de vreme ce întotdeauna dă rezultate; dar, până în momentul de faţă, eu nu reuşesc să-mi dau seama cum. *Travail* trebuia să facă parte dintr-un

detaşament de trei nave care să patruleze pe Canalul Mânecii. Dar celelalte două au plecat săptămâna trecută. Presupun că, atunci când va sosi Harrington, va aduce instrucţiuni proaspete de la Comandamentul suprem… Dar văd că te-ai instalat aici ca un rege, Ross. Trebuie să fie o adevărată încântare să te ştii din nou cu bani în buzunar.

Intraseră în camera privată unde un servitor avea grijă de focul care ardea trosnind în şemineu şi unde era aranjată o masă pentru două persoane. Draperiile erau trase, iar căldura şi confortul încăperii contrastau puternic cu austeritatea locuinţei temporare a lui Dwight.

Dwight întrebă deodată:

— Spuneai că ai dormit în Ashburton?

— Da. Am fost mai departe de aici, iar acum sunt în drum spre casă. Ia loc şi am să-ţi povestesc!

Dwight îşi încălzi mâinile la foc şi acceptă paharul care i se oferi. Ross continuă să vorbească, în timp ce degetele lui lungi şi puternice se plimbau pe marginea consolei şemineului, curios de febrile, se gândi Dwight, deşi conversaţia era destul de liniştită.

— Spuneai că ai fost mai departe de aici, îi aminti Dwight după ce servitorul făcu o reverenţă şi ieşi din cameră.

— Da. În Londra. Am văzut-o pe Caroline.

Dwight rămase încremenit. Când simţi că îşi recapătă vocea, spuse:

— Presupun că ai fost să o vezi în legătură cu împrumutul.

— În mare, da. M-am dus să-i mulţumesc. Bineînţeles că am avut o discuţie destul de aprofundată şi pe marginea unor chestiuni generale.

— Serios?

— Da. Şi am aflat că nu urmează să se căsătorească cu nimeni.

— Dar unchiul ei a spus…

— Nu. Am întrebat-o în mod expres despre asta. Anunţul a fost prematur. Nu ajunsese la o decizie definitivă.

Dwight privea focul încruntat, profund nefericit.

— Mi-e greu să înţeleg că…

— Am vorbit despre tine. Sper că nu te deranjează.

— Normal că nu! spuse bărbatul pe o voce care arăta clar că îl deranja.

— Ceea ce mi-a spus m-a convins că merită să vă întâlniţi din nou. De fapt, am încercat să o conving să vină înapoi cu mine, sub pretextul oficial de a-l vizita pe unchiul ei, şi să ne oprim la Plymouth pentru o noapte în drum spre casă.

— Ceea ce a refuzat să facă.

— Ceea ce a refuzat să facă. Ce bine vă înţelegeţi voi doi! I-am făcut o vizită luni şi mi-am folosit toată puterea de convingere de care sunt în stare. Degeaba! Dar marţi am fost să o văd din nou. Probabil sub efectul celor douăzeci şi patru de ore de gândire – sau al tonului

oarecum autoritar pe care l-am folosit – s-a răzgândit. Faptul că unchiul ei…

Dwight ţâşni în picioare.

— Ce vrei să spui?

— Faptul că unchiul ei e bolnav a făcut, cred, ca planul meu să pară cât se poate de respectabil.

— Ross, ce vrei să spui? repetă Dwight întrebarea.

— Vreau să spun că e aici, Dwight, confirmă Ross. Servitorul s-a dus să o aducă.

— Dumnezeule mare! Eu… A venit ea să mă vadă? Dar eu…

Dwight devenise palid.

— A venit, ce-i drept, dar e foarte reticentă. Foarte reticentă şi – aş spune eu – cu o stare de spirit oarecum nouă şi cumpătată. Dă-mi voie să subliniez că în mintea ei nu există clar ideea de împăcare; cu toate astea, faptul că *a venit* face ca împăcarea să fie măcar o posibilitate. Următoarea mutare îţi aparţine, Dwight. Şi, dacă-mi dai voie să-ţi ofer un sfat…

Ross se întrerupse. Cineva bătuse la uşă.

— Îi explicam lui Dwight că mergi să îţi vizitezi unchiul, petreci o noapte în Plymouth şi te afli acum, aici, la invitaţia mea. Am convingerea că trebuia să vă mai întâlniţi măcar o dată ca prieteni. Poate fi ultima şansă pe care o aveţi de a vă întâlni pentru ani buni de acum înainte. Sau, cine ştie, poate chiar ultima şansă pe care o veţi avea vreodată. Luaţi loc mai bine! Dumneata aici, Caroline… Tu acolo, Dwight!

Ross avea autoritatea necesară pentru a le impune voinţa lui aşa cum, probabil, nimeni n-ar fi putut s-o facă. Niciunul dintre ei nu spuse nimic. Îşi aruncară fugar o singură privire, după care nu se mai uitară unul la altul pentru un timp.

Caroline se aşeză lângă foc şi îşi netezi poalele rochiei de călătorie, ca o pasăre care îşi întindea aripile, odihnindu-se la căldura focului. Încordarea momentului îi readusese culoarea în obraji.

Ross spuse:

— Credeţi-mă, nu sunt genul de prostănac care să se amestece de bunăvoie în vieţile altora, cu atât mai mult în probleme care vă privesc pe amândoi atât de intim, precum cea de faţă. Ar fi *ultimul* lucru… Dar, uneori, oricât de departe ar fi de adevăr, omul crede că este de datoria sa să se amestece, iar acesta este un astfel de moment. Din câte ştiu, voi doi n-aţi discutat niciodată în mod deschis despre neînţelegerile dintre voi – calm, fără grabă, fără furie, fără învinuiri reciproce. Cred că măcar atâta lucru vă datoraţi unul altuia – şi, într-o anumită măsură, şi prietenilor voştri. A durat ceva până am determinat-o pe Caroline să vadă lucrurile aşa cum le văd eu. Credea

cu toată convingerea că o asemenea mutare din partea ei ar fi greşit interpretată, iar eu mi-am asumat răspunderea de a-ţi explica ţie – aşa cum, de altfel, am şi făcut, Dwight – faptul că această întâlnire trebuie luată strict drept ceea ce este: un gest obişnuit de bunăvoinţă, înainte ca tu să părăseşti Anglia. Fireşte, şi eu consider că e singura manieră cu adevărat prietenească pe care o puteţi aborda.

Dwight ridică ochii şi întâlni privirea lui Ross, care nu era deloc în acord cu toată această politeţe exagerată. Dar, de fapt, Dwight nu avea câtuşi de puţin intenţia să obiecteze. Avea gâtul uscat.

— Nimic… nu mi-ar face o plăcere mai mare decât să iau cina cu Caroline… Să discut cu ea din nou.

Caroline privi către masă:

— Rămâi cu noi, Ross? Masa e aranjată doar pentru două persoane.

— A fost gândită pentru două persoane. Eu o să iau masa în altă parte. Dar mă întorc. Sper că mă aşteptaţi aici amândoi.

Era o propunere subtilă, care excludea din start posibilitatea unei despărţiri furtunoase. După o secundă, Dwight încuviinţă din cap, iar Caroline ridică uşor din umeri, consimţind.

— Ţi-a fost rău, Caroline? întrebă Dwight.

— Mă simt bine acum, mulţumesc.

— Credeam că…

— Tenul meu a avut întotdeauna probleme. Devin palidă foarte uşor.

— Nu, nu… Unchiul tău a spus că ai fost bolnavă.

— A, mi-am revenit acum. Dar perspectiva acestei întrevederi a fost obositoare.

Era clar că, după ce fusese adusă aproape cu forţa să facă acest prim mare pas, Caroline – potrivit firii ei – avea să abordeze, pentru început, o atitudine defensivă şi înţepată. Dwight pornise pe picior greşit. Părea destul de calmă, puţin dispreţuitoare, mult mai stăpână pe ea însăşi decât Dwight –, deşi Ross ştia că nu e deloc aşa. Era timpul ca Dwight să descopere asta. Dacă n-o făcea, era pierdut şi totul fusese în zadar.

Caroline venise prea devreme, înainte ca Ross să apuce să-i spună lui Dwight lucrurile pe care sperase să i le spună. Ross se întreba acum dacă să mai rămână să-i ajute sau dacă să plece, lăsându-i să se descurce singuri. Turnă un pahar de vin de Xeres pentru Caroline şi porni să i-l ducă. Dar Dwight îl preluă repede. Ross îl privi oferindu-i femeii paharul şi văzu cum ea ridică rapid, calm, privirea, fără să trădeze nicio emoţie. Însă ceva din expresia lui Dwight îl linişti pe Ross. În zece luni, Dwight suferise enorm. Iar asta îl maturizase, îl făcuse să devină alt om.

— Înainte să plec, mai spuse Ross, propun să bem un pahar de vin împreună. Nimic formal. Nimic altceva decât un gest prietenesc. Asta

dacă încă mă mai consideraţi prietenul vostru.

Băură. Caroline spuse:

— Nu ştiu cum se poartă Ross cu soţia lui, dar dacă o tratează pe jumătate la fel de cavalereşte precum m-a tratat pe mine săptămâna asta, o s-o consider foarte asuprită.

— Mă flatezi extrem de tare, spuse Ross. Şi în acelaşi timp, te subestimezi.

Privirile li se întâlniră. Ei doi ajunseseră să se înţeleagă unul pe celălalt din priviri, printre conflictele din ultimele zile.

— Dar dacă tot ai amintit de soţia mea, spuse Ross, o să vorbesc şi eu despre ea, pentru că şi ea ar avea ceva de zis cu privire la situaţia din seara asta. Deşi părerile ei ar fi diferite de ale noastre, sub anumite aspecte. Ea ar spune că, dacă un bărbat şi o femeie ţin unul la celălalt, atunci obstacolele care îi despart *trebuie* să fie considerabile. Altminteri, obstacolele sunt inventate, sunt demne de dispreţ sau sunt născocite de unul sau de altul fără vreun motiv anume, iar ei nu trebuie să ţină seama de ele. Ea pune întotdeauna emoţiile mai presus decât raţiunea, iar rezultatul este cel la care v-aţi aştepta.

Nimeni nu îl contrazise.

— Eu nu sunt în totalitate de acord cu ea; există argumente pentru ambele părţi. Dar cred că şi punctul ei de vedere merită luat în considerare, alături de oricare altul. Ea ar spune că bărbatul a fost un fraier şi femeia a fost o fraieră… şi că au fost amândoi laşi. Ar spune că în viaţă există numai două-trei lucruri pe care merită cu adevărat să le ai, iar dacă le ai pe acelea, restul nu mai contează; iar dacă nu le ai, restul sunt inutile. Îndreptându-se către uşă, Ross mai adăugă: Dacă priviţi în jurul vostru, presupun că va trebui să recunoaşteţi faptul că părerea ei e valabilă în majoritatea cazurilor. Este o perspectivă sentimentală. Dar, în general vorbind, suntem cu toţii fiinţe sentimentale şi nu putem să ne sustragem acestei realităţi. Şi nici nu e întotdeauna înţelept să ne dorim asta. Vedem în fiecare zi oameni care îşi asumă riscurile, fără să le pese de consecinţe. Mulţi au de suferit din cauza asta, dar eu, unul, nu cred că ei sunt cei învinşi. Învinşi sunt oamenii care dau înapoi în ultima clipă şi îşi petrec tot restul vieţii regretând. Nu, nu te ridica, Dwight, găsesc singur drumul către ieşire.

Capitolul 36

Crăciunul pica într-o miercuri, iar ziua de marţi sosi la Nampara fără vreo veste de la Ross. Nu că Demelza ar fi aşteptat vreo scrisoare, pentru că nici scrisorile nu soseau mai repede decât oamenii; dar sperase ca el să se întoarcă înainte de Crăciun. Nu mai petrecuse niciodată Crăciunul singură la Nampara şi i-ar fi venit tare greu dacă acest lucru s-ar fi întâmplat tocmai anul acesta.

Aşteptarea aceea constantă o făcea să fie într-o agitaţie continuă, aşa că petrecu o mare parte a zilei în casă, în prima parte punând la butoaie nişte bere pe care o făcuseră chiar ei. Aproape orice zgomot de paşi o făcea să întoarcă capul; dar, în cele din urmă, se întâmplă să nu fie acasă atunci când sosi el, pentru că plecase să o viziteze pe Prudie Paynter, care zăcea la pat din cauza piciorului şi se plângea amarnic de nepăsarea şi necuviinţa lui Jud. Când se întoarse acasă, Ross era deja în salon, iar Demelza intră înăuntru fără să bănuiască măcar.

Când el se întoarse către ea, Demelza scăpă un ţipăt.

— Vai, Ross, habar n-aveam că ai sosit. Am fost pe la Prudie. Cum ai venit?

Bărbatul zâmbi şi o sărută – un simplu salut formal între ei.

— Pe patru picioare şi apoi pe două. Trebuia să aduc colindătorii cu mine?

— Pentru asta, ai venit mai devreme cu o oră sau cam pe acolo. Ei nu apar înainte de lăsarea întunericului. Când ai plecat din Londra?

— Marţea trecută, pe zăpadă. Pe acolo, lucrurile sunt în pas cu anotimpurile. M-am oprit la Plymouth şi l-am văzut pe Dwight şi am plecat de acolo ieri după-amiază.

Conversaţia fu întreruptă de sosirea lui Jeremy. Dar el ajută la destinderea atmosferei, pe care acum niciunul dintre ei nu şi-o dorea tensionată. Ross îi adusese cadouri – pe unele i le dădu imediat, pe altele le păstră pentru a doua zi. Pe deasupra capului lui Jeremy, Ross îi povesti Demelzei unele detalii ale călătoriei sale, povestea lui fiind presărată cu chiotele şi strigătele lui Jeremy. Trecură însă douăzeci de minute bune înainte să apuce să spună ceea ce ar fi trebuit să spună de la bun început.

— Ai cumva trei dormitoare suplimentare pe care să le pregăteşti pentru seara asta?

— *Trei?*… De ce, cine vine? Ce-ai pus la cale?

— Am adus-o pe Caroline înapoi cu mine. Pe Caroline şi pe slujnica ei.

Demelza făcu ochii mari:

— Unde e? Vrei să spui că ai adus-o la unchiul ei?

— E la el acum. Dar am invitat-o aici la cină şi vreau să le oferi găzduire ei şi slujnicei ei de Crăciun.

— De Crăciun? Bucuroasă! Aş întinde covoare speciale pentru ea dacă le-aş avea. Dar e *îngrozitor*, prea din scurt, Ross! Plus că nu prea înţeleg…

— Am petrecut o noapte în Plymouth, iar apoi am venit încoace. Povestea despre logodna ei a fost extrem de prematură. Nu e adevărată. Când am auzit asta, mi-am spus că trebuie să las deoparte vechile mele reţineri, aşa că mi-am testat mâna ca peţitor. Cum, evident, eu nu am priceperea ta, la început ea nici n-a vrut să audă.

Dar la a doua vizită pe care i-am făcut-o, a decis să muşte momeala. Ne-am întâlnit cu Dwight în Plymouth.

— Da?

— Cred că s-au împăcat. El a venit înapoi cu noi şi, dacă putem să îi facem şi lui loc, o să stea şi el aici, cu noi.

— S-au împăcat? O, Ross, mă bucur *enorm!* Nici nu ştii cât de mult. Cu cât mă gândeam mai mult la ei… Dar cum ai reuşit? Poate să se retragă din Marină?

— Cum am reuşit? M-am gândit aşa: ce-ar face oare Demelza în situaţia asta? Şi aia am făcut! Asta a fost tot. Şi nici n-a fost foarte greu, odată ce am depăşit îndărătnicia de la început.

— Şi Dwight?

— Este la Gatehouse. A apărut o întârziere în ceea ce priveşte echiparea navei lui. Căpitanul a sosit abia ieri dimineaţă. I-a mai oferit lui Dwight un răgaz de trei zile la ţărm. Asta înseamnă că trebuie să plece de aici mâine după cină, ca să ajungă la Plymouth joi seară. Ce ai păţit la mână?

Demelza ridicase mâna şi ieşise la iveală un bandaj alb de toată frumuseţea.

— Nu-i nimic. Doar o zgârietură. Ross, sunt absolut încântată de ceea ce ai făcut! La urma urmei, aşa era *de bun-simţ!* Şi în lumea asta bunul-simţ e atât de rar! La ce oră vin? Trebuie să fug. Dacă vrei…

Când trecu pe lângă el, Ross o prinse de braţ şi ridică din nou dantela mânecii.

— Aproape că s-a vindecat. Spune-mi ce să le pregătesc pentru cină?

— Nu-ţi face griji, am cumpărat o gâscă în Truro, nişte coaste de vită şi un file de viţel. Nu ţin minte să te fi văzut vreodată bandajând vreo zgârietură de când te ştiu. Cine ţi-a pus bandajul ăsta?

— Jane. Ca să spun drept, n-a fost chiar o tăietură.

— Atunci ce-a fost?

— Garrick m-a muşcat din greşeală… Trebuie să-i spun lui Jane chiar acum…

— Garrick te-a *muşcat* pe tine? Prostii! Ce încerci să-mi ascunzi?

— Asta e adevărul. Săptămâna trecută s-a întâmplat ceva care l-a făcut să se agite foarte tare. O să-ţi povestesc mai târziu. O simplă neplăcere. La ce oră vin? Crezi că de data asta o să fie bine, Ross?

— Chiar aşa.

Ross nu-i dăduse drumul încă, iar acum îi desfăcea bandajul. Nemaiavând nicio cale de scăpare, Demelza suportă fără să se plângă, oarecum flatată de refuzul lui de a se lăsa convins.

— Da, cred că va ieşi bine de data asta, spuse Ross. E mare păcat că nu au mai mult timp la dispoziţie. În cel mai bun caz, nu putem vorbi decât de o împăcare înainte ca el să plece.

Ross scoase şi ultima bucată de bandaj şi înlătură scamele. Muşcătura se vindeca curat, dar urmele rămase nu lăsau loc de îndoială în privinţa gravităţii. Ross ridică privirea.

— Unde e Garrick?

— L-am lăsat dormind în bucătărie. Doar n-ai de gând…

— Nu ştiu. Cât a trecut de când s-a întâmplat?

— Ieri s-a făcut o săptămână.

Ross rămase tăcut câteva clipe. Temuta rabie era exclusă.

— Şi a stat liniştit de atunci? Chiar dacă e aşa, nu cred că ne putem asuma riscuri, de dragul lui Jeremy.

— Nu. Nu, nu despre asta e vorba. Ca să-l apere pe dragul ei Garrick, Demelza se văzu nevoită să-i spună lui Ross ce se întâmplase de fapt, deşi atenuă cât putu de mult evenimentul, până ce acesta păru un simplu accident, pentru care nimeni nu purta absolut nicio vină.

După ce bandajul fu legat la loc, femeia întrebă:

— Ross, ce dormitoare le dăm? Nu avem decât două camere mai bune şi mi-aş dori din tot sufletul să nu fie atât de ponosite. Iar eu nu pot să mă mut din camera mea atât de repede, în condiţiile în care Jeremy e deja instalat acolo. Nu cred că pe Dwight îl interesează prea tare unde doarme. Dar Caroline…

Ross traversă încăperea şi puse încă două lemne pe foc.

— Cel mai bine pregăteşti camera mea pentru ea.

— Da, spuse ea după o clipă de gândire. Acolo sunt draperii noi. Iar lui Dwight îi putem da camera de deasupra, deşi e în stare proastă.

— Mie poţi să-mi pregăteşti patul în odaia cea mică din spate, dacă vrei.

— Cum spui tu. Demelza îşi trecu degetele peste bandaj şi se uită la el. Când îşi dădu părul pe spate, lumina lumânărilor recreă din mişcările ei o replică mistică, nedesluşită, pe tavan. Eu şi Jane putem aduce jos noua măsuţă de toaletă, spuse ea. Ar fi frumos să facem asta pentru Caroline. Şi o să aduc lenjeria cu dantelă…

— Sunt sigur că ea va aprecia tot ceea ce faci. Dar sunt sigur, de asemenea, şi de faptul că plăcerea ei n-o să stea în noutatea lucrurilor din casă. Demelza, încă nu e şase jumătate. O să plec pentru vreo oră. Aşa, ai mână liberă, iar eu mă voi întoarce înainte de sosirea musafirilor.

— Te duci departe?

El îi zâmbi.

— Vreau doar să-i fac o scurtă vizită lui George.

— Exact de-asta mi-era *teamă!* spuse ea. Ross, chiar *nu* trebuie. O să te întorci cu capul plin de sânge – asta dacă te mai întorci. Ross, nu!

— Te rog, nu-ţi face griji de data asta! Mă duc cu gânduri bune.

— Probabil aşa o să faci, cum ai mai făcut şi înainte. Dar ai plecat vreodată de acolo cu gânduri bune? E foarte bine că vrei să mergi să

discuţi cu el, dar ştii foarte bine că o să te dea afară în şuturi de pe moşia lui – şi asta în cel mai bun caz! De câte ori vă întâlniţi voi doi se întâmplă ceva şi mai rău. Doar nu vrei acum să creezi şi mai multă vrajbă doar din cauza unei greşeli stupide pe care au făcut-o paznicii moşiei lui. George aproape că şi-a cerut scuze în numele lor când a venit.

Ross nu răspunse, dar Demelza nu simţi că ar fi câştigat bătălia.

— Acum trebuie să apară Dwight şi Caroline, insistă ea. Nu vreau să mă apuc iar să-ţi bandajez capul spart sau să vorbesc cu ei, să încerc să fiu drăguţă cu ei, iar în timpul ăsta să aştept întoarcerea ta. E acel moment al anului când trebuie să fim buni. Hai să stăm liniştiţi astăzi şi mâine!

Lemnul proaspăt pus pe foc începu să sfârâie atunci când flăcările ajunseră la umezeala din interior. Din când în când, mai bolborosea câte un protest. Ross împinse cu cizma o bucată de lemn ceva mai departe.

— George rareori caută violenţa cu tot dinadinsul. Eu sunt cel care sare la bătaie, nu el. Cât despre servitorii lui… Ei nu înseamnă nimic. O să vorbesc cu el şi apoi mă întorc. Îmi pare *foarte* rău, draga mea. Chiar vreau să îţi fac pe plac în seara asta. Încă mai sper să fie aşa. Dar asta e altceva… Nu e vorba doar despre altercaţia ta cu el. M-am gândit mult la el de-a lungul călătoriei mele.

George şi Elizabeth luară cina la ora şapte. Era devreme, dar ora era convenabilă pentru amândoi.

Imediat după Crăciun, urmau să se stabilească în oraş până după naşterea copilului. Singurul lucru care îl irita pe George la noua lui moşie era acela că nu exista drum amenajat. Puteai să iei o trăsură pe ultimii aproximativ opt kilometri, asta dacă noroiul nu era prea adânc, dar după asta urma o călătorie nebună, plină de hurducături, care te zdruncina mai mult decât dacă mergeai călare în şa.

Elizabeth se menţinuse într-o stare de sănătate bună după căsătoria lor – excepţie făcând una sau două indispoziţii de natură diplomatică. Îmbrăcată într-o rochie poloneză, din brocart galben, cu pliuri ample, Elizabeth era la fel de frumoasă în seara asta precum fusese întreaga ei viaţă, rotunjimea temporară a obrajilor ei atenuând forma ovală, clasică, fin trasată a maxilarului şi a bărbiei – acea frumuseţe primară a oaselor care nu avea să se estompeze niciodată. La Trenwith, cinau întotdeauna singuri. George anunţase de la bun început că dorea să ia masa de seară în compania soţiei sale, prin urmare cei doi Chynoweth mâncau în sufrageria lor de la etaj. Salonul de iarnă fusese transformat: o mare parte din lambriuri fuseseră scoase, iar pereţii fuseseră decoraţi cu tapet scump, cu modele în relief; o masă nouă care avea un asemenea luciu încât şi cea mai mică atingere lăsa urme;

douăzeci de lumânări noi; un lacheu în livrea care să-i servească. La capătul opus al mesei stătea George – trupeş, stăpân pe sine, dichisit. Vara luau cina în hol. George avea planuri şi pentru hol.

Pentru Elizabeth, viaţa cu cel de al doilea soţ era o serie de contradicţii. Stilul lui de viaţă – constatase ea – era chiar mai rafinat decât cel al oamenilor de rangul ei. Deşi începuse să capete proporţii, George mânca mult mai puţin decât mânca Francis sau tatăl ei. Obişnuită cu o societate în care bărbaţii considerau că respectă regulile de etichetă dacă nu cad sub masă înainte să se retragă doamnele, Elizabeth găsea sobrietatea lui atrăgătoare. George obişnuia să bea, dar nu se îmbăta niciodată. Nu scuipa şi nu îşi sufla nasul în prezenţa ei. Politeţea lui faţă de ea era aceeaşi, indiferent dacă erau singuri sau în societate.

Dar, fireşte, era imposibil să se poarte cu el aşa cum se purtase cu Francis. Nu era nici pe sfert la fel de maleabil, la fel de vioi, la fel de uşor de înţeles. Lui Elizabeth îi lipsea umorul sec al lui Francis şi aerul lui uşor sofisticat. Cumva, parcă nu reuşea niciodată să fie pe aceeaşi treaptă cu George. Dacă ea era stăpâna absolută a lucrurilor mici, considera că el este stăpânul absolut al celor mari. Nu-l iubea; nici măcar nu era sigură că era iubită de el; se simţea, în schimb, un bun preţios, îngrijit şi apreciat în toate modurile posibile. Adesea, era minunat să fie tratată astfel. După asta tânjise de-a lungul întregii perioade de văduvie. Uneori însă, i se părea sufocant.

George îşi ţinea toate celelalte sentimente sub acelaşi control strict pe care îl aplica sentimentelor faţă de soţia sa. Ai fi zis că, urcând în ierarhia socială, se temuse atât de tare ca nu cumva să trădeze emoţiile nepotrivite, încât ajunsese în final să se teamă să mai afişeze orice fel de trăire. Era obsesiv de sensibil în privinţa originilor lui umile, deşi fusese suficient de abil încât să-i ascundă până şi asta lui Elizabeth vreme de câteva luni bune. Apoi, într-o zi, ea făcuse o observaţie ce putea fi interpretată în două moduri şi atunci remarcase indignarea lui spontană, înainte ca el să reuşească să şi-o disimuleze. După acel moment, devenise extrem de prudentă şi îşi cântărea bine vorbele atunci când era necesar, astfel încât nicio urmă de condescendenţă să nu răzbată dincolo de ele.

În seara aceasta, în prima parte a cinei, discutaseră despre veştile legate de asediul localităţii Toulon **[39]**, veşti care tocmai sosiseră la Falmouth. Capitularea în faţa britanicilor, în august, şi cedarea a treizeci de nave de război şi a unor cantităţi imense de provizii navale păruseră, la vremea respectivă, sfârşitul războiului. Lordul Hood, extrem de recunoscător şi plin de uimire, intrase în posesia capturii de război şi chemase urgent sub arme 40.000 de soldaţi, pentru a consolida această minunată oportunitate. Guvernul trimisese 2.000 de soldaţi britanici, nişte piemontezi şi câţiva spanioli. Acum, în

decembrie, Republica, eliberată, între timp de alte preocupări, trimisese o armată impresionantă – condusă de un tânăr general al cărui nume apărea scris în trei feluri diferite pe o singură coloană din buletinul informativ al oraşului Falmouth, dar de a cărui pricepere nu părea să se îndoiască nimeni – şi cucerise oraşul.

George fusese întotdeauna în favoarea războiului şi împotriva revoluţiei. Familia Warleggan îşi fonda propria dinastie în cadrul unei societăţi aşezate şi ordonate. Ca atare, tot ceea ce ar fi putut ameninţa acea societate trebuia înăbuşit şi condamnat. Războiul era de departe cel mai mic rău posibil.

— …forţe mici, spunea el, pe care le anihilăm complet prin împrăştierea în toate colţurile globului. Campania noastră din Flandra s-a împotmolit de tot. Localnicii din Vendée **[40]** ne-au cerut degeaba ajutorul. Asta ar aduce prăbuşirea lui Pitt **[41]**, dacă s-ar găsi cineva care să-i ia locul. Dar Dundas, Grenville, Richmond… Niciunul dintre ei nu deţine controlul parlamentar…

Elizabeth văzu cum se deschide uşa chiar în spatele servitorului, iar Ross îşi făcu apariţia. Era atât de sigură că trebuia să fie unul dintre ceilalţi servitori, care să aducă vinul, încât, preţ de o secundă, avu senzaţia că nu vede bine. Apoi George văzu expresia de pe chipul ei şi se întoarse către uşă.

În aceeaşi clipă, îşi împinse cu brutalitate scaunul în spate.

Ross spuse cât se poate de calm:

— De data asta n-am venit să fac deranj. Asta dacă nu ţii neapărat…

George nu se mai clinti cu scaunul de pe loc.

— Nici *tu*, spuse Ross, văzând că servitorul, prinzând din zbor o privire furişă a stăpânului său, făcuse un pas către soneria pentru servitori.

— Cum ai intrat? întrebă George.

— Vreau să am o vorbă cu tine, George.

Servitorul interveni:

— Să…

— Nu! răspunse George, măsurându-l pe Ross cu o privire de şarpe care stă la pândă.

— Iată o decizie înţeleaptă. Nu e nevoie să vandalizăm salonul. Am făcut destule ravagii în casa asta…

Nimeni nu spuse nimic. Privirea lui Ross se îndreptă rapid către Elizabeth. Ea îi susţinu privirea cu ostilitate nedisimulată. Era prima dată când se vedeau, după noaptea aceea din mai. El zăbovi o clipă cu privirea asupra ei, în acelaşi timp surprins şi întru câtva şi pentru o scurtă trecere în revistă.

— Îmi pare rău că te tulbur, Elizabeth.

— Nu mă tulburi, spuse ea.

— Atunci mă bucur să aud asta.

— N-ai decât să te bucuri sau să-ţi pară rău! Nu mă interesează!

George, încântat de reacţia ei, spuse:

— Te rog iartă-mă că te expun la această scenă nedorită, Elizabeth!

— Din partea mea, poate să nici nu mai existe o astfel de ocazie, spuse Ross. N-am ambiţii de genul… Dar m-am săturat de relaţia asta dintre noi, George. Ori de câte ori ne întâlnim, ne arătăm colţii unul altuia, ca lupii. Din când în când ajungem chiar să ne încăierăm, dar nici atunci nu ajungem la niciun rezultat. Se pare că acum vom fi vecini, vecini apropiaţi poate, vreme de nişte ani buni de acum înainte. O perspectivă dezagreabilă pentru mine, dar nu una pe care să o pot schimba. Sunt numai două căi de ieşire din toată povestea asta, iar eu am venit să propun s-o alegem pe cea mai bună dintre ele.

— Există una mai bună?

— Eu cred că da. Aş sugera să cădem amândoi de acord să evităm provocările inutile şi să trăim într-un mod cât mai paşnic posibil. Ce părere ai?

George coborî privirea, studiindu-şi degetele.

— Eu credeam că tocmai vizita ta aici în seara asta este o astfel de provocare inutilă.

— Nu e, pentru că am venit doar să-ţi prezint alternativele. Acum sunt un cetăţean respectabil, George. Şi prosper. Gândeşte-te la asta! Prosper. Asta trebuie să te macine la culme. Dar nu contează. Cu siguranţă va fi în interesul amândurora să optăm pentru alternativa civilizată.

— Şi ce altă alternativă sugerezi că există?

Ross ascultă zgomotul de paşi de pe hol.

— Nu cunosc foarte bine detaliile, deoarece soţia mea nu a binevoit să mi le ofere, dar mi se pare că i-a fost adusă o insultă câtă vreme eu am fost plecat din localitate.

— Nu i-a fost adusă nicio insultă pe care să nu o fi căutat cu tot dinadinsul.

— Înţeleg că pretinzi, mai nou, că poteca de pe faleză care face legătura între Sawle şi Trevaunance se află pe proprietatea ta.

— Chiar este pe proprietatea mea.

— Eu nu ţin neapărat să te contrazic în privinţa asta, pentru că nu am interesul, dar ar putea fi alţii care să te contrazică.

— M-am ocupat deja de demersurile legale.

— Îmi imaginam că ai făcut-o. Dar dreptul de proprietate nu-ţi permite să le aduci jigniri oamenilor care folosesc – fără rele intenţii – o potecă ştiută ca fiind publică de ani buni.

— Câinele vostru rătăcea pe proprietate nesupravegheat. Poţi să-mi spui în ce fel a fost afectată soţia ta?

— Nu mi-a oferit suficiente detalii ca să fiu în măsură să te

contrazic pe tema asta. Dar aş vrea să ai grijă să nu mai fie deranjată din nou.

— Soluţia e la ea, nu la mine.

— Aici nu sunt de acord cu tine, iar problema asta depăşeşte sfera ostilităţilor paşnice. Cum spuneam, nu-mi doresc să vin iar aici…

— Şi nici nu vei veni, o să am eu grijă de asta! George îşi scoase ceasul: îţi mai acord încă trei minute.

Ross spuse:

— Eu fac eforturi *mari* să îţi prezint situaţia cât mai clar, iar tu mă întrebi care este alternativa. Ei bine, iat-o… Vârsta ne-a înmuiat pe amândoi… Dar tu ai aflat cu siguranţă că am posibilitatea de a instiga minerii, de vreme ce chiar ai încercat la un moment dat să obţii condamnarea mea pe acest motiv. Nu mi-ar fi greu să adun vreo trei sute şi ştii şi tu cum sunt oamenii aceia. Nu vreau să ameninţ sau să dramatizez în exces o simplă promisiune. Dar fii sigur că o să-ţi calce în picioare pajiştea, o să-ţi smulgă copacii din rădăcină şi, după o singură noapte, totul o să arate ca după trecerea uraganului. Şi orice vărsare de sânge apărută în încercarea de a-i ţine la distanţă va duce cu siguranţă la şi mai multă vărsare de sânge. Legea nu te va proteja; pentru că legea nu cunoaşte alt mod de a oferi protecţie decât acela de a trimite o unitate de infanterie. Iar în vremurile astea soldaţii sunt mai rari decât navele de război.

George se întoarse atunci când se deschise uşa, iar Tom Harry băgă capul înăuntru.

— Îmi cer scuze, domnule. Bucătarul… Ah…

Îl văzuse pe Ross. Ross nu făcu nicio mişcare. Harry se strecură înăuntru, iar un alt bărbat îşi făcu apariţia în cadrul uşii.

Ross continuă netulburat:

— Asta e o alternativă la care te las să te mai gândeşti. Cât despre situaţia de acum, alegerea îţi aparţine.

George lăsă capul în jos:

— Să înţeleg că ai terminat ce ai avut de zis?

— Da.

Tom Harry interveni:

— Ei, uite ce e…

— Aşteaptă! îl întrerupse George. Lasă-l să plece!

Urmă o pauză. Mâinile lui Harry căzură în lături.

Ross mai adăugă:

— Mâine e Crăciunul şi crede-mă că n-am venit aici cu chef de ceartă. E clar că noi doi nu putem fi prieteni, dar e obositor să ne irosim viaţa zburlindu-ne unul la altul. Eu sigur nu-mi doresc asta. Şi sper că nici tu. Faptul că ai venit să locuieşti în vecinătatea mea m-a deranjat la culme. Dar pot spune că mi-ai oferit şi ceva garanţii în privinţa bunelor tale intenţii.

Zicând acestea, aruncă o privire către Elizabeth. Vederea ei îl tulburase într-un fel pe care nu-l cunoscuse până atunci.

— Explică-i tu, te rog, lui George că vorbesc serios.

Elizabeth spuse:

— Eu nu ştiu nimic despre vreo insultă la adresa Demelzei. Dar am deplină încredere în capacitatea soţului meu de a-şi pune ordine în viaţă aşa cum crede el de cuviinţă.

Ross o privi insistent:

— Atunci asigură-te că va cântări bine opţiunile pe care le are.

Acestea fiind spuse, Ross ieşi din încăpere, făcându-şi loc pe lângă Tom Harry, care se clintise doar doi centimetri. Bărbatul din cadrul uşii se retrase mai repede din calea lui, iar Ross traversă holul, aşteptându-se întru câtva la un atac pe la spate. Aruncă o privire în jur, prin holul acela mare care făcuse parte din viaţa lui încă de când era copil. Aici venea cu tatăl şi cu mama lui pe vremea când abia învăţase să facă primii paşi. Se juca aici, într-un colţ, cu Verity şi Francis atunci când vorbele adulţilor serioşi adunaţi în jurul focului îi ajunseseră întâmplător la urechile atente doar pe jumătate: boala lui Chatham, afacerea Wilkes **[42]** şi revocarea Legii timbrului **[43]**. Tot aici, întorcându-se din America, o găsise pe Elizabeth sărbătorindu-şi logodna cu Francis. Aici venise pentru botezul copilului lui Elizabeth şi tot aici pentru înmormântarea unchiului lui… În camera asta existase ceva ce aparţinea în mod intim familiei lui.

Nu mai era cazul. Lemnul, sticla şi piatra, deşi atât de familiare, nu mai erau suficiente.

Terenul lui Warleggan. Influenţa lui George era extrem de invazivă.

Înverşunarea din vocea şi de pe chipul lui Elizabeth îl uimise pe Ross numai din perspectiva intensităţii. Se aşteptase la ostilitatea ei. Dar nu credea că toată acea ostilitate era consecinţa celor petrecute în data de nouă mai. Nu era mândru de isprava lui de atunci, după cum niciun bărbat înclinat spre un comportament ca acela n-ar fi avut vreodată vreo scuză; dar, după împotrivirea ei iniţială din noaptea aceea, nu existase niciun indiciu că îl urăşte. Atitudinea ei faţă de el în ultimii ani – şi în special în ultimii doi – era mai mult decât orice altceva motivul pentru ceea ce se întâmplase, iar ea probabil ştia asta foarte bine. Comportamentul ei din noaptea aceea îi demonstra lui Ross că nu se înşală.

Dar el se făcea vinovat şi de alte păcate – unele chiar ulterioare acelui moment. În săptămânile imediat următoare, înţelesese iar şi iar că trebuie să se ducă s-o vadă şi să lămurească toată povestea aceea la lumina zilei. Era de neconceput să lase lucrurile aşa cum le lăsase. Şi totuşi, exact asta făcuse. Se purtase într-un mod absolut abominabil – mai întâi pentru că se dusese, iar apoi pentru că nu se dusese. Dar nu

ştia ce să spună, iar imposibilitatea de a-i oferi o explicaţie îl împiedicase să meargă acolo. Dacă toată povestea din ultimii zece ani fusese o tragedie a unei femei care nu se dovedise capabilă să ia o decizie, ultimele şase luni erau povestea unui bărbat aflat exact în aceeaşi situaţie. Multă vreme fusese nesigur de sentimentele sale; apoi, ele deveniseră cât se poate de clare. Dar, din acel moment, o întâlnire cu Elizabeth între patru ochi nu mai era posibilă.

Acum era prea târziu.

Capitolul 37

Ajunse acasă exact la timp pentru a linişti temerile Demelzei. Cu puţin înainte de ora opt, sosiră şi Dwight şi Caroline.

Caroline se dezmeticise în urma vizitei făcute unchiului ei. În ciuda hotărârii pe care ea şi Dwight o luaseră de comun acord, Caroline fusese decisă să îi povestească fără întârziere unchiului ei despre întâlnirea cu Dwight. Dar, văzându-l pe unchiul ei, realizase cât era de bolnav şi nu mai avusese puterea să-i mai spună nimic.

Demelza era, la rândul ei, agitată şi emoţionată; iar pe măsură ce trecea timpul, atitudinea ei o ajută pe Caroline să se mai destindă.

— Şi cât va trebui să lipseşti, Dwight? se interesă Demelza. Încă n-ai aflat? E o chestiune care ne priveşte pe toţi într-o oarecare măsură.

— Ca medic în Marina militară, e greu de spus… Dar mi s-a spus că stagiul meu poate dura doi ani sau până la terminarea războiului, în funcţie de termenul cel mai scurt.

— Şi dacă războiul continuă şi după aceea?

Dwight ezită, dar răspunse Caroline în locul lui:

— Va rămâne. Ştiu sigur că ar avea mari mustrări de conştiinţă dacă s-ar retrage.

Dwight zâmbi:

— De data asta îmi supraapreciezi conştiinţa. De când Caroline a reapărut în viaţa mea, patriotismul meu dispare văzând cu ochii…

— Dar nu e nevoie să aştepţi până atunci, până ţi se încheie stagiul… spuse Demelza.

— Nu, cred că se va căsători cu mine – sunt convins că o va face – cu prima ocazie când voi avea permisie să cobor la ţărm. Asta ar putea fi peste trei luni sau peste şase, încă nu se ştie…

— Şi până atunci? o întrebă Ross pe Caroline. Ce vei face între timp?

— O să stau cu unchiul Ray o vreme. Apoi, probabil am să mă întorc la Londra.

— Aş prefera să rămâi aici, spuse Dwight. Aerul de aici e bun, iar Londra nu a fost un mediu propice pentru sănătatea ta.

— A, chiar aşa, îi spuse Caroline Demelzei, a petrecut prima

dimineaţă de după împăcarea noastră consultându-mă la plămâni. Pe cuvânt dacă lucrul ăsta nu mi s-a părut mai stânjenitor decât orice dezmierdare conjugală!

Dwight deveni roşu ca focul:

— Prostii, Caroline! Aşa cum o spui tu, sună mai rău decât a fost în realitate! A durat mai puţin de o jumătate de oră şi servitoarea ta era de faţă!

— O, da, servitoarea mea era de faţă, ceea ce a făcut ca întreaga situaţie să fie şi mai stânjenitoare! Ce atracţie mai poate spera o femeie să exercite asupra unui bărbat care i-a examinat deja amigdalele şi dinţii, şi care i-a numărat coastele în lumina necruţătoare a zilei?

Dwight luă o înghiţitură de vin:

— Ei bine, dacă asta vrei să ştii, o să-ţi spun eu! Pentru mine o să fie cea mai mare atracţie posibilă. Te iubesc şi sunt absolut fascinat de tot ceea ce faci, şi nici toate îngrijirile medicale din lume – pentru tine sau pentru mine – nu mă vor vindeca vreodată de *asta!*

Pentru prima oară, Caroline primise mai mult decât ceruse. Pentru a le sări amândurora în ajutor, Ross schimbă subiectul:

— După ce pleacă Dwight, cât rămâi la unchiul tău, sper că vei veni să cinezi cu noi o dată sau de două ori pe săptămână. Aşa vei simţi că trece timpul mai repede.

— După ce va pleca Dwight, mă voi trezi uneori întrebându-mă dacă nu cumva toată săptămâna asta a fost doar un vis. Cred că va trebui să vin aici ca să mă asigur. Sper că starea de sănătate a unchiului meu se va îmbunătăţi, ca să-i pot spune adevărul.

— Dacă se întâmplă să îţi facă probleme, vino la noi, o îndemnă Ross. Te vom găzdui aici atât cât va fi necesar.

Caroline se uită la Demelza înainte de a răspunde.

— Soţul tău îţi creează o grămadă de obligaţii.

Demelza răspunse:

— Nu mai multe decât aş vrea sau aş fi dispusă să-mi asum de mâine.

De data asta Caroline fu cea care zâmbi şi privi în altă parte.

— I-am povestit lui Ross. A fost doar un capriciu. În orice caz, probabil că acest război se va sfârşi săptămâna viitoare şi atunci nu voi mai fi nevoită să apelez la bunăvoinţa voastră. În Plymouth, soţia hangiului şuşotea ceva despre nu ştiu ce petrecere pe care ar fi organizat-o francezii în catedrala de la Notre-Dame. Totul pare extrem de decadent şi am toată convingerea că forţele lor armate se vor lăsa corupte – în special Marina militară.

— Ei, la anul când voi fi eu pe mare se va vedea schimbarea, spuse Dwight. Cel puţin păduchii vor simţi diferenţa!

La nouă şi jumătate sosiră colindătorii de la Biserica Sawle, iar

Demelza se gândi la celelalte Crăciunuri de până atunci… Cu şase ani în urmă, la Trenwith, familia Treneglos sosise pe neaşteptate împreună cu George Warleggan, iar Elizabeth cântase, şi cântase şi ea, după care gustase vinul de Porto pentru prima oară şi se îndrăgostise de aroma lui şi de senzaţiile pe care le simţea, în ciuda faptului că era în a patra lună de sarcină cu Julia şi avea greţuri. Iar apoi, doi ani mai târziu, când era singură aici şi veniseră aceiaşi colindători ca în seara asta – deşi mult mai sleiţi decât acum – şi îi invitase înăuntru şi îi compătimise pentru bolile de care sufereau, agitată doar din cauza noului ei statut şi dornică să se descurce bine, fără să se gândească sau să viseze măcar că după două săptămâni Julia avea să moară, şi chiar ea însăşi avea să se topească pe picioare şi să fie pusă la pământ de boală. Şi epavele care naufragiaseră pe furtuna aceea teribilă din ianuarie, şi Ross, bolnav ca şi ea, dar mai rău, mai bolnav sufleteşte, înverşunat şi pierdut, coborând pe ţărm, şi minerii care se zbăteau şi mişunau în toate direcţiile.

Corul cânta din toată puterea în seara asta şi era în formă bună. Unchiul Ben Tregeagle preluase conducerea – un bărbat fără vârstă, căruia onduleurile subţiri şi negre îi dădeau un aspect de gitan; şi Mary Ann Tregaskis, şi Char Nanfan, şi Johnny Kimber, şi Betty Carkeek, al cărei soţ fusese ucis în încăierarea cu perceptorii; chiar şi Sue Baker reuşi să termine de cântat colindul fără să intre într-una din crizele ei obişnuite.

După ce plecară colindătorii, cei patru se aşezară în jurul focului pentru încă o jumătate de oră, bând ceai şi mâncând prăjituri de casă. Apoi, Demelza se scuză, iar Ross o urmă şi el imediat.

Ross urcă la mină şi fu plecat o vreme. Când se întoarse, Demelza era încă în bucătărie şi îi spuse că musafira lor tocmai plecase la culcare. Ross se duse în salon şi îl găsi acolo pe Dwight, care se pregătea şi el să se retragă.

— Ne-am gândit că aţi vrea să rămâneţi singuri o vreme.

— Mulţumesc mult… Şi pentru multe altele în afară de asta.

— Nu chiar atât de multe.

— Nu se întâmplă prea des ca un om să repare greşelile altui om. Vreau să-ţi spun…

— Nu încerca. Uneori, faptul că poţi să mormăi şi să ţipi la alţii îţi oferă un avantaj remarcabil. Şi nu-i deloc greu de deprins! Profită cât poţi de fericirea ta, atât cât o ai la îndemână!

— Aşa o să fac! Caroline…

— Cu cât o văd mai des pe Caroline, cu atât o respect mai mult. Ross îşi turnă nişte rachiu într-un pahar pe care apoi îl puse jos, neatins. Nu mai voia. Abia săptămâna asta am început s-o înţeleg, continuă el. Tu vei avea o viaţă întreagă la dispoziţie şi îmi imaginez că nu va mai trece mult până îţi vei începe această viaţă. Ea îşi

ascunde întotdeauna bunătatea, ca şi cum i-ar fi ruşine de ea. Te felicit pentru intuiţia de care ai dat dovadă alegându-ţi o soţie minunată ca ea!

Dwight clătină din cap:

— Cât mi-aş dori să fie soţia mea! Aş da ani din viaţă acum pentru încă o lună petrecută la ţărm. Dar oricum n-aş vrea s-o grăbesc de data asta… Nu aşa… Demelza o place, nu-i aşa?

— Bineînţeles!

— Am întrebat dintr-un motiv anume. Sper să nu fie aşa, dar e posibil să nu am la dispoziţie o viaţă întreagă ca s-o apreciez pe Caroline. În război, se întâmplă adesea ca oamenii să fie răniţi. Nu mi-am propus să devin sentimental pe tema asta, dar e posibil ca la un moment dat ea să aibă nevoie de toată prietenia şi ajutorul pe care i le-aţi putea oferi, chiar dacă ne căsătorim, iar apoi, ca tânără văduvă…

— Şi crezi că nu i le-am putea oferi?

— Nu… Nu.

Focul ardea mocnit şi avea nevoie de mai multe lemne. Imediat avea să fie pregătit pentru a ţine de cald peste noapte.

— Sunt multe situaţii în care n-aş putea să răspund în locul Demelzei. Dar în cazul de faţă pot.

După ce Dwight plecă, Ross se duse în magazie să aducă butucii cei mari. Când se întoarse în salon cu butucii, constată că Demelza venise din nou. Stătea în faţa oglinzii, prinzându-şi părul cu agrafe.

Îl văzu pe Ross în oglindă.

— S-au dus amândoi la culcare?

— Da. Totul e în regulă.

— Sper că la noi Caroline nu va duce lipsă de nimic. John a lăsat multe lemne pentru focul de la ea din cameră, dar nu cred că va avea nevoie. Ţi-a plăcut Londra?

— E acceptabilă pentru o simplă vizită. Va trebui să vii cu mine data viitoare.

Ea lăsă braţele în jos şi se dădu deoparte pentru ca el să poată pune butucii pe foc.

— Mă întreb de ce o fi mai rece vremea la Londra. Sunt patru ani de când a nins ultima dată pe aici… Dacă Julia ar fi trăit, acum ar fi avut aproape şase ani.

Ross luă vătraiul şi începu să împrăştie şi să niveleze resturile focului de mai devreme.

— Ştiu… Şi tu… Abia ai douăzeci şi cinci de ani…

— Arăt mult mai bătrână decât atât?

— Nu. De cele mai multe ori arăţi chiar mai tânără. Dar ai luat viaţa în piept de mică, ai trecut prin… Uneori am senzaţia că eşti de aceeaşi vârstă cu mine. În şase ani şi jumătate am trecut prin multe

împreună.

— Şi am pierdut atât de multe…

— Am pierdut-o pe Julia. În rest, nimic care să nu poată fi remediat.

Ea ridică din umeri. Un gest pe jumătate abandonat, pentru că se uita la el. Şi amândoi ştiură, dintr-odată, că acesta era momentul în care el urma să forţeze barierele uzuale ale unei simple relaţii de tovărăşie.

— Carevasăzică ai reuşit să te întorci de la Trenwith cu cămaşa întreagă, spuse Demelza.

— Da… În ultimele săptămâni, în speţă de când am fost la Londra, mi-am dat seama cât de absurdă este vrajba asta continuă dintre noi şi că veninul ei cel mai puternic acţionează asupra celui care o resimte. Nu e tocmai o descoperire inedită, şi probabil niciuna de care voi putea ţine seama tot timpul, dar merită o încercare. În seara asta i-am făcut lui George propunerea de a încerca să trăim în bună înţelegere.

— Şi el ce-a spus?

— Nimic promiţător; dar sper că, după ce va reuşi să treacă de şocul iniţial, va reuşi să vadă logica propunerii mele.

— Şi Elizabeth?

— A… În privinţa ei nu sunt sigur.

Aşează bine cei doi butuci şi, din aceeaşi poziţie ghemuită, ridică privirea spre soţia lui. Chipul lui era ceva mai destins în seara asta.

— Demelza, spuse el, voiam să-ţi vorbesc despre ea.

— Nu, prefer să nu ştiu mai bine.

— Eu cred că ar trebui. Înainte să plec credeam că nu. Dar nu există altă cale.

— Ross, eu am uitat deja. A trecut *atâta* timp. O să ne facă mai mult rău dacă dezgropi totul acum. Aş prefera mai degrabă să nu mai vorbim despre asta.

— Ştiu, dar… De fapt, nu e un lucru care să poată fi uitat, nu? E doar… trecut cu privirea, dat deoparte.

Demelza plecă de lângă foc ca să câştige câteva clipe de răgaz; îndreptă o draperie; stinse trei candele de pe o măsuţă laterală, astfel încât mobila din capătul celălalt al încăperii fu înghiţită de întuneric. Absentă, începu să scuture o pernuţă decorativă.

— Vreau să-ţi spun că Elizabeth nu mai înseamnă nimic pentru mine, începu Ross.

— Nu spune asta, Ross. N-aş vrea să spui mai mult decât simţi cu adevărat.

— Dar asta simt…

— Da, în momentul ăsta. Dar la un moment dat… Poate luna viitoare, poate anul viitor…

— Vino încoace, Demelza, o chemă el. Stai jos! Ascultă ce am de

spus!

După un minut, ea se întoarse.

— Îţi doreşti cu disperare să fii corectă, să nu te amăgeşti singură, să profiţi la maximum de ceea ce ai… Dar ceea ce ai tu e tot… Vrei să încerci să crezi asta?

— Am motive să cred asta?

— Da. Aş vrea să-ţi pot explica cum stau lucrurile cu Elizabeth. Dar într-un fel pe care cred că trebuie să-l înţelegi. Am iubit-o pe Elizabeth înainte să te cunosc pe tine. A fost… un sentiment constant de afecţiune de-a lungul întregii mele vieţi. Ştii cum e atunci când o persoană şi-a dorit dintotdeauna ceva ce n-a putut avea niciodată? Valoarea reală a acelui lucru poate însemna sau nu ceva pentru el; nu contează; ceea ce contează este valoarea *aparentă* a acelui lucru, iar asta e întotdeauna la cote maxime. Ceea ce am simţit pentru tine a fost întotdeauna măsurabil, comparabil, un sentiment uman şi o parte a unei vieţi obişnuite. Pe de altă parte, sentimentele mele pentru Elizabeth nu au fost aşa. Prin urmare, ceea ce am făcut – ceea ce s-a întâmplat în mai – dacă totul s-ar fi putut întâmpla într-un vacuum, fără să rănească pe nimeni, n-aş fi regretat nicio clipă.

— Nu? întrebă Demelza.

— Nu. Pentru că din experienţa aceea am învăţat să recunosc lucruri pe care ar fi trebuit să le ştiu chiar şi în lipsa ei; pentru că, fără îndoială, trebuia să am simţul practic şi discernământul necesare. Unul din ele este acela că, dacă aduci o relaţie idealizată la nivelul uneia comune, nu întotdeauna are de suferit cea comună. Pentru un timp, după noaptea aceea, lucrurile au fost cu susul în jos. O vreme, totul în mintea mea a fost un haos. Când lucrurile s-au limpezit, când au început să se lămurească, singurul sentiment clar care s-a detaşat de celelalte a fost acela că dragostea mea reală şi adevărată nu era pentru ea, ci pentru tine.

Demelza era foarte tăcută; pleoapele ei erau palide, iar sprâncenele drepte, cu o urmă de concentrare la capetele interioare. Nimic nu-i dădu de înţeles lui Ross că ea se lupta cu nişte demoni interiori, că mintea şi emoţiile ei erau împărţite: pe de-o parte luptând împotriva capitulării; pe de alta, uitându-se la dragostea pe care el i-o oferea acum cu ambele mâini şi găsind, în mod pervers, că nu era suficientă – nu prin ea însăşi, ca factor cu totul izolat.

— Pot să-ţi pun o întrebare?

— Sigur.

— Cum ai ajuns să simţi asta, Ross? Ce anume te-a convins? Vreau să spun… Experienţa în sine nu se poate să fi fost una neplăcută.

— Ce experienţă?

— Aceea de a fi făcut dragoste cu Elizabeth.

— Nu… nici vorbă. Ross ezită, puţin descumpănit. Dar nu căutam

doar plăcerea. Eu… Presupun că, în esenţă, căutam echivalentul a ceea ce am găsit la tine. Şi nu era acolo. Pentru mine, nu era acolo.

— Poate ar fi venit cu timpul. Poate că nu ai perseverat suficient, Ross.

El o privi impasibil.

— Ai fi preferat să fie aşa?

— Ei bine, nu cunosc detaliile… aventurii tale, dar nu mi se pare că eşti prea corect faţă de Elizabeth. Eu, cel puţin, nu o plac în mod deosebit. Dar nu e o femeie uşoară. Ai luat-o, presupun, prin surprindere. Nu m-ar mira dacă la început a încercat să-i fie loială celui căruia i se făgăduise. Nu ştiu cât ai stat cu ea sau cât timp ai făcut dragoste cu ea, dar aş crede că pot fi momente când ţi s-ar putea arăta într-o lumină mai favorabilă.

— Acum o aperi pe Elizabeth?

— Ei bine, da… sau nu. Cred că apăr, de fapt, *femeile* în general. Serios, Ross, oare nu toate femeile sunt tratate de către bărbaţi ca fiind inferioare, ca nişte bunuri personale pe care le iei dintr-un loc şi le pui în altul, după cum îţi place? Eu… Sunt foarte fericită în seara asta că mă preferi pe mine şi sper că o vei face mereu de acum înainte. Dar cred că e incorect faţă de orice femeie să o judeci, să o condamni în baza unei întâlniri întâmplătoare. Eu nu mi-aş dori să fiu judecată aşa. Deşi cred că am fost şi eu judecată astfel, nu demult.

— Ce vrei să spui?

Demelza ezită, nesigură acum în faţa prăpastiei care se căsca înaintea ei, iar apoi sigură deodată că – deşi nimic nu fusese planificat – aceasta era săritura de test.

— Dacă e să discutăm despre asta, atunci trebuie să-ţi spun şi eu ceva. Întotdeauna m-am gândit că ar trebui să-ţi spun, dar nu părea ceva important, de vreme ce nu-ţi mai păsa de mine. Dar acum, dacă este adevărat ceea ce-mi spui, dacă vorbeşti serios…

— Normal că vorbesc serios!

— Atunci trebuie să-ţi spun, înainte să mergem mai departe, că în ultima mea vizită la familia Bodrugan am avut o aventură – deşi ea nu s-a terminat în acelaşi fel ca a ta. M-am dus… Îţi imaginezi, cred, starea de spirit în care eram când m-am dus la balul acela. Asta era la patru zile după ce ai fost la Elizabeth. Mi-ar fi plăcut tare mult să mă răzbun pe tine în singurul mod în care puteam să o fac. Şi, de vreme ce s-a ivit balul ăsta, aveam şi ocazia să o fac. Malcolm McNeil era acolo.

— McNeil? întrebă Ross. Cel care…

— Da. Am flirtat amândoi de-a lungul serii. Apoi el a venit în camera mea.

Ross se uită la ea.

— Nu vreau să îl consideri pe el vinovat, spuse ea, pentru că a

venit aproape la invitaţia mea. Dar când a venit şi a început să-mi facă avansuri, mi s-a părut dintr-odată mai respingător decât aş fi putut tolera. Nu ştiu exact cât de sus am ridicat eu ştacheta în viziunea ta, dar ştiu foarte bine cât de sus ai ridicat tu ştacheta pentru mine. Aşa că, în cele din urmă, n-am mai vrut să am nimic de-a face cu el. Întâlnirea nu s-a încheiat într-o notă la fel de fericită ca întâlnirea ta cu Elizabeth. A fost foarte furios.

— Dumnezeule! Cred şi eu!

— Uite, vezi? Tu îi iei apărarea bărbatului, tot aşa cum i-am luat şi eu apărarea lui Elizabeth…

— Ba deloc! Dacă mă întâlnesc vreodată cu porcul ăla destrăbălat…

— Dar nu e deloc corect să te dezlănţui împotriva lui. Dacă e vorba să fii furios pe cineva, pe mine ar trebui să te descarci…

Ross se ridică în picioare şi traversă camera cu paşi rari. Rămăsese în picioare, cu mâinile la spate, privind în gol la titlurile cărţilor din bibliotecă. După un timp, spuse:

— Şi totuşi, nu *înţeleg*. Ce s-a întâmplat între tine şi McNeil? Ai simţit vreodată ceva pentru el?

— La un moment dat, cred că a fost o scânteie, dar acum nu.

— O scânteie… Emoţiile tulburau calmul natural al lui Ross. Şi cu toate astea, i-ai oferit libertatea să vină în camera ta, te-ai oferit pe tine…

— Îţi poţi imagina cum mă simţeam în clipele acelea? Tocmai mă abandonaseşi pentru Elizabeth.

— Aşa că ai decis să te arunci în braţele primului bărbat disponibil…

— Nu primul, Ross. Trebuie să fi fost cel puţin al patrulea.

Privirile li se întâlniră şi se ciocniră violent. Urmă o tăcere grea.

Ross spuse pe un ton sumbru:

— Dumnezeule mare, chiar nu apreciez sinceritatea ta după atâta timp!

— Poate n-ar fi trebuit să-ţi spun, dar nu-mi place să-ţi ascund adevărul. Dacă mai e să fie ceva bun şi adevărat între noi…

— Bun şi adevărat, zici… Cât de departe a mers… treaba asta între voi doi?

— Nu prea departe.

— Aşa aş vrea să cred!

— Ce anume ai vrea să crezi, Ross? Oare găina n-are dreptul să scurme în aceeaşi grămadă ca şi cocoşul?

Ross încercă să îşi ţină furia sub control:

— Ei bine, nu cred că apreciez atitudinea asta a ta, nici atunci şi nici acum! Nu sunt mândru de vizita mea la Elizabeth. Dar ceea ce s-a întâmplat între mine şi ea a fost rezultatul unui devotament care a

durat, din partea mea, mai bine de zece ani. Nu a fost vorba despre nu ştiu ce pasiune ieftină, stârnită la un pahar de vin, pentru a fi satisfăcută între prânz şi cină!

Inima Demelzei începu să bată nebuneşte.

— Şi Margaret Vosper? întrebă ea.

— Margaret Vosper?

— Da. Era şi ea la bal. Şi pentru ea ai un devotament de zece ani?

Ross simţea că este în stare să o lovească în acele momente.

— Singura legătură pe care am avut-o vreodată cu Margaret Vosper a fost cu o noapte înainte să te întâlnesc pe tine! Cred că aveai vreo doisprezece ani pe atunci! Nu pot să jur că ţi-am fost credincios încă de când erai în scutece şi nici nu-mi propun asta! Acum crezi că mai poţi găsi şi alte scuze pentru care i-ai oferit trupul tău pe tavă unui soldat?

— Exact asta nu am făcut, Ross! Şi, de altfel, ai fi aflat acest amănunt, dacă mă ascultai cu atenţie în loc să te înfierbânţi tot pe tema asta. N-am putut. Mi-am dat seama că nu-l iubesc absolut deloc. Nu ştiu dacă ţie asta îţi oferă vreo satisfacţie. Lui nu i-a oferit.

— Şi cum aş putea şti eu ce satisfacţie a primit el? întrebă Ross.

— O! exclamă ea, privindu-l năucă. Ross, cum să spui aşa ceva? După ce tocmai mi-ai spus… Să îţi închipui că…

Demelza nu reuşea să mai articuleze cuvintele.

— Cum aş mai putea fi sigur de ceva? întrebă el.

Vreme de câteva clipe, între ei se aşternu o tăcere mormântală.

— Nu! spuse ea. Cum ai mai putea fi sigur…

Femeia ieşi din cameră în goană.

Ajunse sus, într-o stare teribilă, tremurând din tot corpul, parţial de furie, parţial de durere. Într-un dulap găsi valiza pe care o luase cu ea la Casa Werry. O scoase împreună cu alte câteva lucruri. Aproape tot ce avea. Un schimb de haine, încălţări, câteva monede. Cu mişcări febrile, începu să îşi dezbrace rochia de pe ea – trăgând de capse şi sfâşiind dantela. Apoi, îşi puse hainele de călătorie. Cizme, cravaşă, pălărie; totul dură prea mult. Din când în când, lacrimile îi cădeau pe mâini. Când şi când, trăgea aer adânc în piept, de parcă era ultima gură de aer de pe lume. Jeremy tresărea în somn. Acum trebuia să-l părăsească. Mai târziu avea să trimită după el. Nu putea să-l trezească şi să-l care după ea în plină noapte.

Ce urât se sfârşise seara! Dwight şi Caroline se împăcaseră. Nici ei nu mai aveau mult. Totul începuse atât de bine! Ross n-ar fi putut spune mai multe. Şi apoi, nevoia ei de a se convinge. Şi pomenirea numelui lui McNeil. McNeil. Un test care se întorsese cumva împotriva ei. Privi în jur, la camera aceea care fusese a ei încă de când se căsătoriseră. Nu va mai fi. Nu aici. Era sfârşitul. Nu mai avea să vină

niciodată aici!

Îşi puse pălăria şi o prinse cu ace de păr; nu reuşi să găsească mănuşi, trebuia să plece fără. Ridică valiza. Batistă. Trebuia să plece cât mai repede, altfel zgomotele pe care le făcea puteau să-l trezească pe Jeremy.

Ieşi pe coridor şi coborî scările. Ross. În uşa salonului.

— Unde te duci?

Demelza îi aruncă o privire tăioasă din ochii ca două felinare, apoi deschise uşa de la intrare şi ieşi. Ocoli casa, împiedicându-se. În curte şi apoi la grajduri. Trebuia s-o ia pe Darkie, nu un alt cal. Grajdurile erau pline în seara asta. Gimlett lăsase un felinar aprins. Se împiedică, scăpă valiza din mână, aproape căzu, făcu un efort să ajungă la locul unde ţineau şeile. O luă pe a ei. Darkie necheză. Demelza duse şaua la iapă şi i-o aruncă în spinare.

Înşeuase cai de nenumărate ori, dar acum degetele n-o ascultau deloc. Chingile îi tot alunecau printre degete. Darkie era agitată: îi simţise graba şi asta o înspăimânta. Ceilalţi cai se împingeau unul în altul şi nechezau. Un liliac tulburat din liniştea lui flutură inutil din aripi printre căpriori. Cel de-al şaptelea Crăciun al căsniciei lor. Ce spusese Verity în scrisoarea ei? Cu toţii se înşelau amarnic!

Un zgomot de paşi. Ross o întrebă:

— Unde te duci?

Ea nu se întoarse, ci continuă să tragă cu disperare de chingi, care nu se ştie cum se răsuciseră, iar acum nu le putea desface ca să le lege din nou.

— Demelza.

— Plec, răspunse ea. Ce-aş mai putea face după…

— Te duci la McNeil?

— Bineînţeles că nu!

Ross se apropie mai mult de ea. În cele din urma, Demelza reuşise să elibereze chinga, dar tot trăgând de ea, trăsese şaua într-o parte.

— În cazul ăsta, mâine ar fi un moment mai convenabil pentru toată lumea.

— *Nu*…

— Lasă-mă pe mine, spuse el.

Veni lângă ea, îi luă chinga din mână şi începu s-o lege cum se cuvine. În lumina felinarului, chipul lui părea de piatră.

Demelza se întoarse brusc pe călcâie ca să-şi ascundă faţa de el şi se duse să-şi ia valiza, pe care o cără apoi până la cal. Fără să mai spună nimic, Ross termină de înşeuat iapa şi întinse mâna după căpăstru. Apoi se opri şi îl cântări în mâini.

— Cât ai fost sus, începu el, am încercat să-mi explic cum a început totul, toată cearta asta, cum a apărut între noi atât de brusc şi care a fost cauza. Poate ţi se pare că ţi-am vorbit de sus atunci când m-am

justificat în felul în care am făcut-o, lăsându-ţi impresia că aş lua sentimentele tale drept ceva care mi se cuvine. Am dreptate?

— Mai contează acum?

— Nu, evident că nu. Ceea ce simt pentru Elizabeth contează foarte puţin acum. Au apărut alte lucruri între timp. Şi totuşi, acesta a fost adevărul, cel pe care ţi l-am spus, absolut tot adevărul. Întâlnirea din seara aceasta mi-a confirmat – era ca şi cum aş fi văzut o străină. Ciudat! Părea o străină, ba chiar un duşman, aşa cum stătea acolo. Soţia lui George. Îmi pare rău că am rănit-o şi pe ea, la fel ca şi pe tine, dar chiar nu am cum să dau timpul înapoi.

— Nu…

El legă căpăstrul şi zăbala, iar apoi se uită la ea.

— Vrei să leg valiza în spate, la şa?

— Te rog…

— Unde te duci? E foarte târziu.

— Eu… La familia Paynter în seara asta. Prudie o să-mi găsească un loc.

— Te întorci să-ţi iei restul lucrurilor sau vine Gimlett să ţi le aducă?

— Nu ştiu. O să trimit vorbă.

— Înainte să pleci, aş vrea să ştii că nu pun serios la îndoială ceea ce mi-ai spus că s-a întâmplat între tine şi McNeil. Ceea ce mi-ai spus m-a luat prin surprindere – a fost ca un şoc, iar în primele momente de furie… Sau poţi s-o numeşti chiar prima gelozie… Dar, desigur, nu vreau să crezi că asta cred eu cu adevărat.

Demelza se întoarse impasibilă, luă hăţurile şi o conduse pe Darkie către ieşire. Ross n-o urmă imediat, ci rămase în grajd să strângă nişte lucruri care căzuseră de pe un raft. Demelza ezită, puse mâna pe scara de la şa, dar nu încălecă. Ross ieşi afară. Darkie o trase câţiva paşi mai în faţă şi scutură cu putere căpăstrul.

— Şi mai e ceva ce aş vrea să ştii, adăugă Ross. Vreau să ştii cât de rău îmi pare că te-am rănit atunci, prima oară – în mai, adică. *Tu* chiar nu meritai să ţi se facă atât de mult rău. Toate lunile astea… Ştiu cum trebuie să te fi simţit. Şi vreau să ştii asta. Dacă ai fi făcut pasul acela cu McNeil, numai eu aş fi fost de vină!

Demelza scăpă hăţurile din mână şi îşi acoperi faţa cu mâinile într-un gest brusc de neputinţă. Ar fi vrut să spună ceva, dar nu-i venea nimic în minte.

După câteva minute, el spuse:

— Te-ar deranja dacă ţi-aş spune acum că te iubesc? Îl preferi în continuare pe McNeil? Mai este în district? Am să mă duc să-l chem mâine.

— Nu, Ross, a plecat. Şi zău că nu-mi pasă!

— Atunci de ce pleci? Chiar nu vrei să treci peste ceea ce am spus?

— Nu pot.

— De ce?

— Pentru că acela este *adevărul*. N-am realizat niciodată asta până nu te-am auzit spunând-o. O, nu ştiu de ce! Un fel de orbire. E aproape insuportabil să mă gândesc la asta… Mi-e imposibil să trăiesc cu gândul ăsta. Nu ştiu ce voi face.

Ross veni lângă ea. Strânse hăţurile şi le atârnă pe un suport.

— Nu vrei mai bine să intrăm în casă şi să discutăm despre asta?

— Nu! Nu pot.

— Să înţeleg că nu poţi să mă ierţi…

— Nu pot să mă iert pe mine însămi!

— Asta era la un moment dat o scuză preferată a familiei Poldark, dar am considerat că eşti prea înţeleaptă ca s-o preiei. Uite, ce zici dacă mergem până în bucătărie? Nu cred că asta ne-ar compromite pe vreunul prea tare.

Luă felinarul şi o aşteptă. Demelza ezită.

— Poţi pleca în cinci minute, dacă doreşti, o asigură el.

Îl urmă în bucătărie.

El deschise uşiţa felinarului şi aprinse o altă lumânare de la lumina lui. Focul ardea mocnit, dar încă mai avea putere să lumineze. Demelza îşi reprimă impulsul de a tremura.

— În ultima vreme le-am dat sfaturi bune altora, spuse Ross, dar întotdeauna e greu să te sfătuieşti singur. Dacă... Ross se opri şi se uită spre uşa care ducea în cămară. În lumina din ce în ce mai intensă, văzură o pată neagră care se întindea dedesubt.

— Ce-i acolo?

— Ah! Berea! Am pus-o la butoi în dimineaţa asta.

Demelza luă lumânarea aprinsă de el. În cămară, butoiul cu bere dăduse pe dinafară, jumătate din podeaua cămării fiind acum acoperită cu bere şi spumă. Demelza îşi exprimă nemulţumirea şi se întoarse în bucătărie.

— Ai astupat-o prea devreme? întrebă Ross.

— Nu ştiu. Fermentaţia se încheiase. Cel puţin aşa am crezut.

Se întoarse cu o cârpă de şters pe jos şi cu o găleată. Primul lui impuls fu s-o oprească, să nu-şi păteze rochia. Dar după aceea se abţinu.

— Cred că hameiul e de vină, spuse ea. Ţii minte că ai zis că nu miroase prea bine.

Ross ridică cepul care ţâşnise cât colo şi îl mirosi.

— Trebuia să aştept până vii tu, spuse Demelza.

Făcură curat. Locul duhnea acum a bere. El duse găleata afară de două ori ca s-o golească, iar după inspecţia necesară înlocui cepul. Fermentaţia se încheiase de acum. Urmau să decidă ulterior dacă berea era şi bună de băut.

Când terminară de strâns, părea că nu mai au nimic de făcut sau de spus. Îngrozitoarea catastrofă a scandalului dintre ei se evaporase, iar acum ai fi zis că fusese doar o ceartă banală.

Ross îi întinse un prosop, iar ea îşi şterse mâinile. Avea bere pe manşetă şi pe tivul rochiei. Nu se uită la el.

— Nu există beţiv în Cornwall care să pută mai tare decât noi acum, spuse Ross.

Demelza scoase o batistă şi îşi suflă nasul, ascunzându-se după ea mai mult decât era nevoie. Apoi se duse la fereastră şi o deschise.

— Draga mea, îşi aminti el, ţi-am cumpărat ceva din Londra. Intenţionam să-ţi dau cadoul mâine. Dar în eventualitatea că pentru noi nu mai există ziua de mâine, ar fi mai bine să ţi-l dau chiar acum.

Demelza nu se întoarse cât se scotoci el prin buzunare, dar apoi el veni lângă ea la fereastră şi îi puse o cutiuţă în palmă. Femeia rămase surprinsă să constate că degetele lui nu mai erau atât de sigure pe ele ca de obicei. Deschise cutia şi văzu acolo o broşă de aur filigranat, cu un rubin în centru.

— N-am reuşit să găsesc una la fel cu cealaltă. Cred că aceasta este franţuzească, nu italienească. Lucrătura nu este la fel de elaborată precum a celei pe care am cumpărat-o de la evreul acela.

— E minunată…

— Am luat-o din Chick Lane, de lângă barurile din Smithfield. Oarecum întâmplător, trecând pe acolo a doua zi după ce m-am întâlnit cu Caroline… Şi mai e şi asta…

Îl auzi scotocind din nou, iar după un minut îi puse în palmă un şerveţel. Demelza despachetă şerveţelul şi descoperi un colier de granate.

— O, Ross, îmi frângi inima.

— Nici pomeneală! Nu aşa, în niciun caz. Dacă…

— Ba da, ba da. Habar n-ai ce-i acum în sufletul meu…

— Nu putem să uităm ce s-a întâmplat? Te asigur că eu, unul, aş fi mai mult decât încântat să fac asta. Fermentaţia *noastră* nu s-a încheiat încă?

— Serios, nu e vorba că…

— Consideră broşa asta ca o plată a unei datorii vechi, iar colierul – un cadou de Crăciun. Atât şi nimic mai mult.

— Eu n-am absolut nimic pentru tine.

— Vezi, închizătoarea se prinde aşa…

Demelza îl pipăise pe toate părţile, iar Ross i-l luă din mână, îi arătă cum funcţionează, iar apoi întinse mâna ca să i-l prindă în jurul gâtului. Pentru o secundă, Demelza se feri, lăsându-se în jos, iar el rămase în picioare cu colierul în mână. Apoi ea se îndreptă de spate şi îi permise să i-l pună. Faptul că acceptase era mai mult decât grăitor. Femeia pipăi pietrele nesigură.

— Nu e nicio oglindă aici, spuse Ross. Hai în camera cealaltă!

— Nu cred că vreau o oglindă deocamdată. Asta până o să reuşesc să mă văd pe mine însămi într-o lumină mai puţin… mai puţin dezagreabilă.

— Nu există lumină atât de proastă. Te asigur.

— Ross, ştii foarte bine că nu aveam nevoie şi nu aşteptam de la tine un cadou ca ăsta…

— Ştiu. Dar dacă presupui sau bănuieşti cumva că, oferindu-ţi aceste lucruri, aşteptam să-ţi intru din nou în graţii, ai dreptate. Recunosc. Este perfect adevărat, draga mea, scumpa mea, preaiubita mea Demelza. Dulcea, frumoasa şi loiala mea Demelza!

— O, nu! exclamă ea, în timp ce lacrimile îi inundară din nou ochii. Nu poţi spune asta! Nu poţi spune asta tocmai acum!

— Şi ştii tu vreo cale ca să mă opreşti?

— Ei bine, nu poţi vorbi serios! Nu m-am simţit niciodată atât de înciudată pe mine însămi. Dacă e să ne împăcăm, dacă e să trăim în continuare împreună, cred că ar fi mai bine dacă te porţi urât cu mine un timp.

— Adu-mi aminte săptămâna viitoare. S-ar putea să-mi trec asta pe lista cu promisiuni de Anul Nou.

— Eu vorbesc serios…

— Şi eu vorbesc serios, Demelza, spuse el.

Ea îi atinse mâna şi se întoarse cu spatele la fereastră.

— Mă întreb cum de-ai mai avut bani să ajungi acasă. Eşti atât de generos! Mi-aş dori să fi avut şi eu ceva pentru tine. Mâine e Crăciunul şi…

— E aproape doisprezece, spuse el. Hai să mai stăm puţin aici şi să spunem că a venit Crăciunul încă din seara asta.

Sfârşitul volumului IV

---

[1] În trecut, un ziar regional publicat în localitatea Sherborne din comitatul Dorset, Marea Britanie. Primul număr a apărut în anul 1737, publicaţia ajungând treptat să fie extrem de influentă, acoperirea şi distribuţia ei depăşind graniţele comitatului Dorset. (n.tr.)

[2] Royal Scots Greys – regiment de cavalerie al armatei britanice, activ în perioada 1678–1971. (n.tr.)

[3] Poveste pentru copii cu autor anonim, datând cu aproximaţie din anii 1780. (n.tr.)

[4] Oraş situat pe coasta de nord a comitatului Cornwall. (n.tr.).

[5] Golf cu deschidere largă spre coasta dinspre Canalul Mânecii, cel mai mare din Cornwall. Deşi lasă impresia unui golf pitoresc, inofensiv, zona este foarte periculoasă pentru nave, în special iarna pe timp de furtună. În secolul al XIX-lea, peste 150 de corăbii cu pânze au eşuat în zona respectivă. (n.tr.)

[6] Secreţie alcătuită dintr-un amestec de răşină naturală şi gumă, provenind de la mai mulţi arbori asiatici din genul *Garcinia* şi utilizată ca pigment galben sau ca purgativ. (n.tr.)

[7] Sămânţa unui arbore din zona tropicală, foarte otrăvitoare, din care se extrage stricnina. (n.tr.)

[8] Preparat medicamentos folosit pentru a distruge viermii intestinali. (n.tr.)

[9] Vechi dans franţuzesc în doi timpi, care se dansa la curtea regală sau în cercurile aristocratice; melodia pe care se executa acest tip de dans. (n.tr.)

[10] Guy Fawkes Night (Noaptea lui Guy Fawkes) – sărbătoare ţinută în Regatul Unit şi în unele ţări ale Commonwealth-ului la data de 5 noiembrie. Ea comemorează Complotul Prafului de Puşcă din anul 1605. Scopul acestui complot era înlăturarea guvernării protestante prin aruncarea în aer a clădirii Parlamentului, în timp ce înăuntru se aflau Regele James I şi întreaga nobilime protestantă. Guy Fawkes era cel însărcinat cu punerea în aplicare a planului. An de an, în cadrul festivităţilor tradiţionale, este arsă o păpuşă care îl reprezintă pe Fawkes şi se organizează focuri de artificii. (n.tr.)

[11] Este vorba despre războaiele Revoluţiei Franceze (aprilie 1792 – martie 1802). (n.tr.)

[12] Dans de bal, cu paşi asemănători cadrilului. (n.tr.)

[13] Metodism, doctrina metodiştilor – orientare religioasă protestantă, răspândită cu precădere în Scoţia şi în Statele Unite, fondată în sec. al XVIII-lea prin separarea de Biserica Anglicană. Promovează principii morale foarte severe şi o viaţă ascetică, cu post şi ritualuri. (n.tr.)

[14] Prinţul Rupert al Rinului (17 decembrie 1619 – 29 noiembrie 1692), învins în Bătălia de la Marston Moor (2 iulie 1644) de armata unită a partizanilor scoţieni ai Covenantului şi cea a partizanilor sistemului parlamentar. (n.tr.)

[15] Invincibila Armada – flota trimisă în 1588 de Filip al II-lea, regele Spaniei, pentru a transporta şi a sprijini acţiunea de debarcare a armatei spaniole în Anglia. (n.tr.)

[16] Lichid albicios, asemănător la gust cu laptele bătut, care rămâne după ce se alege untul de smântână. (n.tr.)

[17] Joc de cuvinte: numele este interpretat intenţionat ca derivat al verbului *hobble* (eng.) – a şchiopăta. „Care merge şchiopătând”. (n.tr.)

[18] Vechi instrument muzical cu clape şi coarde, înrudit cu clavecinul. (n.tr.)

[19] În geologie, zonă oxidată a unui zăcământ metalifer. (n.tr.

[20] Sat situat pe coastă, în partea de vest a comitatului Cornwall, Marea Britanie. (n.tr.)

[21] Felinar cu o clapetă care se poate închide şi deschide, astfel încât să se poată diminua intensitatea luminii sau chiar să se ascundă lumina, fără a fi nevoie să se stingă lumânarea de dinăuntru. (n.tr.)

[22] Unitate de măsură a capacităţii, echivalentă cu 4,54 l (în Anglia) sau 3,78 l (în Statele Unite). (n.tr.)

[23] Stannary Law – unul dintre cele mai vechi sisteme legislative din Anglia, rezultat al unui amestec între dreptul cutumiar celtic, legile anglo-saxone şi legile

normande. Înfiinţat cel mai probabil în jurul anului 1200, acest sistem legislativ le asigura un grad înalt de independenţă minerilor de la minele de cositor din Cornwall şi Devon. Aceştia aveau propriul parlament şi propria curte de justiţie, erau scutiţi de aproape toate taxele, nu aveau obligaţia efectuării serviciului militar şi, cel mai important, aveau libertatea de a pătrunde pe un teren privat pentru a căuta şi a extrage cositor. Sistemul s-a perpetuat până la mijlocul secolului al XIX-lea. Parlamentul minerilor a fost dizolvat prin lege în anul 1887. (n.tr.)

[24] Golf situat pe Canalul Mânecii, în dreptul localităţii Plymouth, Anglia. (n.tr.)

[25] Jethro Tuli (1674–1741), pionier în domeniul agriculturii, unul dintre iniţiatorii Revoluţiei Agrare din Marea Britanie. Metodele lui au fost adoptate de mulţi proprietari de terenuri şi constituie baza agriculturii moderne. (n.tr.)

[26] Pondicherry (India) şi Tobago (Indiile de Vest) – teritorii care aparţineau, la vremea respectivă, Franţei. Au fost ocupate de britanici în 1761. Ulterior, ca urmare a Tratatului de la Paris din 1763, Marea Britanie a cedat Pondicherry Franţei, cu condiţia ca acesta să fie folosit în scopuri comerciale, nu militare. (n.tr.)

[27] William Shakespeare, *Hamlet*, Actul 4, Scena 5, cântecul Ofeliei. (n.tr.)

[28] Idem. (n.tr.)

[29] Rege al Angliei, între 1461–1470 (prima domnie) şi 1471–1483 (a doua domnie), provenind din Casa de York. (n.tr.)

[30] Richard Neville, conte de Warwick, cel mai apropiat consilier al lui Eduard al IV-lea, supranumit şi *Făcătorul de regi* sau *Eminenţa cenuşie*. În speranţa de a prelua frâiele puterii din umbră, contele de Warwick încearcă să îl determine pe Eduard să încheie o alianţă prin căsătorie cu Franţa, o altă mare putere europeană. Eduard se căsătorise însă în secret cu văduva unui simpatizant al Casei de Lancaster. Această căsătorie secretă duce la o serie de intrigi care, în final, determină înlăturarea lui Eduard de la tron, în octombrie 1470. (n.tr.)

[31] Henric al VI-lea, rege al Angliei, predecesor al lui Eduard al IV-lea înainte de prima domnie (1422–1461) şi succesor la tron al acestuia în scurta perioadă în care a fost înlăturat de la tron (octombrie 1470 – aprilie 1471). Reprezentant al Casei de Lancaster. (n.tr.)

[32] Dans popular englezesc şi scoţian. (n.tr.)

[33] Băutură alcoolică, preparată din rom, coniac sau rachiu, amestecat cu apă fierbinte, zahăr şi lămâie sau diverse mirodenii. (n.tr.)

[34] Potrivit unei concepţii larg răspândite în Anglia secolelor XVII-XVIII, numai aerul din timpul zilei era sănătos şi benefic, cel de pe timpul nopţii fiind foarte periculos pentru sănătate. (n.tr.)

[35] *Revoltă în masă*. (limba franceză, în original) (n.tr.)

[36] Sete excesivă, caracteristică unor boli precum diabetul. (n.tr.)

[37] Substanţă toxică extrasă din opiu şi folosită ca medicament. (n.tr.)

[38] Maria Antonia Iosefa Iohanna de Habsburg-Lorena (1755–1793), regină a Franţei, soţie a regelui Ludovic al XVI-lea. În epocă era cunoscută în special pentru extravaganţele sale care o făcuseră extrem de nepopulară în rândul supuşilor săi. A murit executată prin ghilotinare, în 1793, în timpul Revoluţiei Franceze, acuzată de incest cu fiul ei, dar şi de înaltă trădare – acuzaţie care nu a fost dovedită însă. Tot aşa, multe dintre excesele de comportament şi acuzaţiile de imoralitate care i-au fost aduse nu au fost dovedite, însă ele au ajutat la inflamarea spiritelor şi la declanşarea Revoluţiei Franceze. (n.tr.)

[39] Asediul Toulonului (8 septembrie – 19 decembrie 1793) – bătălie dată pentru ocuparea oraşului Toulon din Franţa, între forţele republicane franceze, pe

de-o parte, şi o coaliţie formată din Marea Britanie, Spania şi susţinătorii monarhiei franceze, pe de altă parte. Bătălia s-a încheiat cu victoria forţelor republicane conduse, printre alţii, de Napoleon Bonaparte. (n.tr.)

[40] Departament situat în vestul Franţei, în Pays de la Loire. Este unul dintre primele departamente franceze create în urma Revoluţiei de la 1789. În perioada 1793–1796, în regiune a avut loc un război civil, în care forţele armate ale primei republici franceze s-au confruntat cu armata catolică şi regală, susţinătoare a vechiului regim. (n.tr.)

[41] William Pitt cel Tânăr (1759–1806) – politician britanic, prim-ministru al Marii Britanii între 1783–1801 şi, respectiv, 1804–1806. Mandatul său ministerial, deţinut în timpul domniei regelui George al III-lea, a coincis cu perioada unor evenimente importante în Europa, printre care Revoluţia Franceză şi Războaiele napoleoniene. (n.tr.)

[42] John Wilkes (1727–1797) – om politic şi ziarist britanic. Scandalul politic care îi poartă numele a pornit de la publicarea unui articol în ziarul *The North Briton*, articol în care Wilkes ia în derâdere discursul regelui George al III-lea al Angliei din 23 aprilie 1763. În urma acestui articol, prim-ministrul George Grenville îi intentează proces pentru calomnie şi acte de insubordonare. (n.tr.)

[43] Una dintre cele mai controversate măsuri ale administraţiei Grenville, Legea timbrului, votată în 1765, impunea un impozit exclusiv coloniilor din America prin aceea că toate documentele şi ziarele trebuiau să fie tipărite pe hârtie cu timbru fiscal londonez, care urma să fie plătit în moneda britanică. Legea a fost puternic contestată de populaţia coloniilor, care considera că legea încalcă flagrant drepturi inviolabile. A fost abrogată, cu acordul regelui, în 1766. (n.tr.)